รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา
ครั้งที่ ๔
(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)
วันพุธที่ ๒๓ และวันพฤหัสบดีที่ ๒๔ กันยายน
พุทธศักราช ๒๕๖๓
เล่มที่ ๑

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สารบัญ

รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา
ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)
วันพุธที่ ๒๓ และวันพฤหัสบดีที่ ๒๔ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓
ณ อาคารรัฐสภา

หน้า

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม ๑

ผู้อภิปราย

- นายไพบูลย์ นิติตะวัน ๑ ๕ ๘ ๑๑ ๑๒
- นายชลน่าน ศรีแก้ว ๙ ๑๑
- นายนิโรธ สุนทรเลขา ๑๑

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ไม่มี ๑๒

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่คณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้ว ไม่มี ๑๒

การหารือก่อนพิจารณา

ผู้อภิปราย

- นายวิรัช รัตนเศรษฐ ๑๓
- นายขจิตร ชัยนิคม ๑๓ ๑๖ ๑๗
- นายชลน่าน ศรีแก้ว ๑๕
- นายสุทิน คลังแสง ๑๗
- นายสมชาย แสวงการ ๑๘

หน้า

เรื่องด่วน ๑๙

๑. ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม ๒๐
(ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕๖ และเพิ่ม
หมวด ๑๕/๑) (นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๒. ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม
ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕๖ และเพิ่ม
หมวด ๑๕/๑) (นายวิรัช รัตนเศรษฐ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๓. ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... (ยกเลิกมาตรา ๒๗๐ และมาตรา ๒๗๑)
(นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๔. ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕๙ และยกเลิก
มาตรา ๒๗๒) (นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๕. ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... (ยกเลิกมาตรา ๒๗๙) (นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์
กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๖. ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙๑ มาตรา ๙๒
และมาตรา ๙๔ และยกเลิกมาตรา ๙๓ มาตรา ๑๐๑ (๔) และมาตรา ๑๐๕
วรรคสาม) (นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

<u>ผู้อภิปราย</u>

- นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์ ๒๑
- นายวิรัช รัตนเศรษฐ ๒๘
- นายขจิตร ชัยนิคม ๓๓
- นาวาอากาศเอก อนุดิษฐ์ นาครทรรพ ๓๕
- นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ ๔๓
- นายมณเฑียร บุญตัน ๔๙
- นายพิธา ลิ้มเจริญรัตน์ ๕๔ ๕๖ ๖๘

หน้า

ผู้อภิปราย

- นายไพบูลย์ นิติตะวัน ๖๐ ๖๘ ๖๘ ๒๓๓ ๒๓๙ ๒๔๔
- นายวิรัช รัตนเศรษฐ ๖๗ ๖๘ ๓๐๓
- นายเจตน์ ศิรธรานนท์ ๖๘
- พลตำรวจเอก เสรีพิศุทธ์ เตมียเวส ๗๓ ๗๕ ๗๖ ๗๘ ๘๐ ๘๑ ๘๔ ๘๗ ๘๘ ๘๙ ๙๐ ๙๒ ๙๕
- นายสิระ เจนจาคะ ๗๕ ๗๗ ๗๙
- นายวิรัตน์ วรศสิริน ๗๗
- นางสาวนภาพร เพ็ชร์จินดา ๘๐
- พลเอก ปรีชา จันทร์โอชา ๘๑ ๘๗
- นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ ๘๓ ๘๙ ๙๐ ๑๙๕ ๑๙๖ ๑๙๗ ๑๙๘ ๒๙๑ ๓๑๓ ๓๑๖
- นายชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์ ๘๕ ๙๔ ๑๙๓
- นายคารม พลพรกลาง ๘๖
- นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน ๙๑ ๑๒๙
- นายศุภชัยใจ สมุทร ๙๖
- พลเอก นาวิน ดำริกาญจน์ ๑๐๒
- พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง ๑๐๕
- นายชินวรณ์ บุณยเกียรติ ๑๑๑
- นายดิเรกฤทธิ์ เจนครองธรรม ๑๑๖
- นายจตุพร เจริญเชื้อ ๑๒๑

หน้า

ผู้อภิปราย

- นายณัฏฐ์ชนน ศรีก่อเกื้อ ๑๒๔
- นายคมเดช ไชยศิวามงคล ๑๓๓
- รองศาสตราจารย์รงค์ บุญสวยขวัญ ๑๓๘
- พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม ๑๔๒
- นางอมรัตน์ โชคปมิตต์กุล ๑๕๑
- นายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ ๑๕๕
- นายจเด็จ อินสว่าง ๑๖๐
- นางสาวทัศนีย์ บูรณุปกรณ์ ๑๖๖
- นายบัญญัติ บรรทัดฐาน ๑๖๘
- นายชาญวิทย์ ผลชีวิน ๑๗๔
- นายพัฒนา สัพโส ๑๗๘
- นายสุพล จุลใส ๑๘๐
- ว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชภักดี ๑๘๖
- นายจิรัฏฐ์ ทองสุวรรณ ๑๙๐ ๑๙๑ ๑๙๔ ๑๙๕ ๑๙๖ ๑๙๘
- นายธีรัจชัย พันธุมาศ ๑๙๗ ๒๒๕ ๒๒๗ ๒๕๖
- นายสุรทิน พิจารณ์ ๒๐๑
- นายสถิตย์ ลิ่มพงศ์พันธุ์ ๒๐๓
- นางสาวสรัสนันท์ อรรณนพพร ๒๐๖
- พันตำรวจโท ฐนภัทร กิตติวงศา ๒๑๐ ๒๑๑
- นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร ๒๑๐ ๒๒๖ ๓๑๙ ๓๒๖ ๓๒๗
- นายสนอง เทพอักษรณรงค์ ๒๑๑

ผู้อภิปราย	หน้า
- นายเสรี สุวรรณภานนท์	๒๑๕ ๒๒๖
	๒๒๗ ๒๒๘
	๒๒๙ ๒๓๐
	๒๓๑ ๒๓๓
	๒๓๔ ๓๒๐
	๓๒๔ ๓๒๕
	๓๒๖ ๓๒๗
	๓๒๘
- นายขจิตร ชัยนิคม	๒๓๒ ๒๓๕
	๒๓๖ ๒๓๖
	๒๓๗
- นายครูมานิตย์ สังข์พุ่ม	๒๓๘ ๒๔๐
- นายชุมพล จุลใส	๒๔๔
- พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช	๒๕๐
- นายจักรพันธ์ พรนิมิตร	๒๖๑
- นายสมชาย แสวงการ	๒๖๕
- นายวิสาร เตชะธีราวัฒน์	๒๗๘
- นางสาวศรีนวล บุญลือ	๒๘๒
- นายออน กาจกระโทก	๒๘๓ ๒๘๘
- นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์	๒๘๗
- นายอนุรักษ์ ตั้งปณิธานนท์	๒๘๙ ๒๙๑
	๒๙๒
- ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม	๒๙๒
- นายวันชัย สอนศิริ	๒๙๕
- นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์	๓๐๔
- นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์	๓๐๖
- นายเฉลา พวงมาลัย	๓๐๙ ๓๑๑
	๓๑๒

หน้า

<u>ผู้อภิปราย</u>

- นายณัฐวุฒิ บัวประทุม ๓๑๑
- นางสาวญาณธิชา บัวเผื่อน ๓๑๓ ๓๑๔
๓๑๖ ๓๑๗
๓๑๘ ๓๑๙
๓๒๐ ๓๒๒
๓๒๓ ๓๒๔
๓๒๕ ๓๒๗
- นายวีระกร คำประกอบ ๓๑๗
- นางสาวเพชรดาว โต๊ะมีนา ๓๒๘
- นายคำนูณ สิทธิสมาน ๓๓๐
- นายกูเฮง ยาวอหะซัน ๓๓๗
- นายประกอบ รัตนพันธ์ ๓๔๒
- นายนิยม เวชกามา ๓๔๔
- นางสาวจุฑาทัตต เหล่าธรรมทัศน์ ๓๔๗
- พันตำรวจเอก ยุทธกร วงเวียน ๓๔๙
- นายสวัสดิ์ สมัครพงศ์ ๓๕๑
- นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน ๓๕๓
- นายวิรัช พันธุมะผล ๓๕๖
- นายจิรวัฒน์ อรัณยกานนท์ ๓๖๐
- นายวันนิวัติ สมบูรณ์ ๓๖๕
- นายอรรถกร ศิริลัทธยากร ๓๖๗
- นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ ๓๗๐

พักประชุมเวลา ๐๐.๓๒ นาฬิกา

ของวันพฤหัสดีที่ ๒๔ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

รายชื่อสมาชิกรัฐสภาที่มา ลา ขาด ในการประชุมร่วมกันของรัฐสภา
ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)
วันพุธที่ ๒๓ – วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๓

๑.	นายกนก ลิ้มตระกูล	√			
๒.	นายกนก วงษ์ตระหง่าน	√			
๓.	พลเอก กนิษฐ์ ชาญปรีชญา	√			
๔.	นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ		√		
๕.	นางกรณิศ งามสุคนธ์รัตนา	√			
๖.	นายกรรณภว์ ธนภรรคภวิน	√			
๗.	นายกรวีร์ ปริศนานันทกุล	√			
๘.	นายกฤติเดช สันติวชิระกุล	√			
๙.	นายกฤษฎา ตันเทอดทิตย์	√			
๑๐.	นายกฤษณ์ แก้วอยู่	√			
๑๑.	พลตรี กลชัย สุวรรณบูรณ์	√			
๑๒.	นายกล้านรงค์ จันทิก	√			
๑๓.	นางสาวกวินนาถ ตาคีย์	√			
๑๔.	นายกษิดิ์เดช ชุติมันต์	√			
๑๕.	นายกษิดิศ อาชวคุณ	√			
๑๖.	นางกอบกุล อาภากร ณ อยุธยา	√			
๑๗.	นายกัญจน์พงศ์ จงสุทธนามณี	√			
๑๘.	นางกันตวรรณ ตันเถียร	√			
๑๙.	นางสาวกัลยา รุ่งวิจิตรชัย	√			
๒๐.	ศาสตราจารย์พิเศษกาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์	√			
๒๑.	นางสาวกานต์กนิษฐ์ แห้วสันตติ	√			
๒๒.	นายการุณ โหสกุล	√			
๒๓.	นายกำพล เลิศเกียรติดำรงค์	√			
๒๔.	นายกิตติ วะสีนนท์	√			
๒๕.	นายกิตติ สมทรัพย์	√			
๒๖.	นายกิตติกร โล่ห์สุนทร	√			
๒๗.	นายกิตติชัย เรืองสวัสดิ์	√			
๒๘.	นางสาวกิตติ์ธัญญา วาจาดี	√			
๒๙.	นายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์	√			
๓๐.	นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ	√			

๓๑.	นางสาวกุลวลี นพอมรบดี	√			
๓๒.	นายกูรดิสถ์ จันทร์ศรีชวาลา	√			
๓๓.	นายกูเฮง ยาวอหะซัน	√			
๓๔.	นายเกรียงศักดิ์ ฝ้ายสีงาม	√			
๓๕.	นายเกษม ศุภรานนท์	√			
๓๖.	นายเกษม อุประ	√			
๓๗.	นายเกษมสันต์ มีทิพย์	√			
๓๘.	นายเกียรติ สิทธีอมร	√			
๓๙.	นายเกียรติ เหลืองขจรวิทย์	√			
๔๐.	นายเกียว แก้วสุทอ	√			
๔๑.	นายเกื้อกูล ด่านชัยวิจิตร	√			
๔๒.	ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม	√			
๔๓.	นายโกศล ปัทมะ	√			
๔๔.	ศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์	√			
๔๕.	นายขจิตร ชัยนิคม	√			
๔๖.	นายขวัญชาติ วงศ์ศุภรานันต์	√			
๔๗.	นายขวัญเลิศ พานิชมาท	√			
๔๘.	นายเขตรัฐ เหล่าธรรมทัศน์	√			
๔๙.	นายคงกฤษ ฉัตรมาลีรัตน์	√			
๕๐.	นายคฑาเทพ เตชะเดชเรืองกุล	√			
๕๑.	นายคมเดช ไชยศิวามงคล	√			
๕๒.	นายครูมานิตย์ สังข์พุ่ม	√			
๕๓.	นายคารม พลพรกลาง	√			
๕๔.	นายคำนูณ สิทธิสมาน	√			
๕๕.	นายคำพอง เทพาคำ	√			
๕๖.	นายคุณากร ปรีชาชนะชัย	√			
๕๗.	นายจเด็จ อินสว่าง	√			
๕๘.	นายจตุพร เจริญเชื้อ	√			
๕๙.	นายจรัส คุ้มไข่น้ำ	√			
๖๐.	นายจรัสฤทธิ์ จันทรสุรินทร์	√			
๖๑.	นายจรินทร์ จักกะพาก	√			
๖๒.	พลโท จเรศักณ์ อานุภาพ	√			

๖๓.	ร้อยเอก จองชัย วงศ์ทรายทอง	√			
๖๔.	นางสาวจอมขวัญ กลับบ้านเกาะ	√			
๖๕.	นายจักรกฤษณ์ ทองศรี	√			
๖๖.	พลตำรวจเอก จักรทิพย์ ชัยจินดา	√			
๖๗.	นายจักรพรรดิ ไชยสาส์น	√			
๖๘.	นายจักรพล ตั้งสุทธิธรรม	√			
๖๙.	นายจักรพันธ์ พรนิมิตร	√			
๗๐.	นายจักรัตน์ พั้วช่วย	√			
๗๑.	นายจัตุรงค์ เสริมสุข	√			
๗๒.	นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์	√			
๗๓.	นายจารึก ศรีอ่อน	√			
๗๔.	พลตำรวจโท จิตติ รอดบางยาง	√			
๗๕.	นางสาวจิตภัสร์ ตั้น กฤดากร	√			
๗๖.	นางจินตนา ชัยยวรรณาการ	√			
๗๗.	นายจิรชัย มูลทองโร่ย	√			
๗๘.	นางจิรดา สงฆ์ประชา	√			
๗๙.	นายจิรทัศ ไกรเดชา	√			
๘๐.	พลเอก จิรพงศ์ วรรณรัตน์	√			
๘๑.	นายจิรพงษ์ ทรงวัชราภรณ์	√			
๘๒.	นายจิรวัฒน์ ศิริพานิชย์	√			
๘๓.	นายจิรวัฒน์ อรัณยกานนท์	√			
๘๔.	นายจิรัฏฐ์ ทองสุวรรณ์	√			
๘๕.	นางสาวจิราพร สินธุไพร	√			
๘๖.	นายจิรายุ ห่วงทรัพย์	√			
๘๗.	นายจีรเดช ศรีวิราช	√			
๘๘.	พลเอก จีระศักดิ์ ชมประสพ	√			
๘๙.	นางสาวจุฑาทัตต เหล่าธรรมทัศน์	√			
๙๐.	นางจุฑาพัตธน์ เมนะสวัสดิ์	√			
๙๑.	นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์	√			
๙๒.	นายจุลพันธ์ โนนศรีชัย	√			
๙๓.	นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์	√			
๙๔.	นายเจตน์ ศิรธรานนท์	√			

๙๕.	นายเจน นำชัยศิริ	√			
๙๖.	นางเจริญ เรี่ยวแรง	√			
๙๗.	นายเจเศรษฐ์ ไทยเศรษฐ์	√			
๙๘.	นายฉลอง เทอดวีระพงศ์	√			
๙๙.	นายฉลาด ขามช่วง	√			
๑๐๐.	นางฉวีรัตน์ เกษตรสุนทร	√			
๑๐๑.	พลเอก ฉัตรเฉลิม เฉลิมสุข	√			
๑๐๒.	พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ	√			
๑๐๓.	นายเฉลา พวงมาลัย	√			
๑๐๔.	พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม	√			
๑๐๕.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ	√			
๑๐๖.	นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน	√			
๑๐๗.	นายเฉลียว เกาะแก้ว	√			
๑๐๘.	นางสาวชนก จันทาทอง	√			
๑๐๙.	นายชยุต ภุมมะกาญจนะ	√			
๑๑๐.	พลเอก ชยุติ สุวรรณมาศ	√			
๑๑๑.	นายชลน่าน ศรีแก้ว	√			
๑๑๒.	นายชลิต แก้วจินดา	√			
๑๑๓.	นายชวน หลีกภัย	√			
๑๑๔.	พันตำรวจตรี ชวลิต เลาหอุดมพันธ์	√			
๑๑๕.	นายชวลิต วิชยสุทธิ์	√			
๑๑๖.	พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์	√			
๑๑๗.	นายชัชวาลล์ คงอุดม	√			
๑๑๘.	นายชัยชนะ เดชเดโช	√			
๑๑๙.	นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์	√			
๑๒๐.	นายชัยวัฒน์ เป้าเปี่ยมทรัพย์	√			
๑๒๑.	พลเรือเอก ชัยวัฒน์ เอี่ยมสมุทร	√			
๑๒๒.	นายชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์	√			
๑๒๓.	นายชัยวุฒิ บรรณวัฒน์	√			
๑๒๔.	นายชาญวิทย์ ผลชีวิน	√			
๑๒๕.	นายชาญวิทย์ วิภูศิริ	√			
๑๒๖.	นายชาดา ไทยเศรษฐ์	√			

๑๒๗.	พลเอก ชาตอุดม ติตถะสิริ	√			
๑๒๘.	นายชินวรณ์ บุณยเกียรติ	√			
๑๒๙.	พลเรือเอก ชุมนุม อาจวงษ์	√			
๑๓๐.	นายชุมพล จุลใส	√			
๑๓๑.	นายชูวิทย์ พิทักษ์พรพัลลภ	√			
๑๓๒.	นายชูศักดิ์ คีรีมาศทอง	√			
๑๓๓.	พลเอก ชูศักดิ์ เมฆสุวรรณ์	√			
๑๓๔.	นายชูศักดิ์ แอกทอง	√			
๑๓๕.	พลเอก เชวงศักดิ์ ทองสลวย	√			
๑๓๖.	นายเชิงชาย ชาลีรินทร์	√			
๑๓๗.	นายเชิดพงศ์ ราชป้องขันธ์	√			
๑๓๘.	ว่าที่ร้อยตรี เชิดศักดิ์ จำปาเทศ	√			
๑๓๙.	นายเชิดศักดิ์ สันติวรวุฒิ	√			
๑๔๐.	นายโชติพิพัฒน์ เตชะโสภณมณี	√			
๑๔๑.	นายโชติวุฒิ ธนาคมานุสรณ์	√			
๑๔๒.	นายไชยวัฒนา ติณรัตน์	√			
๑๔๓.	นายไชยา พรหมา	√			
๑๔๔.	นายชากีย์ พิทักษ์คุมพล	√			
๑๔๕.	นายชูการ์โน มะทา	√			
๑๔๖.	นางสาวญาณธิชา บัวเผื่อน	√			
๑๔๗.	พันตำรวจโท ฐนภัทร กิตติวงศา	√			
๑๔๘.	พลเรือเอก ฐนิธ กิตติอำพน	√			
๑๔๙.	นายฐานิสร์ เทียนทอง	√			
๑๕๐.	นายฐาปกรณ์ กุลเจริญ	√			
๑๕๑.	นายฐิตินันท์ แสงนาค	√			
๑๕๒.	นางสาวฐิติภัสร์ โชติเดชาชัยนันต์	√			
๑๕๓.	นางสาวณธีภัสร์ กุลเศรษฐสิทธิ์	√			
๑๕๔.	พลเรือเอก ณรงค์ พิพัฒนาศัย	√			
๑๕๕.	นายณรงค์ รัตนานุกูล	√			
๑๕๖.	นายณรงค์ สหเมธาพัฒน์	√			
๑๕๗.	นายณรงค์ อ่อนสอาด	√			
๑๕๘.	นายณัฏฐ์ชนน ศรีก่อเกื้อ	√			

๑๕๙.	นายณัฏฐพล จรัสรพีพงษ์	√			
๑๖๐.	นายณัฏฐพล ทีปสุวรรณ	√			
๑๖๑.	พลเอก ณัฐ อินทรเจริญ	√			
๑๖๒.	นายณัฐชา บุญไชยอินสวัสดิ์	√			
๑๖๓.	นายณัฐพงษ์ เรืองปัญญาวุฒิ	√			
๑๖๔.	นายณัฐพงษ์ สุปริยศิลป์	√			
๑๖๕.	นายณัฐพล สืบศักดิ์วงศ์	√			
๑๖๖.	นายณัฐวุฒิ กองจันทร์ดี	√			
๑๖๗.	นายณัฐวุฒิ บัวประทุม	√			
๑๖๘.	นายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ	√			
๑๖๙.	พลเอก ดนัย มีชูเวท	√			
๑๗๐.	นายดล เหตระกูล	√			
๑๗๑.	นางดวงพร รอดพยาธิ์	√			
๑๗๒.	นายดะนัย มะหิพันธ์	√			
๑๗๓.	นางสาวดาวน้อย สุทธินิภาพันธ์	√			
๑๗๔.	นายดำรงค์ พิเดช	√			
๑๗๕.	นายดิเรกฤทธิ์ เจนครองธรรม	√			
๑๗๖.	นายดุสิต เขมะศักดิ์ชัย	√			
๑๗๗.	พลตำรวจเอก เดชฌรงค์ สุทธิชาญบัญชา	√			
๑๗๘.	นายเดชอิศม์ ขาวทอง	√			
๑๗๙.	พลตำรวจโท ตรีทศ รณฤทธิวิชัย	√			
๑๘๐.	พลอากาศเอก ตรีทศ สนแจ้ง	√			
๑๘๑.	นางสาวตรีนุช เทียนทอง	√			
๑๘๒.	นายตวง อันทะไชย	√			
๑๘๓.	นายตี๋ใหญ่ พูนศรีธนากูล	√			
๑๘๔.	นายไตรเทพ งามกมล	√			
๑๘๕.	นายไตรรงค์ ติธรรม	√			
๑๘๖.	พลเอก ไตรโรจน์ ครุธเวโช	√			
๑๘๗.	นายถนัด มานะพันธุ์นิยม	√			
๑๘๘.	นายถวิล เปลี่ยนศรี	√			
๑๘๙.	นายถาวร เทพวิมลเพชรกุล	√			
๑๙๐.	พลอากาศเอก ถาวร มณีพฤกษ์	√			

๑๙๑.	นายถาวร เสนเนียม	√			
๑๙๒.	พลตรี ทรงกลด ทิพย์รัตน์	√			
๑๙๓.	นายทรงเดช เสมอคำ	√			
๑๙๔.	นายทวิรัฐ รัตนเศรษฐ	√			
๑๙๕.	พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง	√			
๑๙๖.	พลเอก ทวีป เนตรนิยม	√			
๑๙๗.	นายทวีวงษ์ จุลกมนตรี	√			
๑๙๘.	นายทวีศักดิ์ ทักษิณ	√			
๑๙๙.	นายทศพร ทองศิริ	√			
๒๐๐.	นายทองแดง เบ็ญจะปัก	√			
๒๐๑.	นางทัศนา ยุวานนท์	√			
๒๐๒.	นางทัศนาพร เกษเมธีการุณ	√			
๒๐๓.	นางสาวทัศนีย์ บูรณุปกรณ์	√			
๒๐๔.	นางทัศนียา รัตนเศรษฐ	√			
๒๐๕.	นายทายาท เกียรติชูศักดิ์	√			
๒๐๖.	ศาสตราจารย์ ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ	√			
๒๐๗.	พลเอก เทพพงศ์ ทิพยจันทร์	√			
๒๐๘.	นายเทวัญ ลิปตพัลลภ	√			
๒๐๙.	นายเทอดพงษ์ ไชยนันทน์	√			
๒๑๐.	นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร	√			
๒๑๑.	นางเทียบจุฑา ขาวขำ	√			
๒๑๒.	พลเอก ธงชัย สาระสุข	√			
๒๑๓.	นางสาวธณิกานต์ พรพงษาโรจน์	√			
๒๑๔.	นายธนกร ไชยกุล	√			
๒๑๕.	นางสาวธนภร โสมทองแดง	√			
๒๑๖.	นายธนยศ ทิมสุวรรณ	√			
๒๑๗.	พลเอก ธนะศักดิ์ ปฏิมาประกร	√			
๒๑๘.	นายธนะสิทธิ์ โควสุรัตน์	√			
๒๑๙.	นายธนัสถ์ ทวีเกื้อกูลกิจ	√			
๒๒๐.	นายธรรมนัส พรหมเผ่า	√			
๒๒๑.	นายธรรมวิชญ์ โพธิพิพิธ	√			
๒๒๒.	พลเอก ธวัชชัย สมุทรสาคร	√			

๒๒๓.	นายธัญญ์วาริน สุขะพิสิษฐ์	√			
๒๒๔.	นายธัญวัจน์ กมลวงศ์วัฒน์	√			
๒๒๕.	นายธานี สุโชดายน	√			
๒๒๖.	นายธานี อ่อนละเอียด	√			
๒๒๗.	นายธารา ปิตุเตชะ	√			
๒๒๘.	พลเอก ธีรเดช มีเพียร	√			
๒๒๙.	นายธีรภัทร พริ้งศุลกะ	√			
๒๓๐.	นางสาวธีรรัตน์ สำเร็จวาณิชย์	√			
๒๓๑.	นายธีระ ไตรสรณกุล	√			
๒๓๒.	นายธีระ วงศ์สมุทร	√			
๒๓๓.	นายธีรัจชัย พันธุมาศ	√			
๒๓๔.	นายนพ ชีวานันท์	√			
๒๓๕.	นายนพคุณ รัฐผไท	√			
๒๓๖.	นายนพดล แก้วสุพัฒน์	√			
๒๓๗.	พลเรือเอก นพดล โชคระดา	√			
๒๓๘.	นายนพดล มาตรศรี	√			
๒๓๙.	พลเอก นพดล อินทปัญญา	√			
๒๔๐.	นายนพพล เหลืองทองนารา	√			
๒๔๑.	นางสาวนภาพร เพ็ชร์จินดา	√			
๒๔๒.	นายนริศ ขำนุรักษ์	√			
๒๔๓.	นายนัทธี ถิ่นสาคู	√			
๒๔๔.	นางนันทนา สงฆ์ประชา	√			
๒๔๕.	พลเอก นาวิน ดำริกาญจน์	√			
๒๔๖.	นายนิกร จำนง	√			
๒๔๗.	นายนิคม บุญวิเศษ	√			
๒๔๘.	นายนิติพล ผิวเหมาะ	√			
๒๔๙.	นายนิพนธ์ นาคสมภพ	√			
๒๕๐.	นายนิพันธ์ ศิริธร	√			
๒๕๑.	นายนิยม ช่างพินิจ	√			
๒๕๒.	นายนิยม วิวรรธนดิฐกุล	√			
๒๕๓.	นายนิยม เวชกามา	√			
๒๕๔.	นายนิรมิต สุจารี	√			

๒๕๕.	นายนิรันดร์ นาเมืองรักษ์	√			
๒๕๖.	นายนิโรธ สุนทรเลขา	√			
๒๕๗.	พลเอก นิวัตร มีนะโยธิน	√			
๒๕๘.	ศาสตราจารย์นิสดารก์ เวชยานนท์	√			
๒๕๙.	นายนิอาแซ ซีอุเซ็ง	√			
๒๖๐.	นายเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์	√			
๒๖๑.	นางสาวแนน บุณย์ธิดา สมชัย	√			
๒๖๒.	นายบรรชา พงศ์อายุกูล	√			
๒๖๓.	นายบัญญัติ เจตนจันทร์	√			
๒๖๔.	นายบัญญัติ บรรทัดฐาน	√			
๒๖๕.	นายบัลลังก์ อรรณนพพร	√			
๒๖๖.	นายบุญแก้ว สมวงศ์	√			
๒๖๗.	นายบุญฐิณ ประทุมลี	√			
๒๖๘.	พลเอก บุญธรรม โอริส	√			
๒๖๙.	นายบุญมี สุระโคตร	√			
๒๗๐.	นางบุญยิ่ง นิติกาญจนา	√			
๒๗๑.	นางบุญรื่น ศรีธเรศ	√			
๒๗๒.	นายบุญลือ ประเสริฐโสภา	√			
๒๗๓.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญส่ง ไข่เกษ	√			
๒๗๔.	พลเอก บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์	√			
๒๗๕.	นายบุญสิงห์ วรินทร์รักษ์	√			
๒๗๖.	นางเบญจรัตน์ จริยธาราสิทธิ์	√			
๒๗๗.	นางสาวเบญจา แสงจันทร์	√			
๒๗๘.	นายปกรณ์ มุ่งเจริญพร	√			
๒๗๙.	นายปกรณ์วุฒิ อุดมพิพัฒน์สกุล	√			
๒๘๐.	นายปฐมพงศ์ สูญจันทร์	√			
๒๘๑.	นายปดิพัทธ์ สันติภาดา	√			
๒๘๒.	หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล	√			
๒๘๓.	นายประกอบ รัตนพันธ์	√			
๒๘๔.	พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง	√			
๒๘๕.	นายประดิษฐ์ เหลืองอร่าม	√			
๒๘๖.	นายประเดิมชัย บุญช่วยเหลือ	√			

๒๘๗.	นายประทวน สุทธิอำนวยเดช	√			
๒๘๘.	นายประภัตร โพธสุธน	√			
๒๘๙.	นางประภาศรี สุฉันทบุตร	√			
๒๙๐.	นายประภูศักดิ์ จินตะเวช	√			
๒๙๑.	นายประมนต์ สุธีวงศ์	√			
๒๙๒.	นายประมวล พงศ์ถาวราเดช	√			
๒๙๓.	นายประมาณ สว่างญาติ	√			
๒๙๔.	ร้อยเอก ประยุทธ เสาวคนธ์	√			
๒๙๕.	นางประยูร เหล่าสายเชื้อ	√			
๒๙๖.	นายประสงค์ บูรณ์พงศ์	√			
๒๙๗.	พลเอก ประสาท สุขเกษตร	√			
๒๙๘.	นายประสิทธิ์ ปทุมารักษ์	√			
๒๙๙.	นายประสิทธิ์ มะหะหมัด	√			
๓๐๐.	นายประสิทธิ์ วุฒินันชัย	√			
๓๐๑.	นายประเสริฐ จันทรรวงทอง	√			
๓๐๒.	นายประเสริฐ บุญเรือง	√			
๓๐๓.	รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ	√			
๓๐๔.	นายประเสริฐพงษ์ ศรนุวัตร์	√			
๓๐๕.	พลตำรวจตรี ปรัชญ์ชัย ใจชาญสุขกิจ	√			
๓๐๖.	นายปริญญา ช่วยเกตุ ศิริรัตน์	√			
๓๐๗.	นายปริญญา ฤกษ์หร่าย	√			
๓๐๘.	พลเอก ปรีชา จันทร์โอชา	√			
๓๐๙.	นายปรีชา บัววิรัตน์เลิศ	√			
๓๑๐.	นายปรีดา บุญเพลิง	√			
๓๑๑.	นายปัญญา งานเลิศ	√			
๓๑๒.	นายปัญญา จีนาคำ	√			
๓๑๓.	พลเอก ปัฐมพงศ์ ประถมภัฏ	√			
๓๑๔.	นายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ	√			
๓๑๕.	นางสาวปารีณา ไกรคุปต์	√			
๓๑๖.	นางสาวปิยฉัฏฐ์ วันเฉลิม	√			
๓๑๗.	นายปิยพันธุ์ นิมมานเหมินท์	√			
๓๑๘.	นายปิยวัฒน พันธ์สายเชื้อ	√			

๓๑๙.	นางสาวปิยะรัฐชย์ ติยะไพรัช	√			
๓๒๐.	พลเอก โปฎก บุนนาค	√			
๓๒๑.	นางผ่องศรี แซ่จึง	√			
๓๒๒.	นางผาณิต นิติทัณฑ์ประภาศ	√			
๓๒๓.	นายเผดิมชัย สะสมทรัพย์	√			
๓๒๔.	นายไผ่ ลิกค์	√			
๓๒๕.	นายพงศ์กวิน จึงรุ่งเรืองกิจ	√			
๓๒๖.	นายพนิต วิกิตเศรษฐ์	√			
๓๒๗.	นายพยม พรหมเพชร	√			
๓๒๘.	นายพรชัย ตระกูลวรานนท์	√			
๓๒๙.	นายพรชัย อำนวยทรัพย์	√			
๓๓๐.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรชัย อินทร์สุข	√			
๓๓๑.	คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์	√			
๓๓๒.	นายพรเทพ วิสุทธิ์วัฒนศักดิ์	√			
๓๓๓.	พลเอก พรพิพัฒน์ เบญญศรี		√		
๓๓๔.	นางสาวพรพิมล ธรรมสาร	√			
๓๓๕.	ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย	√			
๓๓๖.	นางพรเพ็ญ บุญศิริวัฒนกุล	√			
๓๓๗.	นางพรรณสิริ กุลนาถศิริ	√			
๓๓๘.	นายพลเดช ปิ่นประทีป	√			
๓๓๙.	นายพลภูมิ วิภัติภูมิประเทศ	√			
๓๔๐.	พลเรือเอก พะจุณณ์ ตามประทีป	√			
๓๔๑.	นางสาวพัชรินทร์ ชำศิริพงษ์	√			
๓๔๒.	นายพัฒนา สัพโส	√			
๓๔๓.	พลเรือเอก พัลลภ ตมิศานนท์	√			
๓๔๔.	นายพาณุวัฒณ์ สะสมทรัพย์	√			
๓๔๕.	นางพิกุลแก้ว ไกรฤกษ์	√			
๓๔๖.	นายพิจารณ์ เชาวพัฒนวงศ์	√			
๓๔๗.	นางพิชชารัตน์ เลาหพงศ์ชนะ	√			
๓๔๘.	นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน	√			
๓๔๙.	นายพิเชษฐ สถิรชวาล	√			
๓๕๐.	นายพิทักษ์ ไชยเจริญ	√			

๓๕๑.	นายพิธา ลิ้มเจริญรัตน์	√			
๓๕๒.	นายพิบูลย์ รัชกิจประการ	√			
๓๕๓.	นางสาวพิมพ์พร พรพฤฒิพันธุ์	√			
๓๕๔.	นางสาวพิมพ์ภัทรา วิชัยกุล	√			
๓๕๕.	นางสาวพิมพ์รพี พันธุ์วิชาติกุล	√			
๓๕๖.	พลเอก พิศณุ พุทธวงศ์	√			
๓๕๗.	นายพิศาล มาณวพัฒน์	√			
๓๕๘.	นายพิษณุ พลธี	√			
๓๕๙.	พลตำรวจโท พิสัณห์ จุลดิลก	√			
๓๖๐.	นายพิสิฐ ลี้อาธรรม	√			
๓๖๑.	พลเอก พิสิทธิ์ สิทธิสาร	√			
๓๖๒.	นายพีรเดช คำสมุทร	√			
๓๖๓.	นายพีระวิทย์ เลื่องลือดลภาค	√			
๓๖๔.	นายพีระเพชร ศิริกุล	√			
๓๖๕.	นายพีระศักดิ์ พอจิต	√			
๓๖๖.	นายพุทธิพงษ์ ปุณณกันต์	√			
๓๖๗.	นายเพชร เอกกำลังกุล	√			
๓๖๘.	นางสาวเพชรชมพู กิจบูรณะ	√			
๓๖๙.	นางสาวเพชรดาว โต๊ะมีนา	√			
๓๗๐.	นายเพชรภูมิ อาภรณ์รัตน์	√			
๓๗๑.	นายเพชรวรรต วัฒนพงศศิริกุล	√			
๓๗๒.	นางเพ็ญพักตร์ ศรีทอง	√			
๓๗๓.	นายไพจิต ศรีวรขาน	√			
๓๗๔.	พลเอก ไพชยนต์ ค้าทันเจริญ	√			
๓๗๕.	นายไพฑูรย์ หลิมวัฒนา	√			
๓๗๖.	นายไพบูลย์ นิติตะวัน	√			
๓๗๗.	นายไพโรจน์ พ่วงทอง	√			
๓๗๘.	พลเอก ไพโรจน์ พานิชสมัย	√			
๓๗๙.	นายไพโรจน์ โล่สุนทร	√			
๓๘๐.	นางสาวไพลิน เทียนสุวรรณ	√			
๓๘๑.	นายภณณัฏฐ์ ศรีอินทร์สุทธิ์	√			
๓๘๒.	นายภราดร ปริศนานันทกุล	√			

๓๘๓.	นางสาวภริม พูลเจริญ	√			
๓๘๔.	นางสาวภัทรา วรามิตร	√			
๓๘๕.	นายภาคภูมิ บูลย์ประมุข	√			
๓๘๖.	นายภาควัต ศรีสุรพล	√			
๓๘๗.	นายภาณุ อุทัยรัตน์	√			
๓๘๘.	นางสาวภาดาท์ วรกานนท์	√			
๓๘๙.	นายภานุ ศรีบุศยกาญจน์	√			
๓๙๐.	นายภาสกร เงินเจริญกุล	√			
๓๙๑.	นายภิญโญ นิโรจน์	√			
๓๙๒.	นายภูดิท อินสุวรรณ์	√			
๓๙๓.	นายภูมิศิษฎ์ คงมี	√			
๓๙๔.	นายมงคลกิตติ์ สุขสินธารานนท์	√			
๓๙๕.	นายมณฑล โพธิ์คาย	√			
๓๙๖.	นายมณเฑียร บุญตัน	√			
๓๙๗.	นายมณเฑียร สงฆ์ประชา	√			
๓๙๘.	นายมนตรี ตั้งเจริญถาวร	√			
๓๙๙.	นายมนตรี ปาน้อยนนท์	√			
๔๐๐.	นางมนพร เจริญศรี	√			
๔๐๑.	พลอากาศเอก มนัส รูปขจร		√		
๔๐๒.	นายมนูญ สิวาภิรมย์รัตน์	√			
๔๐๓.	นายมหรรณพ เดชวิทักษ์	√			
๔๐๔.	นางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วาณิช	√			
๔๐๕.	นายมานพ คีรีภูวดล	√			
๔๐๖.	นายมานพ ศรีผึ้ง	√			
๔๐๗.	นายมานะ โลหะวณิชย์	√			
๔๐๘.	พลอากาศเอก มานัต วงษ์วาทย์	√			
๔๐๙.	นายมานะศักดิ์ จันทร์ประสงค์	√			
๔๑๐.	นายมานัส อ่อนอ้าย	√			
๔๑๑.	นางมารศรี ขจรเรืองโรจน์	√			
๔๑๒.	พลเอก มารุต ปัชโชตะสิงห์	√			
๔๑๓.	นายมารุต มัสยวาณิช	√			
๔๑๔.	นายมิ่งขวัญ แสงสุวรรณ์	√			

๔๑๕.	นางมุกดา พงษ์สมบัติ	√			
๔๑๖.	พลตำรวจเอก ยงยุทธ เทพจำนงค์	√			
๔๑๗.	พันตำรวจตรี ยงยุทธ สาระสมบัติ	√			
๔๑๘.	นายยงยุทธ สุวรรณบุตร	√			
๔๑๙.	นายยรรยงก์ ถนอมพิชัยธำรง	√			
๔๒๐.	นายยศวัฒน์ มาไพศาลสิน	√			
๔๒๑.	พลเอก ยอดยุทธ บุญญาธิการ	√			
๔๒๒.	พันตำรวจเอก ยุทธกร วงเวียน	√			
๔๒๓.	นายยุทธนา ทัพเจริญ	√			
๔๒๔.	นายยุทธพงศ์ จรัสเสถียร	√			
๔๒๕.	รองศาสตราจารย์รงค์ บุญสวยขวัญ	√			
๔๒๖.	นายรณเทพ อนุวัฒน์	√			
๔๒๗.	นายรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล	√			
๔๒๘.	นายระวี มาศฉมาดล	√			
๔๒๙.	นายรังสรรค์ มณีรัตน์	√			
๔๓๐.	นายรังสรรค์ วันไชยธนวงศ์	√			
๔๓๑.	นายรังสิกร ทิมาตฤกะ	√			
๔๓๒.	นายรังสิมันต์ โรม	√			
๔๓๓.	นางสาวรังสิมา รอดรัศมี	√			
๔๓๔.	นายรัฐกิตติ์ ผาลีพัฒน์	√			
๔๓๕.	นายรุ่งโรจน์ ทองศรี	√			
๔๓๖.	นางสาวเรณู ตังคจิวางกูร	√			
๔๓๗.	นายเรวัต วิศรุตเวช	√			
๔๓๘.	นางสาวละออง ติยะไพรัช	√			
๔๓๙.	นายลักษณ์ วจนานวัช	√			
๔๔๐.	นางลินดา เชิดชัย	√			
๔๔๑.	พลเรือเอก ลือชัย รุดดิษฐ์	√			
๔๔๒.	พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช	√			
๔๔๓.	พลเอก เลิศฤทธิ์ เวชสวรรค์	√			
๔๔๔.	นายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล	√			
๔๔๕.	ว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชภักดี	√			
๔๔๖.	นางสาววชิราภรณ์ กาญจนะ	√			

๔๔๗.	นางสาววทันยา วงษ์โอภาสี	√			
๔๔๘.	พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร	√			
๔๔๙.	นายวรภพ วิริยะโรจน์	√			
๔๕๐.	นางสาววรรณวรี ตะล่อมสิน	√			
๔๕๑.	นางสาววรรณวิภา ไม้สน	√			
๔๕๒.	นายวรศิษฎ์ เลียงประสิทธิ์	√			
๔๕๓.	นายวรสิทธิ์ กัลป์ตินันท์	√			
๔๕๔.	นางวรารัตน์ อติแพทย์	√			
๔๕๕.	นายวราวุธ ศิลปะอาชา	√			
๔๕๖.	พลเอก วราห์ บุญญะสิทธิ์	√			
๔๕๗.	พลเอก วลิต โรจนภักดี	√			
๔๕๘.	พลเอก วสันต์ สุริยมงคล	√			
๔๕๙.	นายวัชรพล โตมรศักดิ์	√			
๔๖๐.	นายวัชระ ยาวอหะซัน	√			
๔๖๑.	นายวัชรา ณ วังขนาย	√			
๔๖๒.	นายวัฒนา ช่างเหลา	√			
๔๖๓.	พลเอก วัฒนา สรรพานิช	√			
๔๖๔.	นายวัฒนา สิทธิวัง	√			
๔๖๕.	นายวัน อยู่บำรุง	√			
๔๖๖.	นายวันชัย เจริญนนทสิทธิ์	√			
๔๖๗.	นายวันชัย ปริญญาศิริ	√			
๔๖๘.	นายวันชัย สอนศิริ	√			
๔๖๙.	นายวันนิวัติ สมบูรณ์	√			
๔๗๐.	นางวันเพ็ญ พร้อมพัฒน์	√			
๔๗๑.	นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์	√			
๔๗๒.	นายวาโย อัศวรุ่งเรือง	√			
๔๗๓.	นายวิชัย ทิตตภักดี	√			
๔๗๔.	พลเอก วิชิต ยาทิพย์	√			
๔๗๕.	นายวิเชียร ชวลิต	√			
๔๗๖.	นายวิทยา ทรงคำ	√			
๔๗๗.	นายวิทยา ผิวผ่อง	√			
๔๗๘.	นายวินท์ สุธีรชัย	√			

๔๗๙.	พลเอก วินัย สร้างสุขดี	√			
๔๘๐.	พลตำรวจโท วิบูลย์ บางท่าไม้	√			
๔๘๑.	นางสาววิบูลย์ลักษณ์ ร่วมรักษ์	√			
๔๘๒.	นายวิรัช พันธุมะผล	√			
๔๘๓.	นายวิรัช รัตนเศรษฐ	√			
๔๘๔.	นายวิรัตน์ เกสสมบูรณ์	√			
๔๘๕.	นายวิรัตน์ วรศสิริน	√			
๔๘๖.	นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร	√			
๔๘๗.	นางสาววิไลลักษณ์ อรินทมะพงษ์	√			
๔๘๘.	นายวิวรรธน์ นิลวัชรมณี	√			
๔๘๙.	นายวิวรรธน์ แสงสุริยะฉัตร	√			
๔๙๐.	นายวิวัฒน์ชัย โหตระไวศยะ	√			
๔๙๑.	พลตำรวจโท วิศณุ ม่วงแพรสี	√			
๔๙๒.	นายวิสาร เตชะธีราวัฒน์	√			
๔๙๓.	นายวิสิทธิ์ พิทยาภรณ์	√			
๔๙๔.	นายวิสิษฐ์ เตชะธีราวัฒน์	√			
๔๙๕.	นายวิสุทธิ์ ไชยณรุณ	√			
๔๙๖.	นายวิสุทธิ์ ศรีสุพรรณ	√			
๔๙๗.	นายวีระกร คำประกอบ	√			
๔๙๘.	นายวีระชัย วีระเมธีกุล	√			
๔๙๙.	นายวีระพล จิตสัมฤทธิ์	√			
๕๐๐.	นายวีระวัฒน์ โอสถานุเคราะห์	√			
๕๐๑.	นายวีระศักดิ์ ฟูตระกูล	√			
๕๐๒.	นายวีระศักดิ์ โควสุรัตน์	√			
๕๐๓.	นายวีระศักดิ์ ภูครองหิน	√			
๕๐๔.	พลเอก วีรัณ ฉันทศาสตร์โกศล	√			
๕๐๕.	นายวุฒิชัย กิตติธเนศวร	√			
๕๐๖.	นายวุฒินันท์ บุญชู	√			
๕๐๗.	นายวุฒิพงษ์ นามบุตร	√			
๕๐๘.	นายวุฒิพันธุ์ วิชัยรัตน์	√			
๕๐๙.	นายศรัณย์ ทิมสุวรรณ	√			
๕๑๐.	นายศรัณย์วุฒิ ศรัณย์เกตุ	√			

๕๑๑.	นายศราวุธ เพชรพนมพร	√			
๕๑๒.	นางสาวศรีนวล บุญลือ	√			
๕๑๓.	นายศรีเรศ โกฏคำลือ	√			
๕๑๔.	นายศรีศักดิ์ วัฒนพรมงคล	√			
๕๑๕.	นางศรีสมร รัศมีฤกษ์เศรษฐ์	√			
๕๑๖.	นายศักดา คงเพชร	√			
๕๑๗.	นายศักดิ์ชัย ธนบุญชัย	√			
๕๑๘.	รองศาสตราจารย์ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร	√			
๕๑๙.	นายศักดินัย นุ่มหนู	√			
๕๒๐.	นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ	√			
๕๒๑.	พลเรือเอก ศักดิ์สิทธิ์ เชิดบุญเมือง	√			
๕๒๒.	พลตำรวจโท ศานิตย์ มหถาวร	√			
๕๒๓.	นายศาสตรา ศรีปาน	√			
๕๒๔.	นายศิรสิทธิ์ เลิศด้วยลาภ	√			
๕๒๕.	นางสาวศิริกัญญา ตันสกุล	√			
๕๒๖.	นางศิรินา ปวโรพารวิทยา	√			
๕๒๗.	นายศิริพงษ์ รัสมี	√			
๕๒๘.	นางศิริวรรณ ปราศจากศัตรู	√			
๕๒๙.	นายศิริวัฒน์ ขจรประศาสน์	√			
๕๓๐.	นางสาวศิลัมพา เลิศนุวัฒน์	√			
๕๓๑.	พลเรือเอก ศิษฐวัชร วงษ์สุวรรณ	√			
๕๓๒.	นายศุภชัย ใจสมุทร	√			
๕๓๓.	นายศุภชัย นพขำ	√			
๕๓๔.	นายศุภชัย โพธิ์สุ	√			
๕๓๕.	นายศุภชัย สมเจริญ	√			
๕๓๖.	นางสาวศุภมาส อิศรภักดี	√			
๕๓๗.	พลเอก ศุภรัตน์ พัฒนาวิสุทธิ์	√			
๕๓๘.	พันเอก เศรษฐพงค์ มะลิสุวรรณ	√			
๕๓๙.	พลเอก สกนธ์ สัจจานิตย์	√			
๕๔๐.	พลเอก สกล ชื่นตระกูล	√			
๕๔๑.	นางสาวสกุณา สาระนันท์	√			
๕๔๒.	หม่อมหลวงสกุล มาลากุล	√			

๕๔๓.	นายสงคราม กิจเลิศไพโรจน์	√			
๕๔๔.	นายสงวน พงษ์มณี	√			
๕๔๕.	นายสถิตย์ ลิ่มพงศ์พันธุ์	√			
๕๔๖.	พลเรือโท สนธยา น้อยฉายา	√			
๕๔๗.	พลเอก สนธยา ศรีเจริญ	√			
๕๔๘.	นายสนอง เทพอักษรณรงค์	√			
๕๔๙.	พลเอก สนั่น มะเริงสิทธิ์	√			
๕๕๐.	ศาสตราจารย์พิเศษสม จาตุศรีพิทักษ์	√			
๕๕๑.	นายสมเกียรติ ไชยวิสุทธิกุล	√			
๕๕๒.	นายสมเกียรติ ถนอมสินธุ์	√			
๕๕๓.	นายสมเกียรติ วอนเพียร	√			
๕๕๔.	นายสมคิด เชื้อคง	√			
๕๕๕.	พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม	√			
๕๕๖.	นายสมเจตน์ ลิมปะพันธุ์	√			
๕๕๗.	นายสมชาติ ประดิษฐพร	√			
๕๕๘.	นายสมชาย ชาญณรงค์กุล	√			
๕๕๙.	นายสมชาย ฝั่งชลจิตร	√			
๕๖๐.	พลเอก สมชาย วิษณุวงศ์	√			
๕๖๑.	นายสมชาย เสียงหลาย	√			
๕๖๒.	นายสมชาย แสวงการ	√			
๕๖๓.	นายสมชาย หาญหิรัญ	√			
๕๖๔.	นายสมเดช นิลพันธุ์	√			
๕๖๕.	พลตำรวจโท สมบัติ มิลินทจินดา	√			
๕๖๖.	นายสมบัติ ศรีสุรินทร์	√			
๕๖๗.	นายสมบัติ อำนาคะ	√			
๕๖๘.	นายสมบูรณ์ งามลักษณ์	√			
๕๖๙.	นายสมบูรณ์ ซารัมย์	√			
๕๗๐.	นายสมพงษ์ โสภณ	√			
๕๗๑.	นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์	√			
๕๗๒.	นายสมพล เกียรติไพบูลย์	√			
๕๗๓.	นายสมมุติ เบ็ญจลักษณ์	√			
๕๗๔.	นายสมศักดิ์ คุณเงิน	√			

๕๗๕.	นายสมศักดิ์ โชติรัตนะศิริ	√			
๕๗๖.	นายสมศักดิ์ เทพสุทิน	√			
๕๗๗.	นายสมศักดิ์ พันธ์เกษม	√			
๕๗๘.	นางสมหญิง บัวบุตร	√			
๕๗๙.	พลตำรวจโท สมหมาย กองวิสัยสุข	√			
๕๘๐.	พลเอก สมหมาย เกาฏีระ	√			
๕๘๑.	นายสมัคร ป้องวงษ์	√			
๕๘๒.	นายสยาม หัตถสงเคราะห์	√			
๕๘๓.	นายสรชัด สุจิตต์	√			
๕๘๔.	นายสรวุฒิ เนื่องจำนงค์	√			
๕๘๕.	นายสรอรรถ กลิ่นประทุม	√			
๕๘๖.	นางสาวสรัสนันท์ อรรณนพพร	√			
๕๘๗.	พลเอก สราวุฒิ ชลออยู่	√			
๕๘๘.	นายสราวุธ อ่อนละมัย	√			
๕๘๙.	นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง	√			
๕๙๐.	นายสฤษดิ์ บุตรเนียร	√			
๕๙๑.	นายสวัสดิ์ สมัครพงศ์	√			
๕๙๒.	นายสวาป เผ่าประทาน		√		
๕๙๓.	พลเอก สสิน ทองภักดี	√			
๕๙๔.	นายสะถิระ เผือกประพันธุ์	√			
๕๙๕.	นายสังศิต พิริยะรังสรรค์	√			
๕๙๖.	นายสัญชัย จุลมนต์	√			
๕๙๗.	นายสัญญา นิลสุพรรณ	√			
๕๙๘.	นายสัณหพจน์ สุขศรีเมือง	√			
๕๙๙.	นายสันติ กีระนันทน์	√			
๖๐๐.	นายสันติ พร้อมพัฒน์	√			
๖๐๑.	นายสัมพันธ์ มะยูโซ๊ะ	√			
๖๐๒.	นายสัมฤทธิ์ แทนทรัพย์	√			
๖๐๓.	นายสาคร เกี่ยวข้อง	√			
๖๐๔.	นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย	√			
๖๐๕.	นายสาธิต ปิตุเตชะ	√			
๖๐๖.	นายสาธิต เหล่าสุวรรณ	√			

๖๐๗.	นายสาธิต อุ๋ยตระกูล	√			
๖๐๘.	นายสายัณห์ ยุติธรรม	√			
๖๐๙.	นายสำราญ ครรชิต	√			
๖๑๐.	พลเอก สำเริง ศิวาดำรงค์	√			
๖๑๑.	นายสำลี รักสุทธี	√			
๖๑๒.	นายสิงหภณ ดีนาง	√			
๖๑๓.	พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร	√			
๖๑๔.	พันโท สินธพ แก้วพิจิตร	√			
๖๑๕.	นายสินิตย์ เลิศไกร	√			
๖๑๖.	นายสิระ เจนจาคะ	√			
๖๑๗.	นางสิรินทร รามสูต	√			
๖๑๘.	นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ	√			
๖๑๙.	พลอากาศเอก สุจินต์ แช่มช้อย	√			
๖๒๐.	นายสุชัย บุตรสาระ	√			
๖๒๑.	นายสุชาติ ชมกลิ่น	√			
๖๒๒.	นายสุชาติ โชคชัยวัฒนากร	√			
๖๒๓.	นายสุชาติ ตันเจริญ	√			
๖๒๔.	นายสุชาติ ภิญโญ	√			
๖๒๕.	นายสุชาติ อุสาหะ	√			
๖๒๖.	นางสาวสุณัฐชา โล่สถาพรพิพิธ	√			
๖๒๗.	นางสาวสุทธวรรณ สุบรรณ ณ อยุธยา	√			
๖๒๘.	นายสุทัศน์ เงินหมื่น	√			
๖๒๙.	นายสุทา ประทีป ณ ถลาง	√			
๖๓๐.	นายสุทิน คลังแสง	√			
๖๓๑.	นายสุเทพ อู่อ้น	√			
๖๓๒.	นายสุธี มากบุญ	√			
๖๓๓.	นางสุนี จึงวิโรจน์	√			
๖๓๔.	นายสุพล จุลใส	√			
๖๓๕.	นายสุพล ฟองงาม	√			
๖๓๖.	พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ	√			
๖๓๗.	นายสุภดิช อากาศฤกษ์	√			
๖๓๘.	นางสุภาภรณ์ คงวุฒิปัญญา	√			

๖๓๙.	นายสุรชัย ดนัยตั้งตระกูล	√			
๖๔๐.	นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย	√			
๖๔๑.	นายสุรชาติ ชาญประดิษฐ์	√			
๖๔๒.	นายสุรชาติ ศรีบุศกร	√			
๖๔๓.	พลเอก สุรเชษฐ์ ชัยวงศ์	√			
๖๔๔.	นายสุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิ	√			
๖๔๕.	นายสุรเดช จิรัฐิติเจริญ	√			
๖๔๖.	นายสุรทิน พิจารณ์	√			
๖๔๗.	พลเอก สุรพงษ์ สุวรรณอัตถ์	√			
๖๔๘.	นายสุรพงษ์ อึ้งอัมพรวิไล	√			
๖๔๙.	รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ	√			
๖๕๐.	นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์	√			
๖๕๑.	พลเอก สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์	√			
๖๕๒.	นายสุรศักดิ์ ชิงนวรรณ์	√			
๖๕๓.	นายสุรศักดิ์ พันธ์เจริญวรกุล	√			
๖๕๔.	นายสุรศักดิ์ อนรรฆพันธ์	√			
๖๕๕.	นายสุรสิทธิ์ ตรีทอง	√			
๖๕๖.	นายสุรสิทธิ์ นิธิวุฒิวรรักษ์	√			
๖๕๗.	นายสุรสิทธิ์ วงศ์วิทยานันท์	√			
๖๕๘.	พลตำรวจตรี สุรินทร์ ปาลาเร่	√			
๖๕๙.	นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ	√			
๖๖๐.	นายสุวพันธุ์ ตันยุวรรธนะ	√			
๖๖๑.	นายสุวรรณ เลิศปัญญาโรจน์	√			
๖๖๒.	นางสุวรรณี สิริเวชชะพันธ์	√			
๖๖๓.	นายเสมอกัน เที่ยงธรรม	√			
๖๖๔.	นายเสรี สุวรรณภานนท์	√			
๖๖๕.	พลตำรวจเอก เสรีพิศุทธ์ เตมียเวส	√			
๖๖๖.	นายโสภณ ชารัมย์	√			
๖๖๗.	พลเอก อกนิษฐ์ หมื่นสวัสดิ์	√			
๖๖๘.	นายองค์การ ชัยบุตร	√			
๖๖๙.	นายองอาจ คล้ามไพบูลย์	√			
๖๗๐.	นายองอาจ วงษ์ประยูร	√			

๖๗๑.	นายอดิพงษ์ ฐิติพิทยา	√			
๖๗๒.	พลอากาศเอก อดิศักดิ์ กลั่นเสนาะ	√			
๖๗๓.	พลตำรวจเอก อดุลย์ แสงสิงแก้ว	√			
๖๗๔.	นายอธิรัฐ รัตนเศรษฐ	√			
๖๗๕.	นายอนันต์ ผลอำนวย	√			
๖๗๖.	นายอนันต์ ศรีพันธุ์	√			
๖๗๗.	พลเอก อนันตพร กาญจนรัตน์	√			
๖๗๘.	นายอนาวิล รัตนสถาพร	√			
๖๗๙.	นายอนุชา น้อยวงศ์	√			
๖๘๐.	นายอนุชา นาคาศัย	√			
๖๘๑.	นาวาอากาศเอก อนุดิษฐ์ นาครทรรพ	√			
๖๘๒.	นายอนุทิน ชาญวีรกูล	√			
๖๘๓.	นายอนุมัติ ซูสารอ	√			
๖๘๔.	นายอนุมัติ อาหมัด	√			
๖๘๕.	นายอนุรักษ์ จุรีมาศ	√			
๖๘๖.	นายอนุรักษ์ ตั้งปณิธานนท์	√			
๖๘๗.	นางอนุรักษ์ บุญศล	√			
๖๘๘.	นายอนุศักดิ์ คงมาลัย	√			
๖๘๙.	นายอนุศาสน์ สุวรรณมงคล	√			
๖๙๐.	นายอนุสรณ์ ปั้นทอง	√			
๖๙๑.	นางสาวอนุสรี ทับสุวรรณ	√			
๖๙๒.	นายอภิชัย เตชะอุบล	√			
๖๙๓.	นายอภิชา เลิศพชรกมล	√			
๖๙๔.	นายอภิชาติ ตีรสวัสดิชัย	√			
๖๙๕.	นายอภิชาติ โตดิลกเวชช์	√			
๖๙๖.	นายอภิชาติ ศิริสุนทร	√			
๖๙๗.	นางอภิรดี ตันตราภรณ์	√			
๖๙๘.	พลเอก อภิรัชต์ คงสมพงษ์		√		
๖๙๙.	นายอมร นิลเปรม	√			
๗๐๐.	นางอมรัตน์ โชคปมิตต์กุล	√			
๗๐๑.	นายอรรถกร ศิริลัทธยากร	√			
๗๐๒.	ร้อยตำรวจเอก อรุณ สวัสดี	√			

๗๐๓.	นายออน กาจกระโทก	√			
๗๐๔.	พลเอก อักษรา เกิดผล	√			
๗๐๕.	นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์	√			
๗๐๖.	นายอัครวัฒน์ อัศวเหม	√			
๗๐๗.	นายอัฏฐพล โพธิพิพิธ	√			
๗๐๘.	นายอันวาร์ สาและ	√			
๗๐๙.	นายอับดุลบาซิม อาบู	√			
๗๑๐.	นายอับดุลอายี สาแม็ง	√			
๗๑๑.	นายอับดุลฮาลิม มินซาร์	√			
๗๑๒.	นายอัศวิน วิภูศิริ	√			
๗๑๓.	พลเอก อาชาไนย ศรีสุข	√			
๗๑๔.	นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ	√			
๗๑๕.	นางอาภรณ์ สาราคำ	√			
๗๑๖.	นายอารี ไกรนรา	√			
๗๑๗.	นายอาสพลธ์ สรรณ์ไตรภพ	√			
๗๑๘.	นายอำนาจ วิลาวัลย์	√			
๗๑๙.	พลโท อำพน ชูประทุม	√			
๗๒๐.	นายอำพล จินดาวัฒนะ	√			
๗๒๑.	นายอำไพ กองมณี	√			
๗๒๒.	พลเรือเอก อิทธิคมน์ ภมรสูต	√			
๗๒๓.	นายอิสระ เสรีวัฒนวุฒิ	√			
๗๒๔.	นายอิสสระ สมชัย	√			
๗๒๕.	นายอุดม วรัญญูรัฐ	√			
๗๒๖.	พลเอก อุดมชัย ธรรมสาโรรัชต์	√			
๗๒๗.	นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม	√			
๗๒๘.	นายอุปกิต ปาจรียางกูร	√			
๗๒๙.	พลเอก อู้ด เบื้องบน	√			
๗๓๐.	นายเอกการ ซื่อทรงธรรม	√			
๗๓๑.	นายเอกชัย ทรงอำนาจเจริญ	√			
๗๓๒.	นายเอกธนัช อินทร์รอด	√			
๗๓๓.	นายเอกภพ เพียรพิเศษ	√			
๗๓๔.	นายเอกราช ช่างเหลา	√			

๗๓๕.	นายเอี่ยม ทองใจสด	√			
๗๓๖.	นายโอชิษฐ์ เกียรติก้องชูชัย	√			
๗๓๗.	พลตรี โอสถ ภาวิไล	√			
	รวม ๗๓๗	๗๓๒	๕	-	

(นางสาววรรณภัสสร รุจิกุลสิริ)
นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ

(นางสราพร เจนนุวัตร)
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานทะเบียนประวัติและสถิติ

รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา
ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)
วันพุธที่ ๒๓ และวันพฤหัสบดีที่ ๒๔ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓
ณ อาคารรัฐสภา

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๖ นาฬิกา
จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมดที่ลงชื่อไว้เมื่อเลิกประชุม ๗๓๒ คน

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : บัดนี้มีสมาชิกมาลงชื่อ ๓๗๑ ท่าน ครบองค์ประชุมครับ ผมขออนุญาตเปิดประชุม ขออนุญาตดำเนินการไปตามระเบียบวาระนะครับ

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

ขอเรียนที่ประชุมว่าขณะนี้มีจำนวนสมาชิกที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ๗๓๗ คน เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ปฏิบัติหน้าที่ได้ ๔๘๗ คน สมาชิกวุฒิสภา ๒๕๐ คน องค์ประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งคือ ๓๖๙ คน เรียนที่ประชุมเพื่อรับทราบข้อมูลองค์ประชุมของเราในวันนี้ เชิญท่านไพบูลย์ครับ

นายไพบูลย์ นิติตะวัน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม นายไพบูลย์ นิติตะวัน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธานครับ ผมต้องขอรบกวนท่านประธานเพื่อที่จะขอเสนอใช้ข้อบังคับการประชุม ข้อ ๓๒ ขออนุญาตเสนอญัตติปรึกษาหารือเป็นเรื่องด่วน ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : เชิญเลยครับ

นายไพบูลย์ นิติตะวัน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ ผมขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานว่าประเด็นนี้ที่ผมต้องขออนุญาตปรึกษาหารือนั้นเนื่องจากเกี่ยวข้องกับในวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๓ ผมได้เสนอญัตติด่วนให้รัฐสภามีมติส่งศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามมาตรา ๒๑๐ (๒) ของรัฐธรรมนูญ กรณีมีปัญหาเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของรัฐสภาในการเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม

ของสมาชิกรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ (๑) เป็นหนังสือกราบเรียนต่อท่านประธานรัฐสภาซึ่งทางฝ่ายเลขาธิการก็ได้รับแล้วก็ลงรับเรียบร้อย ประเด็นก็คือในเรื่องญัตติดังกล่าวนั้นเกิดจากผมได้ตรวจสอบพบมีปัญหาเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของรัฐสภาในการเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมของสมาชิกรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ (๑) ตั้งแต่วันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๓ พรรคร่วมฝ่ายค้านได้เสนอร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญเพิ่มเติม ๔ ฉบับ ยื่นต่อท่านประธานรัฐสภา วัตถุประสงค์ก็คือต้องการบรรจุเข้าสู่ระเบียบวาระการประชุมในรัฐสภา ในวันนั้นผมจึงทักท้วงไว้ว่าร่างรัฐธรรมนูญ ๔ ฉบับนั้นมีปัญหาทางข้อกฎหมายเกี่ยวกับเจตนารมณ์ภายใต้บังคับของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ (๑) ว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีอำนาจลงนามเสนอร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญได้คราวละ ๑ ฉบับ หรือลงนามเสนอได้คราวละหลายฉบับ ซึ่งผมกราบเรียนท่านประธานว่าผมได้ทราบว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้เสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมอีก ๔ ฉบับดังกล่าวนั้นได้เป็นผู้ลงนามซ้ำกันเอง และซ้ำกันกับร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่พรรคร่วมฝ่ายค้านยื่นไว้เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ ด้วยครับ ที่ผมต้องกราบเรียนในญัตตินั้นเนื่องจากเห็นว่าร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ๔ ฉบับ ภายหลังนั้นมีปัญหาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ โดยเป็นไปตามคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญที่ ๕/๒๕๖๓ ฉบับลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๓ เป็นเรื่องที่ท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรเสนอความเห็นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๗๗ คน ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๘ วรรคหนึ่ง ศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยแล้วเห็นว่าการลงลายมือชื่อของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เสนอความเห็นนั้นจะลงลายมือชื่อได้คำร้องเดียวเท่านั้น จะมีลายมือชื่อเป็นผู้เสนอความเห็นซ้ำกันในคำร้องอื่นไม่ได้ ซึ่งผมอยากจะกราบเรียนว่าคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญที่ ๕/๒๕๖๓ นั้นเป็นคำร้องที่ท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้ส่งคำร้องไปยังศาลรัฐธรรมนูญ ผมทราบมาว่าก่อนส่งคำร้องไปศาลรัฐธรรมนูญนั้นน่าจะมีการพบว่ามีการลงลายมือชื่อซ้ำกันไว้ในอีกคำร้องหนึ่งก่อนหน้านั้นแล้ว แต่เข้าใจว่าไม่มีปัญหาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญจึงส่งไปยังศาลรัฐธรรมนูญ แต่ศาลรัฐธรรมนูญท่านไม่ได้เห็นพ้องด้วย จึงมีการวินิจฉัยไว้ในคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญที่ ๕/๒๕๖๓ ซึ่งผมได้กราบเรียนไปเมื่อสักครู่แล้วว่าการลงลายมือชื่อของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้เสนอความเห็นตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๘ (๑) ซ้ำกันนั้นกระทำมิได้ ดังนั้นผมอยากจะกราบเรียนท่านประธานว่า

กรณีดังกล่าวไม่ใช่เป็นกรณีการเสนอญัตติตามข้อบังคับการประชุมที่จะอยู่ในอำนาจวินิจฉัยของท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือท่านประธานรัฐสภาว่าญัตติมีหลักการซ้ำกันหรือไม่ แต่เป็นปัญหาเกี่ยวกับอำนาจในการเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ (๑) จะให้อำนาจสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาลงลายมือชื่อเสนอร่างรัฐธรรมนูญได้คราวละฉบับ หรือลงลายมือชื่อเสนอได้หลายฉบับก็ได้ในคราวเดียวกัน การเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมของสมาชิกรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ (๑) จะมีอำนาจลงนามเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมคราวละหลายฉบับได้หรือไม่ จึงเป็นปัญหาการใช้อำนาจตามเจตนารมณ์แห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ (๑) ซึ่งเป็นอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญที่จะพิจารณาวินิจฉัย ดังนั้นเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการรักษาหลักการแห่งรัฐธรรมนูญ ผมจึงได้ทำญัตติดังกล่าวกราบเรียนท่านประธานรัฐสภา เพราะเห็นว่าปัญหาดังกล่าวต้องส่งศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย แต่เป็นอำนาจของรัฐสภา ดังนั้นจึงเสนอญัตติด่วนตามข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๓๑ ประกอบข้อ ๑๕ วรรคสอง เพื่อขอให้ท่านประธานรัฐสภาโปรดพิจารณาบรรจุระเบียบวาระการประชุมรัฐสภาเป็นญัตติด่วน ให้รัฐสภามีมติส่งศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามมาตรา ๒๑๐ (๒) ของรัฐธรรมนูญ กรณีมีปัญหาเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของรัฐสภาในการเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมของสมาชิกรัฐสภา ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ (๑) ดังที่ได้กราบเรียนท่านประธานไปเมื่อสักครู่ ----------

ซึ่งญัตติดังกล่าวมีผู้รับรอง ๔๕ ท่าน ก็ครบตามข้อบังคับการประชุม ข้อ ๓๑ ของข้อบังคับการประชุมรัฐสภา แต่ท่านประธานครับผมต้องขออนุญาตที่ต้องรบกวนเวลาท่านประธานสักเล็กน้อย ปรากฏว่าผมได้ตรวจสอบระเบียบวาระการประชุมครั้งนี้แล้วปรากฏว่าท่านประธานไม่ได้บรรจุญัตติที่ผมได้เสนอไปในวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๓ ทั้ง ๆ ที่ญัตติร่างแก้ไขเพิ่มเติมที่บรรจุไว้ในเรื่องด่วนที่ ๖ ที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคร่วมฝ่ายค้านได้เป็นผู้เสนอมานั้น ทั้ง ๆ ที่ตัวเรื่องการถอนชื่อมีการถอนเรื่องออกไปแก้ไขลายมือใหม่ เรื่องถอนก็ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๓ มีเลขรับ มีผู้ถอน ๑๓๐ กว่าท่าน ถอนวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๓ แล้วก็ยื่นใหม่วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๓ ในวันเดียวกันกับที่ผมเสนอญัตติแล้วแถมเรื่องของร่างแก้ไขที่มีการถอนแล้วยื่นใหม่นั้นก็มีทราบว่าก่อนหน้านั้นมีปัญหาเรื่องการลงลายมือชื่อนะครับท่านประธาน จะเข้าข่ายการลงลายมือชื่อแทนกันในการเสนอร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญ เรื่องนี้เรื่องใหญ่ครับซึ่งก็จะมีการตรวจสอบกันอีก ผมทราบว่าท่านสมาชิกวุฒิสภาท่าน ส.ว. สมชาย แสวงการ จะตรวจสอบเรื่องนี้ ท่านประธานครับ แต่แม้มีปัญหาอย่างนั้นแล้วยื่นในวันเดียวกัน ท่านประธานกลับบรรจุระเบียบวาระเรื่องเฉพาะร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญที่มีปัญหาอย่างที่ผมกราบเรียนไปนั้นเป็นเรื่องด่วนที่ ๖ แต่ว่าญัตติด่วนที่ผมนำเสนอนั้นท่านประธานไม่ได้บรรจุ ผมก็ไม่กล้าที่จะไปก้าวล่วงว่าท่านประธานอาจจะมีการ ไม่อยากจะใช้คำว่าเป็นการเลือกปฏิบัตินะครับ แต่ไม่เป็นอะไรครับผมก็ทักท้วงไป แต่ปรากฏว่าเมื่อเย็นวันจันทร์ที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๓ ปรากฏว่านายสรศักดิ์ เพียรเวช เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ไปกล่าวยืนยันกับสื่อมวลชนว่าญัตติที่ผมเสนอไปนั้นได้ถูกตีตกไปแล้ว ไม่สามารถบรรจุเข้าสู่ระเบียบวาระการประชุมรัฐสภาได้เนื่องจากไม่เข้าเงื่อนไขตามมาตรา ๑๕๖ ของรัฐธรรมนูญ เพราะไม่ใช่เป็นเรื่องที่เสนอให้รัฐสภาพิจารณาได้ เพราะไม่ได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๖ ซึ่งในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๖ นั้น มีอยู่ ๑๖ อนุ พบว่าไม่มีระบุให้ส่งศาลรัฐธรรมนูญได้ ผมกราบเรียนท่านประธานนะครับ ผมรู้สึกได้ข่าวนี้ผมรู้สึกไม่ดีอย่างยิ่งเพราะผมในฐานะเป็นนักกฎหมาย แล้วก็ก่อนที่จะยื่นญัตติก็ตรวจสอบข้อกฎหมายเป็นอย่างดีแล้ว แล้วก็มีประสบการณ์ในการใช้รัฐธรรมนูญมามากมาย รวมทั้งเป็นอดีตกรรมาธิการร่างรัฐธรรมนูญมาด้วย ผมต้องขออภัยครับท่านประธาน ผมไม่เห็นด้วยกับท่านเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรที่ไปอ้างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๖ ไม่เขียนให้ที่ประชุม

รัฐสภาพิจารณาเรื่องส่งศาลรัฐธรรมนูญตามที่ผมได้นำเสนอนั้นก็ถือว่าตกไป เพราะไม่ได้เขียนไว้ ซึ่งการแสดงความคิดเห็นในลักษณะอย่างนี้เป็นปัญหาครับท่านประธาน เพราะว่าผมตรวจสอบข้อกฎหมายอีกครั้งหนึ่งแล้ว ในการยื่นญัตติดังกล่าวนั้นผมยื่นโดยอาศัยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๗ ในการประชุมร่วมกันของรัฐสภาให้ใช้ข้อบังคับการประชุมรัฐสภา แล้วในข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๓๑ เขียนไว้ว่าญัตติของรัฐสภามีมติว่ากรณีมีปัญหาเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของรัฐสภาตามมาตรา ๒๑ (๒) ของรัฐธรรมนูญ ถ้าสมาชิกรัฐสภาเป็นผู้เสนอญัตติต้องมีจำนวนสมาชิกรัฐสภารับรองไม่น้อยกว่า ๔๐ คน ท่านประธานครับ ชัดเจนนะครับว่ารัฐธรรมนูญก็เขียนแล้ว ข้อบังคับก็ญัตติไว้ผมก็ดำเนินการตามนั้น

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ท่านไพบูลย์ครับ ถ้ากรุณาสรุปได้ก็จะดีครับ

นายไพบูลย์ นิติตะวัน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ใกล้แล้วครับท่านประธาน ดังนั้นการที่เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรไปอ้างว่ากรณีมาตรา ๑๕๖ ไม่มีบัญญัติไว้ ท่านประธานครับ ท่านเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรต้องไปอ่านกฎหมายใหม่แล้วนะครับ เพราะใน (๑๖) ก็เขียนว่ากรณีอื่นตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ก็ไปทบทวนดูครับ เพราะว่าที่พวกเรายื่นนั้นเป็นตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๐ (๒) เป็นอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญที่ต้องมีการวินิจฉัย แล้วก็มีปรากฏใน พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ ก็ชัดเจนครับ มีเขียนกระบวนการในการที่จะยื่นจะส่งไว้หมดในมาตรา ๗ (๒) แล้วก็มีมาตรา ๔๑ ก็ยังเขียนไว้ ผมพยายามจะเร่งให้เร็วนะครับท่านประธาน ซึ่งในมาตรา ๔๑ ก็มีวงเล็บไว้อยู่แล้ว (๔) ก็คือผู้ที่จะขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามมาตรา ๗ จะต้องเป็นบุคคล คณะบุคคล หรือองค์กรที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ (๔) สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา รัฐสภา คือผู้มีอำนาจส่ง แล้วก็ส่วนอย่างอื่นผมก็เข้าใจว่าเรื่องดังกล่าวนั้นเป็นเรื่องข้อกฎหมายที่ชัดเจนชัดแจ้งอยู่แล้ว ดังนั้นตามที่ท่านเลขาธิการจะตีตกนั้นผมก็ต้องขออนุญาตกราบเรียนว่าผมเห็นว่าเป็นการดำเนินการที่น่าจะมีปัญหาเกี่ยวกับกฎหมาย

น่าจะเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ แล้วก็ทำให้มีความเสียหายเกิดขึ้นกับผม ดังนั้นถ้าจะดำเนินการตีตก ผมก็ต้องดำเนินการคดีต่อไปยังศาลอาญา คดีทุจริตประพฤติมิชอบ แต่ถ้าท่านจะกรุณา ผมก็ไม่ได้อยากจะไปดำเนินการอะไรในลักษณะนั้นเว้นแต่ผมต้องการรักษาหลักการของกฎหมายและรัฐธรรมนูญ แต่ถ้าท่านให้ไปทบทวนข้อกฎหมายให้ดีครับท่านประธาน เสร็จแล้วสั่งบรรจุก็ได้ บรรจุแบบเมื่อไรก็สุดแล้วแต่จะพิจารณา แต่ว่าผมอยากจะย้ำอีกครั้งหนึ่งครับ เรื่องนี้เป็นเรื่องของการรักษาหลักการแห่งรัฐธรรมนูญและกฎหมาย ดังนั้นทุกอย่างทำด้วยกฎหมาย ตรงไปตรงมาครับ ถ้ามีข้อแอบแฝงประการใดผมก็ย่อมไม่เห็นด้วย ถ้าไม่ผิดกฎหมายไม่เป็นอะไร ถ้าผิดผมก็ดำเนินการเอาผิดจนถึงที่สุดเช่นเดียวกันครับ ต้องขออภัยครับ ญัตติที่เสนอนั้นผมก็ไม่ได้เจตนาที่จะต้องให้มีการลงมติเพราะจะเป็นการรบกวนเวลาของท่านสมาชิกรัฐสภาที่อยากจะอภิปรายเรื่องเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งผมก็เป็นหนึ่งในนั้นที่จะต้องอภิปรายด้วย เพราะฉะนั้นผมก็ขอสรุปเพียงเท่านี้ครับท่านประธาน ก็ฝากให้พิจารณาดูทบทวนข้อกฎหมายกันให้ดีก่อนก็แล้วกันครับ แต่ถ้ามั่นใจจะตีตกก็เอาเลยครับ ผมก็ดำเนินการข้อกฎหมายกลับไปเช่นเดียวกันครับ ขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ก่อนที่จะดำเนินการต่อไปก็ขออนุญาตเรียนชี้แจงท่านไพบูลย์แล้วก็ผู้ที่ลงชื่อเสนอญัตตินะครับว่าญัตติที่ท่านไพบูลย์ได้กล่าวมานี้ได้ตกไปโดยฝ่ายของเลขาธิการรัฐสภาได้พิจารณากรณีนี้เป็นพิเศษครับโดยแทนที่จะวินิจฉัยไปโดยเลขาธิการเองก็เรียกประชุมฝ่ายกฎหมายทั้งหมดของสภาเริ่มจากเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ผู้อำนวยการกองกฎหมายและผู้เชี่ยวชาญกฎหมายในทางปฏิบัติทั้งหมดมาประชุมแล้วก็ให้ความเห็นเสนอผมมา ประการแรกก็คือประเด็นที่คิดว่ากฎหมายที่มีการเสนอ ๔ ฉบับ มีการลงชื่อซ้ำข้อมูลซ้ำ มีอยู่ ๒ อย่างครับ ๑. ก็คือในฉบับเดียวซ้ำโดยลงชื่อ ๒ ครั้ง อย่างนี้ไม่ได้หรือกฎหมายที่เสนอ ๔ ฉบับ แล้วทั้ง ๔ ฉบับก็เป็นชุดเดิม ----------

แต่กฎหมายเป็นคนละฉบับ เป็นคนละหลักการ และเป็นคนละเรื่องกัน อย่างนี้ก็เป็นกรณีซ้ำที่ไม่มีกฎหมายใดห้ามไว้ และเมื่อสืบค้นประวัติย้อนหลัง ในที่ประชุมนี้ก็มีท่านสมาชิกที่เคยเสนอกฎหมายซ้ำแบบนั้น เพราะฉะนั้นทางฝ่ายกฎหมายเขารายงานว่ากรณีซ้ำนี้ไม่มีกฎหมายใดห้ามและไม่เคยมีปัญหาที่ตีความ เพราะว่าทุกคนเข้าใจชัดเจนตั้งแต่ต้น เป็นเหมือนกฎหมายเบื้องต้นที่ซ้ำไม่ได้มีปัญหาครับ กรณีที่ท่านไพบูลย์หยิบยกขึ้นมาจะคนละเรื่องกัน กรณีนั้นเป็นเรื่องที่เสนอเรื่องขอให้สภาส่งเรื่องไปยังตุลาการศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยเกี่ยวกับเรื่องของฝ่ายบริหาร ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญก็มีคำวินิจฉัยว่ามีเรื่องเดิมอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นการที่เสนอเรื่องเข้าไปใหม่แล้วคนที่เคยส่งเรื่องเดิม มาลงชื่อในเรื่องใหม่ ศาลรัฐธรรมนูญก็วินิจฉัยเป็นคำสั่ง ไม่ได้เป็นคำวินิจฉัย เป็นคำสั่งว่าถือว่าเรื่องเดิมมีอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นลงชื่อซ้ำ การที่ลงชื่อซ้ำทำให้ข้อเสนอใหม่เรื่องที่ร้องไปใหม่นั้นจำนวนผู้ลงชื่อไม่ครบ อันนี้เป็นคนละเรื่องกับกรณีเราเสนอรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมนะครับ ประการต่อไปก็คือว่าฝ่ายรายงานถึงผมนั้นแจ้งว่ากรณีของท่านไพบูลย์นั้นขัดต่อรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๕๖ ซึ่งเป็นประเด็นที่ประชุมร่วมทำได้ ๑๖ เรื่อง ท่านไพบูลย์ได้อ้างถึงเรื่องข้อที่อยู่ใน ๑ ในข้อนั้น ซึ่งฝ่ายที่วินิจฉัยก็บอกว่าอื่น ๆ ในที่นี้หมายถึงกรณีที่กฎหมายบัญญัติไว้เช่นในรัฐธรรมนูญบัญญัติไว้อย่างน้อย ๒ มาตรา ไม่เกี่ยวกับเรื่องที่ท่านไพบูลย์ได้เสนอ อันนี้เรียนเหตุผลที่ทางฝ่ายเลขานุการได้เสนอนะครับ แล้วก็ได้ย้ำว่าข้อบังคับการประชุมรัฐสภาเคร่งครัด แล้วก็เขียนบังคับไว้เลยในข้อ ๑๐ เขียนว่าการประชุมรัฐสภาให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๕๖ ของรัฐธรรมนูญ ก็คือ ๑๖ เรื่องที่เราสามารถประชุมร่วมกันได้ อันนี้คือเหตุผล เพราะฉะนั้นคำวินิจฉัยสุดท้ายที่ส่งถึงผมก็คือญัตตินี้ถือว่าขัดต่อรัฐธรรมนูญ อันนี้คือเหตุผลที่อยากเรียนพวกเรานะครับ จะได้เข้าใจว่าทำไมถึงเป็นประเด็นที่ในที่สุดก็ไม่ได้เสนอญัตติ เพราะฉะนั้นวันนี้เมื่อญัตติที่เสนอมาเป็นลายลักษณ์อักษรไม่รับเป็นญัตติ การเสนอญัตติด้วยวาจาก็ไม่ต่างกันครับ ไม่มีผลอะไร แล้วผมก็มองท่านไพบูลย์ในเจตนาดีนะครับ ผมไม่ได้มองว่าถ่วงเวลาหรือเจตนาให้รัฐธรรมนูญฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ไม่ได้มองในแง่นั้น มองในแง่ดี แต่ว่าระหว่างเลือกเอาบรรจุระเบียบวาระกับสวนความเห็นของฝ่ายกฎหมายของสภาซึ่งก็เป็นผู้ปฏิบัติ ผมก็มีความรู้กฎหมายบ้างพอที่จะอ่านและเข้าใจเบื้องต้นได้ ไม่ลึกซึ้ง ไม่เก่งกาจอะไร แต่พอจะเข้าใจว่าเมื่อแนวปฏิบัติที่เราปฏิบัติมาไม่เคยมีปัญหา

คำว่าซ้ำเลยครับ หมายถึงว่าในช่วงที่เรามีสภามามีการเสนอกฎหมายที่คนเดียวไปลงชื่อหลายฉบับ ไม่เคยมีปัญหาว่าผิดกฎหมายหรือไม่ เพิ่งมีครั้งนี้ที่หยิบยกขึ้นมา เพราะฉะนั้นผมคิดว่าเมื่อเจตนาเป็นเช่นนี้ ความเห็นของกรรมการฝ่ายกฎหมายของสภาที่เสนอมานั้นระหว่างบอกว่าถ้าบรรจุเรื่องนี้ขัดต่อรัฐธรรมนูญ ก็เป็นเรื่องเสี่ยงพอสมควรในการที่เราจะสวนความเห็นของฝ่ายประจำที่เขาเป็นผู้ปฏิบัติไป ผมก็คิดว่าหลังจากไตร่ตรองเหตุผลทั้งหมดแล้วจึงไม่ได้บรรจุระเบียบวาระของท่านไพบูลย์ครับ เรียนเพื่อทราบด้วยความเคารพแล้วก็ขอให้เราจบเรื่องนี้นะครับ เมื่อไม่รับญัตติก็จบเรื่องนี้ โดยขออนุญาตว่าเราจะได้ผ่านไปเพราะว่าเมื่อวานในการประชุมร่วมก็วิตกว่าจะทำให้เสียเวลาในการพิจารณาและทำให้เรามีปัญหาการลงมติในวันสุดท้าย อนุญาตท่านไพบูลย์ได้พูดอีกสัก ๒ นาทีนะครับ

นายไพบูลย์ นิติตะวัน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ขอบคุณครับท่านประธาน กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม นายไพบูลย์ นิติตะวัน สมาชิกรัฐสภา ขออนุญาตเรียนเพื่อที่จะให้ท่านสมาชิกรัฐสภาและประชาชนที่รับฟังที่บ้านได้เข้าใจด้วยว่าฝ่ายกฎหมายที่เสนอนั้นเป็นเพียงความเห็นของฝ่ายกฎหมายซึ่งไม่ใช่เป็นเรื่องที่ได้ข้อยุติที่สุด อย่างเช่นกรณีไปกล่าวถึงเรื่องการซ้ำไม่ซ้ำ ผมว่าไม่ได้เป็นเรื่องของประเด็นการเสนอญัตติซ้ำอย่างที่ผมกราบเรียนไว้ในญัตติอยู่แล้ว เป็นเรื่องของการมีอำนาจที่จะลงนามเสนอร่างรัฐธรรมนูญได้คราวละหลายฉบับหรือคราวละฉบับ ซึ่งไม่เคยมีประเด็นนี้ในการวินิจฉัย แล้วก็ไม่ใช่หน้าที่ของฝ่ายกฎหมายสภาที่จะไปวินิจฉัย แต่เป็นอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญ และในประการที่ ๒ ที่ไปตีว่าไม่เป็นไปตามมาตรา ๑๕๖ โดยเฉพาะ (๑๖) กรณีอื่นตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ถ้าฝ่ายกฎหมายตีความกฎหมายฉบับนี้ท่านชื่ออะไรผมจะไปเช็ก (Check) ชื่อครับ กฎหมายท่านจบมาอย่างไร การเขียนกรณีอื่นตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ เรื่องใดที่บัญญัติไว้เป็นเรื่องของรัฐสภา ท่านก็เอามาประชุมได้ทั้งนั้น เช่นเดียวกันกับในมาตรา ๒๑๐ ของศาลรัฐธรรมนูญ มีเขียนไว้ใน (๓) เหมือนกันหน้าที่และอำนาจอื่นตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ซึ่งเขียนไว้เยอะแยะที่ต่าง ๆ ศาลรัฐธรรมนูญเขาเขียนไม่ได้ยาว เขาไม่ได้เอารายละเอียดมาลงทั้งหมด ผมว่าฝ่ายเลขาไม่ได้ไปร่างรัฐธรรมนูญ ไม่รู้เรื่อง ดังนั้นผมขออนุญาตสรุปอย่างนี้ว่าแล้วท่านจะตอบผมได้อย่างไรครับว่าในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๗ ให้การประชุมรัฐสภาเป็นไปตาม

ข้อบังคับการประชุมรัฐสภา แล้วในข้อบังคับการประชุมรัฐสภาบอกไว้ว่า ข้อ ๓๑ ให้มีการเสนอญัตติเพื่อที่จะเสนอคำร้องไปยังศาลรัฐธรรมนูญได้ แสดงว่าคำร้องตามข้อบังคับตามข้อ ๓๑ ขัดรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๖ อย่างที่ฝ่ายกฎหมายได้ไปประชุมหารือกันเรื่องใหญ่ครับ ให้เขาทำความเห็นมาถึงผมเลยมาตีตกเลยครับมันจะได้เป็นเรื่อง พอผมส่งศาลอาญาแล้วผมจะส่งต่อศาลรัฐธรรมนูญด้วยครับ ขอบคุณท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : พอสมควรแล้วครับ ให้โอกาสพอสมควรแล้วครับ ผมขอให้มั่นใจนะครับท่านไพบูลย์ครับ จะไม่มีการเลือกปฏิบัตินะครับ ผมรู้ดีว่าเลือกปฏิบัติมันมีผลอย่างไร ขอให้มั่นใจว่าเราจะไม่เลือกปฏิบัติ และผมเชื่อว่าฝ่ายเลขาเขาไม่มีเจตนาที่จะไปกลั่นแกล้งอะไร เป็นความเห็นทางกฎหมายซึ่งแตกต่างกันได้เป็นเรื่องปกติธรรมดา เชิญคุณหมอชลน่านครับ

นายชลน่าน ศรีแก้ว สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (น่าน) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ชลน่าน ศรีแก้ว สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดน่าน พรรคเพื่อไทย ในฐานะสมาชิกรัฐสภา กระผมต้องขออนุญาตท่านประธานต่อกรณีที่เพื่อนสมาชิกได้ใช้ข้อบังคับ ข้อ ๓๒ (๑) เสนอญัตติด่วนด้วยวาจา โดยอ้างเหตุแห่งการเสนอญัตติด้วยหนังสือตามข้อบังคับ ข้อ ๓๑

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : คุณหมอครับ ไม่ได้เป็นญัตติหรอกครับที่ผมเรียนไว้แล้วว่าได้อนุญาตให้ท่านอภิปรายแต่ไม่ได้เป็นญัตติครับ เชิญครับ

นายชลน่าน ศรีแก้ว สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (น่าน) : ขอบพระคุณครับท่านประธาน โดยสรุปแล้วท่านผู้เสนอก็บอกว่าไม่ได้ติดใจที่จะให้สภาลงมติ ท่านประธานเองก็ได้ชี้แจงไปก็ไม่ถือว่าเป็นญัตติ ผมเองต้องขออนุญาตที่จะกราบเรียนท่านประธานในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับที่ท่านสมาชิกกล่าวถึงการเสนอชื่อและมีการถอนชื่อ ซึ่งผมเป็นหนึ่งในนั้น ถ้าไม่ชี้แจงต่อสภาแล้วจะเสียหายมาก ทราบข่าวว่าสมาชิกท่านหนึ่งก็จะนำเรื่องนี้ไปตรวจสอบแล้วจะไปเอาผิดกับสมาชิกที่ถอนชื่อด้วย ผมต้องกราบเรียนท่านประธานด้วยความเคารพ ประเด็นที่ ๑ เรื่องการเสนอญัตติ ผมในฐานะสมาชิกผมต้องปกป้องสิทธิสมาชิกครับ

ถ้ามีข้อบังคับเขียนในข้อ ๓๑ นั่นแสดงว่าสมาชิกเสนอญัตติได้ ส่วนการวินิจฉัยจะเป็นอย่างไรนั่นอีกเรื่องหนึ่ง เสนอญัตติได้ โดยเฉพาะประเด็นของหน้าที่และอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญที่จะวินิจฉัย อำนาจหรือหน้าที่ของรัฐสภาตาม (๒) รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๐ เป็นอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญจะวินิจฉัย แต่ขั้นตอนกระบวนการจะวินิจฉัยกรณีเป็นหน้าที่และอำนาจขององค์กรก็คือรัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา คณะรัฐมนตรี องค์กรศาล ก็เขียนไว้ในข้อบังคับบอกเราว่าให้รัฐสภามีมติวินิจฉัยกรณีมีปัญหาอย่างนั้นหรือไม่ อันนั้นเป็นสิทธิของสมาชิกเสนอได้นะครับ ผมก็ยังเรียกร้องอยู่ว่าเสนอได้ แต่ประเด็นที่ผมอยากจะกราบเรียนท่านประธานด้วยความเคารพ สิ่งที่ท่านประธานได้ชี้แจงผมว่าชอบด้วยบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ ข้อกฎหมายและข้อบังคับ เพราะผมเองตีความเรื่องของหน้าที่และอำนาจของรัฐสภากับหน้าที่และอำนาจของสมาชิกแตกต่างกัน ในขั้นตอนที่ท่านประธานได้วินิจฉัยมันเป็นขั้นตอนของการบรรจุเข้าสู่ระเบียบวาระ เป็นหน้าที่ของสมาชิกตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๕๖ (๑) ที่สามารถจะเข้าชื่อเสนอกฎหมายได้ตามรัฐธรรมนูญบังคับก็คือ ๑ ใน ๕ จาก ๕๐๐ ก็ ๑๐๐ คน ตรงนี้เองที่ผมต้องกราบเรียนท่านประธานไว้เป็นกรณี เพราะว่าศาลรัฐธรรมนูญจะวินิจฉัยหน้าที่และอำนาจขององค์กรไม่ใช่หน้าที่ของสมาชิก ข้อบังคับก็เขียนรองรับท่านประธานว่า ในข้อ ๑๑๗ และข้อ ๑๑๙ เป็นหน้าที่ของท่านประธานที่จะวินิจฉัยในการที่จะบรรจุระเบียบวาระ เป็นหน้าที่ของท่านประธาน ไม่ใช่หน้าที่ของผู้ใดข้อบังคับเราเขียนไว้ชัดเจน อันนั้นคือสิ่งที่ผมกราบเรียนยืนยันว่าเป็นคนละส่วนกันและประเด็นที่ท่านพูดถึงการเสนอชื่อ เพราะฉะนั้นประเด็นญัตติไม่เป็นญัตติอยู่แล้ว แต่ผมกราบเรียนด้วยความเคารพว่าในมุมของสมาชิกผมปกป้องสมาชิกโดยสรุปนะครับ แต่ต้องเป็นไปตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะข้อบังคับการประชุม ประเด็นที่ ๒ ประเด็นที่ท่านสมาชิกกล่าวถึงการถอนรายชื่อของญัตติที่เป็นร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมว่าด้วยระบบเลือกตั้ง ที่สมาชิกพรรคเพื่อไทยและพรรคร่วมฝ่ายค้านเสนอเข้าไป ๑๘๗ ชื่อครับ เราจำเป็นต้องถอนรายชื่อเพราะเหตุผลนะครับ ท่านประธานครับ เพราะญัตติตรงนั้นหลักการที่เราเขียนว่าแก้ไขรัฐธรรมนูญเพิ่มเติมว่าด้วยระบบเลือกตั้งในตัวบทมันเขียนเกินหลักการ อันนี้เรายอมรับเป็นข้อผิดพลาดทางเทคนิคของการเสนอครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : คุณหมอสรุปเถอะครับ

นายชลน่าน ศรีแก้ว สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (น่าน) : ก็สรุปว่าที่ถอนนี้เพราะว่าหลักการมันไม่คลุมกับตัวบท ถ้าตรวจสอบแล้วฝ่ายตรวจสอบแจ้งมาว่าต้องไปแก้ไข แต่การแก้ไขต้องใช้ ๑๘๗ ชื่อ ตามข้อ ๑๑๘ ๑๘๗ ชื่อต้องเข้าชื่อแก้ไขทั้งหมดซึ่งเป็นไปไม่ได้ในเวลา ๒ วัน เพราะฉะนั้นก็เลยมีการเสนอเข้าไปใหม่เอาเฉพาะระบบเลือกตั้งและมีผู้เสนอรายชื่อครบตามรัฐธรรมนูญกำหนด เพราะฉะนั้นจึงมี ๑๓๗ ชื่อไปถอนรายชื่อตัวเองออกไม่ได้ถอนญัตตินะครับ ถอนรายชื่อตัวเองจากการรับรองเป็นผู้เสนอ เพราะฉะนั้นจะทำให้ญัตตินั้นตกไปโดยรัฐธรรมนูญ ด้วยความเคารพท่านประธานครับ ผมไม่มีเวลามากก็เรียนชี้แจงด้วยความเคารพครับ เราไม่ได้มีเจตนาที่จะบิดเบือนนะครับ ที่สำคัญคำวินิจฉัยท่านประธาน ผมถือว่าเป็นที่สุดครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : เข้าใจครับ ขอเชิญท่านนิโรธครับ

นายนิโรธ สุนทรเลขา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครสวรรค์) : ขอบพระคุณท่านประธานเป็นอย่างสูงมากครับ ผม นิโรธ สุนทรเลขา ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ผมจะขออนุญาตนำเสนอแนวคิดนี้นะครับว่าเมื่อข้อบังคับมีปัญหาจะต้องตีความก็ต้องอาศัยข้อบังคับของรัฐสภาในข้อบังคับ ข้อ ๑๕๑ ภายใต้รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๙ ให้รัฐสภาวินิจฉัยข้อที่จะต้องตีความในข้อบังคับนี้ เพราะฉะนั้นผมกราบเรียนนำเสนอในแนวคิดนี้ว่าท่านประธานสามารถนำหารือในเรื่องนี้ว่าเมื่อจะต้องตีความตามข้อบังคับที่มีความเห็นต่างกันก็ให้รัฐสภาเป็นผู้วินิจฉัยได้โดยใช้เสียงข้างมาก เพราะฉะนั้นกราบเรียนนำเสนอท่านประธานในส่วนนี้ครับ กราบขอบพระคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ขอบคุณมากครับท่านนิโรธครับ ผมขอจบเรื่องนี้นะครับ เพราะว่าไม่ได้เป็นญัตติ แต่อนุญาตให้ท่านไพบูลย์ได้แถลงเหตุผลบางอย่างและได้ชี้แจงทำความเข้าใจนะครับ ผมขอจบเท่านี้นะครับ ต่อไปขออนุญาตไปวาระต่อไปครับ

นายไพบูลย์ นิติตะวัน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ เดี๋ยวจะเสียหายท่านประธานเอง ผมขอความกรุณาได้พูดถึงเรื่องการเสนอญัตติเมื่อสักครู่ครับท่านประธาน เพราะว่าเป็นการเสนอถูกต้องแล้วครับ มีผู้รับรองถูกต้อง

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ใช่ครับ ญัตติเสนอมาถูกต้อง แต่ว่าญัตตินี้อย่างที่ผมเรียนนะครับ ฝ่ายกฎหมายสภาเห็นว่าญัตตินี้ขัดต่อรัฐธรรมนูญก็เลยไม่ได้บรรจุครับ

นายไพบูลย์ นิติตะวัน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : เมื่อสักครู่ตามที่ท่านกล่าวมาเหมือนคล้ายว่าญัตติที่ผมเสนอเรียกว่าเสนอขอใช้ตามข้อบังคับตามข้อ ๓๒ เป็นการเสนอล่วงหน้าโดยไม่ได้เป็นหนังสือ (๑) นั้นเป็นญัตติแล้วเพราะมีผู้รับรองถูกต้อง

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ผมไม่ได้พูดครับท่านไพบูลย์ครับ

นายไพบูลย์ นิติตะวัน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ผมฟังเป็นเข้าใจไปอย่างนั้น เพราะฉะนั้นถือว่าเป็นญัตติแล้วนะครับ แต่เป็นเพียงแค่ว่าหลังจากผมอภิปรายแล้วผมก็ไม่ติดใจที่จะต้องให้ที่ประชุมมีมติอย่างใดอย่างหนึ่ง

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ก็ลงมติไม่ได้ครับ ไม่เป็นญัตติครับ

นายไพบูลย์ นิติตะวัน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ไม่ใช่ครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ท่านไพบูลย์ครับ ญัตติที่ผมเรียนไว้ก็คือเสนอเป็นลายลักษณ์อักษรแล้วสภามีความเห็นว่าขัดต่อรัฐธรรมนูญ แล้วผมก็ไม่บรรจุญัตตินั้นก็ถือว่าไม่เป็นญัตติครับ ถึงแม้เราเสนอเป็นลายลักษณ์อักษรก็ไม่เป็นญัตติครับ แต่ก็เปิดโอกาสให้ท่านไพบูลย์ได้พูดครับ

นายไพบูลย์ นิติตะวัน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : สุดท้ายครับ ผมขอ ๑ นาทีครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : พอแล้วครับท่านไพบูลย์ครับ ไม่อยากให้เดี๋ยวมีปัญหาต่อครับ ผมขออนุญาตที่ประชุมนะครับ ขอไปตามระเบียบวาระต่อไป เพราะว่าเป็นข้อวิตกกันอยู่ว่าเราจะเริ่มเมื่อตอนกี่โมง แล้วจะเริ่มนับ ๑ กันไป ซึ่งต่อไปก็จะเป็นเรื่องตามระเบียบวาระที่ท่านสมาชิกได้ทราบอยู่แล้ว

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่คณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้ว ไม่มี

ต่อไปก็จะเป็นเรื่องด่วน แต่ว่าก่อนที่จะเริ่มพิจารณาเรื่องด่วนคือรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม อยากจะให้กรรมการประสานงานที่ประชุมได้แจ้งให้ที่ประชุมได้รับทราบว่ากระบวนการที่จะดำเนินการต่อไปนี้จะเป็นอย่างไร ระยะเวลาเป็นอย่างไร เพราะว่ามีเรื่องที่ท่านสมาชิกทำหนังสือมาเหมือนกันว่าจะขออภิปราย ผมก็คิดว่าอยากจะให้ท่านผู้ประสานงานได้ชี้แจงนะครับ ท่านวิรัชเชิญครับ

นายวิรัช รัตนเศรษฐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม นายวิรัช รัตนเศรษฐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคพลังประชารัฐ จังหวัดนครราชสีมา ในฐานะสมาชิกรัฐสภา เมื่อวานตามแนวทางในการที่ประชุมร่วมกันในส่วนของวิป (Whip) ๓ ฝ่าย ซึ่งประกอบไปด้วยซีกรัฐบาล ฝ่ายค้าน และในส่วนของวุฒิสมาชิก เมื่อวานเราได้ตกลงกันว่าเริ่มต้นเราขอให้รวมเรื่องด่วนทั้ง ๖ เรื่อง คือร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม ทั้ง ๖ ฉบับพิจารณารวมกัน ส่วนในคราวรับหลักการจะใช้รับหลักการทีละฉบับ ข้อที่ ๒ เราจะเริ่มการอภิปรายในวันนี้คือเริ่มเวลา ๑๐.๓๐ นาฬิกา เป็นต้นไป จนถึงเวลา ๐๑.๐๐ นาฬิกา แล้วก็ขออนุญาตพักการประชุม วันพฤหัสบดีคือวันพรุ่งนี้ วันที่ ๒๔ ก็จะอภิปรายตั้งแต่ ๐๙.๓๐ นาฬิกา ไปจนถึงเวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา เพื่อที่จะได้มีเวลาในการที่ลงคะแนนรับหลักการ ซึ่งจะต้องใช้เวลาในการนับคะแนน ลงคะแนน เป็นเวลาที่ใช้เวลาพอสมควร เวลาแต่ละฝ่ายที่จัดสรรก็คือฝ่ายละ ๗ ชั่วโมง ๒๐ นาที การอภิปรายสรุปก็ให้อยู่ในเวลาของแต่ละฝ่ายที่ได้รับการจัดสรร ฝ่ายใดประท้วง หารือ ก็ให้หักเวลาของฝ่ายนั้น ส่วนเรื่องอื่น ๆ ก็จะขออนุญาตท่านประธานชี้แจงเป็นระยะ ๆ ซึ่งจะใช้เวลาในซีกของฝ่ายรัฐบาล ในเบื้องต้นก็ขอเรียนท่านประธานเพียงแค่นี้ก่อนครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ครับ ท่านผู้เข้าร่วมประชุมเมื่อวานเชิญครับ

นายขจิตร ชัยนิคม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี) : ท่านประธานที่เคารพ ผม ขจิตร ชัยนิคม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุดรธานี เขต ๓ พรรคเพื่อไทย ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ผมมีข้อสงสัยก่อนดำเนินการประชุมว่าการไปประชุมร่วมกัน ๓ ฝ่าย จะสามารถดำเนินการโดยไม่ขัดข้อบังคับข้อใดข้อหนึ่งหรือไม่ ท่านประธานเป็นคนประกาศ

ข้อบังคับการประชุมของรัฐสภา ๑๕๓ ข้อ ท่านประธานครับ ผมอยากจะเรียนท่านประธานว่าในการเขียนข้อบังคับ เจตนาของการใช้ข้อบังคับคือทั้ง ๑๕๓ ข้อ สามารถดำเนินการได้ในภาวะปกติทั่วไป แต่ผมให้ข้อสังเกตว่าเวลาประชุมรัฐสภาหรือประชุมสภาผู้แทนราษฎรมักจะไม่ใช้ข้อบังคับที่เป็นลายลักษณ์อักษร มักจะไปใช้ข้อตกลงแล้วมาลิดรอนสิทธิของสมาชิก เวลานี้ข้อตกลงที่ไม่มีข้อบังคับไม่เป็นกฎหมายกลายเป็นเรื่องใหญ่ในสภานี้ เวลานี้พอเริ่มประชุม ท่านประธานครับท่านจะทำได้อย่างไรโดยข้อบังคับข้อไหนว่าญัตติที่ ๑ อภิปรายไปยังไม่ลงมติแล้วจะไปอภิปรายอีก ๕ ญัตติรวมกัน ----------

ผมขอทราบว่าใช้ข้อบังคับข้อใดมายกเว้น เพราะว่าถ้าท่านอภิปรายญัตติหนึ่ง ยังไม่ลงมติ ถ้ายกเรื่องอื่นขึ้นมาญัตตินั้นตกไป เอามาลงมติไม่ได้ ผมขอทราบว่าที่ประชุมแห่งนี้ใช้ข้อบังคับอะไร เพราะท่านยังไม่ได้ยกเว้นข้อบังคับ ถ้า ๑๕๓ ข้อใช้ไม่ได้ ต้องกลับไปร่างใหม่ ไม่ใช่พอเริ่มประชุมแล้ว ๑๕๒ ข้อไม่ใช้ ใช้แต่ข้อตกลง ตอบผมให้ชัด ๆ ว่าจะดำเนินการไม่เป็นตามข้อบังคับ ใช้ข้อบังคับข้อไหน ขอคำอธิบายครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : คุณหมอชลน่านจะชี้แจงไหมครับที่ไปประชุมแทน

นายชลน่าน ศรีแก้ว สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (น่าน) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ชลน่าน ศรีแก้ว พรรคเพื่อไทย จังหวัดน่าน ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ด้วยความขอบคุณท่านประธานที่กรุณาให้ผมได้มีโอกาสได้ลุกขึ้นชี้แจง ต้องกราบขออภัยท่านประธานที่ตัวกระผมเองก็ไม่ได้พูดคุยกับเพื่อนสมาชิกในพรรค ด้วยความเคารพท่านประธานครับ ข้อหารือ ข้อตกลงของพวกเราก็เป็นฝ่ายเตรียมการการประชุม ซึ่งชอบด้วยข้อบังคับ เทียบเคียงอนุโลมใช้มาไม่ว่าจะเป็นการตั้งคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร หรือเรียกว่าวิป (Whip) สภา ทั้งฝ่ายค้าน ฝ่ายรัฐบาลเรามี เราก็ประชุมปรึกษาหารือกันมาตลอด อันนั้นเป็นไปตามข้อบังคับที่รัฐธรรมนูญกำหนด แล้วก็เป็นครั้งแรกที่มีองค์กรนี้เกิดขึ้น ส่วนเรื่องของรัฐสภาแม้ไม่มีข้อบังคับที่ชัดเจนในการประชุม ๓ ฝ่าย แต่ก็เทียบเคียงจากการทำงาน เทียบเคียงมาจากสภาผู้แทนราษฎร เราก็อนุโลมมาใช้ได้ ก็เป็นการปรึกษาหารือกัน กำหนดแนวทางการประชุม แนวทางการพิจารณา แนวทางการลงมติ ไม่ได้ไปบังคับสมาชิกนะครับ เป็นแนวทางให้สมาชิกได้ถือปฏิบัติร่วมกันภายในเวลาที่เรามีอยู่อย่างจำกัด เช่น ๒ วันเราจะปฏิบัติอย่างไรให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ที่เราต้องการ ก็คือมีการลงมติจบภายในสมัยประชุมนี้ นั่นเรื่องที่ ๑

เรื่องที่ ๒ การทำหน้าที่ของพวกเราก็อยู่ภายใต้ข้อบังคับ ถ้าท่านประธานจะกรุณาอ่านข้อบังคับ ข้อ ๓๓ เราก็ยึดถือปฏิบัติ ข้อ ๓๓ (๑) ข้อ ๓๓ เมื่อที่ประชุมรัฐสภากำลังปรึกษาหารือหรือพิจารณาญัตติใดอยู่ ห้ามเสนอญัตติอื่นนอกจากญัตติต่อไปนี้ (๑) ขอให้รวมระเบียบวาระการประชุมรัฐสภาที่เป็นเรื่องเดียวกัน ทำนองเดียวกัน หรือเกี่ยวเนื่องกันเพื่อพิจารณาพร้อมกัน เขียนรองรับไว้ครับ เราก็อาศัยข้อบังคับข้อนี้ว่า

กรณีญัตติที่เสนอนี้เป็นร่างรัฐธรรมนูญ แก้ไขเพิ่มเติม ๖ ฉบับ เกี่ยวเนื่องกันเพราะเป็นร่างรัฐธรรมนูญ แก้ไขเพิ่มเติม ๖ ฉบับ มีหลักการต่างกันจริงครับ ๒ ฉบับมีหลักการเดียวกัน เราก็ถือเป็นเรื่องเกี่ยวเนื่องกันก็สามารถใช้ข้อบังคับนี้ ถ้าสภาอนุมัติก็สามารถกระทำได้นั่นเรื่องที่ ๑ ครับ

เรื่องที่ ๒ ข้อบังคับ ข้อ ๓๓ (๓) ขอให้รวมหรือแยกประเด็นพิจารณาหรือลงมติ ก็เป็นไปตามข้อบังคับ ที่ประชุมร่วมเราเสนอว่าควรจะแยกลงมติเป็นรายฉบับ เพราะว่ารัฐธรรมนูญกำหนดไว้ว่าจะต้องขานชื่อสมาชิกเรียงลำดับตัวอักษร เป็นอย่างอื่นไม่ได้ การขานชื่อเรียงลำดับอักษร เรามีเรื่องที่พิจารณา ๖ ฉบับ เราก็ต้องแยกลงมติเป็นทีละฉบับ การขึ้นครั้งหนึ่งขานไป ๑ ร่าง แยกร่างเป็นร่างที่ ๑ ร่างที่ ๒ ถึงร่างที่ ๖ ก็ถือเป็นการแยกลงมติแต่ละร่าง มีการบันทึกชัดเจน วิธีปฏิบัติอย่างนี้เราก็ได้รับการยอมรับมาตลอดถ้าปฏิบัติมาตลอด เพราะฉะนั้นผมเองด้วยความเคารพท่านประธานครับว่าในที่ประชุมของ ๓ ฝ่ายเรา เราก็พยายามใช้รัฐธรรมนูญ ใช้ข้อบังคับที่เอื้อให้กับการปฏิบัติงานเพื่องานของรัฐสภาให้สำเร็จลุล่วงโดยรวม ก็ต้องขอกราบเรียนท่านประธาน แล้วก็กราบเรียนผ่านไปยังเพื่อนสมาชิกด้วยนะครับ ด้วยความเคารพยิ่งครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ขอบคุณมากครับคุณหมอ ขอบคุณที่ช่วยอธิบาย เพราะว่าต้องยึดข้อบังคับครับท่านขจิตร เราจะไปฝืนข้อบังคับไม่ได้ เมื่อวานก็มีการพูดถึงครับว่าอะไรที่ผิดข้อบังคับต้องขอยกเว้นข้อบังคับ ทำอย่างอื่นไม่ได้ครับ บังเอิญว่าคุณหมอไม่ไปอธิบายให้สมาชิกในพรรคได้รับทราบ ทางวุฒิสมาชิกมีอะไรไหมครับ เพราะว่าเป็นผู้ที่เข้าร่วมหารือเมื่อวาน

(นายขจิตร ชัยนิคม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุดรธานี ได้ยืนและยกมือขึ้น)

นายขจิตร ชัยนิคม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี) : ท่านประธานครับผมประท้วงท่านครับ ท่านกำลังหารือพูดว่าผมไม่รู้เรื่อง ไม่ได้คุยกัน

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ไม่ใช่ครับ

นายขจิตร ชัยนิคม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี) : ผมเรียนท่านประธานว่าที่ผมตั้งประเด็นขึ้นมาเป็นหลักทั่วไป การพูดกันในพรรคไม่ได้หมายความว่าพูดแล้วผมจะยอมรับได้หมด แต่ว่าผมยอมรับโดยอนุโลม ชัดนะครับว่าสิ่งที่จะเกิดขึ้นคือมติขอความร่วมมือสมาชิก ไม่ได้บังคับสมาชิก เมื่อผมยินดีให้ความร่วมมือ แต่ว่าถ้ามีเรื่องจำเป็นซึ่งผมอนุโลมไม่ได้ ผมก็ต้องขออนุญาตไม่ทำตามสิ่งที่ขอผมมาโดยอนุโลมครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ไม่มีปัญหาอะไรครับ เป็นเรื่องที่เราหารือเรื่องเวลา เช่นไม่ต้องไปกำหนดว่าใครพูดกี่นาที เพราะเมื่อแต่ละฝ่ายรับไปฝ่ายละ ๗ ชั่วโมง ๒๐ นาที ฝ่ายนั้นก็ไปคุมเวลาของท่านเอง อันนี้คือสิ่งที่เป็นข้อตกลงกว้าง ๆ ส่วนไปทำอะไรที่ฝืนข้อบังคับก็ต้องมีข้อยกเว้น แต่เราไม่ได้มีการขอข้อยกเว้นจึงไม่มีอะไรที่ไปฝืนข้อบังคับ เพียงแต่ร่วมมือว่าเมื่อเราตกลงเรื่องเวลาแล้วต่อไปนี้ก็ไม่ต้องเถียงว่าท่านพูดเกินเวลาแล้วนะ ผมก็ไม่ต้องไปคุมเวลาว่า ๗ นาทีนะ ๒๐ นาทีนะ เพราะว่าท่านรับเวลาไปแล้วท่านก็บริหารเวลาด้วยตัวเองครับ ขอเชิญท่านสุทินครับ

นายสุทิน คลังแสง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (มหาสารคาม) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม สุทิน คลังแสง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดมหาสารคาม พรรคเพื่อไทย ผมชี้แจงเพิ่มเติมนิดเดียวเท่านั้นเองครับ เพราะเข้าใจว่าผู้ที่หารือ ขออนุญาตเอ่ยนามท่านขจิตร ท่านเข้าใจคลาดเคลื่อน แล้วผู้ชี้แจงก็อาจจะชี้แจงไม่ตรงอยู่นิดเดียว ท่านขจิตรเข้าใจว่าการอภิปรายครั้งนี้จะเป็นการอภิปรายทีละญัตติไป แล้วไปลงมติคราวเดียว หมายความว่าเราว่ากันญัตติที่ ๑ ญัตติที่ ๒ แล้วก็ไปต่อญัตติที่ ๓ ญัตติที่ ๔ แล้วถึงไปลงอันนั้นความเข้าใจผมฟังอย่างนั้นนะครับ ถ้าท่านเข้าใจอย่างนั้นท่านก็เข้าใจถูก จริง ๆ แล้วการพิจารณาวันนี้ไม่ใช่ว่ากันทีละญัตติแล้วไปลงคราวเดียว แต่เป็นการรวมพิจารณาเป็นเรื่องหลักการเดียวกัน ทำนองเดียวกัน เกี่ยวข้องกัน แล้วรวมพิจารณา เพราะฉะนั้นอันนี้มีข้อรองรับอยู่แล้ว ไม่ใช่การพิจารณาวาระ เรื่องที่ ๑ แล้วไปเรื่องที่ ๒ เรื่องที่ ๓ ไม่ใช่อย่างนั้น เพราะฉะนั้นก็ชี้แจงเพิ่มเติมครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ขอบคุณมากครับ วุฒิสมาชิกท่านสมชายเชิญเลยครับ

นายสมชาย แสวงการ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ สมชาย แสวงการ สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ขออนุญาตเรียนเพิ่มเติมในฐานะเข้าร่วมประชุมวิป (Whip) ๓ ฝ่ายเมื่อวานนะครับ กราบเรียนว่าท่านประธานวิป (Whip) รัฐบาล ท่านประธานวิป (Whip) ฝ่ายค้าน แล้วก็ท่านคุณหมอชลน่าน รวมถึงประธานรัฐสภาได้ชี้แจงถูกต้องแล้วครับ เราได้คุยกันหารือเพื่อให้การประชุม ๒ วันนี้ ซึ่งมีเวลาอย่างจำกัดทำได้ครบถ้วนทั้ง ๖ ร่าง แล้วก็สามารถเดินได้จนครบก่อนหมดเวลาเที่ยงคืนวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๓ เพราะฉะนั้นโดยสรุปอย่างที่ท่านประธาน ผมขออนุญาตเรียนเพื่อน ๆ สมาชิกให้เข้าใจตรงกันก็คือเรานัดหมายกันว่าประมาณสัก ๑๘.๐๐ นาฬิกาของวันพรุ่งนี้ก็จะโหวตทั้งหมด ก็จะลุกขึ้นขานชื่อ แล้วก็อย่างที่คุณหมอชลน่านเรียนก็คือทั้ง ๖ ร่าง เห็นชอบ ไม่เห็นชอบ งดออกเสียง หรือไม่ประสงค์ลงคะแนน แต่ละท่านก็สามารถกล่าวได้ ก็คำนวณกับท่านรองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรก็จะใช้เวลาประมาณ ๔-๕ ชั่วโมง ถ้าโหวตผ่านก็จะมีการตั้งกรรมาธิการ ๔๕ คน ส่วนการอภิปรายก็จะอภิปรายรวมทั้ง ๖ ร่าง คือร่างของพรรคร่วมฝ่ายค้าน ร่างของพรรคร่วมรัฐบาลในเรื่องของการแก้ไขมาตรา ๒๕๖ และตั้ง ส.ส.ร. รวมถึง ๔ ร่าง ของพรรคเพื่อไทยกับพรรคก้าวไกลไปด้วย เพราะว่าจะได้ประหยัดเวลา มิฉะนั้นทางสมาชิกวุฒิสภาซึ่งมีความประสงค์ท่านก็จะได้อภิปรายในเรื่องที่เกี่ยวเนื่องกันไปเสียทีเดียวว่าท่านเห็นด้วย เห็นต่างอย่างไร อย่างที่ท่านประธานวิป (Whip) รัฐบาลได้ชี้แจงว่าเราจะพยายามร่วมมือกันตั้งแต่เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกาวันนี้ จนถึงตี ๑ แล้วก็ต่อพรุ่งนี้ไปจนเสร็จ ก็ขออนุญาตนำเรียนว่าเดินตามความตกลงร่วมภายใต้รัฐธรรมนูญและภายใต้ข้อบังคับรัฐสภา แล้วก็เมื่อวานท่านประธานรัฐสภาก็ให้เกียรติร่วมในการประชุมด้วย ก็ขออนุญาตว่าเราก็จะช่วยกันดำเนินการให้สภาเป็นที่พึ่งของประชาชนในการเดินหน้าให้เห็นความเข้าใจในเรื่องของการแก้ไขรัฐธรรมนูญอย่างกระจ่างกับพี่น้องประชาชนที่ติดตามด้วยนะครับ ก็ใช้ข้อบังคับ ใช้รัฐธรรมนูญตามนั้นนะครับ ก็ขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานด้วยความเคารพครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ทุกฝ่ายเข้าใจร่วมกันนะครับ ผมขอพวกเราได้ใช้สถาบันแห่งนี้เป็นที่พึ่งของประชาชน เป็นที่หวังว่าที่นี่มีระบบ มีหลัก ข้างนอกเป็นอย่างไรที่นี่ก็ต้องมีระเบียบที่ดี กฎเกณฑ์ที่ดี และทำงานร่วมกันเพื่อประโยชน์ของประชาชนประเทศชาติของเรา

ต่อไปเป็นวาระเรื่องด่วน

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕๖ และเพิ่มหมวด ๑๕/๑) ของนายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์ กับคณะ จำนวน ๑๓๒ คน เป็นผู้เสนอ โดยที่มีร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... อีก ๕ ฉบับ คือ

๑. ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๕๖ และเพิ่มหมวด ๑๕/๑) ของนายวิรัช รัตนเศรษฐ กับคณะ จำนวน ๒๓๙ คน เป็นผู้เสนอ

๒. ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... (ยกเลิกมาตรา ๒๗๐ และมาตรา ๒๗๑) ของนายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์ กับคณะ จำนวน ๑๘๘ คน เป็นผู้เสนอ

๓. ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕๙ และยกเลิกมาตรา ๒๗๒) ซึ่งนายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์ กับคณะ ๑๘๓ คน เป็นผู้เสนอ

๔. ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... (ยกเลิกมาตรา ๒๗๙) ของนายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์ กับคณะ จำนวน ๑๘๘ คน เป็นผู้เสนอ

๕. ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙๑ มาตรา ๙๒ และมาตรา ๙๔ และยกเลิกมาตรา ๙๓ มาตรา ๑๐๑ (๔) และมาตรา ๑๐๕ วรรคสาม) ซึ่งนายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์ กับคณะ จำนวน ๑๖๖ คน เป็นผู้เสนอ

โดยที่เห็นว่าทั้งหมดนี้เป็นเรื่องทำนองเดียวกัน น่าจะนำมาพิจารณาร่วมพร้อมกันได้ตามข้อบังคับ ข้อ ๓๓ (๑) ส่วนการลงมตินั้นก็จะออกเสียงลงมติลงคะแนนในคราวเดียวกันแต่ให้แยกลงมติ ซึ่งเป็นรายละเอียดที่จะหารือต่อไปนะครับ แต่ในขั้นนี้

ขออนุญาตที่ประชุมว่าขอนำเรื่องทั้ง ๖ วาระนี้มาพิจารณาพร้อมกัน ก็จะได้ไล่ไปทีละร่าง ถ้าที่ประชุมไม่ขัดข้องก็ขออนุมัตินะครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ต่อไปร่างฉบับที่ ๑

(๑) ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕๖ และเพิ่มหมวด ๑๕/๑) (นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

(๓) ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... (ยกเลิกมาตรา ๒๗๐ และมาตรา ๒๗๑) (นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

(๔) ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕๙ และยกเลิกมาตรา ๒๗๒) (นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

(๕) ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... (ยกเลิกมาตรา ๒๗๙) (นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

(๖) ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙๑ มาตรา ๙๒ และมาตรา ๙๔ และยกเลิกมาตรา ๙๓ มาตรา ๑๐๑ (๔) และมาตรา ๑๐๕ วรรคสาม) (นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

(สำเนา)
เลขรับ ๑๗๙/๒๕๖๓ วันที่ ๑๗ ส.ค. ๒๕๖๓
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ....

กราบเรียน ประธานรัฐสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ....

ข้าพเจ้าและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้มีรายชื่อแนบท้ายนี้ ขอเสนอร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาเพื่อพิจารณาตามรัฐธรรมนูญต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) สมพงษ์ อมรวิวัฒน์ ผู้เสนอ
(นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) วรสิทธิ์ กัลป์ตินันท์ ผู้เสนอ
(นายวรสิทธิ์ กัลป์ตินันท์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สมคิด เชื้อคง ผู้เสนอ
(นายสมคิด เชื้อคง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ชัยยันต์ ผลสุวรรณ์ ผู้เสนอ
(นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) วันนิวัติ สมบูรณ์ ผู้เสนอ
(นายวันนิวัติ สมบูรณ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ศรัณย์ ทิมสุวรรณ ผู้เสนอ
(นายศรัณย์ ทิมสุวรรณ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) จิราพร สินธุไพร ผู้เสนอ
(นางสาวจิราพร สินธุไพร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) วีระวัฒน์ โอสถานุเคราะห์ ผู้เสนอ
(นายวีระวัฒน์ โอสถานุเคราะห์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สมหญิง บัวบุตร ผู้เสนอ
(นางสมหญิง บัวบุตร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) กิตติ์ธัญญา วาจาดี ผู้เสนอ
(นางสาวกิตติ์ธัญญา วาจาดี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) รัฐกิตติ์ ผาลีพัฒน์ ผู้เสนอ
(นายรัฐกิตติ์ ผาลีพัฒน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(โปรดพลิก)

(ลงชื่อ) วัน อยู่บำรุง ผู้เสนอ
(นายวัน อยู่บำรุง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ประภูศักดิ์ จินตะเวช ผู้เสนอ
(นายประภูศักดิ์ จินตะเวช)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) เชิดพงศ์ ราชป้องขันธ์ ผู้เสนอ
(นายเชิดพงศ์ ราชป้องขันธ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ภณณัฏฐ์ ศรีอินทร์สุทธิ์ ผู้เสนอ
(นายภณณัฏฐ์ ศรีอินทร์สุทธิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ปิยวัฒน พันธ์สายเชื้อ ผู้เสนอ
(นายปิยวัฒน พันธ์สายเชื้อ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) วิวัฒน์ชัย โหตระไวศยะ ผู้เสนอ
(นายวิวัฒน์ชัย โหตระไวศยะ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ประเสริฐ บุญเรือง ผู้เสนอ
(นายประเสริฐ บุญเรือง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) รังสรรค์ วันไชยธนวงศ์ ผู้เสนอ
(นายรังสรรค์ วันไชยธนวงศ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ประสิทธิ์ วุฒินันชัย ผู้เสนอ
(นายประสิทธิ์ วุฒินันชัย)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) วิสุทธิ์ ไชยณรุณ ผู้เสนอ
(นายวิสุทธิ์ ไชยณรุณ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) กิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์ ผู้เสนอ
(นายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) กิตติ สมทรัพย์ ผู้เสนอ
(นายกิตติ สมทรัพย์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) อนุรักษ์ บุญศล ผู้เสนอ
(นางอนุรักษ์ บุญศล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) อนุสรณ์ ปั้นทอง ผู้เสนอ
(นายอนุสรณ์ ปั้นทอง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สยาม หัตถสงเคราะห์ ผู้เสนอ
(นายสยาม หัตถสงเคราะห์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) พรเทพ วิสุทธิ์วัฒนศักดิ์ ผู้เสนอ
(นายพรเทพ วิสุทธิ์วัฒนศักดิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) จาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ ผู้เสนอ
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) เทียบจุฑา ขาวขำ ผู้เสนอ
(นางเทียบจุฑา ขาวขำ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) อุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม ผู้เสนอ
(นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) เกษม อุประ ผู้เสนอ
(นายเกษม อุประ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) บัลลังก์ อรรณนพพร ผู้เสนอ
(นายบัลลังก์ อรรณนพพร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ศิรสิทธิ์ เลิศด้วยลาภ ผู้เสนอ
(นายศิรสิทธิ์ เลิศด้วยลาภ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) บุญแก้ว สมวงศ์ ผู้เสนอ
(นายบุญแก้ว สมวงศ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ไชยา พรหมา ผู้เสนอ
(นายไชยา พรหมา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ภาควัต ศรีสุรพล ผู้เสนอ
(นายภาควัต ศรีสุรพล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ครูมานิตย์ สังข์พุ่ม ผู้เสนอ
(นายครูมานิตย์ สังข์พุ่ม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) อาภรณ์ สาราคำ ผู้เสนอ
(นางอาภรณ์ สาราคำ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) นิรันดร์ นาเมืองรักษ์ ผู้เสนอ
(นายนิรันดร์ นาเมืองรักษ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) อนันต์ ศรีพันธุ์ ผู้เสนอ
(นายอนันต์ ศรีพันธุ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สุรชาติ ชาญประดิษฐ์ ผู้เสนอ
(นายสุรชาติ ชาญประดิษฐ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สิรินทร รามสูต ผู้เสนอ
(นางสิรินทร รามสูต)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) จุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ ผู้เสนอ
(นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) วิสิษฐ์ เตชะธีราวัฒน์ ผู้เสนอ
(นายวิสิษฐ์ เตชะธีราวัฒน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) จิรวัฒน์ ศิริพานิชย์ ผู้เสนอ
(นายจิรวัฒน์ ศิริพานิชย์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) จิรายุ ห่วงทรัพย์ ผู้เสนอ
(นายจิรายุ ห่วงทรัพย์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) บุญรื่น ศรีธเรศ ผู้เสนอ
(นางบุญรื่น ศรีธเรศ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) มุกดา พงษ์สมบัติ ผู้เสนอ
(นางมุกดา พงษ์สมบัติ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ธีระ ไตรสรณกุล ผู้เสนอ
(นายธีระ ไตรสรณกุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) นพ ชีวานันท์ ผู้เสนอ
(นายนพ ชีวานันท์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) บุญฐิณ ประทุมลี ผู้เสนอ
(นายบุญฐิณ ประทุมลี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) เกรียงศักดิ์ ฝ้ายสีงาม ผู้เสนอ
(นายเกรียงศักดิ์ ฝ้ายสีงาม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) โกศล ปัทมะ ผู้เสนอ
(นายโกศล ปัทมะ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ละออง ติยะไพรัช ผู้เสนอ
(นางสาวละออง ติยะไพรัช)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) โอชิษฐ์ เกียรติก้องชูชัย ผู้เสนอ
(นายโอชิษฐ์ เกียรติก้องชูชัย)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) นิยม เวชกามา ผู้เสนอ
(นายนิยม เวชกามา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) คุณากร ปรีชาชนะชัย ผู้เสนอ
(นายคุณากร ปรีชาชนะชัย)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ชูศักดิ์ แอกทอง ผู้เสนอ
(นายชูศักดิ์ แอกทอง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) วีระพล จิตสัมฤทธิ์ ผู้เสนอ
(นายวีระพล จิตสัมฤทธิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ธนกร ไชยกุล ผู้เสนอ
(นายธนกร ไชยกุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ศราวุธ เพชรพนมพร ผู้เสนอ
(นายศราวุธ เพชรพนมพร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(โปรดพลิก)

(ลงชื่อ) องอาจ วงษ์ประยูร ผู้เสนอ
(นายองอาจ วงษ์ประยูร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) จุฑาพัตธน์ เมนะสวัสดิ์ ผู้เสนอ
(นางจุฑาพัตธน์ เมนะสวัสดิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ชวลิต วิชยสุทธิ์ ผู้เสนอ
(นายชวลิต วิชยสุทธิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) รังสรรค์ มณีรัตน์ ผู้เสนอ
(นายรังสรรค์ มณีรัตน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) พีระเพชร ศิริกุล ผู้เสนอ
(นายพีระเพชร ศิริกุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) วิทยา ทรงคำ ผู้เสนอ
(นายวิทยา ทรงคำ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ไตรรงค์ ติธรรม ผู้เสนอ
(นายไตรรงค์ ติธรรม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สิงหภณ ดีนาง ผู้เสนอ
(นายสิงหภณ ดีนาง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) นิรมิต สุจารี ผู้เสนอ
(นายนิรมิต สุจารี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ดะนัย มะหิพันธ์ ผู้เสนอ
(นายดะนัย มะหิพันธ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) จตุพร เจริญเชื้อ ผู้เสนอ
(นายจตุพร เจริญเชื้อ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) นพคุณ รัฐผไท ผู้เสนอ
(นายนพคุณ รัฐผไท)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ไชยวัฒนา ติณรัตน์ ผู้เสนอ
(นายไชยวัฒนา ติณรัตน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ)นาวาอากาศเอก อนุดิษฐ์ นาครทรรพ ผู้เสนอ
(อนุดิษฐ์ นาครทรรพ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สกุณา สาระนันท์ ผู้เสนอ
(นางสาวสกุณา สาระนันท์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) มนตรี ตั้งเจริญถาวร ผู้เสนอ
(นายมนตรี ตั้งเจริญถาวร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สุทิน คลังแสง ผู้เสนอ
(นายสุทิน คลังแสง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ศรีเรศ โกฏคำลือ ผู้เสนอ
(นายศรีเรศ โกฏคำลือ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สุภาภรณ์ คงวุฒิปัญญา ผู้เสนอ
(นางสุภาภรณ์ คงวุฒิปัญญา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สุรวิทย์ คนสมบูรณ์ ผู้เสนอ
(นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) นพพล เหลืองทองนารา ผู้เสนอ
(นายนพพล เหลืองทองนารา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สงวน พงษ์มณี ผู้เสนอ
(นายสงวน พงษ์มณี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สมบัติ ศรีสุรินทร์ ผู้เสนอ
(นายสมบัติ ศรีสุรินทร์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ประเสริฐ จันทรรวงทอง ผู้เสนอ
(นายประเสริฐ จันทรรวงทอง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) เอกธนัช อินทร์รอด ผู้เสนอ
(นายเอกธนัช อินทร์รอด)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) กฤษฎา ตันเทอดทิตย์ ผู้เสนอ
(นายกฤษฎา ตันเทอดทิตย์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ชนก จันทาทอง ผู้เสนอ
(นางสาวชนก จันทาทอง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ขจิตร ชัยนิคม ผู้เสนอ
(นายขจิตร ชัยนิคม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สรัสนันท์ อรรณนพพร ผู้เสนอ
(นางสาวสรัสนันท์ อรรณนพพร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ธีรรัตน์ สำเร็จวาณิชย์ ผู้เสนอ
(นางสาวธีรรัตน์ สำเร็จวาณิชย์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ณัฐวุฒิ กองจันทร์ดี ผู้เสนอ
(นายณัฐวุฒิ กองจันทร์ดี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ผ่องศรี แซ่จึง ผู้เสนอ
(นางผ่องศรี แซ่จึง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) มานะศักดิ์ จันทร์ประสงค์ ผู้เสนอ
(นายมานะศักดิ์ จันทร์ประสงค์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) มนพร เจริญศรี ผู้เสนอ
(นางมนพร เจริญศรี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) วิสาร เตชะธีราวัฒน์ ผู้เสนอ
(นายวิสาร เตชะธีราวัฒน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) จิรทัศ ไกรเดชา ผู้เสนอ
(นายจิรทัศ ไกรเดชา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) จักรพล ตั้งสุทธิธรรม ผู้เสนอ
(นายจักรพล ตั้งสุทธิธรรม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) คมเดช ไชยศิวามงคล ผู้เสนอ
(นายคมเดช ไชยศิวามงคล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ไพจิต ศรีวรขาน ผู้เสนอ
(นายไพจิต ศรีวรขาน)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) จรัสฤทธิ์ จันทรสุรินทร์ ผู้เสนอ
(นายจรัสฤทธิ์ จันทรสุรินทร์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สุรพงษ์ อึ้งอัมพรวิไล ผู้เสนอ
(นายสุรพงษ์ อึ้งอัมพรวิไล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) พิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน ผู้เสนอ
(นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ชลน่าน ศรีแก้ว ผู้เสนอ
(นายชลน่าน ศรีแก้ว)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) เอกชัย ทรงอำนาจเจริญ ผู้เสนอ
(นายเอกชัย ทรงอำนาจเจริญ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) จักรพรรดิ ไชยสาส์น ผู้เสนอ
(นายจักรพรรดิ ไชยสาส์น)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ณัฐพงษ์ สุปริยศิลป์ ผู้เสนอ
(นายณัฐพงษ์ สุปริยศิลป์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) พัฒนา สัพโส ผู้เสนอ
(นายพัฒนา สัพโส)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ศุภชัย นพขำ ผู้เสนอ
(นายศุภชัย นพขำ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ทัศนีย์ บูรณุปกรณ์ ผู้เสนอ
(นางสาวทัศนีย์ บูรณุปกรณ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) อภิชาติ ตีรสวัสดิชัย ผู้เสนอ
(นายอภิชาติ ตีรสวัสดิชัย)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(โปรดพลิก)

(ลงชื่อ) การุณ โหสกุล ผู้เสนอ
(นายการุณ โหสกุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) นิยม ช่างพินิจ ผู้เสนอ
(นายนิยม ช่างพินิจ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ฉลาด ขามช่วง ผู้เสนอ
(นายฉลาด ขามช่วง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ชูวิทย์ พิทักษ์พรพัลลภ ผู้เสนอ
(นายชูวิทย์ พิทักษ์พรพัลลภ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ยุทธพงศ์ จรัสเสถียร ผู้เสนอ
(นายยุทธพงศ์ จรัสเสถียร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สุชาติ ภิญโญ ผู้เสนอ
(นายสุชาติ ภิญโญ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สมมุติ เบ็ญจลักษณ์ ผู้เสนอ
(นายสมมุติ เบ็ญจลักษณ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชาติ

(ลงชื่อ) กูเฮง ยาวอหะซัน ผู้เสนอ
(นายกูเฮง ยาวอหะซัน)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชาติ

(ลงชื่อ) นิคม บุญวิเศษ ผู้เสนอ
(นายนิคม บุญวิเศษ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังปวงชนไทย

(ลงชื่อ) วันมูหะมัดนอร์ มะทา ผู้เสนอ
(นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชาติ

(ลงชื่อ) กิตติกร โล่ห์สุนทร ผู้เสนอ
(นายกิตติกร โล่ห์สุนทร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) เลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล ผู้เสนอ
(นายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ประเดิมชัย บุญช่วยเหลือ ผู้เสนอ
(นายประเดิมชัย บุญช่วยเหลือ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) วุฒิชัย กิตติธเนศวร ผู้เสนอ
(นายวุฒิชัย กิตติธเนศวร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ศักดา คงเพชร ผู้เสนอ
(นายศักดา คงเพชร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ศรัณย์วุฒิ ศรัณย์เกตุ ผู้เสนอ
(นายศรัณย์วุฒิ ศรัณย์เกตุ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) อับดุลอายี สาแม็ง ผู้เสนอ
(นายอับดุลอายี สาแม็ง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชาติ

(ลงชื่อ) ซูการ์โน มะทา ผู้เสนอ
(นายซูการ์โน มะทา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชาติ

(ลงชื่อ) สงคราม กิจเลิศไพโรจน์ ผู้เสนอ
(นายสงคราม กิจเลิศไพโรจน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อชาติ

(ลงชื่อ) นภาพร เพ็ชร์จินดา ผู้เสนอ
(นางสาวนภาพร เพ็ชร์จินดา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเสรีรวมไทย

(ลงชื่อ) วิรัตน์ วรศสิริน ผู้เสนอ
(นายวิรัตน์ วรศสิริน)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเสรีรวมไทย

สำเนาถูกต้อง

(นายสมิทธิชัย จันทร์เพ็ญ)
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานระเบียบวาระ
สำนักการประชุม

ณัติฐา/ยุพาภรณ์ พิมพ์
ทาน
ตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..)
พุทธศักราช ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และเพิ่มเติมหมวด ๑๕/๑ การจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่

เหตุผล

ด้วยมาตรา ๒๕๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญไว้อย่างเข้มงวด กล่าวคือการพิจารณาญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมในวาระที่หนึ่งขั้นรับหลักการ นอกจากต้องมีเสียงเห็นชอบด้วยในการแก้ไขเพิ่มเติมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภาแล้ว ในจำนวนนี้ยังต้องมีสมาชิกวุฒิสภาเห็นชอบด้วยไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา ในวาระที่สามนอกจากต้องมีเสียงเห็นชอบด้วยในการที่จะให้ออกใช้เป็นรัฐธรรมนูญมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภาแล้ว ในจำนวนนี้ต้องมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากพรรคการเมืองที่สมาชิกมิได้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี ประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือรองประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบของทุกพรรคการเมืองดังกล่าวร่วมกัน และต้องมีสมาชิกวุฒิสภาเห็นชอบด้วยไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภาอีกด้วย นอกจากนี้กรณีเป็นร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมในบางหมวด หรือในบางเรื่องตามที่กำหนดไว้ใน ~~(๔) มาตรา ๒๕๖~~ มาตรา ๒๕๖ (๔) ก่อนดำเนินการจะต้องจัดให้มีการออกเสียงประชามติด้วย ทำให้การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญทำได้ยากจนถึงไม่อาจแก้ไขได้ ซึ่งขัดต่อหลักการทั่วไปของรัฐธรรมนูญที่ดีที่ต้องให้รัฐธรรมนูญมีลักษณะพลวัตร ไม่ใช่การหยุดนิ่ง เพราะเมื่อยามประเทศต้องการให้เกิดการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญเพื่อให้ทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงภายในประเทศหรือสถานการณ์โลกก็สามารถที่จะดำเนินการได้ เฉกเช่นรัฐธรรมนูญที่เคยใช้บังคับมาในอดีต และโดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้จัดทำขึ้นภายใต้สถานการณ์พิเศษที่ประชาชนไม่ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำอย่างแท้จริง อีกทั้งมีบทบัญญัติหลายประการที่ไม่สอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตย และไม่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนโดยรวม ประกอบกับมีข้อเรียกร้องของประชาชนหลายภาคส่วนที่ต้องการได้รัฐธรรมนูญที่เป็นของประชาชนที่ประชาชนมีส่วนร่วมตั้งแต่ขั้นตอนการจัดทำจนถึงการให้ความเห็นชอบ จึงสมควรเพิ่มหมวด ๑๕/๑ การจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ตั้งแต่มาตรา ๒๕๖/๑ ถึงมาตรา ๒๕๖/๑๔ ด้วยการจัดให้มีสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญและคณะกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญเพื่อดำเนินการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ จึงจำเป็นต้องตราร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่..) พุทธศักราช...นี้

ร่าง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..)

พุทธศักราช ....

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

.....

.....

มาตรา ๑ รัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่..) พุทธศักราช ....

มาตรา ๒ รัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๕๖ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๕๕ การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญให้กระทำได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๑) ญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมต้องมาจากคณะรัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร หรือจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภาหรือจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคน ตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

(๒) ญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมต้องเสนอเป็นร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมและให้รัฐสภาพิจารณาเป็นสามวาระ

(๓) การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่หนึ่งขั้นรับหลักการให้ใช้วิธีเรียกชื่อและลงคะแนนโดยเปิดเผย และต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยในการแก้ไขเพิ่มเติมนั้น ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา

(๔) การพิจารณาในวาระที่สองขั้นพิจารณาเรียงลำดับมาตรา ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมด้วย

(๕) เมื่อการพิจารณาวาระที่สองเสร็จสิ้นแล้ว ให้รอไว้สิบห้าวัน เมื่อพ้นกำหนดนั้นแล้วให้รัฐสภาพิจารณาในวาระที่สามต่อไป

(๖) การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สามขั้นสุดท้าย ให้ใช้วิธีเรียกชื่อและลงคะแนนโดยเปิดเผย และต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยในการที่จะให้ออกใช้เป็นรัฐธรรมนูญมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา

(๗) เมื่อการลงมติได้เป็นไปตามที่กล่าวแล้ว ให้นำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘๑ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๘) ก่อนนายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธยตาม (๗) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกทั้งสองสภารวมกันมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา หรือของทั้งสองสภารวมกัน แล้วแต่กรณี มีสิทธิเข้าชื่อกันเสนอความเห็นต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกหรือประธานรัฐสภา แล้วแต่กรณี ว่าร่างรัฐธรรมนูญตาม (๗) ขัดต่อมาตรา ๒๕๕ และให้ประธานแห่งสภาที่ได้รับเรื่องดังกล่าวส่งความเห็นไปยังศาลรัฐธรรมนูญ และให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง ในระหว่างการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญนายกรัฐมนตรีจะนำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยมิได้”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๑๕/๑ การจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ มาตรา ~~๒๕๖/๑~~ ๒๕๖/๑ ถึงมาตรา ๒๕๖/๑๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

“

หมวด ๑๕/๑
การจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่

มาตรา ๒๕๖/๑ ให้มีสภาร่างรัฐธรรมนูญ ทำหน้าที่จัดทำร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ตามหมวดนี้ ประกอบด้วยสมาชิกจำนวน ๒๐๐ คน ซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนในแต่ละจังหวัด

การคำนวณจำนวนสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญที่แต่ละจังหวัดจะพึงมี ให้ใช้จำนวนราษฎรทั้งประเทศตามหลักฐานการทะเบียนราษฎรที่ประกาศในปีสุดท้ายก่อนมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญเฉลี่ยด้วยจำนวนสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญจำนวนสองร้อยคน จำนวนที่ได้รับให้ถือว่าเป็นจำนวนราษฎรต่อสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญหนึ่งคน

จังหวัดใดมีราษฎรไม่ถึงเกณฑ์จำนวนราษฎรต่อสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญหนึ่งคนตามวรรคสอง ให้มีสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญในจังหวัดนั้นได้หนึ่งคน จังหวัดใดมีราษฎรเกินจำนวนราษฎรต่อสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญหนึ่งคน ให้มีสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญในจังหวัดนั้นเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคนทุกจำนวนราษฎรที่ถึงเกณฑ์จำนวนราษฎรต่อสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญหนึ่งคน

เมื่อได้จำนวนสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญของแต่ละจังหวัดตามวรรคสองและวรรคสามแล้ว ถ้าจำนวนสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญยังไม่ครบสองร้อยคน จังหวัดใดที่มีเศษที่เหลือจากการคำนวณตามวรรคสองมากที่สุด ให้จังหวัดนั้นมีสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคน และให้เพิ่มสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญตามวิธีการดังกล่าวแก่จังหวัดที่มีเศษที่เหลือจากการคำนวณนั้นในลำดับรองลงมาตามลำดับจนครบจำนวนสองร้อยคน

ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญให้ใช้เขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง

มาตรา ๒๕๖/๒ บุคคลผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ เป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ ในวันเลือกตั้ง

(๓) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้งมาแล้วเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าห้าปี นับถึงวันสมัครรับเลือกตั้งหรือเป็นบุคคลที่เกิดในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้ง หรือเคยศึกษาในสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าห้าปีการศึกษา หรือเคยรับราชการหรือปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐหรือเคยมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้ง แล้วแต่กรณี เป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าห้าปี

มาตรา ๒๕๖/๓ บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ

(๑) เป็นบุคคลซึ่งมีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตาม มาตรา ๙๘ (๑) (๒) (๔) (๕) (๖) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๒) (๑๓) (๑๕) (๑๖) (๑๗) หรือ (๑๘)

(๒) เป็นข้าราชการการเมือง

(๓) เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือรัฐมนตรี

มาตรา ๒๕๖/๔ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่มีเหตุแห่งการจัดทำร่างรัฐธรรมฉบับใหม่ตามหมวดนี้

การกำหนดวันเลือกตั้งตามวรรคหนึ่งให้กระทำโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ซึ่งต้องกำหนดให้เป็นวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการแนะนำตัวผู้สมัครอย่างเท่าเทียมกัน

การเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญให้ใช้วิธีออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับ โดยให้ผู้มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญได้หนึ่งคน และจะลงคะแนนเลือกผู้สมัครผู้ใดหรือจะลงคะแนนไม่เลือกผู้ใดเลยก็ได้

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามในการใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญให้เป็นไปตามมาตรา ๙๕ และมาตรา ๙๖ ของรัฐธรรมนูญ

หลักเกณฑ์และวิธีการในการเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

เมื่อได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญแล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศรับรองผลการเลือกตั้งให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันเลือกตั้ง โดยให้ผู้สมัครที่ได้รับคะแนนสูงสุดเรียงตามลำดับจนครบตามจำนวนสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญที่พึงมีในแต่ละจังหวัดเป็นผู้ได้รับเลือกตั้ง

สมาชิกภาพของสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ เริ่มตั้งแต่วันเลือกตั้ง

มาตรา ๒๕๖/๕ สมาชิกภาพของสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญสิ้นสุดลง เมื่อ

(๑) สภาร่างรัฐธรรมนูญสิ้นสุด

(๒) ตาย

(๓) ลาออก

(๔) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๕๖/๒ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๕๖/๓

เมื่อตำแหน่งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญว่างลงเพราะเหตุอื่นใดนอกจากที่ถึงคราวออกตามมาตรา ๒๕๖/๑๓ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการเลื่อนบุคคลผู้ที่ได้คะแนนในลำดับต่อไปในการเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นบุคคลผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่าง ภายในกำหนดเวลาสิบห้าวัน เว้นแต่ระยะเวลาการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญของสภาร่างรัฐธรรมนูญจะเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน

ในกรณีที่ตำแหน่งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใดและยังไม่มีการเลื่อนลำดับขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่างตามวรรคสอง หรือเป็นกรณีที่ไม่มีบุคคลที่จะเลื่อนลำดับขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่างได้ให้สภาร่างรัฐธรรมนูญประกอบด้วยสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญเท่าที่มีอยู่ แต่ทั้งนี้สภาร่างรัฐธรรมนูญต้องมีจำนวนสมาชิกเหลืออยู่ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๕๖/๑

มาตรา ๒๕๖/๖ สภาร่างรัฐธรรมนูญมีประธานสภาคนหนึ่งและรองประธานสภาคนหนึ่งหรือสองคนซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งจากสมาชิกแห่งสภาร่างรัฐธรรมนูญตามมติของสภาร่างรัฐธรรมนูญ และให้ประธานรัฐสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญมีหน้าที่และอำนาจดำเนินกิจการของสภาร่างรัฐธรรมนูญตามหมวดนี้ รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญมีหน้าที่และอำนาจตามที่ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญมอบหมาย และปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญในกรณีที่ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

กรณีประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้และไม่มีรองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญปฏิบัติหน้าที่แทนตามวรรคสอง ให้ที่ประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญเลือกสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานการประชุมในคราวนั้น เพื่อดำเนินการประชุมต่อไปได้

มาตรา ๒๕๖/๗ ให้สภาร่างรัฐธรรมนูญแต่งตั้งคณะกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญขึ้นคณะหนึ่งทำหน้าที่ยกร่างรัฐธรรมนูญตามแนวทางที่สภาร่างรัฐธรรมนูญกำหนด เพื่อเสนอต่อสภาร่างรัฐธรรมนูญ ประกอบด้วยกรรมาธิการจำนวนสี่สิบห้าคน ซึ่งแต่งตั้งจากสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญจำนวนสามสิบคน จากผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายมหาชนจำนวนห้าคน ผู้เชี่ยวชาญสาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์ จำนวนห้าคน และจากผู้มีประสบการณ์ด้านการเมือง การบริหารราชการแผ่นดิน และการร่างรัฐธรรมนูญห้าคน

การแต่งตั้งกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญในส่วนของสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญให้คำนึงถึงสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญในภูมิภาคต่างๆ อย่างเป็นธรรม

มาตรา ๒๕๖/๘ เงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของประธานและรองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญและกรรมาธิการที่สภาร่างรัฐธรรมนูญแต่งตั้งให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๒๕๖/๙ สภาร่างรัฐธรรมนูญต้องจัดทำร่างรัฐธรรมนูญให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันที่มีการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญครั้งแรก ซึ่งต้องจัดให้มีขึ้นไม่ช้ากว่า

สามสิบวันนับแต่วันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศรับรองผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ

การที่สภาผู้แทนราษฎรสิ้นอายุหรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎรไม่เป็นเหตุกระทบกระเทือนการปฏิบัติหน้าที่ของสภาร่างรัฐธรรมนูญตามวรรคหนึ่ง

ในการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญให้สภาร่างรัฐธรรมนูญจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนทั่วไป และประชาชนในทุกจังหวัดอย่างทั่วถึง โดยให้สภาร่างรัฐธรรมนูญ คณะรัฐมนตรี และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง จัดให้มีการเผยแพร่เนื้อหาสาระและความคืบหน้าในการร่างรัฐธรรมนูญผ่านสื่อมวลชนและเวทีแสดงความคิดเห็นต่างๆ

การจัดทำร่างรัฐธรรมนูญที่มีผลเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหมวด ๑ และหมวด๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จะกระทำมิได้

กรณีที่รัฐสภาวินิจฉัยว่าร่างรัฐธรรมนูญมีลักษณะตามวรรคสี่ให้ร่างรัฐธรรมนูญเป็นอันตกไป

มาตรา ๒๕๖/๑๐ การพิจารณาและจัดทำร่างรัฐธรรมนูญ การประชุม การลงมติ การแต่งตั้งกรรมาธิการ และการดำเนินการของกรรมาธิการ การรักษาระเบียบและความเรียบร้อย และกิจการอื่นเพื่อดำเนินการตามหมวดนี้ ให้นำข้อบังคับการประชุมรัฐสภามาใช้บังคับโดยอนุโลม

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๒๐ มาตรา ๑๒๔ และมาตรา ๑๒๕ มาใช้บังคับกับการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ และการประชุมของคณะกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ โดยอนุโลม

มาตรา ๒๕๖/๑๑ เมื่อสภาร่างรัฐธรรมนูญจัดทำร่างรัฐธรรมนูญเสร็จแล้วให้นำเสนอต่อประธานรัฐสภาและเมื่อประธานรัฐสภาได้รับร่างรัฐธรรมนูญแล้วให้ส่งร่างรัฐธรรมนูญดังกล่าวไปยังคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รัฐสภาได้รับร่างรัฐธรรมนูญนั้นจากสภาร่างรัฐธรรมนูญ เพื่อให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการจัดให้มีการออกเสียงประชามติของประชาชนว่าจะเห็นชอบกับร่างรัฐธรรมนูญหรือไม่

ในกรณีไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานรัฐสภา ให้ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญส่งร่างรัฐธรรมนูญไปยังคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อดำเนินการตามวรรคหนึ่ง

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดวันออกเสียงประชามติซึ่งต้องไม่เกินหกสิบวันแต่ไม่น้อยกว่าสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับร่างรัฐธรรมนูญจากรัฐสภา หรือจากสภาร่างรัฐธรรมนูญแล้วแต่กรณี วันออกเสียงประชามติให้กำหนดเป็นวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักรตั้งแต่เวลาแปดนาฬิกาจนถึงเวลาสิบเจ็ดนาฬิกา สำหรับหลักเกณฑ์และวิธีการออกเสียงประชามติให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง คณะรัฐมนตรี และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจัดให้มีการเผยแพร่เนื้อหาของร่างรัฐธรรมนูญให้ประชาชนรับทราบเป็นการทั่วไปผ่านสื่อมวลชน เวทีแสดงความคิดเห็น และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทุกประเภท โดยให้ผู้ที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญได้แสดงความคิดเห็นโดยเสรีภายใต้กรอบของกฎหมาย

เมื่อการออกเสียงประชามติเสร็จสิ้นแล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการออกเสียงประชามติให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันออกเสียงประชามติ หากคะแนนการออกเสียงประชามติเห็นชอบกับร่างรัฐธรรมนูญให้ดำเนินการตามมาตรา ๒๕๖/๑๒ ต่อไป แต่หากคะแนนการ

ออกเสียงประชามติไม่เห็นชอบกับร่างรัฐธรรมนูญ ให้ร่างรัฐธรรมนูญนั้นเป็นอันตกไป และให้แจ้งผลการออกเสียงประชามติให้ประธานรัฐสภาหรือประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ แล้วแต่กรณีทราบโดยเร็ว

มาตรา ๒๕๖/๑๒ เมื่อผลการออกเสียงประชามติเห็นชอบด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญ ให้ประธานรัฐสภาหรือประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ แล้วแต่กรณี นำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายและให้นำบทบัญญัติมาตรา๘๑ วรรคสอง และมาตรา ๑๔๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลมและให้ประธานรัฐสภาหรือประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ แล้วแต่กรณี เป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

มาตรา ๒๕๖/๑๓ สภาร่างรัฐธรรมนูญสิ้นสุดลงในกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) สภาร่างรัฐธรรมนูญมีจำนวนสมาชิกเหลืออยู่ไม่ถึงกึ่งหนึ่ง

(๒) สภาร่างรัฐธรรมนูญจัดทำร่างรัฐธรรมนูญไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๒๕๖/๙ วรรคหนึ่ง

(๓) เมื่อร่างรัฐธรรมนูญตกไปตามมาตรา ๒๕๖/๙ วรรคห้า หรือมาตรา ๒๕๖/๑๑ วรรคสี่ หน้า

(๔) เมื่อร่างรัฐธรรมนูญได้ประกาศใช้บังคับเป็นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

มาตรา ๒๕๖/๑๔ ถ้าร่างรัฐธรรมนูญที่จัดทำขึ้นตามหมวดนี้ตกไป คณะรัฐมนตรี หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภามีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา มีสิทธิเสนอญัตติต่อรัฐสภาเพื่อให้รัฐสภามีมติให้มีการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ตามหมวดนี้อีกได้ การออกเสียงลงคะแนนให้ความเห็นชอบของรัฐสภาต้องได้เสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา ทั้งนี้บุคคลผู้ที่เคยเป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญจะเป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญอีกมิได้

เมื่อรัฐสภามีมติอย่างหนึ่งอย่างใดตามวรรคหนึ่งแล้วจะมีการเสนอญัตติตามวรรคหนึ่งอีกมิได้ เว้นแต่จะมีการเลือกตั้งทั่วไปครั้งใหม่แล้ว ”

มาตรา ๕ ในวาระเริ่มแรกให้ตราพระราชกฤษฎีกากำหนดให้มีการรับสมัครเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..)
พุทธศักราช ....

---

๑. กำหนดชื่อเรียกของรัฐธรรมนูญว่า “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่..) พุทธศักราช .... (มาตรา ๑)

๒. กำหนดวันมีผลใช้บังคับของรัฐธรรมนูญให้นับตั้งแต่ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (มาตรา ๒)

๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญและให้ใช้ความใหม่แทน (มาตรา ๓) โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๓.๑ ญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมต้องมาจากคณะรัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร หรือจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภาหรือจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคน ตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย (ตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันกำหนด จำนวน ส.ส. ไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้า หรือ ส.ส. และ ส.ว. รวมกันไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของสภาผู้แทนราษฎรหรือของทั้งสองสภาแล้วแต่กรณี)

๓.๒ ญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมต้องเสนอเป็นร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมและให้รัฐสภาพิจารณาเป็นสามวาระ (เช่นเดียวกับรัฐธรรมนูญที่ใช้บังคับอยู่)

๓.๓ การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่หนึ่งขั้นรับหลักการให้ใช้วิธีเรียกชื่อและลงคะแนนโดยเปิดเผย และต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยในการแก้ไขเพิ่มเติมนั้นไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา (ทั้งนี้ โดยตัดส่วนที่ต้องมีเสียงของสมาชิกวุฒิสภาให้ความเห็นชอบด้วยออก)

๓.๔ การพิจารณาในวาระที่สองขั้นพิจารณาเรียงลำดับมาตรา ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมด้วย

๓.๕ เมื่อการพิจารณาวาระที่สองเสร็จสิ้นแล้ว ให้รอไว้สิบห้าวัน เมื่อพ้นกำหนดนั้นแล้วให้รัฐสภาพิจารณาในวาระที่สามต่อไป

๓.๖ การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สาม ขั้นสุดท้าย ให้ใช้วิธีเรียกชื่อและลงคะแนนโดยเปิดเผย และต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยในการที่จะให้ออกใช้เป็นรัฐธรรมนูญมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา (ทั้งนี้ โดยตัดส่วนที่จะต้องมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากพรรคการเมืองที่สมาชิกมิได้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี ประธานหรือรองประธานสภาผู้แทนราษฎร รวมถึงส่วนที่จะต้องให้สมาชิกวุฒิสภาให้ความเห็นชอบด้วยไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามออก)

๓.๗ เมื่อการลงมติได้เป็นไปตามที่กล่าวแล้ว ให้นำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘๑ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม (ซึ่งเป็นไปตามหลักการเดิมที่ใช้บังคับในปัจจุบัน)

๓.๘ ก่อนนายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย ให้สิทธิแก่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกทั้งสองสภารวมกันมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภาหรือของทั้งสองสภารวมกัน แล้วแต่กรณี เข้าชื่อกันเสนอความเห็นต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกหรือประธานรัฐสภา ว่าร่างรัฐธรรมนูญขัดต่อมาตรา ๒๕๕ ได้ ระหว่างการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญนายกรัฐมนตรีจะนำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวขึ้นทูลเกล้าฯ มิได้

๔. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๑๕/๑ การจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ตั้งแต่มาตรา ๒๕๖/๑ ถึงมาตรา ๒๕๖/๑๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๔.๑ ให้มีสภาร่างรัฐธรรมนูญ ทำหน้าที่จัดทำร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ตามหมวดนี้ ประกอบด้วยสมาชิกจำนวน ๒๐๐ คน ซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนในแต่ละจังหวัด โดยให้ใช้เขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง (มาตรา ๒๕๖/๑)

๔.๒ กำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ เช่น ต้องมีสัญชาติไทยโดยการเกิด มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง (มาตรา ๒๕๖/๒)

๔.๓ กำหนดลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ โดยนำลักษณะต้องห้ามของผู้สมัคร ส.ส. ในมาตรา ๙๘ (๑) (๒) (๔) (๕) (๖) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๒) (๑๓) (๑๕) (๑๖) (๑๗) และ (๑๘) มาใช้บังคับ และต้องไม่เป็นข้าราชการการเมือง หรือเป็น ส.ส. , ส.ว. หรือรัฐมนตรี (มาตรา ๒๕๖/๓)

๔.๔ กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่มีเหตุการณ์จัดทำร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ให้ใช้วิธีการออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับ เช่นเดียวกับการเลือกตั้ง ส.ส. ส่วนคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญให้นำมาตรา ๙๕ และมาตรา ๙๖ ของรัฐธรรมนูญมาใช้บังคับ (มาตรา ๒๕๖/๔)

๔.๕ กำหนดเหตุของการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ กรณี ตำแหน่งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญว่างลง (มาตรา ๒๕๖/๕)

๔.๖ กำหนดให้มีตำแหน่งประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญและรองประธานสภาคนหนึ่งหรือสองคนซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งจากสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ และกำหนดหน้าที่และการปฏิบัติหน้าที่ของประธานและรองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ (มาตรา ๒๕๖/๖)

๔.๗ ให้สภาร่างรัฐธรรมนูญ แต่งตั้งคณะกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ ประกอบด้วยสมาชิกสภา จำนวน ๔๕ คน โดยแต่งตั้งจากสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ๓๐ คน ผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายมหาชน สาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์ และจากผู้มีประสบการณ์ด้านการเมืองและการบริหารราชการแผ่นดินและการร่างรัฐธรรมนูญ สาขาละ ๕ คน เป็น ๑๕ คน (มาตรา ๒๕๖/๗)

๔.๘ กำหนดเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนของประธานและรองประธาน และสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ให้ทำเป็นพระราชกฤษฎีกา (มาตรา ๒๕๖/๘)

๔.๙ กำหนดให้สภาร่างรัฐธรรมนูญจัดทำร่างรัฐธรรมนูญให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลา ๑๒๐ วัน นับแต่วันที่มีการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญครั้งแรก กรณีครบวาระของสภาผู้แทนราษฎร หรือยุบสภาไม่กระทบการทำหน้าที่ของสภาร่างรัฐธรรมนูญ กำหนดเรื่องการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนต้องทำในทุกจังหวัดอย่างทั่วถึง และกำหนดห้ามมิให้มีการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญที่มีผลเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหมวด ๑ และหมวด ๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (มาตรา ๒๕๖/๙)

๔.๑๐ ให้นำข้อบังคับการประชุมสภา รวมถึงเรื่ององค์ประชุมตามมาตรา ๑๒๐ เรื่องเอกสิทธิ์ตามมาตรา ๑๒๔ และมาตรา ๑๒๕ มาใช้กับการพิจารณาและจัดทำร่างรัฐธรรมนูญของสภาร่างรัฐธรรมนูญและคณะกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ (มาตรา ๒๕๖/๑๐)

๔.๑๑ กำหนดขั้นตอนภายหลังเมื่อสภาร่างรัฐธรรมนูญจัดทำร่างรัฐธรรมนูญเสร็จสิ้น ให้เสนอต่อประธานรัฐสภา เพื่อส่งให้คณะกรรมการเลือกตั้งดำเนินการเพื่อให้มีการออกเสียงประชามติและการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ (มาตรา ๒๕๖/๑๑)

๔.๑๒ กำหนดขั้นตอนการนำร่างรัฐธรรมนูญที่ผ่านประชามติขึ้นทูลเกล้าฯ (มาตรา ๒๕๖/๑๒)

๔.๑๓ กำหนดเหตุของการสิ้นสุดของสภาร่างรัฐธรรมนูญ (มาตรา ๒๕๖/๑๓)

๔.๑๔ กรณีที่ร่างรัฐธรรมนูญตกไป ให้คณะรัฐมนตรี หรือ ส.ส. หรือ ส.ส. และ ส.ว. ร่วมกันมีสิทธิเสนอญัตติต่อรัฐสภาเพื่อให้รัฐสภามีมติให้มีการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญตามหมวดนี้อีกได้ (มาตรา ๒๕๖/๑๔)

๕. ให้มีการรับสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ (มาตรา ๕)

(สำเนา)
เลขรับ ๖๓/๒๕๖๓ วันที่ ๑๐ ก.ย. ๒๕๖๓
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๐ กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ....

กราบเรียน ประธานรัฐสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยดังกล่าวข้างต้น

ข้าพเจ้าและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้มีรายชื่อแนบท้ายนี้ ขอเสนอร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาเพื่อพิจารณาตามรัฐธรรมนูญต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) สมพงษ์ อมรวิวัฒน์ ผู้เสนอ
(นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) โกศล ปัทมะ ผู้เสนอ
(นายโกศล ปัทมะ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) นิรมิต สุจารี ผู้เสนอ
(นายนิรมิต สุจารี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สมบัติ ศรีสุรินทร์ ผู้เสนอ
(นายสมบัติ ศรีสุรินทร์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) องอาจ วงษ์ประยูร ผู้เสนอ
(นายองอาจ วงษ์ประยูร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) มุกดา พงษ์สมบัติ ผู้เสนอ
(นางมุกดา พงษ์สมบัติ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สยาม หัตถสงเคราะห์ ผู้เสนอ
(นายสยาม หัตถสงเคราะห์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) เทียบจุฑา ขาวขำ ผู้เสนอ
(นางเทียบจุฑา ขาวขำ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) วีระวัฒน์ โอสถานุเคราะห์ ผู้เสนอ
(นายวีระวัฒน์ โอสถานุเคราะห์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(โปรดพลิก)

(ลงชื่อ) วัน อยู่บำรุง ผู้เสนอ
(นายวัน อยู่บำรุง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สมหญิง บัวบุตร ผู้เสนอ
(นางสมหญิง บัวบุตร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) พรเทพ วิสุทธิ์วัฒนศักดิ์ ผู้เสนอ
(นายพรเทพ วิสุทธิ์วัฒนศักดิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) วิสิษฐ์ เตชะธีราวัฒน์ ผู้เสนอ
(นายวิสิษฐ์ เตชะธีราวัฒน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) พีระเพชร ศิริกุล ผู้เสนอ
(นายพีระเพชร ศิริกุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) เอกชัย ทรงอำนาจเจริญ ผู้เสนอ
(นายเอกชัย ทรงอำนาจเจริญ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) เชิดพงศ์ ราชป้องขันธ์ ผู้เสนอ
(นายเชิดพงศ์ ราชป้องขันธ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) วิสุทธิ์ ไชยณรุณ ผู้เสนอ
(นายวิสุทธิ์ ไชยณรุณ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ผ่องศรี แซ่จึง ผู้เสนอ
(นางผ่องศรี แซ่จึง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ศรัณย์ ทิมสุวรรณ ผู้เสนอ
(นายศรัณย์ ทิมสุวรรณ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สุรวิทย์ คนสมบูรณ์ ผู้เสนอ
(นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) วีระพล จิตสัมฤทธิ์ ผู้เสนอ
(นายวีระพล จิตสัมฤทธิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) เกษม อุประ ผู้เสนอ
(นายเกษม อุประ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ประสิทธิ์ วุฒินันชัย ผู้เสนอ
(นายประสิทธิ์ วุฒินันชัย)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) จรัสฤทธิ์ จันทรสุรินทร์ ผู้เสนอ
(นายจรัสฤทธิ์ จันทรสุรินทร์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ทัศนีย์ บูรณุปกรณ์ ผู้เสนอ
(นางสาวทัศนีย์ บูรณุปกรณ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) อนันต์ ศรีพันธุ์ ผู้เสนอ
(นายอนันต์ ศรีพันธุ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) นพคุณ รัฐผไท ผู้เสนอ
(นายนพคุณ รัฐผไท)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สุรชาติ ชาญประดิษฐ์ ผู้เสนอ
(นายสุรชาติ ชาญประดิษฐ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) บัลลังก์ อรรณนพพร ผู้เสนอ
(นายบัลลังก์ อรรณนพพร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) อนุรักษ์ บุญศล ผู้เสนอ
(นางอนุรักษ์ บุญศล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สมคิด เชื้อคง ผู้เสนอ
(นายสมคิด เชื้อคง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ธีระ ไตรสรณกุล ผู้เสนอ
(นายธีระ ไตรสรณกุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ประเสริฐ จันทรวงทอง ผู้เสนอ
(นายประเสริฐ จันทรวงทอง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) จุฑาพัตธน์ เมนะสวัสดิ์ ผู้เสนอ
(นางจุฑาพัตธน์ เมนะสวัสดิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) อาภรณ์ สาราคำ ผู้เสนอ
(นางอาภรณ์ สาราคำ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) บุญรื่น ศรีธเรศ ผู้เสนอ
(นางบุญรื่น ศรีธเรศ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ชูศักดิ์ แอกทอง ผู้เสนอ
(นายชูศักดิ์ แอกทอง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สกุณา สาระนันท์ ผู้เสนอ
(นางสาวสกุณา สาระนันท์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ไชยวัฒนา ติณรัตน์ ผู้เสนอ
(นายไชยวัฒนา ติณรัตน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ชูวิทย์ พิทักษ์พรพัลลภ ผู้เสนอ
(นายชูวิทย์ พิทักษ์พรพัลลภ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) นพพล เหลืองทองนารา ผู้เสนอ
(นายนพพล เหลืองทองนารา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ดะนัย มะหิพันธ์ ผู้เสนอ
(นายดะนัย มะหิพันธ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ภณณัฏฐ์ ศรีอินทร์สุทธิ์ ผู้เสนอ
(นายภณณัฏฐ์ ศรีอินทร์สุทธิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ประภูศักดิ์ จินตะเวช ผู้เสนอ
(นายประภูศักดิ์ จินตะเวช)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) กิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์ ผู้เสนอ
(นายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) บุญฐิณ ประทุมลี ผู้เสนอ
(นายบุญฐิณ ประทุมลี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ณัฐวุฒิ กองจันทร์ดี ผู้เสนอ
(นายณัฐวุฒิ กองจันทร์ดี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สงวน พงษ์มณี ผู้เสนอ
(นายสงวน พงษ์มณี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สิรินทร รามสูต ผู้เสนอ
(นางสิรินทร รามสูต)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ยุทธพงศ์ จรัสเสถียร ผู้เสนอ
(นายยุทธพงศ์ จรัสเสถียร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ฉลาด ขามช่วง ผู้เสนอ
(นายฉลาด ขามช่วง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) มานะศักดิ์ จันทร์ประสงค์ ผู้เสนอ
(นายมานะศักดิ์ จันทร์ประสงค์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) นิยม ช่างพินิจ ผู้เสนอ
(นายนิยม ช่างพินิจ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) จิรวัฒน์ ศิริพานิชย์ ผู้เสนอ
(นายจิรวัฒน์ ศิริพานิชย์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) เลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล ผู้เสนอ
(นายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ณัฐพงษ์ สุปริยศิลป์ ผู้เสนอ
(นายณัฐพงษ์ สุปริยศิลป์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) จตุพร เจริญเชื้อ ผู้เสนอ
(นายจตุพร เจริญเชื้อ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(โปรดพลิก)

(ลงชื่อ) รังสรรค์ มณีรัตน์ ผู้เสนอ
(นายรังสรรค์ มณีรัตน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) วิทยา ทรงคำ ผู้เสนอ
(นายวิทยา ทรงคำ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) กิตติ สมทรัพย์ ผู้เสนอ
(นายกิตติ สมทรัพย์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สุภาภรณ์ คงวุฒิปัญญา ผู้เสนอ
(นางสุภาภรณ์ คงวุฒิปัญญา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สิงหภณ ดีนาง ผู้เสนอ
(นายสิงหภณ ดีนาง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ไพจิต ศรีวรขาน ผู้เสนอ
(นายไพจิต ศรีวรขาน)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ไชยา พรหมา ผู้เสนอ
(นายไชยา พรหมา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) กิตติ์ธัญญา วาจาดี ผู้เสนอ
(นางสาวกิตติ์ธัญญา วาจาดี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) เกรียงศักดิ์ ฝ้ายสีงาม ผู้เสนอ
(นายเกรียงศักดิ์ ฝ้ายสีงาม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ไตรรงค์ ติธรรม ผู้เสนอ
(นายไตรรงค์ ติธรรม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ศุภชัย นพขำ ผู้เสนอ
(นายศุภชัย นพขำ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ธนกร ไชยกุล ผู้เสนอ
(นายธนกร ไชยกุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) มนตรี ตั้งเจริญถาวร ผู้เสนอ
(นายมนตรี ตั้งเจริญถาวร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) อนุสรณ์ ปั้นทอง ผู้เสนอ
(นายอนุสรณ์ ปั้นทอง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) บุญแก้ว สมวงศ์ ผู้เสนอ
(นายบุญแก้ว สมวงศ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) คุณากร ปรีชาชนะชัย ผู้เสนอ
(นายคุณากร ปรีชาชนะชัย)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) วันนิวัติ สมบูรณ์ ผู้เสนอ
(นายวันนิวัติ สมบูรณ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) จิรทัศ ไกรเดชา ผู้เสนอ
(นายจิรทัศ ไกรเดชา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) อุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม ผู้เสนอ
(นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) นิยม เวชกามา ผู้เสนอ
(นายนิยม เวชกามา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) จักรพล ตั้งสุทธิธรรม ผู้เสนอ
(นายจักรพล ตั้งสุทธิธรรม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ชลน่าน ศรีแก้ว ผู้เสนอ
(นายชลน่าน ศรีแก้ว)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ประเดิมชัย บุญช่วยเหลือ ผู้เสนอ
(นายประเดิมชัย บุญช่วยเหลือ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ปิยวัฒน พันธ์สายเชื้อ ผู้เสนอ
(นายปิยวัฒน พันธ์สายเชื้อ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ศิรสิทธิ์ เลิศด้วยลาภ ผู้เสนอ
(นายศิรสิทธิ์ เลิศด้วยลาภ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย
(ลงชื่อ) ละออง ติยะไพรัช ผู้เสนอ
(นางสาวละออง ติยะไพรัช)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย
(ลงชื่อ) ชัยยันต์ ผลสุวรรณ์ ผู้เสนอ
(นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย
(ลงชื่อ) รังสรรค์ วันไชยธนวงศ์ ผู้เสนอ
(นายรังสรรค์ วันไชยธนวงศ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย
(ลงชื่อ) โอชิษฐ์ เกียรติก้องชูชัย ผู้เสนอ
(นายโอชิษฐ์ เกียรติก้องชูชัย)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย
(ลงชื่อ) วุฒิชัย กิตติธเนศวร ผู้เสนอ
(นายวุฒิชัย กิตติธเนศวร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย
(ลงชื่อ) วันมูหะมัดนอร์ มะทา ผู้เสนอ
(นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชาติ
(ลงชื่อ) กมลศักดิ์ ลีวาเมาะ ผู้เสนอ
(นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชาติ
(ลงชื่อ) กูเฮง ยาวอหะซัน ผู้เสนอ
(นายกูเฮง ยาวอหะซัน)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชาติ
(ลงชื่อ) ศักดา คงเพชร ผู้เสนอ
(นายศักดา คงเพชร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย
(ลงชื่อ) อภิชาติ ตีรสวัสดิชัย ผู้เสนอ
(นายอภิชาติ ตีรสวัสดิชัย)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย
(ลงชื่อ) ตี๋ใหญ่ พูนศรีธนากูล ผู้เสนอ
(นายตี๋ใหญ่ พูนศรีธนากูล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ศรีเรศ โกฎคำลือ ผู้เสนอ
(นายศรีเรศ โกฎคำลือ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย
(ลงชื่อ) นาวาอากาศเอก อนุดิษฐ์ นาครทรรพ ผู้เสนอ
(อนุดิษฐ์ นาครทรรพ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย
(ลงชื่อ) นพ ชีวานันท์ ผู้เสนอ
(นายนพ ชีวานันท์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย
(ลงชื่อ) รัฐกิตติ์ ผาลีพัฒน์ ผู้เสนอ
(นายรัฐกิตติ์ ผาลีพัฒน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย
(ลงชื่อ) สุรพงษ์ อึ้งอัมพรวิไล ผู้เสนอ
(นายสุรพงษ์ อึ้งอัมพรวิไล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย
(ลงชื่อ) จาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ ผู้เสนอ
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย
(ลงชื่อ) ซูการ์โน มะทา ผู้เสนอ
(นายซูการ์โน มะทา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชาติ
(ลงชื่อ) สมมุติ เบ็ญจลักษณ์ ผู้เสนอ
(นายสมมุติ เบ็ญจลักษณ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชาติ
(ลงชื่อ) อับดุลอายี สาแม็ง ผู้เสนอ
(นายอับดุลอายี สาแม็ง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชาติ
(ลงชื่อ) วันชัย เจริญนนทสิทธิ์ ผู้เสนอ
(นายวันชัย เจริญนนทสิทธิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย
(ลงชื่อ) พัฒนา สัพโส ผู้เสนอ
(นายพัฒนา สัพโส)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย
(ลงชื่อ) เอกธนัช อินทร์รอด ผู้เสนอ
(นายเอกธนัช อินทร์รอด)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(โปรดพลิก)

(ลงชื่อ) กฤษฎา ตันเทอดทิตย์ ผู้เสนอ
(นายกฤษฎา ตันเทอดทิตย์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ขจิตร ชัยนิคม ผู้เสนอ
(นายขจิตร ชัยนิคม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ชวลิต วิชยสุทธิ์ ผู้เสนอ
(นายชวลิต วิชยสุทธิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) จิรายุ ห่วงทรัพย์ ผู้เสนอ
(นายจิรายุ ห่วงทรัพย์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ศราวุธ เพชรพนมพร ผู้เสนอ
(นายศราวุธ เพชรพนมพร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สรัสนันท์ อรรณนพพร ผู้เสนอ
(นางสาวสรัสนันท์ อรรณนพพร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) นิคม บุญวิเศษ ผู้เสนอ
(นายนิคม บุญวิเศษ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) วิวัฒน์ชัย โหตระไวศยะ ผู้เสนอ
(นายวิวัฒน์ชัย โหตระไวศยะ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) อนุรักษ์ ตั้งปณิธานนท์ ผู้เสนอ
(นายอนุรักษ์ ตั้งปณิธานนท์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ชนก จันทาทอง ผู้เสนอ
(นางสาวชนก จันทาทอง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ภาควัต ศรีสุรพล ผู้เสนอ
(นายภาควัต ศรีสุรพล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ศักดินัย นุ่มหนู ผู้เสนอ
(นายศักดินัย นุ่มหนู)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) มานะ โลหะวณิชย์ ผู้เสนอ
(นายมานะ โลหะวณิชย์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สุทิน คลังแสง ผู้เสนอ
(นายสุทิน คลังแสง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) นิรันดร์ นาเมืองรักษ์ ผู้เสนอ
(นายนิรันดร์ นาเมืองรักษ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ครูมานิตย์ สังข์พุ่ม ผู้เสนอ
(นายครูมานิตย์ สังข์พุ่ม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) จิราพร สินธุไพร ผู้เสนอ
(นางสาวจิราพร สินธุไพร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) พิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน ผู้เสนอ
(นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) วิสาร เตชะธีราวัฒน์ ผู้เสนอ
(นายวิสาร เตชะธีราวัฒน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ประเสริฐ บุญเรือง ผู้เสนอ
(นายประเสริฐ บุญเรือง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) มนพร เจริญศรี ผู้เสนอ
(นางมนพร เจริญศรี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ทายาท เกียรติชูศักดิ์ ผู้เสนอ
(นายทายาท เกียรติชูศักดิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) พิธา ลิ้มเจริญรัตน์ ผู้เสนอ
(นายพิธา ลิ้มเจริญรัตน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) องค์การ ชัยบุตร ผู้เสนอ
(นายองค์การ ชัยบุตร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ ผู้เสนอ
(สุพิศาล ภักดีนฤนาถ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
(ลงชื่อ) สุเทพ อู่อ้น ผู้เสนอ
(นายสุเทพ อู่อ้น)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
(ลงชื่อ) ประเสริฐพงษ์ ศรนุวัตร์ ผู้เสนอ
(นายประเสริฐพงษ์ ศรนุวัตร์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
(ลงชื่อ) คำพอง เทพาคำ ผู้เสนอ
(นายคำพอง เทพาคำ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
(ลงชื่อ) ทองแดง เบ็ญจะปัก ผู้เสนอ
(นายทองแดง เบ็ญจะปัก)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
(ลงชื่อ) กัญจน์พงศ์ จงสุทธนามณี ผู้เสนอ
(นายกัญจน์พงศ์ จงสุทธนามณี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
(ลงชื่อ) สุทธวรรณ สุบรรณ ณ อยุธยา ผู้เสนอ
(นางสาวสุทธวรรณ สุบรรณ ณ อยุธยา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
(ลงชื่อ) ธีรัจชัย พันธุมาศ ผู้เสนอ
(นายธีรัจชัย พันธุมาศ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
(ลงชื่อ) มานพ คีรีภูวดล ผู้เสนอ
(นายมานพ คีรีภูวดล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
(ลงชื่อ) ณัฐพล สืบศักดิ์วงศ์ ผู้เสนอ
(นายณัฐพล สืบศักดิ์วงศ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
(ลงชื่อ) ศิริกัญญา ตันสกุล ผู้เสนอ
(นางสาวศิริกัญญา ตันสกุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
(ลงชื่อ) พิจารณ์ เชาวพัฒนวงศ์ ผู้เสนอ
(นายพิจารณ์ เชาวพัฒนวงศ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) จรัส คุ้มไข่น้ำ ผู้เสนอ
(นายจรัส คุ้มไข่น้ำ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
(ลงชื่อ) สุรวาท ทองบุ ผู้เสนอ
(รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
(ลงชื่อ) ทวีศักดิ์ ทักษิณ ผู้เสนอ
(นายทวีศักดิ์ ทักษิณ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
(ลงชื่อ) สุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิ ผู้เสนอ
(นายสุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
(ลงชื่อ) เบญจา แสงจันทร์ ผู้เสนอ
(นางสาวเบญจา แสงจันทร์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
(ลงชื่อ) ญาณธิชา บัวเผื่อน ผู้เสนอ
(นางสาวญาณธิชา บัวเผื่อน)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
(ลงชื่อ) วรรณวิภา ไม้สน ผู้เสนอ
(นางสาววรรณวิภา ไม้สน)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
(ลงชื่อ) ณธีภัสร์ กุลเศรษฐสิทธิ์ ผู้เสนอ
(นางสาวณธีภัสร์ กุลเศรษฐสิทธิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
(ลงชื่อ) วิโรจน์ ลักขณาอดิศร ผู้เสนอ
(นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
(ลงชื่อ) วาโย อัศวรุ่งเรือง ผู้เสนอ
(นายวาโย อัศวรุ่งเรือง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
(ลงชื่อ) เท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร ผู้เสนอ
(นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
(ลงชื่อ) ณัฐวุฒิ บัวประทุม ผู้เสนอ
(นายณัฐวุฒิ บัวประทุม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(โปรดพลิก)

(ลงชื่อ) ปดิพัทธ์ สันติภาดา ผู้เสนอ
(นายปดิพัทธ์ สันติภาดา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ณัฐพงษ์ เรืองปัญญาวุฒิ ผู้เสนอ
(นายณัฐพงษ์ เรืองปัญญาวุฒิ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ปกรณ์วุฒิ อุดมพิพัฒน์สกุล ผู้เสนอ
(นายปกรณ์วุฒิ อุดมพิพัฒน์สกุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) วรภพ วิริยะโรจน์ ผู้เสนอ
(นายวรภพ วิริยะโรจน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) อภิชาติ ศิริสุนทร ผู้เสนอ
(นายอภิชาติ ศิริสุนทร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) สมชาย ฝั่งชลจิตร ผู้เสนอ
(นายสมชาย ฝั่งชลจิตร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) รังสิมันต์ โรม ผู้เสนอ
(นายรังสิมันต์ โรม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ทศพร ทองศิริ ผู้เสนอ
(นายทศพร ทองศิริ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) นิติพล ผิวเหมาะ ผู้เสนอ
(นายนิติพล ผิวเหมาะ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ธัญญ์วาริน สุขะพิสิษฐ์ ผู้เสนอ
(นายธัญญ์วาริน สุขะพิสิษฐ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) นภาพร เพ็ชร์จินดา ผู้เสนอ
(นางสาวนภาพร เพ็ชร์จินดา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเสรีรวมไทย

(ลงชื่อ) สุชาติ ภิญโญ ผู้เสนอ
(นายสุชาติ ภิญโญ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ณัฐชา บุญไชยอินสวัสดิ์ ผู้เสนอ
(นายณัฐชา บุญไชยอินสวัสดิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) คารม พลพรกลาง ผู้เสนอ
(นายคารม พลพรกลาง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ขวัญเลิศ พานิชมาท ผู้เสนอ
(นายขวัญเลิศ พานิชมาท)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) วรรณวรี ตะล่อมสิน ผู้เสนอ
(นางสาววรรณวรี ตะล่อมสิน)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) พันตำรวจตรี ชวลิต เลาหอุดมพันธ์ ผู้เสนอ
(ชวลิต เลาหอุดมพันธ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ปริญญา ช่วยเกตุ คีรีรัตน์ ผู้เสนอ
(นายปริญญา ช่วยเกตุ คีรีรัตน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) สมเกียรติ ถนอมสินธุ์ ผู้เสนอ
(นายสมเกียรติ ถนอมสินธุ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ธัญวัจน์ กมลวงศ์วัฒน์ ผู้เสนอ
(นายธัญวัจน์ กมลวงศ์วัฒน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) วินท์ สุธีรชัย ผู้เสนอ
(นายวินท์ สุธีรชัย)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) อมรัตน์ โชคปมิตต์กุล ผู้เสนอ
(นางอมรัตน์ โชคปมิตต์กุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) คมเดช ไชยศิวามงคล ผู้เสนอ
(นายคมเดช ไชยศิวามงคล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) จิรพงษ์ ทรงวัชราภรณ์ ผู้เสนอ
(นายจิรพงษ์ ทรงวัชราภรณ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) พรเพ็ญ บุญศิริวัฒนกุล ผู้เสนอ
(นางพรเพ็ญ บุญศิริวัฒนกุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ลินดา เชิดชัย ผู้เสนอ
(นางลินดา เชิดชัย)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อชาติ

(ลงชื่อ) วิรัตน์ วรศสิริน ผู้เสนอ
(นายวิรัตน์ วรศสิริน)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเสรีรวมไทย

(ลงชื่อ) ประสงค์ บูรณ์พงศ์ ผู้เสนอ
(นายประสงค์ บูรณ์พงศ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเสรีรวมไทย

(ลงชื่อ) อำไพ กองมณี ผู้เสนอ
(นายอำไพ กองมณี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเสรีรวมไทย

(ลงชื่อ) สงคราม กิจเลิศไพโรจน์ ผู้เสนอ
(นายสงคราม กิจเลิศไพโรจน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อชาติ

(ลงชื่อ) พลตำรวจเอก เสรีพิศุทธ์ เตมียเวส ผู้เสนอ
(เสรีพิศุทธ์ เตมียเวส)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเสรีรวมไทย

(ลงชื่อ) ธนภร โสมทองแดง ผู้เสนอ
(นางสาวธนภร โสมทองแดง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเสรีรวมไทย

(ลงชื่อ) วัชรา ณ วังขนาย ผู้เสนอ
(นายวัชรา ณ วังขนาย)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเสรีรวมไทย

(ลงชื่อ) พลตำรวจโท วิศณุ ม่วงแพรสี ผู้เสนอ
(วิศณุ ม่วงแพรสี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเสรีรวมไทย

(ลงชื่อ) เพชร เอกกำลังกุล ผู้เสนอ
(นายเพชร เอกกำลังกุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเสรีรวมไทย

สำเนาถูกต้อง

(นายสมิทธิชัย จันทร์เพ็ญ)
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานระเบียบวาระ
สำนักการประชุม

วันนา พิมพ์ทาน
ตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..)
พุทธศักราช ....

หลักการ

ยกเลิกมาตรา ๒๗๐ และมาตรา ๒๗๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

เหตุผล

การที่มาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้วุฒิสภาที่ได้รับการแต่งตั้งในวาระเริ่มแรกตามมาตรา ๒๖๙ มีหน้าที่และอำนาจติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ การจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ นั้น เป็นการกำหนดบทบาทและหน้าที่ของวุฒิสภาที่ไม่สอดคล้องกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระบบรัฐสภา และไม่สอดคล้องกับระบบการตรวจสอบถ่วงดุลอำนาจระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหาร เนื่องจากวุฒิสภาดังกล่าวมิได้มีที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชนเหมือนกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อำนาจดังกล่าวจึงควรเป็นอำนาจตามปกติของสภาผู้แทนราษฎรที่จะดำเนินการได้โดยไม่จำต้องบัญญัติให้อำนาจแก่วุฒิสภาไว้เป็นการเฉพาะดังกล่าว ส่วนมาตรา ๒๗๑ ที่บัญญัติให้การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่วุฒิสภาหรือสภาผู้แทนราษฎรยับยั้งไว้ตามมาตรา ๑๓๗ (๒) หรือ (๓) ให้กระทำโดยที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาหากร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นไปตาม (๑) หรือ (๒) ของมาตรา ๒๗๑ นั้น เป็นการบัญญัติขั้นตอนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่มิได้เป็นไปตามมาตรา ๑๓๗ และไม่มีความจำเป็นต้องบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะเพื่อให้วุฒิสภาที่ได้รับการแต่งตั้งในวาระเริ่มแรกมีบทบาทหน้าที่ที่แตกต่างจากวุฒิสภาที่จะได้มาในวาระต่อๆ ไป ดังนั้น เมื่อรัฐธรรมนูญได้บัญญัติถึงขั้นตอนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่วุฒิสภาหรือสภาผู้แทนราษฎรยับยั้งไว้แล้ว บทบัญญัติมาตรา ๒๗๑ จึงไม่มีความจำเป็นต้องบัญญัติไว้อีกเช่นกัน จึงจำเป็นต้องตรารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ....นี้

ร่าง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..)

พุทธศักราช ....

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

.....

.....

มาตรา ๑ รัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ....

มาตรา ๒ รัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกมาตรา ๒๗๐ และมาตรา ๒๗๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..)
พุทธศักราช ....

---

๑. กำหนดชื่อเรียกของรัฐธรรมนูญว่า “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... (มาตรา ๑)

๒. กำหนดวันมีผลใช้บังคับของรัฐธรรมนูญให้นับตั้งแต่ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (มาตรา ๒)

๓. ให้ยกเลิกมาตรา ๒๗๐ และมาตรา ๒๗๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ (มาตรา ๓)

(สำเนา)
เลขรับ ๖๔/๒๕๖๓ วันที่ ๑๐ ก.ย. ๒๕๖๓
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๐ กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ....

กราบเรียน ประธานรัฐสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยดังกล่าวข้างต้น

ข้าพเจ้าและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้มีรายชื่อแนบท้ายนี้ ขอเสนอร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาเพื่อพิจารณาตามรัฐธรรมนูญต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) สมพงษ์ อมรวิวัฒน์ ผู้เสนอ
(นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) เอกชัย ทรงอำนาจเจริญ ผู้เสนอ
(นายเอกชัย ทรงอำนาจเจริญ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) โกศล ปัทมะ ผู้เสนอ
(นายโกศล ปัทมะ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) วิสิษฐ์ เตชะธีราวัฒน์ ผู้เสนอ
(นายวิสิษฐ์ เตชะธีราวัฒน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) พรเทพ วิสุทธิ์วัฒนศักดิ์ ผู้เสนอ
(นายพรเทพ วิสุทธิ์วัฒนศักดิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ทัศนีย์ บูรณุปกรณ์ ผู้เสนอ
(นางสาวทัศนีย์ บูรณุปกรณ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) วิสุทธิ์ ไชยณรุณ ผู้เสนอ
(นายวิสุทธิ์ ไชยณรุณ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) เทียบจุฑา ขาวขำ ผู้เสนอ
(นางเทียบจุฑา ขาวขำ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) วีระวัฒน์ โอสถานุเคราะห์ ผู้เสนอ
(นายวีระวัฒน์ โอสถานุเคราะห์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(โปรดพลิก)

(ลงชื่อ) องอาจ วงษ์ประยูร ผู้เสนอ
(นายองอาจ วงษ์ประยูร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) วัน อยู่บำรุง ผู้เสนอ
(นายวัน อยู่บำรุง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) อนุรักษ์ บุญศล ผู้เสนอ
(นางอนุรักษ์ บุญศล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สมหญิง บัวบุตร ผู้เสนอ
(นางสมหญิง บัวบุตร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) อนันต์ ศรีพันธุ์ ผู้เสนอ
(นายอนันต์ ศรีพันธุ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ประสิทธิ์ วุฒินันชัย ผู้เสนอ
(นายประสิทธิ์ วุฒินันชัย)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ณัฐวุฒิ กองจันทร์ดี ผู้เสนอ
(นายณัฐวุฒิ กองจันทร์ดี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) บุญรื่น ศรีธเรศ ผู้เสนอ
(นางบุญรื่น ศรีธเรศ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) เชิดพงศ์ ราชป้องขันธ์ ผู้เสนอ
(นายเชิดพงศ์ ราชป้องขันธ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) มานะศักดิ์ จันทร์ประสงค์ ผู้เสนอ
(นายมานะศักดิ์ จันทร์ประสงค์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สุรวิทย์ คนสมบูรณ์ ผู้เสนอ
(นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สมบัติ ศรีสุรินทร์ ผู้เสนอ
(นายสมบัติ ศรีสุรินทร์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) นิรมิต สุจารี ผู้เสนอ
(นายนิรมิต สุจารี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) บัลลังก์ อรรณนพพร ผู้เสนอ
(นายบัลลังก์ อรรณนพพร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) จุฑาพัตธน์ เมนะสวัสดิ์ ผู้เสนอ
(นางจุฑาพัตธน์ เมนะสวัสดิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ประเสริฐ จันทรรวงทอง ผู้เสนอ
(นายประเสริฐ จันทรรวงทอง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ไชยวัฒนา ติณรัตน์ ผู้เสนอ
(นายไชยวัฒนา ติณรัตน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สุรชาติ ชาญประดิษฐ์ ผู้เสนอ
(นายสุรชาติ ชาญประดิษฐ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) บุญฐิณ ประทุมลี ผู้เสนอ
(นายบุญฐิณ ประทุมลี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สยาม หัตถสงเคราะห์ ผู้เสนอ
(นายสยาม หัตถสงเคราะห์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ยุทธพงศ์ จรัสเสถียร ผู้เสนอ
(นายยุทธพงศ์ จรัสเสถียร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สมคิด เชื้อคง ผู้เสนอ
(นายสมคิด เชื้อคง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) พีระเพชร ศิริกุล ผู้เสนอ
(นายพีระเพชร ศิริกุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ธีระ ไตรสรณกุล ผู้เสนอ
(นายธีระ ไตรสรณกุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ผ่องศรี แซ่จึง ผู้เสนอ
(นางผ่องศรี แซ่จึง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ศรัณย์ ทิมสุวรรณ ผู้เสนอ
(นายศรัณย์ ทิมสุวรรณ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) อาภรณ์ สาราคำ ผู้เสนอ
(นางอาภรณ์ สาราคำ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ฉลาด ขามช่วง ผู้เสนอ
(นายฉลาด ขามช่วง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ชูวิทย์ พิทักษ์พรพัลลภ ผู้เสนอ
(นายชูวิทย์ พิทักษ์พรพัลลภ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) นพคุณ รัฐผไท ผู้เสนอ
(นายนพคุณ รัฐผไท)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สงวน พงษ์มณี ผู้เสนอ
(นายสงวน พงษ์มณี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สิรินทร รามสูต ผู้เสนอ
(นางสิรินทร รามสูต)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ดะนัย มะหิพันธ์ ผู้เสนอ
(นายดะนัย มะหิพันธ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) วันนิวัติ สมบูรณ์ ผู้เสนอ
(นายวันนิวัติ สมบูรณ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) จิรวัฒน์ ศิริพานิชย์ ผู้เสนอ
(นายจิรวัฒน์ ศิริพานิชย์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ภณณัฏฐ์ ศรีอินทร์สุทธิ์ ผู้เสนอ
(นายภณณัฏฐ์ ศรีอินทร์สุทธิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) มุกดา พงษ์สมบัติ ผู้เสนอ
(นางมุกดา พงษ์สมบัติ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) เกษม อุประ ผู้เสนอ
(นายเกษม อุประ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ชูศักดิ์ แอกทอง ผู้เสนอ
(นายชูศักดิ์ แอกทอง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สกุณา สาระนันท์ ผู้เสนอ
(นางสาวสกุณา สาระนันท์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) นพพล เหลืองทองนารา ผู้เสนอ
(นายนพพล เหลืองทองนารา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) วีระพล จิตสัมฤทธิ์ ผู้เสนอ
(นายวีระพล จิตสัมฤทธิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ศุภชัย นพขำ ผู้เสนอ
(นายศุภชัย นพขำ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) นิยม ช่างพินิจ ผู้เสนอ
(นายนิยม ช่างพินิจ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) คุณากร ปรีชาชนะชัย ผู้เสนอ
(นายคุณากร ปรีชาชนะชัย)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สิงหภณ ดีนาง ผู้เสนอ
(นายสิงหภณ ดีนาง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ประภูศักดิ์ จินตะเวช ผู้เสนอ
(นายประภูศักดิ์ จินตะเวช)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) เลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล ผู้เสนอ
(นายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(โปรดพลิก)

(ลงชื่อ) รังสรรค์ มณีรัตน์ ผู้เสนอ
(นายรังสรรค์ มณีรัตน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) วิทยา ทรงคำ ผู้เสนอ
(นายวิทยา ทรงคำ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) กิตติ สมทรัพย์ ผู้เสนอ
(นายกิตติ สมทรัพย์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สุภาภรณ์ คงวุฒิปัญญา ผู้เสนอ
(นางสุภาภรณ์ คงวุฒิปัญญา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ณัฐพงษ์ สุปริยศิลป์ ผู้เสนอ
(นายณัฐพงษ์ สุปริยศิลป์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) จตุพร เจริญเชื้อ ผู้เสนอ
(นายจตุพร เจริญเชื้อ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ไชยา พรหมา ผู้เสนอ
(นายไชยา พรหมา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) เกรียงศักดิ์ ฝ้ายสีงาม ผู้เสนอ
(นายเกรียงศักดิ์ ฝ้ายสีงาม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) นิยม เวชกามา ผู้เสนอ
(นายนิยม เวชกามา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ชลน่าน ศรีแก้ว ผู้เสนอ
(นายชลน่าน ศรีแก้ว)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ไตรรงค์ ติธรรม ผู้เสนอ
(นายไตรรงค์ ติธรรม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ปิยวัฒน พันธ์สายเชื้อ ผู้เสนอ
(นายปิยวัฒน พันธ์สายเชื้อ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) มนตรี ตั้งเจริญถาวร ผู้เสนอ
(นายมนตรี ตั้งเจริญถาวร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) อนุสรณ์ ปั้นทอง ผู้เสนอ
(นายอนุสรณ์ ปั้นทอง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) บุญแก้ว สมวงศ์ ผู้เสนอ
(นายบุญแก้ว สมวงศ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) พัฒนา สัพโส ผู้เสนอ
(นายพัฒนา สัพโส)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) กิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์ ผู้เสนอ
(นายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ไพจิต ศรีวรขาน ผู้เสนอ
(นายไพจิต ศรีวรขาน)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) อุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม ผู้เสนอ
(นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) กิตติ์ธัญญา วาจาดี ผู้เสนอ
(นางสาวกิตติ์ธัญญา วาจาดี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ประเดิมชัย บุญช่วยเหลือ ผู้เสนอ
(นายประเดิมชัย บุญช่วยเหลือ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) จักรพล ตั้งสุทธิธรรม ผู้เสนอ
(นายจักรพล ตั้งสุทธิธรรม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ธนกร ไชยกุล ผู้เสนอ
(นายธนกร ไชยกุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ศรีเรศ โกฏคำลือ ผู้เสนอ
(นายศรีเรศ โกฏคำลือ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ศิรสิทธิ์ เลิศด้วยลาภ ผู้เสนอ
(นายศิรสิทธิ์ เลิศด้วยลาภ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) นาวาอากาศเอก อนุดิษฐ์ นาครทรรพ ผู้เสนอ
(อนุดิษฐ์ นาครทรรพ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) นพ ชีวานันท์ ผู้เสนอ
(นายนพ ชีวานันท์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) โอชิษฐ์ เกียรติก้องชูชัย ผู้เสนอ
(นายโอชิษฐ์ เกียรติก้องชูชัย)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) วุฒิชัย กิตติธเนศวร ผู้เสนอ
(นายวุฒิชัย กิตติธเนศวร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) วันมูหะมัดนอร์ มะทา ผู้เสนอ
(นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชาติ

(ลงชื่อ) กมลศักดิ์ ลีวาเมาะ ผู้เสนอ
(นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชาติ

(ลงชื่อ) กูเฮง ยาวอหะซัน ผู้เสนอ
(นายกูเฮง ยาวอหะซัน)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชาติ

(ลงชื่อ) จรัสฤทธิ์ จันทรสุรินทร์ ผู้เสนอ
(นายจรัสฤทธิ์ จันทรสุรินทร์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) อภิชาติ ตีรสวัสดิชัย ผู้เสนอ
(นายอภิชาติ ตีรสวัสดิชัย)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ตี๋ใหญ่ พูนศรีธนากูล ผู้เสนอ
(นายตี๋ใหญ่ พูนศรีธนากูล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) กฤษฎา ตันเทอดทิตย์ ผู้เสนอ
(นายกฤษฎา ตันเทอดทิตย์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ละออง ติยะไพรัช ผู้เสนอ
(นางสาวละออง ติยะไพรัช)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ชัยยันต์ ผลสุวรรณ์ ผู้เสนอ
(นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) รังสรรค์ วันไชยธนวงศ์ ผู้เสนอ
(นายรังสรรค์ วันไชยธนวงศ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สุรพงษ์ อึ้งอัมพรวิไล ผู้เสนอ
(นายสุรพงษ์ อึ้งอัมพรวิไล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) จาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ ผู้เสนอ
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ซูการ์โน มะทา ผู้เสนอ
(นายซูการ์โน มะทา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชาติ

(ลงชื่อ) สมมุติ เบ็ญจลักษณ์ ผู้เสนอ
(นายสมมุติ เบ็ญจลักษณ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชาติ

(ลงชื่อ) อับดุลอายี สาแม็ง ผู้เสนอ
(นายอับดุลอายี สาแม็ง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชาติ

(ลงชื่อ) ศักดา คงเพชร ผู้เสนอ
(นายศักดา คงเพชร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) วันชัย เจริญนนทสิทธิ์ ผู้เสนอ
(นายวันชัย เจริญนนทสิทธิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) เอกธนัช อินทร์รอด ผู้เสนอ
(นายเอกธนัช อินทร์รอด)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) มานะ โลหะวณิชย์ ผู้เสนอ
(นายมานะ โลหะวณิชย์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(โปรดพลิก)

(ลงชื่อ) ขจิตร ชัยนิคม ผู้เสนอ
(นายขจิตร ชัยนิคม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สุทิน คลังแสง ผู้เสนอ
(นายสุทิน คลังแสง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ศราวุธ เพชรพนมพร ผู้เสนอ
(นายศราวุธ เพชรพนมพร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) จิรายุ ห่วงทรัพย์ ผู้เสนอ
(นายจิรายุ ห่วงทรัพย์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สรัสนันท์ อรรณนพพร ผู้เสนอ
(นางสาวสรัสนันท์ อรรณนพพร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ครูมานิตย์ สังข์พุ่ม ผู้เสนอ
(นายครูมานิตย์ สังข์พุ่ม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) มนพร เจริญศรี ผู้เสนอ
(นางมนพร เจริญศรี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ทายาท เกียรติชูศักดิ์ ผู้เสนอ
(นายทายาท เกียรติชูศักดิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สุชาติ ภิญโญ ผู้เสนอ
(นายสุชาติ ภิญโญ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) จิรพงษ์ ทรงวัชราภรณ์ ผู้เสนอ
(นายจิรพงษ์ ทรงวัชราภรณ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ศักดินัย นุ่มหนู ผู้เสนอ
(นายศักดินัย นุ่มหนู)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ ผู้เสนอ
(สุพิศาล ภักดีนฤนาถ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) นิรันดร์ นาเมืองรักษ์ ผู้เสนอ
(นายนิรันดร์ นาเมืองรักษ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ชวลิต วิชยสุทธิ์ ผู้เสนอ
(นายชวลิต วิชยสุทธิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) จิราพร สินธุไพร ผู้เสนอ
(นางสาวจิราพร สินธุไพร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) นิคม บุญวิเศษ ผู้เสนอ
(นายนิคม บุญวิเศษ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) วิสาร เตชะธีราวัฒน์ ผู้เสนอ
(นายวิสาร เตชะธีราวัฒน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) พิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน ผู้เสนอ
(นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ชนก จันทาทอง ผู้เสนอ
(นางสาวชนก จันทาทอง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ภาควัต ศรีสุรพล ผู้เสนอ
(นายภาควัต ศรีสุรพล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) คมเดช ไชยศิวามงคล ผู้เสนอ
(นายคมเดช ไชยศิวามงคล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) พิธา ลิ้มเจริญรัตน์ ผู้เสนอ
(นายพิธา ลิ้มเจริญรัตน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) องค์การ ชัยบุตร ผู้เสนอ
(นายองค์การ ชัยบุตร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) จรัส คุ้มไข่น้ำ ผู้เสนอ
(นายจรัส คุ้มไข่น้ำ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) สุเทพ อู่อ้น ผู้เสนอ
(นายสุเทพ อู่อ้น)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ประเสริฐพงษ์ ศรนุวัตร์ ผู้เสนอ
(นายประเสริฐพงษ์ ศรนุวัตร์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) คำพอง เทพาคำ ผู้เสนอ
(นายคำพอง เทพาคำ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ทองแดง เบ็ญจะปัก ผู้เสนอ
(นายทองแดง เบ็ญจะปัก)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) กัญจน์พงศ์ จงสุทธนามณี ผู้เสนอ
(นายกัญจน์พงศ์ จงสุทธนามณี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) สุทธวรรณ สุบรรณ ณ อยุธยา ผู้เสนอ
(นางสาวสุทธวรรณ สุบรรณ ณ อยุธยา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ธีรัจชัย พันธุมาศ ผู้เสนอ
(นายธีรัจชัย พันธุมาศ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) มานพ คีรีภูวดล ผู้เสนอ
(นายมานพ คีรีภูวดล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ณัฐพล สืบศักดิ์วงศ์ ผู้เสนอ
(นายณัฐพล สืบศักดิ์วงศ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ศิริกัญญา ตันสกุล ผู้เสนอ
(นางสาวศิริกัญญา ตันสกุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) พิจารณ์ เชาวพัฒนวงศ์ ผู้เสนอ
(นายพิจารณ์ เชาวพัฒนวงศ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ปดิพัทธ์ สันติภาดา ผู้เสนอ
(นายปดิพัทธ์ สันติภาดา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) สุรวาท ทองบุ ผู้เสนอ
(รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ทวีศักดิ์ ทักษิณ ผู้เสนอ
(นายทวีศักดิ์ ทักษิณ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) สุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิ ผู้เสนอ
(นายสุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) เบญจา แสงจันทร์ ผู้เสนอ
(นางสาวเบญจา แสงจันทร์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ญาณธิชา บัวเผื่อน ผู้เสนอ
(นางสาวญาณธิชา บัวเผื่อน)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) วรรณวิภา ไม้สน ผู้เสนอ
(นางสาววรรณวิภา ไม้สน)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ณธีภัสร์ กุลเศรษฐสิทธิ์ ผู้เสนอ
(นางสาวณธีภัสร์ กุลเศรษฐสิทธิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) วิโรจน์ ลักขณาอดิศร ผู้เสนอ
(นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) วาโย อัศวรุ่งเรือง ผู้เสนอ
(นายวาโย อัศวรุ่งเรือง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) เท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร ผู้เสนอ
(นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ณัฐวุฒิ บัวประทุม ผู้เสนอ
(นายณัฐวุฒิ บัวประทุม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ณัฐชา บุญไชยอินสวัสดิ์ ผู้เสนอ
(นายณัฐชา บุญไชยอินสวัสดิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(โปรดพลิก)

(ลงชื่อ) ณัฐพงษ์ เรืองปัญญาวุฒิ ผู้เสนอ
(นายณัฐพงษ์ เรืองปัญญาวุฒิ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ปกรณ์วุฒิ อุดมพิพัฒน์สกุล ผู้เสนอ
(นายปกรณ์วุฒิ อุดมพิพัฒน์สกุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) วรภพ วิริยะโรจน์ ผู้เสนอ
(นายวรภพ วิริยะโรจน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) อภิชาติ ศิริสุนทร ผู้เสนอ
(นายอภิชาติ ศิริสุนทร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) สมชาย ฝั่งชลจิตร ผู้เสนอ
(นายสมชาย ฝั่งชลจิตร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) รังสิมันต์ โรม ผู้เสนอ
(นายรังสิมันต์ โรม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ทศพร ทองศิริ ผู้เสนอ
(นายทศพร ทองศิริ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) นิติพล ผิวเหมาะ ผู้เสนอ
(นายนิติพล ผิวเหมาะ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ธัญญ์วาริน สุขะพิสิษฐ์ ผู้เสนอ
(นายธัญญ์วาริน สุขะพิสิษฐ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) พรเพ็ญ บุญศิริวัฒนกุล ผู้เสนอ
(นางพรเพ็ญ บุญศิริวัฒนกุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ลินดา เชิดชัย ผู้เสนอ
(นางลินดา เชิดชัย)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อชาติ

(ลงชื่อ) วิรัตน์ วรศสิริน ผู้เสนอ
(นายวิรัตน์ วรศสิริน)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเสรีรวมไทย

(ลงชื่อ) คารม พลพรกลาง ผู้เสนอ
(นายคารม พลพรกลาง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ขวัญเลิศ พานิชมาท ผู้เสนอ
(นายขวัญเลิศ พานิชมาท)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) วรรณวรี ตะล่อมสิน ผู้เสนอ
(นางสาววรรณวรี ตะล่อมสิน)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) พันตำรวจตรี ชวลิต เลาหอุดมพันธ์ ผู้เสนอ
(ชวลิต เลาหอุดมพันธ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ปริญญา ช่วยเกตุ คีรีรัตน์ ผู้เสนอ
(นายปริญญา ช่วยเกตุ คีรีรัตน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) สมเกียรติ ถนอมสินธุ์ ผู้เสนอ
(นายสมเกียรติ ถนอมสินธุ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ธัญวัจน์ กมลวงศ์วัฒน์ ผู้เสนอ
(นายธัญวัจน์ กมลวงศ์วัฒน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) วินท์ สุธีรชัย ผู้เสนอ
(นายวินท์ สุธีรชัย)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) อมรัตน์ โชคปมิตต์กุล ผู้เสนอ
(นางอมรัตน์ โชคปมิตต์กุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) สงคราม กิจเลิศไพโรจน์ ผู้เสนอ
(นายสงคราม กิจเลิศไพโรจน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อชาติ

(ลงชื่อ) พลตำรวจเอก เสรีพิศุทธ์ เตมียเวส ผู้เสนอ
(เสรีพิศุทธ์ เตมียเวส)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเสรีรวมไทย

(ลงชื่อ) ธนภร โสมทองแดง ผู้เสนอ
(นางสาวธนภร โสมทองแดง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเสรีรวมไทย

(ลงชื่อ) ประสงค์ บูรณ์พงศ์ ผู้เสนอ
(นายประสงค์ บูรณ์พงศ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเสรีรวมไทย

(ลงชื่อ) อำไพ กองมณี ผู้เสนอ
(นายอำไพ กองมณี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเสรีรวมไทย

(ลงชื่อ) เพชร เอกกำลังกุล ผู้เสนอ
(นายเพชร เอกกำลังกุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเสรีรวมไทย

(ลงชื่อ) วัชรา ณ วังขนาย ผู้เสนอ
(นายวัชรา ณ วังขนาย)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเสรีรวมไทย

(ลงชื่อ) พลตำรวจโท วิศณุ ม่วงแพรสี ผู้เสนอ
(วิศณุ ม่วงแพรสี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเสรีรวมไทย

(ลงชื่อ) นภาพร เพ็ชร์จินดา ผู้เสนอ
(นางสาวนภาพร เพ็ชร์จินดา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเสรีรวมไทย

สำเนาถูกต้อง

(นายสมิทธิชัย จันทร์เพ็ญ)
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานระเบียบวาระ
สำนักการประชุม

มนชัย พิมพ์
ชมชูชูทาน
ตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..)
พุทธศักราช ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕๙ และยกเลิกมาตรา ๒๗๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๒๗๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้การให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีให้กระทำในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาในระหว่างห้าปีแรกนับแต่วันที่มีรัฐสภาชุดแรกตามรัฐธรรมนูญนั้นเท่ากับให้สมาชิกวุฒิสภาซึ่งมิได้มาจากการเลือกตั้งของประชาชนมีสิทธิในการเลือกผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีด้วย และการให้ผู้ที่จะได้รับเลือกเป็นนายกรัฐมนตรีจำกัดเฉพาะผู้ที่อยู่ในบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองเท่านั้น เป็นการไม่สอดคล้องตามหลักการประชาธิปไตยและประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข อีกทั้งสมาชิกวุฒิสภาชุดแรกได้รับการคัดเลือกและเสนอชื่อโดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติซึ่งสิ้นสุดลงแล้วตามรัฐธรรมนูญ จึงไม่ควรให้สมาชิกวุฒิสภามีสิทธิเลือกผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีอีกต่อไป ดังนั้น การเลือกผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในครั้งต่อๆ ไป จึงควรให้เป็นไปตามมาตรา ๑๕๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และควรกำหนดให้นายกรัฐมนตรีมาจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ด้วย จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕๙ และยกเลิกมาตรา ๒๗๒ จึงจำเป็นต้องตรารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ....

ร่าง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..)

พุทธศักราช ....

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

.....

.....

มาตรา ๑ รัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ....

มาตรา ๒ รัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๕๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕๙ ให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๖๐ และเป็นผู้มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองแจ้งไว้ตามมาตรา ๘๘ หรือจากผู้ซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเฉพาะจากบัญชีรายชื่อหรือจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคการเมืองที่มีสมาชิกได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่น้อยกว่าร้อยละห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิก มาตรา ๒๗๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แต่มิให้มีผลกระทบกระเทือนต่อการเลือกนายกรัฐมนตรีที่ได้ดำเนินการไปแล้วก่อนวันที่รัฐธรรมนูญนี้มีผลใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..)
พุทธศักราช ....

---

๑. กำหนดชื่อเรียกของรัฐธรรมนูญว่า “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... (มาตรา ๑)

๒. กำหนดวันมีผลใช้บังคับของรัฐธรรมนูญให้นับตั้งแต่ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (มาตรา ๒)

๓. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕๙ วรรคหนึ่ง โดยกำหนดให้ผู้ที่จะได้รับเลือกเป็นนายกรัฐมนตรีนอกจากผู้มีชื่ออยู่ในบัญชีของพรรคการเมืองแล้ว ให้มาจากผู้ซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ด้วย (มาตรา ๓)

๔. ให้ยกเลิกมาตรา ๒๗๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แต่มิให้มีผลกระทบกระเทือนต่อการเลือกนายกรัฐมนตรีที่ได้ดำเนินการไปแล้วก่อนวันที่รัฐธรรมนูญนี้มีผลใช้บังคับ (มาตรา ๔)

(สำเนา)
เลขรับ ๖๕/๒๕๖๓ วันที่ ๑๐ ก.ย. ๒๕๖๓
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๐ กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ....

กราบเรียน ประธานรัฐสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยดังกล่าวข้างต้น

ข้าพเจ้าและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้มีรายชื่อแนบท้ายนี้ ขอเสนอร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาเพื่อพิจารณาตามรัฐธรรมนูญต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) สมพงษ์ อมรวิวัฒน์ ผู้เสนอ
(นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) เอกชัย ทรงอำนาจเจริญ ผู้เสนอ
(นายเอกชัย ทรงอำนาจเจริญ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) อนันต์ ศรีพันธุ์ ผู้เสนอ
(นายอนันต์ ศรีพันธุ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ไชยวัฒนา ติณรัตน์ ผู้เสนอ
(นายไชยวัฒนา ติณรัตน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) พรเทพ วิสุทธิ์วัฒนศักดิ์ ผู้เสนอ
(นายพรเทพ วิสุทธิ์วัฒนศักดิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) โกศล ปัทมะ ผู้เสนอ
(นายโกศล ปัทมะ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) นิรมิต สุจารี ผู้เสนอ
(นายนิรมิต สุจารี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) เทียบจุฑา ขาวขำ ผู้เสนอ
(นางเทียบจุฑา ขาวขำ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) วีระวัฒน์ โอสถานุเคราะห์ ผู้เสนอ
(นายวีระวัฒน์ โอสถานุเคราะห์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(โปรดพลิก)

(ลงชื่อ) ทัศนีย์ บูรณุปกรณ์ ผู้เสนอ
(นางสาวทัศนีย์ บูรณุปกรณ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) จรัสฤทธิ์ จันทรสุรินทร์ ผู้เสนอ
(นายจรัสฤทธิ์ จันทรสุรินทร์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) นพคุณ รัฐผไท ผู้เสนอ
(นายนพคุณ รัฐผไท)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) วัน อยู่บำรุง ผู้เสนอ
(นายวัน อยู่บำรุง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) วิสิษฐ์ เตชะธีราวัฒน์ ผู้เสนอ
(นายวิสิษฐ์ เตชะธีราวัฒน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สมหญิง บัวบุตร ผู้เสนอ
(นางสมหญิง บัวบุตร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) พีระเพชร ศิริกุล ผู้เสนอ
(นายพีระเพชร ศิริกุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) นพพล เหลืองทองนารา ผู้เสนอ
(นายนพพล เหลืองทองนารา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ประสิทธิ์ วุฒินันชัย ผู้เสนอ
(นายประสิทธิ์ วุฒินันชัย)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) อนุรักษ์ บุญศล ผู้เสนอ
(นางอนุรักษ์ บุญศล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สุรวิทย์ คนสมบูรณ์ ผู้เสนอ
(นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สมบัติ ศรีสุรินทร์ ผู้เสนอ
(นายสมบัติ ศรีสุรินทร์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ธีระ ไตรสรณกุล ผู้เสนอ
(นายธีระ ไตรสรณกุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ผ่องศรี แซ่จึง ผู้เสนอ
(นางผ่องศรี แซ่จึง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) บุญฐิณ ประทุมลี ผู้เสนอ
(นายบุญฐิณ ประทุมลี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) องอาจ วงษ์ประยูร ผู้เสนอ
(นายองอาจ วงษ์ประยูร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ประเสริฐ จันทรรวงทอง ผู้เสนอ
(นายประเสริฐ จันทรรวงทอง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สยาม หัตถสงเคราะห์ ผู้เสนอ
(นายสยาม หัตถสงเคราะห์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สุรชาติ ชาญประดิษฐ์ ผู้เสนอ
(นายสุรชาติ ชาญประดิษฐ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) บัลลังก์ อรรณนพพร ผู้เสนอ
(นายบัลลังก์ อรรณนพพร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) เกษม อุประ ผู้เสนอ
(นายเกษม อุประ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) จุฑาพัตธน์ เมนะสวัสดิ์ ผู้เสนอ
(นางจุฑาพัตธน์ เมนะสวัสดิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) วิสุทธิ์ ไชยณรุณ ผู้เสนอ
(นายวิสุทธิ์ ไชยณรุณ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สงวน พงษ์มณี ผู้เสนอ
(นายสงวน พงษ์มณี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) มุกดา พงษ์สมบัติ ผู้เสนอ
(นางมุกดา พงษ์สมบัติ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ศรัณย์ ทิมสุวรรณ ผู้เสนอ
(นายศรัณย์ ทิมสุวรรณ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ยุทธพงศ์ จรัสเสถียร ผู้เสนอ
(นายยุทธพงศ์ จรัสเสถียร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ฉลาด ขามช่วง ผู้เสนอ
(นายฉลาด ขามช่วง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สกุณา สาระนันท์ ผู้เสนอ
(นางสาวสกุณา สาระนันท์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) เชิดพงศ์ ราชป้องขันธ์ ผู้เสนอ
(นายเชิดพงศ์ ราชป้องขันธ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) อาภรณ์ สาราคำ ผู้เสนอ
(นางอาภรณ์ สาราคำ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สิรินทร รามสูต ผู้เสนอ
(นางสิรินทร รามสูต)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) มานะศักดิ์ จันทร์ประสงค์ ผู้เสนอ
(นายมานะศักดิ์ จันทร์ประสงค์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) วันนิวัติ สมบูรณ์ ผู้เสนอ
(นายวันนิวัติ สมบูรณ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) จิรวัฒน์ ศิริพานิชย์ ผู้เสนอ
(นายจิรวัฒน์ ศิริพานิชย์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ภณณัฏฐ์ ศรีอินทร์สุทธิ์ ผู้เสนอ
(นายภณณัฏฐ์ ศรีอินทร์สุทธิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) บุญรื่น ศรีธเรศ ผู้เสนอ
(นางบุญรื่น ศรีธเรศ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สมคิด เชื้อคง ผู้เสนอ
(นายสมคิด เชื้อคง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ชูศักดิ์ แอกทอง ผู้เสนอ
(นายชูศักดิ์ แอกทอง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) นิยม ช่างพินิจ ผู้เสนอ
(นายนิยม ช่างพินิจ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ดะนัย มะหิพันธ์ ผู้เสนอ
(นายดะนัย มะหิพันธ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) วีระพล จิตสัมฤทธิ์ ผู้เสนอ
(นายวีระพล จิตสัมฤทธิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ณัฐวุฒิ กองจันทร์ดี ผู้เสนอ
(นายณัฐวุฒิ กองจันทร์ดี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ชูวิทย์ พิทักษ์พรพัลลภ ผู้เสนอ
(นายชูวิทย์ พิทักษ์พรพัลลภ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) คุณากร ปรีชาชนะชัย ผู้เสนอ
(นายคุณากร ปรีชาชนะชัย)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สิงหภณ ดีนาง ผู้เสนอ
(นายสิงหภณ ดีนาง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ประภูศักดิ์ จินตะเวช ผู้เสนอ
(นายประภูศักดิ์ จินตะเวช)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) เลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล ผู้เสนอ
(นายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(โปรดพลิก)

(ลงชื่อ) รังสรรค์ มณีรัตน์ ผู้เสนอ
(นายรังสรรค์ มณีรัตน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) วิทยา ทรงคำ ผู้เสนอ
(นายวิทยา ทรงคำ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) กิตติ สมทรัพย์ ผู้เสนอ
(นายกิตติ สมทรัพย์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สุภาภรณ์ คงวุฒิปัญญา ผู้เสนอ
(นางสุภาภรณ์ คงวุฒิปัญญา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) กิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์ ผู้เสนอ
(นายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) จตุพร เจริญเชื้อ ผู้เสนอ
(นายจตุพร เจริญเชื้อ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ไชยา พรหมา ผู้เสนอ
(นายไชยา พรหมา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) กิตติ์ธัญญา วาจาดี ผู้เสนอ
(นางสาวกิตติ์ธัญญา วาจาดี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ไตรรงค์ ติธรรม ผู้เสนอ
(นายไตรรงค์ ติธรรม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ศิรสิทธิ์ เลิศด้วยลาภ ผู้เสนอ
(นายศิรสิทธิ์ เลิศด้วยลาภ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ศุภชัย นพขำ ผู้เสนอ
(นายศุภชัย นพขำ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ธนกร ไชยกุล ผู้เสนอ
(นายธนกร ไชยกุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) มนตรี ตั้งเจริญถาวร ผู้เสนอ
(นายมนตรี ตั้งเจริญถาวร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) อนุสรณ์ ปั้นทอง ผู้เสนอ
(นายอนุสรณ์ ปั้นทอง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) บุญแก้ว สมวงศ์ ผู้เสนอ
(นายบุญแก้ว สมวงศ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ณัฐพงษ์ สุปริยศิลป์ ผู้เสนอ
(นายณัฐพงษ์ สุปริยศิลป์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) จิรทัศ ไกรเดชา ผู้เสนอ
(นายจิรทัศ ไกรเดชา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ไพจิต ศรีวรขาน ผู้เสนอ
(นายไพจิต ศรีวรขาน)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) อุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม ผู้เสนอ
(นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) นิยม เวชกามา ผู้เสนอ
(นายนิยม เวชกามา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) จักรพล ตั้งสุทธิธรรม ผู้เสนอ
(นายจักรพล ตั้งสุทธิธรรม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ชลน่าน ศรีแก้ว ผู้เสนอ
(นายชลน่าน ศรีแก้ว)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ประเดิมชัย บุญช่วยเหลือ ผู้เสนอ
(นายประเดิมชัย บุญช่วยเหลือ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ปิยวัฒน พันธ์สายเชื้อ ผู้เสนอ
(นายปิยวัฒน พันธ์สายเชื้อ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ศรีเรศ โกฏคำลือ ผู้เสนอ
(นายศรีเรศ โกฏคำลือ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) เกรียงศักดิ์ ฝ้ายสีงาม ผู้เสนอ
(นายเกรียงศักดิ์ ฝ้ายสีงาม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ชัยยันต์ ผลสุวรรณ์ ผู้เสนอ
(นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) รัฐกิตติ์ ผาลีพัฒน์ ผู้เสนอ
(นายรัฐกิตติ์ ผาลีพัฒน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) โอชิษฐ์ เกียรติก้องชูชัย ผู้เสนอ
(นายโอชิษฐ์ เกียรติก้องชูชัย)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) วุฒิชัย กิตติธเนศวร ผู้เสนอ
(นายวุฒิชัย กิตติธเนศวร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) วันมูหะมัดนอร์ มะทา ผู้เสนอ
(นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชาติ

(ลงชื่อ) ซูการ์โน มะทา ผู้เสนอ
(นายซูการ์โน มะทา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชาติ

(ลงชื่อ) กูเฮง ยาวอหะซัน ผู้เสนอ
(นายกูเฮง ยาวอหะซัน)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชาติ

(ลงชื่อ) ศักดา คงเพชร ผู้เสนอ
(นายศักดา คงเพชร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) อภิชาติ ตีรสวัสดิชัย ผู้เสนอ
(นายอภิชาติ ตีรสวัสดิชัย)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ตี๋ใหญ่ พูนศรีธนากูล ผู้เสนอ
(นายตี๋ใหญ่ พูนศรีธนากูล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ละออง ติยะไพรัช ผู้เสนอ
(นางสาวละออง ติยะไพรัช)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) นาวาอากาศเอก อนุดิษฐ์ นาครทรรพ ผู้เสนอ
(อนุดิษฐ์ นาครทรรพ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) นพ ชีวานันท์ ผู้เสนอ
(นายนพ ชีวานันท์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) รังสรรค์ วันไชยธนวงศ์ ผู้เสนอ
(นายรังสรรค์ วันไชยธนวงศ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สุรพงษ์ อึ้งอัมพรวิไล ผู้เสนอ
(นายสุรพงษ์ อึ้งอัมพรวิไล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) จาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ ผู้เสนอ
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) กมลศักดิ์ ลีวาเมาะ ผู้เสนอ
(นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชาติ

(ลงชื่อ) สมมุติ เบ็ญจลักษณ์ ผู้เสนอ
(นายสมมุติ เบ็ญจลักษณ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชาติ

(ลงชื่อ) อับดุลอายี สาแม็ง ผู้เสนอ
(นายอับดุลอายี สาแม็ง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชาติ

(ลงชื่อ) วันชัย เจริญนนทสิทธิ์ ผู้เสนอ
(นายวันชัย เจริญนนทสิทธิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) พัฒนา สัพโส ผู้เสนอ
(นายพัฒนา สัพโส)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) เอกธนัช อินทร์รอด ผู้เสนอ
(นายเอกธนัช อินทร์รอด)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(โปรดพลิก)

(ลงชื่อ) กฤษฎา ตันเทอดทิตย์ ผู้เสนอ
(นายกฤษฎา ตันเทอดทิตย์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ขจิตร ชัยนิคม ผู้เสนอ
(นายขจิตร ชัยนิคม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) นิรันดร์ นาเมืองรักษ์ ผู้เสนอ
(นายนิรันดร์ นาเมืองรักษ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) จิรายุ ห่วงทรัพย์ ผู้เสนอ
(นายจิรายุ ห่วงทรัพย์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) จิราพร สินธุไพร ผู้เสนอ
(นางสาวจิราพร สินธุไพร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) พิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน ผู้เสนอ
(นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) นิคม บุญวิเศษ ผู้เสนอ
(นายนิคม บุญวิเศษ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) ประเสริฐ บุญเรือง ผู้เสนอ
(นายประเสริฐ บุญเรือง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) มนพร เจริญศรี ผู้เสนอ
(นางมนพร เจริญศรี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ทายาท เกียรติชูศักดิ์ ผู้เสนอ
(นายทายาท เกียรติชูศักดิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) พิธา ลิ้มเจริญรัตน์ ผู้เสนอ
(นายพิธา ลิ้มเจริญรัตน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) องค์การ ชัยบุตร ผู้เสนอ
(นายองค์การ ชัยบุตร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) มานะ โลหะวณิชย์ ผู้เสนอ
(นายมานะ โลหะวณิชย์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สุทิน คลังแสง ผู้เสนอ
(นายสุทิน คลังแสง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ชวลิต วิชยสุทธิ์ ผู้เสนอ
(นายชวลิต วิชยสุทธิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ศราวุธ เพชรพนมพร ผู้เสนอ
(นายศราวุธ เพชรพนมพร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ครูมานิตย์ สังข์พุ่ม ผู้เสนอ
(นายครูมานิตย์ สังข์พุ่ม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สรัสนันท์ อรรณนพพร ผู้เสนอ
(นางสาวสรัสนันท์ อรรณนพพร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) วิสาร เตชะธีราวัฒน์ ผู้เสนอ
(นายวิสาร เตชะธีราวัฒน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) วิวัฒน์ชัย โหตระไวศยะ ผู้เสนอ
(นายวิวัฒน์ชัย โหตระไวศยะ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) อนุรักษ์ ตั้งปณิธานนท์ ผู้เสนอ
(นายอนุรักษ์ ตั้งปณิธานนท์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ชนก จันทาทอง ผู้เสนอ
(นางสาวชนก จันทาทอง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ศักดินัย นุ่มหนู ผู้เสนอ
(นายศักดินัย นุ่มหนู)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ ผู้เสนอ
(สุพิศาล ภักดีนฤนาถ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) จรัส คุ้มไข่น้ำ ผู้เสนอ
(นายจรัส คุ้มไข่น้ำ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) สุรวาท ทองบุ ผู้เสนอ
(รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ทวีศักดิ์ ทักษิณ ผู้เสนอ
(นายทวีศักดิ์ ทักษิณ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) สุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิ ผู้เสนอ
(นายสุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) เบญจา แสงจันทร์ ผู้เสนอ
(นางสาวเบญจา แสงจันทร์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ญาณธิชา บัวเผื่อน ผู้เสนอ
(นางสาวญาณธิชา บัวเผื่อน)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) วรรณวิภา ไม้สน ผู้เสนอ
(นางสาววรรณวิภา ไม้สน)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ณธีภัสร์ กุลเศรษฐสิทธิ์ ผู้เสนอ
(นางสาวณธีภัสร์ กุลเศรษฐสิทธิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) วิโรจน์ ลักขณาอดิศร ผู้เสนอ
(นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) วาโย อัศวรุ่งเรือง ผู้เสนอ
(นายวาโย อัศวรุ่งเรือง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) เท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร ผู้เสนอ
(นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ณัฐวุฒิ บัวประทุม ผู้เสนอ
(นายณัฐวุฒิ บัวประทุม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) สุเทพ อู่อ้น ผู้เสนอ
(นายสุเทพ อู่อ้น)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ประเสริฐพงษ์ ศรนุวัตร์ ผู้เสนอ
(นายประเสริฐพงษ์ ศรนุวัตร์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) คำพอง เทพาคำ ผู้เสนอ
(นายคำพอง เทพาคำ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ทองแดง เบ็ญจะปัก ผู้เสนอ
(นายทองแดง เบ็ญจะปัก)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) กัญจน์พงศ์ จงสุทธนามณี ผู้เสนอ
(นายกัญจน์พงศ์ จงสุทธนามณี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) สุทธวรรณ สุบรรณ ณ อยุธยา ผู้เสนอ
(นางสาวสุทธวรรณ สุบรรณ ณ อยุธยา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ธีรัจชัย พันธุมาศ ผู้เสนอ
(นายธีรัจชัย พันธุมาศ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) มานพ คีรีภูวดล ผู้เสนอ
(นายมานพ คีรีภูวดล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ณัฐพล สืบศักดิ์วงศ์ ผู้เสนอ
(นายณัฐพล สืบศักดิ์วงศ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ศิริกัญญา ตันสกุล ผู้เสนอ
(นางสาวศิริกัญญา ตันสกุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) พิจารณ์ เชาวพัฒนวงศ์ ผู้เสนอ
(นายพิจารณ์ เชาวพัฒนวงศ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ปดิพัทธ์ สันติภาดา ผู้เสนอ
(นายปดิพัทธ์ สันติภาดา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(โปรดพลิก)

(ลงชื่อ) ณัฐชา บุญไชยอินสวัสดิ์ ผู้เสนอ
(นายณัฐชา บุญไชยอินสวัสดิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) คารม พลพรกลาง ผู้เสนอ
(นายคารม พลพรกลาง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ขวัญเลิศ พานิชมาท ผู้เสนอ
(นายขวัญเลิศ พานิชมาท)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) วรรณวรี ตะล่อมสิน ผู้เสนอ
(นางสาววรรณวรี ตะล่อมสิน)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) พันตำรวจตรี ชวลิต เลาหอุดมพันธ์ ผู้เสนอ
(ชวลิต เลาหอุดมพันธ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ปริญญา ช่วยเกตุ คีรีรัตน์ ผู้เสนอ
(นายปริญญา ช่วยเกตุ คีรีรัตน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) สมเกียรติ ถนอมสินธุ์ ผู้เสนอ
(นายสมเกียรติ ถนอมสินธุ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ธัญวัจน์ กมลวงศ์วัฒน์ ผู้เสนอ
(นายธัญวัจน์ กมลวงศ์วัฒน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) วินท์ สุธีรชัย ผู้เสนอ
(นายวินท์ สุธีรชัย)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) อมรัตน์ โชคปมิตต์กุล ผู้เสนอ
(นางอมรัตน์ โชคปมิตต์กุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) นภาพร เพ็ชร์จินดา ผู้เสนอ
(นางสาวนภาพร เพ็ชร์จินดา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเสรีรวมไทย

(ลงชื่อ) คมเดช ไชยศิวามงคล ผู้เสนอ
(นายคมเดช ไชยศิวามงคล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ณัฐพงษ์ เรืองปัญญาวุฒิ ผู้เสนอ
(นายณัฐพงษ์ เรืองปัญญาวุฒิ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ปกรณ์วุฒิ อุดมพิพัฒน์สกุล ผู้เสนอ
(นายปกรณ์วุฒิ อุดมพิพัฒน์สกุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) วรภพ วิริยะโรจน์ ผู้เสนอ
(นายวรภพ วิริยะโรจน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) อภิชาติ ศิริสุนทร ผู้เสนอ
(นายอภิชาติ ศิริสุนทร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) สมชาย ฝั่งชลจิตร ผู้เสนอ
(นายสมชาย ฝั่งชลจิตร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) รังสิมันต์ โรม ผู้เสนอ
(นายรังสิมันต์ โรม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ทศพร ทองศิริ ผู้เสนอ
(นายทศพร ทองศิริ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) นิติพล ผิวเหมาะ ผู้เสนอ
(นายนิติพล ผิวเหมาะ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ธัญญ์วาริน สุขะพิสิษฐ์ ผู้เสนอ
(นายธัญญ์วาริน สุขะพิสิษฐ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) พลตำรวจโท วิศณุ ม่วงแพรสี ผู้เสนอ
(วิศณุ ม่วงแพรสี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเสรีรวมไทย

(ลงชื่อ) ภาควัต ศรีสุรพล ผู้เสนอ
(นายภาควัต ศรีสุรพล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สุชาติ ภิญโญ ผู้เสนอ
(นายสุชาติ ภิญโญ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) จิรพงษ์ ทรงวัชราภรณ์ ผู้เสนอ
(นายจิรพงษ์ ทรงวัชราภรณ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สงคราม กิจเลิศไพโรจน์ ผู้เสนอ
(นายสงคราม กิจเลิศไพโรจน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อชาติ

(ลงชื่อ) พลตำรวจเอก เสรีพิศุทธ์ เตมียเวส ผู้เสนอ
(เสรีพิศุทธ์ เตมียเวส)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเสรีรวมไทย

(ลงชื่อ) ธนภร โสมทองแดง ผู้เสนอ
(นางสาวธนภร โสมทองแดง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเสรีรวมไทย

(ลงชื่อ) วัชรา ณ วังขนาย ผู้เสนอ
(นายวัชรา ณ วังขนาย)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเสรีรวมไทย

(ลงชื่อ) พรเพ็ญ บุญศิริวัฒนกุล ผู้เสนอ
(นางพรเพ็ญ บุญศิริวัฒนกุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ลินดา เชิดชัย ผู้เสนอ
(นางลินดา เชิดชัย)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อชาติ

(ลงชื่อ) วิรัตน์ วรศสิริน ผู้เสนอ
(นายวิรัตน์ วรศสิริน)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเสรีรวมไทย

(ลงชื่อ) ประสงค์ บูรณ์พงศ์ ผู้เสนอ
(นายประสงค์ บูรณ์พงศ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเสรีรวมไทย

(ลงชื่อ) อำไพ กองมณี ผู้เสนอ
(นายอำไพ กองมณี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเสรีรวมไทย

(ลงชื่อ) เพชร เอกกำลังกุล ผู้เสนอ
(นายเพชร เอกกำลังกุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเสรีรวมไทย

สำเนาถูกต้อง

(นายสมิทธิชัย จันทร์เพ็ญ)
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานระเบียบวาระ
สำนักการประชุม

มาดี พิมพ์
ทาน
ตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..)
พุทธศักราช ....

หลักการ

ยกเลิกมาตรา ๒๗๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

เหตุผล

การที่มาตรา ๒๗๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติรับรองความชอบด้วยรัฐธรรมนูญและกฎหมายของบรรดาประกาศ คำสั่งและการกระทำของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ หรือของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ตลอดจนการปฏิบัติตามประกาศ คำสั่ง หรือการกระทำนั้นถือเป็นการรับรองความชอบด้วยรัฐธรรมนูญและกฎหมายของบรรดาประกาศ คำสั่ง และการกระทำของคณะรักษาความสงบแห่งชาติหรือของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติโดยมิได้คำนึงถึงเนื้อหาของประกาศ คำสั่ง หรือการกระทำดังกล่าวว่าชอบด้วยบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายโดยแท้จริงหรือไม่ การคงบทบัญญัติดังกล่าวไว้ย่อมทำให้เกิดผลว่า แม้ประกาศ คำสั่ง หรือการกระทำนั้นจะละเมิดเสรีภาพของบุคคลตามที่รัฐธรรมนูญรับรองและคุ้มครองไว้ก็ยังถือว่าชอบด้วยรัฐธรรมนูญ บทบัญญัตินี้จึงทำให้บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่มุ่งคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนจะไร้สภาพบังคับ ส่งผลกระทบต่อสถานะความเป็นกฎหมายเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญ แม้บทบัญญัตินี้จะมีวัตถุประสงค์เพื่อนิรโทษกรรมให้แก่คณะรักษาความสงบแห่งชาติ แต่เมื่อการกระทำต่างๆของคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้รับการรับรองความชอบด้วยรัฐธรรมนูญตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ และมาตรา ๒๗๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยก็ได้บัญญัติรับรองให้อีกชั้นหนึ่ง เมื่อคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้สิ้นสุดลงแล้ว จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องคงบทบัญญัติดังกล่าวไว้อีก เพราะหากคงไว้ต่อไปนอกจากจะทำให้กระทบต่อการบังคับใช้บทบัญญัติอื่นๆของรัฐธรรมนูญแล้ว ยังดูเสมือนว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมิได้เป็นไปตามหลักการแห่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขอย่างแท้จริง จึงจำเป็นต้องตรารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ....นี้

ร่าง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..)

พุทธศักราช ....

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

.....

.....

มาตรา ๑ รัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ....

มาตรา ๒ รัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกมาตรา ๒๗๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..)
พุทธศักราช ....

---

๑. กำหนดชื่อเรียกของรัฐธรรมนูญว่า “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... (มาตรา ๑)

๒. กำหนดวันมีผลใช้บังคับของรัฐธรรมนูญให้นับตั้งแต่ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (มาตรา ๒)

๓. ให้ยกเลิกมาตรา ๒๗๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ (มาตรา ๓)

(สำเนา)
เลขรับ ๖๗/๒๕๖๓ วันที่ ๑๖ ก.ย. ๒๕๖๓
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๖ กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ....

กราบเรียน ประธานรัฐสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยดังกล่าวข้างต้น

ข้าพเจ้าและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้มีรายชื่อแนบท้ายนี้ ขอเสนอร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผลและบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาเพื่อพิจารณาตามรัฐธรรมนูญต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) สมพงษ์ อมรวิวัฒน์ ผู้เสนอ
(นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) รังสรรค์ มณีรัตน์ ผู้เสนอ
(นายรังสรรค์ มณีรัตน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) วีระวัฒน์ โอสถานุเคราะห์ ผู้เสนอ
(นายวีระวัฒน์ โอสถานุเคราะห์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ)พลตำรวจเอก เสรีพิศุทธ์ เตมียเวส ผู้เสนอ
(เสรีพิศุทธ์ เตมียเวส)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเสรีรวมไทย

(ลงชื่อ) วิรัตน์ วรศสิริน ผู้เสนอ
(นายวิรัตน์ วรศสิริน)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเสรีรวมไทย

(ลงชื่อ) ประสงค์ บูรณ์พงศ์ ผู้เสนอ
(นายประสงค์ บูรณ์พงศ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเสรีรวมไทย

(ลงชื่อ) นภาพร เพ็ชร์จินดา ผู้เสนอ
(นางสาวนภาพร เพ็ชร์จินดา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเสรีรวมไทย

(ลงชื่อ) พลตำรวจโท วิศณุ ม่วงแพรสี ผู้เสนอ
(วิศณุ ม่วงแพรสี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเสรีรวมไทย

(ลงชื่อ) เพชร เอกกำลังกุล ผู้เสนอ
(นายเพชร เอกกำลังกุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเสรีรวมไทย

(โปรดพลิก)

(ลงชื่อ) ธนภร โสมทองแดง ผู้เสนอ
(นางสาวธนภร โสมทองแดง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเสรีรวมไทย

(ลงชื่อ) ละออง ติยะไพรัช ผู้เสนอ
(นางสาวละออง ติยะไพรัช)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ลินดา เชิดชัย ผู้เสนอ
(นางลินดา เชิดชัย)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อชาติ

(ลงชื่อ) เบญจา แสงจันทร์ ผู้เสนอ
(นางสาวเบญจา แสงจันทร์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) คารม พลพรกลาง ผู้เสนอ
(นายคารม พลพรกลาง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ปกรณ์วุฒิ อุดมพิพัฒน์สกุล ผู้เสนอ
(นายปกรณ์วุฒิ อุดมพิพัฒน์สกุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ทวีศักดิ์ ทักษิณ ผู้เสนอ
(นายทวีศักดิ์ ทักษิณ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) พิธา ลิ้มเจริญรัตน์ ผู้เสนอ
(นายพิธา ลิ้มเจริญรัตน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) นิติพล ผิวเหมาะ ผู้เสนอ
(นายนิติพล ผิวเหมาะ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) มานพ คีรีภูวดล ผู้เสนอ
(นายมานพ คีรีภูวดล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ขวัญเลิศ พานิชมาท ผู้เสนอ
(นายขวัญเลิศ พานิชมาท)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ณธีภัสร์ กุลเศรษฐสิทธิ์ ผู้เสนอ
(นางสาวณธีภัสร์ กุลเศรษฐสิทธิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) วัชรา ณ วังขนาย ผู้เสนอ
(นายวัชรา ณ วังขนาย)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเสรีรวมไทย

(ลงชื่อ) อำไพ กองมณี ผู้เสนอ
(นายอำไพ กองมณี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเสรีรวมไทย

(ลงชื่อ) สมบัติ ศรีสุรินทร์ ผู้เสนอ
(นายสมบัติ ศรีสุรินทร์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) วรภพ วิริยะโรจน์ ผู้เสนอ
(นายวรภพ วิริยะโรจน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ณัฐวุฒิ บัวประทุม ผู้เสนอ
(นายณัฐวุฒิ บัวประทุม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ธัญวัจน์ กมลวงศ์วัฒน์ ผู้เสนอ
(นายธัญวัจน์ กมลวงศ์วัฒน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) อมรัตน์ โชคปมิตต์กุล ผู้เสนอ
(นางอมรัตน์ โชคปมิตต์กุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) สุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิ ผู้เสนอ
(นายสุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) กัญจน์พงศ์ จงสุทธนามณี ผู้เสนอ
(นายกัญจน์พงศ์ จงสุทธนามณี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ธัญญ์วาริน สุขะพิสิษฐ์ ผู้เสนอ
(นายธัญญ์วาริน สุขะพิสิษฐ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) วรรณวรี ตะล่อมสิน ผู้เสนอ
(นางสาววรรณวรี ตะล่อมสิน)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ญาณธิชา บัวเผื่อน ผู้เสนอ
(นางสาวญาณธิชา บัวเผื่อน)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) วิโรจน์ ลักขณาอดิศร ผู้เสนอ
(นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) สมเกียรติ ถนอมสินธุ์ ผู้เสนอ
(นายสมเกียรติ ถนอมสินธุ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ธีรัจชัย พันธุมาศ ผู้เสนอ
(นายธีรัจชัย พันธุมาศ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) สมชาย ฝั่งชลจิตร ผู้เสนอ
(นายสมชาย ฝั่งชลจิตร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ปริญญา ช่วยเกตุ คีรีรัตน์ ผู้เสนอ
(นายปริญญา ช่วยเกตุ คีรีรัตน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) เท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร ผู้เสนอ
(นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ณัฐพล สืบศักดิ์วงศ์ ผู้เสนอ
(นายณัฐพล สืบศักดิ์วงศ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) วินท์ สุธีรชัย ผู้เสนอ
(นายวินท์ สุธีรชัย)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ)พันตำรวจตรี ชวลิต เลาหอุดมพันธ์ผู้เสนอ
(ชวลิต เลาหอุดมพันธ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ณัฐพงษ์ เรืองปัญญาวุฒิ ผู้เสนอ
(นายณัฐพงษ์ เรืองปัญญาวุฒิ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) วาโย อัศวรุ่งเรือง ผู้เสนอ
(นายวาโย อัศวรุ่งเรือง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) องค์การ ชัยบุตร ผู้เสนอ
(นายองค์การ ชัยบุตร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) สุทธวรรณ สุบรรณ ณ อยุธยา ผู้เสนอ
(นางสาวสุทธวรรณ สุบรรณ ณ อยุธยา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) สุรวาท ทองบุ ผู้เสนอ
(รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ณัฐชา บุญไชยอินสวัสดิ์ ผู้เสนอ
(นายณัฐชา บุญไชยอินสวัสดิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) พิจารณ์ เชาวพัฒนวงศ์ ผู้เสนอ
(นายพิจารณ์ เชาวพัฒนวงศ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ศักดินัย นุ่มหนู ผู้เสนอ
(นายศักดินัย นุ่มหนู)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ประเสริฐพงษ์ ศรนุวัตร์ ผู้เสนอ
(นายประเสริฐพงษ์ ศรนุวัตร์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ)พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ ผู้เสนอ
(สุพิศาล ภักดีนฤนาถ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ทศพร ทองศิริ ผู้เสนอ
(นายทศพร ทองศิริ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ศิริกัญญา ตันสกุล ผู้เสนอ
(นางสาวศิริกัญญา ตันสกุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) รังสิมันต์ โรม ผู้เสนอ
(นายรังสิมันต์ โรม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) สุเทพ อู่อ้น ผู้เสนอ
(นายสุเทพ อู่อ้น)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) จรัส คุ้มไข่น้ำ ผู้เสนอ
(นายจรัส คุ้มไข่น้ำ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(โปรดพลิก)

(ลงชื่อ) อภิชาติ ศิริสุนทร ผู้เสนอ
(นายอภิชาติ ศิริสุนทร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
(ลงชื่อ) ทองแดง เบ็ญจะปัก ผู้เสนอ
(นายทองแดง เบ็ญจะปัก)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
(ลงชื่อ) วรรณวิภา ไม้สน ผู้เสนอ
(นางสาววรรณวิภา ไม้สน)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
(ลงชื่อ) พัฒนา สัพโส ผู้เสนอ
(นายพัฒนา สัพโส)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย
(ลงชื่อ) ตี๋ใหญ่ พูนศรีธนากูล ผู้เสนอ
(นายตี๋ใหญ่ พูนศรีธนากูล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย
(ลงชื่อ) เกษม อุประ ผู้เสนอ
(นายเกษม อุประ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย
(ลงชื่อ) จักรพล ตั้งสุทธิธรรม ผู้เสนอ
(นายจักรพล ตั้งสุทธิธรรม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย
(ลงชื่อ) มุกดา พงษ์สมบัติ ผู้เสนอ
(นางมุกดา พงษ์สมบัติ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย
(ลงชื่อ) สุรวิทย์ คนสมบูรณ์ ผู้เสนอ
(นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย
(ลงชื่อ) มานะศักดิ์ จันทร์ประสงค์ ผู้เสนอ
(นายมานะศักดิ์ จันทร์ประสงค์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย
(ลงชื่อ) เลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล ผู้เสนอ
(นายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย
(ลงชื่อ) คุณากร ปรีชาชนะชัย ผู้เสนอ
(นายคุณากร ปรีชาชนะชัย)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) คำพอง เทพาคำ ผู้เสนอ
(นายคำพอง เทพาคำ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
(ลงชื่อ) ปดิพัทธ์ สันติภาดา ผู้เสนอ
(นายปดิพัทธ์ สันติภาดา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
(ลงชื่อ) ชลน่าน ศรีแก้ว ผู้เสนอ
(นายชลน่าน ศรีแก้ว)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย
(ลงชื่อ) มานะ โลหะวณิชย์ ผู้เสนอ
(นายมานะ โลหะวณิชย์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย
(ลงชื่อ) ศักดา คงเพชร ผู้เสนอ
(นายศักดา คงเพชร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย
(ลงชื่อ) วิสิษฐ์ เตชะธีราวัฒน์ ผู้เสนอ
(นายวิสิษฐ์ เตชะธีราวัฒน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย
(ลงชื่อ) มนตรี ตั้งเจริญถาวร ผู้เสนอ
(นายมนตรี ตั้งเจริญถาวร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย
(ลงชื่อ) วิทยา ทรงคำ ผู้เสนอ
(นายวิทยา ทรงคำ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย
(ลงชื่อ) สิงหภณ ดีนาง ผู้เสนอ
(นายสิงหภณ ดีนาง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย
(ลงชื่อ) ณัฐพงษ์ สุปริยศิลป์ ผู้เสนอ
(นายณัฐพงษ์ สุปริยศิลป์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย
(ลงชื่อ) โอชิษฐ์ เกียรติก้องชูชัย ผู้เสนอ
(นายโอชิษฐ์ เกียรติก้องชูชัย)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย
(ลงชื่อ) รังสรรค์ วันไชยธนวงศ์ ผู้เสนอ
(นายรังสรรค์ วันไชยธนวงศ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) บุญรื่น ศรีธเรศ ผู้เสนอ
(นางบุญรื่น ศรีธเรศ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ไตรรงค์ ติธรรม ผู้เสนอ
(นายไตรรงค์ ติธรรม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) วัน อยู่บำรุง ผู้เสนอ
(นายวัน อยู่บำรุง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) จิรวัฒน์ ศิริพานิชย์ ผู้เสนอ
(นายจิรวัฒน์ ศิริพานิชย์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ศรัณย์ ทิมสุวรรณ ผู้เสนอ
(นายศรัณย์ ทิมสุวรรณ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ภณณัฏฐ์ ศรีอินทร์สุทธิ์ ผู้เสนอ
(นายภณณัฏฐ์ ศรีอินทร์สุทธิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ปิยวัฒน พันธ์สายเชื้อ ผู้เสนอ
(นายปิยวัฒน พันธ์สายเชื้อ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) บุญฐิณ ประทุมลี ผู้เสนอ
(นายบุญฐิณ ประทุมลี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) วีระพล จิตสัมฤทธิ์ ผู้เสนอ
(นายวีระพล จิตสัมฤทธิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ครูมานิตย์ สังข์พุ่ม ผู้เสนอ
(นายครูมานิตย์ สังข์พุ่ม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) อาภรณ์ สาราคำ ผู้เสนอ
(นางอาภรณ์ สาราคำ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) จตุพร เจริญเชื้อ ผู้เสนอ
(นายจตุพร เจริญเชื้อ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ดะนัย มะหิพันธ์ ผู้เสนอ
(นายดะนัย มะหิพันธ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) รัฐกิตติ์ ผาลีพัฒน์ ผู้เสนอ
(นายรัฐกิตติ์ ผาลีพัฒน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สุรพงษ์ อึ้งอัมพรวิไล ผู้เสนอ
(นายสุรพงษ์ อึ้งอัมพรวิไล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) นพพล เหลืองทองนารา ผู้เสนอ
(นายนพพล เหลืองทองนารา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ศรีเรศ โกฎคำลือ ผู้เสนอ
(นายศรีเรศ โกฎคำลือ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ชนก จันทาทอง ผู้เสนอ
(นางสาวชนก จันทาทอง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) เอกธนัช อินทร์รอด ผู้เสนอ
(นายเอกธนัช อินทร์รอด)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) เกรียงศักดิ์ ฝ้ายสีงาม ผู้เสนอ
(นายเกรียงศักดิ์ ฝ้ายสีงาม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ทายาท เกียรติชูศักดิ์ ผู้เสนอ
(นายทายาท เกียรติชูศักดิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) กิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์ ผู้เสนอ
(นายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ผ่องศรี แซ่จึง ผู้เสนอ
(นางผ่องศรี แซ่จึง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ประสิทธิ์ วุฒินันชัย ผู้เสนอ
(นายประสิทธิ์ วุฒินันชัย)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(โปรดพลิก)

(ลงชื่อ) สยาม หัตถสงเคราะห์ ผู้เสนอ
(นายสยาม หัตถสงเคราะห์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) พีระเพชร ศิริกุล ผู้เสนอ
(นายพีระเพชร ศิริกุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) เอกชัย ทรงอำนาจเจริญ ผู้เสนอ
(นายเอกชัย ทรงอำนาจเจริญ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) อภิชาติ ตีรสวัสดิชัย ผู้เสนอ
(นายอภิชาติ ตีรสวัสดิชัย)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ฉลาด ขามช่วง ผู้เสนอ
(นายฉลาด ขามช่วง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) อนุรักษ์ บุญศล ผู้เสนอ
(นางอนุรักษ์ บุญศล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) วิสุทธิ์ ไชยณรุณ ผู้เสนอ
(นายวิสุทธิ์ ไชยณรุณ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ประเสริฐ จันทรรวงทอง ผู้เสนอ
(นายประเสริฐ จันทรรวงทอง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ศิรสิทธิ์ เลิศด้วยลาภ ผู้เสนอ
(นายศิรสิทธิ์ เลิศด้วยลาภ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สงวน พงษ์มณี ผู้เสนอ
(นายสงวน พงษ์มณี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สมหญิง บัวบุตร ผู้เสนอ
(นางสมหญิง บัวบุตร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) วันชัย เจริญนนทสิทธิ์ ผู้เสนอ
(นายวันชัย เจริญนนทสิทธิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) วุฒิชัย กิตติธเนศวร ผู้เสนอ
(นายวุฒิชัย กิตติธเนศวร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สงคราม กิจเลิศไพโรจน์ ผู้เสนอ
(นายสงคราม กิจเลิศไพโรจน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อชาติ

(ลงชื่อ) ธนกร ไชยกุล ผู้เสนอ
(นายธนกร ไชยกุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) กิตติ สมทรัพย์ ผู้เสนอ
(นายกิตติ สมทรัพย์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ประเดิมชัย บุญช่วยเหลือ ผู้เสนอ
(นายประเดิมชัย บุญช่วยเหลือ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) จุฑาพัตธน์ เมนะสวัสดิ์ ผู้เสนอ
(นางจุฑาพัตธน์ เมนะสวัสดิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) พิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน ผู้เสนอ
(นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สุชาติ ภิญโญ ผู้เสนอ
(นายสุชาติ ภิญโญ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ศราวุธ เพชรพนมพร ผู้เสนอ
(นายศราวุธ เพชรพนมพร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) นิรันดร์ นาเมืองรักษ์ ผู้เสนอ
(นายนิรันดร์ นาเมืองรักษ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ประเสริฐ บุญเรือง ผู้เสนอ
(นายประเสริฐ บุญเรือง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สุรชาติ ชาญประดิษฐ์ ผู้เสนอ
(นายสุรชาติ ชาญประดิษฐ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ประภูศักดิ์ จินตะเวช ผู้เสนอ
(นายประภูศักดิ์ จินตะเวช)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) โกศล ปัทมะ ผู้เสนอ
(นายโกศล ปัทมะ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) จิรพงษ์ ทรงวัชราภรณ์ ผู้เสนอ
(นายจิรพงษ์ ทรงวัชราภรณ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) จรัสฤทธิ์ จันทรสุรินทร์ ผู้เสนอ
(นายจรัสฤทธิ์ จันทรสุรินทร์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) วันนิวัติ สมบูรณ์ ผู้เสนอ
(นายวันนิวัติ สมบูรณ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ชัยยันต์ ผลสุวรรณ์ ผู้เสนอ
(นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) นพคุณ รัฐผไท ผู้เสนอ
(นายนพคุณ รัฐผไท)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ไชยวัฒนา ติณรัตน์ ผู้เสนอ
(นายไชยวัฒนา ติณรัตน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) พรเทพ วิสุทธิ์วัฒนศักดิ์ ผู้เสนอ
(นายพรเทพ วิสุทธิ์วัฒนศักดิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ชวลิต วิชยสุทธิ์ ผู้เสนอ
(นายชวลิต วิชยสุทธิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ)นาวาอากาศเอก อนุดิษฐ์ นาครทรรพ ผู้เสนอ
(อนุดิษฐ์ นาครทรรพ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) เทียบจุฑา ขาวขำ ผู้เสนอ
(นางเทียบจุฑา ขาวขำ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) นิรมิต สุจารี ผู้เสนอ
(นายนิรมิต สุจารี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ธีระ ไตรสรณกุล ผู้เสนอ
(นายธีระ ไตรสรณกุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) นิยม ช่างพินิจ ผู้เสนอ
(นายนิยม ช่างพินิจ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) จิรายุ ห่วงทรัพย์ ผู้เสนอ
(นายจิรายุ ห่วงทรัพย์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) องอาจ วงษ์ประยูร ผู้เสนอ
(นายองอาจ วงษ์ประยูร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สมคิด เชื้อคง ผู้เสนอ
(นายสมคิด เชื้อคง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) กิตติ์ธัญญา วาจาดี ผู้เสนอ
(นางสาวกิตติ์ธัญญา วาจาดี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สุทิน คลังแสง ผู้เสนอ
(นายสุทิน คลังแสง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) กฤษฎา ตันเทอดทิตย์ ผู้เสนอ
(นายกฤษฎา ตันเทอดทิตย์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) อนันต์ ศรีพันธุ์ ผู้เสนอ
(นายอนันต์ ศรีพันธุ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ทัศนีย์ บูรณุปกรณ์ ผู้เสนอ
(นางสาวทัศนีย์ บูรณุปกรณ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) วิสาร เตชะธีราวัฒน์ ผู้เสนอ
(นายวิสาร เตชะธีราวัฒน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(โปรดพลิก)

(ลงชื่อ) ณัฐวุฒิ กองจันทร์ดี ผู้เสนอ
(นายณัฐวุฒิ กองจันทร์ดี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) จิราพร สินธุไพร ผู้เสนอ
(นางสาวจิราพร สินธุไพร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) อับดุลอายี สาแม็ง ผู้เสนอ
(นายอับดุลอายี สาแม็ง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชาติ

(ลงชื่อ) สิรินทร รามสูต ผู้เสนอ
(นางสิรินทร รามสูต)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สมมุติ เบ็ญจลักษณ์ ผู้เสนอ
(นายสมมุติ เบ็ญจลักษณ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชาติ

(ลงชื่อ) เชิดพงศ์ ราชป้องขันธ์ ผู้เสนอ
(นายเชิดพงศ์ ราชป้องขันธ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) บัลลังก์ อรรณนพพร ผู้เสนอ
(นายบัลลังก์ อรรณนพพร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ซูการ์โน มะทา ผู้เสนอ
(นายซูการ์โน มะทา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชาติ

(ลงชื่อ) ไชยา พรหมา ผู้เสนอ
(นายไชยา พรหมา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) อุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม ผู้เสนอ
(นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) กูเฮง ยาวอหะซัน ผู้เสนอ
(นายกูเฮง ยาวอหะซัน)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชาติ

(ลงชื่อ) อนุรักษ์ ตั้งปณิธานนท์ ผู้เสนอ
(นายอนุรักษ์ ตั้งปณิธานนท์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) นิคม บุญวิเศษ ผู้เสนอ
(นายนิคม บุญวิเศษ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

สำเนาถูกต้อง

(นายสมิทธิชัย จันทร์เพ็ญ)
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานระเบียบวาระ
สำนักการประชุม

ยุพาภรณ์/ณัติฐา พิมพ์
/ทาน
/ตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..)
พุทธศักราช ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยว่าด้วยระบบการเลือกตั้ง และการพ้นจากสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๙๑ มาตรา ๙๒ และมาตรา ๙๔ และยกเลิกมาตรา ๙๓ มาตรา ๑๐๑ (๔) และมาตรา ๑๐๕ วรรคสาม)

เหตุผล

โดยที่ระบบการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งใช้บัตรเลือกตั้งใบเดียวมีปัญหาหลายด้าน ก่อให้เกิดความยุ่งยากในทางปฏิบัติ เกิดความไม่เป็นธรรมแก่พรรคการเมือง ไม่สะท้อนเจตนารมณ์ของประชาชนในการเลือกตั้ง การคิดคำนวณคะแนนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ไม่มีความแน่นอนชัดเจน สมควรที่จะนำระบบการเลือกตั้งตามที่เคยบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับก่อนหน้า ทั้งฉบับปี ๒๕๔๐ และปี ๒๕๕๐ ซึ่งใช้บัตรเลือกตั้งสองใบ มาใช้สำหรับการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อ ซึ่งเคยใช้ในการเลือกตั้งมาแล้วหลายครั้ง ประชาชนมีความเข้าใจและไม่มีปัญหาในทางปฏิบัติ รวมทั้งยังเกิดความเป็นธรรมแก่ทุกพรรคการเมือง จึงจำเป็นต้องตรารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ....

ร่าง
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..)
พุทธศักราช ....

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

.....

.....

มาตรา ๑ รัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า "รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ....

มาตรา ๒ รัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙๑ และมาตรา ๙๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๙๑ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งที่พรรคการเมืองจัดทำขึ้น โดยให้เลือกบัญชีรายชื่อใดบัญชีรายชื่อหนึ่งเพียงบัญชีรายชื่อเดียว และให้ถือเอาเขตประเทศเป็นเขตเลือกตั้ง

มาตรา ๙๒ บัญชีรายชื่อพรรคการเมืองใดได้คะแนนเสียงน้อยกว่าร้อยละห้าของคะแนนเสียงรวมทั้งประเทศ ให้ถือว่าไม่มีผู้ใดในบัญชีรายชื่อนั้นได้รับเลือกตั้ง และมิให้นำคะแนนเสียงดังกล่าวมารวมคำนวณเพื่อหาสัดส่วนจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามวรรคสอง

วิธีคำนวณสัดส่วนคะแนนเสียงบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองแต่ละพรรคได้รับอันจะถือว่าบุคคลซึ่งมีรายชื่ออยู่ในบัญชีของพรรคการเมืองนั้นได้รับเลือกตั้งตามสัดส่วนที่คำนวณได้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ให้ถือว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งซึ่งมีรายชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อของแต่ละพรรคการเมืองได้รับเลือกตั้งเรียงตามลำดับจากหมายเลขต้นบัญชีรายชื่อนั้น"

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกมาตรา ๙๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๙๔ เขตเลือกตั้งที่ไม่มีผู้สมัครรับเลือกตั้งรายใดได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งมากกว่าคะแนนเสียงที่ไม่เลือกผู้ใดเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตเลือกตั้งนั้น ให้จัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ ในกรณีเช่นนี้ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการให้มีการรับสมัครผู้สมัครรับเลือกตั้งใหม่ โดยผู้สมัครรับเลือกตั้งเดิมทุกรายไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งในการเลือกตั้งที่จะจัดขึ้นใหม่นั้น"

มาตรา ๖ ให้ยกเลิก (๔) ของมาตรา ๑๐๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกวรรคสาม ของมาตรา ๑๐๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..)
พุทธศักราช ....

---

๑. บันทึกหลักการและเหตุผล

ให้ยกเลิกระบบเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันและนำระบบเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ มาใช้สำหรับการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อ

๒. สาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม

๒.๑ กำหนดชื่อเรียกของรัฐธรรมนูญว่า "รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ...." (ตามร่างมาตรา ๑)

๒.๒ กำหนดวันมีผลใช้บังคับของรัฐธรรมนูญ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ตามร่างมาตรา ๒)

๒.๓ ยกเลิกวิธีการคำนวณสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ในกรณีการเลือกตั้งทั่วไป และการเลือกตั้งใหม่ ในกรณีเขตเลือกตั้งใดที่ไม่มีผู้สมัครรับเลือกตั้งรายใดได้รับคะแนนเสียงมากกว่าคะแนนเสียงที่ไม่เลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งใด (ตามร่างมาตรา ๓)

๒.๔ ยกเลิกวิธีการคำนวณจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่แต่ละพรรคพึงมี และจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อที่แต่ละพรรคพึงได้รับ สำหรับการเลือกตั้งในบางเขตเลือกตั้งหรือบางหน่วยเลือกตั้งก่อนประกาศผลการเลือกตั้ง หรือกรณีการเลือกตั้งยังไม่แล้วเสร็จ หรือยังไม่มีการประกาศผลการเลือกตั้งครบทุกเขตเลือกตั้ง (ตามร่างมาตรา ๔ และมาตรา ๖)

๒.๕ ยกเลิกหลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่แต่ละพรรคพึงมีและจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อที่แต่ละพรรคจะพึงได้รับ กรณีมีการเลือกตั้งใหม่ภายในหนึ่งปี เพราะเหตุที่การเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นไม่ได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม และกำหนดสาระสำคัญใหม่ กรณีการเลือกตั้งใหม่ในเขตเลือกตั้งที่ไม่มีผู้สมัครรับเลือกตั้งคนใดได้คะแนนเสียงมากกว่าคะแนนเสียงที่ไม่เลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งใด (ตามร่างมาตรา ๕)

๒.๖ ให้ยกเลิกวิธีการคำนวณสัดส่วนคะแนนของพรรคการเมืองสำหรับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อเมื่อมีการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง (ตามร่างมาตรา ๗)

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : เจ้าของร่างขอเชิญนะครับ เชิญคุณสมพงษ์ครับ

นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดเชียงใหม่ พรรคเพื่อไทย ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ในฐานะสมาชิกรัฐสภา กระผมใคร่ขออนุญาตที่จะกล่าวถึงหลักการและเหตุผลของการแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๕๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เพิ่มเติมหมวดที่ ๑๕/๑ ในการจัดทำรัฐธรรมนูญใหม่ อันนั้นเป็นหลักการที่ผมอยากจะกราบเรียนครับ ส่วนเหตุผล ด้วยมาตรา ๒๕๖ นั้นของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการแก้ไขเพิ่มเติมไว้อย่างเข็มงวดกล่าวคือการพิจารณาญัตติขอแก้ไขในวาระที่หนึ่งในขั้นรับหลักการ นอกจากจะต้องมีเสียงเห็นชอบในการแก้ไขเพิ่มเติมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้ง ๒ สภาแล้ว ในจำนวนนี้ยังต้องมีสมาชิกวุฒิสภาเห็นชอบด้วยไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ของสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา ในวาระที่สามนอกจากจะมีเสียงเห็นชอบ ----------

ในการที่จะให้ออกใช้เป็นรัฐธรรมนูญมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้ง ๒ สภาแล้ว ในจำนวนนี้ต้องมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากพรรคการเมืองที่มีสมาชิกมิได้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี มิได้ดำรงตำแหน่งประธานรัฐสภา รองประธานรัฐสภา หรือผู้เห็นชอบด้วยไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ อันนั้นเป็นข้อกำหนดไว้ของทุกพรรคการเมืองดังกล่าว และต้องมีสมาชิกวุฒิสภาเห็นชอบไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภาอีกด้วย นอกจากนี้ในกรณีที่ร่างรัฐธรรมนูญ แก้ไขเพิ่มเติมในบางหมวดหรือในบางเรื่องตามที่กำหนดไว้ใน (๘) มาตรา ๒๕๖ ก่อนดำเนินการจะต้องจัดให้มีการออกเสียงประชามติ ทำให้การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญทำได้ยากจนไม่อาจจะแก้ไขได้ ซึ่งขัดต่อหลักการทั่วไปของรัฐธรรมนูญที่ดีที่ต้องให้รัฐธรรมนูญมีลักษณะพลวัต ไม่ใช่การหยุดนิ่ง เพราะเมื่อยามประเทศต้องการให้เกิดการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญเพื่อให้ทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงภายในประเทศหรือสถานการณ์โลกก็อาจจะดำเนินการได้เฉกเช่นรัฐธรรมนูญที่เคยใช้บังคับมาในอดีต แต่โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้จัดทำขึ้นภายใต้สถานการณ์พิเศษที่ประชาชนไม่ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำอย่างแท้จริง อีกทั้งมีบทบัญญัติหลายประการที่ไม่สอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตย และไม่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนโดยรวม ประกอบกับมีข้อเรียกร้องของประชาชนทั้งหลายภาคส่วนที่ต้องการได้รัฐธรรมนูญที่เป็นของประชาชน ที่ประชาชนมีส่วนร่วมตั้งแต่ขั้นต้นขั้นตอนการจัดทำจนถึงการได้รับความเห็นชอบ จึงเห็นสมควรเพิ่มหมวด ๑๕/๑ จัดการทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ตั้งแต่มาตรา ๒๕๖/๑ ถึงมาตรา ๒๕๖/๑๔ ด้วยการจัดให้มีสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญและคณะกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญเพื่อดำเนินการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ จึงจำเป็นต้องตรารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... นี้

เรื่องด่วนที่ ๓ บันทึกหลักการและเหตุผล ประกอบรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... ยกเลิกมาตรา ๒๗๐ และมาตรา ๒๗๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย นั่นคือหลักการ ส่วนเหตุผล การที่มาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราอาณาจักรไทยบัญญัติให้วุฒิสภาได้รับการแต่งตั้งในวาระแรกตามมาตรา ๒๖๙ มีหน้าที่และอำนาจติดตามเสนอแนะเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ

การจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาตินั้นเป็นการกำหนดบทบาทและหน้าที่ของวุฒิสมาชิกไม่สอดคล้องกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระบบรัฐสภา และไม่สอดคล้องกับระบบการตรวจสอบถ่วงดุลอำนาจระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหาร เนื่องจากสมาชิกวุฒิสภาดังกล่าวมิได้มีที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชน เหมือนกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อำนาจดังกล่าวจึงควรเป็นอำนาจตามปกติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะดำเนินการได้โดยไม่จำเป็นต้องบัญญัติให้อำนาจแก่วุฒิสมาชิกไว้เป็นการเฉพาะดังกล่าว

ส่วนมาตรา ๒๗๑ ที่บัญญัติให้การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่วุฒิสมาชิกหรือสภาผู้แทนราษฎรยับยั้งไว้ตามมาตรา ๑๓๗ (๒) หรือ (๓) ให้กระทำโดยที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา หากพระราชบัญญัตินั้นเป็นไปตาม (๑) หรือ (๒) ของมาตรา ๒๗๑ นั้นเป็นการบัญญัติขั้นตอนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่ไม่ได้เป็นไปตามมาตรา ๑๓๗ และไม่มีความจำเป็นต้องบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ เพื่อให้วุฒิสภาที่ได้รับการแต่งตั้งในวาระเริ่มแรกมีบทบาทหน้าที่แตกต่างจากวุฒิสภาที่จะได้มาในวาระต่อ ๆ ไป ดังนั้นเมื่อรัฐธรรมนูญได้บัญญัติขั้นตอนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่วุฒิสภาหรือสภาผู้แทนราษฎรยับยั้งไว้ บทบัญญัติตามมาตรา ๒๗๑ จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องบัญญัติไว้อีกเช่นกัน จึงจำเป็นต้องตรารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... นี้

บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... หลักการ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕๙ และยกเลิกมาตรา ๒๗๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยที่มาตรา ๒๗๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนดให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งสมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี ให้กระทำในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาระหว่าง ๕ ปีแรก นับแต่วันที่รัฐสภาชุดแรกตามรัฐธรรมนูญนั้นเท่ากับให้สมาชิกวุฒิสภาซึ่งมิได้มาจากการเลือกตั้งของประชาชนมีสิทธิในการเลือกผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีด้วย แต่การที่ผู้ที่จะได้รับเลือกเป็นนายกรัฐมนตรีจำกัดเฉพาะผู้ที่อยู่ในบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองเท่านั้น เป็นการไม่สอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตยและประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข อีกทั้งสมาชิกวุฒิสภาชุดแรกได้รับการคัดเลือกและเสนอชื่อโดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติซึ่งสิ้นสุดลงไปแล้วตามรัฐธรรมนูญ จึงไม่สมควรให้สมาชิกวุฒิสภามีสิทธิเลือกผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีอีกต่อไป ดังนั้นการเลือกผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีครั้งต่อ ๆ ไปจึงควรให้เป็นไปตามมาตรา ๑๕๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และควรกำหนดให้นายกรัฐมนตรีมาจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ด้วย จึงสมควรที่จะแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕๙ และยกเลิกมาตรา ๒๗๒ จึงจำเป็นต้องตรารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... นี้

บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... หลักการ ยกเลิกมาตรา ๒๗๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ตามมาตรา ๒๗๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติรับรองความชอบด้วยรัฐธรรมนูญและกฎหมายของบรรดาประกาศ คำสั่ง และการกระทำของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ หรือหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ตลอดจนการปฏิบัติตามประกาศคำสั่งหรือการกระทำนั้นถือเป็นการรับรองความชอบด้วยรัฐธรรมนูญและกฎหมายของบรรดาประกาศคำสั่งและการกระทำของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ หรือหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ โดยมิได้คำนึงถึงเนื้อหาของประกาศคำสั่งหรือการกระทำดังกล่าวว่าชอบด้วยบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายโดยแท้จริงหรือไม่ การคงบัญญัติดังกล่าวไว้ย่อมทำให้เกิดผลว่าแม้ประกาศคำสั่งหรือการกระทำจะละเมิดเสรีภาพของบุคคลตามที่รัฐธรรมนูญรับรองหรือคุ้มครองไว้ก็ยังถือว่าชอบด้วยรัฐธรรมนูญบทบัญญัตินี้ จึงทำให้บทบัญญัติรัฐธรรมนูญที่มุ่งคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของพี่น้องประชาชนจะไร้สภาพบังคับ ส่งผลกระทบต่อสถานะความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญ แม้บทบัญญัตินี้จะมีวัตถุประสงค์เพื่อนิรโทษกรรมให้แก่คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ----------

แต่เมื่อการกระทำต่าง ๆ ของคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้รับการรับรองความชอบด้วยรัฐธรรมนูญตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ และมาตรา ๒๗๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ก็ได้บัญญัติรับรองให้อีกชั้นหนึ่ง เมื่อคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้สิ้นสุดลง จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องคงบัญญัติดังกล่าวไว้อีก เพราะหากคงไว้ต่อไปจะต้องให้กระทบต่อการบังคับใช้บทบัญญัติอื่น ๆ ของรัฐธรรมนูญแล้ว ยังดูเสมือนว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมิได้เป็นไปตามหลักการแห่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขอย่างแท้จริง จึงจำเป็นต้องตารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... นี้

เรื่องด่วนสุดท้าย บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... หลักการ แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยว่าด้วยระบบเลือกตั้ง เหตุผล โดยที่ระบบการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยใช้บัตรเลือกตั้งใบเดียวมีปัญหาหลายด้าน ก่อให้เกิดความยุ่งยากในทางปฏิบัติ เกิดความไม่เป็นธรรมแก่พรรคการเมือง ไม่สะท้อนเจตนารมณ์ของประชาชนในการเลือกตั้ง การคิดคำนวณคะแนนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อไม่มีความแน่นอนชัดเจน สมควรที่จะนำระบบการเลือกตั้งตามที่เคยบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับก่อนหน้า ทั้งฉบับปี ๒๕๔๐ และปี ๒๕๕๐ ซึ่งใช้บัตรเลือกตั้ง ๒ ใบ มาใช้ในการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อ ซึ่งเคยใช้ในการเลือกตั้งมาแล้วหลายครั้ง ประชาชนมีความเข้าใจและไม่มีปัญหาในการปฏิบัติ เกิดความเป็นธรรมแก่ทุกพรรคการเมือง และการกำหนดให้นายกรัฐมนตรีมาจากรายชื่อของพรรคการเมืองที่แจ้งไว้ในการเลือกตั้งทั่วไป ซึ่งอาจเป็นบุคคลที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้น เป็นการไม่สอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตยและได้บุคคลที่ประชาชนไม่ได้เลือกตั้งให้เข้ามาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี จากเดิมที่เคยบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญหลายฉบับที่นายกรัฐมนตรีมาจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นอกจากนั้นยังเลือกผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีควรต้องกระทำในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเท่านั้น การให้สมาชิกวุฒิสภาเข้ามามีส่วนร่วมในการเลือกผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีด้วย

ไม่สอดคล้องกับหลักประชาธิปไตยและเจตนารมณ์ของประชาชน จึงจำเป็นต้องตรารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... นี้ ขอบคุณท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ฉบับต่อไปฉบับที่ ๒

๒. ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕๖ และเพิ่มหมวด ๑๕/๑) (นายวิรัช รัตนเศรษฐ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

(สำเนา)
เลขรับ ๕๖/๒๕๖๓ วันที่ ๑ ก.ย. ๒๕๖๓
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑ กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ....

กราบเรียน ประธานรัฐสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยดังกล่าวข้างต้น

ข้าพเจ้ากับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้มีรายชื่อแนบท้ายนี้ ขอเสนอร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาเพื่อพิจารณาตามรัฐธรรมนูญต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) วิรัช รัตนเศรษฐ ผู้เสนอ
(นายวิรัช รัตนเศรษฐ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) ชินวรณ์ บุณยเกียรติ ผู้เสนอ
(นายชินวรณ์ บุณยเกียรติ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) ไพบูลย์ นิติตะวัน ผู้เสนอ
(นายไพบูลย์ นิติตะวัน)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) จักรกฤษณ์ ทองศรี ผู้เสนอ
(นายจักรกฤษณ์ ทองศรี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) ไตรเทพ งามกมล ผู้เสนอ
(นายไตรเทพ งามกมล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) เกียรติ เหลืองขจรวิทย์ ผู้เสนอ
(นายเกียรติ เหลืองขจรวิทย์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) อภิชา เลิศพชรกมล ผู้เสนอ
(นายอภิชา เลิศพชรกมล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) วรศิษฎ์ เลียงประสิทธิ์ ผู้เสนอ
(นายวรศิษฎ์ เลียงประสิทธิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) ปกรณ์ มุ่งเจริญพร ผู้เสนอ
(นายปกรณ์ มุ่งเจริญพร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(โปรดพลิก)

(ลงชื่อ) อับดุลบาซิม อาบู ผู้เสนอ
(นายอับดุลบาซิม อาบู)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) ณัฏฐ์ชนน ศรีก่อเกื้อ ผู้เสนอ
(นายณัฏฐ์ชนน ศรีก่อเกื้อ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) กิตติชัย เรืองสวัสดิ์ ผู้เสนอ
(นายกิตติชัย เรืองสวัสดิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) กรวีร์ ปริศนานันทกุล ผู้เสนอ
(นายกรวีร์ ปริศนานันทกุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) ภราดร ปริศนานันทกุล ผู้เสนอ
(นายภราดร ปริศนานันทกุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) สิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ ผู้เสนอ
(นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) สวาป เผ่าประทาน ผู้เสนอ
(นายสวาป เผ่าประทาน)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) สฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง ผู้เสนอ
(นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) รังสิกร ทิมาตฤกะ ผู้เสนอ
(นายรังสิกร ทิมาตฤกะ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) สุรศักดิ์ พันธ์เจริญวรกุล ผู้เสนอ
(นายสุรศักดิ์ พันธ์เจริญวรกุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) ยศวัฒน์ มาไพศาลสิน ผู้เสนอ
(นายยศวัฒน์ มาไพศาลสิน)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) เกื้อกูล ด่านชัยวิจิตร ผู้เสนอ
(นายเกื้อกูล ด่านชัยวิจิตร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) ภูมิศิษฏ์ คงมี ผู้เสนอ
(นายภูมิศิษฏ์ คงมี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) มัลลิกา จิระพันธุ์วาณิช ผู้เสนอ
(นางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วาณิช)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) มานพ ศรีผึ้ง ผู้เสนอ
(นายมานพ ศรีผึ้ง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) สนอง เทพอักษรณรงค์ ผู้เสนอ
(นายสนอง เทพอักษรณรงค์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) อาสพลธ์ สรรณ์ไตรภพ ผู้เสนอ
(นายอาสพลธ์ สรรณ์ไตรภพ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) รุ่งโรจน์ ทองศรี ผู้เสนอ
(นายรุ่งโรจน์ ทองศรี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) พิษณุ พลธี ผู้เสนอ
(นายพิษณุ พลธี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) กฤติเดช สันติวชิระกุล ผู้เสนอ
(นายกฤติเดช สันติวชิระกุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) ฐิตินันท์ แสงนาค ผู้เสนอ
(นายฐิตินันท์ แสงนาค)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) ศุภมาส อิศรภักดี ผู้เสนอ
(นางสาวศุภมาส อิศรภักดี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) เจเศรษฐ์ ไทยเศรษฐ์ ผู้เสนอ
(นายเจเศรษฐ์ ไทยเศรษฐ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) มารุต มัสยวาณิช ผู้เสนอ
(นายมารุต มัสยวาณิช)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) โชติพิพัฒน์ เตชะโสภณมณี ผู้เสนอ
(นายโชติพิพัฒน์ เตชะโสภณมณี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) อำนาจ วิลาวัลย์ ผู้เสนอ
(นายอำนาจ วิลาวัลย์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) พรชัย อำนวยทรัพย์ ผู้เสนอ
(นายพรชัย อำนวยทรัพย์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) พิบูลย์ รัชกิจประการ ผู้เสนอ
(นายพิบูลย์ รัชกิจประการ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) พันเอก เศรษฐพงศ์ มะลิสุวรรณ ผู้เสนอ
(เศรษฐพงศ์ มะลิสุวรรณ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) ศรีนวล บุญลือ ผู้เสนอ
(นางสาวศรีนวล บุญลือ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) อนาวิล รัตนสถาพร ผู้เสนอ
(นายอนาวิล รัตนสถาพร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) ชาดา ไทยเศรษฐ์ ผู้เสนอ
(นายชาดา ไทยเศรษฐ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) บุญลือ ประเสริฐโสภา ผู้เสนอ
(นายบุญลือ ประเสริฐโสภา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) ชยุต ภุมมะกาญจนะ ผู้เสนอ
(นายชยุต ภุมมะกาญจนะ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) ธนยศ ทิมสุวรรณ ผู้เสนอ
(นายธนยศ ทิมสุวรรณ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) วิสิทธิ์ พิทยาภรณ์ ผู้เสนอ
(นายวิสิทธิ์ พิทยาภรณ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) วิรัช พันธุมะผล ผู้เสนอ
(นายวิรัช พันธุมะผล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) คงกฤษ ฉัตรมาลีรัตน์ ผู้เสนอ
(นายคงกฤษ ฉัตรมาลีรัตน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) เพชรดาว โต๊ะมีนา ผู้เสนอ
(นางสาวเพชรดาว โต๊ะมีนา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) สำลี รักสุทธี ผู้เสนอ
(นายสำลี รักสุทธี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) สรอรรถ กลิ่นประทุม ผู้เสนอ
(นายสรอรรถ กลิ่นประทุม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) มณฑล โพธิ์คาย ผู้เสนอ
(นายมณฑล โพธิ์คาย)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) เอกการ ซื่อทรงธรรม ผู้เสนอ
(นายเอกการ ซื่อทรงธรรม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) สมบูรณ์ ซารัมย์ ผู้เสนอ
(นายสมบูรณ์ ซารัมย์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) ศุภชัย โพธิ์สุ ผู้เสนอ
(นายศุภชัย โพธิ์สุ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) ศิริวัฒน์ ขจรประศาสน์ ผู้เสนอ
(นายศิริวัฒน์ ขจรประศาสน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) อดิพงษ์ ฐิติพิทยา ผู้เสนอ
(นายอดิพงษ์ ฐิติพิทยา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) ฉลอง เทอดวีระพงศ์ ผู้เสนอ
(นายฉลอง เทอดวีระพงศ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(โปรดพลิก)

(ลงชื่อ) สฤษดิ์ บุตรเนียร ผู้เสนอ
(นายสฤษดิ์ บุตรเนียร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย
(ลงชื่อ) สมเจตน์ ลิมปะพันธุ์ ผู้เสนอ
(นายสมเจตน์ ลิมปะพันธุ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย
(ลงชื่อ) สัมพันธ์ มะยูโซ๊ะ ผู้เสนอ
(นายสัมพันธ์ มะยูโซ๊ะ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ
(ลงชื่อ) ปริญญา ฤกษ์หร่าย ผู้เสนอ
(นายปริญญา ฤกษ์หร่าย)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ
(ลงชื่อ) สุชาติ อุสาหะ ผู้เสนอ
(นายสุชาติ อุสาหะ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ
(ลงชื่อ) ร้อยเอก จองชัย วงศ์ทรายทอง ผู้เสนอ
(จองชัย วงศ์ทรายทอง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ
(ลงชื่อ) โชติวุฒิ ธนาคมานุสรณ์ ผู้เสนอ
(นายโชติวุฒิ ธนาคมานุสรณ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ
(ลงชื่อ) วันชัย ปริญญาศิริ ผู้เสนอ
(นายวันชัย ปริญญาศิริ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ
(ลงชื่อ) สุทา ประทีป ณ ถลาง ผู้เสนอ
(นายสุทา ประทีป ณ ถลาง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ
(ลงชื่อ) อรรถกร ศิริลัทธยากร ผู้เสนอ
(นายอรรถกร ศิริลัทธยากร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ
(ลงชื่อ) ชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์ ผู้เสนอ
(นายชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ
(ลงชื่อ) สิระ เจนจาคะ ผู้เสนอ
(นายสิระ เจนจาคะ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) ศุภชัย ใจสมุทร ผู้เสนอ
(นายศุภชัย ใจสมุทร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย
(ลงชื่อ) อนุชา น้อยวงศ์ ผู้เสนอ
(นายอนุชา น้อยวงศ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ
(ลงชื่อ) จารึก ศรีอ่อน ผู้เสนอ
(นายจารึก ศรีอ่อน)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังท้องถิ่นไท
(ลงชื่อ) ระวี มาศฉมาดล ผู้เสนอ
(นายระวี มาศฉมาดล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังธรรมใหม่
(ลงชื่อ) ประทวน สุทธิอำนวยเดช ผู้เสนอ
(นายประทวน สุทธิอำนวยเดช)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ
(ลงชื่อ) ภาดาท์ วรกานนท์ ผู้เสนอ
(นางสาวภาดาท์ วรกานนท์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ
(ลงชื่อ) ธนะสิทธิ์ โควสุรัตน์ ผู้เสนอ
(นายธนะสิทธิ์ โควสุรัตน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ
(ลงชื่อ) ร้อยตำรวจเอก อรุณ สวัสดี ผู้เสนอ
(อรุณ สวัสดี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ
(ลงชื่อ) อัฏฐพล โพธิพิพิธ ผู้เสนอ
(นายอัฏฐพล โพธิพิพิธ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ
(ลงชื่อ) สายัณห์ ยุติธรรม ผู้เสนอ
(นายสายัณห์ ยุติธรรม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ
(ลงชื่อ) วีระกร คำประกอบ ผู้เสนอ
(นายวีระกร คำประกอบ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ
(ลงชื่อ) จีรเดช ศรีวิราช ผู้เสนอ
(นายจีรเดช ศรีวิราช)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) วัฒนา สิทธิวัง ผู้เสนอ
(นายวัฒนา สิทธิวัง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) กรณิศ งามสุคนธ์รัตนา ผู้เสนอ
(นางกรณิศ งามสุคนธ์รัตนา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) อนันต์ ผลอำนวย ผู้เสนอ
(นายอนันต์ ผลอำนวย)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) นิพันธ์ ศิริธร ผู้เสนอ
(นายนิพันธ์ ศิริธร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) สุรศักดิ์ อนรรฆพันธ์ ผู้เสนอ
(นายสุรศักดิ์ อนรรฆพันธ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) กานต์กนิษฐ์ แห้วสันตติ ผู้เสนอ
(นางสาวกานต์กนิษฐ์ แห้วสันตติ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) สัณหพจน์ สุขศรีเมือง ผู้เสนอ
(นายสัณหพจน์ สุขศรีเมือง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) จักรพันธ์ พรนิมิตร ผู้เสนอ
(นายจักรพันธ์ พรนิมิตร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) พรชัย อินทร์สุข ผู้เสนอ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรชัย อินทร์สุข)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) ภิญโญ นิโรจน์ ผู้เสนอ
(นายภิญโญ นิโรจน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) จอมขวัญ กลับบ้านเกาะ ผู้เสนอ
(นางสาวจอมขวัญ กลับบ้านเกาะ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) สุรสิทธิ์ นิธิวุฒิวรรักษ์ ผู้เสนอ
(นายสุรสิทธิ์ นิธิวุฒิวรรักษ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) พันตำรวจโท ฐนภัทร กิตติวงศา ผู้เสนอ
(ฐนภัทร กิตติวงศา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) พัชรินทร์ ชำศิริพงษ์ ผู้เสนอ
(นางสาวพัชรินทร์ ชำศิริพงษ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) พลเอก สมชาย วิษณุวงศ์ ผู้เสนอ
(สมชาย วิษณุวงศ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) สมศักดิ์ คุณเงิน ผู้เสนอ
(นายสมศักดิ์ คุณเงิน)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) เอี่ยม ทองใจสด ผู้เสนอ
(นายเอี่ยม ทองใจสด)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) ปัญญา จีนาคำ ผู้เสนอ
(นายปัญญา จีนาคำ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) พลตำรวจเอก ยงยุทธ เทพจำนงค์ ผู้เสนอ
(ยงยุทธ เทพจำนงค์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) วัชระ ยาวอหะซัน ผู้เสนอ
(นายวัชระ ยาวอหะซัน)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) นัทธี ถิ่นสาคู ผู้เสนอ
(นายนัทธี ถิ่นสาคู)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) ศาสตรา ศรีปาน ผู้เสนอ
(นายศาสตรา ศรีปาน)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) สันติ กีระนันทน์ ผู้เสนอ
(นายสันติ กีระนันทน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) กุลวลี นพอมรบดี ผู้เสนอ
(นางสาวกุลวลี นพอมรบดี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(โปรดพลิก)

(ลงชื่อ) กษิดิ์เดช ชุติมันต์ ผู้เสนอ
(นายกษิดิ์เดช ชุติมันต์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) เอกราช ช่างเหลา ผู้เสนอ
(นายเอกราช ช่างเหลา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) สมศักดิ์ พันธ์เกษม ผู้เสนอ
(นายสมศักดิ์ พันธ์เกษม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) ปรีดา บุญเพลิง ผู้เสนอ
(นายปรีดา บุญเพลิง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคครูไทยเพื่อประชาชน

(ลงชื่อ) อัครวัฒน์ อัศวเหม ผู้เสนอ
(นายอัครวัฒน์ อัศวเหม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) พรชัย ตระกูลวรานนท์ ผู้เสนอ
(นายพรชัย ตระกูลวรานนท์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) ไผ่ ลิกค์ ผู้เสนอ
(นายไผ่ ลิกค์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) พิมพ์พร พรพฤฒิพันธุ์ ผู้เสนอ
(นางสาวพิมพ์พร พรพฤฒิพันธุ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) ประสิทธิ์ มะหะหมัด ผู้เสนอ
(นายประสิทธิ์ มะหะหมัด)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) กฤษณ์ แก้วอยู่ ผู้เสนอ
(นายกฤษณ์ แก้วอยู่)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) ศิริพงษ์ รัสมี ผู้เสนอ
(นายศิริพงษ์ รัสมี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) ณัฏฐพล จรัสรพีพงษ์ ผู้เสนอ
(นายณัฏฐพล จรัสรพีพงษ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) ปฐมพงศ์ สูญจันทร์ ผู้เสนอ
(นายปฐมพงศ์ สูญจันทร์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) ชูศักดิ์ คีรีมาศทอง ผู้เสนอ
(นายชูศักดิ์ คีรีมาศทอง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) นพดล แก้วสุพัฒน์ ผู้เสนอ
(นายนพดล แก้วสุพัฒน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังท้องถิ่นไท

(ลงชื่อ) เกษม ศุภรานนท์ ผู้เสนอ
(นายเกษม ศุภรานนท์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) พรรณสิริ กุลนาถศิริ ผู้เสนอ
(นางพรรณสิริ กุลนาถศิริ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) วิเชียร ชวลิต ผู้เสนอ
(นายวิเชียร ชวลิต)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) วัชรพล โตมรศักดิ์ ผู้เสนอ
(นายวัชรพล โตมรศักดิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติพัฒนา

(ลงชื่อ) ภาคภูมิ บูลย์ประมุข ผู้เสนอ
(นายภาคภูมิ บูลย์ประมุข)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) สมบัติ อำนาคะ ผู้เสนอ
(นายสมบัติ อำนาคะ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) ฐิติภัสร์ โชติเดชาชัยนันต์ ผู้เสนอ
(นางสาวฐิติภัสร์ โชติเดชาชัยนันต์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) ธนัสถ์ ทวีเกื้อกูลกิจ ผู้เสนอ
(นายธนัสถ์ ทวีเกื้อกูลกิจ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) วันเพ็ญ พร้อมพัฒน์ ผู้เสนอ
(นางวันเพ็ญ พร้อมพัฒน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) เจริญ เรี่ยวแรง ผู้เสนอ
(นางเจริญ เรี่ยวแรง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) วัฒนา ช่างเหลา ผู้เสนอ
(นายวัฒนา ช่างเหลา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) เชิงชาย ชาลีรินทร์ ผู้เสนอ
(นายเชิงชาย ชาลีรินทร์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) จักรัตน์ พั้วช่วย ผู้เสนอ
(นายจักรัตน์ พั้วช่วย)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) กัลยา รุ่งวิจิตรชัย ผู้เสนอ
(นางสาวกัลยา รุ่งวิจิตรชัย)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) ทวิรัฐ รัตนเศรษฐ ผู้เสนอ
(นายทวิรัฐ รัตนเศรษฐ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) สมพงษ์ โสภณ ผู้เสนอ
(นายสมพงษ์ โสภณ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) สาธิต อุ่ยตระกูล ผู้เสนอ
(นายสาธิต อุ่ยตระกูล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) สุรชาติ ศรีบุศกร ผู้เสนอ
(นายสุรชาติ ศรีบุศกร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) มานัส อ่อนอ้าย ผู้เสนอ
(นายมานัส อ่อนอ้าย)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) นิกร จำนง ผู้เสนอ
(นายนิกร จำนง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทยพัฒนา

(ลงชื่อ) ณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ ผู้เสนอ
(นายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทยพัฒนา

(ลงชื่อ) สัญญา นิลสุพรรณ ผู้เสนอ
(นายสัญญา นิลสุพรรณ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) สัมฤทธิ์ แทนทรัพย์ ผู้เสนอ
(นายสัมฤทธิ์ แทนทรัพย์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) นิโรธ สุนทรเลขา ผู้เสนอ
(นายนิโรธ สุนทรเลขา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) ตรีนุช เทียนทอง ผู้เสนอ
(นางสาวตรีนุช เทียนทอง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) เพชรภูมิ อาภรณ์รัตน์ ผู้เสนอ
(นายเพชรภูมิ อาภรณ์รัตน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) สุรศักดิ์ ชิงนวรรณ์ ผู้เสนอ
(นายสุรศักดิ์ ชิงนวรรณ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) ชัยวัฒน์ เป้าเปี่ยมทรัพย์ ผู้เสนอ
(นายชัยวัฒน์ เป้าเปี่ยมทรัพย์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) รณเทพ อนุวัฒน์ ผู้เสนอ
(นายรณเทพ อนุวัฒน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) อาดิลัน อาลีอิสเฮาะ ผู้เสนอ
(นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) ภูดิท อินสุวรรณ์ ผู้เสนอ
(นายภูดิท อินสุวรรณ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) อนุรักษ์ จุรีมาศ ผู้เสนอ
(นายอนุรักษ์ จุรีมาศ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทยพัฒนา

(ลงชื่อ) ธีระ วงศ์สมุทร ผู้เสนอ
(นายธีระ วงศ์สมุทร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทยพัฒนา

(โปรดพลิก)

(ลงชื่อ) เสมอกัน เที่ยงธรรม ผู้เสนอ
(นายเสมอกัน เที่ยงธรรม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทยพัฒนา
(ลงชื่อ) พาณุวัฒณ์ สะสมทรัพย์ ผู้เสนอ
(นายพาณุวัฒณ์ สะสมทรัพย์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทยพัฒนา
(ลงชื่อ) นพดล มาตรศรี ผู้เสนอ
(นายนพดล มาตรศรี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทยพัฒนา
(ลงชื่อ) ธรรมวิชญ์ โพธิพิพิธ ผู้เสนอ
(นายธรรมวิชญ์ โพธิพิพิธ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ
(ลงชื่อ) ปารีณา ไกรคุปต์ ผู้เสนอ
(นางสาวปารีณา ไกรคุปต์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ
(ลงชื่อ) ยงยุทธ สุวรรณบุตร ผู้เสนอ
(นายยงยุทธ สุวรรณบุตร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ
(ลงชื่อ) ฐาปกรณ์ กุลเจริญ ผู้เสนอ
(นายฐาปกรณ์ กุลเจริญ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ
(ลงชื่อ) นริศ ขำนุรักษ์ ผู้เสนอ
(นายนริศ ขำนุรักษ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
(ลงชื่อ) รังสิมา รอดรัศมี ผู้เสนอ
(นางสาวรังสิมา รอดรัศมี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
(ลงชื่อ) ธีรภัทร พริ้งศุลกะ ผู้เสนอ
(นายธีรภัทร พริ้งศุลกะ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
(ลงชื่อ) ภานุ ศรีบุศยกาญจน์ ผู้เสนอ
(นายภานุ ศรีบุศยกาญจน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
(ลงชื่อ) ศรีสมร รัศมีฤกษ์เศรษฐ์ ผู้เสนอ
(นางศรีสมร รัศมีฤกษ์เศรษฐ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) จุลพันธ์ โนนศรีชัย ผู้เสนอ
(นายจุลพันธ์ โนนศรีชัย)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทยพัฒนา
(ลงชื่อ) เผดิมชัย สะสมทรัพย์ ผู้เสนอ
(นายเผดิมชัย สะสมทรัพย์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทยพัฒนา
(ลงชื่อ) สรชัด สุจิตต์ ผู้เสนอ
(นายสรชัด สุจิตต์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทยพัฒนา
(ลงชื่อ) สมเกียรติ วอนเพียร ผู้เสนอ
(นายสมเกียรติ วอนเพียร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ
(ลงชื่อ) ทัศนาพร เกษเมธีการุณ ผู้เสนอ
(นางทัศนาพร เกษเมธีการุณ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ
(ลงชื่อ) ธณิกานต์ พรพงษาโรจน์ ผู้เสนอ
(นางสาวธณิกานต์ พรพงษาโรจน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ
(ลงชื่อ) รงค์ บุญสวยขวัญ ผู้เสนอ
(รองศาสตราจารย์รงค์ บุญสวยขวัญ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ
(ลงชื่อ) เทพไท เสนพงศ์ ผู้เสนอ
(นายเทพไท เสนพงศ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
(ลงชื่อ) มนตรี ปาน้อยนนท์ ผู้เสนอ
(นายมนตรี ปาน้อยนนท์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
(ลงชื่อ) บัญญัติ บรรทัดฐาน ผู้เสนอ
(นายบัญญัติ บรรทัดฐาน)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
(ลงชื่อ) เกียรติ สิทธีอมร ผู้เสนอ
(นายเกียรติ สิทธีอมร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
(ลงชื่อ) พิมพ์รพี พันธุ์วิชาติกุล ผู้เสนอ
(นางสาวพิมพ์รพี พันธุ์วิชาติกุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) สมชาติ ประดิษฐพร ผู้เสนอ
(นายสมชาติ ประดิษฐพร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) อัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ ผู้เสนอ
(นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) อันวาร์ สาและ ผู้เสนอ
(นายอันวาร์ สาและ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) สินิตย์ เลิศไกร ผู้เสนอ
(นายสินิตย์ เลิศไกร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) ประกอบ รัตนพันธ์ ผู้เสนอ
(นายประกอบ รัตนพันธ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) อภิชัย เตชะอุบล ผู้เสนอ
(นายอภิชัย เตชะอุบล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) วีระชัย วีระเมธีกุล ผู้เสนอ
(นายวีระชัย วีระเมธีกุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) สาคร เกี่ยวข้อง ผู้เสนอ
(นายสาคร เกี่ยวข้อง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) สุทัศน์ เงินหมื่น ผู้เสนอ
(นายสุทัศน์ เงินหมื่น)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) เทอดพงษ์ ไชยนันทน์ ผู้เสนอ
(นายเทอดพงษ์ ไชยนันทน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) กนก วงษ์ตระหง่าน ผู้เสนอ
(ศาสตราจารย์กนก วงษ์ตระหง่าน)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) อัศวิน วิภูศิริ ผู้เสนอ
(นายอัศวิน วิภูศิริ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) ศิริวรรณ ปราศจากศัตรู ผู้เสนอ
(นางศิริวรรณ ปราศจากศัตรู)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) พนิต วิกิตเศรษฐ์ ผู้เสนอ
(นายพนิต วิกิตเศรษฐ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) บัญญัติ เจตนจันทร์ ผู้เสนอ
(นายบัญญัติ เจตนจันทร์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) พันโท สินธพ แก้วพิจิตร ผู้เสนอ
(สินธพ แก้วพิจิตร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) อิสระ เสรีวัฒนวุฒิ ผู้เสนอ
(นายอิสระ เสรีวัฒนวุฒิ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) วิวรรธน์ นิลวัชรมณี ผู้เสนอ
(นายวิวรรธน์ นิลวัชรมณี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) แนน บุณย์ธิดา สมชัย ผู้เสนอ
(นางสาวแนน บุณย์ธิดา สมชัย)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) สาธิต ปิตุเตชะ ผู้เสนอ
(นายสาธิต ปิตุเตชะ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) ชัยวุฒิ บรรณวัฒน์ ผู้เสนอ
(นายชัยวุฒิ บรรณวัฒน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) พิสิฐ ลี้อาธรรม ผู้เสนอ
(นายพิสิฐ ลี้อาธรรม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) องอาจ คล้ามไพบูลย์ ผู้เสนอ
(นายองอาจ คล้ามไพบูลย์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) อิสสระ สมชัย ผู้เสนอ
(นายอิสสระ สมชัย)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(โปรดพลิก)

(ลงชื่อ) สราวุธ อ่อนละมัย ผู้เสนอ
(นายสราวุธ อ่อนละมัย)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) จิตภัสร์ ตั้น กฤดากร ผู้เสนอ
(นางสาวจิตภัสร์ ตั้น กฤดากร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) ชัยชนะ เดชเดโช ผู้เสนอ
(นายชัยชนะ เดชเดโช)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) ถาวร เสนเนียม ผู้เสนอ
(นายถาวร เสนเนียม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) ประมวล พงศ์ถาวราเดช ผู้เสนอ
(นายประมวล พงศ์ถาวราเดช)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) วุฒิพงษ์ นามบุตร ผู้เสนอ
(นายวุฒิพงษ์ นามบุตร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) เดชอิศม์ ขาวทอง ผู้เสนอ
(นายเดชอิศม์ ขาวทอง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) สาทิตย์ วงศ์หนองเตย ผู้เสนอ
(นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) ยรรยงก์ ถนอมพิชัยธำรง ผู้เสนอ
(นายยรรยงก์ ถนอมพิชัยธำรง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครักษ์ผืนป่าประเทศไทย

(ลงชื่อ) ไพลิน เทียนสุวรรณ ผู้เสนอ
(นางสาวไพลิน เทียนสุวรรณ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) มนูญ สิวาภิรมย์รัตน์ ผู้เสนอ
(นายมนูญ สิวาภิรมย์รัตน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเศรษฐกิจใหม่

(ลงชื่อ) สุภดิช อากาศฤกษ์ ผู้เสนอ
(นายสุภดิช อากาศฤกษ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเศรษฐกิจใหม่

(ลงชื่อ) พลตำรวจตรี สุรินทร์ ปาลาเร่ ผู้เสนอ
(สุรินทร์ ปาลาเร่)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) สุณัฐชา โล่สถาพรพิพิธ ผู้เสนอ
(นางสาวสุณัฐชา โล่สถาพรพิพิธ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) พิมพ์ภัทรา วิชัยกุล ผู้เสนอ
(นางสาวพิมพ์ภัทรา วิชัยกุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) กันตวรรณ ตันเถียร ผู้เสนอ
(นางกันตวรรณ ตันเถียร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) วชิราภรณ์ กาญจนะ ผู้เสนอ
(นางสาววชิราภรณ์ กาญจนะ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) ธารา ปิตุเตชะ ผู้เสนอ
(นายธารา ปิตุเตชะ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) จุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ ผู้เสนอ
(นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) มณเฑียร สงฆ์ประชา ผู้เสนอ
(นายมณเฑียร สงฆ์ประชา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) บุญยิ่ง นิติกาญจนา ผู้เสนอ
(นางบุญยิ่ง นิติกาญจนา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) โกวิทย์ พวงงาม ผู้เสนอ
(ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังท้องถิ่นไท

(ลงชื่อ) ภาสกร เงินเจริญกุล ผู้เสนอ
(นายภาสกร เงินเจริญกุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเศรษฐกิจใหม่

(ลงชื่อ) นิยม วิวรรธนดิฐกุล ผู้เสนอ
(นายนิยม วิวรรธนดิฐกุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเศรษฐกิจใหม่

(ลงชื่อ) มารศรี ขจรเรืองโรจน์ ผู้เสนอ
(นางมารศรี ขจรเรืองโรจน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเศรษฐกิจใหม่

(ลงชื่อ) บุญสิงห์ วรินทร์รักษ์ ผู้เสนอ
(นายบุญสิงห์ วรินทร์รักษ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) พงศ์กวิน จึงรุ่งเรืองกิจ ผู้เสนอ
(นายพงศ์กวิน จึงรุ่งเรืองกิจ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) พยม พรหมเพชร ผู้เสนอ
(นายพยม พรหมเพชร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) ศิลัมพา เลิศนุวัฒน์ ผู้เสนอ
(นางสาวศิลัมพา เลิศนุวัฒน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลเมืองไทย

(ลงชื่อ) สมัคร ป้องวงษ์ ผู้เสนอ
(นายสมัคร ป้องวงษ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติพัฒนา

(ลงชื่อ) กวินนาถ ตาคีย์ ผู้เสนอ
(นางสาวกวินนาถ ตาคีย์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังท้องถิ่นไท

(ลงชื่อ) พิชชารัตน์ เลาหพงศ์ชนะ ผู้เสนอ
(นางพิชชารัตน์ เลาหพงศ์ชนะ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) สรวุฒิ เนื่องจำนงค์ ผู้เสนอ
(นายสรวุฒิ เนื่องจำนงค์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) ภริม พูลเจริญ ผู้เสนอ
(นางสาวภริม พูลเจริญ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

(ลงชื่อ) ดำรงค์ พิเดช ผู้เสนอ
(นายดำรงค์ พิเดช)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครักษ์ผืนป่าประเทศไทย

(ลงชื่อ) เทวัญ ลิปตพัลลภ ผู้เสนอ
(นายเทวัญ ลิปตพัลลภ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติพัฒนา

(ลงชื่อ) นันทนา สงฆ์ประชา ผู้เสนอ
(นางนันทนา สงฆ์ประชา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาภิวัฒน์

(ลงชื่อ) สุรทิน พิจารณ์ ผู้เสนอ
(นายสุรทิน พิจารณ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปไตยใหม่

สำเนาถูกต้อง

(นายสมิทธิชัย จันทร์เพ็ญ)
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานระเบียบวาระ
สำนักการประชุม

ยุพาภรณ์/ณัติฐา พิมพ์
วัลลภ/สมพร ทาน
ธีรชนก์ธร/อัครพลตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..)
พุทธศักราช ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์และวิธีการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕๖)

(๒) กำหนดการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ (เพิ่มหมวด ๑๕/๑ การจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ มาตรา ๒๕๖/๑ มาตรา ๒๕๖/๒ มาตรา ๒๕๖/๓ มาตรา ๒๕๖/๔ มาตรา ๒๕๖/๕ มาตรา ๒๕๖/๖ มาตรา ๒๕๖/๗ มาตรา ๒๕๖/๘ มาตรา ๒๕๖/๙ มาตรา ๒๕๖/๑๐ มาตรา ๒๕๖/๑๑ มาตรา ๒๕๖/๑๒ มาตรา ๒๕๖/๑๓ มาตรา ๒๕๖/๑๔ มาตรา ๒๕๖/๑๕ มาตรา ๒๕๖/๑๖ มาตรา ๒๕๖/๑๗ มาตรา ๒๕๖/๑๘ และมาตรา ๒๕๖/๑๙)

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันได้ประกาศและมีผลใช้บังคับมาเป็นระยะเวลาหนึ่ง แต่บทบัญญัติหลายมาตรายังไม่สอดคล้องกับหลักประชาธิปไตยและบริบทของสังคมในด้านต่าง ๆ ทั้งในเรื่องของการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน กระบวนการการได้มาซึ่งองค์กรต่าง ๆ ในสถาบันทางการเมือง การตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจขององค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ ในการบริหารประเทศ การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งสภาพปัญหาดังกล่าวอาจนำมาซึ่งความเข้าใจหรือความคิดเห็นไม่ตรงกันที่จะส่งผลให้เกิดความขัดแย้งในสังคม รวมทั้งอาจส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศในด้านเศรษฐกิจ สังคม หรือด้านอื่น ๆ เพื่อให้มีการแก้ไขสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าว ควรที่จะได้มีการศึกษาทบทวนรัฐธรรมนูญอันเป็นกฎหมายสูงสุดให้เกิดความชัดเจนและเหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อเป็นแม่แบบให้การดำเนินการด้านต่าง ๆ ในการแก้ไขปรับปรุงให้ประเทศมีเสถียรภาพและความมั่นคง รวมทั้งให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน อย่างไรก็ดี เนื่องด้วยบทบัญญัติเกี่ยวกับการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันมีการกำหนดเงื่อนไขและขั้นตอนในการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญที่ค่อนข้างยุ่งยากอันอาจเป็นอุปสรรคต่อการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ เพื่อให้บรรลุเจตนารมณ์ดังกล่าว สมควรที่จะแก้ไขบทบัญญัติมาตรา ๒๕๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เพื่อให้การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญเป็นไปโดยเหมาะสมและไม่ยุ่งยากดังเช่นบทบัญญัติปัจจุบัน รวมทั้งสมควรที่จะได้มีบทบัญญัติ

ว่าด้วยการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ขึ้นทั้งฉบับ โดยให้มีสภาร่างรัฐธรรมนูญเป็นองค์กรในการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งจะได้เปิดโอกาสและสร้างพื้นที่การมีส่วนร่วมทางการเมืองจากทุกภาคส่วนเพื่อจัดทำร่างรัฐธรรมนูญให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเจตจำนงทางการเมืองของประชาชนที่จะมีความเป็นประชาธิปไตยมากยิ่งขึ้นและแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้นได้อย่างเป็นระบบ รวมทั้งเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำและร่างรัฐธรรมนูญโดยการรับฟังความคิดเห็นและการออกเสียงประชามติ จึงจำเป็นต้องตรารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยนี้

ร่าง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..)

พุทธศักราช ....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

.....

มาตรา ๑ รัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ....”

มาตรา ๒ รัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๕๖ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๕๕ การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ให้กระทำได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๑) ญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมต้องมาจากคณะรัฐมนตรี หรือจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร หรือจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา หรือจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคนตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

(๒) ญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมต้องเสนอเป็นร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมต่อรัฐสภา และให้รัฐสภาพิจารณาเป็นสามวาระ

(๓) การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่หนึ่งขั้นรับหลักการ ให้ใช้วิธีเรียกชื่อและลงคะแนนโดยเปิดเผย และต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยในการแก้ไขเพิ่มเติมนั้นไม่น้อยกว่าสามในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา

(๔) การพิจารณาในวาระที่สองขั้นพิจารณาเรียงลำดับมาตรา โดยการออกเสียงในวาระที่สองนี้ ให้ถือเสียงข้างมากเป็นประมาณ แต่ในกรณีที่เป็นร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่ประชาชนเป็นผู้เสนอต้องเปิดโอกาสให้ผู้แทนของประชาชนที่เข้าชื่อกันได้แสดงความคิดเห็นด้วย

(๕) เมื่อการพิจารณาวาระที่สองเสร็จสิ้นแล้ว ให้รอไว้สิบห้าวัน เมื่อพ้นกำหนดนี้แล้วให้รัฐสภาพิจารณาในวาระที่สามต่อไป

(๖) การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สามขั้นสุดท้าย ให้ใช้วิธีเรียกชื่อและลงคะแนนโดยเปิดเผย และต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยในการที่จะให้ออกใช้เป็นรัฐธรรมนูญไม่น้อยกว่าสามในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา

(๗) เมื่อมีการลงมติเห็นชอบตาม (๖) แล้ว ให้รอไว้สิบห้าวัน แล้วจึงนำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย และให้นำความในมาตรา ๘๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๘) ในกรณีร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหมวด ๑ บททั่วไป หมวด ๒ พระมหากษัตริย์ หมวด ๑๕ การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ หรือเรื่องที่เกี่ยวกับคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ หรือเรื่องที่เกี่ยวกับหน้าที่หรืออำนาจของศาลหรือองค์กรอิสระ หรือเรื่องที่ทำให้ศาลหรือองค์กรอิสระไม่อาจปฏิบัติตามหน้าที่หรืออำนาจได้ ก่อนดำเนินการตาม (๗) ให้จัดให้มีการออกเสียงประชามติตามกฎหมายว่าด้วยการออกเสียงประชามติ ถ้าผลการออกเสียงประชามติเห็นชอบด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม จึงให้ดำเนินการตาม (๗) ต่อไป

(๙) ก่อนนายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธยตาม (๗) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกทั้งสองสภารวมกัน มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา หรือของทั้งสองสภารวมกัน แล้วแต่กรณี มีสิทธิเข้าชื่อกันเสนอความเห็นต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกหรือประธานรัฐสภา แล้วแต่กรณี ว่าร่างรัฐธรรมนูญตาม (๗) ขัดต่อมาตรา ๒๕๕ หรือมีลักษณะตาม (๘) และให้ประธานแห่งสภาที่ได้รับเรื่องดังกล่าวส่งความเห็นไปยังศาลรัฐธรรมนูญ และให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง ในระหว่างการพิจารณาวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ นายกรัฐมนตรีจะนำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยมิได้”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๑๕/๑ การจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ มาตรา ๒๕๖/๑ ถึงมาตรา ๒๕๖/๑๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

"หมวด ๑๕/๑
การจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่

มาตรา ๒๕๖/๑ ให้มีสภาร่างรัฐธรรมนูญทำหน้าที่จัดทำร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ตามหมวดนี้ ประกอบด้วยสมาชิกจำนวนสองร้อยคน ดังต่อไปนี้

(๑) สมาชิกซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนในแต่ละจังหวัดจำนวนหนึ่งร้อยห้าสิบคน

(๒) สมาชิกซึ่งรัฐสภาคัดเลือกจำนวนยี่สิบคน

(๓) สมาชิกซึ่งที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทยเลือกจำนวนยี่สิบคน โดยคัดเลือกจากผู้เชี่ยวชาญสาขากฎหมายมหาชน สาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์ จำนวนสิบคน และจากผู้มีประสบการณ์ด้านการเมือง การบริหารราชการแผ่นดิน หรือการร่างรัฐธรรมนูญ จำนวนสิบคน

(๔) สมาชิกซึ่งคัดเลือกจากนักเรียน นิสิต หรือนักศึกษา จำนวนสิบคน

มาตรา ๒๕๖/๒ บุคคลผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ เป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๕๖/๑ (๑)

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง

(๓) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้งมาแล้วเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าห้าปีนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง หรือเป็นบุคคลที่เกิดในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้ง หรือเคยศึกษาในสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าห้าปีการศึกษา หรือเคยรับราชการหรือปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐหรือเคยมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้ง แล้วแต่กรณี เป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าห้าปี

มาตรา ๒๕๖/๓ บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๕๖/๑ (๑)

(๑) เป็นบุคคลซึ่งมีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา ๙๘ (๑) (๒) (๔) (๕) (๖) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๒) (๑๓) (๑๕) (๑๖) (๑๗) หรือ (๑๘)

(๒) เป็นข้าราชการการเมือง

(๓) เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือรัฐมนตรี

มาตรา ๒๕๖/๔ บุคคลซึ่งจะได้รับแต่งตั้งเป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๕๖/๑ (๒) (๓) และ (๔) ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๕๖/๒ (๑) และ (๒) และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๕๖/๓

มาตรา ๒๕๖/๕ การกำหนดจำนวนสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๕๖/๑ (๑) ในแต่ละจังหวัดจะพึงมี ให้ใช้จำนวนราษฎรทั้งประเทศตามหลักฐานการทะเบียนราษฎรที่ประกาศในปีสุดท้ายก่อนปีที่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ เฉลี่ยด้วยจำนวนสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญจำนวนหนึ่งร้อยห้าสิบคน จำนวนที่ได้รับให้ถือว่าเป็นจำนวนราษฎรต่อสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญหนึ่งคน

จังหวัดใดมีราษฎรไม่ถึงเกณฑ์จำนวนราษฎรต่อสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญหนึ่งคนตามวรรคหนึ่ง ให้มีสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญในจังหวัดนั้นได้หนึ่งคน จังหวัดใดมีราษฎรเกินจำนวนราษฎรต่อสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญหนึ่งคน ให้มีสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญในจังหวัดนั้นเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคนทุกจำนวนราษฎรที่ถึงเกณฑ์จำนวนราษฎรต่อสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญหนึ่งคน

เมื่อได้จำนวนสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญของแต่ละจังหวัดตามวรรคหนึ่งและวรรคสองแล้ว ถ้าจำนวนสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญยังไม่ครบหนึ่งร้อยห้าสิบคน จังหวัดใดมีเศษที่เหลือจากการคำนวณตามวรรคสองมากที่สุด ให้จังหวัดนั้นมีสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคน และให้เพิ่มสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญตามวิธีการดังกล่าวแก่จังหวัดที่มีเศษที่เหลือจากการคำนวณนั้นในลำดับรองลงมาตามลำดับจนครบจำนวนหนึ่งร้อยห้าสิบคน

ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญให้ใช้เขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง

มาตรา ๒๕๖/๖ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๕๖/๑ (๑) ให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่มีเหตุแห่งการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ตามหมวดนี้

การกำหนดวันเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาซึ่งต้องกำหนดให้เป็นวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการแนะนำตัวผู้สมัครอย่างเท่าเทียมกัน

การเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญให้ใช้วิธีออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับ

ให้ผู้ที่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญได้หนึ่งคน และจะลงคะแนนเลือกผู้สมัครผู้ใดหรือจะลงคะแนนไม่เลือกผู้ใดเลยก็ได้ ทั้งนี้ ให้นำมาตรา ๙๕ และมาตรา ๙๖ มาใช้บังคับกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ

หลักเกณฑ์และวิธีการในการเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

เมื่อได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญแล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศรับรองผลการเลือกตั้งให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันเลือกตั้ง โดยให้ผู้สมัครที่ได้รับคะแนนสูงสุดเรียงตามลำดับจนครบตามจำนวนสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญที่พึงมีในแต่ละจังหวัดเป็นผู้ได้รับเลือกตั้ง

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญที่แต่ละจังหวัดจะพึงมีส่งให้ประธานรัฐสภาภายในห้าวันนับแต่วันที่ประกาศรับรองผลการเลือกตั้ง

มาตรา ๒๕๖/๗ การเลือกสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๕๖/๑ (๒) ให้รัฐสภาดำเนินการคัดเลือกโดยให้มีจำนวนตามหรือใกล้เคียงกับอัตราส่วนของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา ทั้งนี้ ให้นำข้อบังคับการประชุมรัฐสภามาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๕๖/๘ การเลือกสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๕๖/๑ (๓) ให้ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทยเลือกและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ได้รับคะแนนสูงสุดเรียงตามลำดับตัวอักษรให้ได้จำนวนที่กำหนดในแต่ละประเภท ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทยกำหนด

การเลือกสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๕๖/๑ (๔) ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งคัดเลือกนักเรียน นิสิต หรือนักศึกษา ให้ได้จำนวนที่กำหนด ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการเสนอชื่อและการคัดเลือกให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๒๕๖/๙ เมื่อได้ดำเนินการให้ได้มาซึ่งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๕๖/๗ และมาตรา ๒๕๖/๘ ตามจำนวนที่จะพึงมีในแต่ละประเภทแล้ว ให้ผู้ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการให้ได้มาซึ่งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญดังกล่าวจัดทำบัญชีรายชื่อส่งประธานรัฐสภาภายในห้าวันนับแต่ดำเนินการให้ได้มาแล้วเสร็จ

เมื่อประธานรัฐสภาได้รับบัญชีรายชื่อตามวรรคหนึ่งและบัญชีรายชื่อตามมาตรา ๒๕๖/๖ วรรคแปด แล้ว ให้ประกาศรายชื่อบุคคลซึ่งเป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญตามบัญชีรายชื่อนั้นในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๕๖/๑๐ สมาชิกภาพของสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ เริ่มตั้งแต่วันที่สมาชิกผู้นั้นได้รับเลือกตั้ง แต่งตั้ง หรือเลือกเป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ แล้วแต่กรณี

สมาชิกภาพของสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญสิ้นสุดลง เมื่อ

(๑) สภาร่างรัฐธรรมนูญสิ้นสุดตามมาตรา ๒๕๖/๑๘

(๒) ตาย

(๓) ลาออก

(๔) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๕๖/๒ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๕๖/๓ หรือตามมาตรา ๒๕๖/๔ ในกรณีสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๕๖/๑ (๔) หากพ้นสภาพจากการเป็นนักเรียน นิสิต หรือนักศึกษา

เมื่อตำแหน่งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๕๖/๑ ประเภทใดว่างลงเพราะเหตุอื่นใดนอกจากที่ถึงคราวออกตาม (๑) ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือผู้ซึ่งแต่งตั้งหรือเลือกดำเนินการเลื่อนบุคคลซึ่งได้คะแนนในลำดับต่อไปในบัญชีรายชื่อของสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญแต่ละประเภทที่ได้จัดทำไว้และยังเป็นบุคคลผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่าง ภายในกำหนดเวลาสิบห้าวัน เว้นแต่ไม่มีผู้อยู่ในบัญชีรายชื่อที่จะเลื่อนขึ้นมาหรือระยะเวลาการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญของสภาร่างรัฐธรรมนูญเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน

ในกรณีที่ตำแหน่งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใดและยังไม่มีการเลื่อนลำดับขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่างตามวรรคสาม หรือเป็นกรณีที่ไม่มีบุคคลที่จะเลื่อนลำดับขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่างได้ ให้สภาร่างรัฐธรรมนูญประกอบด้วยสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญเท่าที่มีอยู่ แต่ทั้งนี้สภาร่างรัฐธรรมนูญต้องมีจำนวนสมาชิกเหลืออยู่ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๕๖/๑

มาตรา ๒๕๖/๑๑ สภาร่างรัฐธรรมนูญมีประธานสภาคนหนึ่งและรองประธานสภาคนหนึ่งหรือสองคนซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งจากสมาชิกแห่งสภาร่างรัฐธรรมนูญตามมติของสภาร่างรัฐธรรมนูญ และให้ประธานรัฐสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญมีหน้าที่และอำนาจดำเนินกิจการของสภาร่างรัฐธรรมนูญตามหมวดนี้ รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญมีหน้าที่และอำนาจตามที่ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญมอบหมาย

และปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญในกรณีที่ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

กรณีประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ และไม่มีรองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญปฏิบัติหน้าที่แทนตามวรรคสอง ให้ที่ประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญเลือกสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานการประชุมในคราวนั้น เพื่อดำเนินการประชุมต่อไปได้

มาตรา ๒๕๖/๑๒ เงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของประธานและรองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ และกรรมาธิการที่สภาร่างรัฐธรรมนูญแต่งตั้งให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๒๕๖/๑๓ สภาร่างรัฐธรรมนูญต้องจัดทำร่างรัฐธรรมนูญให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่มีการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญครั้งแรก ซึ่งต้องจัดให้มีขึ้นไม่ช้ากว่าสามสิบวันนับแต่วันที่มีสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญทุกประเภทตามมาตรา ๒๕๖/๑ ซึ่งมีจำนวนรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละเก้าสิบของจำนวนสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญทั้งหมด แล้วให้ดำเนินการให้ได้มาซึ่งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญส่วนที่เหลือโดยเร็ว

การที่อายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงหรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎรไม่เป็นเหตุกระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสภาร่างรัฐธรรมนูญตามวรรคหนึ่ง

ในการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญ ให้สภาร่างรัฐธรรมนูญจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนทั่วไป และประชาชนในทุกจังหวัดอย่างทั่วถึง โดยให้สภาร่างรัฐธรรมนูญ คณะรัฐมนตรี และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง จัดให้มีการเผยแพร่เนื้อหาสาระและความคืบหน้าในการร่างรัฐธรรมนูญผ่านสื่อมวลชนและเวทีแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ

ในระหว่างการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญ ให้สภาร่างรัฐธรรมนูญแจ้งให้คณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา องค์กรตามรัฐธรรมนูญ และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อแสดงความคิดเห็นหรือมีข้อเสนอแนะอื่นใดในการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และภายในกำหนดเวลาที่สภาร่างรัฐธรรมนูญกำหนด

การจัดทำร่างรัฐธรรมนูญที่มีผลเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหมวด ๑ บททั่วไป และหมวด ๒ พระมหากษัตริย์ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จะกระทำมิได้

กรณีที่รัฐสภาวินิจฉัยว่าร่างรัฐธรรมนูญมีลักษณะตามวรรคห้า ให้ร่างรัฐธรรมนูญเป็นอันตกไป

มาตรา ๒๕๖/๑๔ การพิจารณาและจัดทำร่างรัฐธรรมนูญ การประชุม การลงมติ การแต่งตั้งกรรมาธิการและการดำเนินการของกรรมาธิการ การรักษาระเบียบและความเรียบร้อย และกิจการอื่นเพื่อดำเนินการตามหมวดนี้ ให้นำข้อบังคับการประชุมรัฐสภามาใช้บังคับโดยอนุโลม

ให้นำความในมาตรา ๑๒๐ มาตรา ๑๒๔ และมาตรา ๑๒๕ มาใช้บังคับกับการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญและการประชุมของคณะกรรมาธิการโดยอนุโลม

มาตรา ๒๕๖/๑๕ เมื่อสภาร่างรัฐธรรมนูญจัดทำร่างรัฐธรรมนูญเสร็จแล้ว ให้นำเสนอต่อรัฐสภา

ให้รัฐสภาพิจารณาเพื่อให้ความเห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญทั้งฉบับ โดยจะมีการแก้ไขเพิ่มเติมเป็นประการใดมิได้

การลงมติให้ใช้วิธีเรียกชื่อและลงคะแนนโดยเปิดเผยและต้องมีคะแนนเสียงให้ความเห็นชอบในการที่จะออกใช้เป็นรัฐธรรมนูญมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา เมื่อรัฐสภาลงมติให้ความเห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญแล้ว ให้ประธานรัฐสภานำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย และให้นำความในมาตรา ๘๑ วรรคสอง และมาตรา ๑๔๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม และให้ประธานรัฐสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

ในกรณีที่มีคะแนนเสียงให้ความเห็นชอบไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา ให้ดำเนินการจัดให้มีการประชามติเพื่อให้ประชาชนออกเสียงลงคะแนนว่าจะเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบกับร่างรัฐธรรมนูญที่สภาร่างรัฐธรรมนูญเสนอ

มาตรา ๒๕๖/๑๖ ในกรณีที่จะต้องดำเนินการให้ประชาชนออกเสียงประชามติตามมาตรา ๒๕๖/๑๕ ให้ประธานรัฐสภาส่งร่างรัฐธรรมนูญดังกล่าวไปยังคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รัฐสภามีมติไม่เห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญที่สภาร่างรัฐธรรมนูญเสนอ เพื่อให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการจัดให้มีการออกเสียงประชามติของประชาชนว่าจะเห็นชอบกับร่างรัฐธรรมนูญหรือไม่

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดวันออกเสียงประชามติซึ่งต้องไม่เกินหกสิบวันแต่ไม่น้อยกว่าสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับร่างรัฐธรรมนูญจากรัฐสภา และวันออกเสียงประชามติให้กำหนดเป็นวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร โดยเริ่มตั้งแต่เวลาแปดนาฬิกาจนถึงเวลาสิบเจ็ดนาฬิกา

หลักเกณฑ์และวิธีการออกเสียงประชามติให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง คณะรัฐมนตรี และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจัดให้มีการเผยแพร่เนื้อหาของร่างรัฐธรรมนูญให้ประชาชนรับทราบเป็นการทั่วไปผ่านช่องทางต่าง ๆ และให้นำเทคโนโลยีการสื่อสารมาสนับสนุนเพื่ออำนวยความสะดวกในการเผยแพร่ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงสิทธิและความเสมอภาคในการแสดงความคิดเห็นกับร่างรัฐธรรมนูญภายใต้กรอบของกฎหมาย

เมื่อการออกเสียงประชามติเสร็จสิ้น ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการออกเสียงประชามติให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันออกเสียงประชามติ หากคะแนนการออกเสียงประชามติเห็นชอบกับร่างรัฐธรรมนูญให้ดำเนินการตามมาตรา ๒๕๖/๑๗ ต่อไป แต่หากคะแนนการออกเสียงประชามติไม่เห็นชอบกับร่างรัฐธรรมนูญหรือผู้มีสิทธิออกเสียงมาออกเสียงลงคะแนนไม่ถึงหนึ่งในห้าของจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงให้ร่างรัฐธรรมนูญนั้นเป็นอันตกไป และให้แจ้งผลการออกเสียงประชามติให้ประธานรัฐสภาและประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญทราบโดยเร็ว

มาตรา ๒๕๖/๑๗ เมื่อผลการออกเสียงประชามติเห็นชอบด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญ ให้ประธานรัฐสภานำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย และให้นำความในมาตรา ๘๑ วรรคสอง และมาตรา ๑๔๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม และให้ประธานรัฐสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

มาตรา ๒๕๖/๑๘ สภาร่างรัฐธรรมนูญสิ้นสุดลงในกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) สภาร่างรัฐธรรมนูญมีจำนวนสมาชิกเหลืออยู่ไม่ถึงกึ่งหนึ่ง

(๒) สภาร่างรัฐธรรมนูญจัดทำร่างรัฐธรรมนูญไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๒๕๖/๑๓ วรรคหนึ่ง

(๓) เมื่อร่างรัฐธรรมนูญตกไปตามมาตรา ๒๕๖/๑๓ วรรคหก หรือมาตรา ๒๕๖/๑๖ วรรคห้า

(๔) เมื่อร่างรัฐธรรมนูญได้ประกาศใช้บังคับเป็นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

ในกรณีที่สภาร่างรัฐธรรมนูญสิ้นสุดลงตาม (๒) ให้ดำเนินการจัดให้มีสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญขึ้นใหม่ตามหมวดนี้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นสุดระยะเวลาตามมาตรา ๒๕๖/๑๓ วรรคหนึ่ง ทั้งนี้ บุคคลซึ่งเคยเป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญชุดเดิมจะเป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญอีกไม่ได้

มาตรา ๒๕๖/๑๙ ในกรณีร่างรัฐธรรมนูญที่จัดทำขึ้นตามหมวดนี้ตกไป คณะรัฐมนตรี หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภามีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา มีสิทธิเสนอญัตติต่อรัฐสภา เพื่อให้รัฐสภามีมติให้มีการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ตามหมวดนี้อีกได้ การออกเสียงลงคะแนนให้ความเห็นชอบของรัฐสภาต้องได้เสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา ทั้งนี้ บุคคลผู้ที่เคยเป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญจะเป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญอีกมิได้

เมื่อรัฐสภามีมติอย่างหนึ่งอย่างใดตามวรรคหนึ่งแล้ว จะมีการเสนอญัตติตามวรรคหนึ่งอีกมิได้ เว้นแต่จะมีการเลือกตั้งทั่วไปครั้งใหม่แล้ว”

มาตรา ๕ ในวาระเริ่มแรก ให้ตราพระราชกฤษฎีกากำหนดให้มีการรับสมัครเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๕๖/๑ (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญนี้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ และให้ดำเนินการตามมาตรา ๒๕๖/๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญนี้ ให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ

เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้เริ่มดำเนินการให้ได้มาซึ่งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๕๖/๑ (๒) (๓) และ (๔) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญนี้ ให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..)
พุทธศักราช ....

---

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างรัฐธรรมนูญ

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ยังมีบทบัญญัติหลายมาตราที่ไม่สอดคล้องกับหลักประชาธิปไตยและบริบทของสังคม ทั้งในเรื่องการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน กระบวนการการได้มาซึ่งองค์กรต่าง ๆ ในสถาบันทางการเมือง การตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจขององค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ ในการบริหารประเทศ การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยสภาพปัญหาดังกล่าวอาจนำมาซึ่งความเข้าใจหรือความคิดเห็นไม่ตรงกัน อันส่งผลให้เกิดความขัดแย้งในสังคม รวมทั้งกระทบต่อการพัฒนาประเทศในด้านเศรษฐกิจ สังคม หรือด้านอื่น ๆ จึงควรได้มีการศึกษาทบทวนรัฐธรรมนูญอันเป็นกฎหมายสูงสุดให้เกิดความชัดเจนและเหมาะสมยิ่งขึ้น และให้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๕๖ ที่มีการกำหนดเงื่อนไขและขั้นตอนในการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญที่ค่อนข้างยุ่งยากและเป็นอุปสรรคต่อการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ รวมทั้งสมควรที่จะได้มีบทบัญญัติว่าด้วยการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ขึ้นทั้งฉบับ โดยให้มีสภาร่างรัฐธรรมนูญทำหน้าที่จัดทำร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งจะได้เปิดโอกาสและสร้างพื้นที่การมีส่วนร่วมทางการเมืองจากทุกภาคส่วนเพื่อจัดทำร่างรัฐธรรมนูญให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเจตจำนงทางการเมืองของประชาชน รวมทั้งเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำและร่างรัฐธรรมนูญโดยการรับฟังความคิดเห็นและการออกเสียงประชามติ จึงจำเป็นต้องตรารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยนี้

๒. สาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

๑. แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์และวิธีการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญในขั้นตอนการออกเสียงลงคะแนนในวาระที่หนึ่งขั้นรับหลักการ และการออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สามขั้นสุดท้าย โดยจะต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยไม่น้อยกว่าสามในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕๖)

๒. เพิ่มบทบัญญัติว่าด้วยการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ (เพิ่มหมวด ๑๕/๑ การจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ มาตรา ๒๕๖/๑ มาตรา ๒๕๖/๒ มาตรา ๒๕๖/๓ มาตรา ๒๕๖/๔ มาตรา ๒๕๖/๕ มาตรา ๒๕๖/๖ มาตรา ๒๕๖/๗ มาตรา ๒๕๖/๘ มาตรา ๒๕๖/๙ มาตรา ๒๕๖/๑๐ มาตรา ๒๕๖/๑๑ มาตรา ๒๕๖/๑๒ มาตรา ๒๕๖/๑๓ มาตรา ๒๕๖/๑๔ มาตรา ๒๕๖/๑๕ มาตรา ๒๕๖/๑๖ มาตรา ๒๕๖/๑๗ มาตรา ๒๕๖/๑๘ และมาตรา ๒๕๖/๑๙) มีสาระสำคัญ ดังนี้

๒.๑ กำหนดให้มีสภาร่างรัฐธรรมนูญทำหน้าที่จัดทำร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ จำนวน ๒๐๐ คน ประกอบไปด้วยสมาชิกซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนในแต่ละจังหวัด จำนวน ๑๕๐ คน บุคคลที่รัฐสภาเลือก จำนวน ๒๐ คน ผู้เชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ที่ประชุม

อธิการบดีแห่งประเทศไทยเลือก จำนวน ๒๐ คน และนักเรียน นิสิต หรือนักศึกษาซึ่งผ่านการคัดเลือก จำนวน ๑๐ คน (ร่างมาตรา ๒๕๖/๑)

๒.๒ กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญประเภทต่าง ๆ (ร่างมาตรา ๒๕๖/๒ ร่างมาตรา ๒๕๖/๓ และร่างมาตรา ๒๕๖/๔)

๒.๓ กำหนดให้เขตจังหวัดเป็นเขตการเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ จำนวนสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญในแต่ละจังหวัดจะมีได้ให้คิดคำนวณจากจำนวนราษฎรในแต่ละจังหวัด (ร่างมาตรา ๒๕๖/๕)

๒.๔ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ เช่น กรอบระยะเวลา กำหนดวันเลือกตั้ง การแนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง วิธีการออกเสียงเลือกตั้ง หรือการประกาศผลการเลือกตั้ง เป็นต้น (ร่างมาตรา ๒๕๖/๖)

๒.๕ กำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญที่มาจากบุคคลซึ่งรัฐสภาเลือก จากผู้เชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทยเลือก และจากนักเรียน นิสิต หรือนักศึกษาที่ผ่านการเลือก (ร่างมาตรา ๒๕๖/๗ ร่างมาตรา ๒๕๖/๘ และร่างมาตรา ๒๕๖/๙)

๒.๖ กำหนดเหตุของการสิ้นสุดสมาชิกภาพและการเลือกตั้งหรือแต่งตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญแทนตำแหน่งที่ว่างลง (ร่างมาตรา ๒๕๖/๑๐)

๒.๗ กำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินงานของสภาร่างรัฐธรรมนูญ การทำหน้าที่ของประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญและรองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ การกำหนดเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของประธานและรองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ และกรรมาธิการที่สภาร่างรัฐธรรมนูญแต่งตั้ง การประชุม การลงมติ การแต่งตั้งกรรมาธิการและการดำเนินงานของกรรมาธิการ (ร่างมาตรา ๒๕๖/๑๑ ร่างมาตรา ๒๕๖/๑๒ และร่างมาตรา ๒๕๖/๑๔)

๒.๘ กำหนดให้สภาร่างรัฐธรรมนูญจัดทำร่างรัฐธรรมนูญให้แล้วเสร็จภายใน ๒๔๐ วัน นับแต่วันที่มีการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญครั้งแรก การยุบสภาผู้แทนราษฎรไม่เป็นเหตุกระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสภาร่างรัฐธรรมนูญ ต้องมีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนอย่างทั่วถึง รวมถึงการรับฟังความเห็นหรือข้อเสนอแนะจากคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา องค์กรตามรัฐธรรมนูญ และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง กำหนดขอบเขตเนื้อหาของร่างรัฐธรรมนูญที่จะจัดทำขึ้นใหม่ต้องไม่มีผลเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในหมวด ๑ บททั่วไป และหมวด ๒ พระมหากษัตริย์ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยกำหนดให้รัฐสภาเป็นผู้วินิจฉัยเนื้อหาของร่างรัฐธรรมนูญดังกล่าว (ร่างมาตรา ๒๕๖/๑๓)

๒.๙ กำหนดให้รัฐสภาเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญที่สภาร่างรัฐธรรมนูญได้จัดทำเสร็จแล้ว การลงมติของที่ประชุมรัฐสภาให้ใช้วิธีเรียกชื่อและลงคะแนนโดยเปิดเผยและต้องมีคะแนนเสียงให้ความเห็นชอบมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา หากรัฐสภาให้ความเห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญ ให้ประธานรัฐสภานำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย และประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่หากกรณีที่การลงมติให้ความเห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญมีคะแนนเสียงให้ความเห็นชอบไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา ให้ดำเนินการจัดให้มีการประชามติ

เพื่อให้ประชาชนออกเสียงลงคะแนนว่าจะเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบกับร่างรัฐธรรมนูญที่สภาร่างรัฐธรรมนูญเสนอ (ร่างมาตรา ๒๕๖/๑๕)

๒.๑๐ กำหนดขั้นตอนและระยะเวลาในการออกเสียงประชามติกรณีที่ต้องจัดให้มีการออกเสียงประชามติ โดยให้ประธานรัฐสภาส่งร่างรัฐธรรมนูญไปยังคณะกรรมการการเลือกตั้งภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่รัฐสภามีมติไม่เห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญ และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการจัดให้มีการออกเสียงประชามติของประชาชนว่าจะเห็นชอบกับร่างรัฐธรรมนูญหรือไม่ภายใน ๖๐ วัน แต่ไม่น้อยกว่า ๔๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับร่างรัฐธรรมนูญจากรัฐสภา วันออกเสียงประชามติให้กำหนดเป็นวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร โดยเริ่มตั้งแต่เวลา ๘.๐๐ น. - ๑๗.๐๐ น. หลักเกณฑ์และวิธีการออกเสียงประชามติให้เป็นไปตามกฎหมายว่าการออกเสียงประชามติเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ผลการออกเสียงประชามติ หากผลการออกเสียงประชามติเห็นชอบกับร่างรัฐธรรมนูญ ให้ประธานรัฐสภานำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย และประกาศในราชกิจจานุเบกษา หากผลการออกเสียงประชามติไม่เห็นชอบกับร่างรัฐธรรมนูญหรือผู้มีสิทธิออกเสียงมาออกเสียงลงคะแนนไม่ถึงหนึ่งในห้าของจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียง ให้ร่างรัฐธรรมนูญนั้นเป็นอันตกไป (ร่างมาตรา ๒๕๖/๑๖ และร่างมาตรา ๒๕๖/๑๗)

๒.๑๑ กำหนดเหตุที่จะทำให้สภาร่างรัฐธรรมนูญสิ้นสุดลง (ร่างมาตรา ๒๕๖/๑๘)

๒.๑๒ กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการยื่นญัตติเพื่อให้รัฐสภามีมติให้มีการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ตามหมวด ๑๕/๑ ในกรณีร่างรัฐธรรมนูญที่จัดทำขึ้นตกไป โดยกำหนดให้คณะรัฐมนตรี หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภามีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา มีสิทธิเสนอญัตติต่อรัฐสภา เพื่อให้รัฐสภามีมติให้มีการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่อีกได้ เมื่อรัฐสภามีมติอย่างหนึ่งอย่างใดแล้ว จะมีการเสนอญัตติดังกล่าวอีกไม่ได้ เว้นแต่จะมีการเลือกตั้งทั่วไปครั้งใหม่แล้ว (ร่างมาตรา ๒๕๖/๑๙)

๒.๑๓ กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อเร่งรัดการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดให้มีการรับสมัครเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนเป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญภายใน ๓๐ วัน และต้องจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ และกำหนดให้ต้องดำเนินการคัดเลือกสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญที่มาจากการเลือกของรัฐสภา การเลือกของที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย หรือนักเรียน นิสิต หรือนักศึกษาที่ผ่านการเลือกให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๕)

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ท่านวิรัชกับคณะ เชิญครับ

นายวิรัช รัตนเศรษฐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นายวิรัช รัตนเศรษฐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคพลังประชารัฐ จังหวัดนครราชสีมา ในฐานะสมาชิกรัฐสภา กระผมพร้อมด้วยคณะ ๒๐๖ ท่าน ซึ่งประกอบไปด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในส่วนพรรคร่วมรัฐบาล ได้เสนอบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... หลักการ แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์และวิธีการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕๖

๒. กำหนดการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ เพิ่มหมวด ๑๕/๑ การจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ตามมาตรา ๒๕๖/๑ มาตรา ๒๕๖/๒ มาตรา ๒๕๖/๓ มาตรา ๒๕๖/๔ มาตรา ๒๕๖/๕ มาตรา ๒๕๖/๖ มาตรา ๒๕๖/๗ มาตรา ๒๕๖/๘ มาตรา ๒๕๖/๙ มาตรา ๒๕๖/๑๐ มาตรา ๒๕๖/๑๑ มาตรา ๒๕๖/๑๒ มาตรา ๒๕๖/๑๓ มาตรา ๒๕๖/๑๔ มาตรา ๒๕๖/๑๕ มาตรา ๒๕๖/๑๖ มาตรา ๒๕๖/๑๗ มาตรา ๒๕๖/๑๘ และมาตรา ๒๕๖/๑๙

ร ๔/๒๕๖๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) ปัทมา ๙/๑

ด้วยเหตุผล โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันได้ประกาศและมีผลใช้บังคับมาเป็นระยะเวลาหนึ่ง แต่บทบัญญัติหลายมาตรายังไม่สอดคล้องกับหลักประชาธิปไตยและบริบทของสังคมในด้านต่าง ๆ ทั้งในเรื่องการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน กระบวนการได้มาซึ่งองค์กรต่าง ๆ ในสถาบันทางการเมือง การตรวจสอบ การถ่วงดุลอำนาจขององค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ ในการบริหารประเทศ การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งสภาพปัญหาดังกล่าวอาจนำมาซึ่งความเข้าใจและความคิดเห็นไม่ตรงกันที่จะส่งผลให้เกิดความขัดแย้งในสังคม รวมทั้งอาจจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศในด้านเศรษฐกิจ สังคม หรือด้านอื่น ๆ เพื่อให้มีการแก้ไขสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าว ควรที่จะได้มีการศึกษาทบทวนรัฐธรรมนูญอันเป็นกฎหมายสูงสุดให้เกิดความชัดเจนและเหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อเป็นแม่แบบให้การดำเนินการด้านต่าง ๆ ในการแก้ไขปรับปรุงให้ประเทศมีเสถียรภาพและความมั่นคง รวมทั้งให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน อย่างไรก็ดีเนื่องด้วยบทบัญญัติเกี่ยวกับการแก้ไขเพิ่มเติมที่ค่อนข้างยุ่งยากอันอาจเป็นอุปสรรคต่อการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ เพื่อให้บรรลุเจตนารมณ์ดังกล่าว สมควรที่จะแก้ไขบทบัญญัติมาตรา ๒๕๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เพื่อให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญเป็นไปด้วยความเหมาะสมและไม่ยุ่งยากดังเช่นบทบัญญัติปัจจุบัน รวมทั้งสมควรที่จะได้มีบทบัญญัติว่าด้วยการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ขึ้นทั้งฉบับ โดยให้มีสภาร่างรัฐธรรมนูญอันเป็นองค์กรในการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งจะได้เปิดโอกาสและสร้างพื้นที่การมีส่วนร่วมทางการเมืองจากทุกภาคส่วน เพื่อจัดทำร่างรัฐธรรมนูญให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเจตนารมณ์ทางการเมืองและของประชาชนที่มีความเป็นประชาธิปไตยให้มากยิ่งขึ้น และแก้ปัญหาดังกล่าวข้างต้นได้อย่างเป็นระบบ รวมทั้งเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำและร่างรัฐธรรมนูญโดยการรับฟังความคิดเห็น และออกเสียงประชามติ จึงจำเป็นต้องตารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยนี้

ท่านประธานที่เคารพครับ สภาพปัญหาของประเทศไทยตั้งแต่ปี ๒๕๔๐ ซึ่งเรามีรัฐธรรมนูญฉบับที่คิดว่าดีที่สุดในขณะนั้น เราใช้มาจนถึงปี ๒๕๔๙ เกิดมีการปฏิวัติ หลังจากนั้นเราก็มีรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ มาใช้ ปี ๒๕๕๗ ก็มีการปฏิวัติรัฐประหารเกิดขึ้น แล้วก็มีรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ซึ่งพวกเราเรียกสั้น ๆ ว่ารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ซึ่งก็ ๑๐ ปี ใช้กัน ๑ รอบ ปี ๒๕๔๐ ต้องถือว่าเป็นรัฐธรรมนูญฉบับที่ดีที่สุด แต่ก็ยังมีส่วนที่มีข้อบกพร่อง ปี ๒๕๕๐ ก็มีข้อบกพร่อง ปี ๒๕๖๐ ผมต้องเรียนท่านประธานว่าในตอนการหาเสียงในการเลือกตั้งมีหลายพรรคการเมืองในตอนช่วงนั้นได้ชูประเด็นว่าจะเข้ามาแก้ไขในส่วนของรัฐธรรมนูญ แต่ในส่วนของพรรคพลังประชารัฐต้องเรียนท่านประธานว่าเราไม่มีนโยบายในการที่จะแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญ แต่เนื่องจากว่าในตอนที่มีการตั้งรัฐบาลซึ่งเป็นรัฐบาลผสม รัฐบาลร่วม ในส่วนนั้นก็มีนโยบายในส่วนของรัฐบาลก็คือมีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ประกอบกับในสิ่งที่เราได้ใช้กฎหมายรัฐธรรมนูญมาเป็นเวลาประมาณเกือบ ๒ ปี เราก็ได้เห็นสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นก็คือในอดีตที่ผ่านมาเราก็เห็นภาพไม่ว่าจะเป็นกลุ่ม นปช. กลุ่มพันธมิตร หรือแม้กระทั่งกลุ่ม กปปส. ซึ่งเกิดความขัดแย้งในบ้านในเมือง มีการเดินขบวนไปที่รัฐสภา มีการเดินขบวนปิดสถานที่ทำการของหน่วยงานราชการหลายแห่ง หลายสถานที่ ล้วนเกิดมาจากกฎหมายรัฐธรรมนูญ วันนี้ก็อีกเช่นเดียวกัน เรากำลังจะเริ่มต้นในการที่จะต้องแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญ เมื่อวันเสาร์-วันอาทิตย์ที่ผ่านมาก็มีกลุ่มซึ่งเรียกว่าประชาชนปลดแอกก็เริ่มมีเป็นกลุ่มเป็นก้อน มีกลุ่มไทยภักดี ซึ่งกำลังเตรียมการแล้วก็เตรียมการในการที่จะขยายตัวต่อไปในอนาคต เพราะฉะนั้นการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญต้องเรียนท่านประธานว่าจะทำให้มีปัญหา ไม่ว่าจะมีการแก้ไขเล็กหรือแก้ไขน้อยก็ตามที ถ้าท่านประธานจำได้ในตอนช่วงก่อนที่จะมีการรัฐประหารก่อนปี ๒๕๕๗ ในตอนช่วงนั้นท่านประธานก็คงเห็นว่าเราแก้ไขรัฐธรรมนูญ แล้วก็มีรัฐธรรมนูญซึ่งเขาบอกว่าแก้ไขเพื่อเป็นการสุดซอย ตอนนั้นเราใช้เวลาในการแก้ไขเริ่มตั้งแต่หลักการและเหตุผลกว่าจะจบกันได้ แต่สิ่งนั้นท่านประธานทราบไหมครับ ท่านประธานก็คงเห็นว่าไม่ได้ประกาศออกมาใช้ ไม่ได้ดำเนินการมาใช้เป็นประโยชน์ แต่สร้างความขัดแย้ง เพราะฉะนั้นในส่วนนี้ก็เช่นเดียวกัน ผมเองอยากจะเห็นให้บ้านเมืองสงบ อยากเห็นให้บ้านเมืองไม่ต้องแบ่งแยกแบ่งเหล่า แบ่งกลุ่มแบ่งก้อน สิ่งหนึ่งที่ในร่างที่

บรรดาท่านสมาชิกทั้งหมด ๒๐๖ ท่าน ได้ร่วมกันเซ็นชื่อ เรามีเจตนารมณ์อย่างแน่นอนครับ เราไม่แก้หมวด ๑ เราไม่แก้หมวด ๒ อันนี้ต้องถือว่าเป็นในส่วนที่ทุก ๆ คนมีความเห็นตรงกัน แล้วก็มีความเห็นตรงกับในส่วนของฉบับที่ ๑ ในส่วนของท่านผู้นำฝ่ายค้าน คือท่านสมพงษ์ อมรวิวัฒน์ เรามีความเห็นคล้ายคลึงกันอีกในการแก้ไขในส่วนของมาตรา ๒๕๖ ซึ่งจะเป็นประตูในการที่จะแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญ ----------

ในวันนี้ก็อีกเช่นเดียวกันในกฎหมายรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๖๐ ได้กำหนดไว้ว่าการแก้ไขรัฐธรรมนูญจะเกิดขึ้นได้ก็ต้องมีท่านสมาชิกวุฒิสภาอย่างน้อย ๑ ใน ๓ ที่จะเป็นผู้ที่จะลงมติให้มีการแก้ไขในส่วนของร่างรัฐธรรมนูญ ตลอดระยะเวลา ๑ เดือนที่ผ่านมา ผมเองได้มีโอกาสได้ทั้งพบปะและพูดคุย ได้สอบถาม สิ่งหนึ่งซึ่งผมเองก็ได้รับการต่อว่าก็คือยังไม่ได้มาปรึกษาหารือกันเลย ยังไม่ได้มาพูดอะไรกันเลย แต่ผมเองก็ต้องบอกว่าเพื่อเป็นการในการที่จะทำให้พี่น้องประชาชนส่วนหนึ่งได้เกิดความสบายใจว่าปัญหาในการที่จะแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญนั้นเราไม่ได้ทอดทิ้งเขา แต่เราก็ไม่ได้เอาเขามาทั้งหมด บางส่วนเขาเสนอมาว่าต้องแก้ทั้งหมวด ๑ หมวด ๒ หรือจนจบ เราก็บอกว่าเราจะขอแก้เฉพาะในส่วนแค่ตรงนี้ ถึงอย่างไรก็ตามทีท่านประธานครับ ในส่วนของสมาชิกพรรคร่วมรัฐบาลเราก็มีเจตนารมณ์ยืนยันอย่างแน่วแน่ว่าเราจะแก้ไขในส่วนที่เป็นปัญหา ส่วนที่ไม่เป็นปัญหาก็คือหมวด ๑ และหมวด ๒ เรากันเอาไว้ หมวดอื่น ๆ ส่วนไหนที่คิดว่าเป็นปัญหาเรายินดีครับส่วนไหนที่คิดว่าเป็นปัญหาซึ่งเป็นบ่อเกิดแห่งความขัดแย้งตรงนี้เราพร้อมครับ แล้วผมเองก็ต้องขอบรรดาท่านสมาชิกวุฒิสภาได้โปรดร่วมโหวตด้วยกับในร่างของพรรคร่วมรัฐบาลแต่ก็ด้วยความเคารพในท่านที่มีเจตนารมณ์บางสิ่งบางอย่าง แต่เราก็จะพยายามหาทางพูดคุยกันในส่วนของพรรคร่วมรัฐบาลในส่วนที่ขาดเราน้อมรับครับ ยินดีที่จะเพิ่มเติม ในส่วนที่ท่านบอกว่าทำไมไม่มีตรงนั้นไม่มีตรงนี้ เราพร้อมครับที่จะมาร่วมในการพิจารณาเพื่อแก้ปัญหาแล้วก็หาทางออกให้กับประเทศชาติ ในนามของพรรคร่วมรัฐบาลก็ขอขอบพระคุณท่านสมาชิกทุกคนที่ได้ร่วมเซ็นสนับสนุน แล้วก็หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการร่วมลงมติจากท่านวุฒิสมาชิก ในส่วนด้านอื่น ๆ วิธีการแก้ไขตั้งแต่ มาตรา ๒๕๖/๑ มาตรา ๒๕๖/๒ มาตรา ๒๕๖/๓ จนถึงมาตรา ๒๕๖/๑๙ ในส่วนนี้จะมีบรรดาท่านสมาชิกที่ร่วมลงรายชื่อจะมาเป็นผู้อภิปราย ในเบื้องต้นขออนุญาตท่านประธานเพียงแค่นี้ก่อนครับ ขอบพระคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ท่านสมาชิกได้เสนอหลักการและเหตุผลของร่างรัฐธรรมนูญทั้ง ๖ ฉบับแล้วนะครับ ต่อไปนี้ก็จะเป็นการอภิปรายของท่านสมาชิก บัดนี้มีผู้เสนอชื่อมาแล้วทั้งหมด ๑๑ ท่าน ผมขออนุญาตไล่ไปตามลำดับนะครับ พรรคฝ่ายค้าน นาวาอากาศเอก อนุดิษฐ์ นาครทรรพ ครับ หลังจากนั้นก็จะเป็นฝ่ายรัฐบาล

นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ แล้วก็จะเป็นวุฒิสมาชิก ท่านมณเฑียร บุญตัน นะครับ ขอเชิญนาวาอากาศเอก อนุดิษฐ์ ครับ คุณขจิตรมีอะไรครับ

นายขจิตร ชัยนิคม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี) : ท่านประธานที่เคารพ ผม ขจิตร ชัยนิคม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดอุดรธานี พรรคเพื่อไทย ในฐานะสมาชิกรัฐสภา และต่อไปนี้ในฐานะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของปวงชนชาวไทย ขออาศัยข้อบังคับตามข้อ ๑๕๐ และข้อ ๑๕๑ ท่านประธานครับ

ข้อ ๑๕๐ ถ้าประธานขอปรึกษา หรือสมาชิกรัฐสภาเสนอญัตติโดยมีสมาชิกรัฐสภารับรอง ไม่น้อยกว่าสี่สิบคน ให้งดใช้ข้อบังคับข้อใดข้อหนึ่งทั้งหมด หรือบางส่วน เป็นการชั่วคราวเฉพาะกรณี หากที่ประชุมรัฐสภาอนุมัติก็ให้งดใช้ได้

ข้อ ๑๕๑ ภายใต้ข้อบังคับมาตรา ๑๔๙ ของรัฐธรรมนูญ ถ้ามีปัญหาที่จะต้องตีความข้อบังคับนี้ให้เป็นอำนาจของรัฐสภาที่จะวินิจฉัย และเมื่อที่ประชุมรัฐสภาได้ลงมติวินิจฉัยโดยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภาเป็นประการใดแล้ว ให้ถือว่าคำวินิจฉัยนั้นเป็นเด็ดขาด

และมีข้อความอื่นตามมา ทั้ง ๒ ข้อนี้ที่ผมยกขึ้นมา เพื่อแสดงให้เห็นว่าเป็นอำนาจของรัฐสภานี้ที่จะยกเว้นข้อบังคับข้อใดข้อหนึ่งหรือทั้งหมดของข้อบังคับก็ได้ แม้ว่าท่านประธานไม่ได้แจ้งให้ผมทราบ แต่ผมก็ทราบ สื่อมวลชนได้ออกทั่วไปว่าขณะนี้เรื่องการแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้นมีฉบับของประชาชนเสนอเข้ามาเมื่อวานนี้ ท่านประธานอาจจะวินิจฉัยแล้วเห็นว่าไม่ตรงตามข้อบังคับหรืออะไรก็ตาม ผมจึงขอเสนอไปยังท่านประธานว่าอยากให้ท่านประธานใช้อำนาจของรัฐสภานี้ เอารัฐธรรมนูญฉบับประชาชนเข้ามาร่วมพิจารณาด้วย เพราะว่าการที่ประชาชนลงชื่อ ๑๐๐,๗๓๒ คน ถือว่าเป็นเรื่องที่ยากยิ่งแล้วควรจะเป็นกรณีพิเศษอย่างยิ่งที่อำนาจรัฐสภานี้จะใช้อำนาจในการนำมาพิจารณาในวาระนี้ได้ ผมมีความเข้าใจอย่างนั้น ผมจึงเสนอไปยังท่านประธานให้ท่านประธานเองนั่นแหละเพราะท่านมีอำนาจมาก ให้ปรึกษาที่ประชุมนี้ถ้าที่ประชุมนี้เห็นด้วยตามข้อบังคับทั้ง ๒ ข้อที่ผมอ้างจะเป็นไปได้หรือไม่ ถ้าเป็นไปไม่ได้เพราะเหตุใด อธิบายผมด้วย

ข้อที่ ๒ ผมขอเรียกร้องท่านประธาน ขอเอกสารรัฐธรรมนูญฉบับที่ประชาชนเสนอให้แจกจ่ายแก่สมาชิกรัฐสภาเพื่อที่จะเป็นแนวคิดในการรับรู้ความต้องการของประชาชน ท่านประธาน และผม และสมาชิกทั้งหมด เวลานี้ต้องตระหนักว่าประชาชนที่เขาเสนอ เขาไม่สามารถใช้วิธีการที่มีในรัฐสภาของประเทศไทยนี้ตามเจตนารมณ์ของเขาแล้ว ถ้าเขาไม่ลุกขึ้นมาเราก็พิจารณากันได้ แต่ถ้าถึงขั้นประชาชนลุกขึ้นมาแล้วสมาชิกรัฐสภาต้องรับฟัง ขอบคุณมากครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ก็เรียนให้ทราบว่าผมได้เห็นชอบการเสนอจากกลุ่มผู้ริเริ่มเมื่อวานนี้ ๒๓ ท่าน ส่วนรายชื่อนั้นยังไม่เห็นที่ว่า ๑๐๐,๐๐๐ กว่าคนนั้น กระบวนการก็คือทางฝ่ายสภาต้องตรวจสอบ ถ้าเราจะเสนอโดยไม่มีการตรวจสอบรายชื่อก็ไม่ถูกต้อง เพราะกฎหมายรัฐธรรมนูญบังคับว่ารัฐธรรมนูญที่เสนอโดยประชาชนนั้นต้องมีจำนวน ๕๐,๐๐๐ คน เพราะฉะนั้นต้องตรวจสอบรายชื่อให้ครบถ้วน เราไปยกเว้นข้อบังคับ

โดยไม่ตรวจสอบหลักเกณฑ์นั้นคงทำไม่ได้ เรายกเว้นในนี้ได้ว่าพิจารณาญัตติใด เช่น วิธีลงมติ ยกเว้นข้อบังคับว่าไม่ปฏิบัติตามนั้นตามนี้อาจจะทำได้ แต่ว่าไปยกเว้นข้อบังคับว่าไปยกเว้นกฎหมาย ไม่ใช่ข้อบังคับครับ ท่านขจิตรครับ เป็นกรณีของกฎหมายที่กำหนดเอาไว้ว่าต้องมีการเข้าชื่อกันแล้วต้องมีกระบวนการผ่านไปอย่างไร ก็คงเข้าใจนะครับ ผมเองก็อยากให้เขาเสนอพร้อมกัน แต่ว่าเนื่องจากเสนอมาช้า แต่ว่าเมื่อวานนี้ก็กำชับเจ้าหน้าที่ว่าเผื่อสมัยประชุมหน้าทัน ให้เขาเร่ง เช่นเขาให้เวลา ๔๕ วัน ผมยังบอกเลยว่า ๑๕ วันไหวไหม ตรวจสอบรายชื่อ ๑๐๐,๐๐๐ กว่าคน เพราะต้องประสานกับกระทรวงมหาดไทย บัตรประจำตัวประชาชนถูกต้องไหม อะไรไหม ก็เข้าใจเจตนาท่าน แต่ว่าเราไม่สามารถทำอะไรที่ขัดต่อกฎหมายได้ ก็เรียนเพื่อทราบครับ ขอเชิญท่านสมาชิกที่เชิญไปแล้ว ขอเชิญท่าน นาวาอากาศเอก อนุดิษฐ์ครับ

นาวาอากาศเอก อนุดิษฐ์ นาครทรรพ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นาวาอากาศเอก อนุดิษฐ์ นาครทรรพ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรุงเทพมหานคร เขตสายไหม จากพรรคเพื่อไทย ในฐานะสมาชิกรัฐสภา กระผมจะขออนุญาตอภิปรายสนับสนุนญัตติร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่..) พุทธศักราช .... ซึ่งถือเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕๖ แล้วก็เพิ่มหมวด ๑๕/๑ หรือที่เรียกโดยย่อที่พี่น้องประชาชนคนไทยทั่วไปคุ้นชินกันขณะนี้ก็คือการแก้ไขรัฐธรรมนูญโดยการเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ -----

ส.ส.ร. ก็จะร่างรัฐธรรมนูญใหม่ทั้งฉบับ ยกเว้นหมวด ๑ แล้วก็หมวด ๒ โดยผมมีเหตุผลที่จะกราบเรียนท่านประธานดังนี้ครับ ท่านประธานที่เคารพครับ ผมเป็นผู้หนึ่งที่ยืนหยัดไม่เห็นด้วยกับรัฐธรรมนูญฉบับนี้มาตั้งแต่ต้น เพราะเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ผมเห็นว่าขัดกับหลักการประชาธิปไตยหลายเรื่องทีเดียว โดยเฉพาะอย่างยิ่งออกแบบมาแล้วก็ทำให้ระบบการเมืองของประเทศไทยนั้นอ่อนแอ ท่านประธานที่เคารพครับ การเมืองคือเสาหลักที่สำคัญของพลังอำนาจแห่งชาติครับ การเมืองอ่อนแอก็ต้องส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่น เศรษฐกิจประเทศไทยหลังจากมีการบังคับใช้รัฐธรรมนูญฉบับนี้ถดถอยครับ ประเทศไทยไร้เสถียรภาพ หมดความน่าเชื่อถือต่อประชาคมโลก เหมือนที่หลายฝ่ายเขาออกมาพูด เขาออกมาเรียกร้องกันขนาดนี้ผมคิดว่าผมคงไม่อธิบายอะไรเพิ่มเติม ท่านประธานที่เคารพครับ ท่านเคยได้ยินคำนี้ไหมครับ คำว่าประชาธิปไตยกินได้ ใช่ครับคำนี้เป็นคำพูดสมัยที่ประเทศไทยมีประชาธิปไตยที่จับต้องได้ นั่นก็คือหลังวิกฤตการณ์ปี ๒๕๓๕ ซึ่งภายหลังก็นำมาถึงการเลือกตั้ง ส.ส.ร. แล้วก็มี ส.ส.ร. มายกร่างรัฐธรรมนูญจากตัวแทนของพี่น้องประชาชนจนสำเร็จเกิดเป็นรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๔๐ ซึ่งถือเป็นรัฐธรรมนูญฉบับที่เขาเรียกว่าเป็นประชาธิปไตยที่สุด คนส่วนใหญ่เชื่อแบบนั้น ท่านประธานครับ ใช้กติกาประชาชนดังกล่าวขับเคลื่อนประเทศ ประเทศไทยตอนนั้นกลายไปเป็นประเทศที่มั่งคั่ง เป็นสวรรค์ของนักลงทุน กลุ่มทุนจากหลายประเทศเข้ามาลงทุนในประเทศไทย ท่านประธานครับ อันซีน ไทยแลนด์ (Unseen Thailand) ของท่านประธาน อะเมซิง ไทยแลนด์ (Amazing Thailand) ดีทรอยต์ ออฟ เอเชีย (Detroit of Asia) เราโตมากับคำว่าเสือตัวที่ ๕ ของเอเชีย สนามบินสุวรรณภูมิก็สร้างเสร็จตอนนั้น เราเป็นเจ้าภาพจัดงานระดับโลกเยอะแยะเลยครับ รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ที่ประชาชนเป็นคนยกร่างทำให้เราสามารถที่จะจัดระเบียบสังคม จัดระเบียบสถานบริการ ปราบปรามผู้มีอิทธิพล ปราบปรามมาเฟีย (Mafia) จัดการกับยาเสพติดจนสิ้นซาก ท่านประธานครับ รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ที่ประชาชนเป็นคนยกร่าง เรามีการพักหนี้เกษตรกร เราแปลงทรัพย์สินเป็นทุน ๑ ตำบล ๑ ผลิตภัณฑ์ โอทอป (OTOP) ปรับปรุงโครงสร้างของภาษี ปรับฐานภาษีเงินได้ เรามีการลดภาษี จัดงบประมาณแผ่นดินแบบสมดุล ปลดหนี้ไอเอ็มเอฟ (IMF) ท่านประธานที่เคารพครับ ด้านความเป็นอยู่ของพี่น้องประชาชน

จากกติกาที่ประชาชนเขียน ปัจจัย ๔ มีครบครับ เรามีบ้านเอื้ออาทร โครงการเงินทุนกู้ยืมเพื่อให้ลูกหลานเยาวชนเพื่อการศึกษา อินเทอร์เน็ต (Internet) ความเร็วสูงครอบคลุมทุกพื้นที่ ทุกคนเข้าถึงหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า โครงการ ๓๐ บาทรักษาทุกโรค ผมมีอีก ๑๑๐ ข้อ จาระไนไม่หมดเพราะเวลาจำกัด แต่สรุปอย่างนี้ครับ ผมสรุปว่ากติกาที่พี่น้องประชาชนเป็นคนร่าง ทำให้ประเทศไทยของเราผงาดขึ้นจนเป็นผู้นำของเอเชีย (Asia) เป็นผู้นำในเวทีโลก ท่านประธานครับ หลับตาก็เห็นอนาคต ลืมตาก็เห็นความสำเร็จ ท่านประธานครับ พอตาดูดาวเท้าติดดิน สิ่งเหล่านี้มันไม่ได้เกิดมาเพราะโชคช่วย แล้วผมจะกราบเรียนท่านประธานว่ารัฐบาลสมัยที่เขาบริหารประเทศบนกติกาประชาชนเขาก็ไม่ใช่ยอดมนุษย์ ไม่ได้เก่งกาจสามารถกว่าท่านประธาน เก่ากาจสามารถกว่าสมาชิกในที่นี้ แต่จากกติกาที่เป็นธรรม กติกาที่เป็นประชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ก็เลยนำมาซึ่งความรุ่งเรืองสถาพรของประเทศ ท่านประธานครับ รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ถูกฉีกทิ้ง แต่ต้องกราบเรียนท่านประธานว่ามรดกที่ทิ้งไว้ปัจจุบันนี้มีมากมาย รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ เป็นผู้ทำคลอดโอกาสและความเท่าเทียม รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ของประชาชนทำคลอดรัฐบาลของประชาชน ----------

ทำคลอดประชาธิปไตยที่กินได้ครับ จนนำมาถึงนโยบายสำคัญ ๆ หลายนโยบายทีเดียว ที่ยังคงอยู่แล้วก็สร้างประโยชน์ให้กับพี่น้องประชาชนจนถึงทุกวันนี้ ท่านประธานที่เคารพ รัฐธรรมนูญคือข้อตกลงการอยู่ร่วมกันของผู้คนในสังคม ซึ่งกติกาหรือข้อตกลงนี้จะมีความศักดิ์สิทธิ์ ได้รับการยอมรับก็ต้องให้ผู้ที่อยู่ในสังคมนั้นเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในการกำหนดกติกานั้นด้วย หาไม่แล้วกติกาดังกล่าวก็ไม่ได้รับการยอมรับครับ ซึ่งจะนำมาซึ่งปัญหาความขัดแย้ง เหมือนกับรัฐธรรมนูญที่กำลังบังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน ท่านประธานที่เคารพครับ ผมขออนุญาตยกตัวอย่างการบัญญัติพระธรรมวินัย ผมต้องขออนุญาตยกเอาพระธรรมวินัยขึ้นเปรียบเทียบ เพราะพระธรรมวินัยก็คือรัฐธรรมนูญของสงฆ์นั่นเอง เกิดขึ้นมาตั้งแต่ก่อนสมัยพุทธกาลแต่ก็ยังคงบังคับใช้อยู่จนถึงบัดนี้ กฎกติกาใดก็แล้วแต่ได้รับการยอมรับปฏิบัติกันอย่างต่อเนื่องยาวนานมาเกือบ ๓,๐๐๐ ปี แล้วก็ยังบังคับใช้ต่อตราบที่ยังมีพระพุทธศาสนาอยู่ในโลกใบนี้ก็ต้องถือว่าเป็นแบบอย่างที่ผมเอามาเปรียบเทียบได้ครับ ผลการศึกษาครับ พบว่าหัวใจสำคัญของบัญญัติพระธรรมวินัย ๔ เรื่อง การมีส่วนร่วม การรักษาประโยชน์สาธารณะเป็นไปตามหลักนิติธรรมสากล และที่สำคัญคือจะต้องปรับเปลี่ยนได้ตามกาลสมัย ซึ่งจะเห็นว่ากระบวนการการตรารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ นั้นไม่ได้มีทั้ง ๔ ข้อที่ผมพูด ท่านประธานที่เคารพครับ ผมเริ่มเรื่องมาดูกันที่การมีส่วนร่วมการบัญญัติพระธรรมวินัยที่เกิดขึ้น เกิดขึ้นโดยอะไรครับ ก็เกิดขึ้นโดยที่ประชุมสงฆ์ที่เขาตกลงพร้อมใจที่จะสละสิทธิและเสรีภาพของตน กำหนดกติกาและวิธีปฏิบัติของสงฆ์ เพื่อให้เป็นที่ศรัทธาของพี่น้องประชาชนซึ่งถือเป็นประโยชน์สาธารณะครับ แต่การตรารัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันเกิดจากการที่ท่านผู้ยึดอำนาจไปแต่งตั้งคนของตัวเองขึ้นมาเขียนกติกาเพื่อที่จะสืบทอดอำนาจ ซึ่งลักษณะแบบนี้มันไม่ใช่เป็นการกระทำเพื่อส่วนรวม แล้วมันก็ไม่ได้เป็นประโยชน์สาธารณะแต่อย่างใดครับ ท่านประธานครับ ข้อต่อไปก็คือเนื้อหาสาระของพระธรรมวินัยต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรมสากล ซึ่งไม่มีผลย้อนหลังในทางที่เป็นโทษกับผู้กระทำ ผมขอยกตัวอย่าง พระปิณโฑลภารทวาชเถระ ซึ่งท่านเป็นพระอรหันต์รูปหนึ่งท่านเหาะครับ ท่านเหาะขึ้นไปปลดบาตรของเศรษฐี ซึ่งก็ถือเป็นการแสดงอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์จนเป็นเหตุให้ต่อมาต้องออกมามีบัญญัติสิกขาบทเกิดขึ้น การบัญญัติสิกขาบทก็คือห้ามภิกษุจะไปแสดงอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ ถ้าฝ่าฝืนก็ต้องเป็นอาบัติทุกกฎ แต่สิ่งที่ถูกบัญญัติ

บัญญัติสิกขาบทนั้นไม่ได้มีผลย้อนหลังไปบังคับใช้กับพระอรหันต์รูปดังกล่าว หรือการกล่าวหาสงฆ์ที่ต้องอธิกรณ์ ท่านก็ต้องกระทำต่อหน้าพระสงฆ์รูปนั้น การกล่าวหาลับหลังนี้ให้ปรับเป็นอาบัติต่อผู้กล่าวหานะครับ เพราะฉะนั้นหลักการลักษณะแบบนี้ก็ถูกนำมาใช้ประยุกต์เข้ากับการพิจารณาคดีอาญาจะต้องกระทำต่อหน้าจำเลยเท่านั้น ซึ่งถือว่าเป็นหลักกฎหมายทั่วไปที่สากลยอมรับ แต่พอเรามาดูในรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๖๐ บัญญัติหลักเกณฑ์ตรงข้ามกับหลักนิติธรรมสากล ออกกฎหมายย้อนหลังเป็นโทษในทางเป็นโทษหรือไปอนุญาตให้พิจารณาคดีอาญาลับหลังจำเลยได้ เหล่านี้เป็นต้น ท้ายที่สุดครับพระธรรมวินัยสามารถที่จะถูกเปลี่ยนแปลงแก้ไขเพื่อให้เกิดความเหมาะสมแก่กาลสมัยได้ ในขณะที่รัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๖๐ ฉบับที่เรากำลังจะพิจารณาวาระที่หนึ่งกันขณะนี้ต้องถือว่าเป็นฉบับที่มีการสร้างกระบวนการการแก้ไขที่ยากเย็นแสนเข็ญ จนหลายคนบอกว่ามันแทบจะเป็นไปไม่ได้ เพราะฉะนั้นถ้าจะให้ผมสรุปพอเป็นสังเขป ก็จะบอกว่าการบัญญัติธรรมนูญใด ๆ ขึ้นมาก็แล้วแต่ ยกตัวอย่างเช่นพระธรรมวินัย พระธรรมวินัยเกิดจากแนวคิดของพระอรหันต์เพื่อประโยชน์ของพุทธศาสนา ----------

ผลที่ออกมาก็จึงยั่งยืนมาเกือบ ๓,๐๐๐ ปีอย่างที่ทุกท่านยอมรับกันอยู่ขณะนี้ ผู้ที่ปฏิบัติตามเป็นอย่างไรครับ ก็จะไปสวรรค์มีความสุข ถ้าปฏิบัติดีปฏิบัติชอบก็อาจจะไปถึงนิพพาน ส่วนรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ เกิดจากอะไรครับ เกิดจากแนวคิดของผู้ที่ไปยึดอำนาจพี่น้องประชาชน ที่ประชาชนเรียกง่าย ๆ ว่า คสช. ผลที่ออกมาเป็นอย่างไรครับ ก็พาพี่น้องประชาชนไปสู่ความขัดแย้ง พาไปสู่ความทุกข์ยากอย่างแสนสาหัสอย่างที่เกิดขึ้นในขณะนี้ ท่านประธานที่เคารพครับ ปัญหาใหญ่ของสังคมไทยในวันนี้คือปัญหาเศรษฐกิจ แล้วปัญหาเศรษฐกิจแน่นอนครับเกิดจากปัญหาการเมือง แล้วปัญหาการเมืองก็มีรัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของต้นตอของปัญหาของประเทศ เพราะฉะนั้นสิ่งที่ผมคิดว่าทุกฝ่ายควรต้องร่วมกันทำ รัฐบาลก็ต้องร่วมกันทำก็คือเราต้องช่วยกันยุติปัญหาทางการเมืองโดยเร็วที่สุด โดยการคืนอำนาจให้กับพี่น้องประชาชนเขากลับไปเขียนกติกาของตัวเอง ไปร่างรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน เป็นการตอบสนองการเรียกร้องของพี่น้องประชาชนครบทั้ง ๓ ข้อเลย ไม่ว่าจะเป็นหยุดข่มขู่คุกคาม ให้ร่างรัฐธรรมนูญโดย ส.ส.ร. แล้วก็ยุบสภา นั่นคือสิ่งที่กผมขอเรียกร้องไปยังทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องครับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านวุฒิสมาชิก ซึ่งท่านเป็นหัวใจสำคัญอย่างยิ่งที่จะได้นำพาประเทศนี้ออกจากวังวนแห่งความขัดแย้งในครั้งนี้ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายค้านและฝ่ายรัฐบาล ทั้ง ๒ ฝ่ายเราเสนอญัตติที่มีหลักการที่ตรงกันก็คือการแก้ไขมาตรา ๒๕๖ และตั้ง ส.ส.ร. เพราะฉะนั้นทั้ง ๒ ฝ่ายจะเป็น ส.ส. ฝ่ายรัฐบาลหรือฝ่ายค้าน ผมเชื่อเป็นอย่างยิ่งว่าจะเห็นชอบในหลักการของญัตติที่ตนเสนอ จึงเหลือเพียงเสียงสนับสนุนครับ เป็นเสียงสนับสนุนจากท่านวุฒิสมาชิกอีก ๘๔ เสียง ๘๔ เสียงนี้จะทำให้ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับนี้ผ่านวาระแรก เท่ากับพวกเราที่เป็นสมาชิกรัฐสภาทุก ๆ ท่านเราจะช่วยกันชักฟืนออกจากกองไฟแห่งความขัดแย้ง ประเทศของเราจะเดินหน้าต่อไปได้ ท่านวุฒิสมาชิกบางท่านอาจจะมีความเข้าใจคลาดเคลื่อน อาจจะออกมาให้สัมภาษณ์ทำนองว่าอาจจะไม่เห็นด้วยกับการตั้ง ส.ส.ร. โดยเปรียบเสมือนการตั้ง ส.ส.ร. ดังกล่าวนั้นเป็นการตีเช็คเปล่า กระผมจะขออนุญาตทำความเข้าใจกับท่านประธานผ่านไปยังเพื่อนสมาชิกรัฐสภา ประการแรกครับ อำนาจเป็นของประชาชน เพราะฉะนั้นการคืนอำนาจที่ยึดมาจากประชาชนกลับคืนไปให้กับประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจ ผมคิดว่ามันคือความชอบธรรม ยิ่งไปกว่านั้นตามร่างของรัฐบาล เมื่อ ส.ส.ร. ร่างรัฐธรรมนูญเสร็จ

จะต้องนำกลับมาให้รัฐสภาแห่งนี้ให้ความเห็นชอบ ซึ่งหากเห็นว่าสิ่งที่ ส.ส.ร. ตัวแทนประชาชนเขายกร่างมาแล้วมันไม่ดี มันมีเรื่องที่ต้องปรับปรุง รัฐสภามีอำนาจที่จะไม่ให้ความเห็นชอบ จึงไม่ใช่การตีเช็คเปล่าอย่างแน่นอน ส่วนร่างของฝ่ายค้านนั้นชัดเจนครับจะต้องนำไปทำประชามติ หากพี่น้องประชาชนไม่เห็นด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญเขาไม่รับในหลักการก็ไม่สามารถไปบังคับใช้อยู่แล้ว เพราะฉะนั้นประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจจะเป็นคนตัดสิน อย่างนี้ผมคิดว่าคงไม่ได้เป็นเรื่องของการตีเช็คเปล่าแต่อย่างใด ส่วนที่หลายท่านอาจจะเป็นความกังวลเกี่ยวกับงบประมาณของประเทศ ก็จะต้องนำเอารัฐธรรมนูญไปทำประชามติต้องเสียเงินเสียทองหลายพันล้านบาท ผมเห็นว่าการปล่อยให้ความขัดแย้งในประเทศของเรายังดำรงอยู่ สังคมไทยยังมีการขัดแย้ง เราเสียหายมากกว่าเงินที่เราไปทำประชามติแน่นอน เพราะฉะนั้นเสียเงินเพียงเท่านี้เพื่อให้เราได้รัฐธรรมนูญฉบับประชาชน โดยประชาชน เพื่อประชาชน คุ้มครับ คุ้มเสียยิ่งกว่าคุ้มอีกครับ ----------

ท่านประธานที่เคารพครับ บางท่านก็อาจจะมีคำแนะนำว่าการแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้นอาจจะยังไม่ถึงเวลา ควรเอาเวลาช่วงที่พี่น้องประชาชนตกทุกข์ได้ยากไปแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจก่อน ผมต้องกราบเรียนท่านประธานผ่านไปยังพี่น้องประชาชน การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญถือเป็นหน้าที่ของฝ่ายนิติบัญญัติ ส่วนการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจเป็นหน้าที่ของรัฐบาลที่จะต้องเป็นฝ่ายบริหารประเทศ แก้ไขปัญหาต่าง ๆ เพราะฉะนั้นหากรัฐสภาแห่งนี้ให้ความเห็นชอบ พอกระบวนการเดินหน้าต่อไปก็เข้าไปสู่กระบวนการของ ส.ส.ร. ซึ่งก็เป็นกระบวนการที่มาจากพี่น้องประชาชน เพราะฉะนั้นกระบวนการการแก้ไขแล้วร่างรัฐธรรมนูญขึ้นมาใหม่ ต้องกราบเรียนท่านประธานนะครับ ไม่มีส่วนใดไปเกี่ยวข้องกับรัฐบาลอันจะเป็นอุปสรรคต่อการทำงานช่วยเหลือพี่น้องประชาชนแต่อย่างใด เพราะฉะนั้นเขาสามารถที่จะเดินหน้าแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจให้กับพี่น้องประชาชนได้ เพราะฉะนั้นข้อนี้ก็อยากทำความเข้าใจผ่านท่านประธานไปยังทุกท่าน

ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมอยากจะขอเรียกร้องไปยังท่านวุฒิสมาชิก เพื่อกรุณาให้การสนับสนุนการแก้ไขรัฐธรรมนูญโดยการตั้ง ส.ส.ร. ตามที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายค้านและฝ่ายรัฐบาลได้เห็นชอบตรงกันในหลักการแล้วนะครับ ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ ผมอยากให้ท่านสมาชิกวุฒิสภาทุกท่านได้สบายใจ พอเข้าสู่กระบวนการในการพิจารณาร่างญัตติดังกล่าวต่อไปนั้นเราก็มาทำงานร่วมกัน ทุกฝ่ายสามารถที่จะแต่งตั้งตัวแทนเข้ามาทำหน้าที่เป็นกรรมาธิการ เราก็ไปทำงานร่วมกันทั้งสภาเพื่อให้การแก้ไขครั้งนี้เกิดความรอบคอบแล้วก็เป็นประโยชน์กับพี่น้องประชาชนคนไทยของเรามากที่สุด ท่านประธานที่เคารพครับ ขออนุญาตฝากไปยังท่านวุฒิสมาชิก ผมเชื่อว่าพี่น้อง ส.ส. ของเราจะเป็นฝ่ายค้าน ฝ่ายรัฐบาล เราก็มีความรักชาติ มีความรักประชาชน และผมก็เชื่อมั่นเป็นอย่างยิ่งครับว่าท่านวุฒิสมาชิกทุกท่าน ทั้ง ๒๕๐ ท่าน ท่านก็มีความรักชาติ รักประชาชนไม่ได้ต่างกันกับพวกผมอย่างแน่นอน จึงขออนุญาตฝากท่านประธานผ่านไปยังท่านสมาชิกทุกท่านได้โปรดเห็นชอบในหลักการ ในร่างญัตติที่พวกเราเสนอด้วย กราบขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ท่านต่อไปคุณจุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ ครับ

นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคประชาธิปัตย์ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ขออนุญาตกราบเรียนกับท่านประธานว่าผมเป็นคนหนึ่งที่ให้การสนับสนุนการแก้ไขรัฐธรรมนูญด้วยเหตุผลอย่างน้อย ๒ ประการ ประการที่ ๑ เพราะเหตุว่ารัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันยังมีหลายประเด็นที่ไม่เป็นประชาธิปไตยอย่างที่ควรจะเป็น ทั้งเนื้อในและในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทเฉพาะกาล ประการที่ ๒ ถึงแม้ว่ารัฐธรรมนูญจะผ่านการทำประชามติ แต่เมื่อถึงเวลาและสถานการณ์ที่เหมาะสมควรได้รับการแก้ไขได้ เพราะว่าแม้แต่ในตัวรัฐธรรมนูญเองก็ได้เปิดทางไว้เรื่องการแก้ไขรัฐธรรมนูญในมาตรา ๒๕๖ ผมขออนุญาตกราบเรียนว่าทั้งผมและพรรคประชาธิปัตย์ที่ผมสังกัดได้มีท่าทีที่ชัดเจนมาตั้งแต่ต้นในเรื่องของรัฐธรรมนูญ ซึ่งจะขออนุญาตลำดับความให้ท่านประธานได้เห็นดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ เมื่อมีการทำประชามติผมเป็นคนหนึ่งที่ไม่รับร่างรัฐธรรมนูญและคำถามพ่วงในเวลานั้น

ข้อ ๒ แต่เมื่อรัฐธรรมนูญฉบับนี้ผ่านประชามติ ผมก็ยอมรับ เพราะว่านั่นคือวิถีทางประชาธิปไตยเบื้องต้น และนั่นคือการเคารพเสียงส่วนใหญ่ของประชาชน

ข้อ ๓ ท่านประธานคงจำได้เมื่อครั้งที่พรรคประชาธิปัตย์ได้รับเชิญจากพรรคพลังประชารัฐให้เข้าร่วมรัฐบาลตามวิถีทางประชาธิปไตยระบบรัฐสภา การแก้ไขรัฐธรรมนูญจึงเป็น ๑ ใน ๓ เงื่อนไขก่อนการตัดสินใจร่วมรัฐบาลของพรรคประชาธิปัตย์

ข้อ ๔ ผมในฐานะหัวหน้าพรรคก็ได้ระบุไว้ชัดเจนว่าอย่างน้อยรัฐธรรมนูญฉบับนี้ควรจะได้วิธีการแก้ไขมาตรา ๒๕๖ ที่ว่าด้วยกระบวนการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ซึ่งได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์การแก้ไขไว้ซับซ้อนและมากเงื่อนไข จึงเกือบจะเรียกได้ว่าปิดประตูตายทำให้การแก้ไขรัฐธรรมนูญเกือบจะทำไม่ได้ หากเราสามารถแก้ไขรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ ได้เป็นเบื้องต้น อย่างน้อยก็จะเป็นการสะเดาะกุญแจที่รัฐธรรมนูญนี้ล็อกไว้ ให้ประตูเปิดออกไปสู่ความเป็นประชาธิปไตยในอนาคตยิ่งขึ้นได้

ข้อ ๕ ต่อมาเมื่อรัฐบาลชุดนี้ได้มีการยอมรับเงื่อนไขของพรรคประชาธิปัตย์ก็ได้มีการบรรจุเรื่องการแก้ไขรัฐธรรมนูญไว้ในนโยบายที่แถลงต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ที่ผ่านมา

ข้อ ๖ สำหรับบทบาทด้านนิติบัญญัติ ขอกราบเรียนกับท่านประธานว่าพรรคประชาธิปัตย์ได้เป็นพรรคการเมืองหนึ่งที่เสนอญัตติให้มีการจัดตั้งกรรมาธิการวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎรขึ้นมาเพื่อศึกษาประเด็นที่เห็นควรแก้ไขรัฐธรรมนูญ จนกระทั่งคณะกรรมาธิการชุดดังกล่าวได้นำผลการพิจารณานำเสนอต่อสภาแล้วเมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๓ ที่ผ่านมา

สำหรับการเสนอญัตติขอแก้ไขรัฐธรรมนูญของพรรคประชาธิปัตย์นั้น ผมขออนุญาตกราบเรียนกับท่านประธานว่าพรรคประชาธิปัตย์มีข้อจำกัดโดยเงื่อนไขของรัฐธรรมนูญ ที่ไม่สามารถเสนอญัตติแก้ไขรัฐธรรมนูญโดยลำพังได้ ที่เป็นเช่นนั้นก็เพราะว่าประชาธิปัตย์มีแค่ ๕๒ เสียง การเสนอญัตติเพื่อแก้ไขรัฐธรรมนูญมีความจำเป็นจะต้องใช้เสียงไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๕ โดย ๑๐๐ เสียงโดยประมาณ ซึ่งประชาธิปัตย์มีไม่ถึง เพราะฉะนั้นประชาธิปัตย์จึงต้องร่วมมือกับพรรคร่วมรัฐบาลในการเสนอญัตติแก้ไขรัฐธรรมนูญเพื่อให้เป็นไปตามวิถีทางประชาธิปไตยระบบรัฐสภา โดยใช้วิป (Whip) รัฐบาล

เป็นกลไกสำคัญในการดำเนินการ ซึ่งญัตติแก้ไขรัฐธรรมนูญของพรรคร่วมรัฐบาลได้มีการนำเข้าสู่ระเบียบวาระการประชุมแล้วในวันนี้ อย่างไรก็ตามประเด็นสำคัญที่ขออนุญาตกราบเรียนกับท่านประธาน ก็คือว่าการแก้ไขรัฐธรรมนูญจะสำเร็จได้ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในมาตรา ๒๕๖ ซึ่งกำหนดไว้ชัดเจนว่าจะต้องใช้เสียงของรัฐสภาซึ่งประกอบด้วยสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเกินกว่ากึ่งหนึ่ง แต่ว่าไม่ได้มีเงื่อนไขแต่เพียงเท่านี้ ยังมีเงื่อนไขเพิ่มเติมอีกนั่นคือในเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งนั้นจำเป็นจะต้องมีเสียงฝ่ายค้านไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ซึ่งผมคำนวณคร่าว ๆ อาจจะผิดพลาดประมาณ ๔๘ เสียง และจะต้องมีวุฒิสมาชิกให้ความเห็นชอบอีกไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ หรือประมาณ ๘๔ เสียงโดยประมาณ

นอกจากนั้นหลังจากรัฐธรรมนูญผ่านสภายังจำเป็นต้องเอาไปทำประชามติถามประชาชนอีกครั้งหนึ่ง โดยเหตุนี้ผมกำลังจะกราบเรียนกับท่านประธานว่าความร่วมมือของรัฐสภาจึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่ง หากเสียงฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ว่าจะเป็นเสียงของพรรคร่วมรัฐบาลเป็นเสียงของพรรคร่วมฝ่ายค้าน หรือเป็นเสียงของวุฒิสมาชิกขาดหายไปไม่เพียงพอตามเงื่อนไข การแก้ไขรัฐธรรมนูญก็ไม่มีทางประสบความสำเร็จได้ ตรงนี้จึงเป็นที่มาที่ผมได้เสนอความเห็นผ่านวิป (Whip) ของพรรคคือท่านชินวรณ์ บุณยเกียรติ ให้ไปหารือกับวิป (Whip) รัฐบาล เพื่อขอความเห็นร่วมในการที่จะให้มีการนัดหมายวิป (Whip) ๓ ฝ่ายได้มาหารือกัน ทั้งนี้ก็เพื่อต้องการแสวงหาจุดร่วม ต้องการให้รัฐธรรมนูญในการแก้ไขครั้งนี้สามารถบรรลุผลสัมฤทธิ์ได้จริง และเพื่อให้รัฐสภาเป็นที่พึ่งและเป็นเวทีหาทางออกให้กับประเทศได้อย่างแท้จริง ซึ่งมาถึงวันนี้ต้องขอขอบคุณวิป (Whip) ทั้ง ๓ ฝ่ายที่ได้รับข้อเสนอของผมและรับหลักการนี้ ซึ่งจะได้มีการประชุมหาข้อสรุปกันต่อไป

สำหรับการพิจารณาร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญในวันนี้ ขออนุญาตกราบเรียนกับท่านประธานว่าผมสนับสนุนร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญของพรรคร่วมรัฐบาล ที่เป็นเช่นนั้นก็เพราะด้วยเหตุผลประการที่ ๑ ก็คือว่าร่างฉบับนี้มีการแก้ไขมาตรา ๒๕๖ ตามที่พรรคประชาธิปัตย์ได้จุดประกายมาแต่ต้นก่อนการตัดสินใจร่วมรัฐบาล และเป็นจุดยืนมาตั้งแต่เบื้องต้น ประการที่ ๒ ร่างของพรรคร่วมรัฐบาลกำหนดให้มีการตั้ง ส.ส.ร. เพื่อยกร่างรัฐธรรมนูญใหม่ และแม้จะมีความเห็นต่างกันบ้างในเรื่องของที่มา ส.ส.ร. แต่ก็สามารถที่จะนำไปปรับปรุงแก้ไขในขั้นแปรญัตติในวาระที่สองได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่สำคัญก็คือว่าการตั้ง ส.ส.ร. นั้นจะมีส่วนช่วยให้สามารถปรับปรุงหรือบรรจุประเด็นเพิ่มเติมที่นอกเหนือจากญัตติหลายญัตติที่เสนอให้มีการแก้ไขรายประเด็นเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาในวันนี้ได้ด้วย และประการที่ ๓ ขออนุญาตกราบเรียนกับท่านประธานว่าถ้ามีการจัดตั้ง ส.ส.ร. ขึ้นมาระหว่างการยกร่าง พรรคประชาธิปัตย์จะมีส่วนร่วมในฐานะพรรคการเมืองด้วยการนำเสนอประเด็นต่าง ๆ เพื่อประกอบการพิจารณาของ ส.ส.ร. และร่วมให้ความเห็นอันเป็นประโยชน์ในฐานะผู้ปฏิบัติและผู้ใช้รัฐธรรมนูญ พรรคประชาธิปัตย์จะนำเสนอประเด็นต่าง ๆ ที่จะทำให้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่เป็นประชาธิปไตยยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นประเด็นเรื่องสิทธิเสรีภาพของประชาชน สิทธิชุมชน หรือแม้แต่สิทธิของผู้ด้อยโอกาส ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของ

การกระจายอำนาจ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการจัดการทุจริตคอร์รัปชันให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเงื่อนไขของรัฐธรรมนูญ และไม่ว่าจะเป็นเรื่องของระบบการเลือกตั้งในปัจจุบัน ก็ควรมีการปรับปรุงแก้ไข เพื่อจะได้ไม่นำไปสู่ผลการเลือกตั้งแบบเบี้ยหัวแตกจนส่งผลให้การเมืองขาดเสถียรภาพ และที่สำคัญในเรื่องอำนาจของหน้าที่ของวุฒิสภา ผมขออนุญาตกราบเรียนกับท่านประธานว่าผมสนับสนุนให้มีวุฒิสภา เพราะเหตุว่าผมเห็นว่าจากประสบการณ์ที่เป็นนักการเมืองมายาวนาน รัฐสภามีความจำเป็นต้องมีวุฒิสภาประกอบ แต่ถ้าวุฒิสมาชิกไม่ได้มาจากการเลือกตั้งโดยตรง วุฒิสภาก็ควรมีอำนาจและบทบาทจำกัด นั่นก็คือวุฒิสภาควรมีบทบาทในการกลั่นกรองกฎหมายที่ผ่านสภาผู้แทนราษฎรไป ซึ่งบางครั้งก็ต้องยอมรับความจริงว่ามีข้อบกพร่อง จะด้วยเหตุใดก็ตามในกฎหมายบางฉบับ

และในประการที่ ๒ ถ้าวุฒิสภาไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง วุฒิสภาก็ควรมีอำนาจนอกจากกลั่นกรองกฎหมายแล้วก็ควรมีบทบาทหน้าที่ในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน นี่ก็คือสิ่งที่ขออนุญาตกราบเรียนต่อท่านประธาน นอกจากนั้นพรรคประชาธิปัตย์ระหว่างที่มีการยกร่างรัฐธรรมนูญโดย ส.ส.ร. พวกเราก็จะทำหน้าที่ร่วมผลักดันให้การจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่นั้นดำเนินไปด้วยความรวดเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ และที่สำคัญที่ผมเห็นด้วยกับร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญของพรรคร่วมรัฐบาล ก็เพราะว่าร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับนี้ไม่แตะ หรือแปลว่าไม่แก้ไขในหมวด ๑ และหมวด ๒ ทำไมผมคิดว่าหมวด ๑ และหมวด ๒ มีความสำคัญ ที่มีความสำคัญก็เพราะเหตุว่าหมวด ๑ หมวด ๒ นั้นเป็นหมวดที่ว่าด้วยรูปแบบของรัฐ รูปแบบของความเป็นประเทศของเรา และเป็นหมวดที่ว่าด้วยพระมหากษัตริย์ ถ้าท่านประธานไปพลิกรัฐธรรมนูญดูจะเห็นได้ชัดเจนว่าในหมวด ๑ อย่างน้อยแม้จะมีหลายมาตรา แต่ ๒ มาตราสำคัญที่ขออนุญาตหยิบยกมากราบเรียนกับท่านประธานในที่นี้ให้ได้รับทราบก็คือว่าในหมวด ๑ มาตรา ๑ ระบุไว้ชัดเจนว่าประเทศไทยเป็นราชอาณาจักรอันหนึ่งอันเดียวจะแบ่งแยกมิได้ และมาตรา ๒ ที่สำคัญไม่แพ้กัน ประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตรงนี้จึงเป็นที่มาที่ผมสนับสนุนร่างของพรรคร่วมรัฐบาลเพราะระบุชัดว่าจะไม่แก้ไขและไม่แตะทั้งหมวด ๑ และหมวด ๒ ทั้งหมดนี้คือจุดยืนของผมและน่าจะกราบเรียนกับท่านประธานได้ว่าเป็นจุดยืนของพรรคประชาธิปัตย์ ผมหวังว่าร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญของพรรคร่วมรัฐบาลที่มีหลักการชัดเจนให้แก้มาตรา ๒๕๖ ให้มี ส.ส.ร. ขึ้นมายกร่างใหม่เพื่อความเป็นประชาธิปไตยยิ่งขึ้น โดยไม่แตะหมวด ๑ และหมวด ๒ จะได้รับการสนับสนุนทั้งจากพรรคร่วมรัฐบาล พรรคร่วมฝ่ายค้าน และวุฒิสมาชิก เพื่อให้ประเทศไทยของเราเดินหน้าไปสู่ความเป็นประชาธิปไตยยิ่งขึ้นได้ในอนาคต เพื่อให้รัฐสภาได้เป็นที่พึ่งของประชาชน และเพื่อให้รัฐสภาได้เป็นเวทีหาทางออกให้กับประเทศได้อย่างแท้จริง สำหรับผมและพรรคประชาธิปัตย์มีมติชัดเจนรับหลักการร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญของพรรคร่วมรัฐบาล รวมไปถึงพรรคร่วมฝ่ายค้านที่มีหลักการใกล้เคียงกัน ขอบคุณท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ครับ ท่านต่อไปคุณมณเฑียร บุญตัน แล้วชุดที่ ๒ ก็จะเริ่มด้วยคุณพิธา ลิ้มเจริญรัตน์ คุณไพบูลย์ นิติตะวัน คุณเจตน์ ศิรธรานนท์ ขอเชิญคุณมณเฑียรครับ

นายมณเฑียร บุญตัน สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม นายมณเฑียร บุญตัน สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ก่อนอื่นต้องขอขอบพระคุณที่ให้โอกาส ส.ว. ตัวเล็ก ๆ อย่างกระผมได้แสดงความคิดเห็นต่อรัฐสภาแห่งนี้ ถือเป็นเกียรติที่ได้พูดเป็นคนแรก กระผมขอยืนยันผ่านท่านประธานไปยังสมาชิกทุกท่านว่า สมาชิกวุฒิสภาทุกคนมีเอกสิทธิ์และมีความคิดเห็นเป็นของตนเอง ทำหน้าที่ผู้แทนปวงชนชาวไทยโดยอิสระ ----------

เพราะฉะนั้นสิ่งที่ผมจะพูดต่อไปนี้ไม่เป็นตัวแทนและไม่สะท้อนความรู้สึกนึกคิดของสมาชิกวุฒิสภาท่านใด ท่านประธานที่เคารพครับ ตั้งแต่กระบวนการยกร่างและผลักดันให้มีรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ แม้ว่าผมไม่ได้มีตำแหน่งอะไรเลยในกระบวนการเหล่านั้น แต่ผมเป็นผู้หนึ่งที่มีความกระตือรือร้นได้แสดงความคิดเห็นในฐานะภาคประชาสังคม แม้ว่าขณะนั้นจะรับราชการอยู่ก็ตามแต่ว่ามีความกระตือรือร้นที่จะเข้าไปสู่กระบวนการแสดงความคิดเห็น และกระทั่งเมื่อรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ประกาศใช้ ผมเองก็เป็นคนหนึ่งที่มีความยินดีและสามารถพูดได้เต็มปากว่าเป็นรัฐธรรมนูญที่ประชาชนให้การยอมรับและยังเป็นรัฐธรรมนูญที่มีบทบัญญัติที่รับรองสิทธิเสรีภาพของประชาชนไว้อย่างชัดแจ้ง พี่น้องกลุ่มผู้ด้อยโอกาส กลุ่มคนพิการและกลุ่มเปราะบางอื่นได้รับการปักธงไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าว แต่รัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๔๐ มีอันต้องอายุสั้นซึ่งก็เป็นที่น่าเสียดาย ผมจะไม่พูดถึงสาเหตุในรายละเอียด แต่ผมคิดว่าปมประเด็นหนึ่งที่นำไปสู่การที่รัฐธรรมนูญฉบับที่เราภูมิใจว่าเป็นรัฐธรรมนูญฉบับที่ดีมากก็คือเมื่อใดที่มีอาการฝืน อาการฝืนอาจจะเกิดจากตัวรัฐธรรมนูญเองที่แก้ยาก แม้ว่ามีความจำเป็นต้องแก้ หรือแม้กระทั่งรัฐธรรมนูญแก้ไม่ยาก แต่ว่าผู้อยู่ในอำนาจไม่ยอมแก้ เพราะฉะนั้นอันนี้ก็เป็นประวัติศาสตร์ครั้งหนึ่งที่น่าเสียดาย ถ้าเราแก้รัฐธรรมนูญเล็กน้อยในปี ๒๕๔๘-๒๕๔๙ เราอาจจะไม่ต้องมานั่งเสียใจในวันนี้ มีผู้ชี้ให้เห็นถึงจุดอ่อนบางประการ ซึ่งเกิดขึ้นได้ครับเพราะว่าเราเป็นมนุษย์ แม้กระทั่งรัฐธรรมนูญของประเทศที่เป็นผู้นำประชาธิปไตยระดับโลก เราจะชอบหรือไม่ชอบประเทศนั้นก็ตาม ประเทศสหรัฐอเมริกาในรอบ ๒๐๐ กว่าปีมานี้ก็แก้รัฐธรรมนูญมาถ้าผมจำไม่ผิด ๒๐ กว่าครั้ง เพราะฉะนั้นรัฐธรรมนูญต้องแก้ได้ครับ ทั้งโดยเนื้อหาสาระและโดยผู้ที่อยู่ในอำนาจก็ต้องไม่ฝืนให้มีการแก้ไข เมื่อเกิดการรัฐประหารและนำไปสู่การสถาปนามีการยกร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ แล้วหลายท่านก็บอกนะครับว่าได้เอาจุดอ่อนของปี ๒๕๔๐ มาปรับปรุง ท่านจะเห็นด้วยหรือไม่ก็แล้วแต่นะครับ ผมเองไม่ได้มีตำแหน่งอะไรเลยเช่นกันในกระบวนการ แต่ก็พยายามเข้าไปเสนอความคิดเห็นเพื่อให้รัฐธรรมนูญในส่วนที่ผมรณรงค์อยู่นั้นมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น สิทธิคนพิการในมาตราที่ว่าด้วยเรื่องของความเสมอภาคและไม่เลือกปฏิบัติ ได้รับการระบุไว้อย่างชัดแจ้งในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐

จริง ๆ ปี ๒๕๔๐ ก็ระบุแต่ว่าไประบุในมาตราอื่น และเมื่อมีการลงประชามติ ผมก็ได้ให้การสนับสนุน ไม่ได้แปลว่ารัฐธรรมนูญฉบับนั้นไม่มีข้อบกพร่อง แต่ผมคิดว่าเมื่อกระบวนการยกร่างและกระบวนการเจรจาเนื้อหาต่าง ๆ มันมาถึงจุดที่เราต้องเดินหน้าประเทศไปข้างหน้าแล้ว ผมก็ไม่ฝืนครับ ผมคิดว่าเพื่อให้ประเทศสามารถเดินหน้าต่อไปได้ การแสดงความเห็นในลักษณะที่เห็นด้วยเพื่อให้ประเทศชาติไม่หยุดชะงักนั้นเป็นสิ่งที่ผมพร้อมที่จะทำ รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ก็เป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้ผมเข้ามาทำหน้าที่ในสภา --------

ท่านจะเห็นด้วยกับ ส.ว. สรรหาหรือไม่ก็แล้วแต่นะครับ แต่ผมคิดว่าเมื่อรัฐธรรมนูญกำหนดให้เป็นเช่นนั้นและมีช่องทางที่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ เมื่อผมได้เข้ามาทำหน้าที่ผมก็ทำงานเต็มที่เช่นกัน ในปี ๒๕๕๔-๒๕๕๕ มีความพยายามจะแก้ไขรัฐธรรมนูญโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องที่มาของสมาชิกวุฒิสภา ผมเองเป็นคนหนึ่งที่แม้ว่าจะไม่เห็นด้วยในเบื้องต้นที่จะให้มีการแก้ไข แต่ว่าเมื่อสภาได้รับหลักการแล้วผมก็เป็นคนหนึ่งที่เสนอคำแปรญัตติเพื่อเดินหน้า แต่คำแปรญัตติของผมก็ไม่ได้รับการพิจารณา ในท้ายที่สุดเหตุการณ์ที่นำไปสู่ความไม่สำเร็จในการแก้ไขรัฐธรรมนูญในครั้งนั้นก็เป็นที่ทราบกันอยู่แล้ว เหตุผลที่ผมไม่เห็นด้วยกับเนื้อหาสาระในครั้งนั้นก็เพราะว่าวิธีการเลือกรัฐธรรมนูญตามที่สภาหรือเสียงส่วนใหญ่ในสภาเห็นพ้องนั้น ไม่ได้ต่างอะไรกับวิธีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเราก็อภิปรายแลกเปลี่ยนกันแล้วก็เห็นว่าหน้าที่ก็ต่างกัน และถ้าเราต้องการให้ ส.ว. นั้นเป็นกลางทางการเมือง ไม่ถูกครอบงำหรือไม่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของพรรคการเมือง เราก็ควรจะต้องมีวิธีการที่ให้ได้มาซึ่ง ส.ว. ที่แตกต่างออกไปจากสภาผู้แทนราษฎร กรณีรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ นั้นมีทั้งส่วนที่ผมเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย อันนี้พูดกันตรง ๆ นะครับ แต่ผมก็ใช้ดุลพินิจในการเห็นชอบรัฐธรรมนูญตอนลงประชามติเพื่อให้บ้านเมืองนั้นสามารถเดินหน้าต่อไปได้ เพราะถ้ารัฐธรรมนูญไม่ผ่านเราไม่ทราบว่าอะไรจะเกิดขึ้น เพราะฉะนั้นการที่ผมอภิปรายในครั้งนี้และจะแสดงจุดยืนในครั้งนี้ก็เช่นกันครับ ผมจะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับเนื้อหาสาระที่เสนอเข้ามาทั้ง ๖ ฉบับ ยังไม่สำคัญเท่ากับว่าเมื่อผมพิจารณาแล้ว ส.ส. ทั้งฝ่ายค้านและฝ่ายรัฐบาลก็เสนอร่างญัตติให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญเข้ามาทั้งหมด ผมเองเป็นสมาชิกวุฒิสภา ผมจะเป็นอุปสรรคต่อการให้เกิดกระบวนการปรึกษาหารือแลกเปลี่ยนเนื้อหาสาระและกระบวนการแก้ไขรัฐธรรมนูญได้อย่างไร ผมไม่ทราบหรอกครับว่าผลจะเป็นอย่างไร ผมไม่ทราบว่าเมื่อรับมาทั้ง ๖ ร่างแล้ว ร่างฉบับใดจะเป็นหลัก แต่ผมคิดว่าเพื่อให้บ้านเมืองนั้นสามารถเดินต่อไปได้และเพื่อไม่ให้เป็นความชอบธรรมหรือเป็นเหตุให้เกิดการสิ้นอายุของรัฐธรรมนูญโดยวิธีการที่ไม่เป็นประชาธิปไตย ซึ่งผมไม่เห็นด้วยอยู่แล้ว การให้มีการรับร่างรัฐธรรมนูญไว้เพื่อพิจารณามีการแลกเปลี่ยนกันจึงเป็นสิ่งที่ผมไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ครับ

ประการสุดท้าย โดยส่วนตัวนะครับ อันนี้ไม่เกี่ยวกับว่าผมจะรับหรือไม่รับ เพราะว่าผมได้เรียนไปแล้วว่าผมจะไม่เป็นอุปสรรคต่อการเดินหน้าเพื่อให้มีการแก้ไข โดยส่วนตัวผมคิดว่ารัฐธรรมนูญต้องแก้ไขได้และไม่ยากเกินไป และผมไม่เชื่อว่าการแก้ไขรัฐธรรมนูญโดยการยกร่างใหม่ทั้งฉบับจะนำมาซึ่งความพอใจของคนโดยรวม เรื่องนี้มีประวัติความเป็นมาหลายรอบ ไม่ได้เกี่ยวกับเนื้อหาครับ แต่เกี่ยวกับความรู้สึก เพราะฉะนั้นประเทศหลายประเทศที่เป็นประชาธิปไตยที่พัฒนาแล้วแทบจะไม่เห็นประเทศใดแก้ไขรัฐธรรมนูญแบบเอาฉบับเก่าทิ้งทั้งร่าง ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นการแก้เป็นประเด็นครับ อันนี้เป็นความรู้สึกส่วนตัว แล้วลึก ๆ ผมก็ยังอยากให้แก้ไขเป็นรายประเด็น เพราะว่าแก้ไขทั้งฉบับมันย่อมนำมาซึ่งความไม่พอใจ ความขัดแย้งซึ่งไม่มีวันสิ้นสุด ขอบพระคุณครับท่านประธาน

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ท่านต่อไปคุณพิธา ลิ้มเจริญรัตน์ ครับ

นายพิธา ลิ้มเจริญรัตน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม พิธา ลิ้มเจริญรัตน์ บัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล ในฐานะสมาชิกรัฐสภา พวกเรามาร่วมประชุมกันที่รัฐสภาแห่งนี้ในช่วงเวลาหัวเลี้ยวหัวต่อของบ้านเมือง ไม่ว่าจะเป็นอุณหภูมิการเมืองที่ร้อนระอุจากความไม่ชอบธรรมและความล้มเหลวของระบอบประยุทธ์ หรือจะเป็นวิกฤติเศรษฐกิจครั้งใหญ่ที่สุดในช่วงชีวิตของพวกเราที่ประชาชนยังรอคอยการแก้ไข หรือจะเป็นกระแสโลกดิสรัปชัน (Disruption) ที่เปลี่ยนแปลงอย่างเร็วและแรงในทุกมิติจนเราอาจไม่มีที่ยืน หากก้าวไม่ทันการเปลี่ยนแปลงของโลกในอนาคต ไม่มีเวลาไหนมากไปกว่าตอนนี้อีกแล้วในประวัติศาสตร์ชาติไทยที่เราต้องการระบบการเมืองที่มีประสิทธิภาพ ความเสมอภาค ความยุติธรรมและยึดโยงกับประชาชน สะท้อนหลักอำนาจสูงสุดเป็นของประชาชน ซึ่งนั่นทำให้การอภิปรายญัตติแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญในวันนี้จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะนี่เป็นการอภิปรายที่ประชาชนจับตามองมากที่สุดครั้งหนึ่ง การพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญครั้งนี้ย่อมส่งผลต่ออนาคตความเป็นอยู่ของพี่น้องประชาชน เพราะถ้าการเมืองยังเหมือนเดิมจะเป็นอุปสรรคชิ้นใหญ่ที่ขวางอนาคตของประเทศเอาไว้ไม่ให้เปลี่ยนแปลง ไม่ให้พัฒนา สาระสำคัญของการอภิปรายในวันนี้ก็คือว่ารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ที่มีความจำเป็นต้องแก้ไขนั้นไม่ใช่เพียงเพราะเป็นเครื่องมือกลไกการสืบทอดอำนาจของ คสช. แต่ยังเป็นกลไกที่ฝืนธรรมชาติ ยื้อรั้งฉุดกระชากลากถูประเทศไทยกลับไปสู่อดีต เป็นการทวนเข็มนาฬิกาย้อนยุคประเทศไทยให้ล้าหลัง คำถามก็คือรัฐธรรมนูญฉบับสุดท้ายที่ให้อำนาจ ส.ว. ที่มาจากการแต่งตั้งเลือกนายกรัฐมนตรีฉบับสุดท้ายของประเทศไทยคือรัฐธรรมนูญฉบับไหน คำตอบก็คือรัฐธรรมนูญฉบับสุดท้ายที่ให้อำนาจ ส.ว. ที่มาจากการแต่งตั้งเลือกนายกรัฐมนตรีได้คือรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๒๑ ผ่านมาแล้ว ๔๐ ปี ตัวผมเองปีนี้ก็อายุ ๔๐ ปี เกิดปี ๒๕๒๓ ผมเกิดในยุคที่เราเรียกกันว่ายุคประชาธิปไตยครึ่งใบภายใต้รัฐธรรมนูญปี ๒๕๒๑ อันเป็นผลพวงมาจากเหตุการณ์ ๖ ตุลาคม ๒๕๑๙ ที่มีการใช้กำลังล้อมปราบนักศึกษานำมาสู่การยึดอำนาจของทหาร หลัง ๖ ตุลาคม มีการประกาศแผนพัฒนาประชาธิปไตย ๑๒ ปี โดย ๔ ปีแรกให้สภาปฏิรูปที่มาจากแต่งตั้งเป็นผู้ควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน

แต่สุดท้ายก็เกิดรัฐประหารซ้ำอีกและประกาศใช้รัฐธรรมนูญใหม่ในปี ๒๕๒๑ รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๒๑ ให้อำนาจสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการแต่งตั้งเลือกนายกรัฐมนตรีในช่วง ๔ ปีแรก โดยมี พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ แกนนำคณะรัฐประหารเป็นนายกรัฐมนตรีครั้งแรก จากรัฐธรรมนูญฉบับนี้ รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๒๑ ไม่ได้กำหนดให้นายกรัฐมนตรีต้องมาจาก ส.ว. เท่ากับเปิดทางให้มีนายกรัฐมนตรีคนนอกที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งได้ พอถึงปีที่ผมเกิด ส.ว. ที่ถูกแต่งตั้งขึ้นมาก็หันไปสนับสนุน พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี คนนอกแทน หลังจากนั้นไม่ว่าผมจะอยู่ ป. ๒ ป. ๓ ป. ๔ หรือ ป. ๕ ก็มีนายกรัฐมนตรีชื่อ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ ผ่านมา ๔๐ ปีครับท่านประธาน ลูกสาวผมเกิดในช่วงรัฐประหาร ปี ๒๕๕๗ มีหัวหน้าคณะรัฐประหารชื่อ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ตอนนี้เธออายุ ๔ ขวบแล้ว เรายังมีแผนยุทธศาสตร์แห่งชาติ ๒๐ ปี ในรัฐธรรมนูญจากคณะรัฐประหารอยู่อีก

เรายังให้ ส.ว. ที่มาจากการแต่งตั้งเลือกนายกรัฐมนตรี เรายังมีรัฐธรรมนูญที่เปิดช่องให้นายกรัฐมนตรีไม่จำเป็นต้องมาจากการเลือกตั้ง ปี ๒๕๖๒ ส.ว. ที่มาจากการแต่งตั้งก็เลือก พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี หลังจากนั้นไม่ว่าลูกสาวผมจะอายุ ๒ ขวบ ๓ ขวบ ๔ ขวบ หรือ ๕ ขวบ ก็ยังมีนายกรัฐมนตรี ชื่อ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นี่คือความเหมือนที่ไม่บังเอิญของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๒๑ กับปี ๒๕๖๐ ผ่านไป ๔๐ ปี ก็ยังใช้วิธีเดิม ๆ ที่เพิ่มเติมขึ้นมาคือนวัตกรรมทางการเมืองเพื่อการผูกขาดอำนาจแบบใหม่ โดยการใช้องค์กรอิสระที่ไม่อิสระจริงทำลายศัตรูทางการเมือง จนถึงวันนี้องค์กรที่ตั้งมาเพื่อหวังให้เป็นกลไกการตรวจสอบ การใช้อำนาจอย่างฉ้อฉลกับลุแก่อำนาจใช้อำนาจฉ้อฉลเสียเอง ๔๐ ปีผ่านไปจากรุ่นพ่อสู่รุ่นลูก ประเทศไทยยังไม่ไปไหน วนเวียนอยู่กับที่เหมือนม้าหมุน แค่เปลี่ยนจากประชาธิปไตยครึ่งเดียวในรุ่นพ่อ กลายเป็นประชาธิปไตยสลึงเดียวในรุ่นลูก การทวนเข็มนาฬิกาทางการเมืองแบบนี้อาจไม่ใช่เรื่องบังเอิญ เพราะนายมีชัย ฤชุพันธุ์ ประธานคณะกรรมาธิการร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ เมื่อ ๔๐ ปีที่แล้ว ท่านก็ทำหน้าที่เป็นเลขานุการคณะกรรมาธิการร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๒๑ สิ่งที่น่าเศร้าใจสำหรับสังคมไทยจึงกลายเป็นว่าสิ่งที่เราพูดคุยถกเถียงกันในวันนี้

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : พยายามอย่าไปเอ่ยชื่อคนนอกนะครับ

นายพิธา ลิ้มเจริญรัตน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ครับท่านประธาน มันไม่ได้ก้าวหน้าไปไหนเลยจาก ๓๐-๔๐ ปีที่แล้ว รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ในแง่หนึ่งจึงไม่ใช่แค่การสืบทอดอำนาจของ คสช. แต่มันคือความพยายามที่พาสังคมไทยกลับไปสู่อดีต เพื่อกดทับให้อำนาจที่มาจากประชาชนอยู่ใต้อำนาจชั้นฟ้าที่ไม่ยึดโยงกับประชาชนตลอดไป ทั้ง ๆ ที่เราต้องเสียเลือดเสียเนื้อกันไปไม่รู้เท่าไร นั่นเท่ากับว่าผู้มีอำนาจในประเทศไทยไม่ได้เรียนรู้อะไรเลยจากชีวิตของประชาชนที่ต่อสู้เพื่อประชาธิปไตยในหลาย ๑๐ ปีที่ผ่านมา จนถึงจุดนี้ผมยังมีความหวังว่าการที่เรามาอภิปรายกันในวันนี้จะทำให้สังคมเราไม่เหมือนเดิมอย่างทุก ๆ ครั้งที่ผ่านมา ให้ผลลัพธ์มันออกมาไม่เหมือนทุกครั้งที่ผ่านมาเรายังมีโอกาสอันริบหรี่ในสังคมไทยที่เกิดขึ้นได้จากพลังอานุภาพของประชาชนที่อยู่นอกสภา เราไม่สามารถที่จะปล่อยให้โอกาสที่จะพาประเทศไทยออกจากหลุมดำทางการเมือง ถูกปล้นไปได้ต่อหน้าต่อตา ผมจึงขอวิงวอน

เพื่อนสมาชิกไม่ว่าจะเป็น ส.ส. หรือ ส.ว. ฝ่ายค้าน หรือรัฐบาล ช่วยกันทำให้โอกาสนี้ไม่สูญเปล่า ช่วยกันถอนฟืนออกจากกองไฟ การแก้ไขรัฐธรรมนูญที่จะถอนฟืนออกจากกองไฟนั้นต้องโอบอุ้มความฝันของคนทุกกลุ่ม ทุกประเภท ด้วยเหตุนี้ผู้ร่างรัฐธรรมนูญจึงต้องเป็นตัวแทนกลุ่มทางสังคมและตัวแทนทางอุดมการณ์ที่หลากหลาย มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน ไม่ใช่ให้ ส.ส.ร. เป็นกลไกในการสืบทอดอำนาจของการสืบทอดอำนาจอีกทีหนึ่ง เป็นสืบทอดอำนาจยกกำลังสอง อย่างที่ปรากฏในร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมของพรรคร่วมรัฐบาล ซึ่งเปิดให้ ส.ส.ร. มาจากการแต่งตั้งอีก ไม่ว่าจะมาจากรัฐสภาภายใต้ระบอบประยุทธ์ ๒๐ คน จากการเลือกโดยการประชุมอธิการบดีภายใต้ระบอบประยุทธ์ ๒๐ คน และมาจากนักเรียนนักศึกษาที่ กกต. ภายใต้ระบอบประยุทธ์คัดสรรมาอีก ๑๐ คน เช่นนี้จะทำให้ ส.ส.ร. ที่ควรจะยึดโยงกับประชาชนกลายเป็นยึดโยงกับระบอบประยุทธ์ ปล้นเจตนารมณ์ของการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ไปโดยสิ้นเชิง การแก้ไขรัฐธรรมนูญที่จะถอนฟืนออกจากกองไฟนั้นสำคัญ คือการออกแบบรัฐธรรมนูญต้องเป็นพื้นที่ปลอดภัย ไม่มีข้อจำกัด ไม่จำกัดความฝันของประชาชนกลุ่มใด ดังนั้นการห้ามแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญในหมวด ๑ บททั่วไป และหมวด ๒ พระมหากษัตริย์จะไม่ช่วยให้ข้อเรียกร้องของประชาชนที่ต้องการระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุขอย่างแท้จริงได้ถูกพูดถึงด้วยเหตุและผลอย่างมีวุฒิภาวะ ----------

เพื่อให้สถาบันพระมหากษัตริย์อยู่คู่กับระบอบประชาธิปไตยได้อย่างมั่นคงสถาพร มีคนบางกลุ่มพยายามปลุกปั่นทำให้การเรียกร้องของนักเรียน นิสิต นักศึกษา ประชาชนกลายเป็นปีศาจของสังคมไทย ทั้ง ๆ ที่จริงแล้วความฝันของพวกเขาเป็นสิ่งที่ธรรมดาสามัญมาก พวกเขาไม่ได้ต้องการอะไรมากไปกว่าระบอบการเมืองที่คนเท่ากัน ทุกคนเสมอภาคต่อหน้ากฎหมาย เป็นนิติรัฐ ใครก็ตามที่ใช้อำนาจสาธารณะย่อมต้องถูกตรวจสอบได้ ใครทำผิดต้องรับผิด พวกเขาฝันถึงสังคมที่จะไม่มีการรัฐประหารอีก อยากเห็นข้าราชการ ตุลาการ และสถาบันพระมหากษัตริย์ร่วมมือกับประชาชนไม่รับรองคณะรัฐประหาร สถาบันที่เป็นศูนย์รวมจิตใจของคนในชาติต้องปลอดพ้นจากการเมือง จะสวยงามเพียงใดหากรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ของพวกเราเริ่มต้นด้วยมาตรา ๑ อย่างเรียบง่ายว่าอำนาจสูงสุดเป็นของประชาชน การแก้ไขรัฐธรรมนูญที่จะถอนฟืนออกจากกองไฟนั้นต้องคำนึงถึงเงื่อนไขเวลา มีความจริงใจ ไม่ใช่การยื้อเวลา ไม่ใช่การประวิงเวลาให้ระบอบประยุทธ์อยู่ในอำนาจต่อไป จากลำพังเพียงแค่การแก้ไขมาตรา ๒๕๖ เพื่อตั้ง ส.ส.ร. คงจะไม่พอที่จะลดอุณหภูมิการเมืองได้ ดังนั้นสำหรับสถานการณ์เฉพาะหน้าที่เร่งด่วนที่สุดเราต้องพิจารณาใจกลางของปัญหาความขัดแย้งของการเมืองไทย นั่นก็คือ ส.ว. แต่งตั้ง ๒๕๐ คน ที่มีอำนาจในการเลือกนายกรัฐมนตรี ระบบเลือกตั้งที่ไม่สะท้อนเจตจำนงของประชาชน ทำให้เกิดรัฐบาลอ่อนแอ ไร้ประสิทธิภาพ องค์กรอิสระถูกครอบงำโดยผู้มีอำนาจในปัจจุบัน การแก้ไขรัฐธรรมนูญที่จะถอนฟืนออกจากกองไฟนั้นต้องถูกกำหนดโดยประชาชนด้วยการเห็นชอบผ่านประชามติ ไม่ใช่การเห็นชอบโดยรัฐสภาภายใต้ระบอบประยุทธ์ตามญัตติของพรรคร่วมรัฐบาล นอกจากนี้การบัญญัติให้พระมหากษัตริย์ทรงมีพระราชอำนาจยับยั้งร่างรัฐธรรมนูญที่ผ่านประชามติของประชาชนได้ก็เป็นประเด็นที่สุ่มเสี่ยงอย่างยิ่ง เพราะการเอาพระราชอำนาจมาปะทะกับอำนาจสถาปนารัฐธรรมนูญของประชาชนตามของร่างรัฐบาลนั้นอาจกระทบกระเทือนต่อระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ประเทศไทยเราเสียเวลากับอดีตมามากเกินไปแล้ว อนาคตของประชาชนคนรุ่นใหม่ถูกชนชั้นนำ ถูกคนรุ่นเก่าเพียงไม่กี่กลุ่มปล้นไปต่อหน้าต่อตา และนั่นคือสาเหตุที่พวกเขาต้องออกมาทวงคืนอนาคต ตอนนี้ประชาชนหมดศรัทธากับรัฐสภา นี่เป็นโอกาสที่เราจะสร้างศรัทธาให้กับประชาชนกลับมาเชื่อมั่นในตัวพวกเราอีกครั้ง เราต้องเป็นความหวังให้ประเทศไทย เราต้องหาทางออกให้กับ

ความขัดแย้ง ความรุนแรง และสร้างอนาคตให้กับพี่น้องประชาชนให้ได้ การแก้รัฐธรรมนูญคือทางออกก็จริง แต่ต้องไม่ใช่การแก้รัฐธรรมนูญแบบขอไปที แก้เพื่อให้ผู้มีอำนาจอยู่รอดเท่านั้น หากเราเลือกที่จะแก้แบบที่รัฐบาลเสนอ สังคมที่แบ่งขั้ว ขัดแย้งรุนแรงมาเป็นเวลากว่าทศวรรษ ความขัดแย้งจะยังทอดยาวออกไป การปะทะทางความคิดอย่างรุนแรงจากกลุ่มคนที่ต้องการจะเปลี่ยนแปลง และกลุ่มคนที่ไม่พร้อมและไม่อยากจะเปลี่ยนแปลงจะถึงทางตัน ไร้ทางออก ดังนั้นหากเราไม่สามารถจัดการเรื่องนี้ได้ อนาคตอาจจบด้วยการปะทะกันอย่างรุนแรง ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่มีใครอยากเห็นอีกแล้วในสังคมไทย อย่างน้อยก็ไม่ใช่พวกผม เราหลีกเลี่ยงได้ครับ สุดท้ายนี้ผมจึงขอวิงวอนไปยังสมาชิกรัฐสภาทุกท่านโดยเฉพาะฝ่ายรัฐบาลและสมาชิกวุฒิสภา ขอท่านอย่าได้ทำตามคำสั่งของระบอบประยุทธ์ ถึงเวลาแล้วที่ท่านต้องอยู่ฝั่งเดียวกับประชาชนเพื่อนร่วมชาติของท่าน ลูกหลานของท่าน หยุดกอดอดีตเอาไว้เถอะครับ แล้วปล่อยประเทศไทยไปสู่อนาคตเสียทีหนึ่ง ขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ต่อไปก็เป็นคุณไพบูลย์ นิติตะวัน แต่ขอเรียนเตือนไว้นิดนะครับ อย่างไรเราก็ต้องยึดข้อบังคับการประชุม ข้อ ๔๕ ในการอภิปราย ผมเรียนไว้เผื่อไม่ให้มีผู้ประท้วง เพื่อให้ท่านได้มีโอกาสอภิปราย โดยไม่ต้องไปทักท้วง ขอให้ยึดข้อ ๔๕ การอภิปรายอยู่ในประเด็นเกี่ยวกับประเด็นที่กำลังปรึกษากันอยู่ ไม่ฟุ่มเฟือยวนเวียนซ้ำซากหรือซ้ำกับผู้อื่น ห้ามนำเอกสารใดมาอ่านในที่ประชุมโดยไม่จำเป็น ห้ามนำวัสดุใด ๆ เข้ามาในที่ประชุมรัฐสภา ทั้งนี้ เว้นแต่ประธานจะอนุญาต ห้ามผู้อภิปรายแสดงกิริยาหรือวาจาอันไม่สุภาพ ใส่ร้าย หรือเสียดสีบุคคลใด และห้ามกล่าวถึงสถาบันพระมหากษัตริย์ หรือออกชื่อสมาชิกรัฐสภาหรือบุคคลใดโดยไม่จำเป็น ผมเรียนไว้เพื่อพวกเราจะได้ไม่มีใครโต้ตอบกันนะครับ แล้วไม่มีผู้ประท้วง เชิญคุณไพบูลย์ครับ

นายไพบูลย์ นิติตะวัน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม นายไพบูลย์ นิติตะวัน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธานครับ ผมได้ขออภิปรายในเรื่องของการเสนอญัตติร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญ ซึ่งผมต้องเรียนว่าให้ส่วนร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่พรรคร่วมรัฐบาลนั้น ผมก็เป็นผู้หนึ่งที่เป็นผู้ร่วมเสนอญัตติร่างรัฐธรรมนูญฉบับที่ยื่นมาตามของพรรคร่วมรัฐบาล เพื่อเป็นไปตามมติของพรรคร่วมรัฐบาล แน่นอนการเสนอลงลายมือชื่อก็ย่อมมีความเห็นอาจจะแตกต่างบ้างในร่างนั้น แต่โดยส่วนรวมก็เห็นด้วย แต่ก็มีประเด็นที่เห็นต่างก็เพื่อที่จะทำความเข้าใจ ในร่างของฉบับที่พรรคร่วมรัฐบาลเสนอนั้นมีสาระสำคัญอยู่ ๒ ประการ ในประการที่ ๑ เป็นการแก้ไขรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ จากเดิมที่ใช้เสียงการออกเสียงลงมติให้ใช้เสียงในรัฐสภากึ่งหนึ่ง แต่ว่าปัญหาก็คือในกึ่งหนึ่งนั้นจะต้องมีเสียงสมาชิกวุฒิสภาไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ หรือไม่น้อยกว่า ๘๔ คน ท่านประธานครับ ก็มีผู้วิพากษ์วิจารณ์มาอยากจะให้แก้ไขส่วนนี้ ซึ่งตามร่างรัฐธรรมนูญที่เสนอมานั้นก็แก้ไขเป็นให้ใช้เสียงในรัฐสภา ๓ ใน ๕ แต่ไม่มีกำหนดให้ต้องใช้เสียงสมาชิกวุฒิสภา ๑ ใน ๓ ไม่มี ซึ่งผมโดยส่วนที่เคยศึกษามานั้นก็มีหลักการที่ปรากฏในต่างประเทศ เดี๋ยวผมจะอภิปรายต่อไปในลำดับต่อไป ต่อมาในประเด็นที่ ๒ ที่อยู่ในสาระของร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับพรรคร่วมรัฐบาล ก็คือให้แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕๖

ให้จัดทำร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ โดยให้ยกเว้นหมวด ๑ และหมวด ๒ ซึ่งเขียนไว้ในร่างแก้ไขเสนอไว้ก็คือมาตรา ๒๕๖/๑๓ ท่านประธานครับ ในส่วนตัว ก่อนหน้านั้นแม้ผมไม่เห็นด้วยที่จะให้แก้ไขรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ ให้ง่ายขึ้นหรืออย่างไรก็ตาม แต่ก็เป็นความเห็นที่ปรากฏอยู่ในรายงานคณะอนุกรรมาธิการศึกษาวิเคราะห์บทบัญญัติรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและกฎหมายอื่น แต่ส่วนที่ผมเห็นในความเห็นในหน้าที่ ๑๐๕ นั้น ในเรื่องการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ผมแสดงความเห็นไว้อย่างนี้ครับ ต้องขออภัยครับ การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ไม่ว่าจะเป็นการตั้งสภาร่างรัฐธรรมนูญเพื่อยกร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ หรือการแก้ไขกระบวนการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญเพื่อให้การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญทำได้ง่ายขึ้น ก็อาจจะมีปัญหาอุปสรรคเนื่องจากจะต้องทำประชามติและเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ก็เสียงบประมาณแผ่นดินเป็นจำนวนมาก ถ้าเป็น ส.ส.ร. ก็ถึง ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท แต่ถ้าเป็นการแก้ให้ง่ายขึ้น ก็ ๓,๐๐๐ ล้านบาท แล้วแต่กรณี แต่ก็จะต้องถูกประชาชนวิพากษ์วิจารณ์ในการใช้เงินจำนวนดังกล่าว ซึ่งก็ต้องมี แต่ประชาชนก็อาจจะไม่ใช่ทุกท่านก็จะมีบางส่วน แล้วก็จะต้องใช้เวลาในการดำเนินการยาวนาน แล้วการทำประชามติแต่ละครั้งอาจจะผ่านหรือไม่ผ่านก็ไม่อาจคาดเดาได้ ----------

ท่านประธานครับ ที่ผมเสนอความเห็นนั้นแต่ว่าผมก็ยังสนับสนุนในการเสนอร่างของพรรคร่วมรัฐบาล เพียงแต่ว่าในร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญที่เสนอต่อสภาของพรรคร่วมรัฐบาลนั้น ผมก็ติดใจอยู่ในมาตรา ๒๕๖/๑๓ ที่ให้การจัดทำร่างรัฐธรรมนูญที่มีผลเป็นการแก้ไขเพิ่มเติม หมวด ๑ บททั่วไป หมวด ๒ พระมหากษัตริย์ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จะกระทำมิได้ แล้วในวรรคต่อมาว่า กรณีที่รัฐสภาวินิจฉัยว่าร่างรัฐธรรมนูญมีลักษณะตามวรรคห้า ให้ร่างรัฐธรรมนูญเป็นอันตกไป สำหรับส่วนผมเป็นความเห็นส่วนตัว ผมก็ยังเห็นว่าร่างฉบับนี้ถ้าเป็นไปได้ในความเห็น ก็คืออยากจะให้การจัดทำร่างรัฐธรรมนูญที่มีผลเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหมวด ๑ บททั่วไป หมวด ๒ พระมหากษัตริย์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยจะกระทำมิได้ ตามนั้นนะครับ แต่ให้เพิ่มคำว่า และจะต้องบัญญัติไว้ในบทเฉพาะกาล ให้มาตรา ๒๖๙ มาตรา ๒๗๒ และมาตรา ๒๗๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยยังคงมีผลบังคับใช้ต่อไป นี่เป็นความเห็นส่วนตัว แล้วอีกประการหนึ่งก็เห็นว่าเมื่อสภาร่างรัฐธรรมนูญจัดทำร่างรัฐธรรมนูญเสร็จแล้วให้ส่งศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่าเป็นการชอบด้วยวรรคห้าหรือไม่ ศาลรัฐธรรมนูญต้องวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับร่างรัฐธรรมนูญ หากศาลวินิจฉัยว่าร่างได้บัญญัติไว้เป็นไปตามวรรคห้า ให้ส่งร่างรัฐธรรมนูญคืนแก่สภาร่างรัฐธรรมนูญดำเนินการแก้ไข กรณีที่สภาร่างรัฐธรรมนูญไม่แก้ไขให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญให้ร่างรัฐธรรมนูญนั้นเป็นอันตกไป คือแก้ไขจากเดิมให้ส่งรัฐสภาวินิจฉัยแต่เปลี่ยนเป็นให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย อันนี้เป็นความเห็นส่วนตัว อีกประเด็นหนึ่งที่สำคัญก็คือว่าทำไมผมถึงยังจะต้องให้คงบทเฉพาะกาลไว้ มาตรา ๒๖๙ มาตรา ๒๗๒ มาตรา ๒๗๙ มาตรา ๒๖๙ นั้นก็เป็นเรื่องของสมาชิกวุฒิสภา ท่านมาอยู่แล้วก็ให้ท่านอยู่ครบ ๕ ปีตามบทเฉพาะกาล ก็ควรจะต้องคงไว้ หลายท่านก็เห็นอย่างนั้น แต่ส่วนมาตรา ๒๗๒ นั้นผมอยากจะเรียนท่านประธานและเรียนท่านสมาชิกรัฐสภาไปยังประชาชน ผมเห็นว่าต้องคงไว้เพราะว่ารัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๒ นำมาใช้บังคับ ผมเห็นว่าดีมาก ผมอาจจะเห็นต่างท่านสมาชิกรัฐสภาท่านอื่นบางท่านที่ผมเห็นว่าดีมากเพราะว่ามาตรานี้แหละครับเราทำให้ได้นายกรัฐมนตรีที่สืบทอดอำนาจแต่สืบทอดอำนาจจากประชาชน ๘,๔๐๐,๐๐๐ คน คือท่าน พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้ท่านมาเป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งมีประชาชนสนับสนุนตั้ง ๘,๔๐๐,๐๐๐ คน ก็มากกว่า

แคนดิเดต (Candidate) ตอนนั้นที่แข่งกับท่าน ซึ่งมีประชาชนสนับสนุนเพียง ๖,๒๐๐,๐๐๐ คน แล้วก็ส่วนอีกพรรคหนึ่ง ๗,๙๐๐,๐๐๐ คนก็น้อยกว่า สรุปว่ารัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๒ เมื่อนำมาบังคับใช้จริงแล้วเราได้นายกรัฐมนตรีสืบทอดอำนาจจากประชาชนที่ได้เสียงมากที่สุดคือ ๘,๔๐๐,๐๐๐ เสียง ผมว่าดี อีกประการหนึ่งประเด็นนี้มาตรา ๒๗๒ นั้นที่มามาจากการถามประชาชนเป็นคำถามพ่วง ถามว่าท่านเห็นชอบหรือไม่ เพื่อให้การปฏิรูปประเทศเกิดความต่อเนื่องตามยุทธศาสตร์ชาติ สมควรกำหนดไว้ในบทเฉพาะกาลว่าในระหว่าง ๕ ปีแรก นับตั้งแต่วันที่รัฐสภาชุดแรกตามรัฐธรรมนูญนี้ให้ที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี ท่านประธานครับ ในการลงประชามตินั้นมีเสียงประชาชนให้ความเห็นชอบถึง ๑๕,๑๓๒,๐๕๐ คน คิดเป็น ๕๘.๐๗ เปอร์เซ็นต์ ส่วนไม่ให้ความเห็นชอบก็คือเรื่องนี้ไม่เห็นด้วยมีจำนวนมากถึง ๑๐,๙๒๖,๖๔๘ คน ก็คือ ๔๑.๙๓ เปอร์เซ็นต์ ----------

แม้มีถึง ๑๐ ล้านคนก็ตาม แต่ก็เป็นเสียงข้างน้อย ซึ่งตามหลักประชาธิปไตยก็ต้องเป็นไปตามเสียงข้างมาก ดังนั้นเมื่อนำมาบัญญัติไว้ในมาตรา ๒๗๒ ก็ชอบด้วยหลักประชาธิปไตยทุกประการ แล้วแถมอย่างที่ผมเรียนไปเบื้องต้นเอามาใช้บังคับแล้ว ผมเห็นประโยชน์ดีมาก ได้นายกรัฐมนตรีที่ได้เสียงประชาชนเลือกมากที่สุด สืบทอดอำนาจประชาชน ๘,๔๐๐,๐๐๐ คน

ส่วนประเด็นต่อมา ในเรื่องของการแก้ไขรัฐธรรมนูญให้แก้ง่ายขึ้นโดยการเปลี่ยนให้ใช้เสียง ตามร่างนะครับเสนอว่าให้ใช้เสียง ๓ ใน ๕ ของรัฐสภานั้น ผมเห็นว่าเรื่องดังกล่าวในหลักสากลที่ผมไปตรวจสอบในประเทศต่าง ๆ นั้น การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญในระบบรัฐสภาที่มี ๒ สภา โดยปกติที่อื่นจะให้สภาล่างและสภาสูงต่างไปแยกกันพิจารณาด้วยซ้ำ แต่ว่ากระบวนการที่ออกเสียงนั้นส่วนใหญ่ใช้เสียงข้างมากพิเศษ ใช้ ๒ ใน ๓ ของสมาชิกแต่ละสภา เช่น รัฐธรรมนูญของประเทศเบลเยียม ของประเทศเยอรมัน ของประเทศญี่ปุ่น ของประเทศเนเธอร์แลนด์ แล้วมิหนำซ้ำยังมีบางประเทศ อย่างเช่น รัฐธรรมนูญของประเทศสเปนต้องใช้เสียงถึง ๓ ใน ๕ แล้วก็รัฐธรรมนูญของประเทศฝรั่งเศสก็เช่นเดียวกันใช้เสียง ๓ ใน ๕ ดังนั้นในส่วนผมในเรื่องการใช้เสียงออกเสียงเพื่อที่จะแก้ไขรัฐธรรมนูญถ้ามีการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕๖ ผมยังเห็นว่าการใช้เสียง ๓ ใน ๕ นั้นอาจยังน้อยไปน่าจะควรเป็น ๒ ใน ๓

นอกจากนั้นในประเด็นอื่นที่ผมอยากจะกราบเรียนก็คือเรื่องบทเฉพาะกาลบางมาตรา อย่างเช่น มาตรา ๒๗๙ ผมอยากจะเรียนว่ามาตรา ๒๗๙ นั้น เป็นบทบัญญัติที่ผมเห็นจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องคงไว้ เพราะว่าบทบัญญัติดังกล่าวนั้นเป็นเรื่องของการที่รับรองให้การกระทำที่ดำเนินการของคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ใช้อำนาจปฏิบัติการต่าง ๆ ดำเนินการนั้นยังจะต้องชอบด้วยรัฐธรรมนูญต่อไป เรื่องนี้ไม่ใช่เป็นเรื่องใหม่ เป็นเรื่องที่บัญญัติกันไว้ตั้งแต่ในสมัยรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ซึ่งบทบัญญัติรับรองการกระทำของคณะผู้ก่อรัฐประหารไว้เช่นเดียวกันในมาตรา ๓๐๙ ซึ่งบัญญัติไว้ว่าการกระทำการใด ๆ ที่ได้รับรองไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๙ เป็นการชอบด้วยกฎหมายรัฐธรรมนูญ รวมทั้งการกระทำที่เกี่ยวเนื่องกับกรณีดังกล่าวไม่ว่าก่อนหรือหลังวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ให้ถือว่าการนั้นและการกระทำนั้นชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ท่านประธานครับ ในปี ๒๕๕๐-๒๕๕๑ ก็มีความพยายามที่จะแก้ไขมาตรานี้ พยายามที่จะตัด

มาตราตรงท้ายของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ซึ่งก็คือเป็นมาตรา ๒๗๙ ของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ แต่ในปี ๒๕๕๑ นั้น พอออกมาต้องการที่จะแก้ไขก็มีการชุมนุมของประชาชนในนามพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยออกมาคัดค้าน เพราะเห็นว่าถ้าไปยกเลิกแล้วจะมีผลกับการตรวจสอบคดีทุจริตที่ดำเนินการอยู่ของ คตส. ซึ่งแต่งตั้งโดยคณะปฏิรูปการปกครองประเทศ ดังนั้นถ้าไปยกเลิกก็จะกระทบต่อการดำเนินงาน จะทำให้คดีทุจริตที่ได้ชี้มูลความผิดไปนั้นสิ้นพ้นไปด้วย จึงเกิดความขัดแย้งเรื่องการแก้ไขรัฐธรรมนูญตั้งแต่ครั้งนั้น นอกจากนั้นก็ยังมีการชุมนุมในปี ๒๕๕๓ ของประชาชนในนามว่าแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการ หรือ นปช. ก็มีข้อเรียกร้องในขณะนั้นให้นายกรัฐมนตรีลาออก ยุบสภา แล้วก็เรียกร้องให้แก้ไขรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐๙ ด้วย แต่ปรากฏว่าไม่สำเร็จ อันนี้คือส่วนที่เป็นจริงในสิ่งที่เกิดขึ้น ดังนั้นจึงเห็นว่ารัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๙ นั้นจำเป็นต้องคงไว้ เพราะถ้าไม่คงไว้ก็จะมีทั้งประชาชนมาคัดค้านแล้วก็จะทำให้คดีการดำเนินการในระหว่างของ คสช. ในเรื่องเกี่ยวกับทุจริตคอร์รัปชันหลายคดีจะมีปัญหาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ แล้วก็จะเป็นประโยชน์กับผู้ที่กระทำผิด ผมจึงคัดค้านในประเด็นดังกล่าว

ส่วนนอกจากนั้นผมอยากจะกราบเรียนท่านประธานครับ ในการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญในขณะนี้ ทุกท่านในฐานะสมาชิกรัฐสภาก็มีเอกสิทธิ์ ซึ่งก็มีท่านสมาชิกวุฒิสภาเข้ามาร่วมประชุมในที่ประชุมแห่งนี้ ซึ่งท่านก็มีถึง ๒๕๐ ท่าน ผมเชื่อว่าแต่ละท่านก็จะใช้ดุลพินิจของท่าน แต่ในส่วนผมในฐานะที่ได้เป็นผู้เสนอร่างรัฐธรรมนูญในฉบับของพรรคร่วมรัฐบาลนั้นก็อยากจะฝากให้ท่านพิจารณาพร้อมกันนั้น แต่ส่วนร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญของพรรคฝ่ายค้านนั้นใน ๔ ฉบับ ซึ่งผมเป็นผู้เสนอญัตติไม่เห็นชอบไปแล้วว่ามีการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตาม น่าจะมีปัญหาเรื่องความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ผมก็คงไม่เห็นชอบอยู่แล้ว และยิ่งประเด็นที่เสนอมานั้นจะไปแก้ไขมาตรา ๒๗๒ ผมก็ไม่เห็นชอบ การแก้ไขมาตรา ๒๗๙ ผมก็ไม่เห็นชอบ ผมก็อภิปรายไปแล้ว ดังนั้นผมไม่อาจจะรับร่างรัฐธรรมนูญของฝ่ายค้าน ๔ ร่างได้อย่างแน่นอน แต่ส่วนร่างของรัฐธรรมนูญของฝ่ายค้านในการเสนอตั้งมาตรา ๒๕๖ ตั้ง ส.ส.ร. นั้น ก็มีหลายส่วนที่คล้ายกันกับพรรคร่วมรัฐบาล แม้จะแตกต่างกันบางประการก็สุดแล้วแต่ แต่ผมว่าก็เป็นร่างที่น่าจะนำมาพิจารณาประกอบกันไป ก็ไม่ได้ติดใจในร่างที่เป็นไปตามเรื่องด่วนที่ ๑ แต่ตามเรื่องด่วนที่ ๓ ถึงเรื่องด่วนที่ ๖ นั้น ผมไม่เห็นชอบ ทั้งหมดเป็นความเห็นส่วนตัวที่กระทำในฐานะเป็นสมาชิกรัฐสภา แต่ทั้งหมดผมก็ยังเชื่อมั่นว่าสภาแห่งนี้ก็จะดำเนินการไปโดยใช้เอกสิทธิ์ใช้ดุลพินิจอย่างเต็มที่ แม้จะมีข่าวเรื่องของการชุมนุมของประชาชนที่จะออกมาแล้วก็มาในวันพรุ่งนี้ ผมก็อยากจะฝากไปยังประชาชนทั้งประเทศว่าประเทศไทยมีประชาชน ๖๐ กว่าล้านคน ท่านมีสิทธิในการออกเสียงเลือกตั้ง ๔๐ ล้านคน ประชาชนทุกท่านมีสิทธิมีเสียงเท่ากัน มี ๑ เสียงเท่ากัน ไม่มีใครมีเสียงใหญ่กว่าใครทั้งสิ้น ดังนั้นไม่ใช่ว่าใครคนใดคนหนึ่งไปอ้างว่าตัวเองเป็นแกนนำของประชาชนแล้วจะมาอ้างเพื่อที่จะข่มขู่กดดันให้การเปิดหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภาที่มีเอกสิทธิ์มีดุลพินิจของตนเองกระทำไม่ได้ ผมรับไม่ได้ครับ แต่ผมจะฟังเสียงประชาชนทั้งประเทศทั้ง ๖๐ กว่าล้านคนแล้วก็ชั่งน้ำหนัก แล้วก็คำนึงถึงประโยชน์สำคัญของประเทศชาติ จึงอยากจะกราบเรียนท่านประธานว่าในการได้มาอภิปรายเพื่อแสดงความเห็นต่อร่างรัฐธรรมนูญในวันนี้ผมถือว่าเป็นโอกาสที่ดีที่สุด และผมก็ได้แสดงเจตจำนงแต่ต้นว่าผมอยากจะแก้ไขรัฐธรรมนูญ ดังนั้นในวันนี้ก็เข้าสู่กระบวนการแล้ว ก็ต้องรู้สึกเรียกว่าพึงพอใจ และพอใจมาก แล้วก็ทราบด้วยว่า

มีร่างรัฐธรรมนูญฉบับที่ประชาชนเข้าชื่อกันเสนอมาด้วย ผมก็อยากจะเห็นการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญฉบับประชาชนไปด้วยพร้อมกัน จึงขอกราบเรียนท่านประธานว่าในเวลาที่เหลืออยู่ ๒ นาทีนั้น ผมคิดว่าผมพอเพียงเท่านี้ครับ ขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ท่านวิรัชขออนุญาตหารือ เชิญเลยครับ

นายวิรัช รัตนเศรษฐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นายวิรัช รัตนเศรษฐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคพลังประชารัฐ จังหวัดนครราชสีมา ผมขออนุญาตท่านประธานเล็กน้อยเมื่อสักครู่ท่านประธานก็ได้เตือนผู้ที่อภิปรายเกี่ยวกับการใช้ถ้อยคำ ต้องขออนุญาตเอ่ยนามก็คือในส่วนของหัวหน้าพรรคก้าวไกล ซึ่งจะใช้ถ้อยคำว่า ระบอบประยุทธ์ ตลอด ๒-๓ ครั้ง ซึ่งก็คิดว่าท่านประธานคงเตือนในประเด็นนี้ ผมเองต้องเรียนท่านประธานว่าการปกครองของประเทศไทยมีระบอบเดียวระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ไม่มีครับ ระบอบประยุทธ์ วันนี้ผมเองต้องเรียนท่านประธานว่ามีบรรดาท่านสมาชิกโดยเฉพาะในซีกรัฐบาลหลายท่าน ถ้าเผื่อเขาจะบอกว่าเป็นระบอบธนาธรบวกปิยบุตร มันก็ไม่ดี ซึ่งตรงนี้ผมเรียนเปรียบเทียบให้ท่านประธานฟัง

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ท่านอย่าไปเอ่ยชื่อ อย่าไปยกตัวอย่างเดี๋ยวมีปัญหาตามมา

นายวิรัช รัตนเศรษฐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : เรียนให้ท่านประธานได้เห็นว่าผมก็ยังบอกว่าห้ามไม่ให้พูดเพื่อให้การอภิปรายเป็นไปด้วยความเรียบร้อย แล้วก็ต้องเรียนท่านประธานว่าสิ่งที่ท่านประธานได้เตือนตามข้อบังคับข้อ ๔๕ เป็นเรื่องที่ถูกต้อง แล้วพวกผมเองจะคอยดูและคอยทักท้วงครับ ขอบพระคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ย้ำอีกครั้งหนึ่งนะครับ พวกเราได้ร่วมมือกันเพื่อให้การประชุมเป็นไปโดยผู้ที่มีวุฒิภาวะ พูดง่าย ๆ ก็คือพยายามที่จะให้หลีกเลี่ยงการประท้วง แต่ว่าก็เป็นสิทธิ ถ้าบังเอิญว่าผมห้ามไม่ทันหรือว่าผมไม่ไปให้มีการเตือน สมาชิกเห็นว่ากระทบต่อผู้ใดก็มีสิทธิที่จะอภิปรายชี้แจงได้ครับ

นายพิธา ลิ้มเจริญรัตน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ขอใช้สิทธิพาดพิงครับท่านประธาน

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : เชิญครับ

นายพิธา ลิ้มเจริญรัตน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ ผม พิธา ลิ้มเจริญรัตน์ บัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล ในฐานะสมาชิกรัฐสภาต้องชี้แจงนะครับว่ารับผิดชอบในสิ่งที่พูดครับ แล้วก็คำว่าระบบอบประยุทธ์ที่ผมหมายถึงก็คือการที่ พลเอก ประยุทธ์ยึดอำนาจมา แล้วก็มีองคาพยพต่าง ๆ ที่มาจากการแต่งตั้งนั่นคือความหมายของระบอบประยุทธ์ที่ผมใช้ครับ ขอบพระคุณท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ต่อไปเป็นคุณเจตน์ ศิรธรานนท์ หลังจากนั้นจะเป็นชุดที่ ๓ นะครับ ชุดที่ ๓ ก็มี พลตำรวจเอก เสรีพิศุทธ์ เตมียเวส คุณศุภชัย ใจสมุทร พลเอก นาวิน ดำริกาญจน์ ขอเชิญท่านเจตน์ครับ

นายเจตน์ ศิรธรานนท์ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม นายแพทย์เจตน์ ศิรธรานนท์ สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะสมาชิกรัฐสภาท่านประธานครับ ผมก็คงเป็นคนหนึ่งที่พูดในนามของวุฒิสภาพร้อมกับเพื่อนอีก ๒๖ ท่านเรายืนยันว่าเรามีอิสระทางความคิด แล้วก็ไม่ได้มีการปรึกษาหารือกัน ไม่ได้มีการขอร้องหรือให้ลงมติตามกัน เพราะฉะนั้นแนวทางในการอภิปรายก็คงจะแตกต่างกัน แต่ว่าผมเชื่อว่าทุกคนในวงเล็กที่พูดคุยกันก็ยึดถือประโยชน์และอนาคตของชาติเป็นหลัก ไม่ใช่เพื่อความคงอยู่ของตนเอง และเชื่อว่ามันจะบันทึกไว้ในหน้าประวัติศาสตร์ของประเทศสืบต่อไป

ท่านประธานครับ ผมคิดว่าญัตติแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญทั้ง ๖ ร่างนี้ไม่เหมาะกับสถานการณ์ของประเทศในขณะนี้ เพราะว่ามันมีการระบาดของโควิด-๑๙ (COVID-19) ของประเทศแล้วก็ของทั่วโลก ซึ่งสร้างผลกระทบต่อเศรษฐกิจการว่างงาน การส่งออก และการท่องเที่ยว แต่ว่าเราก็ต้องมาพิจารณาในเรื่องของญัตติแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญท่านประธานครับ ในร่างแรกของฝ่ายค้าน และร่างที่ ๒ ของพรรครัฐบาลซึ่งเป็นการจัดตั้ง ส.ส.ร. ซึ่งต้องขอย้ำว่าไม่ใช่ร่างของรัฐบาล แล้วก็ไม่ใช่ร่างของ ครม. แต่เป็นร่างของพรรครัฐบาลและพรรคร่วมฝ่ายค้าน มันก็ย้อนประวัติศาสตร์ กงล้อประวัติศาสตร์ย้อนกลับไปในปี ๒๕๕๕ ซึ่งก็มีการตั้ง ส.ส.ร. ด้วยการแก้ไขมาตรา ๒๙๑ ของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ เพื่อจะตั้ง ส.ส.ร. แล้วก็ยกร่างรัฐธรรมนูญขึ้นมาใหม่ทั้งฉบับ ซึ่งตรงนี้ก็มีการอภิปรายในช่วงเวลานั้นค่อนข้างมากว่ามันเหมือนกับให้เกิดลูก ให้ลูกออกมาฆ่าแม่ หรือตีเช็คเปล่า เพราะว่าก็ไม่รู้ว่า ส.ส.ร. จะไปร่างรัฐธรรมนูญออกมาหน้าตาเป็นอย่างไร ไม่มีแนวทาง เสร็จแล้วในช่วงของปี ๒๕๕๕ ก็มีการยื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญ ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญก็ได้วินิจฉัย ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ปี ๒๕๕๕ นั้นว่าการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙๑ โดยการยกร่างใหม่ทั้งฉบับแม้จะเป็นอำนาจของรัฐสภาก็ตามก็ยังไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙๑ เนื่องจากรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันนี้ได้มาโดยการลงประชามติของประชาชน ก็ควรจะได้ให้ประชาชนผู้มีอำนาจสถาปนารัฐธรรมนูญได้ลงประชามติเสียก่อนว่าสมควรจะมีรัฐธรรมนูญฉบับใหม่หรือไม่ หรือรัฐสภาจะใช้อำนาจในการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญเป็นรายมาตราก็เป็นความเหมาะสม และเป็นอำนาจของรัฐสภาที่จะดำเนินการดังกล่าวนี้ได้ ซึ่งจะเป็นการสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙๑ ท่านประธานครับ นี่คือคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ซึ่งก็เป็นที่มาที่ไปของการออกแบบรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ----------

ซึ่งการทำประชามติก็จะต้องทำเพราะว่ามีการแก้ไขในหมวด ๑๕ การแก้ไขเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญ ในหมวด ๑๕ ก็บอกไว้จะต้องทำประชามติ ๒ ครั้ง ครั้งแรกก็คือตอนที่มีการตั้ง ส.ส.ร. เพราะเป็นการเปลี่ยนแปลงในหมวด ๑๕ แล้วก็ผลสุดท้ายก็เมื่อได้รัฐธรรมนูญแล้ว ตรงนี้เป็นการใช้งบประมาณ เพราะว่ายังมีอีกส่วนหนึ่งคือการเลือกตั้งที่ให้มี ส.ส.ร. ถ้าเราคิดว่าใช้งบประมาณครั้งหนึ่ง ๔,๐๐๐ กว่าล้านบาท ก็จะตกประมาณ ๑๒,๐๐๐-๑๓,๐๐๐ ล้านบาทขึ้นไป ท่านประธานครับ งบประมาณจำนวนนี้มีค่ามหาศาลในสถานการณ์ที่ประเทศชาติมีปัญหาเรื่องวิกฤติเศรษฐกิจ มีการอภิปรายของ ส.ส. ในกรณีของการพิจารณางบประมาณรายจ่าย ปี ๒๕๖๔ ว่าฝ่ายความมั่นคงหรือกองทัพไม่ได้คำนึงถึงประชาชน ก็มีการตั้งงบประมาณไว้ แต่ในกรณีนี้ท่านกลับเห็นว่าการใช้งบประมาณจำนวนมากอย่างนี้คุ้มค่าที่จะทำก็ว่ากันไปนะครับ แต่ท่านประธานครับ ในการทำประชามติของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ มีผู้เห็นชอบ ๑๖.๘๒ ล้านคน มีผู้ไม่เห็นชอบ ๑๐.๕๙๘ ล้านคน ก็ถือว่า ๑๐.๖ ล้านคนโดยประมาณ มันมีตัวเลขที่มากกว่ากันถึง ๖.๒ ล้านเสียง ๖.๒ ล้านเสียง ซึ่งผมถือว่าตัวเลขที่ไม่น้อย แล้วก็มีผู้ที่ไม่เห็นชอบอยู่ ๑๐.๖ ล้านคน ก็ไม่น้อยเช่นเดียวกัน ก็จะบอกได้ว่ามีผู้ที่ไม่ชอบรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ๑๐.๖ ล้านคน ในขณะนั้น ซึ่ง ๑๐.๖ ล้านคนนี้หลายคนก็ออกมาบอกในขณะนี้ว่าไม่เห็นด้วยกับรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ในประเด็นนั้นประเด็นนี้ แต่ท่านประธานครับ การที่ไม่ชอบรัฐธรรมนูญก็เป็นสิทธิของแต่ละคน ซึ่งก็สามารถที่จะแสดงความคิดเห็นได้ แต่ผมเห็นว่ารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ เป็นรัฐธรรมนูญฉบับปราบโกงหรือฉบับปฏิรูป แล้วแต่จะเรียกกัน แล้วมันก็มีหลายสาเหตุที่ทำให้นักการเมืองในที่นี้คือทั้ง ส.ส. และ ส.ว. โดยเฉพาะ ส.ส. และ ส.ว. ที่ไม่ดี เห็นว่าหมวดที่เป็นปัญหามากที่สุดคือหมวด ๙ การขัดกันแห่งผลประโยชน์ที่ห้าม ส.ส. และ ส.ว. ดำรงตำแหน่งหรือหน้าที่ในหน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือท้องถิ่น ทำให้ ส.ส. ดำรงตำแหน่งในฝ่ายบริหารไม่ได้ ห้ามรับหรือแทรกแซงหรือก้าวก่ายการเข้ารับสัมปทานจากรัฐหรือการเข้าเป็นคู่สัญญาหรือเป็นหุ้นส่วนและผู้ถือหุ้น อันมีลักษณะผูกขาดตัดตอน ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม ไม่รับเงินหรือประโยชน์ใดจากหน่วยงาน การก้าวก่ายหรือแทรกแซงเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่นหรือของพรรคการเมืองในเรื่องการปฏิบัติราชการ

ทำไม่ได้ หรือการมีส่วนร่วมในการใช้จ่ายงบประมาณหรือให้ความเห็นชอบในการจัดทำโครงการของหน่วยงานของรัฐก็ทำไม่ได้ การบรรจุแต่งตั้ง โยกย้ายก็เข้าไปแทรกแซงไม่ได้ คุณสมบัติของผู้สมัครเป็น ส.ส. ห้ามผู้ที่เคยถูกศาลตัดสินว่าทุจริตเลือกตั้งหรือความผิดอื่น ๆ ห้ามผู้สมัครที่ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ไม่ว่าคดีจะถึงที่สุดหรือไม่ ห้ามผู้สมัครที่เคยได้รับโทษจำคุกและพ้นโทษมาไม่ถึง ๑๐ ปี ตัดอำนาจในการเสนอการแปรญัตติที่มีผลให้ ส.ส. และ ส.ว. มีส่วนในการใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปี ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม แล้วก็ยังมีเรื่องอื่น ๆ เช่นการทำไพรมารีโหวต (Primary vote) ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ปี ๒๕๖๑ ในมาตรา ๙๐ (๓) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่สำคัญคืออำนาจขององค์กรอิสระที่เป็นอุปสรรคของนักการเมืองที่ปฏิบัติขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ไม่ว่าจะเป็นศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ป.ป.ช. กกต. ทั้งหมดเป็นปัญหาถึงความคงอยู่และหน้าที่ อำนาจที่อาจเปลี่ยนแปลงไปจากการออกแบบรัฐธรรมนูญ ท่านประธานครับ ผมไม่แน่ใจว่าถ้าเราร่างรัฐธรรมนูญใหม่ ประเด็นที่ดี ๆ เหล่านี้ ที่เขียนโดยคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเขาจะคงอยู่ในรัฐธรรมนูญฉบับใหม่หรือไม่ เพราะว่ารัฐธรรมนูญที่เขียนโดยคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญนั้นเป็นผู้ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง คนภายนอกมาเขียนกฎหมาย ----------

โดยหลักการของใครเขียนกฎหมายก็เพื่อประโยชน์ของชนนั้นมันก็มีประโยชน์ในกรณีที่คนข้างนอกเข้ามาเขียนกฎหมายที่ไม่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับตัวของผู้เขียนกฎหมาย ผมคงจะต้องฝากไว้ว่าอันนี้เป็นประเด็นที่ทำให้เราคิดหนักว่าจะรับในร่างที่ ๑ ในร่างที่ ๒ นี้หรือไม่ แต่อีกประเด็นหนึ่งก็คือถึงแม้จะพูดว่ายกเว้นหมวด ๑ และหมวด ๒ ซึ่งหมวด ๒ ว่าด้วยพระมหากษัตริย์ แต่ยังเขียนในมาตราอื่น ๆ อีกมากมาย เช่น มาตรา ๘๑ มาตรา ๑๐๓ มาตรา ๑๐๖ มาตรา ๑๑๖ มาตรา ๑๒๒ มาตรา ๑๒๓ มาตรา ๑๔๖ มาตรา ๑๕๖ มาตรา ๑๕๘ มาตรา ๑๖๑ มาตรา ๑๗๑ มาตรา ๑๗๕ ถึงมาตรา ๑๗๙ มาตรา ๑๘๐ มาตรา ๑๘๒ และมาตรา ๑๘๓ การพิจารณาของ ส.ส.ร. อาจจะกระทบกับพระราชอำนาจ ซึ่งตรงนี้ผมว่ามันไม่แน่นอน ไม่แน่ใจ ฉะนั้นการตีเช็คเปล่ามันเป็นสิ่งที่ผมค่อนข้างกังวลใจ สำหรับในร่างที่ ๓ ถึงร่างที่ ๖ แบ่งเป็น ๒ ส่วนครับ ส่วนหนึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับที่มาของ ส.ว. อำนาจในการเลือกนายกรัฐมนตรี และอำนาจของ ส.ส.ร. ตามมาตรา ๒๗๐ อำนาจในการเลือกนายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๒๗๒ ท่านประธานครับ ทาง ส.ว. มาในบทเฉพาะกาล ๕ ปีก็ไป แล้วก็ไม่ต้องมี ส.ว. แบบนี้อีก ไม่มีอำนาจในการเลือกนายกรัฐมนตรีอีก แต่มาด้วยคำถามพ่วง ซึ่งคำถามพ่วงชนะกันตามที่ ส.ส. ไพบูลย์ได้อภิปรายแล้วผมก็ไม่พูดซ้ำ แต่ผมจะบอกว่าผู้ที่เห็นชอบกับ ส.ว. บทเฉพาะกาล มีมากกว่า ๔.๒ ล้านเสียง มากกว่าเสียงที่ไม่เห็นชอบ เพราะฉะนั้นการที่เราจะแก้ไขรัฐธรรมนูญเราต้องคำนึงถึงผลของประชามติ เราต้องคำนึงถึงผู้ที่ออกเสียงลงมติว่าเห็นชอบทั้งเรื่องของประชามติในประเด็นเพิ่มเติมว่าด้วยบทเฉพาะกาล แล้วก็ประเด็นที่ว่าด้วยการรับร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งมีผู้ที่เห็นชอบจำนวนที่มากกว่า การทำประชามติมันส่งผล มีผู้ที่ไม่เห็นด้วยอยู่จำนวนมาก แต่ว่าอย่าให้เสียงเขาดัง เพราะว่าผู้ที่เห็นด้วยเขาไม่ได้ออกเสียง เพราะฉะนั้นในเรื่องของการแก้ไขรายมาตราก็ต้องดูเป็นเรื่อง ๆ ไป เพราะฉะนั้นผมก็จะรับฟังตลอดทั้งวันนี้ว่าท่านมีเหตุผลอย่างไร แล้วจะเอาไปประกอบการพิจารณา แต่ในเรื่องของการที่ตั้ง ส.ส.ร. ขึ้นมาผมคิดว่าผมไม่เห็นด้วย ขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ท่านต่อไป พลตำรวจเอก เสรีพิศุทธ์ เตมียเวส เชิญครับ

ร ๔/๒๕๖๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) ปัทมา ๓๑/๒

พลตำรวจเอก เสรีพิศุทธ์ เตมียเวส สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผม เสรีพิศุทธ์ เตมียเวส สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเสรีรวมไทย ประเด็นที่ผมจะกราบเรียนท่านประธานและพี่น้องประชาชนในวันนี้คือการแก้ไขรัฐธรรมนูญและการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญรวมกัน ๖ ญัตติ ที่ทั้งฝ่ายค้านและฝ่ายรัฐบาลได้เสนอต่อท่านประธานไว้แล้ว แต่ผมขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานในเบื้องต้นว่าประเด็นการพิจารณาของผมอาจจะแตกต่างกับญัตติที่ฝ่ายค้านและฝ่ายรัฐบาลได้เสนอต่อท่านไว้แล้ว ถ้าท่านจะถามผมว่าแล้วได้ร่วมลงชื่อกับพรรคร่วมฝ่ายค้านหรือเปล่าในญัตติ ผมก็กราบเรียนว่าลงครับ แต่มันเป็นมารยาททางการเมืองที่ผมอยู่ฝ่ายค้านด้วยกันผมก็ต้องลงให้นะครับ แต่วันนี้ผมก็ขออนุญาตใช้เอกสิทธิ์ของผมในฐานะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งไม่ได้เห็นด้วยกับญัตติของพรรคร่วมฝ่ายค้านมากราบเรียนต่อท่านประธานและพี่น้องประชาชนให้ได้รับทราบ ท่านประธานครับท่านอย่าเพิ่งด่วนสรุปว่าผมจะอภิปรายนอกประเด็นเสียก่อน ผมจะอภิปรายประเด็นที่เกี่ยวข้องกับรัฐธรรมนูญเท่านั้นตามเอกสิทธิ์ของผม และเวลาที่ได้รับการจัดสรรมา ผมขออนุญาตทำความเข้าใจกับท่านประธานก่อนว่าประเด็นแรกที่ขออนุญาตกราบเรียนต่อท่านประธานผ่านไปยังพี่น้องประชาชน ก็คือท่านประธานคงทราบดีว่าก่อนที่จะมีรัฐธรรมนูญฉบับนี้ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ผู้บัญชาการทหารบกในขณะนั้นได้ยึดอำนาจการปกครองจากรัฐบาลนายกรัฐมนตรียิ่งลักษณ์ ชินวัตร นะครับ ----------

แล้วฉีกรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ทิ้ง ต่อมาก็ได้รับการโปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ฉีกทำไมล่ะครับก็ในเมื่อรัฐธรรมนูญมันดีอยู่แล้ว ยึดอำนาจก็ใช้ไปสิครับ แต่ทำไมต้องฉีกแล้วมาร่างใหม่ คำตอบที่เห็น ๆ กันอยู่ก็เพราะต้องการสืบทอดอำนาจ พลเอก ประยุทธ์ได้ใช้อำนาจหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ แต่งตั้งคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญและคณะกรรมการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาขึ้นมา การแต่งตั้งคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ คำสั่งแรกได้แต่งตั้ง ดอกเตอร์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ ขออนุญาตเอ่ยนามท่านเป็นประธาน ซึ่งก็ดีอยู่แล้ว ท่านบวรศักดิ์ท่านเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียง มีความรู้ความสามารถ แล้วก็เคยเป็น ก.ตร. ทำงานร่วมกับผมมา ผมก็เห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้เหมาะสมที่จะร่างรัฐธรรมนูญได้ ก็ปรากฏเป็นอย่างไรครับ ร่างจนเสร็จ แต่พอเสร็จแล้วคุณประยุทธ์ไม่พอใจ ผมก็ไม่รู้ว่าร่างนั้นมันเป็นอย่างไร แต่คุณประยุทธ์ไม่พอใจ ก็บอกว่าไม่เอา แล้วตั้งคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญชุดที่ ๒ ขึ้นมาอีก จนดอกเตอร์บวรศักดิ์ต้องบ่น ผมไม่รู้ว่าด่าแม่ด้วยหรือเปล่านะครับ แล้วบอกว่าที่ไม่เอาเพราะเขาอยากอยู่ยาว ย้ำอีกทีนะครับที่ไม่เอาเพราะเขาอยากอยู่ยาว อันนี้ก็เป็นข้อเท็จจริงที่สังคมไทยรับรู้รับทราบอยู่ เพราะฉะนั้นร่างรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันที่มีผู้ร่างใหม่ก็คือต้องร่างเพื่อเอาใจคุณประยุทธ์อยากอยู่ยาว อยู่ยาวแค่ไหนครับ จะลบสถิติการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของท่านจอมพล ป. พิบูลสงคราม หรือเปล่าครับ ตอนนี้ก็ ๖ ปีแล้ว ถ้าอยู่สืบทอดอำนาจต่อไปโดยไม่แก้ไขรัฐธรรมนูญก็จะอยู่ยาวอย่างที่ดอกเตอร์บวรศักดิ์ว่าแหละครับ ท่านประธานครับ ท่านลองคิดดูนะครับ ลงทุนลงแรงใช้งบประมาณซึ่งเป็นภาษีของประชาชนในการร่างรัฐธรรมนูญฉบับแรกที่ดอกเตอร์บวรศักดิ์เป็นประธานไปเท่าใด ทุกคนคงทราบดีไม่พอใจก็โละทิ้งมาดื้อ ๆ ถ้าผู้บริหารผู้มีอำนาจคิดอย่างนี้แล้วเป็นอย่างไรครับ มันถึงต้องกู้เงินมาโปะงบดุลประจำปีอยู่ทุกปี จนกระทั่งประเทศชาติเป็นหนี้สินไม่รู้มหาศาลแค่ไหนเพียงใด เมื่อตั้งคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญชุดที่ ๒ ก็ตั้งใครครับ ก็ไปตั้งเฒ่าสารพัดพิษมาเป็นประธาน

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : อันนี้เสียดสีนะครับ

พลตำรวจเอก เสรีพิศุทธ์ เตมียเวส สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ผมไม่ได้ระบุว่าใครนะครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ถึงอย่างก็ไม่ควรใช้คำอย่างนี้ครับ ท่านเสรีพิศุทธ์ท่านเป็นผู้ใหญ่ครับ

พลตำรวจเอก เสรีพิศุทธ์ เตมียเวส สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : แล้วใช้คำอะไรดีครับ ผมว่าคำนี้เหมาะสม

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ระดับท่านควรจะรู้ว่าควรจะพูดคำอย่างนี้หรือไม่

พลตำรวจเอก เสรีพิศุทธ์ เตมียเวส สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ก็แสบจริง ๆ ครับ แต่ผมไม่ได้เอ่ยชื่อนะครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ถึงไม่เอ่ยชื่อก็ไม่ควร ก็พอจะรู้ แต่อย่าไปใช้คำอย่างนั้นเลยครับ เอาว่าตั้งคนเหมาะสมหรือไม่เหมาะสมอย่างไร แต่อย่าไปตั้งสมญานาม

พลตำรวจเอก เสรีพิศุทธ์ เตมียเวส สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ผมยังคิดไม่ออก เฒ่าเจ้าเล่ห์ได้ไหมครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ท่านคิดว่าเหมาะสมหรือครับ

(นายสิระ เจนจาคะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรุงเทพมหานคร ได้ยืนและยกมือขึ้น)

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : เชิญครับ

นายสิระ เจนจาคะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานครับ ผมขอประท้วงครับ ผม นายสิระ เจนจาคะ สมาชิกรัฐสภา พรรคพลังประชารัฐ ขอประท้วงผู้อภิปราย ข้อ ๔๕ นำเอกสารขึ้นมาอภิปรายไม่ได้ครับ แล้วพูดจาพร่ำเพรื่อแล้วก็ไม่สุภาพด้วยครับ โปรดพิจารณาครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ผมท้วงให้แล้วครับ ได้ทำตามหน้าที่แล้วครับ ท่านเสรีพิศุทธ์ครับ ท่านเป็นผู้ใหญ่นะครับ ผมคิดว่าท่านไม่พอใจอะไรก็ใช้คำที่เหมาะสมสำหรับพวกเราที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนะครับ ผมเรียนย้ำว่าคำที่ใช้เมื่อสักครู่นี้ไม่เหมาะสมนะครับ

พลตำรวจเอก เสรีพิศุทธ์ เตมียเวส สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ไม่เป็นไรครับ ก็สรุปตั้งบุคคลผู้นี้ ผมไม่อยากเอ่ยนาม

นายสิระ เจนจาคะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานครับ ขอประท้วงผู้อภิปรายครับ ผม นายสิระ เจนจาคะ สมาชิกรัฐสภา ขอประท้วงผู้อภิปรายนำเอกสารขึ้นมาอ่านผิดข้อบังคับ ข้อ ๔๕ ครับ และพร่ำเพรื่อด้วยครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ท่านสิระครับ ผมดูแล้วครับ ไม่ถึงขนาดอ่านนะครับ

นายสิระ เจนจาคะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) : ก็เห็นอยู่ครับ ถ้าสมมุติไม่มีความสามารถที่จะพูดแล้วต้องอ่านก็ไม่ต้องอภิปรายครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : แต่ไม่ถึงขนาดอ่านตามเอกสาร ดูเอกสารแต่ว่าไม่ถึงขนาดอ่าน

นายสิระ เจนจาคะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) : ผมเห็นว่าอ่านทุกคำเลยนะครับ ซึ่งถือว่าท่านเป็นผู้หลักผู้ใหญ่แล้วถ้าไม่มีความสามารถที่อภิปรายโดยไม่ใช้เอกสารขนาดนี้ก็อย่าอภิปรายครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ขอบคุณครับ ผมดูแลอยู่ครับ อย่าไปใช้ถ้อยคำที่ไม่เหมาะสมครับ เชิญต่อครับ

(นายวิรัตน์ วรศสิริน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ได้ยืนและยกมือขึ้น)

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : คุณวิรัตน์ประท้วงหรือครับ

นายวิรัตน์ วรศสิริน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานครับ ขอประทานโทษครับท่านประธาน ผม นายวิรัตน์ วรศสิริน ผมขอประท้วงท่านที่ประท้วงนะครับ การที่ใช้ว่าท่านเสรีพิศุทธ์เป็นผู้ที่ไม่มีความสามารถ ผมคิดว่าเป็นการดูถูกนะครับ ผมขอให้ถอนนะครับ กราบขอบพระคุณท่านประธาน

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ไม่ต้องถอนหรอกครับ แต่ว่าผมคิดว่าคำพูดนั้นก็เป็นตอบโต้แต่ว่าผมไม่ได้ขอให้ใครถอนเลยนะครับ แต่เพียงแต่เตือนให้รู้ว่าถ้อยคำใดที่ควรเหมาะหรือไม่เหมาะครับ ไม่อย่างนั้นเราโต้ตอบกันไม่จบสิ้นครับ เชิญต่อครับ

พลตำรวจเอก เสรีพิศุทธ์ เตมียเวส สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ขอบพระคุณท่านประธานครับ เมื่อตั้งให้เป็นประธานแล้วนะครับ ก่อนทำงานผู้ได้รับแต่งตั้งนะครับ ก็ได้ให้สัมภาษณ์ว่าการร่างรัฐธรรมนูญเป็นภารกิจที่สำคัญนะครับ จึงต้องถาม คสช. เสียก่อนว่ามีความคิดในการที่จะแก้ไขในการที่จะร่างรัฐธรรมนูญนั้นไปในทิศทางใด แนวใด อะไรทำนองนั้นนะครับ ท่านประธานครับ เห็นไหมครับว่าผู้ที่ร่างยังไม่สามารถใช้ความรู้ความสามารถที่มีอยู่ คือผู้ร่างมีความรู้มีประสบการณ์จริง ๆ แต่ยังไม่สามารถใช้ความรู้ความสามารถที่มีอยู่นี่ร่างรัฐธรรมนูญไปตามประสบการณ์และความรู้ความคิดเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนได้เลยนะครับ ยังต้องฟังนโยบายจากคุณประยุทธ์เสียก่อนว่าต้องการอะไร แล้วไปร่างให้ได้มาตามที่คุณประยุทธ์ต้องการหรือมอบนโยบายไว้ว่าจะให้ทำโน่นทำนี่อะไรต่ออะไร อย่างไรนะครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ผมขอเรียนอีกครั้งหนึ่งนะครับ เราไปตั้งประเด็นกล่าวหาคนนอกต้องระวัง ขอเตือนไว้นะครับ ที่ผมให้อภิปรายเพราะผมถือว่าเป็นที่มาของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ก็เป็นการย้อนให้เห็นว่าที่มารัฐธรรมนูญมาอย่างไร แต่ผมว่าถ้าเราใช้ถ้อยคำไปกล่าวหาคนนอกโดยคนนอกไม่มีสิทธิที่จะมาชี้แจงก็ไม่ควรครับ ท่านเสรีพิศุทธ์กรุณาระวังครับ

พลตำรวจเอก เสรีพิศุทธ์ เตมียเวส สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : อันนี้ผมเข้าใจอยู่แล้วครับท่านประธาน เพราะผมตั้งแต่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาอภิปรายในสภามาก็ไม่เคยถูกคนนอกทักท้วงติติงแต่ประการใดเลยนะครับ มีแต่เพียงแต่คนในเท่านั้นเองครับ ท่านประธานครับ ประธานที่ร่างนี้ทำไมต้องยอมให้คุณประยุทธ์จูงจมูกสั่งโน่นสั่งนี่ ถ้าไม่ใช่เอาภาษีของพี่น้องประชาชนจำนวนมากไปอุดปากไว้นะครับ สรุปแล้วรัฐธรรมนูญที่ร่างมาใช้บังคับมาจนถึงทุกวันนี้ก็มาจากความคิดและนโยบายที่คุณประยุทธ์มอบให้ไปทั้งสิ้นใช่ไหมครับ เพราะฉะนั้นจะดีจะชั่วอย่างไรคุณประยุทธ์ก็ต้องรับผิดชอบ ดีก็ต้องรับผิดชอบ ไม่ดีก็ต้องรับผิดชอบ เพราะเป็นผู้มอบนโยบายไว้ให้กับผู้ร่างไปดำเนินการ

(นายสิระ เจนจาคะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรุงเทพมหานคร ได้ยืนและยกมือขึ้น)

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : เชิญครับ

นายสิระ เจนจาคะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) : ผม นายสิระ เจนจาคะ สมาชิกรัฐสภาครับ ขอประท้วงผู้อภิปรายครับ พูดจาเสียดสีบุคคลภายนอกและซ้ำซากบ่อยครั้งนะครับ ท่านโปรดวินิจฉัยด้วยครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ไม่ถึงขนาดนั้นหรอกครับ ประเด็นใดที่เขากล่าวไปแล้วก็มันกระทบ ท่านมีสิทธิที่จะอธิบายชี้แจงได้นะครับ ถ้าเห็นว่าข้อเท็จจริงใดที่คลาดเคลื่อนมีสิทธิอธิบายได้ครับ แต่ว่าผมดูอยู่ครับ ถ้าถ้อยคำใดที่ไม่เหมาะสมผมจะเตือนนะครับ

นายสิระ เจนจาคะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) : ท่านครับหากพูดถึงบุคคลที่ไม่อยู่ถือว่าเป็นลูกผู้ชายหรือไม่ ทำไมไม่พูดต่อหน้า ท่านประยุทธ์ไม่ได้อยู่ในที่ประชุมนะครับ ท่านมีสิทธิอะไรที่จะมาพูดถึงบุคคลที่ไม่อยู่ ถามว่าสุภาพบุรุษหรือไม่แมน (Man) หรือไม่ พูดกับคนที่อยู่ในห้องประชุมสิครับ ท่านไม่มีโอกาสตอบโต้เลย

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : คุณสิระครับ ไม่เป็นประท้วงครับ เชิญต่อครับ

(นางสาวนภาพร เพ็ชร์จินดา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ได้ยืนและยกมือขึ้น)

นางสาวนภาพร เพ็ชร์จินดา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ประท้วงค่ะท่านประธาน นภาพร เพ็ชร์จินดา ขอประท้วงผู้ที่ประท้วงเมื่อสักครู่ ขอให้ถอนคำพูดเรื่องว่าเป็นลูกผู้ชายหรือเปล่า ท่านล่ะเป็นลูกผู้ชายหรือเปล่า

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ไม่ต้องถอนครับ เชิญต่อครับ

พลตำรวจเอก เสรีพิศุทธ์ เตมียเวส สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ระหว่างการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญก็มีการโฆษณาว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นรัฐธรรมนูญปราบโกง เป็นรัฐธรรมนูญที่ดีที่สุด เมื่อเป็นรัฐธรรมนูญแล้วประเทศชาติจะปราศจากคอร์รัปชันอะไรต่าง ๆ ทำนองนั้นก็โฆษณากันไปว่าเป็นรัฐธรรมนูญปราบโกง แต่ก็คงรู้ว่าระหว่างจัดทำรัฐธรรมนูญก็มีการทุจริตกันอย่างมากมาย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการก่อสร้างอุทยานราชภักดิ์ จีที ๒๐๐ (GT200) นาฬิกาหรู การขุดลอกคลองขององค์การทหารผ่านศึก การจัดตั้งบริษัทของหลานชายคุณประยุทธ์ แต่ก็ไม่สามารถที่จะหาผู้กระทำความผิดมาดำเนินคดีตามกฎหมายได้

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ขอเตือนอีกครั้งนะครับ พยายามหลีกเลี่ยงที่จะไปพาดพิงบุคคลภายนอก แม้จะไม่เอ่ยชื่อแต่ระบุว่าเป็นใคร พยายามหลีกเลี่ยงครับ ถ้ามันเป็นคดีอะไร เราดำเนินการไปตามกฎหมายครับ

พลตำรวจเอก เสรีพิศุทธ์ เตมียเวส สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : อันนี้ผมหลีกเลี่ยงแล้วนะครับท่าน ไม่ได้เอ่ยชื่อเอ่ยนาม แต่ว่าเป็นประเด็นที่มีการทุจริตกันระหว่างการร่างรัฐธรรมนูญ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : อันนั้นก็ว่าไปอีกกระบวนการหนึ่ง ตอนนี้เราเอาเรื่องของรัฐธรรมนูญครับ ท่านครับ ผมให้ท่านพูดยาว

พลตำรวจเอก เสรีพิศุทธ์ เตมียเวส สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ใช่ครับ ก็นี่ครับ เข้าสู่ทั้งนั้นครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ผมถือว่าเป็นที่มานะครับ ที่อนุญาต เพราะว่ามันเป็นที่มาของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ จึงอนุญาตให้พูด

(พลเอก ปรีชา จันทร์โอชา สมาชิกวุฒิสภาสรรหา ได้ยืนและยกมือขึ้น)

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : เชิญครับ

พลเอก ปรีชา จันทร์โอชา สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ขออนุญาตท่านประธานครับ ผม พลเอก ปรีชา จันทร์โอชา สมาชิกวุฒิสภา ขอประท้วงครับ ที่แอบอ้างและพาดพิงพูดถึงหลานชาย พลเอก ประยุทธ์ ในการที่จัดตั้งบริษัท คือว่าทุกคนมีสิทธิที่จะประกอบอาชีพของตนเอง เป็นอาชีพที่บริสุทธิ์ ไม่มีการใส่ร้ายป้ายสีคนอื่น ไม่เอาเรื่องที่ไม่จริงมาพูดในที่ประชุมแห่งนี้ ผมขอประท้วงผู้อภิปรายให้ถอนคำพูดครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ผมได้เตือนแล้วครับ เชิญต่อครับ

พลตำรวจเอก เสรีพิศุทธ์ เตมียเวส สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : รัฐธรรมนูญชั่วคราวปี ๒๕๕๗ กำหนดส่งร่างให้ประชาชนศึกษาก่อนที่จะตัดสินใจลงประชามติ โดยกำหนดให้ส่งร่างรัฐธรรมนูญไปให้ประชาชนรวมจำนวนทั้งสิ้น ๘๐ เปอร์เซ็นต์ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมดที่มีอยู่จาก ๑๔ ล้านครัวเรือน แต่ในข้อเท็จจริงปรากฏว่าไม่มีการส่งร่างรัฐธรรมนูญไปให้แก่ใครเลย แม้กระทั่งตัวผม คนในแวดวงใกล้ชิดใครต่าง ๆ ผมเชื่อว่าแม้กระทั่งเพื่อนสมาชิกที่อยู่ในสภาเรานี้ส่วนใหญ่ก็จะไม่ได้รับร่างไปพิจารณาก่อนที่ลงประชามติ แล้วก็มีการใช้รถทหารไปขนชาวบ้านลงมติ โดยอ้างว่าเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับพี่น้องประชาชน แต่พี่น้องประชาชนที่เห็นต่างกับร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้แล้วออกมาวิพากษ์วิจารณ์ ลับถูกจับกุมดำเนินคดีไปเกือบ ๒๐๐ คน เมื่อร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้เสร็จสิ้น ก่อนที่ คสช. จะออกคำสั่งให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ซึ่งพ้นจากตำแหน่งและได้รับตำแหน่งภายใน ๑ เดือน ไม่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและแสดงทรัพย์สินต่อ ป.ป.ช. ผู้ได้รับการยกเว้นก็มี พลเอก ประยุทธ์ พลเอก ประวิตร พลเอก อนุพงษ์ ดอกเตอร์วิษณุ ดอกเตอร์สมคิด และนายดอน ซึ่งดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีในขณะนั้นรวมอยู่ด้วย แม้กระทั่งประธานผู้ร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ก็ตาม ดำรงตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัย พอจำเป็นจะต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อ ป.ป.ช. ทำอย่างไรครับลาออกหมดเลยเพื่อจะได้ไม่ต้องแสดงบัญชีทรัพย์สิน ก็หมายความว่าอย่างไรครับท่าน

ทำไมต้องยกเว้นไม่ต้องแสดงบัญชีทรัพย์สิน ถ้าสุจริตกันจะไปกลัวอะไรครับ พี่น้องประชาชนไปขุดดูเขาเองนะครับ พอร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ผ่านประชามติเรียบร้อยก็มีปรมาจารย์ทางวิชารัฐศาสตร์หลายท่านก็ออกมาแสดงความคิดเห็นต่อสังคม ต่อสื่อมวลชน ----------

พี่น้องประชาชนได้รับทราบว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้เลวร้ายที่สุดตั้งแต่เคยมีมา อันนี้ไม่ใช่ความเห็นของผมนะครับ ผมอ่านแล้วก็สรุปมากราบเรียนท่านประธาน ผมก็คิดว่าท่านประธานคงทราบดีหรอกครับ แต่คุณประยุทธ์เมื่อมีการแสดงความคิดเห็นเรื่องนี้คุณประยุทธ์ก็ไม่ฟัง เดินหน้าจัดให้มีการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ ที่ต้องเดินหน้าต่อไม่ฟังเสียงก็เพราะอะไรครับ ก็เพราะรู้อยู่แล้วว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้เขียนมาเพื่อให้ตนเองสืบทอดอำนาจให้เป็นนายกรัฐมนตรีต่อไปได้อีกยาวนาน ก่อนการเลือกตั้ง คุณประยุทธ์ในฐานะหัวหน้ารักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติได้แต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาสมาชิกวุฒิสภา จำนวน ๑๐ ท่านด้วยกัน ล้วนแล้วแต่เป็นรองหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติและคนใกล้ชิดทั้งสิ้น ขออนุญาตเอ่ยนามนะครับ มีท่าน พลเอก ประวิตร เป็นประธานกรรมการ ท่านวิษณุ เครืองาม เป็นเลขาธิการ ก็ต้องขออนุญาตอีกทีก็คือท่านพรเพชร วิชิตชลชัย ประธาน สนช. ก็ร่วมวงอยู่ด้วยนะครับ ตามที่ผมได้ฉายสไลด์ (Slide) ไว้กราบเรียนท่านประธานและพี่น้องประชาชนได้รับทราบ

(นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ สมาชิกวุฒิสภาสรรหา ได้ยืนและยกมือขึ้น)

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ท่านเสรีพิศุทธ์มีผู้ประท้วงครับเชิญเลยครับ

นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ท่านประธานครับ ผม กิตติศักดิ์ รัตนวราหะ สมาชิกรัฐสภา ท่านประธานครับ ผมขอประท้วงในข้อ ๔๗ แล้วก็ประท้วงผู้อภิปรายในข้อ ๔๕ ท่านประธานเตือนหลายครั้งแล้วว่าไม่ให้ผู้อภิปรายนั้นอภิปรายถึงบุคคลภายนอก แต่ผู้อภิปรายก็ยังฝ่าฝืน ไม่เชื่อคำวินิจฉัยของท่านประธาน ผมอยากกราบเรียนอย่างนี้ครับ ถ้าหากว่ารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ไม่ดีจริง ผมคิดว่าพรรคการเมืองบางพรรคแล้วก็นักการเมืองบางพรรคไม่มีโอกาสเข้าสภาหรอกครับ เพราะบุญของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ถึงได้เข้าสภา ขอบพระคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ท่านครับ ไม่เป็นการประท้วงนะครับประเด็นที่อภิปรายเมื่อสักครู่นี้เป็นการเอ่ยชื่อบุคคลซึ่งอยู่ในตำแหน่งเหล่านั้น ไม่มีปัญหาครับเชิญต่อครับ

พลตำรวจเอก เสรีพิศุทธ์ เตมียเวส สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ขอบคุณท่านประธานครับ ที่ผมต้องขออนุญาตเอ่ยถึงบุคคลเหล่านี้ก็อย่างที่กราบเรียนท่านประธานครับ ท่านเป็นกรรมการในการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาดังที่กราบเรียนไว้แล้วครับ และกราบเรียนถึงท่านพรเพชรด้วย ซึ่งเดี๋ยวต่อมาท่านอาจจะต้องมานั่งในที่ประชุมแห่งนี้เป็นประธานในที่ประชุมแทนท่าน ต่อมาท่านพรเพชรได้ลาออก แต่เหตุผลอาจจะไม่เหมือนคุณปรีดี ดาวฉาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ที่ลาออกไปนะครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ท่านเสรีพิศุทธ์อะไรที่ไม่เกี่ยวก็อย่าไปโยงมาครับ

พลตำรวจเอก เสรีพิศุทธ์ เตมียเวส สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านพรเพชรอาจจะญาณพิเศษรู้ว่าเขาจะแต่งตั้งให้เป็นประธานวุฒิสภา เพราะฉะนั้นการที่จะเป็นกรรมการสรรหาแล้วไปเลือกตนเป็นสมาชิกวุฒิสภาเอง แล้วต่อไปเป็นประธานวุฒิสภา ก็ดูจะไม่เหมาะสมก็ลาออกไป ผมคิดว่าท่านพรเพชรก็คิดถูกแล้วที่ลาออกไปเสียก่อนจะได้ไม่ถูกคนติฉินนินทา ไม่เหมือนอีกหลายท่านที่เป็นกรรมการสรรหาแล้วสรรหาจนกระทั่งพบตัวเองว่าเหมาะสมกว่าผู้อื่น เลยสรรหาตนเองเข้าเป็นสมาชิกวุฒิสภาด้วย แล้วสมาชิกวุฒิสภา ๒๕๐ คน ที่มีอำนาจเลือกนายกรัฐมนตรีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๒ เป็นใครบ้างล่ะครับ ตำรวจ ๑๒ คน ทหาร ๙๑ คน แล้วก็มาจากที่อื่น ๆ ๑๔๕ คน ในจำนวนทหาร ตำรวจ ทั้งหมด ๑๐๕ คน ปาเข้าไป ๔๒ เปอร์เซ็นต์ของสมาชิกวุฒิสภาแล้วนะครับ ส่วนอื่น ๆ ๑๔๕ คน มาจากไหน ผมอยากกราบเรียนท่านประธานแล้วก็ให้พี่น้องประชาชนได้รับทราบด้วยว่าอดีต คสช. ๕ คน อดีตรัฐมนตรี ๑๕ คน อดีต สนช. ๘๓ คน อดีต สปท. ๒๔ คน อดีต สปช. ๑๗ คน ----------

เป็นอย่างไรครับ รูปร่างหน้าตาของสมาชิกวุฒิสภา เพราะฉะนั้นถ้าดูตามสไลด์ (Slide) ที่ผมขึ้นขออนุญาตนะครับ สีน้ำเงินเป็นโดยตำแหน่งเลยก็คือผู้จัดการเหล่าทัพทั้งหลาย ๖ คนด้วยกัน สีส้มเป็นรัฐมนตรีสมัย คสช. ๘ คน สีเทาเป็นทหาร ตำรวจใกล้ชิดท่านประวิตร ๑๒ คน สีเหลืองเป็นนักเรียนเตรียมทหารรุ่น ๖ รุ่นเดียวกับท่านประวิตร ๖ คน สีฟ้าเป็นนักเรียนทหารรุ่น ๑๒ รุ่นเดียวกับท่านประยุทธ์ ๑๖ คน สีเขียวเป็นนายทหาร สนช. สปท. ทั้งหมด ส่วนสีม่วง ๖ คนนั้นก็คือบรรดาเครือญาติต่าง ๆ ของผู้ที่เป็นกรรมการสรรหานะครับ วุฒิสภานี้จึงมีฉายาว่าสภาเพื่อนพ้องน้องพี่ ผมก็ขออนุญาตไม่เอ่ยชื่อท่านก็ได้นะครับ เมื่อสักครู่ท่านประท้วงผม นามสกุลก็บอกอยู่แล้วว่าเป็นใคร เป็นอะไรกับท่านประยุทธ์ ส่วนอีกท่านหนึ่ง ขออนุญาตเอ่ยนามหน่อยลูกน้องเก่าผม พลตำรวจโท วิบูลย์ บางท่าไม้ ก็เป็นคู่เขยกับท่านประยุทธ์ครับ คนนอกอาจจะไม่รู้นะครับ แต่เผอิญเคยอยู่หน้าห้องผมมาก่อน ผมก็เลยทราบว่าเป็นคู่เขยท่านประยุทธ์ อีกท่านหนึ่งนามสกุลวงษ์สุวรรณ อีกท่านหนึ่งนามสกุลเครืองาม แล้วก็มีอีกหลายท่านนะครับ แต่ขออนุญาตไม่เอ่ยนามก็แล้วกันนะครับ สมาชิกวุฒิสภาที่เป็นเครือญาติท่านประยุทธ์ เคยเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติขาดการประชุมมากมายแบบที่เป็นข่าวนะครับ วุฒิสภาจึงมีฉายาว่าสภาเพื่อนน้องพี่

(นายชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ได้ยืนและยกมือขึ้น)

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : เดี๋ยวท่านเสรีครับ ท่านชัยวุฒิ ประท้วง เชิญเลยครับ

นายชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ ผม ชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคพลังประชารัฐ ในฐานะสมาชิกรัฐสภาครับ ผมคิดว่าเราอยากจะให้ท่านประธานได้วินิจฉัยข้อบังคับ ข้อ ๔๕ คือการอภิปรายต้องอยู่ในประเด็นเกี่ยวกับที่กำลังหารือกันอยู่ วันนี้เราพูดกันเรื่องการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ซึ่งในร่างก็มีการตั้ง ส.ส.ร. และมีการแก้ไขบางประเด็น ไม่ใช่เป็นการอภิปรายไม่ไว้วางใจ ส.ว. นะครับ คือผมว่าเรื่องนี้ไม่ได้อยู่ในประเด็นเรื่องของสภาเลยครับ แต่ถ้าเป็นสมาชิกรัฐสภาด้วยกัน ผมว่าเรื่องนี้ก็ไม่เหมาะสมด้วยนะครับ ขอท่านประธานวินิจฉัยด้วยครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ครับ ที่จริงที่ผมได้เรียนไว้ตอนต้นที่ให้อภิปรายเพราะว่าถือว่าอภิปรายที่มาของรัฐธรรมนูญอันเป็นเหตุให้เห็นว่าไม่เหมาะสมจำเป็นต้องแก้ แต่อย่างไรก็ตามก็ได้อ่านข้อบังคับข้อที่ท่านชัยวุฒิได้พูดให้ท่านฟังด้วยว่าข้อ ๑๕ ได้เขียนไว้อย่างไร ส่วนมีการพูดถึงบุคคล บังเอิญว่าบุคคลเหล่านี้อยู่ในห้องนี้ครับ ประเดี๋ยวท่านมีสิทธิที่จะพาดพิงได้ ก็เลยอนุญาตให้อภิปรายได้ครับ

(นายคารม พลพรกลาง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ได้ยืนและยกมือขึ้น)

นายคารม พลพรกลาง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ ขออนุญาตประท้วงท่านประธาน แล้วก็ผู้ที่ลุกขึ้นประท้วงสักครู่ครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ท่านคารมครับ ท่านประท้วงเรื่องอะไรครับ

นายคารม พลพรกลาง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : นิดเดียวครับท่านประธานครับ ผมไม่ได้อภิปราย ผมลุกขึ้นนิดเดียวครับ ผมมีข้อประเด็นที่จะประท้วงท่านครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : เชิญครับ

นายคารม พลพรกลาง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ผม นายคารม พลพรกลาง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ขออนุญาตกราบเรียนท่านด้วยความเคารพแล้วก็นั่งฟังการอภิปรายเรื่องแก้รัฐธรรมนูญ ผมก็เห็นว่าผู้อภิปรายท่านพูดถึงที่มาอย่างท่านประธานพูด แต่ผู้อภิปรายที่ลุกขึ้นประท้วงจากฝั่งสมาชิกวุฒิสภา แล้วก็จาก ส.ส. ๒ ท่านนี้ ข้อ ๔๕ เขาพาดพิงในที่มาของรัฐธรรมนูญฉบับนี้และเป็นเรื่องที่ต้องแก้ไข ท่านต้องอดทนฟังนะครับ เพราะเหตุว่าประชาชนเขาดูอยู่นี้ คือดูเรื่องการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ซึ่งเราเป็นผู้ใหญ่ บางอย่างก็ต้องพูดที่มา ยิ่งการประท้วงทำให้คนยิ่งเห็นว่าเรารวน ไม่มีใครเชื่อถือหรอกครับ พยายามฟังกันขอประท้วงครับ แล้วก็ขอให้ท่านควบคุมการประชุมครับ ขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : คุณคารมครับ เป็นประเด็นที่ซ้ำที่ผมพูดไปแล้วนะครับ ผมอนุญาตนะครับ แต่อย่างไรก็อย่าไปไกลเกินไปนะครับ แล้วบุคคลที่ไม่อยู่ในห้องนี้พยายามหลีกเลี่ยง ที่ผมอนุญาตให้เอ่ยชื่อเพราะว่าบุคคลที่อยู่ในห้องนี้มีสิทธิที่จะชี้แจงพาดพิงได้ เชิญต่อครับ

พลตำรวจเอก เสรีพิศุทธ์ เตมียเวส สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : จากการเลือกวุฒิสมาชิกดังที่ผมกราบเรียนให้ท่านประธานได้รับทราบ จนกระทั่งเป็นที่กล่าวขานกันว่าสภานี้เป็นสภาเพื่อนพ้องน้องพี่ ยุคหนึ่งเราเคยเรียกวุฒิสภา ไม่ใช่หมายถึงวุฒิสภาชุดนี้นะครับ วุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้งว่าเป็นสภาผัวเมีย แต่วันนี้วุฒิสภาเป็นสภาเพื่อนพ้องน้องพี่

(พลเอก ปรีชา จันทร์โอชา สมาชิกวุฒิสภา สรรหา ได้ยืนและยกมือขึ้น)

พลเอก ปรีชา จันทร์โอชา สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ท่านประธานครับ ผมขออนุญาตประท้วงครับ พลเอก ปรีชา จันทร์โอชา ครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : เชิญครับ

พลเอก ปรีชา จันทร์โอชา สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ไม่ทราบว่าผู้ที่อภิปราย เอาภาพผมขึ้นจอได้รับอนุญาตจากผมหรือเปล่า แล้วท่านว่าผมขาดการประชุม การประชุมอะไร พูดให้ชัดเจน

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ประเดี๋ยวท่านมีสิทธิ ให้อภิปรายก่อน แล้วเดี๋ยวท่านมีสิทธิที่จะพาดพิงได้ เชิญเลยครับ คุณเสรีพิศุทธ์พยายามหลีกเลี่ยงนะครับ เพราะเราจะเสียเวลาไปกับการประท้วงอะไรมาก หลีกเลี่ยงในการที่จะออกนอกข้อบังคับ เชิญครับ

พลตำรวจเอก เสรีพิศุทธ์ เตมียเวส สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ส.ว. นอกจากจะมีหน้าที่ดังกล่าวแล้ว หน้าที่ที่สำคัญที่สุดก็คือการให้ความเห็นชอบบุคคลที่จะดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๒ บุคคลที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชนตามระบอบประชาธิปไตยมีหลายคนด้วยกัน

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ผมเรียนคุณเสรีพิศุทธ์ไว้นิดหนึ่ง ประเด็นที่กล่าวหาเขาอย่างไร อีกฝ่ายหนึ่งก็มีสิทธิที่จะชี้แจงในประเด็นเหล่านั้นเท่าเทียมกัน

ร ๔/๒๕๖๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) พรเทพ ๓๗/๒

พลตำรวจเอก เสรีพิศุทธ์ เตมียเวส สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ผมทราบดีครับท่านประธาน บุคคลที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชนตามระบอบประชาธิปไตยมีหลายท่านด้วยกัน ท่านลองดูสไลด์ (Slide) นะครับ ท่านประยุทธ์ในฐานะหัวหน้า คสช. แต่งตั้งท่านประวิตรเป็นประธานคณะกรรมการสรรหา ส.ว. กรรมการสรรหา ส.ว. ที่มีท่านประวิตรก็แต่งตั้ง ส.ว. ๒๕๐ ท่านด้วยกัน ส.ว. ๒๕๐ ท่านก็ไปสรรหาท่านประยุทธ์เป็นนายกรัฐมนตรี เป็นอย่างไรครับ บุญคุณส่วนตัวเอาผลประโยชน์ของประเทศชาติมาตอบแทนกันหรือเปล่า เพราะฉะนั้นหวยที่มาออกมาที่คุณประยุทธ์ซึ่งเป็นบุคคลที่ทำลายระบอบประชาธิปไตยด้วยการยึดอำนาจมาเป็นเพราะเตรียมการกันมาใช่ไหมครับ แล้วการสรรหานายกรัฐมนตรีเป็นอย่างไร สมาชิกวุฒิสภา ๒๕๐ คน ลงมติเห็นชอบให้ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี จำนวน ๒๔๙ คน ขาดไปเพียงคนเดียว คนเดียวที่ขาดไปก็คือท่านพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานวุฒิสภา ในขณะนั้นที่งดออกเสียง ก็ถูกต้องแล้วครับที่ท่านงดออเสียง แต่จะเห็นว่ามันเต็มไปหมดเลย สมาชิกวุฒิสภาเลือกท่านประยุทธ์ไปเลย ในที่สุดเราก็ได้นายกรัฐมนตรีที่ถวายสัตย์ไม่ครบแล้วก็ไม่เอารัฐธรรมนูญฉบับนี้ ทั้งหมดนี้ก็เป็นผลพวงของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ที่ออกแบบโดยคุณประยุทธ์เป็นผู้คุมบังเหียนในการร่างรัฐธรรมนูญมาทั้งสิ้น ๖ ปีที่คุณประยุทธ์ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีได้ตั้งงบประมาณเกินดุลทุกปี ผมขออนุญาตสรุปเลยตั้งแต่ปี ๒๕๕๘-๒๕๖๔ ปัจจุบันนี้ได้ตั้งงบประมาณเกินดุลมาโดยตลอด ซึ่งรวมทั้งสิ้น ๓,๒๐๐,๐๐๐ กว่าล้านบาทแล้ว อันนี้ไม่รวมกับช่วงโควิด (COVID) ที่กู้มาเพื่อแก้ไขปัญหาให้พี่น้องประชาชนอีก ๑ ล้านล้านบาท การกู้เงินมาแก้ไขปัญหาประเทศขณะนี้ก็ยังปรากฏว่าประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความเหลื่อมล้ำมากที่สุดในโลก บริษัทต่าง ๆ ก็ปิดตัวเป็นจำนวนมาก พนักงานต้องถูกปลด ถูกลดงานมากเป็นประวัติการณ์ ----------

คนตกงานมีเพิ่มขึ้นประมาณ ๙-๑๐ ล้านคน คนจนก็เพิ่มถึง ๗ ล้านคน ฆ่าตัวตายก็เกือบ ๗๐๐ คน ยิ่งกว่าโควิด (COVID) อีกเยอะ ตั้งแต่เปลี่ยนแปลงการประเทศ ปี ๒๔๗๕ ถึงปัจจุบันมีการปฏิวัติ ๑๔ ครั้ง กบฏ ๑๑ ครั้ง เผด็จการทหาร ฉีกรัฐธรรมนูญ สืบทอดอำนาจ เป็นเวลาถึง ๔๕ ปี ถ้ามันดีจริงประเทศไทยเราคงเป็นชาติมหาอำนาจของโลกไปแล้ว แต่ในความเป็นจริงกลับเป็นหนี้มหาศาล ขณะนี้คุณประยุทธ์เองก็ออกมายอมรับแล้วว่าเงินหมดคลัง ไม่มีเงินส่งให้ท้องถิ่น ไม่มีเงินที่จะเยียวยาแก้ผู้สูงอายุ คุณประยุทธ์ ผมเรียนตรง ๆ ว่าหมดสภาพที่จะดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีต่อไป

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายชวน หลีกภัย ประธานรัฐสภา ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย รองประธานรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน)

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ท่านเสรีพิศุทธ์ครับ ผมไม่อยากที่จะขัดจังหวะท่านเลย ผมว่าตอนนี้มีประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับเรื่องร่างรัฐธรรมนูญ แต่เท่าที่ผมมานั่งฟังไม่กี่นาทีนี้ผมได้ยินท่านพูดเกี่ยวกับการอภิปรายท่านประยุทธ์ ดังนั้นขอให้กลับเข้าประเด็นเกี่ยวกับเรื่องร่างรัฐธรรมนูญนะครับ ขอบคุณครับ

พลตำรวจเอก เสรีพิศุทธ์ เตมียเวส สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ผมเข้าใจครับ

(นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ สมาชิกวุฒิสภาสรรหา ได้ยืนและยกมือขึ้น)

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ใครประท้วง เชิญครับ

นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ท่านประธานครับ กิตติศักดิ์ รัตนวราหะ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ผมขอประท้วงผู้อภิปรายในข้อ ๔๕ เพราะว่าผู้อภิปรายนั้นอภิปรายไม่ครบทุกด้าน เช่นผู้อภิปรายอภิปรายบอกว่าประเทศไทยนั้นเงินหมดคลัง ไม่มีเงินจะจ่ายผู้สูงอายุต่าง ๆ ผมไม่ทราบว่าท่านทำไมไม่พูดในแง่ดีของประเทศไทย เช่นฐานะเงินคงคลังของประเทศไทยนั้น ๒๐๐,๐๐๐ ล้านล้านเหรียญ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ท่านกิตติศักดิ์ครับ ผมเข้าใจแล้วครับ ขอเชิญท่านนั่ง

นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : สักครู่ครับ ไม่อย่างนั้นประชาชนที่ฟังอยู่จะเข้าใจผิดครับท่านประธาน มีเงินคงคลังมากกว่า ๒๐๐,๐๐๐ ล้านล้านเหรียญ มีความมั่นคงเรียกว่ารวยอันดับ ๑๒ ของโลก และการจัดการกับโควิด-๑๙ (COVID-19) นั้น

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ท่านกิตติศักดิ์ครับ ผมขอให้ท่านนั่งลงครับ เดี๋ยวฟังคำวินิจฉัยนะครับ ผมได้ท้วงท่านพลตำรวจเอก เสรีพิศุทธ์แล้วในเรื่องการพูดนอกประเด็น ถ้าท่านพูดนอกประเด็นไปเช่นเรื่องเกี่ยวกับการใช้งบประมาณ ทางคุณกิตติศักดิ์ผู้ประท้วงเมื่อสักครู่ก็จะมาอ้างว่าคำพูดของท่านผิดอะไรทำนองนี้ ขอความกรุณาจริง ๆ นะครับกลับเข้าสู่ประเด็นเรื่องร่างรัฐธรรมนูญนะครับ ขอบคุณมากครับ

พลตำรวจเอก เสรีพิศุทธ์ เตมียเวส สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ ผมไม่ได้นอกประเด็น ผมก็อยู่ในประเด็น แต่ผมกำลังเรียบเรียงมาเดี๋ยวท่านประธานฟังให้ดีก็แล้วกัน ต่อไปเจ้าหน้าที่ของสไลด์ (Slide) ที่ ๑๔ เลยนะครับ นายเนลสัน แมนเดลา (Nelson Mandela) อดีตประธานาธิบดีและรัฐบุรุษแห่งแอฟริกาใต้ได้กล่าวไว้ว่าคุณจะไม่รู้สึกว่าเผด็จการนั้นเลวร้ายตราบที่คุณอยู่กับฝ่ายเดียวกับผู้มีอำนาจจริงไหมครับเพื่อนสมาชิก รวมทั้งเพื่อน ส.ว. ด้วย ถ้าเรายังอยู่ในฝ่ายที่มีอำนาจเราจะไม่รู้หรอกว่าเผด็จการมันเลวร้ายอย่างไร ผมจึงขอฝากเป็นข้อคิดเตือนสติท่าน ส.ว. ทั้งหลาย รวมทั้งรัฐมนตรีและเพื่อนสมาชิกฝ่ายรัฐบาลทุกท่านช่วยกรุณาถ้าท่านดวงตาเริ่มเห็นธรรมแล้วก็มาช่วยพัฒนาประเทศชาติ อย่าดึงดันเพื่อเผด็จการอีกต่อไป

(นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน สมาชิกวุฒิสภากลุ่มการบริหารราชการแผ่นดินและความมั่นคง ได้ยืนและยกมือขึ้น)

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : มีผู้ประท้วงเชิญครับ

นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน สมาชิกวุฒิสภา (กลุ่มการบริหารราชการแผ่นดินและความมั่นคง) : ท่านประธานครับ ผม เฉลิมชัย เฟื่องคอน ขอประท้วงผู้อภิปรายครับ จะมาเตือนสติผมได้อย่างไร ท่านก็เป็นสมาชิกรัฐสภาเหมือนกับผม ฐานะก็เท่าเทียมกัน ท่านต้องเตือนสติตัวเองก่อนครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ท่านเสรีพิศุทธ์ครับ ผมขอความกรุณาขอให้ท่านพูดในประเด็นของเรื่องรัฐธรรมนูญ ผมจะไม่ขัด

- ๓๙/๑

พลตำรวจเอก เสรีพิศุทธ์ เตมียเวส สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ มาตรา ๓ บัญญัติว่าอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุขทรงใช้อำนาจนั้นทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาลตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ก็หมายความว่าอำนาจอธิปไตยที่แท้จริงแล้วเป็นของประชาชนมิใช่ของพระมหากษัตริย์ แต่จะให้พี่น้องประชาชนจำนวน ๗๐ ล้านกว่าคนมาใช้อำนาจอธิปไตยโดยต้องคงจะเป็นไปไม่ได้นะครับ รัฐธรรมนูญจึงบัญญัติให้พระมหากษัตริย์ทรงเป็นผู้ใช้อำนาจแทนประชาชนผ่านรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาล ฉะนั้นหากเราจะคิดแก้ไขรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะร่างของรัฐบาลและฝ่ายค้านมาพิจารณาเช่นนี้โดยไม่ได้พิจารณาร่างของประชาชนคงจะไม่ถูกต้องนะครับ เราจะอ้างว่าทั้งฝ่ายค้านและฝ่ายรัฐบาล เป็น ส.ส. เป็นตัวแทนของประชาชนอยู่แล้วคงไม่ได้นะครับ ผมกราบเรียนว่าถ้าจะอ้าง ส.ส. ทั้งฝ่ายค้านและฝ่ายรัฐบาลเป็นตัวแทนนั้นคงไม่ได้เพราะอะไรครับ

ประการแรก ฝ่ายรัฐบาลก็ไม่ได้มี ส.ส. ทุกคน คุณประยุทธ์ คุณประวิตร และคุณวิษณุ รัฐมนตรีอีกหลายท่านก็ไม่ใช่ตัวแทนของประชาชน

ประการที่ ๒ ส.ส. ทั้งฝ่ายค้านและฝ่ายรัฐบาล ถึงแม้จะอ้างว่าเป็นตัวแทนของประชาชน ประชาชนเลือกมา และความจริงนั้นเป็นตัวแทนของประชาชนที่จะต้องดูแลสารทุกข์สุกดิบ ความเป็นอยู่ของพี่น้องประชาชนในเรื่องทั่ว ๆ ไปเท่านั้นนะครับ แต่ถ้าหากเป็นเรื่องนโยบายที่สำคัญ เช่นการแก้ไขรัฐธรรมนูญก็ควรจะต้องฟังจากพี่น้องประชาชนซึ่งเป็นเจ้าของอำนาจที่แท้จริงเสียก่อนว่าควรจะแก้ไขไหม ถ้าจะแก้ จะแก้ประเด็นอะไรบ้าง แล้วจะดำเนินการด้วยวิธีการอย่างไร เพราะฉะนั้น ส.ส. ทั้ง ๒ ฝ่าย ทั้งฝ่ายค้านและรัฐบาลจึงต้องถามประชาชนเสียก่อน ไม่ใช่ไปอ้างความเป็น ส.ส. อย่างเดียวไปดำเนินการโดยไม่ได้สอบถามและรับฟังข้อเท็จจริงจากประชาชนซึ่งเป็นเจ้าของอำนาจที่แท้จริงแต่อย่างใด แต่ในข้อเท็จจริงแล้วทั้งฝ่ายค้านและฝ่ายรัฐบาลต่างก็เสนอญัตติต่อท่านประธานรัฐสภาโดยมิได้สอบถามความเห็นจากพี่น้องประชาชนแม้แต่น้อย เพราะฉะนั้นญัตติร่างรัฐธรรมนูญที่จะแก้ไขที่เสนอมาต่อสภา ซึ่งเรากำลังพิจารณากันในวันนี้และวันพรุ่งนี้ก็จะเป็นแนวความคิดของ ส.ส. ทั้ง ๒ ฝ่าย มิใช่ความคิดเห็นหรือความต้องการของพี่น้องประชาชนแต่อย่างใดทั้งสิ้น

ประการที่ ๓ การแก้ไขรัฐธรรมนูญในครั้งนี้ท่านสมาชิกวุฒิสภาต้องร่วมพิจารณาและร่วมลงคะแนนด้วยนะครับ การเสนอญัตติของ ส.ส. ทั้ง ๒ ฝ่าย นอกจากจะมิใช่ความต้องการของพี่น้องประชาชนแล้ว สมาชิกวุฒิสภาทุกท่านก็ไม่ได้เป็นตัวแทนของประชาชนแม้แต่คนเดียวนะครับ ท่านประธานที่เคารพครับ อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย ประชาชนเป็นเจ้าของรัฐธรรมนูญ หากแก้ไขรัฐธรรมนูญเสร็จสิ้นก็ต้องใช้บังคับกับพี่น้องประชาชนคนไทยทุกคน ฉะนั้นรัฐธรรมนูญที่มาจากเผด็จการก็ดี หรือแม้กระทั่งมาจาก ส.ส. ซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนก็ดี ก็มิใช่บทสรุปว่ารัฐธรรมนูญดังกล่าวจะเป็นความต้องการของประชาชนหรือเป็นผลดีต่อพี่น้องประชาชนแต่อย่างใด ท่านประธานพอจะจำได้ไหมครับว่าเคยมีคำกล่าวว่าชนชั้นใดเขียนกฎหมายก็แน่ไซร้เพื่อชนชั้นนั้น เพราะฉะนั้นผมจึงมีความเห็นว่าร่างรัฐธรรมนูญทั้ง ๒ ฝ่ายที่ร่างขึ้นมาและรัฐสภากำลังพิจารณานี้ก็อาจจะร่างเพื่อผลประโยชน์ของตน ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนี่ละครับ มิใช่ของประชาชน ผมจึงไม่เห็นด้วยกับญัตติของทั้ง ๒ ฝ่ายนะครับ ท่านประธานที่เคารพครับ การที่พรรคร่วมฝ่ายค้านและฝ่ายรัฐบาลได้เสนอญัตติให้สภาพิจารณาในครั้งนี้นอกจากผมจะไม่เห็นด้วย เพราะมิใช่ร่างของประชาชนแล้ว ขั้นตอนในการเลือกตั้ง ส.ส.ร. ซึ่งเป็น ส.ส.ร. ที่จะมาช่วยเหลือในการร่างรัฐธรรมนูญนั้นก็ยังใช้เวลายาวนาน ซึ่งเท่ากับว่าถ้ามีการตั้ง ส.ส.ร. การแก้ไขรัฐธรรมนูญที่เสนอโดย ส.ส. นั้นก็ช่วยต่ออายุให้คุณประยุทธ์ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีต่อไปอีกจนครบวาระนะครับ ก็ในเมื่อคุณประยุทธ์คือปัญหาของประเทศ ท่านสมาชิกทั้งหลายจะเชื่อได้อย่างไรว่าคุณประยุทธ์จะไม่เป็นอุปสรรค์ในการแก้ไขรัฐธรรมนูญอีกต่อไป ----------

ผมจึงขอเสนอความเห็นในการแก้ไขรัฐธรรมนูญเป็น ๔ ขั้นตอนดังนี้นะครับ ๑. คุณประยุทธ์ต้องลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีเสียก่อน การแก้ไขรัฐธรรมนูญถึงจะเป็นไปได้ตามที่พวกเราหรือพี่น้องประชาชนต้องการ ๒. ให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งควรได้รับการแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๒๗๒ ๓. แก้ไขรัฐธรรมนูญโดยนำร่างของประชาชนมาพิจารณา ๔. ยุบสภา จัดให้มีการเลือกตั้งภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ หลายท่านจะถามว่าจะทำอย่างไรให้คุณประยุทธ์ลาออกล่ะ อย่างไรท่านก็ไม่ลาออกหรอกนะครับ ท่านอนุทินครับ อยู่ไหนครับท่านอนุทินครับ ไม่อยู่ ผมฝากไว้ด้วยนะครับ ท่านจุรินทร์กลับหรือยังครับ ฝากท่านอนุทินท่านจุรินทร์ ว่าอย่างไรครับ ท่านไม่ลาออกจากการเป็นพรรคร่วมรัฐบาล คุณประยุทธ์ก็ไม่ลาออกหรอกครับ ผมให้ข้อเสนออย่างนี้ ท่านยอมเสียสละลาออกเสียก่อน คุณประยุทธ์ก็ต้องลาออกตามมา จริงไหมครับ เมื่อคุณประยุทธ์ลาออกแล้วก็เลือกนายกรัฐมนตรีใหม่ตามมาตรา ๒๗๒ ก็จะมีบุคคล ๓ ท่าน

(นายชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อได้ยืนและยกมือขึ้น)

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : มีผู้ทักท้วงท่านเสรีพิศุทธ์รอก่อนนะครับ

นายชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ ผม ชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์ ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อ พรรคพลังประชารัฐในฐานะสมาชิกรัฐสภานะครับ คืออย่างที่ท่านประธานได้กล่าวไปแล้วว่าต้องอยู่ในประเด็นของการร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญ ซึ่งท่านเสรีพิศุทธ์นี้ก็ไปพูดถึงเรื่องการลาออกของท่านนายกรัฐมนตรีซึ่งไม่อยู่ในประเด็น เป็นข้อเรียกร้องของกลุ่มที่มาเคลื่อนไหวทางการเมืองบางกลุ่มนะครับ ซึ่งถ้าท่านคิดอย่างนั้นท่านก็ไปพูดนอกสภาก็ได้ ในสภาเราพูดอยู่ในประเด็นพูดอยู่ในเรื่องที่เกี่ยวกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญเพื่อประโยชน์ของประชาชนครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : เชิญท่านนั่งครับ ผมวินิจฉัยแล้วครับ เห็นท่าน พลตำรวจเอก เสรีพิศุทธ์กำลังจะสรุปแล้วก็เลยปล่อยให้ท่านพูด

พลตำรวจเอก เสรีพิศุทธ์ เตมียเวส สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานว่าอย่างไรนะครับ ผมไม่ค่อยได้ยินท่านเลยครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ท่านจะสรุปอยู่แล้วใช่ไหมครับ ๔ ข้อ

พลตำรวจเอก เสรีพิศุทธ์ เตมียเวส สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ครับ จะสรุปครับว่าจะอย่างไรแค่นี้เองครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : โอเคครับ

พลตำรวจเอก เสรีพิศุทธ์ เตมียเวส สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ก็บอกว่าเมื่อคุณประยุทธ์ลาออกแล้วก็เลือกนายกรัฐมนตรีใหม่ตามมาตรา ๒๗๒ ก็จะมีบุคคลเพียง ๓ ท่านเท่านั้นที่มีสิทธิได้รับความเห็นชอบให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี มีใครครับ มีท่านอนุทิน ท่านอภิสิทธิ์ แล้วก็ท่านสุดารัตน์ ๓ ท่านนี้ท่านใดดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีแล้วก็ขอให้ดำเนินการแก้ไขรัฐธรรมนูญโดยนำร่างของประชาชนเป็นหลัก ซึ่งขณะนี้ร่างของประชาชนได้ลงชื่อกันแล้วถึง ๑๐๐,๐๐๐ คน และได้เสนอร่างรัฐธรรมนูญต่อท่านประธานสภาแล้วเมื่อวานนี้ และเมื่อมีการแก้ไขรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นร่างประชาชนแล้ว ผมก็เชื่ออย่างสนิทใจว่าจะเป็นรัฐธรรมนูญของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชนอย่างแท้จริง เกือบเสร็จแล้วนะครับท่านประธาน ขออนุญาตอีกนิดหนึ่งครับ เมื่อเสร็จภารกิจในการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ท่านก็ยุบสภาเลือกตั้งใหม่ ผมว่าท่านจะได้รับการยกย่องและยอมรับจากประชาชน ประเทศไทยเราก็จะมีรัฐธรรมนูญฉบับประชาชนอย่างแท้จริง ท่านประธานครับ ไหน ๆ ก็รับร่างของประชาชนมาพิจารณาแล้ว รอเพียงการตรวจสอบรายชื่อเท่านั้น ขอความกรุณาท่านกรุณาตรวจสอบให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว แล้วรีบเปิดสภาสมัยวิสามัญพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญฉบับประชาชนด้วยจะขอบพระคุณยิ่งครับ สุดท้ายฝากท่านอนุทินครับ ท่านจุรินทร์ครับ ท่านกรุณารีบตัดสินใจโดยเร็ว วันนี้ได้เลยยิ่งดีนะครับ ผมเป็นคนใจร้อน ลาออกเถอะครับ นอกจากประเทศเราจะเดินหน้าต่อไปได้แล้วม็อบ (Mob) นักศึกษาก็คงจะหยุด ท่านก็จะได้รับการยกย่องว่าเป็นวีรบุรุษอย่างแน่นอน ขอขอบพระคุณท่านประธานครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ต่อไปจะเป็นคิวของท่านศุภชัย ใจสมุทร เชิญครับ

นายศุภชัยใจ สมุทร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ กระผม ศุภชัย ใจสมุทร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคภูมิใจไทย ในฐานะสมาชิกรัฐสภา กระผมเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ลงชื่อเสนอร่างของรัฐบาลในการแก้ไขรัฐธรรมนูญ กระผมคิดว่าเป็นเรื่องจำเป็นในฐานะที่เป็นสมาชิกของรัฐสภาในการทำหน้าที่ในการร่วมกันแก้ไขปัญหาสถานการณ์บ้านเมืองที่เกิดอยู่ตอนนี้ ----------

สิ่งที่ผมอยากจะขอเรียนต่อท่านประธานอย่างตรงไปตรงมา ประการแรกก็คือว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้ในการทำประชามติผมไม่ได้รับ เพราะผมเห็นว่ารัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวเป็นฉบับที่มีปัญหา ความจริงที่ผมได้ค้นพบก็คือว่ารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ที่เรากำลังพิจารณากันอยู่ในเวลานี้เป็นผลพวงต่อเนื่องจากการรัฐประหารเมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ซึ่งตอนนั้นก็ได้มีการยึดอำนาจ และได้มีรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๗ จนกระทั่งมาเป็นฉบับปัจจุบันโดยคณะ คสช. ซึ่งท่านเป็นรัฏฐาธิปัตย์ในครั้งนั้น ๒. ส่วนตัวผม ไม่ใช่พูดในนามพรรคนะครับ ผมก็มีความรู้สึกมั่นใจว่ารัฐธรรมนูญเป็นเครื่องมือในการสืบทอดอำนาจจากการรัฐประหารครั้งนั้น แต่ก็ต้องยอมรับความจริงว่าเหตุการณ์เมื่อปี ๒๕๕๗ ประเทศไทยไม่มีทางที่จะเดินไปไหนได้ เราเจอทางตัน และการที่มีท่านใดท่านหนึ่ง ผู้มีอำนาจได้เข้ามาใช้อำนาจระงับทางตัน แล้วเพื่อที่จะเดินหน้าต่อไปก็เป็นเรื่องที่ ณ เวลานั้นผมยอมรับได้ แต่ก็ต้องยอมรับเหมือนกันว่าท่านอยู่นานไปนิดก็เลยเป็นผลเรื่องของการสืบทอด การที่รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ถูกดีไซน์ (Design) ถูกออกแบบเป็นประการหลายประการ ทำให้การรัฐประหารการยึดอำนาจครั้งนั้นก็เป็นความถูกต้องชอบธรรมโดยกฎหมายขึ้นมา เราต้องยอมรับความจริงว่ารัฐธรรมนูญฉบับนั้นทำให้มีรัฐซ้อนรัฐ มีเรื่องของยุทธศาสตร์ชาติ มีเรื่องอะไรต่าง ๆ หลายเรื่อง มีเรื่องขององค์กรอิสระซึ่งดูเหมือนว่าจะไม่อิสระ หลายเรื่องหลายราวผมว่าสภาแห่งนี้ถ้าเราตั้งมองโดยปราศจากอคติ เราจะเห็นว่าเรื่องที่ผมพูดไปมีความเป็นจริงและความจริงนั้นผมว่าก็ได้ปรากฏในวันนี้ ก็คือทั้งฝ่ายค้าน ทั้งฝ่ายรัฐบาล หรือภาคประชาชนก็คิดเหมือนกันว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้เห็นควรที่จะต้องมาแก้ไขและทำให้พวกเรามาประชุมกันที่นี่วันนี้ในเวลานี้ แต่สิ่งหนึ่งซึ่งผมคิดว่าวันนี้พี่น้องประชาชนในประเทศจำนวนมากทีเดียวเกิดความเข้าใจผิดว่าวันนี้พวกเราสมาชิกรัฐสภา ทั้ง ส.ว. ทั้ง ส.ส. กำลังมาประชุมร่วมกันเพื่อแก้รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ คือรื้อรัฐธรรมนูญฉบับนั้นไป แล้วก็พวกเรากันเองนี่แหละกำลังจะแก้ ซึ่งผมคิดว่าวันนี้ก็ต้องอธิบายให้พี่น้องประชาชนว่าวันนี้เรากำลังจะเปิดประตูเพียงเปิดประตูเข้าไปในการที่จะหาช่องทางในการที่จะทำให้รัฐธรรมนูญปีที่เราใช้ในปัจจุบันปี ๒๕๖๐ นี้เป็นรัฐธรรมนูญที่จะต้องแก้ไขในประเด็นไหน อย่างไรบ้าง โดยใคร ใช่ไหมครับความจริงอยู่ซึ่งต้องเป็นที่ยอมรับก็คือว่าการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ที่ถูกออกแบบมานี้มีความยากลำบากในการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ มีความเข้มงวดมาก

ในการที่จะแก้ไขรัฐธรรมนูญ ทำให้การแก้ไขรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ เป็นไปด้วยความยากลำบาก ซึ่งความจริงแล้วรัฐธรรมนูญไม่ควรที่จะทำให้มีการแก้ไขยากไป เพราะสถานการณ์ไม่ว่าภายในประเทศก็ดี โลกก็ดีมันเปลี่ยน เพราะฉะนั้นการที่จะทำให้เกิดความยากลำบากในการแก้ไขรัฐธรรมนูญก็จะเป็นอุปสรรคในการที่จะแก้ไขปัญหาประเทศ เพราะรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศ ----------

เพราะรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศ ต้องยอมรับอย่างที่ผมได้เรียนไป เมื่อสักครู่ว่าวันนี้พี่น้องประชาชนก็ดี หรือสมาชิกสภาของเราที่นี่ก็ดีจำนวนไม่น้อย มีความเห็นพ้องตรงกันว่ารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ที่ผมได้กราบเรียนต่อท่านประธานไป เป็นรัฐธรรมนูญที่ไม่สอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตย มีปัญหากับความต้องการของพี่น้องประชาชนในหลาย ๆ เรื่อง เพราะฉะนั้นที่เรามาคุยกันวันนี้ แล้วผมอยากจะเรียนต่อท่านประธานที่เคารพว่าในฐานะสมาชิกพรรคการเมืองที่เป็นสมาชิกในสภาผู้แทนราษฎร เมื่อไม่นานมานี้ท่านหัวหน้าพรรคภูมิใจไทย ท่านอนุทิน ชาญวีรกูล ได้นำสมาชิกพรรคภูมิใจไทยแถลงต่อสื่อมวลชน แถลงต่อพี่น้องประชาชนเกี่ยวกับจุดยืนในเรื่องของการแก้ไขรัฐธรรมนูญ วันนั้นเหมือนกับเมื่อ ๑๒ ปีที่แล้วที่เราตั้งพรรคภูมิใจไทย สิ่งที่พรรคภูมิใจไทยได้แสดงจุดยืนมาตลอดก็คือการเรียกร้องให้พี่น้องประชาชนหรือตัวเราเองร่วมกันดึงฟืนออกจากกองไฟ ขอขอบคุณท่านสมาชิกพรรคการเมืองท่านหนึ่งเมื่อสักครู่ท่านได้ใช้ถ้อยคำซึ่งเราเคยใช้เมื่อ ๑๒ ปีที่แล้วก็คือการดึงฟืนออกจากกองไฟ แปลว่าวันนี้เรามองเหมือนกัน เราเห็นว่าประเทศไทยกำลังมีไฟลุกขึ้นมา เพราะฉะนั้นการที่พวกเราที่นี่ซึ่งต้องยอมรับว่าเราคือผู้แทนของปวงชนชาวไทยมาร่วมกันช่วยกันดึงฟืนออกจากกองไฟในเรื่องต่าง ๆ ก็คือการลดเงื่อนไขความขัดแย้ง ลดเงื่อนไขความวุ่นวาย วันนี้สิ่งที่เหมือนกันทั้งฝ่ายค้านและฝ่ายรัฐบาลก็คือเราคิดว่าหนทางหนึ่งในการที่จะทำให้ปัญหามันคลี่คลายคือการดำเนินการให้เป็นไปตามข้อเรียกร้องของพี่น้องประชาชน และข้อเรียกร้องอันสำคัญวันนี้ของพี่น้องประชาชนก็คือการที่ให้มีการแก้ไขกฎกติกาที่ไม่สอดรับสอดคล้องกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย สิ่งที่พรรคภูมิใจไทยได้แถลงไปวันนั้นโดยท่านหัวหน้าพรรคก็ยังเหมือนเดิม ก็คือเห็นด้วยที่จะให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญโดยการแก้ไขมาตรา ๒๕๖ ให้มีสภาร่างรัฐธรรมนูญ หรือ ส.ส.ร. ซึ่งมาจากการเลือกตั้งของประชาชน ในส่วนของพรรคร่วมมีการเสนอว่ามี ๑๕๐ คน มาจากต่างจังหวัด แล้วมีการแต่งตั้งจากสภา มีแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิจากที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย และมาจากตัวแทนนิสิต นักศึกษา ซึ่งตรงนี้พรรคภูมิใจไทยรับได้และเราพร้อมที่จะสนับสนุน เรื่องสำคัญที่สุดที่แสดงจุดยืนของพรรคภูมิใจไทยมาตลอด พรรคภูมิใจไทยเราได้แสดงจุดยืนในความเป็นพรรคภูมิใจไทยมาเมื่อ ๑๒ ปีที่แล้วก็คือเราเป็นพรรคการเมืองที่ปกป้องสถาบัน เพราะฉะนั้นวันนี้เรายังยืนยันว่ารัฐธรรมนูญจะต้อง

ไม่ไปกระทบหรือไปแตะต้องหมวด ๑ และหมวด ๒ อันเกี่ยวข้องกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เรื่องนี้ยืนยันหนักแน่นครับ สิ่งที่พรรคภูมิใจไทยเสนอต่อผู้ที่จะไปร่างรัฐธรรมนูญต่อไปในอนาคตก็คือ ส.ส.ร. เราคาดหวังเหมือนหลายท่านได้พูดกันก็คือว่ารัฐธรรมนูญควรจะเป็นรัฐธรรมนูญที่กินได้หรืออะไรทำนองนั้นก็ตาม สิ่งที่เรามองคือว่าวันนี้ปัญหาปากท้องของพี่น้องประชาชน ความไม่เท่าเทียม ความไม่เสมอภาคในการประกอบอาชีพของประชาชนเป็นปัญหาสำคัญ เพราะฉะนั้นฝากท่านผู้ร่างด้วยว่าเมื่อถึงเวลาวันนี้หรือวันพรุ่งนี้ สภานี้เห็นชอบให้มีการแก้ไขมาตรา ๒๕๖ แล้วไปตั้ง ส.ส.ร. ก็ฝาก ส.ส.ร. ว่าได้โปรดไปร่างสิ่งเหล่านี้ให้ปรากฏในรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ที่ท่านจะร่างไม่ว่าจะแก้ทั้งหมดหรือจะแก้บางส่วนก็เป็นสิทธิของท่าน ความเหลื่อมล้ำทางสังคมตั้งแต่อดีตมาจนถึงวันนี้ยังไม่ได้รับการแก้ไข นี่คือสิ่งที่พรรคภูมิใจไทย หัวหน้าพรรคท่านอนุทิน ชาญวีรกูล ก็ได้เรียกร้อง ----------

การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นเงิน งบประมาณ บุคลากร การบริหารต้องทำจริง ๆ จัง ๆ เสียที ประเทศเราซอยเท้าอยู่กับที่มานานในเรื่องนี้ ประเทศอื่นได้เจริญเติบโตก้าวหน้าด้วยเหตุผลเพราะการกระจายอำนาจสู่การปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่องนี้เป็นเรื่องที่เราคาดหวังว่าอยากให้เกิดขึ้น สิ่งที่เราอยากจะเรียกร้องครับ วันนี้สังคมมีความสลับซับซ้อนในเรื่องความคิดอ่าน มีความเห็นต่างกันมากมาย แต่ต้องยอมรับว่านี่คือระบอบประชาธิปไตย เป็นลักษณะสำคัญในระบอบประชาธิปไตย เพราะฉะนั้นวันนี้สิ่งที่พรรคภูมิใจไทยยังขอเรียกร้องก็คือว่าหากมีความเห็นต่างไป ภาครัฐซึ่งได้ดำเนินการมองด้วยความเข้าใจก็ขอให้ดำรงวิธีคิดแบบนี้ต่อไป โปรดอย่าไปดำเนินการหรือสนับสนุนให้มีการคุกคามผู้ที่มีความเห็นต่างหรือผู้ที่เห็นไม่ตรงกับรัฐ สิ่งนี้พรรคภูมิใจไทยเห็นว่าจะช่วยคลายแก้ปัญหาเงื่อนไขที่จะทำให้ลดความขัดแย้งได้เป็นอย่างดี ก็เลยฝากด้วยเรื่องสำคัญที่จะต้องดำเนินการอธิบายให้กับสังคมได้ทราบ เมื่อ ๒-๓ อาทิตย์ที่แล้วท่านหัวหน้าพรรค อนุทิน ชาญวีรกูล ได้ออกมาบอกว่าเมื่อ ส.ส.ร. ได้ดำเนินการเสร็จแล้วก็ให้มีการยุบสภา เลือกตั้งใหม่ วันนั้นฟังไปฟังมาบอกว่าอนุทินเสนอให้ยุบทันที ซึ่งวันนี้ผ่านมาแล้วนะครับ ผมว่าสังคมเข้าใจแล้ว สิ่งที่ผมอยากจะขออนุญาตกราบเรียนเฉพาะไปยังสมาชิกวุฒิสภา พรรคภูมิใจไทยทุกคนเราเห็นว่าสมาชิกวุฒิสภาเป็นองค์กรที่มีความจำเป็นในระบอบประชาธิปไตย เป็นสถาบัน เป็นสภาพี่เลี้ยง เป็นสภากลั่นกรอง เป็นสภาที่มีความสำคัญและควรที่จะต้องดำรงอยู่ในระบบรัฐสภาไทย เพราะฉะนั้นผมยืนยันครับว่าพรรคภูมิใจไทยเห็นว่าสมาชิกวุฒิสภาควรจำเป็นต้องมีอยู่ อำนาจหน้าที่ที่ท่านเคยมีมาตั้งแต่ในอดีต หน้าที่ในการกลั่นกรองกฎหมายหรือพิจารณาเรื่องคุณสมบัติของบุคคลในตำแหน่งต่าง ๆ ที่สำคัญ ผมว่ายังเป็นเรื่องสำคัญที่พรรคภูมิใจไทยคิดว่าท่านต้องมีและอยากจะเรียนว่าในร่างของรัฐบาลในเรื่องแก้ไขมาตรา ๒๕๖ นี้ ในกรณีเรื่องของรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับการตั้ง ส.ส.ร. ชัดเจนครับว่าเมื่อ ส.ส.ร. ได้มีการดำเนินการร่างแล้วเสร็จในร่างของรัฐบาลเรายังขอให้ส่งมาที่รัฐสภา ซึ่งทั้ง ส.ส. และ ส.ว. ได้มีการร่วมกันพิจารณาก่อนถ้าโหวตกันแล้ว ลงคะแนนแล้วไม่มีเสียงเกินกึ่งหนึ่งจึงลงไปประชามติ นั่นแปลว่าวันนี้สิ่งที่พรรคร่วมรัฐบาลได้เสนอในการแก้ตรงนี้มันทำให้เราทั้ง ส.ส. ทั้ง ส.ว. ได้มีโอกาสพิจารณาตรงนั้นอีก แต่ผมว่า ณ เวลานั้นสิ่งที่ ส.ส.ร. ซึ่งมาจากตัวแทนคนทั้งประเทศ ทั้งเลือกตั้ง

มาจากแต่ละจังหวัด ๑๕๐ ท่าน และเป็นบุคคลซึ่งมาจากผู้มีคุณวุฒิอันเหมาะสมในการมาร่างรัฐธรรมนูญ รวมทั้งเป็นตัวแทนของนิสิต นักศึกษาได้มาร่วมกันทำงานตรงนี้ ผมเชื่อว่าเวลานั้นประเทศสามารถที่จะเดินหน้าต่อไป เพราะที่นี่ประเทศไทยของพวกเราทุกคน ขอบพระคุณครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ต่อไป เชิญ พลเอก นาวิน ดำริกาญจน์ หลังจากนั้นจะเป็น พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง เชิญ พลเอก นาวินครับ

พลเอก นาวิน ดำริกาญจน์ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : กราบเรียนท่านประธาน กระผม พลเอก นาวิน ดำริกาญจน์ สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ขออภิปรายข้อคิดต่อประเด็น ญัตติการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญทั้ง ๖ ญัตติ เป็นความคิดส่วนตัว อธิบายโดยกระชับดังนี้ครับ มี ๔ ประเด็น ----------

๑. รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ มีกลไกในการแก้ไขรัฐธรรมนูญอยู่แล้วตามมาตรา ๒๕๕ และมาตรา ๒๕๖ ในหมวด ๑๕ ไม่เคยใช้ ยังไม่เห็นปัญหา บ่นกันแต่ว่ายาก ไม่น่าจะมีความจำเป็นต้องแก้ไขนะครับ ทำไมไม่ลองใช้ดูก่อนครับ ลองดูซิว่ามันติดจริงหรือเปล่า อนุมานเอาเองว่าติดแล้วก็ขอแก้ ผมว่าไม่ใช่ครับ ๒. การแก้รัฐธรรมนูญให้มี ส.ส.ร. ก็คือการยกร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ แก้ให้สามารถสร้างลูกขึ้นมาเพื่อฆ่าแม่ ผมว่าเป็นญัตติลูกลานนะครับ ลูกของต้นลานนะครับ ผมไม่สบายใจครับว่าเป็นการขัดต่อเจตนารมณ์ ทรยศต่อเสียง ๑๖ ล้านคน น้อยไปนะครับ ๑๖,๘๒๐,๔๐๒ คน ที่ชอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ผมไม่แน่ใจครับ เหมาะสมหรือเปล่า แต่ที่แน่ ๆ นะครับ คือน่าจะขัดกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ เอง รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ต้องการให้แก้รายมาตรา ไม่มีตรงไหนเลยที่บอกว่าให้ไปยกร่างใหม่ได้ อย่าลืมเสียง ๑๖,๘๒๐,๔๐๒ คนครับ ๓. ในวันจันทร์สัปดาห์นี้ ผมอภิปรายพระราชบัญญัติงบประมาณ ปี ๒๕๖๔ ว่ารัฐไม่ได้เตรียมเงินสำหรับซื้อวัคซีนโควิด-๑๙ (COVID-19) ถ้าประเทศไทยทำเองได้ ผลิตได้ย่อมดีที่สุด แต่ถ้าไม่ได้เราต้องไปเข้าคิวรอซื้อนะครับ ประเทศใหญ่ ๆ ประเทศสหรัฐอเมริกาลงทุนซื้อล่วงหน้าสนับสนุนการค้นคว้าวิจัย สนับสนุนการขยายกำลังผลิตตามโอเพอเรชัน วาร์ป สปีด (Operation Warp Speed) เพื่อให้มีวัคซีนฉีดคนอเมริกัน ๓๐๐ ล้านคนภายในต้นปีหน้าได้ แต่เขาลงทุนเฉลี่ยทั้งหมด เข็มละ ๕๐ เหรียญ ถ้า ๒ เข็ม ๑๐๐ เหรียญ ตีเสียว่า ๓,๐๐๐ ถ้าเป็นของจีนมีอยู่ ๓ ตัว เขาบอกว่าราคาไม่ถึง ๑,๐๐๐ หยวน ก็คือตีง่าย ๆ ว่า ๔,๐๐๐ บาท แล้วกันคูณ ๗๐ ล้านบาทเข้าไป ราคามัน ๒๐๐,๐๐๐ กว่าล้านบาท ไม่ปรากฏใน พ.ร.บ. งบประมาณ เกี่ยวข้องกับตรงนี้อย่างไรครับ เกี่ยวครับ ถ้าเราทำตามที่มีการเสนอญัตติญัตติลูกลาน ๒ ญัตติ อาจจะมีถึง ๒ ประชามติ ๓ เลือกตั้ง ก็คือเลือกตั้ง ส.ส.ร. เลือกตั้ง ส.ส. เลือกตั้ง ส.ว. ถ้าครั้งละ ๔,๐๐๐ ก็ ๒๐,๐๐๐ ล้านบาทนะครับ เวลามันเหมาะหรือเปล่าครับ เราต้องมีเงินเตรียมเพื่อจะไปถือเงินสดเข้าคิวหาวัคซีนโควิด (COVID) เพื่อมาช่วยคนไทยทั้งประเทศเพื่อจะได้มีโอกาสฟื้นฟูเศรษฐกิจ แต่ยังจะมาเสนอขอใช้เงิน ๒๐,๐๐๐ ล้านบาทในเวลานี้เหมาะหรือเปล่าครับ คิดถึงคนไทยหรือคิดถึงอะเจนดา (Agenda) ของตัวเอง ๔. การแก้รายมาตรา ๔ ญัตติที่ดำเนินการตามมาตรา ๒๕๖ ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

ที่เดินตามกรอบที่มีในรัฐธรรมนูญที่เราอ้างนักอ้างหนาว่าจะยึด ขอบคุณครับที่เดินตามมาตรา ๒๕๖ ผมจะพิจารณาเป็นรายประเด็น รายญัตติ ๔ ญัตตินี้ โดยเฉพาะญัตติที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งบัตรใบเดียว ผมครับ ผมเป็นคนนำเสนอแนวคิดนี้ในกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ ผมนะครับ วันนี้อยากจะตอบบอกว่าผมจะผ่านวาระที่หนึ่งรับหลักการในเรื่องของบัตรเลือกตั้งใบเดียว ไม่ใช่ว่าผมเห็นว่าไม่ดีนะครับ ----------

ผมอยากจะเปิดโอกาสให้มีการถกแถลงในเรื่องนี้ ไม่ได้ปิดเสียหมดทุกอย่าง เพราะฉะนั้น ผมจึงบอกว่าไม่จำเป็นต้องแก้หรอกครับ ลองใช้เสียก่อน ไม่ใช่บ่น อนุมานคิดเอาเอง อีก ๒๐ ชั่วโมงไม่ถึงแล้วนะครับ เวลาที่เหลือผมจะขอนั่งฟังว่าการอภิปรายจะสามารถทำให้ผมกระจ่างเพิ่มขึ้นหรือไม่ จะส่งผลต่อการตัดสินใจของผมในการลงมติหรือไม่ อย่างไร ขอบคุณครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ต่อไป เชิญ พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง แล้วจากนั้นจะเป็นท่านชินวรณ์ บุณยเกียรติ ครับ

พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ ผม พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคประชาชาติ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ต้องกราบขอบพระคุณท่านประธาน วันนี้เราได้มาพิจารณาในเรื่องที่สำคัญในระบบรัฐสภา ซึ่งรัฐสภาก็คือมีหน้าที่ในการพิจารณากฎหมาย กฎหมายที่เราพิจารณาตามที่มีการสรุปของเอกสารประกอบการพิจารณาก็คือกฎหมายรัฐธรรมนูญที่ผู้สรุปว่าเป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศ ผมเองก็เชื่อว่าคนหลายคนจะเชื่อตามนั้น แต่ในโลกของความเป็นจริงเราก็ต้องยอมรับว่าสังคมไทยที่บอกว่าเป็นกฎหมายสูงสุด ซึ่งกฎหมายสูงสุดจะต้องเป็นกฎหมายที่ประชาชนศรัทธา แต่เราก็พบว่าวันนี้เรามีรัฐธรรมนูญถึง ๒๐ ฉบับ เราได้ทำการล้มล้างหรือฉีกรัฐธรรมนูญฉบับแล้วฉบับเล่า การที่ประกาศว่าเป็นกฎหมายสูงสุดจึงถือว่าอาจจะเป็นเรื่องที่หลอกลวงประชาชนก็เป็นได้ โดยเฉพาะการล้มล้างรัฐธรรมนูญครั้งสุดท้ายก็คือวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ซึ่งผู้ที่ล้มล้างก็คือนายกรัฐมนตรีคนปัจจุบัน แล้วก็มีการแต่งตั้งบุคคลเข้ามาร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งมีกรรมาธิการหลายท่านได้พูดไปแล้ว สิ่งหนึ่งก็จะทำให้เห็นว่าเมื่อผู้ที่ล้มล้างระบอบการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข แสดงว่าไม่มีความเชื่อมั่นในระบอบประชาธิปไตย จึงให้ผู้ที่ไม่เชื่อมั่นมาร่างรัฐธรรมนูญ มีท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติหลายท่านก็ได้บอกว่ารัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันมีการทำประชามติซึ่งในส่วนของพรรคประชาชาติส่วนใหญ่จะเป็นพรรคที่พี่น้องใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นผู้เลือก ใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ก็เป็นจังหวัดที่ไม่รับร่างรัฐธรรมนูญ แต่ถ้าท่านประธานและท่านผู้มีเกียรติ

ลองดูตัวเลข ผู้มีสิทธิที่จะมาใช้สิทธิลงประชามติมี ๕๐ ล้านคนเศษ แต่มีผู้มาใช้สิทธิแค่ ๒๙.๗ ล้านคน ท่านผู้มีเกียรติหลายคนบอกว่าในจำนวน ๒๙ ล้านคนนี้ มี ๑๖.๘ ล้านคนที่เห็นชอบ อีก ๑๐.๕๙ ล้านคนไม่เห็นชอบ แต่ยังมีประชาชนอีก ๒๐.๓ ล้านคนเศษไม่มาใช้สิทธิซึ่งถือว่ามากที่สุด ท่านกรรมาธิการท่านเสรีพิศุทธ์ได้พูดไปแล้วว่าเป็นเรื่องที่แปลกมาก รัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้มีการประชาสัมพันธ์ในแง่ดี ที่ร้ายแรงที่สุดก็คือไม่ส่งรัฐธรรมนูญให้ประชาชนได้อ่าน ท่านประธานที่เคารพครับ ผมเป็นผู้หนึ่งที่เป็นกรรมาธิการได้ศึกษาหลักเกณฑ์ วิธีการในการแก้ไขรัฐธรรมนูญและได้เข้าไปรับฟังปัญหาของประชาชนในทุกหนทุกแห่งเท่าที่มีเวลา ----------

ต้องกราบเรียนว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้ถึงแม้ประชามติจะผ่านแต่ก็เป็นประชามติที่ไม่เปิดโอกาสให้กับประชาชนได้มีการศึกษา แล้วที่สำคัญในช่วงไปออกรับฟังความคิดเห็นก็พบว่าประชาชนจำนวนมากถึงมากที่สุดนะครับ ผมว่าทุกคนก็เรียกร้องให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ รวมทั้งเรียกร้องว่ารัฐธรรมนูญฉบับใหม่น่าจะคืนอำนาจไปให้เจ้าของอำนาจอธิปไตยเป็นผู้ได้รับเลือก ประเด็นที่เสียงได้รับฟังมาก็เป็นเรื่องใหญ่อันดับหนึ่งก็คือว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นรัฐธรรมนูญที่เกิดขึ้นมาเพื่อให้คนกลุ่มหนึ่งกับผู้ที่อยู่กับอำนาจได้มีความสุขได้รับผลประโยชน์ และเป็นรัฐธรรมนูญที่ทำให้ประชาชนซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่มีความอ่อนแอและได้รับผลกระทบ ผมมีตัวเลขที่อยากจะยกตัวอย่างง่าย ๆ คือทางสมาชิกวุฒิสภาเพิ่งผ่านงบประมาณไป งบประมาณรายจ่ายแผ่นดินปีนี้ได้เพิ่มรายจ่ายประจำขึ้นมา ๑๐๐,๐๐๐ ล้านบาท ๑๐๐,๐๐๐ ล้านบาทเป็นรายจ่ายประจำ ปรากฏว่ารายจ่ายประจำไปเพิ่มให้กับเบี้ยผู้สูงอายุ ผู้ป่วยโรคเอดส์ เด็ก ซึ่งมีประมาณเกือบ ๒๐ ล้านคน ที่เพิ่มรายจ่ายประจำมา ๑๐๐,๐๐๐ ล้านบาท เพิ่มไปเพียง ๑๘,๐๐๐ ล้านบาท ก็คือ ๑๘ เปอร์เซ็นต์ ส่วนอีก ๘๒ เปอร์เซ็นต์ไปเพิ่มให้เบี้ยบำเหน็จบำนาญ ค่ารักษาพยาบาลและงบกลางถึง ๘๒ เปอร์เซ็นต์ อันนี้แสดงให้เห็นว่าผลพวงของรัฐธรรมนูญที่สะท้อนถึงว่าไม่ใส่ใจความทุกข์ร้อนของประชาชน ท่านประธานอาจจะมองว่ามันเป็นเรื่องห่างไกลกับรัฐธรรมนูญ ความจริงมันเป็นเรื่องเดียวกัน เพราะรัฐธรรมนูญเป็นรัฐธรรมนูญที่จะมาวางโครงสร้างในการบริหารประเทศ ประชาชนไปใช้สิทธิเพื่อจะเลือกตั้งผู้บริหารก็คือเลือกนายกรัฐมนตรี แต่ปรากฏว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้ให้สมาชิกวุฒิสภา ซึ่งผมเองกับสมาชิกวุฒิสภามีความเคารพกัน แต่ผมมองไปที่ผู้ร่าง จำนวน ๒๕๐ คนที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งไปใช้สิทธิเลือกนายกรัฐมนตรี ดังนั้นอำนาจอธิปไตยคืออำนาจบริหารที่ประชาชนจะได้เลือกผู้บริหารจึงมีการล็อกว่าจะต้องเป็นผู้ที่ถูกกำหนดโดยเฉพาะในรัฐธรรมนูญมีการบอกว่าจะเป็นรัฐธรรมนูญปราบโกง จะเป็นรัฐธรรมนูญป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน ท่านประธานที่เคารพคนที่จะมาเป็น ส.ส. ส.ว. และรัฐมนตรี ท่านจะได้เห็น จะเขียนบทบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน แต่ปรากฏว่าไม่ได้ไปบังคับคนที่เป็น คสช. คือคณะรัฐประหาร คนที่เป็น ครม. คนที่เป็น สนช. หรือคนที่เป็น สปท. ท่านจะเห็นว่าคนกลุ่มนี้จะเข้ามาเป็นวุฒิสมาชิกจำนวนมาก เข้าไปเป็นองค์กรอิสระจำนวนมาก ดังนั้นจึงเห็นว่าเป็นรัฐธรรมนูญ

ที่ผู้ร่างมีความเห็นแก่ตัว ไม่เป็นประชาธิปไตย เพราะความเป็นประชาธิปไตยนั้น สิทธิเสรีภาพ คุณค่าของความเป็นมนุษย์ต้องเท่าเทียมกัน อันนี้ก็เป็นจุดหนึ่ง จากการที่ไปรับฟังความเห็นและการศึกษาการแก้รัฐธรรมนูญ วันนี้ต้องขอบคุณท่านสมาชิกทั้งฝ่ายรัฐบาล ฝ่ายค้าน ที่เราเห็นว่ารัฐธรรมนูญมีปัญหา แล้วเราได้ศึกษา มีปัญหาทั้งหมด

โดยเฉพาะรัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นรัฐธรรมนูญที่มีความด้อยค่า หมิ่นศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของประชาชน ท่านจะเห็นได้จากในเรื่องการรักษาพยาบาล คุณต้องยากไร้ถึงจะได้รักษาพยาบาล ในเรื่องของผู้สูงอายุหรือคนชราต้องเป็นคนชราอายุ ๖๐ ปีและต้องไม่มีรายได้ ในเรื่องของที่ดินจะต้องยากไร้ ซึ่งสิทธิต่าง ๆ พวกนี้มันเป็นสิทธิที่ควรจะเสมอกัน ไม่ต้องไปตราหน้าหรือไปด้อยค่าเขาว่าเขาเป็นคนจน เขาเป็นด้วยค่า คุณจึงจะได้มีสิทธิ เพราะรัฐบาลหรือทุกคนก็เรียกร้องจะให้ประชาชนช่วยเหลือตัวเองได้ วันนี้ต้องยอมรับว่าประชาชนได้ช่วยเหลือตัวเอง แต่คนช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ก็คือคนที่กินภาษีอากรของประชาชน ผมรวมถึงสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วยซ้ำ หรือสมาชิกวุฒิสภาด้วยซ้ำ วันนี้เรากำลังเป็นหนี้ของประชาชน แต่เรากำลังมามองประชาชนด้อยค่า ดังนั้นเมื่อมีการศึกษาว่ามีความจำเป็นต้องแก้รัฐธรรมนูญ ท่านผู้นำฝ่ายค้าน หลาย ๆ ท่านก็บอกแล้วว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้ออกแบบมาเพื่อแก้ไม่ได้ ออกแบบมาเพื่อต้องการให้คนจะมีตำแหน่งมีอำนาจและมีผลประโยชน์ ตำแหน่งที่มีอำนาจและผลประโยชน์สูงสุดคือตำแหน่งนายกรัฐมนตรีที่สามารถควบคุมการบริหารทั้งประเทศ การที่จะแก้รัฐธรรมนูญโดยเฉพาะที่กำหนดให้ ส.ว. ได้มีส่วนในการแก้ไข ซึ่งผมก็เคารพใน ส.ว. แต่ต้องยอมรับว่าเมื่อเราศึกษารัฐธรรมนูญทั้ง ๒๐ ฉบับ ปรากฏว่ามีบทบัญญัติที่ให้แก้ไขรัฐธรรมนูญในรัฐธรรมนูญเอง ๑๔ ฉบับ แล้วก็มี ๖ ฉบับที่ไม่ได้เขียนบทบัญญัติไว้ แล้วในบทบัญญัติการแก้ไขรัฐธรรมนูญในฉบับปัจจุบันเป็นการแก้ไขที่ยากที่สุด ก็คือไม่ต้องการจะให้แก้ ท่านประธานที่เคารพ อันนี้ผมพูดถึงเรื่องความเดือดร้อนของประชาชน แต่ท่านลองเดินเข้าไปดูในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ถ้าดูแบบพินิจพิเคราะห์โดยเฉพาะท่านหลายท่านก็ผ่านเป็นนักกฎหมาย เราจะพบว่าในรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๖๐ มีรัฐธรรมนูญซ้อนกันอยู่ถึง ๓ ฉบับ ฉบับที่ ๑ ก็เป็นรัฐธรรมนูญคล้าย ๆ เป็นของประชาชน สิทธิเสรีภาพของประชาชนทั่วไป ฉบับที่ ๒ ที่เกิดขึ้นเราจะมีองค์กรตามรัฐธรรมนูญ องค์กรอิสระ องค์กรต่าง ๆ ทั้งนี้ เกิดขึ้นถึง ๑๖ องค์กร องค์กรเหล่านี้ถ้าพูดในระบอบประชาธิปไตย ถ้าเป็นองค์กรนอกระบบที่ประชาชนไม่ได้เลือกมาไม่มีส่วนยึดโยงของประชาชน แล้วในจำนวนองค์กรเหล่านี้ผมถือว่าเป็นรัฐอิสระที่สามารถสกัดกั้นพลังประชาธิปไตย พลังของประชาชนซึ่งมีอยู่น้อยนิดคือการเลือกตั้ง ส.ส. ของตนเอง

เข้าไปเป็นผู้บริหาร แต่วันนี้การเป็นผู้บริหารก็ถูกสกัดกั้น แล้วองค์กรพวกนี้พร้อมเสมอที่มีอำนาจมากแล้วไปสกัดความเป็นประชาธิปไตย ในมาตรา ๑ ที่ท่านผู้นำฝ่ายค้านได้เสนอขอแก้ ก็คือมาตรา ๒๗๐ มาตรา ๒๗๑ มาตรา ๒๗๒ ในกรณีเรื่องยุทธศาสตร์ชาติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้ใกล้ชิดของประชาชน แต่ในบทเฉพาะกาลก็กำหนด ซึ่งผมถือว่าเป็นรัฐอิสระ คือให้ ส.ว. ไปขับเคลื่อนเรื่องการปฏิรูปประเทศและยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งตอนนี้มันอาจจะผิดหลักเกณฑ์ ผมก็เห็นด้วยในการให้ยกเลิกส่วนนี้ รัฐธรรมนูญในฉบับนี้มีเพิ่มขึ้นมาเป็นฉบับที่ ๓ ซึ่งผมถือว่าเป็นการปฏิวัติเงียบก็คือบทเฉพาะกาล บทเฉพาะกาลที่ไปเขียนให้ ส.ว. เลือกตั้งนายกรัฐมนตรี ท่านบอกว่า ๕ ปี แต่จริง ๆ คือ ๘ ปี ----------

เพราะพอครบ ๔ ปีก็ต้องมีการมาเลือกตั้ง การเลือกตั้งก็ระบุอยู่แล้วว่าเมื่อ ส.ว. ได้แสดงผลงานให้ประจักษ์แล้วว่าไม่เคยออกนอกคำสั่งว่าจะให้เลือกใคร คนที่มาโดยระบอบประชาธิปไตยก็คงไม่มีสิทธิเป็นนายกรัฐมนตรี แล้วที่สำคัญที่สุดก็คือมาตราสุดท้ายที่เสนอแก้ คือมาตรา ๒๗๙ ให้บรรดาประกาศ คำสั่ง หรือการกระทำต่าง ๆ ของ คสช. ยังคงอยู่และยังคงอยู่จนนิรันดร์ เรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่มาก มาตรา ๔ ของรัฐธรรมนูญเรา เขาบอกศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพ ความเสมอภาคต้องเท่าเทียมกัน แต่มาตรานี้ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์จะถูกละเมิดโดยมาตรานี้ทันที ดังนั้นผมจึงอยากจะกราบวิงวอนทุกท่าน วันนี้เราพูดกับประชาชน เราควรเคารพในสติปัญญาความคิดของประชาชน รัฐบาล สภาไม่ได้อยู่เพื่อให้ประชาชนรับใช้ เราต้องอยู่เพื่อรับใช้ประชาชน ผมจึงขอสนับสนุนร่างของพรรคฝ่ายค้าน ส่วนในเรื่อง ส.ส.ร. ที่ไม่เห็นด้วยกับของรัฐบาล เดี๋ยวจะกรุณาให้ทางพรรคได้พูดต่อไป ขอบคุณมากครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ต่อไปท่านชินวรณ์ บุณยเกียรติ แล้วจากนั้นไปท่านดิเรกฤทธิ์ เจนครองธรรม เชิญท่านชินวรณ์ครับ

นายชินวรณ์ บุณยเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครศรีธรรมราช) : ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม นายชินวรณ์ บุณยเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ จากจังหวัดนครศรีธรรมราช ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ผมอยากจะกราบเรียนต่อท่านประธานว่าวันนี้ผมรู้สึกมีความภาคภูมิใจอีกครั้งหนึ่งที่ได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นอภิปรายต่อประเด็นร่างแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ซึ่งผมถือว่าเป็นกฎหมายหลักในการปกครองประเทศ ผมอยากกราบเรียนว่าตอนที่สภาแห่งนี้เราได้มีการตั้งคณะกรรมาธิการขึ้นมาศึกษาแนวทางในการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญ ผมคนหนึ่งที่ได้ลุกขึ้นอภิปรายในสภาแห่งนี้ว่าเมื่อวันนี้เราได้ใช้รัฐธรรมนูญฉบับนี้มาช่วงระยะเวลาหนึ่ง เราก็พบความจริงในฐานะผู้ใช้ว่ารัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๖๐ นั้นมีปัญหา ไม่ว่าในช่วงที่มีการเลือกตั้งก็ตาม ระบบการเลือกตั้งที่ทำให้มีระบบที่มีพรรคเล็กพรรคน้อยลงมาสมัครกันอย่างมากมาย และมีระบบการคิดคะแนนที่มีปัญหาในช่วงระหว่างการเลือกตั้ง นั่นก็เป็นเรื่องอีกเรื่องหนึ่งที่ได้มีการโจษจันกันชัดเจนว่าเรามีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาในเรื่องนี้แล้วก็ต้องมีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ

ร ๔/๒๕๖๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) พรเทพ ๔๘/๒

เรื่องที่ ๒ ที่สำคัญที่มีการพูดถึงกันมากก็คือเรื่องของสิทธิเสรีภาพ ถ้าหากเราติดตามกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้ เราจะเห็นได้อย่างชัดเจนว่ารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ได้มีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับเรื่องสิทธิเสรีภาพของพี่น้องประชาชนค่อนข้างจะชัดเจนและครอบคลุมมากกว่ากฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้ แม้แต่เรื่องของการกระจายอำนาจลงไปสู่ท้องถิ่น เราก็ต้องยอมรับความเป็นจริงว่ารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ นั้นยังเป็นรัฐธรรมนูญที่ขาดความสมดุลและมีความจริงใจในการกระจายอำนาจลงไปสู่ท้องถิ่น ประกอบกับเมื่อมีการใช้กฎหมายรัฐธรรมนูญนี้อย่างต่อเนื่องมา เราพบความเป็นจริงว่าสังคมทางการเมืองของเราก็ขาดดุลยภาพ ความขัดแย้งในทางสังคมก็เกิดขึ้น ผมคิดว่าคงไม่มีใครปฏิเสธ ถึงแม้วันนี้ผมได้ยึดหลักว่าเราจะต้องพิจารณาอยู่บนหลักการ เหตุผลในการแก้ไขกฎหมายสูงสุด โดยไม่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมอื่นที่อาจจะเป็นความแตกต่างทางด้านปัจเจกบุคคล แต่ว่าต้องยอมรับความเป็นจริงว่าเมื่อรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายหลักในการปกครองประเทศไม่มีดุลยภาพ ความขัดแย้งก็ต้องเกิดขึ้นเป็นเรื่องปกติ ----------

เพราะฉะนั้นไม่แปลกที่มีข้อเรียกร้องของผู้ชุมนุมที่จะให้มีการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญ ให้หยุดการคุกคามพี่น้องประชาชน เหล่านี้เป็นต้น หรือแม้แต่เมื่อวานนี้กลุ่มพี่น้องประชาชนก็ยังเข้าชื่อกันในการขอเสนอแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้ และแน่นอนที่สุดคณะกรรมาธิการที่ตั้งโดยสภาผู้แทนราษฎรเราก็ไปศึกษาอย่างเป็นกลาง ทั้งข้อดีและข้อเสียก็พบข้อเสนอแนะความเป็นจริงไม่ต่ำกว่า ๒๐ ประเด็น ที่เสนอแนะว่าควรที่จะมีการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้ แม้แต่ในหมวดบทเฉพาะกาลหลังสุดก็ได้มีข้อเสนอที่ชัดเจนว่าควรที่จะนำไปสู่การแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ เพราะว่ากฎหมายรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ ที่ว่าด้วยการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายรัฐธรรมนูญของปี ๒๕๖๐ นั้น เป็นกฎหมายรัฐธรรมนูญที่เรียกว่าแก้ไขได้ยากหรือแก้ไขไม่ได้เลย ผิดหลักการในการที่ให้เสียงข้างน้อยมามีอิทธิพลมากกว่าเสียงข้างมาก ซึ่งเป็นเรื่องที่เรียกว่าไม่สามารถที่จะเปิดประตูไปสู่การแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปได้ เพราะฉะนั้นจึงเห็นว่ามีความจำเป็นที่จะต้องมีการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญ ท่านประธานที่เคารพครับแต่อย่างไรก็ตามเมื่อเราอยู่บนพื้นฐานที่เรียกว่าเราแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญได้ยาก สิ่งที่สำคัญที่ผมอยากจะกราบเรียนก็คือว่าวันนี้พรรคร่วมรัฐบาลเราก็ได้ร่วมกันปรึกษาหารือกันตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาว่าเราจะทำอย่างไรที่จะนำเสนอในการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้ให้เป็นไปได้จริง โดยเฉพาะในส่วนของพรรคร่วมรัฐบาลเองก็ได้มีส่วนปรึกษาหารือกันว่าทำอย่างไรให้แนวความคิดในการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญนั้นเป็นเอกภาพ ในท้ายที่สุดเราก็มีร่างกฎหมายรัฐธรรมนูญที่เสนอโดยพรรคร่วมรัฐบาลคือให้มีการแก้ไขมาตรา ๒๕๖ และแก้ไขเพิ่มเติม หมวด ๑๕/๑ เพื่อจัดทำร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่โดยการจัดตั้ง ส.ส.ร. ตรงนี้ครับท่านประธานที่ผมอยากจะกราบเรียนในช่วงระยะเวลาสั้น ๆ ว่าจริง ๆ แล้วในวันนี้เราได้มีหลักความคิดในเรื่องของการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญนี้เป็น ๒ ช่วง

ช่วงแรกคือแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ เพื่อสะเดาะกลอนไปสู่การแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญที่เราต้องการที่จะแก้ไขให้เป็นกฎหมายรัฐธรรมนูญที่สร้างดุลยภาพ สร้างเสถียรภาพให้กับทางการเมืองหรือที่หลายคนบอกว่าต้องการที่จะให้รัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นรัฐธรรมนูญฉบับของประชาชน และเป็นรัฐธรรมนูญฉบับที่กินได้

ท่านประธานครับ แต่ว่ามีข้อจำกัดครับ เมื่อกฎหมายรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ให้แก้ไขได้ยาก การแสวงหาความร่วมมือจากทุกภาคส่วนจึงมีความจำเป็น ผมคิดว่าพวกเราสมาชิกรัฐสภาที่นั่งอยู่ ณ ที่นี้ ถ้าเราเปิดใจกว้างจากข้อจำเป็นและเหตุผลที่ผมได้เรียนในเบื้องต้น ผมคิดว่าวันนี้ถึงเวลาที่เราจะต้องกลับมาดูว่าเราควรที่จะมีการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๕๖ นี้หรือไม่ และในขณะเดียวกันในสถานการณ์เช่นนี้ ผมคิดว่าถ้าหากเราจะทำการร่างกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับใหม่เพื่อที่จะให้เป็นประชาธิปไตยมากยิ่งขึ้น ผมคิดว่าทางเลือกที่ดีที่สุดและเป็นกลาง ก็คือเราจะต้องใช้แนวทางในการที่จะให้ประชาชนมีส่วนร่วม นั่นก็คือการตั้ง ส.ส.ร. ขึ้นมา เพื่อดำเนินการในการเสนอร่างซึ่งมีข้อแตกต่างกันบ้าง ร่างของพรรคฝ่ายค้านนั้นเลือกตั้งโดยตรงมาจำนวน ๒๐๐ คน สำหรับที่จะให้มีการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญ ส่วนร่างของพรรคร่วมรัฐบาลก็ให้มีการเลือกตั้งโดยตรงตามสัดส่วนของประชากรมาจำนวน ๑๕๐ คน และให้คัดเลือกโดยอ้อมจากสมาชิกรัฐสภาที่เลือกผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเข้าใจในด้านนิติบัญญัติเข้ามาจำนวน ๒๐ คน และจากที่ประชุมอธิการบดีเลือกผู้ที่มีความชำนาญในเรื่องกฎหมายมหาชน ทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์จากผู้มีประสบการณ์ทางด้านบริหารราชการแผ่นดินอีก ๒๐ คน และเพื่อเปิดกว้างให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา ได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการร่างกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้ด้วย ก็เลยให้ กกต. ไปกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการได้มา ผมคิดว่าการกำหนดแนวทางนี้ก็เพื่อต้องการที่จะแก้จุดอ่อนในการที่จะตั้งคณะกรรมาธิการยกร่าง เพราะการตั้งคณะกรรมาธิการยกร่างก็มีปัญหาเช่นเดียวกันก็คือว่าเมื่อเลือกตั้งโดยตรงมา ๒๐๐ คน ๒๐๐ คน ต้องไปตั้งคณะกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ คณะกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญก็จะมีอิทธิพลต่อการชี้นำต่อสภาร่างรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นเราต้องการให้คนยกร่างมีส่วนมาตั้งแต่เริ่มต้นในฐานะ ส.ส.ร. ----------

ผมจึงอยากจะกราบเรียนว่านี่คือเหตุผลสำคัญว่าวันนี้เราจะต้องนำเสนอในการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ เพื่อเปิดประตูครั้งสำคัญในการนำไปสู่การแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่พวกเราทุกคนต้องการว่าเราจะทำอย่างไรครับให้บ้านเมืองเดินหน้าไปได้ ผมคิดว่าคงไม่มีใครอยากเห็นบ้านเมืองกลับไปอยู่จุดเดิมนะครับ ไม่มีใครอยากเห็นว่าการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญต้องทำโดยวิธีทางลัดหรือโดยวิธีรัฐประหารอีกแล้ว เพราะสิ่งเหล่านี้ไม่ได้เสียหายเพียงแต่ค่าใช้จ่ายในการจัดทำรัฐธรรมนูญเท่านั้น แต่ว่าถ้าเป็นการเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญที่ไม่เป็นไปโดยระบอบประชาธิปไตย ผมคิดว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นกับประเทศชาติบ้านเมืองยิ่งมากกว่าเป็นร้อยเท่าทวีคูณครับท่านประธานครับ ด้วยเวลาจำกัดนี้ผมขอเรียกร้องต่อเพื่อนสมาชิกในรัฐสภาแห่งนี้ ๔ ประการครับ

ประการแรกขอกราบเรียนด้วยความเคารพว่าเราต้องแสวงหาความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้ เพราะฉะนั้นวันนี้ผมคิดว่าถ้าหากว่าเรายังยึดอัตราในแต่ละฝ่าย การแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้ไม่สามารถที่จะเกิดขึ้นได้ ผมคิดว่าถ้าหากเรามาร่วมกัน มีอะไรที่แตกต่างกันบ้างก็มาปรึกษาหารือกันในชั้นกรรมาธิการเพื่อปรับปรุงให้มีโอกาสที่จะแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญเป็นได้จริง ก็จะมีโอกาสสูงขึ้นครับ

ประการที่ ๒ ผมขอเรียกร้องให้กระบวนการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญเป็นไปตามครรลองระบอบประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วมของประชาชน นั่นคือการที่จะให้มี ส.ส.ร. ขึ้นมาเพื่อดำเนินการในการยกร่างกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับใหม่นี้ทั้งฉบับต่อไป

ประการที่ ๓ คือการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายรัฐธรรมนูญจะต้องดำเนินการให้มีการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญเพื่อให้เป็นกฎหมายรัฐธรรมนูญเพื่อเป็นฉบับประชาชนอย่างแท้จริง ผมคิดว่าสิ่งเหล่านี้ไม่ใช่คำพูดแค่วาทกรรมครับ แต่ว่าเป็นเรื่องที่เราต้องการสร้างความสมานฉันท์ เป็นเรื่องที่เราต้องการที่จะให้พี่น้องประชาชนได้มีส่วนร่วม และเมื่อไรพี่น้องประชาชนมีส่วนร่วม ผมคิดว่าก็จะมีความยั่งยืนในการที่จะใช้กฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับต่อไป

ประการสุดท้าย ผมคิดว่าเราต้องการที่จะเห็นว่ากฎหมายรัฐธรรมนูญนี้ผลสุดท้ายจะทำให้การเมืองนั้นมีเสถียรภาพครับ ถ้าเมื่อไรการเมืองมีเสถียรภาพ ผมคิดว่ารัฐบาลก็จะมีเสถียรภาพด้วย รัฐบาลก็สามารถที่จะออกนโยบายในการที่จะขับเคลื่อนแก้ไขปัญหาต่าง ๆ แก้ไขปัญหาปากท้องของพี่น้องประชาชน ในท้ายที่สุดเราก็ไม่ต้องมาพะวงกับเรื่องของการที่จะเกิดความขัดแย้งในบ้านเมืองของเราอีก ขอกราบเรียนครับ มาร่วมมือกันถอนสลักของบ้านเมืองเพื่อผ่อนคลายสถานการณ์ และเพื่อให้การแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญเป็นไปได้จริงครับ ส่วนรายละเอียดและเนื้อหา ผมคิดว่าเป็นเรื่องที่พวกเราที่จะเข้าไปร่วมเป็นกรรมาธิการจะได้มาช่วยกันเติมเต็มให้มีความสมบูรณ์ต่อไป ขอขอบพระคุณครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ขอบคุณครับท่านชินวรณ์ ต่อไปขอเชิญท่านดิเรกฤทธิ์ เจนครองธรรม นะครับ หลังจากนั้นจะเป็นท่านจตุพร เจริญเชื้อ ครับ เชิญท่านดิเรกฤทธิ์ครับ

นายดิเรกฤทธิ์ เจนครองธรรม สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นายดิเรกฤทธิ์ เจนครองธรรม สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะสมาชิกรัฐสภา วันนี้เป็นวันสำคัญครับที่พวกเราจะทำกิจกรรมที่เป็นประวัติศาสตร์ของประเทศ เรียนทุกท่านที่อยู่ในสภาแห่งนี้ ผมเองเห็นความจำเป็นในการแก้ไขรัฐธรรมนูญให้สอดคล้องกับบริบทไทย ซึ่งมันเปลี่ยนแปลงไปครับ แล้วก็เห็นความจำเป็นที่อาจจะต้องแก้ไขรัฐธรรมนูญให้เป็นประชาธิปไตยมากขึ้น แต่ว่าโจทย์ของเราวันนี้ก็คือว่าถ้าจะแก้ไขรัฐธรรมนูญ เราจะแก้ไขอย่างไรให้เป็นประโยชน์กับประชาชนมากที่สุด ผมคิดว่าการแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับนี้ทำได้ยากครับ เพราะว่าอะไร เพราะต้องคำนึงถึงทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ถ้าดูเจตนารมณ์ในตอนร่างจะเห็นได้ว่าเพื่อป้องกันไม่ให้ใช้เสียงข้างมากโดยไม่คำนึงถึงเสียงข้างน้อยอย่างที่เคยปรากฏมาในอดีต ขีดเส้นใต้ ๓ เส้นได้ครับ ----------

บ้านเมืองของเรามีปัญหา ระบบรัฐสภาของเรามีปัญหา รัฐธรรมนูญที่เป็นกฎหมายสูงสุดที่จะแก้ปัญหา จัดระเบียบกลไกการปกครองประเทศ มีเหตุผลครับที่ต้องทำอย่างนี้ แล้วก็มีเหตุผลครับที่จะต้องให้การแก้ไขรัฐธรรมนูญทำได้ยาก เพราะจะต้องฟังเสียงของทุกฝ่าย ให้คำนึงถึงเสียงข้างน้อย ผมเองเป็นสมาชิกวุฒิสภาขอเป็นส่วนหนึ่งที่จะร่วมคิดในเรื่องนี้ ในเรื่องของการแก้ไขรัฐธรรมนูญให้เป็นประโยชน์สูงสุดกับประชาชน ผมมีหลักคิดอยู่ ๖ ข้อ มีประเด็นที่จะต้องพิจารณาในการแก้ไขรัฐธรรมนูญให้เกิดประโยชน์สูงสุด ๖ ข้อ เรื่องแรก เราต้องคำนึงถึงหลักนิติรัฐ ประชาธิปไตยอยู่ไม่ได้เลยถ้าเราไม่เคารพกฎหมาย ถ้าเราไม่ปกครองโดยกฎหมาย ถ้าเราไม่ใช้กฎหมายเป็นใหญ่ กฎหมายที่ออกโดยประชาชน ผมวิงวอนให้ ส.ส. และ ส.ว. ที่ได้ปฏิญาณตนว่าจะรักษาและปกป้องไว้ซึ่งรัฐธรรมนูญ ท่านได้เป็นแบบอย่างที่ดี ท่านได้เคารพรัฐธรรมนูญ อันนี้เป็นด่านแรก ในเรื่องนี้การแก้ไขรัฐธรรมนูญมีบทบัญญัติอยู่แล้ว หากทุกฝ่ายเคารพและปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญก็เป็นไปได้ ในทางตรงกันข้ามถ้าเราไม่เคารพรัฐธรรมนูญ เราไม่ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ ปัญหาคือว่าเราจะหวังให้รัฐธรรมนูญอีกกี่ฉบับที่จะให้คนอื่นเขาเคารพ เรียนว่าเรื่องนี้เราจะแก้ไขอะไร น่าที่จะต้องดูด้วยว่าเรื่องนั้นไปปฏิบัติแล้วมีปัญหาอะไร มีปัญหาอะไรในทางปฏิบัติ ปัญหาอะไรที่ทำให้ประชาชนเสียประโยชน์ เราก็หยิบมาแก้

อันที่ ๒ หลักความจำเป็น หลักความจำเป็นก็คือว่าเราต้องดูว่าวิธีการที่เสนอมานั้น ร่างที่เสนอมานั้นมันไม่มีทางอื่นแล้วที่จะช่วยประชาชนได้ ต้องทำแบบนี้เท่านั้น ต้องแก้มาตรา ๒๕๖ ต้องมี ส.ส.ร. จึงจะทำให้แก้ปัญหาได้ หรือแก้ปัญหาให้ประชาชนได้ ในข้อนี้ผมเองเห็นว่ามันไม่จำเป็นหรอกครับ เพราะว่ามันเป็นการรื้อทั้งฉบับ ไม่จำเป็นเพราะอะไร เพราะประเด็นที่เราจะแก้ไขมันมีเพียงบางเรื่องเท่านั้นเอง ผมเรียนอย่างนี้ครับ ผมได้ประมวลดูจากรายงานคณะกรรมาธิการวิสามัญศึกษาการแก้ไขรัฐธรรมนูญที่สภาผู้แทนราษฎรจัดตั้งขึ้น มีทุกฝ่ายเลยครับ ฝ่ายรัฐบาล ฝ่ายค้าน เชิญตัวแทนนักศึกษา อะไรต่าง ๆ มา มีถึง ๑๕๗ หน้า ทุกประเด็นผมได้ฟังการอภิปรายนำเสนอรายงาน มีไม่กี่เรื่องครับ ยังตกลงกันไม่ได้เลยว่าเรื่องไหนมันเป็นปัญหาจริง ๆ แล้วเรื่องไหนที่จะเสนอให้แก้ไข ถ้าจะดูรัฐธรรมนูญทั้งหมดมี ๑๖ หมวด ๒๗๙ มาตรา บอกว่าจะให้เว้นแค่ ๒ หมวด

มันก็เพียง ๒๔ มาตราเท่านั้นเอง ท่านจะตั้ง ส.ส.ร. ไปแก้ไข ๒๕๕ มาตราทำไมในเมื่อเราเองก็ยังไม่เห็นพ้องต้องกันเลยว่าอะไรที่เป็นปัญหา

อันที่ ๓ หลักความเหมาะสม เราต้องดูว่าวิธีการที่เราจะให้บรรลุเป้าหมายนั้นมันเป็นวิธีการที่เหมาะสม เราต้องดูว่าเราจะแก้อะไร แก้อย่างไร แล้วก็ให้ใครได้ประโยชน์อะไร เรื่องนี้เอาประเด็นนี้มาพิจารณา ผมเห็นว่าการตั้ง ส.ส.ร. การแก้ไขมาตรา ๒๕๖ ไปตั้ง ส.ส.ร. เป็นทางเลือกที่มีเป้าหมายวิธีการไม่ชัดเจน แล้วก็อาจไม่บรรลุเป้าหมายได้ ประเด็นแรกก็คือว่ามันไม่มีกรอบข้อจำกัดเนื้อหาการศึกษา หรือมีกรอบข้อจำกัดของการทำงานของ ส.ส.ร. และกรรมาธิการที่เกี่ยวข้องของ ส.ส.ร. เลย ตรงนี้แหละครับที่มีปัญหา หลายท่านกังวลใช้คำว่าไปเซ็นเช็คเปล่า ----------

เพราะว่ามันอาจจะไปแก้เรื่องสำคัญที่ดีอยู่แล้วในรัฐธรรมนูญได้ อันนี้ผมคิดว่าวิธีการนี้ไม่แน่นอน ไม่ชัดเจน อาจจะไม่บรรลุเป้าหมาย เรื่องดี ๆ มีหลายเรื่อง เรื่องปราบทุจริต คอร์รัปชัน เรื่องลดอำนาจนักการเมือง เรื่องการจัดการองค์กรอิสระ เรื่องการจัดองค์กรให้ถ่วงดุลการใช้อำนาจอธิปไตยต่าง ๆ เรื่องเหล่านี้อาจจะถูกแก้ได้ รัฐธรรมนูญเราเพิ่งใช้บังคับจริงไม่นานครับ ไม่นานในแง่ที่ว่าหลาย ๆ กลไกก็ยังไม่ได้เดินไป ผมอยากให้พวกเราได้คิดให้รอบคอบ และถ้าปัญหาเกิดขึ้นจริง ประเด็นสำคัญที่จะแก้ไขเป็นปัญหาอะไรให้ตกผลึกก่อนครับ เรื่องนี้เป็นเรื่องที่หลายมาตรา ประชาชนได้ลงประชามติแล้วก็ให้ความเห็นชอบให้อำนาจไว้

เรื่องที่ ๔ หลักความได้สัดส่วน อันนี้ต้องถามว่าวิธีแก้ไขรัฐธรรมนูญที่ท่านเสนอนี้มีวิธีการอื่นมาเปรียบเทียบไหม แล้วถ้าเปรียบเทียบกับวิธีการอื่นแล้วอันไหนจะคุ้มค่ากว่า ได้ประโยชน์มากกว่า เรื่องนี้ผมเห็นว่าการแก้ไขมาตรา ๒๕๖ ไปตั้ง ส.ส.ร. มีปัญหาเรื่องการสิ้นเปลืองงบประมาณเป็นหมื่นล้าน ถ้าเราได้วิเคราะห์แต่ละช่วง ทั้งค่าใช้จ่ายการเลือก ส.ส.ร. การทำประชามติอย่างน้อย ๓ ครั้ง ค่าตอบแทน รวมทั้งค่าใช้จ่ายสำหรับการทำงานของ ส.ส.ร. กรรมาธิการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เจ้าหน้าที่ ๒. เรื่องของระยะเวลา ระยะเวลาเราก็ควบคุมไม่ได้ แม้เราจะบอกว่าในร่างหนึ่ง ให้ ๑๒๐ วัน ท่านไปเขียนมาให้เสร็จ อีกร่างหนึ่ง ๒๔๐ วัน ให้เขียนให้เสร็จ แต่ว่าในกระบวนการขั้นตอนหลายกรณีเราควบคุมไม่ได้ อาจจะเป็นปัญหาที่ยืดออกไป การเลือกตั้ง ส.ส.ร. ถ้าเกิดพบข้อบกพร่อง การเลือกตั้งไม่สุจริตยุติธรรม ต้องเลือกใหม่ คนไม่ครบ เวลาก็ยืดออกไปอีก เป็นต้น หรือการเขียนก็เช่นเดียวกัน

เรื่องที่ ๕ มีความเสี่ยงสูงที่จะก่อให้เกิดปัญหาใหม่และความขัดแย้งใหม่จากกระบวนการเพื่อให้ได้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ทั้งการเลือก ส.ส.ร. การเป็นตัวแทนของประชาชนทั้งประเทศที่เหมาะสมนี้ก็มีประเด็นว่าเราจะออกแบบอย่างไร การเลือกตั้งมีการซื้อเสียงหรือไม่ หรือว่าการแต่งตั้งผู้ยกร่าง วิธีการศึกษา ประเด็นแก้ไข ถ้าคณะกรรมาธิการ ถ้าคณะทำงานของ ส.ส.ร. ออกไปรณรงค์กับประชาชน สอบถามความเห็นประชาชนทั่วประเทศถึงประเด็นที่ควรแก้ไขต่าง ๆ ยกเว้นแค่ ๒ หมวด แต่ว่าหลาย ๆ เรื่องอาจจะ

มีปัญหาในเรื่องของความเห็นที่ไม่ตรงกัน อาจจะทำให้เกิดความขัดแย้งใหม่ขึ้นมาได้ แม้กระทั่งการรณรงค์ให้เข้าใจเนื้อหาหรือการทำประชามติก็เช่นเดียวกัน ไม่มีหลักประกันใด ๆ รับรองได้ว่าเมื่อมีรัฐธรรมนูญใหม่แล้วปัญหาความขัดแย้งในปัจจุบันจะหมดไป

การแก้ไขมาตรา ๒๕๖ เป็นการแก้ไขรายมาตรา ซึ่งอยู่ภายใต้มาตรา ๒๕๕ จะมีเนื้อหาขัดแย้งกับมาตรา ๒๕๕ ที่เป็นหลักไม่ให้แก้ไขทั้งฉบับได้ ตรงนี้ผมอยากจะเสนอตัวอย่างว่าตามร่างของทั้ง ๒ ร่าง ถ้าเราได้แก้ไขมาตรา ๒๕๖ ให้การแก้ไขรัฐธรรมนูญง่ายขึ้น ๑. เราสามารถแก้ไขรายมาตราได้ง่ายขึ้น ๒. เราบอกว่าให้มี ส.ส.ร. ไปร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ทั้งฉบับ เมื่อมีการประกาศใช้และมีผลบังคับในเวลาเดียวกัน ผลประหลาดจะเกิดขึ้นครับ ผลประหลาดทางกฎหมายจะเกิดขึ้น ผมยกตัวอย่างว่า ส.ส.ร. กำลังไปร่าง ใช้เวลา ๒ ปี บอกว่าวิธีการเลือกตั้งที่ดีคือให้เลือกตั้งบัตร ๓ ใบ ผมยกตัวอย่างนะครับ อาจจะเป็นไปไม่ได้ บัตร ๓ ใบ ----------

แต่สภาแห่งนี้เห็นความจำเป็นว่าเราควรจะแก้ไขรายมาตราให้เลือกบัตร ๒ ใบ ถามว่าบทบัญญัติของรัฐสภาที่แก้ไขตามมาตรา ๒๕๖ หรือบทบัญญัติที่ ส.ส.ร. ร่างขึ้นตามมาตรา ๒๕๖ เหมือนกัน อะไรจะบังคับได้ สุดท้ายผมจึงเห็นควรว่าให้แก้ไขรัฐธรรมนูญเป็นรายมาตรา สนับสนุนให้ยอมรับในเหตุผลความจำเป็นของการแก้ไขรายมาตราในร่างอื่น ๆ ต่อไปนะครับ ขอบพระคุณครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ต่อไปเชิญท่านจตุพร เจริญเชื้อ พรรคเพื่อไทย แล้วจากนั้นจะมาท่านณัฏฐ์ชนน ศรีก่อเกื้อ พรรคภูมิใจไทย เชิญท่านจตุพรครับ

นายจตุพร เจริญเชื้อ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ขอนแก่น) : ขอบคุณท่านประธานครับ ผม จตุพร เจริญเชื้อ พรรคเพื่อไทย จากจังหวัดขอนแก่น ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ผมขออภิปรายเพื่อสนับสนุนให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญด้วยการตั้ง ส.ส.ร. ขึ้นมาเพื่อมายกร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ เนื่องจากผมเห็นว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้ที่เราใช้กันมาเป็นฉบับที่ ๒๐ มีข้อบกพร่องหลายประการ ผมเป็นคนหนึ่งที่ลงคะแนนไม่เห็นด้วยกับรัฐธรรมนูญฉบับนี้ร่วมกับพี่น้องชาวขอนแก่นเกินครึ่งหนึ่งไม่เห็นด้วยกับรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ดังนั้นผมจึงพูดในนามถือว่าเป็นตัวแทนของคนขอนแก่นที่ไม่เห็นด้วย เพราะผมมองว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้มีข้อบกพร่องอยู่หลายประการ ประการแรกผมมองว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นรัฐธรรมนูญที่ประชาชนไม่มีส่วนร่วม คสช. เข้ามายึดอำนาจเมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ทุกครั้งที่มีคณะยึดอำนาจอย่างแรกที่จะทำคือการยกเลิกรัฐธรรมนูญ เช่นเดียวกัน คสช. ก็จะได้ยกเลิกรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ แล้วก็ใช้เวลา ๓ ปีในการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ขึ้นมา ด้วยการใช้กรรมการยกร่างถึง ๒ ชุด ชุดแรกนำโดยอาจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ ใช้เวลาถึง ๘ เดือน แต่พอร่างเสร็จก็ไม่ถูกใจ คสช. ก็ถูกคว่ำไปอีก ภายหลังอาจารย์บวรศักดิ์ก็ยังมาให้สัมภาษณ์ว่าเหตุที่ร่างของอาจารย์บวรศักดิ์ถูกคว่ำเพราะว่าเขาต้องการที่จะอยู่ยาว เขาก็เลยไม่เอา คสช. ก็เลยตั้งกรรมการขึ้นมาอีกชุดหนึ่งภายใต้การนำของอาจารย์มีชัย ฤชุพันธุ์ พร้อมคณะ ตอนนี้ก็เขียนใช้เวลา ๖ เดือน หลังจากร่างเสร็จก็นำร่างนี้ไปทำประชามติเมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๙ เสียงส่วนใหญ่ให้การรับรองในการเห็นด้วยกับรัฐธรรมนูญฉบับนี้

แต่ว่าอย่างไรก็ตามการออกเสียงประชามติครั้งนี้ก็ถูกมองว่าเป็นการออกเสียงประชามติที่อยู่ท่ามกลางการปิดกั้นในการแสดงความคิดเห็นใด ๆ คนที่รณรงค์เพื่อให้รับร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้ก็คือฝ่ายของข้าราชการ แล้วก็กลไกของ คสช. เท่านั้นในช่วงเวลานั้น ประชาชนคนทั่วไปแม้กระทั่งพรรคการเมืองหรือนักการเมืองนั้นไม่สามารถที่จะรณรงค์ให้กับประชาชนในด้านข้อดีข้อเสียได้เลย ก่อนการออกเสียงลงประชามติมีประชาชนอย่างน้อย ๑๙๕ คน ต้องถูกดำเนินคดีในข้อหาที่เกี่ยวพันกับการรณรงค์ไม่ให้รับร่างรัฐธรรมนูญ ดังนั้นผมจึงมองว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นรัฐธรรมนูญที่ประชาชนไม่มีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ซึ่งถือว่าเป็นข้อบกพร่องที่มีความสำคัญในแง่ของกฎหมายสูงสุดของประเทศ นั่นเป็นข้อที่ ๑

ข้อบกพร่องประการต่อมา ผมมองว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นรัฐธรรมนูญที่สืบทอดอำนาจ คสช. คสช. ได้ออกแบบรัฐธรรมนูญเพื่อให้ตัวเองและคณะได้คงอำนาจต่อไปภายหลังจากการเลือกตั้ง ด้วยการสร้างกลไกให้มีสมาชิกวุฒิสภา ๒๕๐ คน ซึ่งมาจากการแต่งตั้งของ คสช. ทั้งหมด ทั้ง ๒๕๐ คนสามารถเข้ามาโหวตเลือกนายกรัฐมนตรีได้ร่วมกับ ส.ส. ๕๐๐ คน ----------

คนที่จะมาเป็นนายกรัฐมนตรีนั้นจะต้องมีเสียงเกินกึ่งหนึ่งของทั้ง ๒ สภา ๒ สภารวมกัน กึ่งหนึ่งคือ ๓๗๖ คน ดังนั้นเฉพาะเสียง ส.ว. ๒๕๐ คน บวกกับ ส.ส. เพียงแค่ ๑๓๖ คน ก็สามารถเป็นนายกรัฐมนตรีได้ ดังนั้นจึงไม่แปลกครับ หลังจากการเลือกตั้งเราจึงได้เห็น พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา หัวหน้า คสช. กลับมาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่ง ภายใต้การโหวตคะแนนเสียงของ ส.ว. ๒๕๐ คน และ ส.ส. อีกเกิน ๑๓๖ คน นอกจากนั้น คสช. เองก็ยังทิ้งมรดกทางกฎหมายที่เกิดจากคำสั่ง คสช. ประกาศ คสช. รวมถึงคำสั่งหัวหน้า คสช. อีกอย่างน้อย ๕๔๐ ฉบับ ซึ่งถูกรับรองโดยรัฐธรรมนูญฉบับนี้ การจะแก้ไขคำสั่งประกาศของ คสช. ได้จะต้องเสนอเป็นพระราชบัญญัติในการแก้ไขเท่านั้น อันนี้ก็ถือว่าเป็นการสืบทอดอำนาจของ คสช. ซึ่งถือว่าเป็นข้อบกพร่องอย่างหนึ่งที่ผมเห็นว่าเป็นข้อบกพร่องของรัฐธรรมนูญฉบับนี้

ข้อบกพร่องประการต่อมา ผมมองว่าระบบการเลือกตั้งที่ถูกกำหนดในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ทำให้การเมืองอ่อนแอ ท่านประธานจะเห็นได้ว่าที่ผ่านมาเราใช้ระบบการเลือกตั้งที่เรียกว่าแบบพารัลเลล ซิสเต็ม (Parallel system) ซึ่งใช้บัตร ๒ ใบ เราใช้มาตั้งแต่รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ คือประชาชนสามารถในการเลือกพรรคการเมืองที่รักเลือก ส.ส. ที่ชอบในเขตพื้นที่ได้ เราใช้กันมาแบบนี้เกือบ ๒๐ ปีครับ ประชาชนเข้าใจแล้วก็ประชาชนคิดว่าระบบการเลือกตั้งแบบนี้ตรงกับเจตนารมณ์ของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง แต่พอมากำหนดให้การเลือกตั้งที่เรียกว่าจัดสรรปันส่วนในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ นั้น ปรากฏว่ามีปัญหาเกิดขึ้นมากมาย ทั้งปัญหาเกิดขึ้นจากผู้มาลงคะแนนซึ่งมีความสับสนในการลงคะแนน ปัญหาการจัดการเลือกตั้งของ กกต. ซึ่งจัดการเลือกตั้งที่ยากมากแล้วก็มีปัญหาอย่างมากมาย แม้กระทั่งพรรคการเมืองและผู้สมัครก็เกิดปัญหากันทุก ๆ คน ดังนั้นหลังจากการเลือกตั้งเราจึงเห็นว่าเมื่อมามีการจัดตั้งรัฐบาลเราจึงเห็นพรรคเล็กพรรคน้อยมาร่วมจัดตั้งรัฐบาลเป็นจำนวนมาก เรามีรัฐบาลผสมถึง๑๙ พรรคการเมืองในปัจจุบันนี้ สิ่งที่เกิดขึ้นก็คือมี ส.ส. งูเห่าอะไรต่าง ๆ ที่ปรากฏการณ์ตามข่าว เพราะฉะนั้นผมจึงเห็นว่าโดยระบบการเลือกตั้งทำให้การเมืองของเรามีความอ่อนแอมาก ผมจึงเห็นว่าเป็นข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ จริง ๆ มีข้อบกพร่องหลายอย่าง แต่ด้วยเวลาอันจำกัด

ผมจึงขอเสนอให้มีการตั้ง ส.ส.ร. ขึ้นมาในการยกร่างรัฐธรรมนูญทั้งฉบับ แล้วก็ในขณะเดียวกันเมื่อมี ส.ส.ร. ในการยกร่าง มาตราใดที่สามารถดำเนินการแก้ไขได้ก็ขอให้แก้ไขในมาตรานั้น เช่นระบบเลือกตั้งหรือแม้กระทั่งการแก้ไขในมาตรา ๒๗๒ จึงกราบเรียนท่านประธานมาเพื่อรับทราบ กราบขอบพระคุณครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ขอบคุณครับ ต่อไปเรียนเชิญท่านณัฏฐ์ชนน พรรคภูมิใจไทย หลังจากนั้นก็เป็นท่านเฉลิมชัย เฟื่องคอน เชิญท่านณัฏฐ์ชนนครับ

นายณัฏฐ์ชนน ศรีก่อเกื้อ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สงขลา) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ผม ณัฏฐ์ชนน ศรีก่อเกื้อ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสงขลา เขตเลือกตั้งที่ ๗ อำเภอนาทวี อำเภอสะบ้าย้อย ตำบลสำนักแต้ว ตำบลสำนักขาม ของอำเภอสะเดา พรรคภูมิใจไทย ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธานครับ ประชาชนคนไทยล้วนแล้วอยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ พวกเราเองไม่ว่าจะเป็นท่านประธาน เพื่อนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อนสมาชิกวุฒิสภา ก็ล้วนแล้วแต่อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ มีคำถาม ถามว่าใครอยากให้แก้รัฐธรรมนูญ วันนี้ประชาชนทั้งประเทศแบ่งออกเป็น ๒ ฝ่าย ๒ พวก ๒ ฝั่ง ๑. ฝ่ายเห็นด้วยให้มีการแก้รัฐธรรมนูญ ๒. ฝ่ายที่ไม่เห็นด้วยกับการแก้รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ รัฐธรรมนูญฉบับนี้มีอายุไม่เยอะครับ เกิดจากการรัฐประหารเมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ มีคณะกรรมการยกร่างมาคณะหนึ่งทำการยกร่างรัฐธรรมนูญในภาวะการปฏิวัติรัฐประหาร คลอดรัฐธรรมนูญฉบับนี้ขึ้นมา ----------

เลยเป็นที่มาของการวิพากษ์วิจารณ์ว่าเป็นผลไม้พิษจากเผด็จการ ท่านประธานสภาที่เคารพครับ ถามว่าวันนี้ทำไมต้องมีการเสนอการแก้ร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ พรรคฝ่ายค้านบอกว่า รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ เอื้อประโยชน์กับผู้มีอำนาจ พรรคฝ่ายค้านบอกว่ารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ บางมาตราเป็นอุปสรรคในการทำงานและการพัฒนาประเทศ นี่คือปัญหาทั้งหมด ปัญหาในสภาและปัญหานอกสภา ประชาชนสงสัยนะครับว่ารัฐสภาเขาแก้เพื่ออะไรครับ เขาบอกว่าฝ่ายรัฐบาลที่แก้เพื่อยืดอายุของรัฐบาล บรรดา ส.ส. ทั้งหมดที่นั่งอยู่ในสภาแห่งนี้ โดนตราหน้าว่าแก้เพื่อผลประโยชน์ในการทำงานของตัวเอง โดยเฉพาะมาตรา ๑๔๔ แล้วท่าน ส.ว. ล่ะครับ ท่านก็โดนประณามว่าพยายามปกป้องรัฐธรรมนูญฉบับนี้เพื่อผลประโยชน์ตัวเอง ท่านประธานครับ คำตอบทั้งหมดความจริงใจที่สมาชิกรัฐสภาจะแก้ไขเพื่อประโยชน์ของคนไทยทั้งประเทศครับ ไม่ใช่ประโยชน์ของ ส.ส. ไม่ใช่ของ ส.ว. ไม่ใช่ของนายกรัฐมนตรีและไม่ใช่ของผม ท่านประธานครับ วันนี้พรรคภูมิใจไทยประกาศชัดเจนครับ โดยการนำของท่านหัวหน้าอนุทิน ชาญวีรกูล พาพวกผมบรรดาสมาชิก ๖๑ ชีวิต ลงไปแถลงข่าว ท่านประธานครับ พวกผมก็ร่างมา ๑ ฉบับครับ พรรคภูมิใจไทยก็ร่างมา ๑ ฉบับ แต่โชคร้ายครับ พวกเรามีสมาชิกแค่ ๖๑ คน และที่สำคัญนะครับ พรรคร่วมรัฐบาลได้ร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญมา ๑ ฉบับแล้ว เพราะฉะนั้นหัวหน้าอนุทินเลยลงไปแถลงข่าวที่ด้านล่าง หัวใจสำคัญคืออะไรครับท่านประธาน ท่านอนุทินบอกว่าวันนี้พรรคภูมิใจไทยทั้งหมดมีมติว่าให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ได้ โดยเฉพาะในมาตรา ๒๕๖ ซึ่งถือว่าเป็นประตูในการแก้ไขรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นวันนี้เองพรรคภูมิใจไทยนะครับ มีหลายคนถามว่าไปแก้จุดไหน ไปแก้มาตราไหน เราไปแก้มาตรานี้ก่อนครับถือว่าเป็นประตูหลัก มาตรา ๒๕๖ เพราะฉะนั้นหัวใจหลักของพวกเราก็คือการตั้ง ส.ส.ร. ที่มาจากประชาชน ส.ส.ร. มาอย่างไรครับ ก็ไปดูร่างของฝ่ายค้าน มาดูร่างของฝ่ายรัฐบาลว่าเขาบอกว่าที่มาอย่างไร แต่สิ่งที่พวกเราในฐานะ ส.ส. อยากเห็นก็คือสภาร่างรัฐธรรมนูญที่มาจากประชาชน หลายคนอาจจะกังวลว่าถ้าแก้แล้วแก้ทั้งร่างจะมีปัญหา ท่านประธานครับ วันนี้พวกผมเองพยายามฟังชาวบ้านอยู่ครับ ชาวบ้านส่วนหนึ่งไม่เห็นด้วยครับ ต้องยอมรับครับ ทำไมที่เขาไม่เห็นด้วยครับ เพราะเขาบอกว่าพวกที่อยู่ในสภาแก้เพื่อประโยชน์ของตัวเอง

ร ๔/๒๕๖๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) ธมนธรณ์ ๕๕/๒

วันนี้นะครับเพื่อนสมาชิกหลายคนต้องลุกขึ้นมาอภิปรายชี้ให้เห็นว่าสิ่งที่พวกเราแก้ไม่ได้แก้เพื่อประโยชน์ของพวกตัวเราเอง มันแก้เพื่ออนาคตของลูกหลานของคนไทยในอีก ๑๐ ปี ๒๐ ปีในวันข้างหน้า ท่านประธานครับ หัวใจของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ที่พรรคภูมิใจไทยเสนอให้แก้ก็คือมาตรา ๒๕๖ มาตรานี้หัวใจหลักคืออะไรครับ ----------

- ๕๖/๑

สิ่งที่ผมอภิปรายท่านประธานในวันนี้ พี่น้องประชาชนทั้งประเทศก็จะได้ติดตามไปด้วยว่ามาตราที่พูดถึงนี้ทำไมต้องไปแก้ (๑) ญัตติขอแก้ไขต้องมาจากคณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๑ ใน ๕ ของสภาเป็นผู้ยื่นเสนอร่างแก้ไข และ ส.ส. ส.ว. ๑ ใน ๕ ของรัฐสภาสามารถยื่นได้ นี่ก็คือที่มาของร่างในการแก้ไข (๒) ในการเสนอต้องเสนอเป็นญัตติต่อรัฐสภา ก็คือ ส.ส. และ ส.ว. เหมือนที่เรากำลังประชุมอยู่วันนี้ ต้องมีการพิจารณา ๓ วาระ วาระที่หนึ่งขั้นรับหลักการใช้วิธีการขานชื่อ ลงคะแนนเปิดเผย มีเสียงกึ่งหนึ่งของรัฐสภา นี่ก็คือหัวใจหลักสำคัญ ประเด็นนี้ถ้ามีการขานชื่อมันเป็นการเปิดเผยตัวตนของพวกเรา ส.ส. ส.ว. ผลกระทบจะเกิดขึ้นในอนาคตก็เป็นเรื่องของจุดยืนของพวกเรา เพราะฉะนั้นใน (๔) วาระที่สองพิจารณารายมาตราให้มีมติเสียงข้างมาก (๕) เมื่อพิจารณาวาระที่สองเรียบร้อยแล้ว ต้องรอ ๑๕ วัน เมื่อพ้นกำหนดให้พิจารณาวาระที่สามต่อได้ นี่คือข้อพิเศษของมาตราฉบับนี้ในการแก้ไขรัฐธรรมนูญ (๖) วาระที่สามใช้วิธีการเรียกชื่อลงคะแนนแบบเปิดเผย มีสมาชิกฝ่ายค้านไม่น้อยกว่า ๒๐ เปอร์เซ็นต์ ระบุไว้ชัดเจน ส.ว. ต้องเห็นด้วยเท่าไรครับ ๑ ใน ๓ ก็คือ ๘๔ คน ในกระบวนการทั้งหมด พี่น้องประชาชนที่กำลังฟังอภิปรายอยู่ เป็นขั้นตอนที่ยุ่งยาก ซับซ้อน ซ่อนกล ส.ส. ส.ว. ถ้าไม่ร่วมมือไม่มีทางครับ ร่างฉบับนี้แท้งแน่นอน เพราะฉะนั้นในการติดตามการอภิปรายตั้งแต่ตอนนี้เป็นต้นไป พี่น้องประชาชนติดตาม หลักการ เหตุผลของสมาชิกรัฐสภา (๗) เมื่อมีการลงมติในวาระที่สามแล้วรออีก ๕ วัน แล้วเสนอทูลเกล้าทูลกระหม่อม สิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือการตั้งกรรมาธิการวิสามัญแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญทั้ง ๒ สภา นี่คือหัวใจหลักครับ วันนี้เราบอกว่ารัฐธรรมนูญมันไม่ได้มาจากประชาชน หน้าที่ของพวกเราวันนี้ พวกผมเป็น ส.ส. ภายใต้รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ เป็นตัวแทนประชาชน มาจากการเลือกตั้ง เพราะฉะนั้น ๑ เสียงของผมก็เป็น ๑ เสียงของประชาชนที่จะสะท้อนในการแก้รัฐธรรมนูญ สิ่งที่สำคัญคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญต้องไปรับฟังความคิดเห็นผู้ที่เห็นต่าง น้อง ๆ นักศึกษา พี่น้องประชาชน องค์กรธุรกิจ ระบบราชการ วันนี้เราต้องรับฟังทั้งหมดครับท่านประธาน เพราะฉะนั้นสิ่งที่พวกผมเองในฐานะ ส.ส. สมัยแรก อยากเห็นก็คือรัฐธรรมนูญฉบับนี้ตอบสนองการทำงานของรัฐบาล ตอบสนองการทำงานของสมาชิกรัฐสภาและตอบสนองคนไทยทั้งประเทศ เพราะกฎหมายฉบับนี้ถือว่าเป็นกฎหมายแม่บท เป็นกฎหมายใหญ่

ร ๔/๒๕๖๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) ณิชากร ๕๖/๒

ที่ใคร ๆ พูดถึง ท่านประธานครับ วันนี้เป็นบทพิสูจน์จุดยืนของพวกเรา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ท่านสมาชิกวุฒิสภาว่าท่านจะสร้างอนาคตให้กับลูกหลาน ให้กับเยาวชน และประเทศไทย ด้วยรัฐธรรมนูญฉบับแก้ไข เราจะไม่ทำเพื่อใครครับ เราจะทำเพื่อประชาชน ขอบคุณครับ

- ๕๗/๑

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ต่อไปเป็นท่านเฉลิมชัย เฟื่องคอน แล้วก็กลับมาที่ท่านคมเดช ไชยศิวามงคล เชิญท่านเฉลิมชัยครับ

นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน สมาชิกวุฒิสภา (กลุ่มการบริหารราชการแผ่นดินและความมั่นคง) : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพอย่างสูง ผม นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน สมาชิกวุฒิสภาในฐานะสมาชิกรัฐสภา ผมไม่สังกัดพรรคครับ ขออภิปรายญัตติร่างแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญดังนี้นะครับ การยกเลิกมาตรา ๒๕๖ หลักการและเหตุผลของผู้ยื่นญัตติ เพื่อให้การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญเป็นไปโดยเหมาะสมและไม่ยุ่งยาก ดังเช่นบทบัญญัติในปัจจุบัน ผมคิดว่าสาเหตุที่ยุ่งยากก็เพราะว่าอะไรครับ เนื่องจากต้องใช้เสียง ส.ว. ๑ ใน ๓ ของ ส.ว. ทั้งหมดคือประมาณ ๘๔ คน ที่เป็นก้างขวางคออยู่ แก้ไขในสาระสำคัญอย่างไรครับ พรรคร่วมฝ่ายค้านขอแก้เป็นว่าไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของ ส.ส. และ ส.ว. คือ ๓๗๕ คน ในวาระที่หนึ่ง ส่วนพรรคร่วมรัฐบาลบอกว่าไม่น้อยกว่า ๓ ใน ๕ ของ ส.ส. และ ส.ว. คือ ๔๕๐ คน ผมขอตั้งเป็นข้อสังเกตดังนี้ครับ การเสนอญัตติแก้ไขเพิ่มเติมยกเลิกรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ ซึ่งเป็นบทบัญญัติว่าด้วยวิธีการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ โดยในบทบัญญัติดังกล่าวจะต้องมีเสียง ส.ว. ออกเสียงลงคะแนนด้วยในวาระที่หนึ่งและวาระที่สาม ไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ คือ ๘๔ คน ผมเห็นว่าเป็นญัตติที่สมาชิกวุฒิสภามีผลประโยชน์ได้เสียหรือมีผลประโยชน์ทับซ้อน กล่าวคือรัฐธรรมนูญกำหนดให้ ส.ว. มีหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ แต่ถ้าหาก ส.ว. กลับไม่ปฏิบัติหน้าที่ โดยจะขอยกเลิกหน้าที่ตัวเองดังกล่าวแล้ว คิดว่าน่าจะเข้าข่ายขัดรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๔ ซึ่งกำหนดไว้ว่าสมาชิกวุฒิสภาต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ของส่วนรวมของประเทศชาติและความผาสุกของประชาชน โดยปราศจากการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ผมขอย้ำคำว่าโดยปราศจากการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ซึ่งผมก็ยังมีข้อสงสัยหรือกังวลว่าหากผมไปลงมติเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ อาจถูกไต่สวนหรือตั้งข้อกล่าวหาจาก ป.ป.ช. ได้ว่าจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายตามมาตรา ๒๓๔ ของรัฐธรรมนูญหรือไม่ แล้วผลที่ตามมาตามมาตรา ๒๓๕ ของรัฐธรรมนูญ คืออาจจะต้องถูกถอดถอนออกจากตำแหน่งและเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งเป็นเวลา ๑๐ ปี หรือถูกดำเนินคดีอาญาโดยศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง โดยเฉพาะมาตรา ๑๕๗ ประมวลกฎหมายอาญา

ฐานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ผมขอฝากข้อสังเกตกับท่านประธานรัฐสภาไว้นะครับ ประเด็นสภาร่างรัฐธรรมนูญ ตามหมวด ๑๕/๑ ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ ผมมีประเด็นสำคัญที่ต้องพิจารณาคือเหมือนกับตีเช็คเปล่า ไม่มีพิมพ์เขียวกรอบการทำงาน เหมือนการกู้เงิน ๑ ล้านล้านบาท สมัยโควิด (COVID) ไม่มีรายละเอียดโครงการว่าจะทำอะไร ทำที่ไหน ถึงปัจจุบันนี้ก็ยังไม่รู้ว่าทำอะไรกันที่ไหน อาจก้าวล่วงสถาบันเพราะนอกจากหมวด ๑ บททั่วไป และหมวด ๒ สถาบันพระมหากษัตริย์แล้วยังมีอีก ๒๔ มาตรา ที่เกี่ยวกับพระราชอำนาจของพระองค์ ส.ส.ร. มาจากฐานเสียงเดียวกับ ส.ส. อาจจะครอบงำได้ง่าย

- ๕๘/๑

ประกอบกับมาตรา ๒๕๖ หมวด ๑๕ การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ บัญญัติไว้เฉพาะให้แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญเท่านั้น ไม่มีรัฐธรรมนูญมาตราไหนให้ร่างใหม่ทั้งฉบับ การตั้ง ส.ส..ร. ขึ้นมายกร่างรัฐธรรมนูญใหม่ทั้งฉบับก็คือการล้มล้างรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันนั่นเอง เหมือนกับเราอยู่บ้านของเราอยู่ดี ๆ ก็มีคนมารื้อปรับปรุงบ้านโดยไม่บอกกล่าวว่ามีรายละเอียดอย่างไร ผมเกรงว่าต่อไปอาจมีบุคคลยื่นคำร้องไปยังอัยการสูงสุดหรือศาลรัฐธรรมนูญตีความเรื่องนี้ว่าการร่างรัฐธรรมนูญขึ้นมาใหม่ทั้งฉบับจะทำได้หรือไม่ อาจถูกกล่าวหาว่าเป็นการล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มาตรา ๔๙ รวมทั้งถูกตั้งข้อกล่าวหาจาก ป.ป.ช. ได้ว่าจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย อันจะมีบทกำหนดโทษท่านสมาชิกวุฒิสภาตามมาคือมาตรา ๒๓๕ ยุบพรรคการเมือง ถูกตัดสิทธิทางการเมือง ๑๐ ปี ถูกฟ้องคดีอาญาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตามมาตรา ๑๕๗ ของประมวลกฎหมายอาญาได้ ในส่วนของมาตรา ๒๗๐ เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของ ส.ว. ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปประเทศในเรื่องการติดตามเสนอแนะและเร่งรัดการปฏิรูปประเทศและการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ผมดูหลักการและเหตุผลของผู้ยื่นญัตติแล้ว เป็นการกำหนดบทบาทหน้าที่ให้สอดคล้องกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระบบรัฐสภา การมี ส.ว. ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวไม่สอดคล้องกับระบบการตรวจสอบถ่วงดุลระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหาร เขาอ้างว่าเนื่องจาก ส.ว. ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งของประชาชน อำนาจดังกล่าวจึงควรเป็นอำนาจตามปกติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเท่านั้น ผมอ่านหลักการและเหตุผลแล้วก็ยังงง ๆ อยู่ว่าการพัฒนาประเทศให้มีความสงบเรียบร้อย มีความสามัคคีปรองดอง ให้สังคมมีความสุขเป็นธรรม ขจัดความเหลื่อมล้ำ ให้ประชาชนมีความสุขมีคุณภาพชีวิตที่ดี จะสงวนหน้าที่และผูกขาดอำนาจเฉพาะ ส.ส. ฝ่ายเดียวหรือครับ มันน่าจะเป็นหน้าที่ของบุคคลทุกฝ่ายที่เป็นคนไทยต้องช่วยกันมิใช่หรือ เพราะในบทเฉพาะกาล ๕ ปี รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๐ ก็กำหนดให้ ส.ว. มีหน้าที่อยู่ ๒ ประการ คือการปฏิรูปประเทศและการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ การปฏิรูปประเทศก็มี ๑๑ ด้าน บวก ๒ คือตำรวจและการศึกษา ท่านประธานที่เคารพ รัฐธรรมนูญเขาบัญญัติให้ ส.ว. มีหน้าที่และอำนาจ

ในการปฏิรูปประเทศและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ หาก ส.ว. คนใดไม่ปฏิบัติก็ควรจะลาออกไป ถ้ายังอยู่ต่อไปและไม่ปฏิบัติก็ถือว่าละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๕๗ ของประมวลกฎหมายอาญา

เรื่องด่วนที่ ๔ ก็คือปิดสวิตช์ ส.ว. มาตรา ๒๗๒ การเสนอญัตติแก้ไขเพิ่มเติมโดยยกเลิกมาตรา ๒๗๒ ของรัฐธรรมนูญ หรือที่พรรคการเมืองบางพรรคเรียกว่าปิดสวิตช์ ส.ว. แต่ก็ยังไม่มี ส.ว. คนใดไปปิดสวิตช์ ส.ส. ซึ่งเป็นบทบัญญัติในบทเฉพาะกาลในระหว่าง ๕ ปีแรกที่ให้สมาชิกวุฒิสภามีอำนาจพิจารณาให้ความเห็นชอบบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี เป็นญัตติที่ ส.ว. มีผลประโยชน์ได้เสียอีกญัตติหนึ่ง ซึ่งตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๔ กำหนดไว้ว่า ส.ส. และ ส.ว. เป็นผู้แทนปวงชนชาวไทย ไม่อยู่ในความผูกมัดแห่งอาณัติหรือมอบหมายหรือความครอบงำใด ๆ ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและความผาสุกของประชาชน โดยปราศจากการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ผมขอย้ำคำว่าโดยปราศจากการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ดังนั้น หาก ส.ว. ไปลงมติเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ ก็อาจถูกกล่าวหาจาก ป.ป.ช. ได้ว่าท่านจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ตามมาตรา ๒๓๔ และมาตรา ๒๓๕ ของรัฐธรรมนูญ ----------

ผลที่จะตามมาผมก็ได้เรียนไปแล้วว่า ส.ว. ก็จะถูกถอดถอนออกจากตำแหน่ง ส.ว. ก็จะถูกดำเนินคดีอาญาฐานปฏิบัติโดยมิชอบ มาตรา ๑๕๗ แล้ว ส.ว. ควรปฏิบัติอย่างไร ผมก็คงจะไม่แนะนำ ผมสรุปตอนท้าย มีหัวหน้าพรรคบางพรรคมีบางท่านกล่าวว่า สว. มาจากการแต่งตั้ง ผมก็อยากจะถามว่า ส.ว. ๒๕๐ คนนี้มีความผิดตรงไหน ถึงขนาดจะปิดสวิตช์ ส.ว. ไม่ให้ทำหน้าที่ตามมาตรา ๒๕๖ มาตรา ๒๗๐ หรือมาตรา ๒๗๒ เราเกิดมาจากรัฐธรรมนูญฉบับเดียวกัน คือฉบับปี ๒๕๖๐ เราควรจะร่วมไม้ร่วมมือเกื้อกูลในการพัฒนาประเทศร่วมกัน ผมเองไปสมัคร กกต. ที่จังหวัด ในกลุ่มบริหารราชการแผ่นดิน แข่งขันคัดเลือกกันเองที่อำเภอ คัดเลือกที่จังหวัด คัดเลือกในระดับประเทศ คสช. คัดเลือก ๒๐๐ คน เหลือ ๕๐ คน ผมได้รับการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็น ส.ว. ตอนไปสมัคร กกต. เขาบอกว่าให้ผมอยู่ ๕ ปี ตามรัฐธรรมนูญ แต่นี่ผมอยู่มาได้ไม่ถึง ๒ ปีก็จะปิดสวิตช์ผมเสียแล้ว มันจะอย่างไรดี ผมอยากจะเรียนท่านประธานว่าเหมือนกันครับ ส.ส. บัญชีรายชื่อ ก็มาจากคะแนนเสียงของ ส.ว. แบ่งเขตเลือกตั้ง ท่านก็ไม่ได้ไปลงเลือกตั้งจากประชาชนโดยตรงเช่นกัน โดยเฉพาะบางพรรคก็ไม่มี ส.ส. มาสักคนเดียว ขณะนี้เหตุการณ์บ้านเมืองก็อยู่ในขั้นไม่ปกติ ทั้งโควิด (COVID) ทั้งเศรษฐกิจ สังคม คนตกงาน ท่องเที่ยว โรงแรมปิดตัวมากมาย รวมทั้งเหตุการณ์บ้านเมืองที่เกิดขึ้นในขณะนี้ ผมคิดว่าเป็นทางออกที่น่าจะเป็นทางออกของท่านนายกรัฐมนตรี ท่านนายกรัฐมนตรีน่าจะปิดสวิตช์ ส.ว. คือยุบสภาผู้แทนราษฎร แล้วเลือกตั้งใหม่ ก็น่าจะเป็นทางออกที่ดีในขณะนี้ ขอบพระคุณมากครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ต่อไปเป็นท่านคมเดช ไชยศิวามงคล แล้วจากนั้นจะเป็น รองศาสตราจารย์รงค์ บุญสวยขวัญ เชิญท่านคมเดชก่อนนะครับ แล้วตามด้วย รองศาสตราจารย์รงค์

นายคมเดช ไชยศิวามงคล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กาฬสินธุ์) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม คมเดช ไชยศิวามงคล พรรคเพื่อไทย สมาชิกรัฐสภา ท่านประธานครับ มีสมาชิกท่านพูดไปหลายคนแล้วมันก็คงเป็นจุดที่ซ้ำกัน ผมจะเอาประสบการณ์ของผมกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในประเทศไทยเพื่อทำประโยชน์สูงสุดในวันนี้ สรุปแล้วถ้าฝ่ายค้านกับฝ่ายรัฐบาลบวกกันว่าจะมีการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญจากกฎหมายที่ต้องดำเนินการแก้ไข สรุปแล้วประเด็นจะอยู่กับ ส.ว. ถ้า ส.ว. ไม่ลงคะแนนถึง

๘๔ เสียงจะไม่ผ่าน ถามว่าสถานการณ์ที่อ่อนไหวขณะนี้ผ่านกับไม่ผ่านมันจะเกิดอะไรขึ้น ตรงนี้ผมจะชี้ประเด็นจากมาตรา ๒๕๖ จากบทเฉพาะกาล มาตรา ๒๖๒-๒๗๙ ๑๖ หมวด ๑ บทเฉพาะกาล ท่านประธานครับ สิ่งที่มันต่างกันในยุคสมัย ผมจะชี้ให้เห็นข้อเท็จจริงนิดหนึ่งจากคน ๖๐ กว่าล้านคนของประเทศไทย ช่วงการปฏิวัติปี ๒๕๕๗ ผู้ที่มีสิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง อายุ ๑๘ ปี เคลื่อนตัวมาประมาณ ๗-๘ ล้านคน เขาใช้สิทธิตรงนี้ได้ ตัวธรรมชาติของชีวิต โครงสร้างการเกิด แก่ เจ็บ ตาย มันจะมีคนรุ่นเก่า คนรุ่นใหม่ และกลางเก่ากลางใหม่ ก่อนหน้านี้สนามหลวงไม่เคยเต็ม เสื้อแดงเคยออกมาต่อสู้ในระบอบประชาธิปไตย ต่อสู้กับระบบเผด็จการ เดี๋ยวนี้วันนี้การเคลื่อนตัวของเยาวชนอายุ ๑๘ ปี จากปีเศษ ๆ ถึง ๒ ปี เคลื่อนตัวมาประมาณ ๙ ล้านกว่าคน แต่การเกิด แก่ เจ็บ ตาย ของวิถีชีวิตคน คนอายุ ๖๐ ปี ๗๐ ปี ๘๐ ปี อ่อนตัวลงไป การหมดสภาพ อายุ ๘๐ ปี หมดสภาพ การลงคะแนนแทบจะไปไม่ได้ ----------

วิถีชีวิตเปลี่ยนไป คนรุ่นใหม่มาบวกกับกลางเก่ากลางใหม่เต็มสนามหลวง ท่านครับอันนี้คือเหตุการณ์ที่ออกมาตามธรรมชาติ ต้องการเรียกร้องให้แก้ไขกฎหมาย การยุบสภาและหยุดคุกคามประชาชน อันนี้ชัดเจน ท่านประธานครับ ถ้าไม่ผ่าน ผมวิงวอน ส.ว. เลย ผมจะเอาประสบการณ์ผมชี้ให้เห็นว่าผ่านเป็นอย่างไร ไม่ผ่านเป็นอย่างไร ผ่านความร้อนจะอ่อนตัวลงมา น้ำร้อนจะยังไม่เย็น จะอุ่นลงมาก่อนแล้วจะเย็นในที่สุด แต่ถ้าไม่ผ่านร้อนกว่านี้ครับ ต้องยอมรับว่าเสื้อแดงที่มีการมาต่อสู้ในระบอบประชาธิปไตยถ่านไฟเก่ายังอยู่ ถ้ามาบวกกับคนรุ่นใหม่รุ่นนี้อีก ๑๐ สนามหลวงก็ไม่พอ ผมชี้ให้เห็นนิดหนึ่งท่านการปฏิวัติรัฐประหาร ๖-๗ ปีที่ผ่านมา สมัยก่อนจังหวัดกาฬสินธุ์เป็นพื้นที่สีเขียว เอาเรื่องเดียวครับท่านประธาน ยาเสพติด ปลอดยาเสพติดอันดับ ๑ ของประเทศ แต่เดี๋ยวนี้ทุกวันนี้เรื่องยาเสพติดในการบริหารจัดการของรัฐบาลชุดนี้ก่อนและหลังการใช้กฎหมายรัฐธรรมนูญ ปรากฏว่ายาเสพติด คนที่ติดคุกจาก ๑๔๐,๐๐๐ คนขึ้นเป็น ๔๐๐,๐๐๐ คน ๙๑ เปอร์เซ็นต์เป็นเรื่องยาเสพติดหมด ตัวเลขที่ได้รับคร่าว ๆ มีคนที่อยู่นอกคุกติดยาเสพติดไม่ต่ำกว่า ๓ ล้านคนครับ ผมประชุมออกเยี่ยมชาวบ้านเขาพูดเป็นเสียงเดียวกัน พูดอย่างไรรู้ไหมครับ พ่อแม่พี่น้องของผู้ที่ติดยาเสพติดเขาขอสนับสนุนเยาวชนและกลุ่มเสื้อแดงอีก ๓ ล้านคน อันนี้คงไม่เสียหายผมพูดตรงนิดหนึ่ง จะขอมาขับไล่รัฐบาล ทำไมถึงคิดอย่างนั้นเขาอยากได้ลูกหลานเขากลับคืนมา แล้วเสนอบอกด้วยว่าถ้าสนับสนุนแค่คนละ ๑๐ บาท เป็นเงินถึง ๓๐ ล้านบาท เพื่อที่จะสนับสนุนในแนวทางแนวคิดอย่างนี้มันเกิดขึ้นแล้ว ถ้าท่านไม่ดับไฟตรงนี้ประเทศไทยปัญหามากกว่านี้อีกเป็นสิบ ๆ เท่า ผมอยากชี้ให้เห็นตรงนี้ท่านประธานครับ จากการปฏิวัติเข้ามาควบคุมฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติและตุลาการอำนาจจริง ๆ ของประเทศมันจะมีอำนาจของทหาร อำนาจของสื่อมวลชน อำนาจทางการเมือง อำนาจทางกลุ่มทุน อำนาจภาคข้าราชการ และอำนาจภาคประชาชน อำนาจภาคประชาชนถ้าไม่ออกมามันเดินไม่ได้ เดี๋ยวนี้เขาออกมาแล้วครับ ออกมาน่ากลัวมากตรงนี้ การขับเคลื่อนระหว่างคนรุ่นใหม่กับกลางเก่ากลางใหม่สามารถที่จะทำให้เป็นบวกกับเป็นลบประเทศได้ เราลองมีความคิดที่จะเป็นกลางท่านประธาน ลองเอาตรงนี้แขวนไว้ อำนาจของสื่อมวลชนจากช่อง ๕๑ ของเดอะวอยซ์ (The Voice) ท่านก็เห็นอยู่เชียร์ใคร อย่างไร แขวนไว้เลย ช่อง ๒๑๔ ของพีซทีวี (Peace TV) เชียร์เสื้อแดงตลอด

ช่อง ๒๑๑ ของนิวส์วัน (News One) ก็พูดง่าย ๆ ว่าเป็นกลุ่มเสื้อเหลือง เดอะเนชั่น (The Nation) ช่อง ๒๒ จะเรียกว่าสลิ่มและหรืออะไรก็ช่าง ขนาดเชียร์กันอย่างนี้ เชียร์กันเต็ม ๆ เลย ท่านลองแขวนจุดนี้ไว้ แม้แต่หนังสือพิมพ์ที่เชียร์กันไปเชียร์กันมา เอาผลประกอบการ ผลดำเนินการในการใช้กฎหมายรัฐธรรมนูญ ๒๗๙ มาตรา ๑๖ หมวด ๑ บทเฉพาะกาล เศรษฐกิจพังไม่เป็นท่า หนี้สินขึ้นมา ๗.๒ ล้านบาท คนตกงาน จีดีพี (GDP) ติดลบเกือบ ๑๐ เปอร์เซ็นต์ จีดีพี (GDP) ๑ เปอร์เซ็นต์ หมายถึงคนตกงานประมาณ ๗๐๐,๐๐๐ คนครับ ๑๐ เปอร์เซ็นต์ คนตกงานอีก ๗ ล้านคน ----------

จีดีพี (GDP) ๑ เปอร์เซ็นต์หมายถึงคนตกงานประมาณ ๗๐๐,๐๐๐ คน ๑๐ เปอร์เซ็นต์คนตกงานอีก ๗ ล้านคน เขาต้องเสียประโยชน์จากการดำเนินการของรัฐบาล การใช้กฎหมายฉบับนี้ เพราะฉะนั้นเขาจะเข้ามาบวก เขาจะเข้ามาต่อสู้ เขาจะบวก เขาจะมาต่อสู้ในแนวทางการแก้ไขปัญหาตัวนี้มันจะถูกทางหรือไม่ถูกทางเป็นอีกเรื่องหนึ่ง แต่ถ้าไม่ผ่อนคลาย ตรงนี้เกิดขึ้นแน่นอน ผมชี้ให้เห็นตัวนี้ เงินเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหา ตีไปประมาณ ๑๐,๐๐๐ กว่าล้านบาท เป็นเงินของประชาชน เป็นเงินภาษีของประชาชนไม่น่าหนักใจขนาดเสียค่าโง่เหมืองทองอัครามากกว่านี้ครับ ไม่ต่ำกว่า ๓๐,๐๐๐ ล้านบาท การตั้ง ส.ส.ร. ตามมาตรา ๒๕๖ การแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญทั้งฉบับ ทำไมควรแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญทั้งฉบับ เพราะว่าตามกฎหมาย มาตรา ๒๗๙ มันผูกโยงไป อำนาจของมาตรา ๔๔ ของระบบเผด็จการยังอยู่ในบทเฉพาะกาลตรงนี้หมด แล้วโดยเฉพาะกฎหมายลูกครับ ถ้าไม่แก้ทั้งหมดมันจะโยงใยวุ่นวายกันจบไม่เป็น อ้าง ๑ อ้าง ๒ อ้าง ๓ อ้างกฎหมายลูก อ้างกฎหมายแม่ อ้างบทเฉพาะกาล จบไม่เป็นครับ ต้องรื้อออก อยากให้ผ่อนคลายตรงนี้ ถ้าอยากแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับเป็นรายมาตรานี่ ในเวลาที่ ส.ส.ร. เขาดำเนินการเราสามารถทำได้อยู่แล้ว เพราะฉะนั้นถ้าการตั้ง ส.ส.ร. มันเป็นการแก้ไขปัญหาทั้ง ๒ ระบบ เพราะเงื่อนไขเวลาผมชี้ให้เห็นชัดเจนอีกที เงินไม่เป็นประเด็นปัญหา เงินเสียค่าโง่มากกว่านี้ ผมห่วงแต่เวลา เวลาที่ท่านนายกรัฐมนตรีเคยบริหารบ้านเมืองมาถึง ๖-๗ ปี บางครั้งท่านบิดเบือนตัวอย่างเช่น การบอกว่าจะมีการเลือกตั้งถึง ๕ ครั้ง แต่มันไม่เกิดขึ้นเลย ท่านบิดไปบิดมาหลากหลายปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคตข้างหน้า ท่านประธานครับ ผมใช้ชีวิตทางการเมืองมาเกือบ ๓๐ ปี เรามีประสบการณ์มากพอและสามารถวิเคราะห์สถานการณ์การบ้านการเมืองได้ว่าสถานการณ์ที่เกิดขึ้นมันจะเกิดอะไรขึ้นในอนาคตต่อไปในระยะเวลาอันสั้นอันใกล้ ท่านครับ ยุคสมัยมันเปลี่ยนไป นี่ครับท่านประธาน มือถือ สมัยก่อนถ้าคนออกมารณรงค์อย่างนี้ นับ ๑๐๐,๐๐๐ คนของสนามหลวงจอดำจบแล้ว ทางรัฐบาลปิดจอดำจบครับแต่ทุกวันนี้ไม่ได้ ตัวนี้เป็น ๑๐๐,๐๐๐ เครื่องครับท่านประธาน ฝากท่าน ส.ว. ไว้ ท่านจะเอาประเทศชาติเป็นหลักหรือจะเอาตัวท่านเองเป็นหลัก ผมฝากให้เอาประเทศชาติเป็นตัวตั้งครับท่านประธานครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ต่อไปเชิญรองศาสตราจารย์รงค์นะครับ แล้วจากนั้นเป็น พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม เชิญรองศาสตราจารย์รงค์ครับ

รองศาสตราจารย์รงค์ บุญสวยขวัญ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครศรีธรรมราช) : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม รองศาสตราจารย์รงค์ บุญสวยขวัญ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต ๑ จากจังหวัดนครศรีธรรมราช ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธานที่เคารพครับ ผมขอบคุณที่ให้โอกาสได้มายืนเพื่อจะแสดงความเห็นในการสนับสนุนร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมของพรรคร่วมรัฐบาลที่นำเสนอโดยคุณวิรัช รัตนเศรษฐ และคณะ ทั้ง ๆ ที่ว่าผมกลับไปบ้านที่จังหวัดนครศรีธรรมราชชาวบ้านบางใหญ่ ชาวบ้านที่วัดหมน ชาวบ้านที่ท่าซักครูหลายคน พระหลายรูป ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับการแก้รัฐธรรมนูญ แต่ผมก็จำเป็นจะต้องมาพูดว่าวันนี้เราจำเป็นต้องแก้รัฐธรรมนูญ สวนทางกับความคิดความเห็นของพี่น้องที่สนับสนุนผมมาจากจังหวัดนครศรีธรรมราช ด้วยเพราะอะไรครับ ท่านประธานครับ ผมขอเสนอความเห็นและตั้งข้อสังเกตไว้สัก ๓ ประการที่เห็นด้วย ประการที่ ๑ ผมเห็นว่ารัฐธรรมนูญเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการพัฒนาการทางการเมืองไทย การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองทุกครั้ง ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๕ มาจนถึง พ.ศ. ๒๕๓๐ ซึ่งช่วงนั้นเขาเรียกว่าเป็นช่วงการสร้างประชาธิปไตย มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่มีรัฐธรรมนูญเป็นเหตุการณ์ ๑ ใน ๔ รัฐธรรมนูญเสร็จก็จะมีการจัดตั้งรัฐบาล จัดตั้งรัฐบาลเสร็จก็จะมีการปฏิวัติรัฐประหารวนเวียนกันไปจัดตั้ง ครม. มีรัฐธรรมนูญเสร็จก็จะเลือกตั้ง ----------

เลือกตั้งเสร็จก็จัดตั้ง ครม. จัดตั้ง ครม. เสร็จก็มีการรัฐประหาร เหตุการณ์อันนี้เป็นพัฒนาการทางการเมืองไทยตั้งแต่ปี ๒๔๗๕-๒๕๓๐ อาจารย์ชัยอนันต์ สมุทวณิช เรียกว่าวงจรอุบาทว์ทางการเมือง หรือวิทเชียส เซอร์เคิล (Vicious circle) ท่านประธานครับ พัฒนาการทางการเมืองที่มีรัฐธรรมนูญเป็นกลไกในกระบวนการทางการเมือง หลัง พ.ศ. ๒๕๓๐ มาจนถึงปัจจุบันนี้ ตัวรัฐธรรมนูญก็ยังเป็นหนึ่งในเหตุการณ์ของพัฒนาการเหล่านี้ เริ่มต้นจากรัฐธรรมนูญ ปัจจุบันนี้ไปสู่การเลือกตั้ง จากการเลือกตั้งไปสู่จัดตั้ง ครม. จากจัดตั้ง ครม. เสร็จก็จะนำผู้คนลงสู่บนท้องถนน จากท้องถนนเสร็จก็จะนำไปสู่รัฐประหาร เป็น ๔ สเต็ป (Step) หรือ ๔ ขั้นตอน ตัวรัฐธรรมนูญก็ยังเป็นกลไกหนึ่งในพัฒนาการทางการเมืองที่สำคัญในวิทเชียส เซอร์เคิล (Vicious circle) ใหม่ หรือวงจรอุบาทว์ทางการเมืองใหม่ อันนี้เป็นคำที่มีการอธิบายกันในทางวิชาการ ซึ่งไม่ใช่เป็นคำที่ไม่สุภาพอะไรนะครับ ท่านประธานที่เคารพ เราจะเห็นว่าวันนี้รัฐธรรมนูญเปลี่ยนแปลงจากยุคเก่ามาสู่ยุคใหม่ เป็นความขัดแย้งทางการเมืองในยุคเก่า แต่วันนี้พัฒนาการทางรัฐธรรมนูญในการเมืองที่เปลี่ยนจากความขัดแย้งทางการเมืองกลับก้าวหน้ามาก ไปสู่ความขัดแย้งทางสังคม อันนี้เป็นเรื่องที่น่าสนใจมากว่ารัฐธรรมนูญวันนี้จึงเป็นหนึ่งที่จะต้องแก้เพราะอาจจะไปสู่กระบวนการลดความขัดแย้งทางสังคม ท่านประธานที่เคารพครับ ประการที่ ๒ เห็นด้วยที่จะต้องแก้รัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญจะต้องแก้ให้สอดคล้องกับบริบท วันนี้ดังที่ผมเรียนเมื่อสักครู่แล้วว่ารัฐธรรมนูญจะเป็นกลไกสำคัญในการแก้ปัญหาความขัดแย้งทางสังคม ในอดีตความขัดแย้งทางการเมือง วันนี้ความขัดแย้งทางสังคมครับ มีการบูลลี (Bully) กัน มีการสร้างให้เกิดความเกลียดชังกัน มีการไม่เคารพความคิดเห็นที่แตกต่างกัน สิ่งเหล่านี้นำไปสู่ความตึงเครียด พี่น้องชาวไร่ ชาวนา พี่น้องชาวประมง พี่น้องชาวสวนยาง ชาวสวนปาล์มที่ปักษ์ใต้บ้านผมมีความตึงเครียดมาก เขาก็ยังตั้งคำถามนั่นล่ะ ว่าแก้รัฐธรรมนูญแล้วมันได้ ส.ส. มันไม่ได้อะไรกับชาวบ้าน ยางก็ไม่ได้ขึ้นเหมือนกับที่เขาคิด ปาล์มก็ไม่ได้ราคาดังที่เขาหวัง หรือที่นักการเมืองพวกเรารณรงค์หาเสียง ประมงริมฝั่งขนาดเล็กก็ยังเจอปัญหามากมาย การแก้รัฐธรรมนูญเป็นเรื่องของนักการเมือง แต่ไม่ใช่เรื่องชาวบ้าน นี่คือความขัดแย้งทางสังคม ในขณะที่กลุ่มคนชั้นกลาง กลุ่มคนรุ่นใหม่ ๆ ก็จะคิดไปแบบหนึ่ง ท่านประธานที่เคารพครับ เพราะฉะนั้นการแก้ไขทางการเมืองมันสอดรับกับบริบทเหล่านี้ ความเหลื่อมล้ำ

ที่พูดกันเยอะ ความเหลื่อมล้ำทางสังคมที่พูดกันบ่อย ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจที่ย้ำแล้วย้ำอีก แต่เวลาพูดถึงรัฐธรรมนูญเราก็จะไม่เห็นแก้ เวทีการปราศรัยก็ไม่ได้หยิบเรื่องนี้กันขึ้นมาว่าจะมีหลักประกันอย่างไรที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคมและความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ โครงสร้างประชากรเปลี่ยนไป การตื่นสิทธิของประชาชน สิ่งเหล่านี้เป็นเงื่อนไขที่มีความจำเป็นที่จะต้องปรับหรือแก้ไขรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นการแก้ไขรัฐธรรมนูญจึงเป็นเรื่องปกติ ผมเป็นอาจารย์ที่สอนทางด้านรัฐศาสตร์มาตลอด เราก็ยังเชื่อว่ารัฐธรรมนูญเขียนได้ แก้ได้ เป็นเรื่องปกติ เพราะฉะนั้นนำไปสู่ประการที่ ๓ ครับ ประการที่ ๓ ก็คือว่ากระบวนการแก้รัฐธรรมนูญคราวนี้เห็นด้วยอย่างยิ่งกับการมี ส.ส.ร. เพราะสังคมไทยเวลาพูดถึงรัฐธรรมนูญ การกำหนดรัฐธรรมนูญโดย ส.ส.ร. รู้สึกว่าจะเป็นเรื่องลงตัว เป็นเรื่องลงหลักปักฐานแล้ว แต่ท่านประธานที่เคารพครับ ฝ่ายรัฐบาลหรือร่างของรัฐบาลเราพยายามจะบอกว่า ส.ส.ร. มาจากการเลือกตั้งโดยตรง สังคมไทยเราระบบการเมืองการปกครองที่เป็นประชาธิปไตยเราเสพติดแล้ว ก็คือการเลือกตั้ง การเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน ซึ่งอันนั้นเป็นตัวบ่งชี้หนึ่ง เพียงหนึ่งในจำนวนหลาย ๆ บ่งชี้เรื่องความเป็นประชาธิปไตย สมาชิกสภา ส.ส.ร. ก็จะเป็นกลไกสำคัญที่พี่น้องลงหลักปักฐานและเชื่อ แต่อย่างไรก็แล้วแต่ การสรรหาโดยอ้อมก็อาจจะเป็นอีกกระบวนการหนึ่งที่นำไปสู่การที่ทำให้ได้ ส.ส.ร. ที่มีความลงตัวหรือเพิ่มประสิทธิภาพหรือเพิ่มคุณภาพในการทำงานของคณะยกร่าง หรือคณะร่างรัฐธรรมนูญที่เรียกกันว่า ส.ส.ร. นำไปสู่ของการผ่อนคลาย นำไปสู่ของการลดความตรึงเครียด นำไปสู่ของการสร้างความหวัง ท่านประธานที่เคารพครับ เพราะฉะนั้นผมจบลงที่ว่าการแก้ปัญหารัฐธรรมนูญที่จะนำไปสู่การตั้งกรรมาธิการนั้น เรียกร้องนะครับ เรียกร้องเลยนะครับ

อันที่ ๑ เรียกร้องสมาชิกรัฐสภาเรา ถ้าเราคิดว่ารัฐธรรมนูญเป็นหลักประกัน หรือรัฐธรรมนูญเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการพัฒนาการทางการเมือง ซึ่งแก้ได้ ร่างได้ เปลี่ยนแปลงได้ แล้วก็สามารถลดความตึงเครียดทางสังคมลงได้ ผมคิดว่าลองใคร่ครวญ ลองไตร่ตรองดูว่าถ้าเราตั้งกรรมาธิการแล้วนำไปสู่กระบวนการที่ตามมาในชั้นกรรมาธิการ และที่เกี่ยวข้อง ส.ส.ร. ต่อไป ความขัดแย้งทางสังคมอันนั้นจะลดลงไหม เราเปิดใจที่สภาแห่งนี้ เพื่อลองมาตั้งกรรมาธิการ แล้วให้กรรมาธิการเหล่านั้นทำเป็นสเต็ป (Step) ต่อไป แล้วก็ใช้กรรมาธิการเหล่านี้เป็นกลไกสำคัญเพื่อที่จะนำไปสู่การลดปัญหาทางสังคมที่ว่า

อันที่ ๒ พลเมืองหรือภาคประชาสังคม ผมคิดว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องที่สำคัญมาก ในกระบวนการที่จะร่างรัฐธรรมนูญที่จะเกิดขึ้น ผมเห็นด้วยอย่างยิ่ง และผมเชียร์ สนับสนุน แล้วก็อภิปรายในสภาแห่งนี้บ่อยว่าประชาสังคมภาคพลเมืองหรือภาคที่ไม่ใช่ภาคตัวแทน ต้องใช้สภาตรงนี้ให้เป็นประโยชน์ ต้องใช้สภาให้เป็นพื้นที่สาธารณะในการแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยน เสนอแนะ หรือต่อรอง ตัวรัฐธรรมนูญจึงเป็นผลพวงของการต่อรอง เพราะฉะนั้น การต่อรองของฝ่ายต่าง ๆ ที่จะบรรจุเนื้อหาสาระที่ตัวเองคิดว่าเป็นประโยชน์ต่อสังคม การเมืองเรามากที่สุด สิ่งเหล่านี้ภาคประชาสังคม ภาคพลเมืองต้อนเดินมาที่สภา ใช้สภา ไม่ใช่กดดันสภาเชิงลบ ไม่ใช่กดดันสภาหรือสมาชิกสภาที่นำไปสู่ความเสียหาย หรือไปด่า สาดเสียเทเสีย แต่ใช้พื้นที่ตรงนี้เป็นพื้นที่สร้างสรรค์ ให้เป็นพื้นที่สาธารณะ อันนี้ผมคิดว่าเป็นเรื่องใหญ่

ประการต่อมาของภาคประชาสังคม ภาคพลเมือง ก็คือต้องใช้โอกาสในการที่เราร่างรัฐธรรมนูญ เรียนรู้กระบวนการทางการเมือง หรือยืนยันทางการเมืองว่าสังคมการเมืองของเรานี้เราเป็นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข เราจะเปลี่ยนไปจากนี้ไม่ได้ เราจะเปลี่ยนแปลงประเทศไทยจากราชอาณาจักรไปสู่รูปแบบรัฐแบบอื่นไม่ได้ เราจะคงไว้ซึ่งหลักการสำคัญใน ๒ หมวดที่ว่านี้ของรัฐธรรมนูญตรงนี้ในช่วงเวลาของการรณรงค์ ในช่วงเวลาของการทำประชามติ ในช่วงเวลาของการทำอะไรต่ออิอะไรกับรัฐธรรมนูญที่จะเกิดขึ้นในอีก ๒๐๐ วัน ๓๐๐ วันข้างหน้า เราจะได้เรียนรู้เหล่านี้ เราจะได้ทบทวนเหล่านี้ กระบวนการร่างรัฐธรรมนูญ กระบวนการทำรัฐธรรมนูญ กระบวนการจัดเรื่องรัฐธรรมนูญทั้งหมดจึงเป็นกระบวนการเรียนรู้ทางการเมืองที่สำคัญ

เพราะถ้าไม่เช่นนั้นเราจะไม่ต้องลงทุนกันเป็น ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท ดังนั้นกระบวนการเหล่านี้จะต้องเป็นการตอกย้ำ สร้างการเรียนรู้ ที่สำคัญก็คือว่าสร้างภาพลักษณ์หรือสร้างการเรียนรู้ของคนรุ่นใหม่ตามโครงสร้างใหม่ สิ่งเหล่านี้ผมคิดว่าจะทำให้รัฐธรรมนูญเป็นหนึ่งในกระบวนการของการพัฒนาทางการเมือง แล้วก็ใช้รัฐธรรมนูญเป็นเหตุให้การไตร่ตรองได้การเรียนรู้ ได้ร่วมกันเพื่อลดปัญหา ลดความขัดแย้งทางสังคม แล้วก็นำไปสู่การสร้างกติกาที่เราอยากสร้างบนพื้นฐานที่เคารพหลักการดั้งเดิม สถาบันดั้งเดิม องค์กรดั้งเดิมที่มีคุณูปการต่อบ้านต่อเมือง ผมคิดว่าเหล่านี้จึงเป็นสิ่งที่เราจะต้องร่วมกันนำไปสู่การสร้างสังคมไทยที่มีความก้าวหน้าในอนาคตครับท่านประธานครับ ขอบคุณครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ขอบคุณครับ ต่อไปจากวุฒิสภา ท่าน พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม แล้วจากนั้นจะไปท่านอมรัตน์ โชคปมิตต์กุล พรรคก้าวไกล เชิญ พลอากาศตรี เฉลิมชัย ครับ

พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ขอบคุณท่านประธานครับ พลอากาศตรี นายแพทย์เฉลิมชัย เครืองาม สมาชิกวุฒิสภา ท่านประธานครับ วาระนี้เป็นวาระที่มีความสำคัญ และเชื่อว่าขณะนี้สื่อทุกช่อง โทรทัศน์ถ่ายทอด และพี่น้องประชาชนรับชมอยู่ทางบ้าน วาระของการพิจารณาแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญนั้นเป็นวาระที่ทุกคนจดจ่อรอคอย ผมเองก็จดจ่อรอคอย บรรยากาศเช่นนี้ผมผ่านมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ครั้ง

ต้องกราบเรียนว่าทุกครั้งที่มีวาระที่มีการพิจารณาในเรื่องของการแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้น เป็นวาระที่เป็นประเด็นร้อนทุกครั้ง บรรยากาศของการประชุมร่วมรัฐสภาที่มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ผมผ่านมาทั้งการพิจารณาแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญเป็นรายมาตรา และการแก้ไขรัฐธรรมนูญด้วยวิธีการตั้ง ส.ส.ร. เพื่อร่างรัฐธรรมนูญใหม่ทั้งฉบับ ทั้ง ๒ วิธีการล้วนมีปัญหาล้วนมีความชอบหรือไม่ชอบจากพี่น้องประชาชนทุกฝ่ายทุกด้านแทบทั้งสิ้น เพราะฉะนั้นวาระนี้จึงเป็นวาระที่ผมขออนุญาตที่จะใช้เวลาในการอภิปรายและเท้าความให้ท่านประธานและเพื่อน ๆ ร่วมรัฐสภาแห่งนี้ รวมทั้งพี่น้องที่รับชมอยู่ทางบ้านได้ทราบประวัติศาสตร์ส่วนหนึ่งที่บันทึกเอาไว้ในรัฐสภาว่าเหตุการณ์ต่าง ๆ นั้นได้เคยเกิดขึ้น และกงล้อของประวัติศาสตร์นั้นกำลังจะซ้ำรอยหรือไม่ ผมจะไม่เป็นผู้วินิจฉัย แต่ผู้วินิจฉัยนั้นมีอยู่แล้ว และผู้ที่จะดำเนินการต่อไปนั้นผมเชื่อว่าก็คงมี ที่อยู่ในมือของกระผมนั้นคือคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ณ วันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลรัฐธรรมนูญ ผมจะไม่ลงในรายละเอียด แต่จะสรุปเพียงคร่าว ๆ สั้น ๆ เป็นประเด็นที่มีความสำคัญเท่านั้นเอง เอกสารทั้งหมดนั้น ๒๖ หน้า ลงในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๕ เรื่องที่เกิดขึ้นนั้นคล้ายกับที่เรากำลังพิจารณาอยู่ในวันนี้ ณ วันนั้น เวลานั้นมีความพยายามที่จะมีการแก้ไขรัฐธรรมนูญในมาตรา ๒๙๑ เพื่อให้มีการตั้ง ส.ส.ร. และจัดทำร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ทั้งฉบับ ผมเน้นคำว่าทั้งฉบับ มิใช่เป็นการแก้ไขรายมาตรา ขั้นตอนต่าง ๆ ก็ดำเนินการไป ในที่สุดความขัดแย้งเกิดขึ้นทั้งในสภาและนอกสภา ฝ่ายต่อต้านมีทั้ง ๒ ฝ่าย ทั้งฝ่ายในสภา นอกสภา ฝ่ายเห็นด้วย ฝ่ายไม่เห็นด้วย วิธีการต่าง ๆ นั้นมีการจัดตั้งมวลชนหรือที่เรียกว่าม็อบ (Mob) นั่นละครับเกิดขึ้น แน่นอนจะมีม็อบ (Mob) ทั้ง ๒ ฝ่ายเกิดขึ้นอย่างแน่นอน เหตุการณ์ในสภาในที่สุดความขัดแย้งนั้นได้มีการพิจารณาและส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาในประเด็นที่มีความสำคัญ ซึ่งมีสมาชิกได้อภิปรายไปแล้ว ผมสรุปสั้น ๆ นิดเดียวครับว่าคำร้องที่มีการแก้ไขเพื่อให้จัดตั้ง ส.ส.ร. ร่างรัฐธรรมนูญใหม่ทั้งฉบับนั้นมี ๔ คำร้องจากพรรคการเมืองต่าง ๆ ร่วมรัฐบาลในเวลานั้น ในขณะนั้นคือปี ๒๕๕๕ เมื่อส่งศาลรัฐธรรมนูญ ศาลรัฐธรรมนูญรับคำร้องจากผู้ร้องรวมทั้งหมด ๕ ราย การพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญดำเนินการไป การพิจารณาในสภาก็ดำเนินการไป ผ่านวาระที่หนึ่ง ผ่านวาระที่สอง วาระที่สองลงมติเพื่อที่จะให้มีการจัดตั้ง ส.ส.ร. เป็นการ

แก้ไขรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙๑ ขั้นตอนเกือบจะนำไปสู่การแก้ไขรัฐธรรมนูญสำเร็จคือในวาระที่สามของการพิจารณาของรัฐสภาในขณะนั้น เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก็คือศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัย ผมขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานว่าเป็นคำวินิจฉัยไม่ใช่เป็นคำสั่ง เพราะได้มีการตีความว่าคำสั่งก็เป็นอีกกรณีหนึ่ง แต่นี่คือคำวินิจฉัย ผมถ่ายสำเนามาเป็นฉบับเต็มเลย ถ้าท่านประธานไม่มีผมมอบให้ในภายหลังได้ครับ หน้าเกือบสุดท้าย สั้น ๆ ง่าย ๆ การพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาทั้งหมด ๔ ประเด็น ประเด็นที่ ๑ เป็นการพิจารณาว่าศาลจะรับคำร้องไว้ได้ไหม ประเด็นที่ ๒ รับคำร้องแล้ว การดำเนินการเพื่อให้มีการร่างรัฐธรรมนูญใหม่ทั้งฉบับนั้นชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือชอบด้วยกฎหมายไหม แล้วก็ประเด็นที่ ๓ ประเด็นที่ ๔ ผมไม่พูดถึง ประเด็นที่ ๒ ที่เรากำลังพิจารณามีความสำคัญเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นศาลวินิจฉัยและเขียนเอาไว้เป็นหลักฐาน มีสมาชิกบางท่านได้กล่าวไว้แล้ว

ผมสรุปสั้น ๆ เป็นประเด็นดังนี้ครับว่า อำนาจในการก่อตั้งองค์กรสูงสุดทางการเมือง หรืออำนาจสถาปนารัฐธรรมนูญนั้นเป็นอำนาจของประชาชน อันเป็นอำนาจที่ให้กำเนิดรัฐธรรมนูญ ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าอำนาจในการสถาปนารัฐธรรมนูญนั้นเป็นอำนาจของประชาชน โดยถือว่ามีอำนาจเหนือรัฐธรรมนูญ ศาลวินิจฉัยว่าอำนาจของประชาชนนั้นเป็นอำนาจเหนือรัฐธรรมนูญ ซึ่งอำนาจรัฐธรรมนูญนั้นเป็นผู้ก่อตั้งกฎหมายและองค์กรทั้งหลายในทางการเมือง ศาลก็ชี้ต่อไปว่าเหตุไฉนองค์กรต่าง ๆ ที่ถูกจัดตั้งขึ้นโดยรัฐธรรมนูญซึ่งย่อมอยู่ภายใต้การบังคับของรัฐธรรมนูญ เหตุไฉนท่านย้อนศรกลับขึ้นไปเพื่อที่จะไปร่างรัฐธรรมนูญใหม่ทั้งฉบับ และในพารากราฟ (Paragraph) เกือบสุดท้าย ศาลจึงวินิจฉัยว่าเนื่องจากรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันนี้ได้มาโดยการลงประชามติของประชาชน ก็ควรขีดเส้นใต้คำว่า ควร ร้อยเส้นครับ จะได้ให้ประชาชนผู้มีอำนาจสถาปนารัฐธรรมนูญได้ลงประชามติเสียก่อนว่าสมควรจะมีรัฐธรรมนูญฉบับใหม่หรือไม่ ศาลชี้ว่าให้ประชาชนเป็นผู้วินิจฉัยเป็นผู้พิจารณาก่อนว่าจะให้มีรัฐธรรมนูญฉบับใหม่หรือไม่ กลับมาที่รัฐธรรมนูญฉบับแก้ไขที่เรากำลังพิจารณาอยู่ในเวลานี้ ที่อยู่ในมือของกระผมอีกฉบับหนึ่งนั้น กล้องช่วยกรุณาโฟกัส (Focus) นี่คือบัตรออกเสียงประชามติ ผมเพิ่งได้มาเมื่อเช้า โชคดีที่ได้มา ถ้าทุกท่านจำได้เมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๕๕ เราทุกท่านและประชาชนพี่น้องที่อยู่ทางบ้านล้วนเข้าคูหากันเพื่อประกอบกิจกรรมทางการเมืองอย่างหนึ่ง นั่นคือการออกเสียงประชามติ บัตรออกเสียงประชามตินั้นใบหนึ่งแบ่งออกเป็น ๒ ท่อน ท่อนบนกับท่อนล่าง ท่อนบนนั้นคือบัตรออกเสียงประชามติ ประเด็นที่ ๑ ให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช .... ทั้งฉบับ ประเด็นที่ ๑ ถ้าเห็นชอบ ประเด็นที่ ๒ ถ้าไม่เห็นชอบ ท่อนล่างของบัตรประชามติฉบับนี้เป็นประเด็นเพิ่มเติม ท่านเห็นชอบหรือไม่ว่าเพื่อให้การปฏิรูปประเทศเกิดความต่อเนื่องตามยุทธศาสตร์ชาติ สมควรกำหนดให้มีบทเฉพาะกาลว่า ในระหว่าง ๕ ปีแรกนับแต่วันที่มีรัฐสภาชุดแรกตามรัฐธรรมนูญนี้ ให้ที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี เป็นการออกเสียงประชามติโดยประชาชนทั่วประเทศ ประมาณ ๕๐ ล้านเสียง ผลของการลงประชามติเห็นชอบกับประเด็นที่ ๑ ๑๖.๘ ล้านเสียง ไม่เห็นชอบ ๑๐.๖ ล้านเสียง เห็นชอบกับประเด็นคำถามที่ ๒ คำถามพ่วง ๑๕.๑ ล้านเสียง

ไม่เห็นชอบ ๑๐.๖ ล้านเสียง เพราะฉะนั้นนี่คือคำตอบว่ารัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๖๐ นั้น มีที่มาจากอะไร ผมยืนยันครับว่ามีที่มาจากประชาชน ใครจะร่างก็ไม่ทราบ ผมทราบครับ แต่ทุกท่านก็คงทราบด้วย แต่ประเด็นก็คือร่างรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๖๐ นั้น ได้ผ่านการลงประชามติมาอย่างเรียบร้อยสมบูรณ์ องค์ประกอบของผู้เข้าร่วมลงคะแนนนั้นก็มีความสมบูรณ์เรียบร้อย ผ่านการลงประชามติมาแล้ว ดังนั้นประเด็นว่ารัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๖๐ มีที่มาอย่างไรนั้นผมจบไว้เพียงเท่านี้ และยืนยันว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้มีที่มาจากประชาชน ส่วนข้อดีหรือข้อบกพร่องต่าง ๆ นั้นผมไม่ปฏิเสธแล้วผมก็ยอมรับ ผมคงไม่หัวชนฝา แล้วบอกว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นรัฐธรรมนูญฉบับดีเลิศประเสริฐศรี ไม่มีข้อเสีย ไม่มีข้อบกพร่องใด ๆ เลย นั่นคือผมกำลังจะสวนกระแส ซึ่งผมไม่ใช่คนประเภทนั้น เพราะฉะนั้นรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๖๐ นั้น สามารถที่จะแก้ไขได้ ทีนี้นำมาสู่การแก้ไขรัฐธรรมนูญ อย่างที่ผมกราบเรียนแล้วว่า มาตรา ๒๕๖ เป็นมาตราหลักสำคัญในการแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ได้มีการกล่าวแล้วว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้ควรมีการแก้ไข และแก้ไขอย่างไรครับ ----------

แก้ไขก็คือการแก้ไขมาตรา ๒๕๖ ให้แก้ไขได้ง่ายขึ้น นั่นคือตัดอำนาจของสมาชิกวุฒิสภาในการที่จะร่วมในการลงคะแนนแก้ไขรัฐธรรมนูญ ให้เหลือเป็น ร่วมอยู่ในองค์ประกอบของรัฐสภา เป็นหนึ่งในสมาชิกรัฐสภาและใช้เสียง ถ้าเป็นร่างของรัฐบาลนั้นใช้เสียง ๓ ใน ๕ ถ้าเป็นร่างของฝ่ายค้านนั้นใช้เสียงกึ่งหนึ่ง ผมจะไม่บอกว่าอันไหนดีกว่ากัน อันไหนเสียกว่ากัน ล้วนมีข้อได้เปรียบ แล้วก็เสียเปรียบด้วยกันทั้งสิ้น แต่ที่ผมกำลังจะกราบเรียนก็คือว่า กุญแจในการที่จะไขเข้าบ้านนี้เพื่อที่จะให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ให้มีการตั้ง ส.ส.ร. เพื่อร่างรัฐธรรมนูญใหม่ทั้งฉบับต่างหาก กุญแจดอกนี้ใครจะเป็นคนผลิตหรือสร้างขึ้นมา สมาชิกรัฐสภา ๗๕๐ คนจะเป็นคนทำกุญแจนี้แล้วไขประตูนี้เข้ามาเพื่อที่จะให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ให้ร่างรัฐธรรมนูญใหม่ทั้งฉบับอย่างนั้นหรือ ผมขออนุญาตกราบเรียนและยืนยันว่ารัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๖๐ นั้นมาจากการลงประชามติ เพราะฉะนั้นกุญแจดอกสำคัญในการที่จะไขประตูบานนี้เข้าไปเพื่อที่จะร่างรัฐธรรมนูญใหม่ทั้งฉบับต้องเป็นกุญแจที่มาจากประชาชน เป็นกุญแจที่ประชาชนผลิตขึ้นและมอบหมายให้รัฐสภาเป็นผู้ไขเข้าไปต่างหาก หากรัฐสภาจะไม่ถามประชาชนแล้วทำกุญแจนี้ขึ้นมาแล้วไขเข้าไปเอง ผมเชื่อว่ามีผู้ร้องศาลรัฐธรรมนูญแน่ ๆ ว่าวิธีการนี้ขัดต่อคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่มีมติฉบับเมื่อ ๑๘-๒๒/๒๕๕๕ กุญแจดอกนี้ประชาชนต้องเป็นผู้มอบหมายให้ ความหมายของผมคืออะไรครับ ความหมายของผมก็คือต้องไปถามประชาชน นั่นคือต้องทำประชามติก่อน ซึ่งเรื่องนี้ไม่ใช่เรื่องใหม่ ผมสดับมาตลอด ๓ เดือน ๔ เดือน ๕ เดือน ตั้งแต่ก่อนสถานการณ์โควิด (COVID) ผมก็ได้ฟังมาตลอด มีทั้งฝ่ายที่เห็นด้วยว่าให้ทำประชามติก่อนแล้วถึงถามรัฐสภา แล้วก็มีทั้งที่ให้รัฐสภาผ่านก่อนแล้วจึงค่อยไปทำประชามติ จึงเป็นที่มาของร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญทั้งของรัฐบาลและของฝ่ายค้าน ความแตกต่างประเด็นนี้อยู่ตรงไหนครับ ความแตกต่างอยู่ตรงที่ว่าเมื่อมาดูรายละเอียดแล้วปรากฏว่าร่างของรัฐบาลเมื่อมีการร่างรัฐธรรมนูญใหม่โดย ส.ส.ร. แล้ว ให้นำร่างรัฐธรรมนูญที่ร่างขึ้นใหม่โดย ส.ส.ร. นั้นเข้ารัฐสภา คือให้รัฐสภาโหวต ถ้ารัฐสภาเห็นด้วยนำความขึ้นกราบบังคมทูล ถ้ารัฐสภาไม่เห็นด้วยให้ไปทำประชามติ ความหมายก็คือแสดงว่าถ้าร่างรัฐธรรมนูญที่ร่างโดย ส.ส.ร. นั้นผ่านรัฐสภาไม่ต้องทำประชามติ ผลก็คืออะไรครับ ประเทศมีร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ขึ้นมาโดยไม่ผ่านการทำประชามติ ไม่ว่าครั้งที่ ๑ หรือครั้งที่ ๒ เลย แล้วเป็นอย่างไรครับ

ท่านกล้าที่จะดำเนินการเช่นนั้นหรือ เพราะศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยมาเรียบร้อยแล้ว เมื่อปี ๒๕๕๕ ว่าการร่างรัฐธรรมนูญใหม่ทั้งฉบับนั้นเป็นอำนาจของประชาชนให้ถามประชาชนก่อน แล้วร่างของฝ่ายค้านเป็นอย่างไรครับ โอเค (OK) ห้ามแตะหมวดที่ ๑ และหมวดที่ ๒ นั้นเป็นความหมายเขียนไว้เหมือนกัน แต่ในร่างของฝ่ายค้านนั้นเขียนไว้ว่า ถ้าร่างรัฐธรรมนูญเสร็จแล้วนั้นให้ส่งทำประชามติ อันนี้ก็ยังมีประชาชนเข้ามาเกี่ยวข้อง พูดถึงประชามติหลายครั้ง ขออนุญาตเวลาท่านประธานนิดเดียว ผมคิดว่าสิ่งที่เป็นประเด็นสำคัญที่จะไม่พูดถึงเลยนี้ไม่ได้ เราเร่งรัดกันมากที่จะให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ หรือมาตราอื่น ๆ เพื่อให้มีการร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่โดย ส.ส.ร. แล้วก็มีประชามติ ไม่มีประชามติ ผมยังไม่ฟันธงในเวลานี้ว่าวิธีการใดที่ดีที่สุด วิธีการใดที่จะขัดรัฐธรรมนูญ -----

วิธีการใดที่อาจจะมีผู้ส่งศาลรัฐธรรมนูญหรือไม่ แต่ประเด็นที่สำคัญซึ่งเป็นไทม์ไลน์ (Timeline) หรือเป็นตารางเวลาที่มีความสำคัญและเราไม่ได้มีการกล่าวถึงเลย การทำประชามตินั้นไม่ใช่อยู่ดี ๆ ก็ทำประชามติได้ ต้องมีกฎหมายพิเศษ พระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ ถามว่าเวลานี้เรามีกฎหมายนี้แล้วหรือยัง การออกกฎหมายฉบับหนึ่ง ๆ นั้นใช้เวลาไม่ใช่อาทิตย์ ๒ อาทิตย์ ไม่ใช่เดือนสองเดือน กฎหมายฉบับนี้ทราบว่าได้ผ่านที่ประชุมคณะรัฐมนตรีแล้ว แล้วก็รอที่จะเข้าที่ประชุมรัฐสภา ส.ส. ส.ว. ผมถามว่าตอนนี้อีก ๒ วัน เราจะปิดสมัยประชุมแล้ว ร่างกฎหมายฉบับนี้ยังไม่มี แล้วถ้าหากว่ามีการลงมติร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ไปในวาระที่หนึ่ง สมมุตินะครับ ปิดสมัยประชุม เปิดสมัยประชุมมาพิจารณาวาระที่สอง พิจารณาวาระที่สาม ถึงเวลาที่จะต้องทำประชามติ ท่านจะเอากฎหมายประชามติมาจากไหน ในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ นั้นผ่านการทำประชามติ และในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ นั้นก็เขียนไว้ว่าให้มีกฎหมายว่าด้วยการออกเสียงประชามติ และได้มีการออก พ.ร.บ. ประชามติ เมื่อปี ๒๕๕๒ ในทำนองเดียวกันครับ ปี ๒๕๕๙ ก็ได้มีการออกพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติโดย สนช. กฎหมายฉบับนี้บังคับใช้เป็นกฎหมายหลักในการทำประชามติ รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ผมเน้นว่าปี ๒๕๖๐ ที่ออกรัฐธรรมนูญนั้นมีการออกพระราชบัญญัติออกเสียงประชามติฉบับใหม่ขึ้นมาโดย กกต. เป็นผู้ร่าง แล้วก็ส่งให้ สนช. พิจารณา กฎหมายนี้ไม่ใช่ว่าจะออกง่ายนะครับ เพียงแค่ พ.ร.บ. ออกเสียงประชามติ ก็ปรากฏว่ามีผู้เห็นแย้งในเนื้อหาของพระราชบัญญัติออกเสียงประชามติ มีการส่งศาลรัฐธรรมนูญว่ามาตราบางมาตรานั้นไปลิดรอนจำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชน ส่งศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย ในที่สุดศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยเป็นคุณจึงได้ออกมาบังคับใช้และได้มีการทำประชามติในที่สุด

ผมจะสรุปตรงประเด็นที่ว่าอุปสรรค ข้อขัดข้อง ข้อขัดแย้งนั้น ในความรู้สึกของผมส่วนตัวนะครับ เรายังจะต้องผ่านด่านอีกหลายด่านเหลือเกิน ด่านว่าจะต้องทำประชามติก่อนนำร่างพิจารณารัฐธรรมนูญทั้งฉบับนี้เข้ารัฐสภา หรือให้ผ่านวาระที่หนึ่ง วาระที่สอง วาระที่สาม ก่อนแล้วค่อยไปทำประชามติ ประเด็นที่ผมคิดขึ้นมาส่วนตัวเร็ว ๆ อีกประเด็นหนึ่งก็คือ แล้วมาตรา ๒๗๒ ที่มีการเสนอร่างแก้ไขเป็นรายมาตราล่ะ ต้องทำประชามติก่อนหรือเปล่า เพราะในคำถามพ่วงที่มีการออกเสียงประชามตินั้นมีประเด็นนี้อยู่ด้วย

ผมเชื่อว่าในที่สุดก็จะมีคนส่งศาลรัฐธรรมนูญอีกเหมือนกัน เพราะฉะนั้นประเด็นความขัดข้องหมองใจความขัดแย้งในประเด็นกฎหมาย ในประเด็นที่จะมีปัญหาในภายหน้านั้นยังมีอยู่ ผมไม่ขัดข้องในการแก้รัฐธรรมนูญ ผมและสมาชิกวุฒิสภาอีกหลายท่านมีดุลพินิจไม่อยู่ภายใต้อาณัติของใคร ผมยืนยันได้ เพราะโดยส่วนตัวนั้นขัดข้องหมองใจหนัก ๆ สุด ๆ ทนไม่ได้ ถ้ามีอะไรที่มันไม่ชอบมาพากล ผมยินดีที่จะลาออกจากสมาชิกวุฒิสภาเพื่อยึดถือหลักการที่ถูกต้อง และหลักการที่ถูกต้องนั้นอยู่ตรงไหนล่ะครับ หลักการที่ถูกต้องนั้นคืออำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน ทุกท่านพูดถึง เราจึงต้องกลับไปถามประชาชนก่อนว่าการที่ท่านจะร่างรัฐธรรมนูญใหม่ทั้งฉบับนั้น ท่านจะร่างขึ้นมาแล้วค่อยไปถามประชาชน เพราะฉะนั้นการทำประชามตินั้นควรจะมี ๒ ครั้ง ถ้าท่านยินดีที่จะเสียเงินเกือบ ๑๐,๐๐๐ ล้านบาทเพื่อทำประชามติ ๒ ครั้งนั้น ครั้งที่ ๑ คือการทำประชามติว่าสมควรที่จะมีรัฐธรรมนูญใหม่ทั้งฉบับหรือไม่ ----------

ครั้งที่ ๑ คือการทำประชามติว่าสมควรที่จะมีรัฐธรรมนูญใหม่ทั้งฉบับหรือไม่ นั่นคือคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๑๘-๒๒/๒๕๕๕ และคำถามที่ ๒ เมื่อตั้ง ส.ส.ร. แล้ว ส.ส.ร. ร่างรัฐธรรมนูญแล้วนั่นคือมีเนื้อหาของรัฐธรรมนูญแล้ว ประชาชนทั้งประเทศได้เห็นเนื้อหาสาระของรัฐธรรมนูญแล้วมีมาตราต่าง ๆ ได้เรียบร้อยสมบูรณ์แล้ว ก็ต้องไปถามประชาชนอีกเหมือนกันว่าประชาชนชอบพึงพอใจกับเนื้อหาของรัฐธรรมนูญที่ร่างใหม่นั้นหรือไม่ นั่นคือการทำประชามติอีกครั้งหนึ่ง รวมความแล้วความเห็นส่วนตัวของผมถ้าไม่มีอุปสรรคใด ๆ เลยคือจะมีการทำประชามติ ๒ ครั้ง นี่ยังไม่นับรวม แล้วในที่สุดจะมีการยุบสภาเพื่อเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใหม่อีกเมื่อไร อย่างไร เมื่อจะมีการยุบสภาท่านก็ต้องคิดอีกว่าจะยุบสภาเลือกตั้งใหม่ได้อย่างไร เพราะยังจะต้องมีการออกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญอีกอย่างน้อย ๓-๔ ฉบับ แล้วใครจะเป็นผู้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ การเลือกตั้ง ส.ส. การได้มาซึ่ง ส.ว. พ.ร.บ. ประกอบพรรคการเมืองต่าง ๆ อีก อย่างน้อยอีก ๖ เดือน รวมความทั้งหมดแล้วต้องใช้เวลาอีกมาก นี่คือไทม์ไลน์ (Timeline) ที่เราจะต้องปรึกษาหารือกันว่าเราจะดำเนินการเรื่องนี้อย่างไร จะด่วนหุนหันพลันแล่นแล้วก็บอกว่ารีบ ๆ ผ่าน ผมเคารพเสียงของประชาชนนอกสภา เคารพของพี่น้อง ลูก ๆ หลาน ๆ ที่มาชุมนุมอยู่ ไม่ว่าที่บ้าน ที่ไหน หน้าสภา หรือที่ใดก็แล้วแต่ แต่ต้องการที่จะให้การแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้นประสบความสำเร็จไม่มีอุปสรรคใด ๆ ไม่ขัดข้องด้วยกฎหมาย ไม่ผิดรัฐธรรมนูญ ไม่ต้องมีเรื่องให้นำไปสู่ศาลรัฐธรรมนูญ ผมฝากที่จะให้พี่น้องร่วมรัฐสภาแห่งนี้ใคร่ครวญและช่วยกันพิจารณาเรื่องนี้ ขอบคุณท่านประธานครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ต่อไปเป็นท่านอมรัตน์ โชคปมิตต์กุล แล้วตามด้วยท่านณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ เชิญท่านอมรัตน์ครับ

นางอมรัตน์ โชคปมิตต์กุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพค่ะ ดิฉัน อมรัตน์ โชคปมิตต์กุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล อดีตพรรคอนาคตใหม่จากจังหวัดนครปฐม ท่านประธานคะ ปฏิเสธไม่ได้ที่วันนี้เราต้องมายืนอภิปราย มาตรา ๒๕๖ เพื่อที่จะตั้ง ส.ส.ร. ไปยกร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ เหตุเกิดมาจากปรากฏการณ์ที่มีการชุมนุมทางการเมืองของกลุ่มเยาวชนในประเทศไทย

ซึ่งเป็นการชุมนุมในรูปแบบใหม่ที่เราไม่เคยเห็นมาก่อน เป็นการชุมนุมที่สร้างสรรค์และมีข้อเรียกร้องที่ก้าวหน้า ดิฉันขอแสดงความนับถืออย่างจริงใจมายังคนรุ่นใหม่ที่กล้าหาญและพวกเขาได้ก้าวข้ามความกลัวที่คนรุ่นของเราไม่เคยข้ามเส้นนั้นมาได้นะคะ ความจนความหิว ที่รัฐบาลยัดเยียดให้ประชาชน งบประมาณมหาศาลในการโฆษณาชวนเชื่อ รวมทั้งการใช้กฎหมายกำจัดผู้เห็นต่างทางการเมือง บัดนี้เสื่อมมนต์ขลัง เมื่อวานนี้ดิฉันได้มีโอกาสพบเห็นเหตุการณ์เจ้าหน้าที่ตำรวจมีทัศนคติต่อการที่เจ้าหน้าที่ทหารได้ล็อกคอประชาชนที่เดินผ่านและถ่ายรูปป้ายชื่อ กรม กอง มีการล็อกคอแล้วก็ยึดโทรศัพท์มือถือ เมื่อไปถึง สน. เจ้าหน้าที่ตำรวจให้ทัศนคติว่าเป็นเรื่องเล็กและเป็นเรื่องขี้ปะติ๋ว ดิฉันคิดว่าถ้าเจ้าหน้าที่รัฐยังมีทัศนคติเช่นนี้ไม่ว่าเราจะเขียนรัฐธรรมนูญให้สวยหรูอย่างไร มันก็เป็นเพียงเหมือนเศษกระดาษเท่านั้น นับตั้งแต่ย่ำรุ่งของวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๕ การสถาปนาหลักการพื้นฐานของระบอบประชาธิปไตยไทยถูกขัดขวางมาอย่างต่อเนื่องยาวนาน ๘๘ ปี มาจนถึงบัดนี้ ในรัฐธรรมนูญฉบับแรกของเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๔๗๕ ได้กำหนดว่าอำนาจสูงสุดของประเทศนั้นเป็นของราษฎรทั้งหลาย โดยมีกษัตริย์ สภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมการราษฎร และศาลเป็นผู้ใช้อำนาจแทนประชาชนตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๒ ของรัฐธรรมนูญ ข้อความนี้ปรากฏเพียงรัฐธรรมนูญ ๒ ฉบับแรกเท่านั้น แล้วก็หายไปไม่เคยมีปรากฏในรัฐธรรมนูญฉบับต่อ ๆ มาอีก ----------

บัดนี้เหลือเพียงข้อความในหมวด ๑ มาตรา ๓ ว่าอำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชนชาวไทยเท่านั้นค่ะ อำนาจของประชาชนถูกทำลายด้วยการรัฐประหารซ้ำแล้วซ้ำเล่า ทุกครั้งที่ทำรัฐประหารสำเร็จก็มีการยกเลิกฉบับเดิมและร่างใหม่ ทำให้ปัจจุบันนี้เรามีรัฐธรรมนูญมากมายถึง ๒๐ ฉบับ และรัฐธรรมนูญที่เขียนหลังการรัฐประหารทุกครั้งก็มักจะขัดแย้งและไม่เป็นคุณต่ออำนาจของประชาชนและระบอบประชาธิปไตย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่มา กระบวนการ และเนื้อหา การกล่าวว่ารัฐธรรมนูญฉบับมีชัยขายฝันเป็นรัฐธรรมนูญที่อัปยศไม่ได้เกินเลยไปจากความจริงค่ะท่านประธาน เพราะเกิดจากบุคคลที่คณะ คสช. แต่งตั้งมาร่างทั้งสิ้นนะคะ รวมทั้งการทำประชามติก็เป็นการเสนอข้อมูลด้านเดียวควบคู่ไปกับการปิดกั้นสกัดกั้น ข่มขู่คุกคามฟ้องร้องดำเนินคดีกับกลุ่มคนที่เห็นต่าง และดิฉันก็เป็นบุคคลหนึ่งที่ถูกจับกุมในขณะที่กำลังแจกเอกสารโหวตโน (Vote No) ในการร่างประชามติในครั้งนั้นด้วยค่ะ ไม่นับรวมรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๖๐ ไม่นับรวมการถือวิสาสะแก้ไขเนื้อหาในรัฐธรรมนูญภายหลังจากที่มีการผ่านการลงประชามติของประชาชนแล้วอีกด้วยนะคะ มรดกของคณะราษฎร์ถูกลบล้างอย่างกว้างขวางภายใต้รัฐบาล คสช. และรัฐบาลสืบทอดอำนาจ มีความพยายามที่จะลบล้างเปลี่ยนแปลงความทรงจำอันเกี่ยวกับเหตุการณ์วันเปลี่ยนแปลงการปกครอง ๒๔ มิถุนายน ๒๔๗๕ ผ่านทางแบบเรียน ภาพยนตร์ ละคร และบทเพลง หมุดคณะราษฎร์ถูกรื้อทิ้งไป อนุสาวรีย์พิทักษ์รัฐธรรมนูญ อนุสาวรีย์พระยาพหลพลพยุหเสนา รูปปั้น จอมพล ป ที่สถาบันวิชาการป้องกันประเทศสูญหายไปอย่างไร้ร่องรอย ไม่มีใครสามารถบอกที่ไปที่มาได้ รวมทั้งการเปลี่ยนชื่อสถานที่ที่เป็นชื่อบุคคลที่เกี่ยวกับคณะราษฎร์ เช่นบ้านของ จอมพล ป พิบูลสงคราม ที่จังหวัดเชียงรายก็ถูกเปลี่ยนเป็นศูนย์เรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปีก็เป็นอีกหนึ่งสิ่งอัปลักษณ์ ในฉบับรัฐธรรมนูญมีชัยขายฝัน ส.ส.ร. ที่ตั้งขึ้นหลังจากนี้ในรัฐธรรมนูญฉบับประชาชนนี้จะต้องมีเป้าหมายและพันธกิจต่อรัฐธรรมนูญใหม่ที่ให้ความสำคัญกับประชาชนเป็นเบื้องต้น และรับใช้มรดกที่คณะราษฎร์ได้มอบไว้ให้ เอาจุดนั้นเป็นหมุดหมายในการร่างรัฐธรรมนูญใหม่ฉบับประชาชนค่ะ เราได้เห็นรัฐธรรมนูญฉบับที่เลวร้ายที่สุดในประวัติศาสตร์การเมืองไทยมาแล้วนะคะ และเราได้เห็นผลพวงของมันว่าทำให้เราได้ผู้นำ

พันธุ์ผสมที่มีคุณสมบัติ ๓ ด คือ ดุ ด้าน แล้วก็ดันทุรัง ดิฉันอยากจะกล่าวถึงรัฐธรรมนูญที่ดีว่ามันควรจะเป็นอย่างไรนะคะท่านประธาน รัฐธรรมนูญที่ดีควรจะมีคุณลักษณะ สั้น กระชับ เข้าใจง่าย ไม่กำกวม ไม่ล่อแหลมต่อการถูกตีความผิด ๆ และจะต้องเขียนไม่ยาวเกินไป เมื่อรัฐธรรมนูญมีหลายฉบับมากขึ้นก็มักจะมีการเขียนที่ยืดยาวขึ้น ซึ่งไม่ถูกหลัก ควรจะมีเฉพาะข้อความเรื่องการจัดรูปแบบการปกครองของรัฐที่จำเป็นเท่านั้น การมีบทบัญญัติที่ยาวและละเอียดเกินไปทำให้เกิดการตีความที่ยุ่งเหยิงและไม่ได้รับการเคารพเท่าที่ควร ในรายละเอียดของกฎหมายที่ยืดยาวปลีกย่อยเราควรจะกำหนดไว้ในกฎหมายธรรมดา ไม่ใช่กำหนดไว้ในกฎหมายสูงสุดอย่างรัฐธรรมนูญนะคะ วิธีการแก้ไขรัฐธรรมนูญควรจะมีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับกาลสมัย ท่านประธานคะ ประเทศเรามีสิ่งศักดิ์สิทธิ์มากมายก่ายกองมากจนเกินไปแล้ว เราไม่ควรจะทำให้รัฐธรรมนูญเป็นของศักดิ์สิทธิ์มากจนกระทั่งประชาชนเอื้อมไม่ถึง จนกระทั่งแตะต้องไม่ได้ แก้ไขไม่ได้ และแก้ไขยากขนาดนี้ ที่สำคัญที่ดิฉันอยากจะให้มีในรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ที่เป็นความหวังก็คือเราควรจะกำหนดคุณลักษณะต้องห้ามของ ส.ส.ร. ที่จะมาเป็นผู้ร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ว่า ส.ส.ร. เหล่านั้นจะต้องไม่เคยเป็นผู้ที่ถูกแต่งตั้งโดย คสช. ให้ดำรงตำแหน่งใด ๆ มาก่อนนะคะ ส.ส.ร. ที่ตั้งขึ้นจะต้องมาจากการเลือกตั้งโดยประชาชนทางตรงเท่านั้น ----------

เพราะถ้ามาจากการคัดเลือกโดยกลุ่มต่าง ๆ อย่างในร่างของฉบับรัฐบาลก็จะมีปัญหาเป็นปาหี่แล้วก็จะซ้ำรอยเดิมกับที่เคยมีการสรรหาวุฒิสมาชิกที่ผ่านมา รัฐธรรมนูญฉบับใหม่จะต้องส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชนและจะต้องมีการออกแบบองค์กรอิสระที่มีการใช้อำนาจโดยยึดโยงกับประชาชน รัฐธรรมนูญฉบับใหม่จะต้องไม่นิรโทษกรรมให้คณะรัฐประหารและไม่เว้นโทษให้ผู้ที่ฉีกทำลายรัฐธรรมนูญไม่ว่ากรณีใด ๆ ถมหลุมดำของประเทศด้วยการ ยุบ ยกเลิก ศาลรัฐธรรมนูญ กลับไปใช้คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญแบบที่มีมาก่อนปี ๒๕๔๐ ให้มีอำนาจเพียงวินิจฉัยข้อขัดแย้งที่เกี่ยวข้องกับรัฐธรรมนูญเท่านั้น เพราะ ๒๓ ปีที่ผ่านมาได้พิสูจน์แล้วว่าบทบาทของศาลรัฐธรรมนูญเป็นภัยอย่างร้ายแรงต่อระบอบประชาธิปไตย ทำลายร้างระบบพรรคการเมืองและฉุดรั้งความเจริญของประเทศ ผู้ที่จะมีสิทธิยุบพรรคการเมืองได้ควรจะเป็นประชาชนไม่ใช่ศาลรัฐธรรมนูญ เพราะเมื่อประชาชนไม่เลือกเสียแล้วพรรคการเมืองนั้น ๆ ก็ต้องถูกยุบไปเองโดยอัตโนมัติ ขอให้ยุคทมิฬมารที่ครองเมืองด้วยควันปืน จนขื่อแปได้พังครืน ก่อนที่กลิ่นเลือดจะคลุ้งคาว ขอให้รัฐสภาแห่งนี้โหวต (Vote) ตั้ง ส.ส.ร. ตามร่างของฝ่ายค้าน ให้ ส.ส.ร. ทั้งหมด ๒๐๐ คน มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน ให้มันจบที่รุ่นของเรา ขอบคุณมากค่ะ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ต่อไปเชิญท่านณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ แล้วก็จะเป็นท่านจเด็จ อินสว่าง

นายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุพรรณบุรี) : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม ณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ จังหวัดสุพรรณบุรี พรรคชาติไทยพัฒนา กระผมขออนุญาตนำคำท่าน ส.ส. นิกร จำนง ที่พูดในที่ประชุมพรรคชาติไทยพัฒนา ท่านพูดไว้อย่างนี้นะครับ รัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นทางเข้าและทางออกของปัญหา ผมจะอภิปราย ๒ ประเด็นนี้ ทางเข้าและทางออกของปัญหา เรื่องทางเข้าครับ รัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นทางเข้าของปัญหาก็เพราะว่าที่มาและกระบวนการในการยกร่างขาดความชอบธรรม ขาดการยอมรับภายใต้หลักการประชาธิปไตยที่ว่า รูล บาย เดอะ พีเพิล (Rule by the people) ดังที่เราได้ฟังกันอยู่เสมอว่า ประชาธิปไตยนั้นเป็นของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน เราจะเห็นว่า ดิ อีโคโนมิสต์ อินเทลลิเจนซ์ ยูนิต (The economist intelligence unit) จัดอันดับความเป็นประชาธิปไตยของประเทศไทยไว้

ร ๔/๒๕๖๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) พรเทพ ๗๐/๒

หลังจากที่มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแล้วต่ำลงไปอีก ๑๐ อันดับ เราอยู่ในอันดับที่ ๑๐๗ ใน ๑๖๗ ประเทศ เป็นประเทศที่มีประชาธิปไตยเขาเรียกว่ากึ่งอำนาจนิยม นอกจากนั้น รัฐธรรมนูญฉบับนี้ยังจัดดุลอำนาจหรือระบบความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจหนึ่งกับอีกอำนาจหนึ่ง ไม่เหมาะสม เป็นเหตุให้ถูกกล่าวหาอยู่เสมอว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นรัฐธรรมนูญเพื่อสืบทอดอำนาจ ท่านประธานที่เคารพครับ นอกจากนั้นรัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ประชาชนไม่มีความเชื่อมั่นในสถาบันการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าผู้บริหารสูงสุดไม่มีความจริงใจต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย ผมยกตัวอย่าง การปิดสวิตซ์ (Switch) ไม่ให้มีการเลือกตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นี่เป็นประวัติศาสตร์ที่เลวร้าย เป็นพื้นฐานสิทธิของพลเมืองท่านไปปิดสวิตซ์ (Switch) เขาหลายปีแล้วครับ ไม่มีการเลือกตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถึงเวลาที่จะต้องรีบเปิดสวิตซ์ (Switch) ให้มีการเลือกตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๔-๕ ปีแล้วครับ เขาอยู่ต่อเนื่องกันมา ๘-๙ ปีแล้วท้องถิ่น ๔-๕ ปีแล้ว เขาอยู่ต่อเนื่องกันมา ๘-๙ ปีแล้ว ท่านประธานที่เคารพครับ ----------

อันนี้เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของพลเมืองทั่วไปที่เขาจะเลือกผู้บริหารของเขา ตัวแทนของเขาในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไปยึดอำนาจเขาไว้ทำไม ท่านประธานที่เคารพครับ นอกจากนั้นทางเข้าของปัญหาที่รุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ มันจะเป็นอันตรายถึงจุดจบการปกครองระบอบประชาธิปไตยในเร็ว ๆ นี้นะครับ ถ้ายังไม่รู้สำนึกกัน ท่านประธานที่เคารพ ผมมองเห็นปัญหานี้มาโดยตลอด ว่าทางเข้าของปัญหานี้มันจะเป็นอุปสรรค มันจะเป็นระเบิดเวลาให้กับประเทศ ผมได้อภิปรายเรื่องร่างรัฐธรรมนูญ ๓ ครั้ง ครั้งนี้เป็นครั้งที่ ๔ ท่านประธานที่เคารพครับ ครั้งแรกผมอภิปรายเมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๒ วันที่มีการเลือกตั้งนายกรัฐมนตรีท่านนี้แหละครับ ผมบอกว่าผมมีหลักการในการเลือก ๒ ป ครับ ป ๑ คือปากท้อง ป ๒ คือประชาธิปไตย ผมบอกผมต้องเลือกปากท้องของประชาชนเป็นอันดับแรก เพราะฉะนั้นต้องเร่งให้มีรัฐบาล เร่งให้มีนายกรัฐมนตรีเพื่อมาแก้ไขปัญหาปากท้องของประชาชน สภาชุดนี้ครับ ญัตติแรกที่ ส.ส. ที่เป็นตัวแทนของประชาชนยื่นญัตติเข้ามานั่นก็คือเรื่องการแก้ไขปัญหาราคาพืชผลทางการเกษตรตกต่ำ ทุกพรรค ส.ส. หลายท่านยื่นญัตติเข้ามา นี่เป็นญัตติแรกคือปากท้องของพี่น้องประชาชน แล้วลำดับต่อไปเป็นเงื่อนไขไว้เลยนะครับว่าจะต้องมีการแก้ไขรัฐธรรมนูญคือประชาธิปไตย ๒ ป นะครับ วันแรกที่ผมได้มีโอกาสอภิปราย ผมอภิปรายไว้ครั้งที่ ๒ ท่านประธานที่เคารพ ครั้งที่ ๒ อีก ๓ เดือนต่อมา ผมกับท่าน ส.ส. นิกง จำนง พรรคชาติไทยพัฒนา ที่สืบสานเจตนารมณ์ในการปฏิรูปทางการเมืองจาก ฯพณฯ บรรหาร ศิลปอาชา จากอาจารย์ชุมพล ศิลปอาชา ได้ยื่นญัตติร่วมกันยื่นญัตติให้มีการศึกษาพิจารณาแนวทางในการแก้ไขรัฐธรรมนูญ โดยให้ใช้รูปแบบรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ขึ้นมาเป็นตัวอย่าง ขึ้นมาเป็นกรอบในการพิจารณาการแก้ไขโดยการตั้ง ส.ส.ร. ขึ้น แล้วท่านนายกรัฐมนตรี บรรหาร ศิลปอาชา ในปี ๒๕๓๘ มีการหาเสียงการเลือกตั้ง พรรคชาติไทยในขณะนั้นได้เสนอนโยบายปฏิรูปการเมืองเป็นหัวใจสำคัญในการหาเสียงเลือกตั้ง แล้วประชาชนได้มอบความไว้วางใจให้นายกรัฐมนตรี บรรหาร ศิลปอาชา เป็นนายกรัฐมนตรี คนที่ ๒๑ เมื่อเป็นนายกรัฐมนตรีแล้วคำที่ประกาศนโยบายไว้ได้นำมาสู่การปฏิบัติโดยการตั้งคณะกรรมการปฏิรูปการเมือง เรียกย่อ ๆ ว่า คปก. คปก. สืบนโยบายมาจากคณะกรรมการพัฒนาประชาธิปไตย หรือ คพป. โดยท่านอาจารย์ประเวศ วะสี นี่ครับเป็นที่มาของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ โดยมีการตั้ง ส.ส.ร. ให้อาจารย์ชุมพล ศิลปอาชา

ดำเนินการเป็นประธานคณะกรรมการปฏิรูปการเมืองในขณะนั้น ท่านประธานที่เคารพครับ ครั้งที่ ๓ เมื่อเร็ว ๆ นี้ครับ เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓ สภาแห่งนี้ สภาผู้แทนราษฎร ได้มีการเสนอญัตติการชุมนุมของนิสิต นักศึกษา ประชาชนปลดแอก เรียกร้อง ๓ ข้อด้วยกัน นั่นก็คือ หยุดคุกคามประชาชน ยุบสภา และร่างรัฐธรรมนูญ เห็นไหมครับสิ่งที่ผมอภิปราย ตั้งแต่วันแรกจนมาถึงการชุมนุม นี่คือทางเข้าของปัญหามาโดยตลอด ซึ่งผมตระหนักดีครับ ว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญผมก็อภิปรายสนับสนุนเรียกร้องให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ให้มีการยุบสภาหลังจากที่แก้ไขรัฐธรรมนูญเรียบร้อยแล้ว ----------

วันนี้ครับเป็นครั้งที่ ๔ ครับ ครั้งที่ ๔ นี่เป็นทางออก ทั้งหมดที่แล้วมามันเป็นทางเข้าของปัญหา เรื่องรัฐธรรมนูญ ต่อไปนี้จะเป็นทางออกของปัญหา ผมต้องขอขอบคุณคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขรัฐธรรมนูญ (ฉบับที่ ๒๐) พุทธศักราช ๒๕๖๐ ฉบับนี้ครับ ได้เสนอร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕๖ และเพิ่มหมวด ๑๕/๑) โดยมีการจัดตั้ง ส.ส.ร. ผมต้องขอขอบคุณ นี่เป็นกุญแจแรกที่จะนำไปสู่การแก้ไขรัฐธรรมนูญ ยังมีอีก ๒ ดอก ท่านประธานครับ กุญแจยังมีอีก ๒ ดอกที่สำคัญ นั่นก็คือเรื่องระยะเวลาที่ชัดเจนแน่นอนและรวดเร็ว การแก้ไขครั้งนี้อย่าให้ใครตำหนิ อย่าให้ใครวิพากษ์วิจารณ์ว่าเป็นการซื้อเวลา กรอบในการที่จะนำมาสู่การร่างรัฐธรรมนูญ ส.ส.ร. ถูกแล้วครับ ท่านนำรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน ๒๕๔๐ มาเป็นกรอบเถอะครับ แล้วไปดูเขาวิเคราะห์และปฏิบัติไปแล้ว มันมีข้อเสียจุดด้อยจุดอ่อนตรงไหน ท่านปรับแก้ครับ ส่วนใหญ่ใช้ได้อยู่แล้วรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐

สุดท้ายครับท่านประธานครับ สำคัญที่สุดสภาแห่งนี้ครับ และมันแน่นอนว่าสภานิติบัญญัติแห่งนี้บางส่วน ผมกล่าวไปแล้วนะครับว่าดุลอำนาจ อำนาจหนึ่งกับอำนาจหนึ่งมันไม่เหมาะสม ผมเรียกร้องครับ เรียกร้องท่านนายกรัฐมนตรี เรียกร้องสภาแห่งนี้ จะให้เคารพคารวะกราบวิงวอนอย่างไรก็แล้วแต่ ท่านเสียสละเถอะครับ เสียสละเพื่อชาติ อย่าปล่อยให้ประเทศนี้พ่ายแพ้ อย่าปล่อยให้ประเทศนี้ประสบไปด้วยอุปสรรคขวากหนามระเบิดที่มันพร้อมที่จะระเบิดตลอดเวลาเหมือนกับโควิด-๑๙ (COVID-19) มันพร้อมที่จะกลับมารอบ ๒ เช่นเดียวกัน ปัญหารัฐธรรมนูญพร้อมที่จะระเบิดได้ตลอดเวลา คนที่จะถอดสลัก คนที่จะเอากุญแจไปไขประตูให้มันประสบความสำเร็จให้ประเทศชาติของเราเกิดความรักความสมานสามัคคีและเป็นทางออกที่สงบสุขสันติสุขมากที่สุด นั่นก็คือวันนี้ครับ กราบครับ ช่วยกันลงมติให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับนี้ มาตรา ๒๕๖ จะเป็นหัวใจสำคัญทำให้ประเทศชาติ ทำให้ระบอบประชาธิปไตยของเราต่อเนื่องยั่งยืนต่อไปครับ กราบขอบพระคุณท่านประธานครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ต่อไปเชิญท่านจเด็จ อินสว่าง แล้วก็ตามด้วยท่านทัศนีย์ บูรณุปกรณ์ พรรคเพื่อไทยครับ

นายจเด็จ อินสว่าง สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาด้วยความเคารพ กระผม จเด็จ อินสว่าง สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธานครับ ท่ามกลางการประชุมของเรา ขณะนี้มีการถ่ายทอดสด ผมได้รับปากกับพี่น้องประชาชนหลายคนว่าก่อนจะอภิปรายนั้นให้ตั้งคำถามไปที่ท่านประธานและเพื่อนสมาชิกรัฐสภาผู้ทรงเกียรติว่า ไปถามทีเถอะ ว่าแก้ไขรัฐธรรมนูญครั้งนี้ประชาชนได้ประโยชน์อะไรบ้าง ประเทศชาติจะอยู่ดีกินดี ประชาชนจะทำมาหากินอยู่ดีกินดี ประเทศชาติจะมีความมั่นคงมั่งคั่งอย่างไรบ้าง ผมได้ทำหน้าที่แล้วนะครับ ได้ถามแล้ว ผมจะขออภิปราย ----------

ท่านประธานครับ ก่อนที่จะลงลึกไปถึงเนื้อหา ซึ่งผมเชื่อว่าเพื่อนสมาชิกได้กรุณาพูดไปหลายคน ผมขออนุญาตเชื่อมโยงเหตุการณ์การแก้ไขรัฐธรรมนูญครั้งนี้ ในวันนี้ พรุ่งนี้ ให้เพื่อนสมาชิกและท่านประธานได้รับทราบ ปลายเดือนสิงหาคมต่อเนื่องมาเดือนกันยายนบ้านเมืองก็กำลังมีปัญหากับการบริหารจัดการเกี่ยวกับโควิด-๑๙ (COVID-19) บ้านเมืองกำลังเดินไปด้วยดี ถ้าพูดถึงกรณีโควิด-๑๙ (COVID-19) เราสามารถบริหารจัดการจนกระทั่งได้เป็นประเทศที่บริหารจัดการทางด้านสาธารณสุขดีเด่นที่สุดในโลก คนที่พูดนี้ประธานองค์การอนามัยโลกพูดไม่ใช่ผม แล้วคนที่บริหารจัดการได้ดีก็คือรัฐบาลชุดนี้ภายใต้การนำของนายกรัฐมนตรีที่ชื่อพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เราประสบกับภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจเช่นเดียวกับประเทศทั่ว ๆ ไปในโลกนี้อันเกิดจากโคโรนาไวรัส ๒๐๑๙ (Coronavirus 2019) แต่เราก็พยายามเดินหน้าของเรา เราสามารถทำให้การลงทุนนั้นประคองตัวอยู่ได้ เราสามารถทำให้การค้าขายประคองตัวอยู่ได้ รัฐบาลได้พยายามช่วยเหลือฟูมฟักแก่พี่น้องประชาชนที่ตกทุกข์ได้ยาก ไม่ว่าผู้สงเคราะห์หรือผู้อ่อนเปลี้ยต่าง ๆ ด้วยเงินสงเคราะห์ ด้วยมาตรการทางด้านเศรษฐกิจ รัฐบาลยังประคองการลงทุนอยู่ นั่นละครับ อยู่ ๆ ก็มีเหตุการณ์เรื่องแก้รัฐธรรมนูญขึ้นมาเลย โดยไม่มีสาเหตุจริง ๆ ท่านประธานครับ แก้ไปแก้มา พูดถึงเรื่องแก้รัฐธรรมนูญ พูดถึงเรื่องแก้รายมาตรา พูดถึงเรื่องแก้มาตรา ๒๕๖ กระทบไปถึงอำนาจของสมาชิกวุฒิสภา ๑ ใน ๓ ที่จะให้ความเห็นชอบในการแก้ไขในการตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญหรือแก้ไขรัฐธรรมนูญรายมาตราที่กระทบกับมาตรานี้หรือไม่ ไม่ได้มีใครพูดถึงเลยว่าถ้าแก้แล้วประชาชนจะได้ประโยชน์อะไร นี่ความเชื่อมโยงนะครับ บาปเคราะห์ทั้งหลายก็มาลงที่ ส.ว. หมดเลย ต้องปิดสวิตซ์ ส.ว. จนเพื่อนสมาชิกผมบางท่านทนไม่ได้ว่าจะปิดสวิตซ์ ส.ส. บ้างแล้วจะเป็นอะไร ประการที่ ๒ ความเชื่อมโยง ท่านประธานครับ มีเพื่อนสมาชิกโดยเฉพาะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหลายท่านพูดถึงว่าถ้าไม่แก้รัฐธรรมนูญ ถ้าไม่ยอมให้ตั้ง ส.ส.ร. จะเกิดปฏิวัติรัฐประหาร เมื่อเช้าก็ยังพูดเตือนผม ไม่ทราบว่าเตือนหรือว่าขู่ โธ่ท่านประธานครับ ผมอายุเข้า ๗๔ ปี รู้เห็นการปฏิวัติรัฐประหารมาหลายครั้ง มันไม่ใช่ทำกันง่าย ๆ หรอก ทหารเขาก็รักประชาธิปไตยเหมือนกัน แล้วเวลาพูดเรื่องการปฏิวัติรัฐประหารไปพูดถึงปลายน้ำทุกที ไม่พูดถึงต้นน้ำและกลางทางเลยว่าเพราะอะไรเขาถึงได้เกิดกรณีเช่นนั้นขึ้น มันก็เกิดในห้องนี้เท่านั้นละครับที่มันสร้างความ

กดดันวุ่นวายจนกระทั่งเกิดความสามัคคีร้าวฉานกันไป โดยลึก ๆ แล้วเขาไม่อยากทำหรอกครับ ผมรู้ดีไม่ใช่ทำกันง่าย ๆ ปฏิวัติรัฐประหาร ในประการที่ ๓ ท่านประธานครับ การแก้รัฐธรรมนูญวันนี้ พรุ่งนี้ มันเชื่อมโยงกับม็อบ (Mob) เมื่อวันที่ ๑๙ วันที่ ๒๐ กันยายนที่ผ่านมา ม็อบ (Mob) นั้นจะเรียกนักเรียน นักศึกษา ประชาชนผู้ปลดแอกเพื่อประชาธิปไตยอะไรก็ตาม แต่ความจริงปรากฏให้เห็นเด่นชัดว่าไม่ได้เรียกร้องกระบวนการประชาธิปไตยอะไรเลย นอกจากมุ่งโจมตีสถาบันอันเป็นที่รักและหวงแหนยิ่งของคนไทยทั้งชาติ เพื่อนสมาชิกรัฐสภาบางคนบางพรรคก็เห็นดีเห็นงามไปด้วย พูดจาเมื่อสักครู่นี้เหมือนกับว่าชื่นใจเหลือเกินได้มีโอกาสโจมตีคุกคาม หมิ่นประมาท ดูหมิ่นสถาบันที่คนไทยทั้งชาติเคารพรักนับถือ ท่านประธานครับ ไม่ทราบว่าเพื่อนสมาชิกในพรรคเดียวกันยอมได้อย่างไร ไม่ทราบว่าเพื่อนสมาชิกอีกหลายพรรคที่จะร่วมกันแก้ไขรัฐธรรมนูญนี้จะเห็นดีเห็นงามไปด้วยได้อย่างไร

ผมพูดเพื่อความเชื่อมโยง เพื่อให้ท่านประธานและพี่น้องประชาชนได้เห็นว่าเรื่องเหล่านี้มันเกี่ยวข้องและเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน ท่านประธานครับ ผมให้สัมภาษณ์สื่อมวลชนชี้แจงกับพี่น้องทั้งหลาย หลายคน ตั้งแต่ที่บ้านยันตำบล หมู่บ้าน อำเภอ ยันจังหวัดสุพรรณบุรีบ้านเกิด ทุกวันเสาร์ที่ผมจัดรายการทางวิทยุ ผมบอกว่าการแก้รัฐธรรมนูญครั้งนี้มีนัยซ่อนเร้นไม่ได้แก้เพื่อประโยชน์ของประชาชน ไม่ได้แก้เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติอย่างแท้จริงแต่แก้เพื่อประโยชน์ของคนบางคน บางกลุ่ม บางพรรค ท่านประธานครับ ผมก็ยังยืนยันเช่นนั้น มีข้อเท็จจริงอยู่ ๔-๕ ประการ ที่เพื่อนสมาชิกยังไม่ได้พูดถึง ผมจะขออนุญาตพูดครับ

เรื่องที่ ๑ ผมยังย้ำอยู่ครับ นั่งฟังมาตั้งแต่ท่านประธานเปิดการประชุมพูดการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ไม่เห็นมีพูดถึงมาตราใดว่าเป็นประโยชน์ต่อประชาชนอย่างไร ถ้าไม่แก้แล้วประชาชนจะทุกข์เข็ญเดือดร้อนอย่างไร แก้แล้วประเทศชาติจะได้ประโยชน์มากมายแค่ไหน ต้องบอกสิครับ เรื่องรัฐธรรมนูญไม่ใช่เรื่องแก้ไม่ได้ แก้ได้ แต่เผอิญเขากำหนดให้แก้ยากเพราะว่ามันไม่ใช่กฎหมายทั่ว ๆ ไป ถ้าแก้กันง่ายเดี๋ยว ๓ ปี ๕ ปีก็แก้กันอีก ท่านประธานครับ ต้องระวังในเรื่องเหล่านี้

เรื่องที่ ๒ มี ส.ส. หลายคน นักการเมืองหลายคน ที่มักจะพูดถึงแต่สมาชิกวุฒิสภาว่ามาจากการสืบทอดอำนาจเผด็จการ เป็นกากเดนของทรราช ท่านประธานครับเขาก็พูดปลายน้ำอีก ไม่พูดเลยว่าสมาชิกวุฒิสภาชุดนี้ ผมที่กำลังยืนอยู่นี้มาจากรัฐธรรมนูญที่ผ่านการลงประชามติ ที่ให้ความเห็นชอบ ๑๖.๘ ล้านคน และ ๑๕.๒ ล้านคนนั้นให้ความเห็นชอบอำนาจหน้าที่ ๑ ใน ๓ ที่ปรากฏอยู่ในหลายมาตรา มิหนำซ้ำบางท่านยังพูดว่าเขาไม่ออกเสียงตั้ง ๒๐ ล้านคน แล้วท่านจะโมเมไหมครับว่าที่ไม่ออกเสียงนี้คือเขาไม่เห็นด้วย ตรรกวิทยาและความมีเหตุมีผลไม่ได้ช่วยอะไรท่านเลย ขอท่านประธานได้กรุณาวินิจฉัยตรงนี้ด้วยว่าชอบด้วยเหตุผลหรือไม่ที่พูดไปครับ

เรื่องที่ ๓ เพื่อนสมาชิกหลายคนได้พูดไป ผมจะขอย้ำอีกครั้ง การแก้ไขรัฐธรรมนูญรายมาตราก็ดี หรือด้วยการตั้งสภาร่างรัฐธรรมนูญที่เรียกว่า ส.ส.ร. ก็ดี ต้องทำมติอย่างน้อย ๒ ครั้ง ต้องเลือกตั้ง ส.ส.ร. ทั่วประเทศ งบประมาณที่ใช้นั้นประมาณว่า ๑๗,๐๐๐-๒๐,๐๐๐ ล้านบาท ท่านประธานครับ ในยามนี้นั้นคงไม่มีใครกล้าพูดว่าเงินจำนวนนี้

เพื่อความเป็นประชาธิปไตยอย่าไปเสียดายกับมัน เงินจำนวนนี้ประมาณนี้ เป็นเงินถ้าใช้แล้วมันก็มาจากภาษีอากรของท่านประธาน ของผม และของเพื่อนสมาชิกรัฐสภา ของพี่น้องประชาชนทุกคนเช่นเดียวกัน

สุดท้ายท่านประธานครับ ผมจะขออนุญาตย้อนคำถามเพื่อนสมาชิกหลายคนว่าถ้าไม่แก้รัฐธรรมนูญ อุณหภูมิทางการเมืองจะสูงปรี๊ด ความขัดแย้งทางการเมืองจะเกิดขึ้น ผมจะเรียนท่านว่าถ้าไม่แก้รัฐธรรมนูญไม่ใช่เหตุผลอย่างนั้นครับ การแก้รัฐธรรมนูญนั้นถ้าสามารถทำให้โควิด-๑๙ (COVID-19) มันมีสถานการณ์ดีขึ้น การทำมาหากินประชาชนดีขึ้น ประเทศชาติมีความมั่นคงมั่งคั่งขึ้น การลงทุนดีขึ้น แก้ไปเถอะครับ ผมไม่สามารถยอมรับเหตุผลเหล่านี้ได้ ท่านประธานครับ ขออนุญาตว่าเราต้องอยู่กันด้วยเหตุด้วยผล ตรรกของการเป็นสมาชิกรัฐสภานั้นคือเหตุผล อย่าเอาแต่ใจตนเอง แล้วผมขออนุญาตมอบภาระสำคัญให้กลับไปที่ท่านประธานรัฐสภาผู้ที่เป็นนักการเมืองในดวงใจผมอีกครั้งหนึ่งว่า ท่านกรุณาอย่าปฏิบัติหน้าที่เพียงแต่ให้คนนั้นพูด ให้คนนี้ลง ----------

แต่ท่านต้องใช้เวลานี้ โอกาสนี้ บอกเพื่อนสมาชิกรัฐสภาทุกพรรคว่าบ้านเมืองเรากำลังมีปัญหาทางด้านสาธารณสุข ทางด้านการบริหาร ทางด้านเศรษฐกิจ ทางด้านการลงทุน ทางด้านโครงสร้างทางกายภาพ มากอดคอกัน ร่วมมือกันใช้ความสามัคคีที่ ๗๕๐ คน อยู่ในห้องนี้ทำอะไรเพื่อชาติบ้านเมืองกันดีกว่าที่เราจะมาเสียเวลาไปกับเรื่องเหล่านี้ ท่านประธานครับ ด้วยหลักของเหตุผล ผมขอความกรุณาว่าท่านประธานท่านจะสามารถช่วยเรื่องเหล่านี้ได้ ผมขอเรียนและยืนยัน ณ ที่นี้ว่าด้วยเหตุผลที่ผมเรียนมาทั้งหมดข้างต้นนั้น ผมไม่สามารถรับการแก้ไขรัฐธรรมนูญในครั้งนี้ได้เลย ขอขอบพระคุณท่านประธานครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายชวน หลีกภัย ประธานรัฐสภา ได้กลับมาขึ้นบัลลังก์เพื่อดำเนินการประชุมต่อไป)

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ด้วยความเคารพท่านจเด็จนะครับ ถือโอกาสนี้เรียนว่าประเด็นข้อกล่าวหาซึ่งกันและกันที่อยู่นอกสภา เช่นปิดสวิตซ์ ส.ว. ขออภัยถ้าหากว่าผมได้ฟังไม่หมด แต่ว่าในสภานี้ผมยังไม่ได้ยินนะครับ แต่มันเป็นคำพูดที่อยู่นอกสภาลงในหนังสือพิมพ์ เพราะฉะนั้นข้อความเหล่านี้ผมไม่อยากให้เรามาโต้ในนี้ แต่ว่าท่านสมาชิกท่านใดที่พาดพิงถึง ส.ว. ในทางเสียหายท่านมีสิทธิที่จะชี้แจง แต่ว่าถ้าเป็นเรื่องที่มีการวิจารณ์ข้างนอกแล้วเรานำมาโต้ตอบในนี้มันก็จะยิ่งมีปัญหามากขึ้นนะครับ ที่จริงแล้วเราทุกฝ่ายมีสิทธิครับ ผมต้องเรียนท่านจเด็จด้วยความเคารพว่าในฐานะประธานไม่มีสิทธิที่จะไปบอกว่าตอนนี้เศรษฐกิจมันดีหรือไม่ดีอะไร ไม่มีสิทธิไปบอกอย่างนั้น นอกจากว่าคุมการประชุมให้เป็นไปตามข้อบังคับและกฎหมาย ฉะนั้นพวกเราได้ช่วยกัน ที่ผมเรียนเราทุกคนในที่นี้ผมถือว่าเรามีวุฒิภาวะ ไม่อย่างนั้นเรามาอยู่ในฐานะความเป็นตัวแทนประชาชนอย่างนี้ไม่ได้หรอกครับ เพราะฉะนั้นก็ต้องทำหน้าที่เราให้สมกับวุฒิภาวะของเรา ก็เรียนให้พวกเรารับทราบ แล้วเรามีสิทธิที่จะให้ความเห็น เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยได้เต็มที่เลยครับ เพียงแต่พยายามอย่าพาดพิงกัน ไม่อย่างนั้นจะมีการโต้ตอบกันครับ โดยเฉพาะข้อความที่อยู่ภายนอกสภา ต่อไปจะเป็นนางสาวทัศนีย์ บูรณุปกรณ์ หลังจากนั้นจะเป็นท่านบัญญัติ บรรทัดฐาน แล้วก็จะเป็นท่านชาญวิทย์ ผลชีวิน ครับ เชิญนางสาวทัศนีย์ครับ

นางสาวทัศนีย์ บูรณุปกรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ดิฉัน ทัศนีย์ บูรณุปกรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ขออภิปรายแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญที่มาจากการลงประชามติที่ปิดปากผู้เห็นต่างในมาตรา ๑๕๙ และยกเลิกมาตรา ๒๗๒ เพื่อตัดอำนาจวุฒิสมาชิกในการเลือกนายกรัฐมนตรี ซึ่งเราทุกคนทราบดีว่าที่มาของสมาชิกวุฒิสภาไม่มีการยึดโยงกับประชาชนเลย เรามาจากการเลือกของคณะ คสช. ทั้งหมด ไม่มีการแบ่งมาให้ประชาชน ยิ่งไปกว่ารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ที่ยังแบ่งเจียดมาให้ประชาชนเลือกจังหวัดละ ๑ คน ในจำนวนทั้งหมด ๑๕๐ คน แต่ในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ นี้ คสช. เลือกมาทั้งหมด ๒๕๐ คน มันเหมือนกับการปล้นสิทธิในการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาไปจากประชาชนทั้งหมด และนี่ก็คือส่วนหนึ่งของวิกฤติการเมืองที่เกิดขึ้นในขณะนี้ การแก้ไขรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๒ จึงเป็นมาตราที่สำคัญ มันจะเป็นก้าวแรกก้าวที่สำคัญในการที่จะผ่อนคลายวิกฤติทางการเมือง ซึ่งมันมีความจำเป็นมากเป็นอย่างยิ่ง เพราะหากเราจะแก้ไขรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ ในการที่จะคัดสรรหรือเลือก ส.ส.ร. ขึ้นมาก็น่าจะกินเวลาอีกสักระยะหนึ่ง แต่ถ้าหากเกิดเหตุการณ์ไม่คาดฝันเกิดขึ้น หาก พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ประกาศยุบสภาล่ะคะท่าน เราก็จะมีการเลือกตั้งอีกครั้ง ถ้าการเลือกตั้งนี้เรายังไม่สามารถแก้ไขมาตรานี้ได้ ดิฉันก็แน่ใจค่ะว่านายกรัฐมนตรีก็จะชื่อ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา อีก แล้วปัญหาก็จะยิ่งยุ่งยากซับซ้อนขึ้นไปเรื่อย ๆ ฝ่ายค้านเราจึงเสนอการแก้ไขญัตติการตัดอำนาจวุฒิสภาในการเลือกตั้งนายกรัฐมนตรีโดยเร็วที่สุด เพราะเราทุกคนที่นั่งในสภาหรือประชาชนทั้งประเทศนี้ เราทราบกันดีว่าความอัปยศอันหนึ่งของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ----------

ก็คือการให้สมาชิกวุฒิสภา ๒๕๐ คนที่มาจากการคัดเลือกของคณะ คสช. มาเลือกนายกรัฐมนตรีได้ และใครละคะเป็นคนคัดสรรพวกท่านเข้ามา ก็ คสช. และคณะอีกละค่ะ แล้วใครเป็นคนเลือกนายกรัฐมนตรีล่ะคะ ใครเลือก ส.ว. เข้ามาคนนั้นก็เลือกนายกรัฐมนตรีอีก เรามาดูผลจากวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๒ วุฒิสมาชิกทุกท่านไม่มีแม้แต่คนเดียวที่จะแตกแถว ทุกท่านขานชื่อ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรีทุกคน และมาถึงวันนี้ ดิฉันมั่นใจนะคะ จากข่าวสารข้างนอกมีวุฒิสมาชิกหลายท่านเห็นถึงวิกฤติปัญหาที่เกิดขึ้นในครั้งนี้ แต่มาถึงวันนี้ดิฉันก็มั่นใจวุฒิสมาชิกอีกหลายท่านอยากจะช่วยกันทำให้สถานการณ์คลี่คลายลง หลายท่านไม่นึกหรอกค่ะ ว่านายกรัฐมนตรีที่ท่านเลือกมาจะทำความเสียหายอย่างหนักให้กับประเทศชาติมากมายขนาดนี้ และมั่นใจว่าหลายท่านเลยรู้สึกละอายใจในสิ่งที่ท่านเลือกไป แต่ไม่เป็นไรค่ะ มันยังไม่สายไปที่ทุกท่านจะมายอมช่วยกันคลี่คลายวิกฤติของประเทศในครั้งนี้ โดยการที่เราจะมาช่วยกัน ร่วมกันโหวตในการแก้ไขรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๒ ยอมตัดอำนาจในการเลือกนายกรัฐมนตรีออกไป ประชาชนทุกสายตาวันนี้จะจ้องมาที่สมาชิกรัฐสภาเรา หากมีนักการเมืองคนใดโหวตไปในทิศทางใด ประชาชนก็จะจำไว้ว่าท่านจะเป็นส่วนหนึ่งในการที่จะคลี่คลายวิกฤติปัญหาหรือท่านจะเป็นส่วนหนึ่งที่จะเพิ่มเติมวิกฤติปัญหาให้ซับซ้อนยิ่งขึ้น แล้วจะขอเสียงนี้ได้ยินไปถึง พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ถ้าท่านยอมส่งสัญญาณมาถึงวุฒิสมาชิกให้ตัดอำนาจในการเลือกนายกรัฐมนตรีออกไป หากครั้งหน้าท่านมีโอกาสมาเป็นนายกรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่ง ท่านก็จะเป็นนายกรัฐมนตรีที่สง่างามได้บ้างด้วยตัวท่านเอง แต่ถ้าครั้งนี้ท่านไม่ยอมให้มีการผ่อนปรนในการแก้ไขรัฐธรรมนูญเลย เกรงว่าวิกฤติความขัดแย้งจะรุนแรงขึ้น และหากเกิดความสูญเสียเกิดขึ้นกับนักเรียน นักศึกษา และประชาชน เกรงว่าท่านอาจจะมีคำนำหน้าจาก พลเอก กลายเป็น ทรราช ดิฉันขอเตือนท่านด้วยความห่วงใยจากใจจริง ๆ ไม่อยากให้ท่านมีคำนำหน้าเช่นนี้เลย และหากท่านยังอยากจะทำความดีสักครั้งให้กับประเทศชาติ ถ้าท่านประกาศลาออกในวันนี้ ดิฉันคิดว่าวิกฤติก็จะคลี่คลายต่อไป ขอบคุณค่ะ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ต่อไปนะครับ ท่านบัญญัติ บรรทัดฐาน ครับ

ร ๔/๒๕๖๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) สมร ๗๖/๒

นายบัญญัติ บรรทัดฐาน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม บัญญัติ บรรทัดฐาน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคประชาธิปัตย์ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธานครับ ด้วยเวลาที่ค่อนข้างจะจำกัดเพียงไม่กี่นาทีครับ กระผมคงจะไม่เสียเวลาที่จะพูดถึงจุดยืนหรือความตั้งอกตั้งใจในอันที่จะสนับสนุนร่างญัตติแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแต่อย่างหนึ่งประการใดทั้งสิ้น ทั้งนี้ก็ด้วยความรู้สึกว่าท่านหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ของกระผมคือท่านจุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ และเพื่อนร่วมพรรคคือคุณชินวรณ์ บุณยเกียรติ ก็ได้พูดถึงอย่างค่อนข้างจะครบถ้วนบริบูรณ์อยู่แล้ว ก็ขอถือเอาจุดยืนที่ท่านทั้งสองได้แสดงออกตั้งแต่เมื่อภาคเช้าวันนี้ เป็นจุดยืนของกระผมในการสนับสนุนส่งเสริมการแก้ไขรัฐธรรมนูญในคราวนี้ด้วย ท่านประธานครับ ตลอดช่วงระยะเวลา ๖ ชั่วโมงกว่า ๆ นับตั้งแต่เมื่อเช้าวันนี้จนกระทั่งมาถึงบัดนี้ หลังจากที่ได้มานั่งสดับรับฟังการอภิปรายของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ทั้งที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และทั้งที่เป็นสมาชิกวุฒิสภา กระผมเข้าใจว่ายังคงพอจับประเด็นได้ว่าส่วนใหญ่ก็ยังคงวนเวียนอยู่ใน ๒-๓ ประเด็นเท่านั้นเองครับ ประเด็นที่ ๑ ก็คือความจำเป็นในการแก้ไขรัฐธรรมนูญในคราวนี้จำเป็นมากน้อยประการใด อย่างไร ประเด็นที่ ๒ เมื่อจำเป็นแล้วการแก้ไขควรจะใช้วิธีอย่างไร และดูจะมีการตั้งโจทย์สำหรับการแก้ไขเพิ่มเติมในลักษณะของการตั้งสภาร่างรัฐธรรมนูญ คือการตั้ง ส.ส.ร. เป็นอันมากอยู่ไม่น้อย และประเด็นสุดท้ายกระผมเข้าใจว่าหลายท่านก็ดูจะมีข้อกังวลทำนองเดียวกับสมาชิกวุฒิสภาจากจังหวัดสุพรรณบุรี เมื่อสักครู่ ----------

คือกังวลเรื่องเงินงบประมาณแผ่นดินที่จะต้องใช้ในการจัดทำประชามตินับจำนวนเป็นหมื่น ๆ ล้านบาท ท่านว่าของท่านถึงขนาดนั้น สำหรับเหตุผลและความจำเป็นในการที่จะต้องมีการแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้น กระผมเข้าใจว่าถ้าท่านที่สนใจการเมืองจะได้สดับรับฟังมาโดยตลอดแล้วก็จะพบความจริงว่าไม่ใช่เพิ่งเกิดขึ้นมาเมื่อสองสามวันนี้เท่านั้นครับ ไม่ได้เพิ่งเกิดขึ้นมาในระยะเวลาที่บ้านเมืองกำลังตกทุกข์ได้ยากอยู่ในวังวนของการระบาดของโควิด-๑๙ (COVID-19) แต่ได้มีการพูดถึงเรื่องนี้มาเป็นระยะเวลาที่ค่อนข้างจะยาวนานมากแล้วตามสมควรครับ จะเรียกว่าในเวลาตั้งแต่มีการตั้งรัฐบาลนี้ใหม่ ๆ ก็เห็นจะกล่าวเช่นนั้นได้ และคงจะด้วยเหตุอันนี้กระมังครับ ถึงได้มีปรากฏในนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล ๑๒ ข้อ โดยกำหนดไว้ข้อหนึ่งว่าจะต้องจัดดำเนินการให้มีการศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการในการแก้ไขรัฐธรรมนูญ มาปรากฏชัดเจนอีกครั้งหนึ่งครับ เมื่อประมาณต้นปี ๒๕๖๒ ในเวลาที่สภาผู้แทนราษฎรของเราได้จัดดำเนินการให้มีการตั้งคณะกรรมการขึ้นมาคณะหนึ่ง เพื่อดำเนินการพิจารณาศึกษาหลักเกณฑ์ วิธีการ และแนวทางในการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ผมว่าตรงนั้นก็ชัดเจนมากครับ แล้วก็หลาย ๆ ครั้งท่านประธานครับ ในเวลาที่เรามีความขัดแย้งในเรื่องการเรียกร้องให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ในหลาย ๆ ครั้งที่มีการชุมนุมเรียกร้องในประเด็นดังกล่าวนี้ และในช่วงเวลานั้นสำนักโพลล์ (Poll) หลายสำนักก็มักจะจัดดำเนินการให้มีการทำโพลล์ (Poll) หยั่งเสียงหยั่งความรู้สึกของประชาชน กระผมคิดว่าสำหรับคนที่สนใจการเมืองมาโดยตลอดนั้นคงจะพบความจริงว่าคำตอบจากโพลล์ (Poll) หลาย ๆ สำนักทุกครั้งที่มีข้อเรียกร้องและมีความขัดแย้งในเรื่องนี้ ดูส่วนใหญ่จะเห็นด้วยกันทั้งสิ้นว่าความจำเป็นที่จะต้องแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้นมีอย่างแน่นอน แต่จะมากน้อยขนาดไหนอย่างไร จะด้วยวิธีการอย่างไร นั่นก็เป็นอีกประเด็นหนึ่งครับ และที่ชัดเจนมากที่สุด เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๓ ที่เพิ่งผ่านมานี้ละครับ ในเวลาที่คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาหลักเกณฑ์ วิธีการ และแนวทางในการแก้ไขรัฐธรรมนูญ นำเอารายงานที่ได้ไปพิจารณาศึกษามามารายงานต่อสภาผู้แทนราษฎร ท่านประธานครับ ที่ชัดเจนมากที่สุดก็คือรายงานของอนุกรรมาธิการประชาสัมพันธ์และรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ซึ่งได้เดินทางรอนแรมไปทำการรับฟังความคิดเห็นของผู้คนหลายต่อหลายกลุ่มด้วยกัน ที่เรียกเป็นภาษาฝรั่งว่าโฟกัส กรุ๊ป (Focus group) คือเป็นกลุ่มเป้าหมายที่ควรจะได้รับฟัง

แล้วดูในกลุ่มเป้าหมายที่ไปรับฟังมาในเวลานั้น ดูจะมีส่วนหนึ่งของการชุมนุมที่เกิดขึ้นเมื่อไม่กี่วันนี้มาด้วยครับ ผลจากการรับฟังของคณะอนุกรรมาธิการที่กระผมกล่าวถึงมาแล้วนั้น ปรากฏชัดเจนครับ ว่าทุกกลุ่มต่างมีเสียงเรียกร้องให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญด้วยกันทั้งสิ้นครับ เกือบจะทุกหมวดเสียด้วยซ้ำไปครับ อาจจะมียกเว้นบ้างในหมวด ๑ หรือหมวด ๒ ดังเป็นที่รับทราบกันอยู่เท่านั้นเองครับ มีการพูดถึงความจำเป็นที่จะต้องจัดดำเนินการให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญในหลายประเด็นด้วยกัน ในหลายบท หลายมาตรา จนทำให้เกิดความรู้สึกทีเดียวว่าถ้าหากจะดำเนินการแก้ไขรัฐธรรมนูญดังกล่าวนี้เป็นลักษณะเป็นรายบท รายมาตรา ดังที่ได้มีการเสนอในสภานี้จากหลายต่อหลายท่านในวันนี้ คงไม่สามารถจะทำกันอย่างหวาดอย่างไหวอย่างแน่นอน เพราะมันมีมากมายครับ จะเรียกว่าหลายสิบมาตราเกือบจะร้อยมาตรา ผมคิดว่าคงสามารถจะกล่าวเช่นนั้นได้ นี่เป็นสิ่งที่ปรากฏในรายงานของคณะกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางและหลักเกณฑ์และวิธีการในการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ผมอยากจะกราบเรียนท่านประธานว่าในคณะกรรมาธิการเองครับ เดิมทีเดียวก็ดูจะมีการตั้งข้อสังเกตในลักษณะที่จะจัดทำเกือบหมดใหม่ทั้งร่างอย่างที่ว่านี้เช่นเดียวกัน แต่กระผมเข้าใจว่าท้ายสุดก็คงจนด้วยปัญญาเมื่อเห็นเสียงเรียกร้องให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้นมันมีมาก นับตั้งแต่การแก้ไขยากเหลือเกินของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ นับตั้งแต่สิทธิประโยชน์อันพึงมีพึงได้ของประชาชนที่ลดน้อยถอยลงไปกว่ารัฐธรรมนูญฉบับก่อน ๆ เป็นอันมาก ทั้งในเรื่องของกระจายอำนาจ ----------

ซึ่งแทนที่จะเป็นเรื่องกระจายอำนาจ ดูจะเป็นการรวมศูนย์อำนาจเสียมากกว่า และท้ายที่สุด แน่นอนครับ การพูดถึงที่ไปที่มาของสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๖๐ นั้นก็ดูจะมีการกล่าวขวัญและเรียกร้องให้มีการแก้ไขมาก กันอยู่ไม่น้อย กระผมเข้าใจว่านี่คือที่มาเป็นประเด็นที่ ๒ ที่ว่าทำไมถึงควรจะจัดดำเนินการ ให้มีการแก้ไขในลักษณะของการแต่งตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญขึ้นมา เพราะนอกจาก จะได้มีโอกาสรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเพิ่มเติมในการที่จะจัดทำรัฐธรรมนูญในส่วนที่ อยากจะแก้ไขเพิ่มเติม โอกาสที่จะดึงเอาผู้คนหลากหลายสาขาเข้ามามีบทบาทร่วมด้วย ผมคิดว่าตรงนี้ก็เป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากและเรียกร้องกันมาโดยตลอด วันนี้มีท่านสมาชิก วุฒิสภาหลายท่านเริ่มตั้งข้อสังเกตว่ามันเป็นไปได้หรือ มันไม่ขัดรัฐธรรมนูญหรือ ไปไกล ถึงขนาดว่าเป็นการพิฆาตตัวแม่ คือรัฐธรรมนูญไม่ใช่หรือ เราจำเป็นจะต้องทำประชามติอีกไหม ก็พูดถึงกันมาก กระผมเข้าใจว่าสำหรับท่านประธานเองหรือกระผมเอง หรือหลายต่อหลายคน ที่อยู่ในวงการเมืองนี้มายาวนานพอสมควร ก็คงจะพบความจริงว่าเรื่องนี้ไม่ใช่เรื่องใหม่ การจัดทำรัฐธรรมนูญขึ้นมาในลักษณะที่มีการแต่งตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญขึ้นมา เพื่อจัดดำเนินการนั้นไม่ใช่เรื่องใหม่ ถ้าเรานึกย้อนถอยหลังไปเมื่อปี ๒๕๓๙ ในเวลาที่มีการ แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญในเวลานั้น โดยให้มีการเพิ่มหมวดใหม่ขึ้นมาหมวดหนึ่งเพื่อการจัดทำ รัฐธรรมนูญฉบับที่ว่านี้ ก็ทำกันได้ครับ ก็ยังไม่เห็นมีการโต้แย้ง มีการเรียกร้องในเวลานั้นว่าทำได้ โดยชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่ การจัดดำเนินการให้มีการแต่งตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ขึ้นมาเพื่อจัดทำรัฐธรรมนูญอย่างที่ว่า ภายหลังการแก้ไขเมื่อปี ๒๕๓๙ แล้ว ท่านประธาน และหลายต่อหลายท่านคงจำได้ว่านั่นคือที่มาของรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๔๐ ซึ่งนอกเหนือจาก จะไม่ได้มีใครกล่าวอ้างว่าเป็นการชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่ กลับเป็นรัฐธรรมนูญที่ได้รับ ความชื่นชมเป็นอันมากว่าเป็นรัฐธรรมนูญที่มีความเป็นประชาธิปไตยมากที่สุดฉบับหนึ่ง ของประเทศไทย กระผมเข้าใจว่าจากจุดตรงนี้กระมังครับ ถึงทำให้พรรคร่วมรัฐบาลส่วนหนึ่ง หรือแม้กระทั่งพรรคฝ่ายค้าน ประกอบกับเสียงเรียกร้องให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญในหลายบท หลายมาตรา มันมีมากมายเหลือเกินอย่างที่กระผมได้กราบเรียนมาแล้ว จึงนำมาสู่การจัดทำ รัฐธรรมนูญในลักษณะที่ว่านี้จะทำได้หรือไม่ได้ ผมคิดว่าก็คงเป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณา ดำเนินการกันต่อไป เรื่องจะต้องจัดทำประชามติหรือไม่ ผมคิดว่าถ้าดูให้ดีแล้ว ในทันทีที่

ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่ว่านี้ได้รับความเห็นชอบในหลักการในวาระที่หนึ่ง มีการแก้ไขโดยคณะกรรมาธิการ และเมื่อผ่านวาระที่สามแล้ว ก่อนที่จะไปจัดดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญที่แก้ไขเพิ่มเติมใหม่ ผมคิดว่าความจำเป็นที่จะต้องมีการจัดทำประชามติตามมาตรา ๒๕๖ (๘) ของรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๖๐ ก็ต้องทำกันอยู่แล้ว ตรงนั้นจะเพียงพอหรือไม่ อย่างไร ผมคิดว่าก็คงจะต้องเป็นประเด็นที่จะต้องพิจารณากัน

ท่านประธานครับ เรื่องสำคัญอีกเรื่องหนึ่ง ด้วยเวลาที่ค่อนข้างจะมีจำกัด ก็คือเรื่องงบประมาณเพื่อการใช้จ่ายในการทำประชามติรัฐธรรมนูญ หลายท่านลุกขึ้นอภิปรายในทำนองว่าต้องทำถึง ๒ ครั้ง ๓ ครั้ง ใช้เงินไปมากกว่า ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท กระผมคิดว่าถ้าฟังในแง่ผิวเผินก็อาจจะมีความรู้สึกเช่นนั้น แต่ถ้าหันมาดูทางออกซึ่งอาจจะได้ช่วยกันคิดค้นหาในเวลาที่มีการปรับปรุงร่างนี้ในชั้นคณะกรรมาธิการ ความจำเป็นที่จะต้องทำถึง ๒ ครั้ง ๓ ครั้ง ที่ว่านั้นก็อาจจะไม่ต้องถึงขนาดนั้นก็ได้ แน่นอนครับ เงินงบประมาณแผ่นดินในยามนี้ก็เป็นเงินงบประมาณแผ่นดินที่จำเป็นจะต้องระมัดระวังการใช้จ่าย ต้องสงวนไว้เพื่อแก้ปัญหาของประเทศ แต่ถ้าเรานึกถึงความสำคัญของรัฐธรรมนูญว่าในฐานะที่เป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ เป็นกฎหมายที่กำหนดโครงสร้าง กำหนดความสัมพันธ์ กำหนดบทบาทอำนาจหน้าที่ของสถาบันและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับรัฐธรรมนูญ ทั้งในทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ถ้าเราคิดเสียว่ารัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดที่มีการรับรองและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและสิทธิประโยชน์ของประชาชน เป็นแม่บทในการกำหนดหลักการในการอำนวยความยุติธรรม ความเที่ยงธรรมให้กับประชาชนในทุกด้าน ----------

ถ้าความสำคัญของรัฐธรรมนูญมีมากมายถึงขนาดนี้ ผมคิดว่าถ้าประเทศนี้จำเป็นจะต้องใช้จ่ายงบประมาณบางส่วนในจำนวนพอสมควรเพื่อการนี้ ก็เป็นเรื่องที่ควรแก่การกระทำเป็นอย่างยิ่ง ประเด็นสุดท้าย ภายใต้เวลาอันจำกัดที่อยากจะขอเรียนท่านประธานในวันนี้ ก็คือว่า จนมาถึงบัดนี้ผมมีความมั่นใจว่าใครก็ตามที่มีจิตใจเปิดกว้างทางการเมืองพอสมควร และสนใจติดตามการเมืองมาตลอดคงปฏิเสธไม่ได้เสียแล้วว่าเสียงเรียกร้องให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้นก็เป็นเรื่องใหญ่ และเป็นเรื่องจำเป็นที่จะต้องกระทำเป็นอย่างยิ่ง ที่สำคัญก็คือว่าหลายข้อมีความบกพร่องอย่างเป็นที่ปรากฏชัดในเวลาที่มีการบังคับใช้ แล้วเราจะปล่อยให้ความบกพร่องที่ว่านี้ยังคงดำเนินอยู่ ทำให้หลาย ๆ ส่วนในภาคปฏิบัติของหลายภาคส่วนเป็นไปอย่างไม่สู้จะมีเหตุมีผล ที่สำคัญก็คือว่าก่อให้เกิดความขัดแย้งและความเสียหายร้ายแรงขึ้นภายในประเทศ ผมคิดว่าเราก็ไม่ควรจะเพิกเฉยในหลักเช่นนี้ กระผมเข้าใจว่าการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญในลักษณะที่มีการจัดตั้งสภาร่างรัฐธรรมนูญขึ้นมานั้นน่าจะถือเป็นทางสายกลางที่หลายฝ่ายน่าจะยอมรับกันได้ นั่นก็หมายถึงว่าในส่วนของคนที่อยากให้มีการแก้ไขหลายบท หลายมาตรา ซึ่งทำเป็นหลายบท หลายมาตราไม่ไหว ก็อาจจะใช้เวทีของสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญเป็นสถานที่รับไปดำเนินการต่อ ในส่วนของสมาชิกวุฒิสภาเองหรือแม้แต่ตัวรัฐบาลเองก็ยังมีเวลาที่จะตั้งหลักกันได้มากพอสมควรในอันที่จะได้ช่วยกันปรับปรุงรัฐธรรมนูญให้มีเหตุมีผล และมีความศักดิ์สิทธิ์คู่ควรแก่การจะเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ ผมว่าตรงนี้คือประเด็นใหญ่ที่สุดครับ และประเด็นสำคัญที่สุดก็คือว่าเมื่อสามารถจะดึงหลายฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขรัฐธรรมนูญแล้ว แน่นอนครับความปรองดองก็คงจะไม่ใช่เรื่องง่ายดายมากนัก แต่ว่าอย่างน้อยบทบาทร่วมที่สามารถดำเนินการร่วมกันในลักษณะเช่นนี้อาจจะนำไปสู่การลดการคลี่คลายความขัดแย้งที่มีอยู่ให้ลดน้อยถอยลงบ้าง แต่สำคัญเหนือสิ่งอื่นใดก็คือว่าโอกาสที่จะได้รัฐธรรมนูญที่มีหลักมีเกณฑ์คู่ควรแก่ความเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ ผมคิดว่านั่นน่าจะเป็นสิ่งที่พึงปรารถนาร่วมกันครับ ก็ขอกราบเรียนท่านประธานไว้ตรงนี้ แล้วหวังใจเป็นอย่างยิ่งว่าร่างรัฐธรรมนูญฉบับแก้ไขเพิ่มเติมในลักษณะของการจัดตั้งสภาร่างรัฐธรรมนูญนั้นคงจะได้รับการสนับสนุนอย่างดียิ่งจากท่านสมาชิกผู้มีเกียรติแห่งสภานี้โดยทั่วกันครับ ขอกราบขอบพระคุณท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ท่านต่อไปคือท่านชาญวิทย์ ผลชีวิน แล้วหลังจากนั้นจะเป็นกลุ่มที่ ๘ คุณพัฒนา สัพโส คุณสุพล จุลใส ของสมาชิกวุฒิสภา ยังไม่เสนอชื่อมาครับ เชิญท่านชาญวิทย์ครับ

นายชาญวิทย์ ผลชีวิน สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภา และสมาชิกรัฐสภาด้วยความเคารพอย่างสูงครับ ผม ชาญวิทย์ ผลชีวิน สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะสมาชิกรัฐสภาครับ ก่อนอื่นที่จะพูดถึงการเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญ หรือจะผ่านร่าง หรือไม่ผ่านร่าง หรือจะแก้ไข หรือไม่แก้ไข ผมขออนุญาตนำบทความของวุฒิสมาชิก อลิซาเบธ วอร์เรน ได้พูดถึงนิดหนึ่ง ประเทศไม่ได้อยู่ได้เพราะประชาธิปไตย ไม่ได้อยู่ได้เพราะรัฐธรรมนูญ ไม่ได้อยู่ได้เพราะกฎหมาย แต่ประเทศจะอยู่ได้อย่างยั่งยืนได้ด้วยกำลังของพลเมืองดีที่ไม่ดูดายและยอมแพ้ต่อคนชั่ว คนทุจริตที่กัดกร่อนทำลายประเทศชาติ พลเมืองดีจึงต้องยืนหยัดรักษาบ้านเมืองไว้ให้มั่นคงเพื่อลูกหลานรุ่นต่อไป อันนี้เป็นคำกล่าวที่ผมชอบมาก ๆ เลยครับ แล้วก็ฝากข้อคิดนี้ไว้สำหรับรัฐสภานี้ ผมเองไม่เคยมีโอกาสที่จะมาพูดหรืออภิปรายในรัฐสภานี้ ครั้งแรกในชีวิตครับ อยู่แต่สนามฟุตบอล อยู่กับประชาชน อยู่กับกองเชียร์ วันนี้เรากำลังจะแก้รัฐธรรมนูญ ซึ่งเราจะแก้มาทั้งหมด ๑๙ ฉบับแล้วครับ ฉบับนี้เป็นฉบับที่ ๒๐ เราก็กำลังจะแก้อีก ----------

ร ๔/๒๕๖๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) สุพิชชาย ๘๐/๑

ย้อนกลับมาครับ ประเทศไม่ได้อยู่ได้เพราะรัฐธรรมนูญ ไม่ได้อยู่ได้เพราะกฎหมาย ไม่ได้อยู่ได้เพราะจุด จุด จุด แต่อยู่ได้เพราะกำลังของพลเมืองดี ผมอยากให้มองประเด็นนี้ครับ เรานั่งกันอยู่ที่นี่เราอภิปรายมาตั้งแต่เช้า เรามีอยู่ ๓ ส่วนครับ ส่วนหนึ่งฝ่ายค้าน ส่วนหนึ่งฝ่ายรัฐบาล ส่วนหนึ่ง ส.ว. ตอนนี้ถ้าผมเปรียบเป็นทีมฟุตบอล เราเล่นในนามทีมชาตินะครับ ทุกคนเล่นในนามทีมชาติครับ เพราะฉะนั้นท่านจะแก้กติกาอะไรก็แล้วแต่ ท่านจะร่างรัฐธรรมนูญใหม่ ท่านถามประชาชนหรือยังครับ ท่านถามกองเชียร์แล้วกันครับว่าเขาเอาด้วยหรือไม่ หลายท่านมีประเด็นออกมาว่ามีกระแส มีม็อบ (Mob) มีแรงกดดันจากนอกสภาว่าให้แก้รัฐธรรมนูญ ผมถามว่าเราถามจริง ๆ จัง ๆ หรือยังครับ ว่าเขาต้องการแก้กันจริงหรือเปล่า ถ้าประชาชนต้องการแก้จริง ๆ นะครับ ผมคนหนึ่งครับที่อยากร่วมแก้ด้วย อันนี้คือประเด็นที่ ๑ เลยครับ ถ้าเราถามประชาชนทั้งประเทศที่ลงความเห็นลงมติมาแล้ว ๑๖.๘ ล้านคน ส่วนที่ไม่เห็นด้วยก็จะได้กลับมาใหม่ มาช่วยกันลงมติใหม่ ว่ารัฐธรรมนูญนี้สมควรไหม สมควรแล้วที่จะต้องแก้ สุดท้ายแล้วแก้แล้วประชาชนได้อะไร นี่คือส่วนที่เราจะต้องคำนึงถึงให้มากที่สุด ผมย้ำนะครับว่าแก้แล้วประชาชนได้อะไร ผมเสียดายนิดหนึ่งครับ ถ้าพูดถึงรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ๑๙ ฉบับที่ผ่านมาไม่เคยมีฉบับไหนเขียนไว้เลยเรื่องการส่งเสริมสนับสนุนด้านการกีฬา ฉบับนี้เป็นฉบับเดียวครับ ผมต้องขอบคุณคณะยกร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้เลยครับ ที่มีมาตรา ๗๑ ถ้าผมจำไม่ผิด เขียนไว้เรื่องของการส่งเสริมสนับสนุนด้านการกีฬา ตั้งแต่ฉบับที่ ๑๙ จนฉบับที่ ๒๐ เพราะฉะนั้นถ้าท่านจะยกเลิก ท่านจะเปลี่ยนแปลง ท่านจะทำอะไรกับรัฐธรรมนูญฉบับนี้ขอมาตราไว้สักมาตรา ส่งเสริมสนับสนุนเรื่องของการกีฬาครับ ประเด็นต่อมาสิ่งที่เรากำลังจะต้องมองให้ออกอีกอย่างหนึ่งก็คืออะไรครับ พลเมืองดีครับ เพราะฉะนั้นทำอย่างไร รัฐธรรมนูญไม่ใช่ปัญหาเลยครับ ปัญหาอยู่ที่คนครับ ผมขอเน้นเลยอยู่ที่คนครับ ถ้าคนเรารู้จักแพ้ เน้นนะครับ ถ้าคนเรารู้จักแพ้ รู้จักชนะ รู้จักขอโทษ ถ้ารู้จักขอโทษก็ต้องรู้จักการให้อภัย ถ้าเรามี ๔ คำนี้ หรือคาถา ๔ ตัวนี้ รัฐธรรมนูญฉบับไหนก็ได้ครับที่เราจะสร้างขึ้นมา เราจะออกกติกากันออกมา ไม่มีปัญหาเลยครับ เราชอบยกตัวอย่างต่างประเทศ เขามีสปิริต (Spirit) สูงมาก นักการเมืองของเขา นักบริหารประเทศของเขามีผิดคุณธรรมจริยธรรมนิดเดียว ไม่ต้องผิดกฎหมายครับ เขาลาออกครับ นั่นคือเราถามหาอะไร ถามหาสปิริต (Spirit) ในสภาครับ ถ้าคนเรายังไม่มีสปิริต (Spirit) ในสภา ท่านจะแก้มาอีก

ร ๔/๒๕๖๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) สุพิชชาย ๘๐/๒

กี่ฉบับในอนาคต ท่านจะต้องมีฉบับที่ ๒๑ ฉบับที่ ๒๒ ฉบับที่ ๒๓ ฉบับที่ ๒๔ ฉบับที่ ๒๕ ไม่มีที่สิ้นสุดครับ ถ้าคนเรายังไม่ได้แก้ไข คนยังไม่มีสปิริต (Spirit) นี่คือส่วนที่ผมนั่งฟังมาตั้งแต่เช้า ไม่ได้กล่าวหาใคร อีกส่วนหนึ่งซึ่งเป็นประเด็นที่บอกว่ารัฐธรรมนูญนี้ไม่เป็นประชาธิปไตย ผมฟังแล้วสะท้อนใจครับ เรามาด้วยกติกาเดียวกัน เรามาด้วยรัฐธรรมนูญเดียวกัน มีทั้งสมาชิกวุฒิสภา มีทั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งแบ่งออกเป็นฝ่ายค้านกับฝ่ายรัฐบาล เรามาฉบับเดียวกันนะครับ เล่นมาด้วยกันเลยครับ เล่นกันอยู่ดี ๆ ท่านบอกว่า ส.ว. ใช้ไม่ได้ ----------

ร ๔/๒๕๖๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) พรเทพ ๘๑/๑

ขออนุญาตท่านประธานนะครับ เพราะว่าท่านประธานขอว่าอย่าพูด จะไม่ให้ สว. ทำงานแล้ว ที่มาของ สว. มาไม่ดี มาจากเผด็จการ ผมฟังแล้วผมก็สะท้อนใจ ผมเป็นนักกีฬาครับ ผมก็มากติกาเดียวกับท่านนะครับ อย่าลืมนะครับกติกาเดียวกันครับ รัฐธรรมนูญเดียวกันครับ ปี ๒๕๖๐ เหมือนกันครับ ท่านอย่ามากล่าวหาผมไม่ได้ ผมไม่ยอม เพราะมาจากกติกาเดียวกัน รัฐธรรมนูญเดียวกัน และลงสนามเหมือนกัน เล่นในนามทีมชาติเหมือนกัน เราทั้งหมด ๗๕๐ คนตอนนี้เล่นในนามทีมชาติไทย ทำอย่างไรที่จะให้ประเทศชาติก้าวหน้า แล้วเราชอบเน้นว่าประชาชน ประชาชน ประชาชน ผมถามจริง ๆ ประชาชนได้อะไร ถ้าแก้รัฐธรรมนูญ กับคำว่า ประชาธิปไตย ที่มีคนเห็นต่าง ประเด็นนี้ผมก็ขออนุญาตครับ ฐานะคนในวงการกีฬา ผมไม่คิดว่าสิ่งที่ความเห็นต่างมันเป็นความสวยงามทางด้านประชาธิปไตย อันนี้ผมเห็นชอบผมเห็นด้วย แต่ความเห็นต่างของหลายท่านพูดออกไปแล้วมันเป็น ก ข ต ก ไก่ คืออะไร สร้างความเกลียดชังครับ ข ไข่ คืออะไร สร้างความขัดแย้งครับ ต เต่า คืออะไร สร้างความแตกแยกครับ เพราะฉะนั้นขอร้องครับ ประชาธิปไตยที่เห็นต่างมันต้องสง่างาม สวยงาม ไม่ใช่ ก ข ต เพราะฉะนั้นท่านจะร่างรัฐธรรมนูญอีกกี่ฉบับก็แล้วแต่ ถ้าเรายังไม่พัฒนาตัวเอง ท่านจะแก้ทุกอย่างเลย แต่ท่านไม่แก้ไขตัวเองเลย ท่านมองแต่คนอื่นผิด ท่านไม่เคยมองตัวเองเลยว่าท่านผิดพลาดมาอย่างไร ท่านไม่เคยแพ้เลย ท่านจะชนะอย่างเดียว เป็นไปไม่ได้ครับชีวิตมนุษย์ สุดท้ายครับท่านประธาน ประเด็นที่อยากจะฝากไว้ ผมเป็นนักกีฬานะครับผมก็มีปรัชญาของผม เป็นนักกีฬาต้องเคารพกฎ กติกา พอเป็นปวงประชาก็เคารพกฎหมาย เพราะฉะนั้นส่วนตัวของผมเองไม่ว่าจะเป็นกติกา กฎหมาย รัฐธรรมนูญ หรืออะไรก็แล้วแต่ แค่ระเบียบข้อบังคับทางสังคม ถ้าคนเรามีสปิริต (Spirit) แล้วเราเคารพหมดครับ ไม่ต้องไปแก้หรอกครับรัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญไม่ได้ทำอะไรผิดเลย คนนี่ละครับที่ทำให้มันผิด สุดท้ายจริง ๆ ครับ ฝากประเด็นไว้ ทรัพยากรที่สำคัญที่สุดคือทรัพยากรมนุษย์ เพราะฉะนั้นในรัฐธรรมนูญจะให้ความสำคัญในการที่จะพัฒนาเรื่องของคนแล้วก็ทรัพยากรมนุษย์อย่างมาก เราสร้างคนผิด เราทุบทิ้งไม่ได้ครับ แล้วถ้าคนผิด ๆ ไปสร้างคนต่อ สังคมไทย ประเทศไทยจะเป็นอย่างไรครับท่านประธานครับ ฝากประเด็นนี้ไว้ด้วยครับ ขอบคุณมากครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ต่อไป ขออภัยนะครับ กลุ่มที่ ๙ คุณพัฒนา สัพโส สมาชิกวุฒิสภายังไม่ส่งชื่อมานะครับ

นายพัฒนา สัพโส สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สกลนคร) : ท่านประธานรัฐสภา ผม นายพัฒนา สัพโส สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร พรรคเพื่อไทย ท่านประธานครับ ผมเองก็ขอบคุณเพื่อนสมาชิกเมื่อสักครู่ว่าผมก็ได้เพิ่งทราบว่าเรามาในรัฐธรรมนูญฉบับเดียวกัน แต่สิ่งที่ผมจะพูดต่อไปนี้ รัฐธรรมนูญฉบับดังเพื่อนสมาชิกที่พูดเมื่อสักครู่ว่ามันเป็นรัฐธรรมนูญฉบับเดียวกันจริง แต่ที่มาของมันมันไม่มีความชอบธรรม รัฐธรรมนูญปี ๒๕๖๐ ในขั้นตอนการทำประชามติค่อนข้างมีปัญหามาก มีปัญหาอย่างไร ๑. ประชาชนมีส่วนร่วมน้อยมาก ๒. ประชาชนไม่สามารถรณรงค์ได้อย่างอารยะประเทศที่เขาเจริญในเรื่องประชาธิปไตย ในการทำประชามติรับร่างรัฐธรรมนูญ ผู้ที่รณรงค์ไม่รับร่าง ----------

ร ๔/๒๕๖๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) นิษฐกานต์ ๘๒/๑

โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่ม นปช. นี่ผมจำได้ เขาตั้งศูนย์ปราบโกงในการทำประชามติของ นปช. เขาโดนข้อหาคดีมากมาย ผมเองก็เป็นคนหนึ่งที่ช่วงขณะรับร่างประชามติรับร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ผมตื่นนอนตอนเช้าขึ้นมาท่านประธาน ทหารครึ่งร้อย ตำรวจเกือบจะทั้งโรงพักมานั่งรอที่บ้านในห้วงการทำประชามติ ท่าน ส.ส. ทัศนีย์ข้างผมเข้าไปนอนในเรือนจำเกือบ ๒๐ วัน เพราะเรื่องประชามติ ผมถึงอยากกราบเรียนท่านประธานกับเพื่อนสมาชิกเมื่อสักครู่บอกเรามาในรัฐธรรมนูญฉบับเดียวกัน แต่ความแตกต่างมันต่างกัน นี่คือสิ่งที่ผมเองกับเพื่อนสมาชิกของพรรคเพื่อไทย ของพี่น้องที่เรียกร้องประชาธิปไตย ยิ่งวันนี้เราเห็นนิสิตนักศึกษา พี่น้องประชาชนออกมาเคลื่อนไหว ผมเองจำได้เมื่อปี ๒๕๕๓ ผมกับพี่น้องชาวจังหวัดสกลนครลงมาเรียกร้องประชาธิปไตยที่ถนนราชดำเนิน รถติดยาว ๕ กิโลเมตร เรามานอนที่ถนนราชดำเนิน ถนนราชประสงค์ ผมเองไม่ปฏิเสธว่าผมเป็น นปช. ส.ส. ทัศนีย์เป็น นปช. เป็นคนเสื้อแดงแต่เราจะไม่พูด วันนี้ประเทศชาติมันเกิดปัญหา โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิกฤติศรัทธาที่มันเกิดกับรัฐบาล กับรัฐธรรมนูญฉบับนี้ มันค่อนข้างมีปัญหา ผมเองอยากจะร้องขอเพื่อนสมาชิก ร้องขอโดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อนสมาชิกวุฒิสภา ผมเข้าใจท่านมาจากรัฐธรรมนูญ ท่านมาโดยชอบ ท่านมาถูกต้อง แต่วันนี้เราร้องขอ ร้องขอว่ายินดีให้กลับไปถามพี่น้องประชาชนใหม่ มาตรา ๒๕๖ การแก้ไขรัฐธรรมนูญที่ให้มีการตั้ง ส.ส.ร. ผมยินดีที่จะให้เพื่อนสมาชิกร่วมกันทั้งผู้แทนราษฎร ทั้ง ส.ว. ให้กลับไปถามพี่น้องประชาชน เหตุผลที่นิสิตนักศึกษาเอง พี่น้องประชาชนที่เคลื่อนไหวบอกว่าจะแก้รายมาตราอะไรต่าง ๆ เป็นเรื่องที่ผมเห็นด้วย แต่ว่าสิ่งที่จะเกิดขึ้นในรัฐสภาแห่งนี้ มาตรา ๒๕๖ จะมีพี่น้องประชาชนพิงหลังเรา ผมว่าจะเป็นทางออกที่ดีที่สุดในความคิดส่วนตัวของผม วันนี้ผมเองไม่ได้คาดหวัง คาดหวังว่าสมาชิกวุฒิสภาจะโหวตเห็นด้วยในวาระรับหลักการ ยิ่งวาระสามยิ่งยากเข้าไปใหญ่ แต่ว่าผมร้องขอในวาระรับหลักการก่อน วาระที่สอง วาระที่สามค่อยว่ากัน สิ่งที่ผมอยากให้เพื่อนสมาชิกเห็นแก่ประเทศชาติ สร้างประวัติศาสตร์ร่วมกัน สร้างประวัติศาสตร์รัฐสภาที่มีท่านประธานชวน หลีกภัย เป็นประธานรัฐสภา สำหรับผมเองวันนี้เวลามันน้อย ก็ไม่อยากกินเวลาเพื่อนสมาชิก ก็วิงวอนให้เพื่อนสมาชิกทั้ง ๗๕๐ คน เห็นแก่ประเทศชาติ กราบขอบพระคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ต่อไปคุณสุพล จุลใส แล้วก็ว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชภักดี ครับ เชิญคุณสุพลครับ

นายสุพล จุลใส สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชุมพร) : ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายสุพล จุลใส สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชุมพร เขต ๓ พรรครวมพลังประชาชาติไทย ในฐานะสมาชิกรัฐสภา วันนี้กระผมขอทำหน้าที่ผู้แทนของปวงชนชาวไทย แสดงความคิดเห็นในญัตติที่มีผู้เสนอให้แก้ไขรัฐธรรมนูญดังนี้ กระผมอยากกราบเรียนเป็นเบื้องต้นว่ากระผมไม่เห็นด้วยกับผู้ที่เสนอญัตติให้ยกเลิกรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันแล้วร่างรัฐธรรมนูญใหม่ขึ้นมา เพราะกระผมเห็นว่ารัฐธรรมนูญปัจจุบันฉบับ ปี ๒๕๖๐ นี้เป็นรัฐธรรมนูญที่มีบทบัญญัติที่เหมาะสมกับบ้านเมืองของเราในขณะนี้เป็นอย่างยิ่ง หากยกเลิกรัฐธรรมนูญฉบับนี้แล้วบอกร่างมาใหม่อาจจะเกิดผลเสียหายกับประเทศอย่างร้ายแรงเหมือนอย่างที่เคยเกิดขึ้นในอดีต หรืออาจจะเลวร้ายมากยิ่งกว่าเดิมก็เป็นได้

ประการที่ ๑ บทเรียนจากอดีตที่ผ่านมานี้เอง เราคนไทยเคยเจอเผด็จการรัฐสภามาแล้วคือมีพรรคการเมืองเพียงพรรคเดียว กลุ่มเดียวคุมเสียงข้างมากในสภา แล้วใช้เสียงข้างมากกระทำการใช้อำนาจนิติบัญญัติโดยผิดหลักนิติรัฐ นิติธรรม สร้างความเสียหายร้ายแรงแก่กับประเทศชาติและประชาชนที่คนไทยทั้งประเทศยังจำได้ไม่ลืม กรณีเช่นนี้ศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยพฤติกรรมฝ่ายเสียงข้างมากว่าเป็นการกระทำที่ขัดต่อหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตย พฤติกรรมของฝ่ายเสียงข้างมากที่ใช้ความได้เปรียบจากเสียงข้างมากกระทำการโดยไม่รับฟังความคิดเห็นของฝ่ายเสียงข้างน้อย หรืออำนาจเสียงข้างมากไม่กระทบความเห็นของฝ่ายเสียงข้างน้อยนั้น ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าเป็นเผด็จการรูปแบบหนึ่งที่เรียกว่าเผด็จการโดยเสียงข้างมาก หรือเผด็จการทางรัฐสภาอันเป็นรูปแบบการปกครองที่ขัดต่อหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตย เช่นกรณีหนึ่งที่อดีตรัฐบาลได้ตราพระราชบัญญัติกำหนดแก้ไขพิกัดภาษีสรรพสามิต ลดพิกัดอัตราและยกเว้นภาษีสรรพสามิตสำหรับกิจการโทรศัพท์เคลื่อนที่ จากอัตราร้อยละ ๕๐ เหลือเพียงร้อยละ ๑๐ และสภาโดยเสียงข้างมากลงมติเห็นชอบให้เป็นพระราชบัญญัติได้ นอกจากนั้นฝ่ายเสียงข้างมากยังได้แสดงออกซึ่งความเป็นเผด็จการรัฐสภา เสนอแก้ไขรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๙๐ เพื่อเพิ่มอำนาจให้รัฐบาลทำสัญญากับต่างประเทศในเรื่องที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ต่าง ๆ โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจากรัฐสภา อีกทั้งฝ่ายเสียงข้างมากที่เป็นเผด็จการรัฐสภายังได้มีมติทั้ง ๓ วาระในการตรากฎหมายให้กระทรวงการคลังกู้เงิน ๒ ล้านล้านบาทมาใช้จ่ายโดยไม่ถือเป็นเงินแผ่นดิน และไม่ให้สภาผู้แทนราษฎรได้มีโอกาสตรวจสอบความถูกต้องความชอบธรรมในการใช้จ่ายเงิน ๒ ล้านล้านบาทนั้น เผด็จการรัฐสภาชุดเดียวกันนี้ได้เคยแก้ไขรัฐธรรมนูญในมาตราที่ว่าด้วยที่มาของวุฒิสมาชิกเพื่อที่จะให้วุฒิสมาชิกตกอยู่ภายใต้อิทธิพลการสั่งการของฝ่ายการเมืองเป็นสภาผัวเมีย เป็นสภาครอบครัวที่ไม่มีความเป็นกลางไม่เป็นอิสระเพื่อหวังที่จะใช้เป็นเครื่องมือในการสืบทอดอำนาจในการปกครองบ้านเมืองของฝ่ายตนต่อไป กรณีเหล่านี้ศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยไว้แล้วทั้งสิ้นว่าเป็นการกระทำที่มิชอบทำมิได้ เรื่องที่ร้ายแรงที่สุดคือเรื่องที่ฝ่ายเผด็จการเสียงข้างมากในยุคนั้นเริงอำนาจเหิมเกริมดูถูกประชาชน โดยการผลักดันพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมเพื่อช่วยเหลืออาชญากรที่กระทำการทุจริตคอร์รัปชันและถูกศาลพิพากษาลงโทษให้จำคุกแล้วหนีไปอยู่ต่างประเทศ

และเพื่อลบล้างความผิดให้อาชญากรที่ฆ่าตำรวจ ฆ่าทหาร ฆ่าประชาชน อาชญากรที่เผาบ้าน เผาเมืองให้พ้นจากความผิด เป็นเหตุให้ประชาชนกลุ่ม กปปส. จำนวนหลายล้านคนจากทั่วประเทศออกมาชุมนุมประท้วงคัดค้านต่อต้านเป็นเวลายาวนานรวมถึง ๗ เดือน และถูกคนร้ายฝ่ายสนับสนุนรัฐบาลทำร้ายจนได้รับบาดเจ็บล้มตายเป็นจำนวนมาก สภาพเผด็จการรัฐสภาดังกล่าวนั้นเกิดขึ้นเพราะผลพวงของระบบการเลือกตั้งที่ไม่ดี ไม่เหมาะสม รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันจึงได้มีบทบัญญัติแก้ไขป้องกันไม่ให้เกิดระบอบเผด็จการรัฐสภาขึ้นมาอีกอย่างได้ผล โดยมีบทบัญญัติว่าด้วยกฎเกณฑ์เกี่ยวกับระบบการเลือกตั้งไว้เป็นอย่างดี โดยกำหนดไว้ในมาตรา ๘๓ มาตรา ๘๕ และมาตรา ๘๖ และที่สำคัญที่สุดในมาตรา ๙๑ ซึ่งได้กำหนดวิธีการในการคำนวณคะแนนเสียงของจำนวน ส.ส. บัญชีรายชื่อที่แต่ละพรรคจะพึงมีได้ไว้อย่างเหมาะสม เป็นธรรม ทำให้ไม่เกิดเผด็จการรัฐสภาอีกต่อไป กระผมได้ยินได้ฟังมาว่าจะแก้เรื่องระบบเลือกตั้ง จะแก้วิธีการคำนวณหาจำนวน ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อ ถ้าเป็นอย่างนั้นก็ถือว่าเป็นการนำประเทศถอยหลังเข้าคลอง อาจทำให้เกิดเผด็จการรัฐสภาขึ้นมาอีก ประเทศมีปัญหาจะเสียหายอีกมาก ผมจึงคัดค้านไม่เห็นด้วยที่จะยกเลิกรัฐธรรมนูญฉบับนี้ และจะร่างขึ้นมาใหม่

- ๘๔/๑

ประการที่ ๒ รัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้มีบทบัญญัติห้ามไม่ให้ผู้มีประวัติเสียหายมาสมัครรับเลือกตั้ง ไม่ว่าจะสมัครรับเลือกตั้งเป็น ส.ส. หรือ ส.ว. ไม่ได้ทั้งสิ้น ผู้มีประวัติเสียหายบางประเภทห้ามสมัครรับเลือกตั้งตลอดชีวิต เช่น บุคคลล้มละลายเพราะทุจริต หรือคนที่ถูกสั่งให้พักราชการเพราะทุจริตต่อหน้าที่ คนที่กระทำผิดต่อหน้าที่ตำแหน่งราชการหรือต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม คนที่เคยทุจริตการเลือกตั้งหรือที่ใช้ตำแหน่งหน้าที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหากินกับงบประมาณแผ่นดิน เป็นต้น บุคคลเหล่านี้เป็นบุคคลต้องห้ามไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้งทั้งสิ้น ที่สำคัญอย่างยิ่งรัฐธรรมนูญฉบับนี้ห้ามไว้เป็นการเด็ดขาด ไม่ให้ ส.ส. หรือ ส.ว. แปรญัตติเปลี่ยนแปลงแก้ไขเพิ่มเติมรายการในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. .... เพื่อให้ตนเองมีส่วนไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณ เรียกกันง่าย ๆ ว่ามีบัญญัติห้ามไม่ให้ ส.ส. หรือ ส.ว. หากินกับงบประมาณแผ่นดินอันมาจากภาษีอากรของพี่น้องประชาชน ใครขืนทำ คนรู้เห็นไปฟ้องศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสิ้นสุดการเป็น ส.ส. หรือ ส.ว. และถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง สมัครไม่ได้ตลอดชีวิต ถ้ารัฐมนตรีคนใดรู้เห็น เกี่ยวข้อง ไม่ระงับยับยั้งปล่อยให้ ส.ส. หรือ ส.ว. หากินกับงบประมาณแผ่นดิน คณะรัฐมนตรีต้องพ้นตำแหน่งทั้งคณะและถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกทั้งคณะ อีกทั้งศาลรัฐธรรมนูญฉบับนี้ห้ามมิให้ ส.ส. หรือ ส.ว. เข้าไปวิ่งเต้นก้าวก่ายในการปฏิบัติหน้าที่ราชการของข้าราชการ หรือเข้าไปก้าวก่ายแทรกแซงเพื่อให้ตนมีเอี่ยวในการใช้งบประมาณอีกด้วย ห้ามไปก้าวก่ายแทรกแซง ห้ามโยกย้าย แต่งตั้ง เลื่อนยศ เลื่อนตำแหน่งข้าราชการโดยเด็ดขาด ใครขืนไปทำถือเป็นความผิดที่ต้องถูกดำเนินการให้พ้นตำแหน่ง ส.ส. และ ส.ว. ได้ นอกจากมีบทบัญญัติควบคุม ส.ส. และ ส.ว. อย่างรัดกุมแล้ว รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันนี้ยังมีบทบัญญัติควบคุมป้องกันไม่ให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีกระทำการใด ๆ ที่จะทำให้ประเทศชาติและประชาชนเสียหายด้วย

โดยในมาตรา ๑๖๐ กำหนดคุณสมบัติรัฐมนตรีไว้ว่าจะต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ ไม่มีพฤติกรรมอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

มาตรา ๑๖๔ ในการบริหารราชการแผ่นดิน คณะรัฐมนตรีนอกจากต้องดำเนินการตามกฎหมายและนโยบายที่ได้แถลงไว้ต่อรัฐสภาแล้ว ยังจะต้องปฏิบัติหน้าที่

และใช้อำนาจด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ เปิดเผย และมีความรอบคอบระมัดระวังในการดำเนินกิจการต่าง ๆ เพื่อประโยชน์สูงสุดของประเทศชาติและประชาชนส่วนรวม ต้องรักษาวินัยการเงิน การคลังอย่างเคร่งครัด ต้องยึดปฏิบัติตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

มาตรา ๑๘๖ ห้ามรัฐมนตรีใช้ตำแหน่งหน้าที่กระทำการใด ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมก้าวก่ายแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐเพื่อประโยชน์ของตน ประโยชน์ผู้อื่น หรือประโยชน์ของพรรคการเมืองโดยมิชอบตามที่กำหนดไว้ตามมาตรฐานจริยธรรม

มาตรา ๒๓๔ และมาตรา ๒๓๕ รัฐมนตรีฐานะผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหากมีพฤติกรรมฝ่าฝืน ไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานจริยธรรม ให้ ป.ป.ช. ไต่สวน ถ้า ป.ป.ช. มีมติเสนอศาลฎีกาเพื่อพิจารณาวินิจฉัย เมื่อศาลฎีการับฟ้องต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ทันที ถ้าศาลพิพากษาว่ามีความผิดตามฟ้อง นอกจากต้องพ้นจากตำแหน่งแล้วยังถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ไม่สามารถสมัครรับเลือกตั้งใด ๆ ตลอดไปทั้งชีวิต หากจงใจไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินหรือยื่นบัญชีต่อ ป.ป.ช. เป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงก็จะถูกดำเนินคดีและลงโทษเช่นเดียวกัน โดยเฉพาะเรื่องการทุจริตคอร์รัปชันโกงกินงบประมาณแผ่นดินอันมาจากภาษีอากรของประชาชนนี้เป็นเรื่องที่ทำความเสียหายให้กับประเทศชาติมามากแล้ว เมื่อรัฐธรรมนูญฉบับนี้มีบทบัญญัติป้องกันไว้แข็งแรงอย่างนี้ประชาชนจึงเห็นว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นรัฐธรรมนูญฉบับปราบโกง ดังนั้น ถ้าใครจะไปแยกร่างรัฐธรรมนูญขึ้นมาใหม่ผมจึงไม่ไว้ใจ กลัวว่าจะเขียนเรื่องการป้องกันการทุจริตของนักการเมืองไม่ดีพอ ไม่แข็งแรงพออย่างที่มีบทบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน เผลอ ๆ ไปเขียนเปิดช่องให้ ส.ส. และ ส.ว. ใช้อำนาจหน้าที่หากินจากงบประมาณแผ่นดินอีกก็ได้

- ๘๕/๑

ประการที่ ๓ รัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๖๐ นี้ ประชาชนถือว่าเป็นรัฐธรรมนูญฉบับปฏิรูปประเทศ เพราะมีบทบัญญัติในหมวด ๑๖ ว่าด้วยการปฏิรูปประเทศไว้เป็นการเฉพาะ ได้กำหนดเป้าหมายในการปฏิรูปประเทศไว้ชัดเจน โดยบัญญัติไว้ในมาตรา ๒๕๗ ในการปฏิรูปเปลี่ยนแปลงประเทศทางด้านการเมืองนั้น รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันมีบทบัญญัติให้ทำการเมืองให้เป็นการเมืองของประชาชน โดยประชาชน เพื่อประชาชนอย่างแท้จริง โดยมีบทบัญญัติกำหนดบังคับไว้ให้พรรคการเมืองเป็นสถาบันการเมืองของประชาชน ให้ประชาชนเป็นเจ้าของพรรคการเมือง กำหนดนโยบายพรรค ควบคุมการบริหารพรรค คัดเลือกคนดีมีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม เข้ามาดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีบทบัญญัติห้ามคนภายนอกพรรคเข้าไปบงการครอบงำพรรคการเมือง กำหนดให้มีกลไกในการกำกับควบคุมให้พรรคการเมืองรับผิดชอบต่อประเทศชาติและประชาชน วางกลไกในการควบคุมนักการเมืองให้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อประชาชน ในด้านการพัฒนาประเทศนั้น รัฐธรรมนูญได้มีบทบัญญัติให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นหลักในการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งไม่มีรัฐธรรมนูญฉบับใดเคยบัญญัติไว้เช่นนี้มาก่อน

ตามที่ได้มีการเสนอร่างแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญให้สภาพิจารณา โดยยกเลิกรัฐธรรมนูญฉบับนี้แล้วร่างขึ้นใหม่ กระผมจึงเห็นว่าน่าจะเป็นเรื่องที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประเทศชาติและประชาชนอย่างร้ายแรง ยอมรับไม่ได้โดยเด็ดขาด เพราะเป็นการกระทำที่ถือว่านำประเทศถอยหลังเข้าคลอง ทำให้ประเทศชาติขาดดุล เสียโอกาสที่จะพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าอย่างทันโลก ทันสถานการณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์ขณะนี้ที่โลกทั้งโลกกำลังเผชิญกับผลกระทบของโควิด-๑๙ (COVID-19) การหยุดปฏิรูปประเทศถือได้ว่าเป็นการซ้ำเติมทำร้ายประเทศชาติให้บอบช้ำเสียหายอย่างรุนแรง ในวันนี้ถ้าหากการปฏิรูปประเทศด้านใดด้านหนึ่งยังไม่ก้าวหน้า ไม่ใช่เพราะความบกพร่องของรัฐธรรมนูญ แต่เป็นความรับผิดชอบของผู้มีหน้าที่ทางการเมือง การปกครอง ที่จะต้องรีบเร่งดำเนินการให้เป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ ไม่ใช่มายกเลิกรัฐธรรมนูญแล้วร่างกันใหม่ตามที่เสนอกันมา ไม่มีใครรับรองได้ว่าการที่จะร่างรัฐธรรมนูญขึ้นมาใหม่ทั้งฉบับนั้น จะยังมีการบัญญัติเรื่องดี ๆ ที่เป็นการปฏิรูปประเทศไว้ในร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่หรือไม่ ประชาชนทั่วไป

มีความเห็นเช่นนี้ กระผมจึงขอพูดแทนพี่น้องประชาชนว่าไม่เห็นด้วยที่จะยกเลิกรัฐธรรมนูญที่ดีแล้วไปยกร่างขึ้นมาใหม่ วันนี้ประชาชนเรียกร้องให้ผู้มีอำนาจทั้งหลายช่วยกันแก้ปัญหาเศรษฐกิจของประเทศ ช่วยประชาชนให้อยู่รอด ให้ประชาชนพ้นวิกฤติโควิด (COVID) ไปให้ได้ อย่ามาเสียเวลาวุ่นวายกับเรื่องรัฐธรรมนูญเลย รัฐธรรมนูญกินไม่ได้ครับ ขอขอบคุณมากครับท่านประธาน

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ต่อไป ท่าน ว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชภักดี ครับ

ว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชภักดี สมาชิกวุฒิสภา (กลุ่มอื่น ๆ) : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพครับ ผม ว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชภักดี สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธานครับ วันนี้เราต้องมาพิจารณาในวาระเร่งด่วน ไม่รู้ว่าด่วนจริงหรือเปล่า ถ้าด่วนจริง ๆ แล้ว รัฐธรรมนูญฉบับนี้ถ้ามีปัญหา เข้ามา ๓ เดือนแรก ควรที่จะยื่นแล้วครับท่านประธานครับ รัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๖๐ นี้ผ่านประชามติมา ที่มาของสมาชิกวุฒิสภาและของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรย่อมต่างกันครับ เพราะทำหน้าที่คนละอย่างกัน สมาชิกวุฒิสภาโดยบทเฉพาะกาล ชัดเจนอยู่แล้วครับ มา ๕ ปีแล้วก็ไป -------

ตามบทเฉพาะกาลในช่วงเปลี่ยนถ่าย ในช่วงที่จะต้องเข้ามาปฏิรูปประเทศ ตามหน้าที่และอำนาจที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๗๐ รัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๖๐ ยังระบุไว้ชัดเจน มาตรา ๑๑๔ ทั้ง ส.ส. และ ส.ว. เป็นผู้แทนปวงชนชาวไทย ท่านประธานครับ ผม ว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชภักดี มาจากการสมัครด้วยตนเองกลุ่มอาชีพ จากอำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร มาตามรัฐธรรมนูญ มาตามบทเฉพาะกาล สมาชิกวุฒิสภามาจากหลากหลายสาขาอาชีพ เพราะว่ามีหน้าที่ในการกลั่นกรองกฎหมาย ต้องเป็นผู้ที่ทรงคุณวุฒิเข้าใจลึกซึ้งในทุก ๆ ด้าน มันจึงมีทั้งการแต่งตั้งแล้วก็มีการเลือกตั้ง ผมมาจากการเลือกตั้งเหมือนการสอบข้อสอบ ให้ประชาชนเลือก เลือกเข้ามาแล้วจาก ๗,๐๐๐-๘,๐๐๐ คน ในระดับประเทศ เหลือ ๒๐๐ คน แล้วก็มาให้คนที่มีความรู้ความสามารถดูในใบสมัครว่ามีความรู้ความสามารถที่จะมาปฏิรูปประเทศได้หรือไม่ เพราะวัตถุประสงค์มาปฏิรูปประเทศครับ มาทำหน้าที่ตามบทเฉพาะกาล รัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๖๐ ผมมาจากท้องถิ่น ผมก็ถามพรรคพวกพี่น้องประชาชน เขาบอกว่าไม่ได้ทำให้เขาเดือดร้อนเลยครับ แต่เศรษฐกิจเจอโควิด (COVID) เราก็แก้ปัญหาได้ดี ดีที่สุดในโลก ต้องบอกว่านายกรัฐมนตรีลุงตู่เราแก้เศรษฐกิจโควิด (COVID) สาธารณสุขดีที่สุดในโลก เพราะฉะนั้นที่มาของสมาชิกวุฒิสภากับสภาผู้แทนราษฎรต้องมาจากปลาคนละน้ำ มาจากที่เดียวกันเราก็เคยมีประสบการณ์มาแล้วว่ามาจากที่เดียวกันมันจะเป็นอย่างไร รัฐธรรมนูญทุกฉบับก่อนที่จะมีรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ มันก็พัฒนามาจากรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ไม่ต้องลงในรายละเอียดก่อนที่จะมาปี ๒๕๕๐ มาปี ๒๕๖๐ มาเพราะอะไร ทหารเข้ามาได้รับดอกไม้ เข้ามาแก้ปัญหาของประเทศ ก่อนที่จะมีรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ผมเป็นคนหนึ่งที่สนใจการบ้านการเมือง ขณะนั้นปี ๒๕๓๕ ผมก็เริ่มสนใจการเมืองตั้งแต่ในมหาวิทยาลัย เดินจากสนามหลวงถึงมหาวิทยาลัยรามคำแหงในวันนั้น เพื่อที่จะรักษาประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข นายกรัฐมนตรีต้องมาจากการเลือกตั้ง วันนี้เราเลือกตั้งนายกรัฐมนตรีมาตามครรลองประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข เข้าคูหาแล้วไปจับมือประชาชนกากบาทได้หรือครับ ไปบอกเขาซื้อเสียง เข้าคูหาแล้วจับมือใครดมไม่ได้ จับมือใครกาไม่ได้ เราต้องยอมรับกติกากันสิครับ จะแก้รัฐธรรมนูญกันอีกกี่ฉบับ วันนี้มีรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ เพิ่งใช้มาปีกว่า ๆ เองครับ ประชาชนไม่ได้เดือดร้อนกับรัฐธรรมนูญฉบับนี้ รัฐธรรมนูญฉบับนี้

ร ๔/๒๕๖๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) ปัทมา ๘๖/๒

ชี้ให้เห็นจุดดีจุดด้อยของปี ๒๕๔๐ ของปี ๒๕๕๐ ปิดช่องโหว่ ปิดสภาพริซิเดียม (Presidium) หรือเผด็จการรัฐสภาที่ผ่านมาทุกคนพูดกันชัดเจน มันปิดช่องโหว่ช่องว่าง อุดรูรั่วจนกระทั่งมาวันนี้เป็นรัฐธรรมนูญฉบับปราบโกงที่ประชาชนให้ความสนใจ จะใช้ไปอีกสักระยะหนึ่งจะเป็นอะไรครับ เราเพิ่งใช้มาปีกว่า ๆ อย่ามาดูถูกสิครับว่าสมาชิกวุฒิสภา เขาคิด วิเคราะห์แยกแยะได้ตามมาตรา ๒๗๒ ถ้าเสนอชื่อมาไม่เกินกึ่งหนึ่งเขาจะเลือกหรือ คะแนนนิยมเลือกลุงตู่หรือว่านายกรัฐมนตรีเราเป็นอันดับสูงสุด คะแนนรวม ----------

- ๘๗/๑

ผมเลือกเพราะว่าคะแนนประชานิยมสูงสุด พูดกันจังเลย ๒ คนจะเลือกใครที่เสนอมา ไม่ต้องเป็นสมาชิกวุฒิสภาชาวบ้านเขาก็รู้ว่าจะเลือกใคร เทียบเคียงกันได้หรือ วุฒิภาวะมันได้ไหมล่ะ เพราะฉะนั้นต้องให้เกียรติกันครับ มาจากรัฐธรรมนูญเดียวกัน ผ่านประชามติมาเหมือนกัน มาถึงวันนี้มันไม่ได้ด่วนอะไรนักหนาครับ เพียงแต่ว่ามีนักศึกษากลุ่มหนึ่งแสดงออก ผมก็เคยแสดงออก ตอนนั้นผมแสดงออกในมหาวิทยาลัย วันนี้ดีเสียอีกที่มีมัธยมเขามาแสดงออก คุณครู ครูบาอาจารย์จะได้ให้กลับไปเรียนรู้ประวัติศาสตร์ชาติไทยว่าเป็นมาอย่างไร ให้ไปเขียนบทความ ให้ไปค้นหาในกูเกิล (Google) จะได้รู้ว่าประเทศชาติไทยมันมาอย่างไร ไม่ใช่ว่าประวัติศาสตร์ไม่เรียนกันแล้ว มีอยู่ ๒ หน้ากระดาษในวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย ก็อยากจะนำเรียนท่านประธานเท่านี้ละครับ ว่าวันนี้พี่น้องประชาชนเศรษฐกิจไม่ได้ดีขึ้นก็พยายามทำกันอย่างเต็มที่ ทั้งเงินกู้ ๑ ล้านล้านบาท ๙๐๐,๐๐๐ ล้านบาท ซอฟต์โลน (Soft Loan) วันนี้งบประมาณก็ผ่านไปอีกแล้ว ๓,๒๘๕,๐๐๐ ล้านบาท สนใจให้พี่น้องประชาชนนั้นให้มันเดินไปอย่างราบรื่นบ้างได้ไหม ลงถนนกันตะพึดตะพือ ทุกปีเลยยังไม่ทันจะทำอะไรเลยลงถนนกันอีกแล้ว มันมีคนอยู่เบื้องหลังครับ ข้อเท็จจริงมันเป็นอย่างนั้น ลำพังด้วยความคิดความอ่านผมก็เคยเดินลงถนนครับ พอลงถนนแล้วก็มาติดตามทางการเมือง มาอ่านรัฐธรรมนูญให้ชัดเจน ผมก็ได้มีโอกาสติดตามทางการเมืองแล้วก็ไปสมัครจากอำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร แล้วก็ได้เข้ามาทำหน้าที่ มีโครงการ ส.ว. พบประชาชน ๗ ภาค ลงพื้นที่กันเต็มที่ เห็นปัญหาพี่น้องประชาชนมากมายที่จะต้องได้รับการแก้ไข เล็ก ๆ ในจังหวัดท่านผู้ว่าราชการจังหวัดก็จัดการไป ใหญ่ ๆ กลั่นกรองกฎหมายทางสมาชิกวุฒิสภาเราก็รับมา ประชาชนไม่เห็นเดือดร้อนตรงไหนเลยครับ เพราะฉะนั้นกลับมาตั้งหลักกันใหม่ครับ กลับมาพิจารณากันใหม่ วันนี้เรื่องมันด่วนจริงหรือไม่ถ้าด่วนจริง ๆ เข้ามาตั้งแต่ ๓ เดือนแรกแล้วก็ยื่นเลย นี่มันปีกว่าแล้ว กราบขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ต่อไปจะเป็นกลุ่มที่ ๑๐ คุณจิรัฏฐ์ ทองสุวรรณ์ หลังจากนั้นจะเป็นคุณสุรทิน พิจารณ์ แล้วก็คุณสถิตย์ ลิ่มพงศ์พันธุ์ แต่ผมเรียนท่าน ว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม นิดหนึ่งนะครับ ปกติการบรรจุระเบียบวาระเมื่อเขาเสนอเป็นเรื่องด่วนเราก็จะบรรจุเป็นเรื่องด่วนให้ครับ เชิญคุณจิรัฏฐ์ครับ

ร ๔/๒๕๖๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) สมร ๘๗/๒

นายจิรัฏฐ์ ทองสุวรรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉะเชิงเทรา) : ท่านประธานสภาที่เคารพ ผม จิรัฏฐ์ ทองสุวรรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดฉะเชิงเทรา พรรคก้าวไกล ท่านประธานครับ ผมไม่อยากให้สังคมเข้าใจผิด ขออนุญาตชี้แจงที่ท่านวุฒิสภาเอาเฟกนิวส์ (Fake News) มาแสดงในที่ประชุมรัฐสภาแห่งนี้ครับ จริง ๆ แล้วคุณอลิซาเบธ วอร์เรน พูดไว้ในปี ๒๐๑๖ เพื่อตอบโต้วุฒิสมาชิก มิตช์ แมคคอนเนลล์ โดยท่านพูดว่าประชาชนไม่ควรนิ่งดูดายปล่อยให้โครงสร้างรัฐธรรมนูญสถาบันต่าง ๆ ทำงานไปเอง ----------

- ๘๘/๑

เราต้องลุกขึ้นมาทำอะไรสักอย่าง เพราะประชาธิปไตยของเราดูแลตัวเองไม่ได้ นิติรัฐดูแลตัวเองไม่ได้ ประชาชนต้องเป็นคนดูแล เพราะคนที่มีเงินและอำนาจตลอดมาที่คิดว่าไม่ใช้กฎเกณฑ์เดียวกับคนทั่วไป แต่ภาพขึ้นจอในสภาเมื่อสักครู่เป็นเฟกนิวส์ (Fake news) ที่ฝ่ายขวาบ้านเราเอามาแชร์ (Share) กันเพื่อผลทางการเมือง ก็อยากชี้แจงให้สังคมทราบไว้ตรงนี้ครับ ท่านประธานครับ วันนี้ผมได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่อภิปรายถึงร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ ของรัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ที่เป็นผู้เสนอเข้ามา ซึ่งหลังจากได้อ่านร่างแก้ไขมาตรา ๒๕๖ ของรัฐบาลแล้วต้องบอกว่าสุดยอดครับ ท่านเป็นนายกรัฐมนตรีที่เสมอต้นเสมอปลาย ผมนับถือ เพราะถ้าย้อนกลับไปตั้งแต่วันที่ท่านบอกว่าจะไม่ทำรัฐประหารจนถึงวันนี้ท่านก็ยังคงคาร์แรกเตอร์ (Character) พินอกคิโอ (Pinocchio) คีฟ ลุค (Keep Look) ความเจ้าเล่ห์เก็บซ่อนเจตนาที่แท้จริงภายใต้หน้ากากคนดีมาตลอด

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ขอเตือนนะครับ ที่เคยเตือนไว้ว่าอย่าใช้ถ้อยคำอะไรที่ไม่เหมาะสมนะครับ ไม่ได้ขอให้ถอน แต่เตือนครับ

นายจิรัฏฐ์ ทองสุวรรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉะเชิงเทรา) : ไม่ใช่คำหยาบคายครับท่านประธาน แต่วินาทีนี้ครับ สังคมไทยตาสว่างแล้วครับท่านประธาน การแสดงปาหี่แบบนี้ไม่สามารถซ่อนคำโกหกหลอกลวงกับประชาชนได้อีก ที่ผ่านมาหนังสือแทบทุกฉบับ กฎหมายทุก ๆ ฉบับที่ ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นผู้เซ็น คำสั่งต่าง ๆ หน้าปกสวยครับ รูปเล่มสวยแต่ข้างในซ่อนด้วยเจตนาที่หลอกลวงประชาชนเยอะมาก ซึ่งนี่เป็นนิยาม

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : อันนี้ต้องขอเตือนด้วยความนับถือนะครับคุณจิรัฏฐ์ครับ ผมว่าพยายามหลีกเลี่ยง ประเดี๋ยวจะมีการประท้วงโต้ตอบกันไม่จบสิ้นนะครับ อย่างไรก็พยายามเข้าสู่สาระของการที่เราเห็นด้วยหรือคัดค้านการสนับสนุนแก้ไขเพิ่มเติม พยายามไปส่วนในเรื่องนั้น

นายจิรัฏฐ์ ทองสุวรรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉะเชิงเทรา) : ผมจะพยายามอย่างถึงที่สุดที่จะไม่ใช้คำแบบนั้นครับ ท่านประธานครับ แล้วนี่คือนิยามของร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขมาตรา ๒๕๖ ฉบับของ ท่าน พลเอก ประยุทธ์ ในทัศนะของผม ซึ่งผมเชิญชวนท่านประธาน สมาชิกทุกท่านในที่นี้ รวมถึงพี่น้องประชาชนมาพิสูจน์กันครับว่าที่ผมกล่าวหามันจริงหรือเปล่า เริ่มด้วยหลักการและเหตุผลครับ ที่บอกว่าเพราะอะไร ทำไมต้องมีการ

แก้ไขมาตรา ๒๕๖ ซึ่งทางรัฐบาลวิเคราะห์ปัญหาได้เฉียบคมจริง ๆ ครับ ท่านให้เหตุผลอย่างนี้ครับ ท่านบอกว่าที่ต้องมีการแก้ไขและร่างใหม่เป็นเพราะบทบัญญัติหลายมาตราของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ยังไม่สอดคล้องกับระบอบประชาธิปไตย ไม่สอดคล้องบริบทของสังคม โดยเฉพาะในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน กระบวนการได้มาขององค์กรต่าง ๆ ในสถาบันการเมือง การตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจขององค์กรต่าง ๆ ในการบริหารประเทศ การกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองท้องถิ่น ตลอดจนการมีส่วนร่วมของประชาชนมีปัญหา ควรมีการแก้รัฐธรรมนูญและเห็นว่าควรมีการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ โดยมีการจัดตั้ง ส.ส.ร. เมื่อสักครู่ผมอุทานในใจแล้วครับท่านประธาน ไม่ได้ออกเสียงครับท่านประธานครับ ย้อนกลับไปก่อนประชามติรัฐธรรมนูญเจ้าปัญหาฉบับนี้ จริง ๆ มีการพูดถึงประเด็นเหล่านี้ถึงสิ่งที่คาดว่าจะเกิดขึ้นหลังจากประกาศใช้อยู่น้อยมาก ๆ ครับ น้อยมากนี่คือน้อยมากที่จะมีการพูดถึงโดยไม่ดำเนินคดี น้อยมากที่จะมีการพูดถึงโดยไม่โดนปิดปาก เพราะอะไรครับ ทำไมต้องปิดปากพวกเขา ก็เพราะว่าท่านต้องการรัฐธรรมนูญแบบนี้ไม่ใช่หรือครับ รัฐธรรมนูญฉบับนี้ใช่ไหมครับ ที่ทำให้ท่านได้เป็นนายกรัฐมนตรีสืบทอดอำนาจต่อ รัฐธรรมนูญฉบับนี้หรือเปล่าครับ ที่ประกันการอยู่ต่อในอำนาจของท่านต่อไปแบบนี้ และตราบใดที่รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ยังบังคับใช้อยู่ การดำรงซึ่งอำนาจของพลเอก ประยุทธ์ก็ยังคงได้รับการประกันต่อไป ถามจริง ๆ ว่าการใช้รัฐธรรมนูญฉบับเดิม ถ้าสมมุติใช้รัฐธรรมนูญฉบับเดิมฉบับที่ท่านฉีกทิ้ง หรือไม่ก็ฉบับที่ท่านฉีกทิ้งก่อนหน้าท่านจะได้เป็นนายกรัฐมนตรีในวันนี้ไหมครับ เพราะฉะนั้นรายละเอียดข้างในมาตรา ๒๕๖ ของท่านจะบอกกับประเทศนี้ครับว่าท่านมีความจริงใจจริงหรือเปล่าที่พูดออกมา ซึ่งเดี๋ยวผมจะไล่ให้ดูช่วงท้ายนะครับ แต่ได้โปรดครับ อย่าอ้างไปเรื่อย ๆ ว่ารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ มันดีเลิศเหลือเกิน อย่าอ้างว่าต้องใช้ปราบคอร์รัปชัน อย่าอ้างว่าต้องใช้ปฏิรูปประเทศ เพราะมันไม่ใช่ครับ รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ มันไม่ได้ทำเรื่องพวกนั้น มันทำไม่ได้ด้วยซ้ำ รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ มันเกิดมาเพื่อภารกิจเดียวคือสืบทอดอำนาจของคณะรัฐประหารที่ใช้ชื่อย่อว่า คสช.

(นายชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ได้ยืนและยกมือขึ้น)

นายชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ ประท้วงครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : เชิญเลยครับ

นายชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ผม นายชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคพลังประชารัฐ ผมคิดว่าผู้อภิปรายก็พูดจาเสียดสี มาพาดพิงถึงพวกเราซึ่งเป็น ส.ส. ฝ่ายรัฐบาลด้วยนะครับ รวมถึงไปพูดอยู่นอกประเด็นถึงการเลือกตั้ง ซึ่งผมคิดว่าถ้าพรรคที่เขาอยู่ชนะการเลือกตั้ง พวกผมก็คงไม่ได้เป็นรัฐบาลนะครับ คือวันนี้การเลือกตั้งที่ผ่านมาพรรคพลังประชารัฐก็ชนะการเลือกตั้ง รวมเสียงในสภาได้มากกว่า มันไม่ได้มีอะไรผิดปกติเลยครับ แต่เขาพูดบิดเบือนและเสียดสี อย่างนี้ผมเห็นว่าไม่ถูกต้อง ท่านประธานช่วยตักเตือนด้วยครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ได้เตือนหลายครั้งแล้วครับ แต่ว่าประเด็นที่อยากจะขอเรียนก็คือว่ารัฐธรรมนูญนี้อย่าไปบอกว่าเป็นรัฐธรรมนูญของ พลเอก ประยุทธ์ อันนี้เป็นรัฐธรรมนูญของพรรคร่วมรัฐบาล ทีนี้ที่คุณจิรัฏฐ์ไปพูดนั้นก็หมายถึงว่าไปพูดว่าเป็นรัฐธรรมนูญของ พลเอก ประยุทธ์ ทำนองนั้น เพราะฉะนั้นแยกให้ออกระหว่างผู้เสนอกฎหมายนี้ไม่ใช่รัฐบาล เป็นเรื่องของพรรคฝ่ายค้านและพรรครัฐบาลเสนอ ทีนี้เราวิจารณ์ อนุญาตให้วิจารณ์ถึงความไม่ดีของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ นี้ได้ครับ แต่ว่าต้องจับประเด็นว่ารัฐธรรมนูญนี้เป็นรัฐธรรมนูญที่เสนอปรับปรุงนี้ไม่ใช่เป็นเรื่องของรัฐบาลเสนอ เป็นเรื่องของพรรคร่วมรัฐบาลครับ เพราะฉะนั้นก็เป็นเรื่องของสมาชิกที่เสนอ ไม่ใช่ตัวนายกรัฐมนตรีเสนอ คุณจิรัฏฐ์กรุณาอยู่ในแนวนะครับ

นายจิรัฏฐ์ ทองสุวรรณ์ (ฉะเชิงเทรา) : ท่านประธานครับ จริง ๆ วันนี้ผมตั้งใจจะขออนุญาตเป็นตัวแทนประชาชนเพื่อจะขอบคุณในความกล้าหาญที่ออกมายอมรับสารภาพว่าท่านได้สร้างปัญหาอะไรไว้กับประเทศนี้บ้าง ซึ่งปรากฏในหลักการและเหตุผลที่ผมได้อ่านให้ท่านฟังไปแล้วเมื่อสักครู่ แต่ถ้าวันนี้ท่านสำนึกผิดจริงด้วยความจริงใจต่อประชาชนและหวังว่าจะแก้จากผิดให้มันถูกตามที่ว่า ผมก็ภาวนาให้ประชาชนให้อภัยแล้วก็ลดโทษให้ท่านกึ่งหนึ่ง ซึ่งคิดว่าท่านสมควรได้รับ แต่ก่อนไปถึงตรงนั้นเรามาดูรายละเอียดกันว่าแต่ละมาตราเป็นอย่างไร มาตรา ๒๕๖ ว่าด้วยการแก้ไขรัฐธรรมนูญในรายละเอียดนั้นร่างพรรคร่วมรัฐบาลแทบไม่มีการแก้ไขเท่าไร เนื้อหาที่ว่านี้ที่บอกว่าใครบ้างที่เป็นขอเพื่อจะแก้รัฐธรรมนูญได้ ก็มี ครม. ส.ส. ๑ ใน ๕ สมาชิก ๑ ใน ๕ ของ ๒ สภา มีเงื่อนไขพ่วงท้ายมานิดหน่อย แล้วสุดท้ายก็คือประชาชน ๕๐,๐๐๐ คน ซึ่งไม่ได้มาจากกูเกิล ฟอร์ม (Google form) การยับยั้งการแก้รัฐธรรมนูญก็เหมือนกัน ยังคงให้สิทธิสมาชิกรัฐสภาเสนอความเห็นส่งศาลรัฐธรรมนูญเหมือนเดิม ที่แก้ไขจริง ๆ คือการลงคะแนนเห็นชอบ ซึ่งเปลี่ยนจากกึ่งหนึ่งเป็น ๓ ใน ๕ โดยสรุปแล้วก็ยังให้อำนาจการแก้รัฐธรรมนูญหรืออำนาจยับยั้งการแก้รัฐธรรมนูญกับ ส.ว. อยู่ดี รัฐบาลอยากได้กฎหมายอะไร ปกติก็ได้อยู่แล้วครับ แต่ ส.ส. ฝ่ายค้านกับประชาชนดูเหมือนมันจะเป็นไปไม่ได้ที่จะได้กฎหมายหรือแก้กฎหมายอะไร และเมื่อยังให้อำนาจ ส.ว. มาโหวตได้อย่างนี้ ก็หมายความว่า ส.ว. แค่ ๒๕ คนสามารถยับยั้งการแก้กฎหมายของประชาชน ๕๐,๐๐๐ คนได้ ด้วยอำนาจจาก

ศาลรัฐธรรมนูญที่ประชาชนก็ไม่ได้เชื่อมั่นแล้วก็ไม่ได้ไว้วางใจในวันนี้ ไหนบอกว่าจะแก้ปัญหา ไหนบอกเรื่องความชอบธรรม อ้างการถ่วงดุลอำนาจที่มาจากสถาบันทางการเมือง แต่ร่างฉบับที่ท่านยื่นมานี่ยังยืนยันการคงอำนาจของสถาบันที่ไม่ได้มาจากประชาชนอยู่ดี เราต้องยืนยันหลักการว่ากฎหมายที่จะบังคับใช้กับประชาชน คนที่มีสิทธิตัดสินต้องเป็นคนที่ประชาชนเขาส่งมา ท่านประธานครับ ด้วยความเคารพ จริง ๆ ผมขอสารภาพ ผมไม่ได้ตั้งใจที่จะอภิปรายถึงท่านวุฒิสมาชิกด้วยเรื่องส่วนตัว ความจริงแล้วผมไม่เคยรู้จักท่านสักคนเดียว แล้วก็ผมคิดว่าการเสนออะไรก็ตามที่มันจะไปกระทบกระเทือนวุฒิสมาชิก อย่างเช่น การปิดสวิตซ์ ส.ว. ที่อาจจะทำให้ท่านไม่พอใจ ด้วยความเคารพอย่างยิ่ง แต่ต้องบอกว่าผมไม่จำเป็นต้องสนใจว่าท่านวุฒิสมาชิกจะรู้สึกอย่างไร จะโกรธหรือเปล่า จะโมโหหรือเปล่า เพราะว่าวุฒิสภาภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับนี้ไม่ต่างอะไรจากคนพิการมือด้วนที่มานั่งอยู่รวมกัน ๒๕๐ คน เพราะมือที่กดโหวตจริง ๆ แล้วมันอยู่ที่ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา คนเดียว เพราะฉะนั้นนี่ไม่ใช่เรื่องที่ผมจะต้องไปสนใจว่าท่านรู้สึกอย่างไร นี่เป็นเรื่องของหลักการครับ

(นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ สมาชิกวุฒิสภาสรรหา ได้ยืนและยกมือขึ้น)

นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ท่านประธานครับ ประท้วงครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : อย่านะครับ ให้เขาอภิปรายครับ ท่านจิรัฏฐ์ครับ เราเปรียบเทียบมันเป็นการเสียดสีครับ ซึ่งข้อบังคับ

นายจิรัฏฐ์ ทองสุวรรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉะเชิงเทรา) : ผมคิดคำเปรียบเทียบที่ตรงที่สุดแล้วครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ก็กรุณาอย่านะครับ ถอนเถอะครับ อย่าบอกคนพิการมารวมกันนี้ อย่าไปเปรียบเทียบเขาอย่างนั้นครับ

นายจิรัฏฐ์ ทองสุวรรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉะเชิงเทรา) : ท่านประธานครับ ผมไม่เคยเสนอว่าจะให้ยกเลิก

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : คุณจิรัฏฐ์ถอนเถอะนะครับ ใช้ถ้อยคำที่เดี๋ยวจะมีปัญหามากมาย แล้วอภิปรายยากขึ้น

นายจิรัฏฐ์ ทองสุวรรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉะเชิงเทรา) : ได้ครับท่านประธาน ผมจะบอกว่าในเมื่ออำนาจการลงมติ

(นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ สมาชิกวุฒิสภาสรรหา ได้ยืนและยกมือขึ้น)

นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ท่านประธานครับประท้วงครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : เชิญครับ

นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ผมประท้วง ข้อ ๔๗ และประท้วงผู้อภิปราย ข้อ ๔๕ ท่านประธานครับ ข้อ ๔๗ ผมอยากจะพูดครับว่า ส.ว. มาตามรัฐธรรมนูญ แต่นักการเมืองบางพรรค นักการเมืองบางคนแอบไปอยู่ใต้กระโปรงเด็ก

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ไม่เอาครับ ขอกรุณาอย่า

นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : วัน ๆ คิดแต่จะล้มเจ้า

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ขอร้องไม่ให้อภิปรายถึงสถาบันพระมหากษัตริย์ ข้อบังคับ ข้อ ๔๕ บังคับเอาไว้นะครับ ผมเตือนแล้วครับ ท่านวุฒิสมาชิกผมเตือนแล้ว คุณจิรัฏฐ์เชิญต่อครับ กรุณาอย่าไปออกนอกแนวนะครับ

(นายธีรัจชัย พันธุมาศ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ได้ยืนและยกมือขึ้น)

นายธีรัจชัย พันธุมาศ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม ธีรัจชัย พันธุมาศ ขออนุญาตประท้วงตามข้อบังคับ ข้อ ๔๘ ก็เนื่องจากว่าท่านสมาชิกวุฒิสภาเมื่อสักครู่ที่ประท้วงนั้นก็คือใช้คำพูดไม่เหมาะสม คือพูดกล่าวหาถึงเรื่องว่าจะล้มเจ้า อยู่ใต้กระโปรงเด็กอะไรอย่างนี้ เป็นคำพูดซึ่งคนที่เป็นปัญญาชนไม่ควรจะพูด ณ ที่ประชุมสภาแห่งนี้นะครับ จึงขออนุญาตให้ท่านประธานขอให้ถอนด้วยตามข้อบังคับ ข้อ ๔๘

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : คำพูดนี้ผมบอกแล้วไม่ให้เอ่ยนะครับ

นายธีรัจชัย พันธุมาศ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ขอให้ถอนครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ท่านสมาชิกตัดออกไปนะครับคำนี้ กรุณา ไม่อย่างนั้นจะไม่จบสิ้นนะครับ ขอถอนคำพูดนี้ออกไปครับ

นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ครับท่านประธาน ถอนคำว่าใต้กระโปรงเด็กครับ

นายธีรัจชัย พันธุมาศ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : เรื่องล้มเจ้าด้วยครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ล้มเจ้าก็ต้องถอนนะครับ

นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ท่านประธานครับด้วยความเคารพ ผมไม่ได้เอ่ยชื่อใคร ไม่ได้เอ่ยชื่อพรรคไหนด้วยครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : อย่าไปนั่นเลยครับ ข้อเท็จจริงเป็นอย่างไรก็ตามแต่ว่าในห้องประชุมเราก็อยู่ในภายใต้ข้อบังคับนะครับ

นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ครับ ถอนคำว่าล้มเจ้าล้มสถาบันครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : เชิญต่อครับ

นายจิรัฏฐ์ ทองสุวรรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉะเชิงเทรา) : ท่านประธานครับ ผมต้องขอถอนคำพูดเมื่อสักครู่ด้วยที่อาจจะไปกระทบถึงผู้พิการ ซึ่งผมอาจจะเปลี่ยนเป็นคำว่าท่านประยุทธ์มี ๒๕๐ มือแล้วกันจะได้ไม่กระทบกับใคร ท่านประธานครับ มาดูเรื่องการตั้ง ส.ส.ร. จากไอเดีย (Idea) ของ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ไม่อยากให้เสียดสีนะครับ ไม่อยากให้เสียดสี จะรู้สึกอย่างไรก็ตามแต่ว่าคุณจิรัฏฐ์พยายามอยู่ในระเบียบกฎเกณฑ์การอภิปรายครับ เพื่อไม่ให้มีเงื่อนไขเกิดขึ้น เชิญเลยครับ

นายจิรัฏฐ์ ทองสุวรรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉะเชิงเทรา) : นี่เป็นประเด็นในการแก้รัฐธรรมนูญนะครับท่านประธาน จริง ๆ แล้วผมไม่ได้เสียดสี

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ผมอนุญาตให้ใช้เหตุผล แต่ว่าจะไปพูดทำนองไปเสียดสีหรือดูถูกอะไรเขานี่อย่าไปทำเลยครับ

นายจิรัฏฐ์ ทองสุวรรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉะเชิงเทรา) : รับทราบครับท่านประธาน ท่านประธานครับ เรื่องของการตั้ง ส.ส.ร. ๒๐๐ คน ร่างที่พรรคร่วมรัฐบาลเสนอมา ๑๕๐ คนเฉลี่ยไปตามจังหวัด ซึ่งมี กกต. เป็นผู้จัดการ อีก ๒๐ คนให้สมาชิกรัฐสภาเลือก แน่นอนว่ารัฐแทรกแซงได้ครับ เรารู้ผลอยู่แล้ว เราไม่ต้องเดากันว่า ๒๐ คนนี้จะเป็นอย่างไร อีก ๒๐ คนให้อธิการบดีเลือกกันเอง ซึ่งหวังว่าจะได้ผู้เชี่ยวชาญทางกฎหมาย ผู้เชี่ยวชาญมีความรู้จะเข้ามาแก้รัฐธรรมนูญ ท่านก็ให้เขาเข้ามาเป็นที่ปรึกษาสิครับ เขาไม่ใช่ตัวแทนประชาชนเขาจะมาโหวตไม่ได้ครับ อีก ๑๐ คนสุดท้ายคือให้ กกต. เลือกนักเรียน นักศึกษา อันนี้คือเจียดมาให้นักศึกษาสัก ๑๐ คน จะเอาใจนักศึกษาเฉย ๆ ซึ่งก็มั่นใจอยู่แล้วว่าไม่มีผลกับมติใน ส.ส.ร. แล้วก็กันไว้อีกด่านหนึ่งด้วยการให้ กกต. มาเป็นผู้เลือก จริง ๆ แล้วทำให้พ้นสภาพนักศึกษาก็หลุดจาก ส.ส.ร. แล้ว หรือว่าจับยัดใบแดงให้ไปอยู่ในค่ายทหารก็หลุด

จากการเป็น ส.ส.ร. ถามว่านักศึกษาเขาจะเอาหรือครับ ทุกวันนี้ท่านได้ดูทีวี (TV) กันไหมครับ ว่านักศึกษาเขามีหลักการขนาดไหน เขาไม่สนใจผลประโยชน์ส่วนตัวหรอก ผมยืนยันว่า ส.ส.ร. ทั้ง ๒๐๐ คนต้องเป็นตัวแทนของประชาชน การแต่งตั้งไม่ได้ช่วยแก้ปัญหาในหลักการ และเหตุผลที่ท่านเขียนมาเลย ระหว่างพิจารณา ส.ส.ร. มีการต้องแจ้งกับคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา แล้วก็หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแสดงความเห็น ท่านประธานครับ ส.ส.ร. มาจากประชาชน ครม. ไม่ได้แต่งตั้งพวกเขามา แล้วพวกเขาไม่ใช่ลูกน้องท่านครับ ท่านยุ่งกับเขาไม่ได้ ท่านไม่มีสิทธิ เราไม่ต้องการให้มีการแทรกแซงเกิดขึ้น ส่วนในเรื่องของระยะเวลา แน่นอนว่าของฝ่ายรัฐบาลที่ยื่นเข้ามานั้นนานกว่าของฝ่ายค้านเยอะมาก ผมคิดว่าถ้าใช้เวลาเต็มทุกกระบวนการเราอาจจะต้องเห็น ส.ว. ชุดนี้หมดวาระจนไปมี ส.ว. ชุดใหม่แล้ว แล้วถ้ามีอุบัติเหตุกลางทาง ส.ส.ร. ล่มขึ้นมา ประชามติไม่ผ่าน แล้วท่านก็ยังจะใช้กฎหมายแบบนี้ไปเรื่อย ๆ ผมคิดว่าจนถึงเวลาที่ธนาธร ปิยบุตร พรรณิการ์ ได้สิทธิคืนกลับมาหรือครับเราถึงจะได้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ เพราะฉะนั้นท่านต้องเปลี่ยนให้มันเร็วกว่านี้ครับ ท่านประธานครับ เรื่องสุดท้ายครับ เรื่องที่สำคัญที่สุด ผมว่าเจ้าหน้าที่สภาเตรียมที่จอดรถไว้เยอะ ๆ เลยครับ การที่ไปห้ามไม่ให้มีการแก้หมวด ๑ หมวด ๒ อันนี้ผมไม่เข้าใจคืออะไร ทำไมแก้ไม่ได้ครับ ผมถามหน่อยว่ารัฐสภาแห่งนี้ยังยืนยันไหมว่าอำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน ถ้าเรายังยืนยันหลักการว่าอำนาจเป็นของประชาชน ทำไม ส.ส.ร. ตัวแทนของประชาชนจะแก้กฎหมายของประชาชนไม่ได้ ผมไม่เข้าใจ ท่านประธานครับ การที่ประชาชนมีอำนาจแก้ได้ มันไม่ได้แปลว่าพวกเขาจะต้องแก้ทุกข้อ ----------

ถ้าท่านบอกว่า หมวด ๑ หมวด ๒ ห้ามแก้ มันจะกระทบกับการปกครองประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉะนั้นหมวด ๓ ที่ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพของประชาชน อันนี้แก้ได้ใช่ไหมครับ ถ้าประชาชนถูกลิดรอนสิทธิเสรีภาพถูกละเมิดในร่างกาย ถูกกักขังหน่วงเหนี่ยวทรมาน ถูกลงโทษอย่างทารุณ อันนี้ไม่กระทบการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขใช่ไหมครับ มีเหตุผลอะไรครับถึงไม่อนุญาตให้ประชาชนแก้ไขกฎหมายได้ทุกข้อ ไม่ใช่สิครับ ผมต้องถามว่าท่านเป็นใครครับ มีอำนาจอะไรไปจำกัดลิดรอนสิทธิห้ามประชาชนแก้กฎหมายที่ใช้กับพวกเขา แล้วผมย้ำอีกทีนะครับว่าการมีอำนาจแก้ไขกฎหมายของประชาชนไม่ได้แปลว่าพวกเขาจะต้องแก้มาทุกข้อให้ต่างจากเดิม ปี ๒๔๙๐ หลังยึดอำนาจทำรัฐประหาร มีการแก้ระบอบการปกครองโดยเพิ่มคำว่าอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข อันนี้หมวด ๑ หลังจากนั้นมีการแก้ในหมวด ๒ อีกหลายครั้งครับ แล้วทุกครั้งที่แก้เกิดขึ้นหลังจากการทำรัฐประหาร สรุปประชาชนต้องถือปืนออกไปใช่ไหมครับถึงจะแก้กฎหมายได้ เราจะเอากันอย่างนั้น เราจะอยู่กันอย่างนั้นหรือครับ หลักการที่ประชาชนสามารถแก้กฎหมายได้ทุกข้อมันเป็นเครื่องยืนยันการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขในราชอาณาจักรไทยแห่งนี้ครับ มันแสดงถึงการประกันสิทธิเสรีภาพของปวงชนชาวไทยและประกาศออกไปว่าผู้ที่เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยแห่งราชอาณาจักรนี้คือประชาชน นั่นก็หมายความว่าผู้ใดก็ตามที่พยายามยับยั้งจำกัด หรือลิดรอนสิทธิเสรีภาพตรงนี้ของประชาชน มันเท่ากับเขาผู้นั้นกำลังทำลายระบอบการปกครองของราชอาณาจักรไทยที่ใช้การปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข ท่านประธานครับ นี่เป็นเรื่องของหลักการที่เราต้องยึดให้มั่น เราไม่สนใจหรอกครับว่าผมจะเป็นคนดีหรือเปล่า ผมผู้พูดอยู่ขณะนี้อาจจะเป็นคนไม่ดีก็ได้ แต่เราสนใจหลักการ เราสนใจระบบ ถ้าเราทำระบบให้มันดี ไม่ว่าคนไม่ดีเข้ามากี่คนก็ต้องถูกดีดออกไปครับ ถ้าระบบมันดี ปัญหาเรื่องคนไม่ดีไม่เกิดครับ ระบบมันตรวจสอบตัวเองได้ เราจะเอาคนดีไปตรวจสอบคนไม่ดีไม่ได้ครับ เราต้องมีเครื่องมือเครื่องจักรสักอย่างเพื่อใช้ในการจัดการ ถ้าท่านเปิดให้มีการตรวจสอบ ถ้าท่านเปิดให้มีการเผยแพร่ข้อมูลของราชการ ประชาชนก็มาช่วยกันตรวจสอบ นี่เป็นหลักการง่าย ๆ ทำระบบให้ถูกต้องครับ แก้รัฐธรรมนูญคือสิ่งที่สำคัญที่สุดในวันนี้ครับ ขอบคุณครับท่านประธาน

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ต่อไปเป็นคุณสุรทิน พิจารณ์ หลังจากนั้นก็จะเป็นคุณสถิตย์ ลิ่มพงศ์พันธุ์ ขอเชิญครับ

นายสุรทิน พิจารณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม สุรทิน พิจารณ์ หัวหน้าพรรคประชาธิปไตยใหม่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธานครับ พรรคประชาธิปไตยใหม่ได้ลงชื่อเพื่อขอแก้มาตรา ๒๕๖ เป็นคนที่ ๒๐๖ คนสุดท้าย เห็นด้วยเพื่อจะแก้มาตรา ๒๕๖ ในการตั้ง ส.ส.ร. ขึ้นมาศึกษาในการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ท่านประธานที่เคารพครับ สิ่งหนึ่งที่เห็นด้วยอีกประการหนึ่งก็คือ ส.ส.ร. ๒๐๐ ท่านที่จะมีขึ้น แต่ไม่เห็นด้วยวิธีการที่ได้มา วิธีการนั้นใน ๒๐๐ คนควรจะมาจากการเลือกตั้งทั้งหมด ไม่ต้องไปแบ่งอธิการหรือบุคคลอื่น ควรจะมาจากการเลือกตั้งทั้งหมด ท่านประธานครับ อีกประเด็นหนึ่งก็คือเรื่องระยะเวลาที่กำหนดไว้ พรรคประชาธิปไตยใหม่เห็นว่ามันยาวเกินไป ควรจะเป็นว่าทั้งร่าง ทั้งประชามติไม่ควรเกิน ๑ ปี ๑ ปีก็ถือว่านานแล้ว ในการแก้รัฐธรรมนูญนั้นที่ร่างขึ้นมาสิ่งที่อยากจะขอแก้ในส่วนของรัฐธรรมนูญก็คือ มาตรา ๑๔๔ มาตรา ๑๔๔ นั้นมันเป็นอำนาจของผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาที่ห้ามไว้ว่าไม่สามารถเข้าไปยุ่งเกี่ยวในงบประมาณไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม สิ่งนี้เป็นปัญหาอย่างยิ่งของผู้แทนราษฎร พวกเราเป็นผู้แทนราษฎรลงไปพื้นที่ ไปเจอชาวบ้าน พวกเรารับผิดชอบสังคม ท่านประธานครับ ไปหาชาวบ้านขอโน่นขอนี่ ขอทุกอย่างครับ ไม่ว่าจะเป็นพี่น้องประชาชน ข้าราชการ พระสงฆ์องค์เจ้า ผู้แทนราษฎรที่ลงพื้นที่ ไม่ว่าแบบเขตเลือกตั้งหรือว่าแบบบัญชีรายชื่อ เราต้องช่วยชาวบ้าน แต่ปรากฏว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้ ----------

มาตรา ๑๔๔ ห้ามไว้หมด เราไม่สามารถจะเข้าไปในการยุ่งเกี่ยวกับงบประมาณได้เลย ทั้ง ๆ ที่ผู้แทนราษฎรคือผู้แทนปวงชนมาจากพี่น้องประชาชน ถ้าหากเราเข้าไปยุ่งไม่ได้ เราจะช่วยชาวบ้านได้อย่างไร นี่คือมาตรา ๑๔๔ ต่อมาอีกข้อหนึ่งก็คือที่มาของผู้แทนราษฎร มาตรา ๘๓ ทั้ง (๑) (๒) มาตรานี้ต้องมีกฎหมายลูกคือ พ.ร.บ. พรรคการเมือง และ พ.ร.บ. เลือกตั้ง พ.ร.บ. พรรคการเมืองคือเจตนามาส่งเสริมพรรคการเมือง แต่ปรากฏว่า พ.ร.บ. พรรคการเมือง พอออกมาเป็นกฎหมายเสร็จไปบังคับพรรคการเมืองทุกอย่าง อย่างเช่นสมาชิกที่เป็นกรรมการลาออก เราไม่ส่งให้ กกต. หลังจากกำหนดไว้ ๑๕ วัน วันที่ ๑๖ ไปส่งปรับ ๕๐,๐๐๐ บาทแล้วครับ พรรคการเมืองอย่างเช่นพรรคประชาธิปไตยใหม่เป็นพรรคเล็กจะเอาเงินที่ไหน เพราะว่าพรรคการเมืองไม่ใช่องค์กรที่จะไปแสวงหากำไรตามที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ. นี่คือปัญหาทั้งสิ้น อีก พ.ร.บ. หนึ่งคือ พ.ร.บ. เลือกตั้ง เวลาผู้แทนราษฎรจะลงเลือกตั้งแต่ละเขตต้องมีสาขาพรรคการเมือง ยิ่งสมาชิกพรรคการเมืองปัจจุบันนี้มาเป็นสมาชิกพรรคต้องเสียเงินด้วย ต้องมีค่าสมาชิก ท่านประธานที่เคารพครับ สมาชิกพรรคการเมืองแค่เชิญมารับประทานข้าวฟรี ๆ ยังไม่มาเลย อันนี้ไปเก็บเงินเขา อันนี้ต้องแก้ไขมาตรา ๘๓ ทั้ง (๑) (๒) แล้วก็ พ.ร.บ. ลูก ผมพูดเลยไปถึง พ.ร.บ. ลูกของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ นี่คือปัญหาทั้งสิ้น ที่เราเป็นผู้แทนราษฎร โดยเฉพาะผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อมันรับผิดชอบทั้งประเทศ ๗๗ จังหวัด ปัญหาที่เกิดขึ้นคือจาก พ.ร.บ. ลูกของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ทั้งนั้น อีกมาตราหนึ่งของรัฐธรรมนูญฉบับนี้คือมาตรา ๑๘๔ ผู้แทนราษฎรและวุฒิสมาชิกไม่สามารถเข้าไปอยู่ในองค์กรต่าง ๆ ของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจได้เลย อันนี้ก็คือปัญหาครับ ลงไปพื้นที่พี่น้องประชาชนถามมาเราไม่รู้เลย ตอบคำถามพี่น้องไม่ได้ นี่คือปัญหาที่เกิดขึ้นต้องแก้ไข เข้าไปได้เฉพาะคนเป็นรัฐมนตรีเท่านั้น เพราะฉะนั้นนี่ต้องแก้ไขครับท่านประธานที่เคารพ ขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ต่อไปคุณสถิตย์ ลิ่มพงศ์พันธุ์ หลังจากนั้นก็จะเริ่มกลุ่มที่ ๑๑ นางสาวสรัสนันท์ อรรณพพร แล้วก็คุณสนอง เทพอักษรณรงค์ แล้วก็คุณเสรี สุวรรณภานนท์ ขอเชิญท่านสถิตย์ครับ

ร ๔/๒๕๖๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) พรเทพ ๙๒/๒

นายสถิตย์ ลิ่มพงศ์พันธุ์ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม สถิตย์ ลิ่มพงศ์พันธุ์ สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ข้อเสนอหนึ่งในการแก้ไขรัฐธรรมนูญครั้งนี้คือข้อเสนอในการยกเลิกมาตรา ๒๗๐ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ กระผมขออนุญาตท่านประธานอ่านมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ นอกจากจะมีหน้าที่และอำนาจตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแล้ว ให้วุฒิสภาตามมาตรา ๒๖๙ มีหน้าที่และอำนาจติดตามเสนอแนะและเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศและการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ เมื่อปี ๑๙๙๑ ประเทศเพื่อนบ้านของเราประเทศมาเลเซีย ขณะนั้นนายกรัฐมนตรีชื่อว่ามหาเธร์ โมฮัมหมัด ----------

ได้ประกาศวิสัยทัศน์ ๒๐๒๐ คือ ๓๐ ปีถัดจากนั้น ว่าประเทศมาเลเซียในปี ๒๐๒๐ จะเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ประเทศไทยได้มีการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติตามพระราชบัญญัติยุทธศาสตร์ชาติ ๑ ในยุทธศาสตร์ชาติที่ได้จัดทำคือยุทธศาสตร์ว่าด้วยความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งกล่าวโดยรวมแล้วเป็นยุทธศาสตร์ทางด้านเศรษฐกิจ เป้าหมายของยุทธศาสตร์นี้คือประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจมีเสถียรภาพและยั่งยืน เป็นเป้าหมายคล้าย ๆ กันกับเป้าหมายของประเทศเพื่อนบ้าน เป็นเป้าหมายระยะยาว ภายใต้เป้าหมายระยะยาวนั้นได้กำหนดเป็นประเด็นยุทธศาสตร์ ทั้งเกษตรเพิ่มมูลค่า ทั้งอุตสาหกรรมทันสมัย ทั้งการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพและยั่งยืน ทั้งการคมนาคมเชื่อมไทยเชื่อมโลก ทั้งการเสริมสร้างนักรบเศรษฐกิจ สิ่งที่ปรากฏอยู่ในยุทธศาสตร์นี้เป็นหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาที่จะต้องติดตามเร่งรัดและเสนอแนะตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ นี่เป็นเพียง ๑ ใน ๖ ยุทธศาสตร์ที่มีอยู่ ซึ่งมีประเด็นยุทธศาสตร์มากมายหลายด้านและเป็นเรื่องที่สมาชิกวุฒิสภาได้ดำเนินการตลอดมาตั้งแต่เริ่มต้นเข้าปฏิบัติหน้าที่ในการติดตามเสนอแนะและเร่งรัดในยุทธศาสตร์ของประเทศนี้ ขอกราบเรียนท่านประธานว่ายุทธศาสตร์นี้กำหนดขึ้นโดยกฎหมาย และในกลไกของกฎหมายนั้นยุทธศาสตร์นี้แก้ไขทบทวนได้ และกล่าวอย่างถึงที่สุดถ้าหากเห็นว่าพระราชบัญญัติยุทธศาสตร์นี้จะล้าสมัยไปแล้วก็สามารถเปลี่ยนกฎหมาย แก้ไขกฎหมาย ยกเลิกกฎหมายยุทธศาสตร์นี้ได้ ผมจึงอยากกราบเรียนท่านประธานว่า ถ้า ณ วันนี้เรายกเลิกมาตรา ๒๗๐ แล้วก็จะทำให้การทำงานของสมาชิกวุฒิสภาซึ่งกำลังทำเรื่องนี้อย่างขยันขันแข็งครอบคลุมหลายด้านต้องสะดุดหยุดลง ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ เมื่อปี ๒๕๕๙ มีสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ได้มีข้อเสนอของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจอยู่เรื่องหนึ่งว่าด้วยเศรษฐกิจกระแสใหม่ และ ๑ ในเรื่องของเศรษฐกิจกระแสใหม่นั้นก็คือการปฏิรูปเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital) ในปีเดียวกันนั้นเองได้มีกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมขึ้นมา และในปี ๒๕๖๒ ได้มี พ.ร.บ. การบริหารและการบริการธุรกรรมดิจิทัล (Digital) นอกเหนือไปจากนั้นท่านประธานที่เคารพ สมาชิกวุฒิสภาโดยคณะกรรมาธิการชุดหนึ่งคือคณะกรรมาธิการการบริหารราชการแผ่นดิน ได้เสนอว่าในการก้าวเข้าไปสู่ความเป็นรัฐบาลดิจิทัล (Digital) ที่สมบูรณ์แบบนั้นจำเป็นจะต้องมีแพลตฟอร์ม (Platform) แพลตฟอร์ม (Platform) หนึ่ง

ขออนุญาตเรียกภาษาอังกฤษ คือแพลตฟอร์ม (Platform) ที่เรียกว่า วัน คันทรี วัน แพลตฟอร์ม (One country one platform) แพลตฟอร์ม (Platform) นี้มีเจตนาที่จะทำให้มีการบูรณาการทั้งในเรื่องของธุรกรรมสาธารณูปโภค ธุรกรรมการเงิน ธุรกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาครัฐมาอยู่ในแพลตฟอร์ม (Platform) เดียวกัน และธุรกรรมนี้ก็จะเป็นธุรกรรมที่เชื่อมต่อทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน รัฐวิสาหกิจ และภาคส่วนอื่น ๆ ----------

- ๙๔/๑

เพื่อที่จะให้การใช้บัตรประชาชนใบเดียวสามารถทะลุทะลวงไปสู่ธุรกรรมต่าง ๆ ของภาครัฐได้โดยสะดวก และที่สำคัญก็คือว่าข้อเสนอนี้นอกจากเสนอให้มีการบริการบนแพลตฟอร์ม (Platform) วัน คันทรี วัน แพลตฟอร์ม (One country one platform) แล้ว ก็ยังประกอบควบคู่กันไปกับเรื่องความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคล เพราะในเรื่องของดิจิทัล (Digital) นั้นเป็นเหรียญ ๒ ด้านระหว่างการบริการดิจิทัล (Digital) กับความปลอดภัยข้อมูลส่วนบุคคลทางดิจิทัล (Digital) ก็ได้มีการเสนอเรื่องนี้ขึ้นมา แล้วก็จะมีการติดตามและเร่งรัดให้ดำเนินการในเรื่องนี้เพื่อที่ประเทศไทยจะได้มีแพลตฟอร์ม (Platform) ของประเทศดังที่หลายประเทศที่พัฒนาแล้วได้มีแพลตฟอร์ม (Platform) เช่นนี้ แล้วก็ยังได้มีข้อเสนอเพิ่มเติมอีกว่า ถ้าหากว่าทำให้แพลตฟอร์ม (Platform) เรื่องนี้สำเร็จแล้ว แทนที่จะเป็นวัน คันทรี วัน แพลตฟอร์ม (One country one platform) ก็ควรที่จะทำให้แพลตฟอร์ม (Platform) นี้เป็นแพลตฟอร์ม (Platform) ของประเทศ ทำให้ประเทศเป็นแพลตฟอร์ม (Platform) ของโลก เป็นคันทรี แอส เอ แพลตฟอร์ม (Country as a platform) ที่กราบเรียนมาเช่นนี้ก็เพื่อที่จะยกตัวอย่างเพียงตัวอย่างหนึ่งว่าสมาชิกวุฒิสภานั้นได้ทำหน้าที่ในเรื่องของการเสนอแนะ เร่งรัด และติดตามการปฏิรูปประเทศอย่างขยันขันแข็ง อย่างสม่ำเสมอและหลากหลาย ตัวอย่างที่ผมยกมานั้นเป็นเพียงตัวอย่างเดียว ผมจึงอยากกราบเรียนท่านประธานรัฐสภาว่าถ้าหากไปยกเลิกมาตรา ๒๗๐ ไปแล้ว ก็จะทำให้งานนี้ซึ่งกำลังดำเนินอยู่อย่างสม่ำเสมอ ดำเนินอยู่อย่างก้าวหน้า และเป็นการดำเนินการที่เร่งรัดติดตามเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมโดยรวม จึงจะเป็นที่น่าเสียดายอย่างมากถ้าหากว่าจะได้มีการยกเลิกมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ดังที่ได้มีการนำเสนอ ณ ที่ประชุมนี้ ขอบพระคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ต่อไป นางสาวสรัสนันท์ อรรณนพพร

นางสาวสรัสนันท์ อรรณนพพร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ขอนแก่น) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ดิฉัน นางสาวสรัสนันท์ อรรณนพพร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดขอนแก่น เขต ๘ พรรคเพื่อไทย ในฐานะสมาชิกรัฐสภา วันนี้ดิฉันขออนุญาตใช้พื้นที่นี้เพื่ออภิปรายเหตุและผลถึงเหตุผลที่พรรคเพื่อไทยและสมาชิกพรรคร่วมฝ่ายค้านได้ยื่นแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๕๖ และหมวด ๑๕/๑ ซึ่งจะขยายช่องทางการแก้ไขรัฐธรรมนูญให้เป็นไปได้

เพิ่มกลไกสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ หรือ ส.ส.ร. เพื่อร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่โดยประชาชน ของประชาชน และเพื่อประชาชน และยังเปิดช่องทางให้ทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วม เหตุผลหลักที่หลายภาคส่วนมีเจตนารมณ์ให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญนี้เป็นเพราะรัฐธรรมนูญฉบับนี้มีปัญหา ส่งผลถึงเสถียรภาพในการทำงานการเมือง ในการบริหารขับเคลื่อนเศรษฐกิจ เป็นบ่อเกิดสร้างความแตกแยกในสังคม ดิฉันขอยก ๓ ประเด็นสำคัญ เพื่อชี้ถึงปัญหาของรัฐธรรมนูญฉบับนี้

ประเด็นแรก คือรัฐธรรมนูญฉบับนี้ทำให้ประชาชนคนไทยซึ่งได้มาด้วยรัฐบาลที่เสถียรภาพต่ำ แต่ที่ตกต่ำที่สุดคือวิกฤติ ศรัทธา และความเชื่อมั่นจากภาคประชาชนที่มีต่อรัฐบาลชุดนี้ เราได้เห็นการเลือกตั้งที่ดำเนินไปอย่างทุลักทุเล เราได้เห็นการรวมตัวของพรรคร่วมรัฐบาลที่มีมากถึง ๑๙ พรรค ทำให้ส่งผลเสียต่อการดำเนินงานบริหารประเทศ เราได้บุคคลที่มีแต้มต่อถึง ๒๕๐ เสียงมาเป็นนายกรัฐมนตรี แล้วก็มาจนถึงทุกวันนี้ก็ยังเป็นวาทะในสังคม และที่สำคัญเรายังมีเจ้ากระทรวงที่มาจากการต่อรองทางการเมืองที่ไม่ได้อยู่ในความเหมาะสมในการทำงาน เรายังเห็นงูเห่าในสภาที่ย้ายค่ายจากผลประโยชน์ส่วนตน หักหลังคะแนนเสียงที่ส่งเขาเข้าสภา ----------

นี่คือผลพวงของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ส่งผลทำให้เราตั้งคำถามว่าประเทศนี้มีความเป็นประชาธิปไตยที่เท่าเทียมจริงหรือไม่ และสามารถรักษาผลประโยชน์สูงสุดของประชาชนคนไทยได้หรือไม่ ที่กล่าวไปนั้นดิฉันไม่ได้ว่าร้ายผู้ใดผู้หนึ่ง เพียงแต่กฎกติกาที่บิดเบี้ยวที่มันสร้างมาตั้งแต่แรกเริ่มทำให้เราอยู่ในจุดที่กลืนไม่ได้คายไม่ออก ทำให้ประเทศย่ำอยู่กับที่แล้วก็ชะงัก

ประเด็นที่ ๒ คือผู้ซึ่งที่เป็นนายกรัฐมนตรีไม่สามารถควบคุมหรือบริหารประเทศได้อย่างมีเสรีและเบ็ดเสร็จ เนื่องจากว่าตำแหน่งที่ท่านได้มานั้นมาจากการเมืองที่อ่อนแอแล้วก็ไม่มีเอกภาพ การขับเคลื่อนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมต่าง ๆ เป็นไปอย่างไร้ทิศทาง อย่างที่คนเก่งหลาย ๆ ท่านก็มีความลังเลที่จะเข้ามาร่วมในการช่วยงาน จึงนำมาซึ่งวิถีบริหารเมื่อครั้งที่ท่านเป็นหัวหน้า คสช. ก็คือการอิงระบอบข้าราชการที่ด้อยประสิทธิภาพแล้วไม่ยึดโยงกับประชาชนเป็นหลัก แล้วก็ยากที่จะตรวจสอบได้ กล่าวคือในวันนี้ประเทศไทยไม่ใช่รัฐของประชาชน แต่วันนี้ประเทศไทยคือรัฐราชการ ซ้ำร้ายรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ฉบับนี้ยังปิดกั้นเสียงและอำนาจตัวแทนของประชาชนผ่านกลไกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วยการลดอำนาจ เช่นมาตรา ๑๔๔ ที่กำหนดไว้ว่า ส.ส. มีสิทธิที่จะแปรญัตติตัดลดงบประมาณได้เท่านั้น แต่ก่อนหน้านี้เราสามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลง เพิ่มเติมการใช้จ่ายงบประมาณได้อย่างอิสระ ทุกวันนี้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้ง ๕๐๐ ท่านที่นั่งอยู่ในสภาทำหน้าที่เป็นเพียงตรายาง ไม่ได้มีอำนาจไปสู้หรือว่าเป็นปากเป็นเสียงได้อย่างแท้จริงสำหรับประชาชนที่เลือกเขาเข้ามาเป็นผู้แทน นี่คือตัวอย่างที่ชัดเจนในทางปฏิบัติที่รัฐธรรมนูญกดขี่สิทธิและอำนาจของประชาชนผ่านระบอบประชาธิปไตยในคราบเผด็จการมากไปกว่านั้นรัฐธรรมนูญนี้ก็ยังอ้างว่าสร้างขึ้นมาเพื่อป้องกันการทุจริต แต่ดิฉันมองเห็นว่ารัฐธรรมนูญนี้กลับเปิดช่องทางให้ผู้มีอำนาจ แล้วก็ลดช่องทางในการตรวจสอบจากภาคประชาชน ที่สำคัญคืองบประมาณไม่ถูกยึดโยงกับประชาชนเป็นหลัก และที่สำคัญคือไม่ตอบโจทย์ในการจัดสรรงบประมาณ ถ้ารัฐราชการเป็นวิถีที่มีศักยภาพมากพอป่านนี้ประเทศไทยดิฉันเข้าใจว่าน่าจะไปไกลแล้ว เพราะว่าเราอยู่ในระบอบนี้มามากกว่า ๗ ปี แต่สิ่งที่ตรงกันข้ามเลยคือการบริหารรัฐเป็นไปอย่างล่าช้า ไม่ตอบโจทย์กับยุคสมัยกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนไป อัตราคอร์รัปชัน การทุจริตทะลุเพดานในทุกอณู อันนี้คือสิ่งที่เราได้รับ

อีกหนึ่งเหตุผลที่ไม่กล่าวถึงไม่ได้เลยคือประเทศนี้จะต้องบริหารงานภายใต้ยุทธศาสตร์ ๒๐ ปี ซึ่งการวางกรอบไม่สะท้อนกับความต้องการของประชาชน แล้วก็การปรับตัวของอนาคต ดิฉันจึงอยากตั้งคำถามค่ะว่าทุกวันนี้ระบบที่เราอยู่สามารถปรับตัวได้เร็วขนาดไหน และมีประสิทธิภาพมากน้อยขนาดไหน รัฐธรรมนูญนี้ได้มัดมือประเทศเราวางกรอบแคบ ๆ เก่า ๆ เป็นมรดกเน่าที่ประเทศกำลังจะส่งต่อให้กับคนรุ่นใหม่ รัฐธรรมนูญนี้กำลังทำให้ประเทศไทยกลายเป็นประเทศที่อ่อนแอ เดินถอยหลัง ไม่มีความสามารถไปแข่งขันกับต่างชาติได้ ทั้ง ๆ ที่เรามีจุดเด่นมากมาย ด้วยเวลาที่จำกัดประเทศไทยตอนนี้กำลังป่วยมากค่ะ เพราะว่าเรามีแม่บทที่เป็นพิษ คนที่จะต้องมารับกรรมจากความอ่อนแอของรัฐบาลชุดนี้ภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับนี้คือประชาชนทั้งประเทศ ดิฉันจึงใคร่ขอเพื่อนสมาชิกรัฐสภาทั้ง ๒ สภาโปรดร่วมกันเห็นชอบร่างแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญนี้เพื่อโอกาสให้ประเทศของเรามีทางเดินร่วมกันต่อไป ขอบคุณค่ะ

(พันตำรวจโท ฐนภัทร กิตติวงศา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดจันทบุรี ได้ยืนและยกมือขึ้น)

- ๙๖/๑

พันตำรวจโท ฐนภัทร กิตติวงศา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (จันทบุรี) : ท่านประธานครับ ผมขออนุญาตประท้วงท่านผู้อภิปรายเมื่อสักครู่นะครับ ขอให้ท่านถอนคำพูดในเรื่องที่บอกว่ามี ส.ส. งูเห่านะครับ ผม พันตำรวจโท ฐนภัทร กิตติวงศา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดจันทบุรี ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ผมนั้นได้ถูกขับออกจากพรรคที่ผมเคยสังกัดอยู่แต่แรก ก็เนื่องจากว่าผมไม่เห็นด้วยในพฤติกรรมหรือในการดำเนินกิจกรรมของพรรคในบางสิ่งบางอย่าง โดยเฉพาะในเรื่องของการก้าวล่วงสถาบันครับ เพราะฉะนั้นจะบอกว่าผมเป็นงูเห่าในลักษณะที่มีการกล่าวหาในทางร้ายนั้น ผมขอปฏิเสธตรงนี้ แล้วก็ขอให้ผู้อภิปรายเมื่อสักครู่ถอนคำพูดในเรื่องของการเป็นงูเห่าด้วยครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ไม่เป็นอะไรครับ ไม่ได้เอ่ยชื่อครับ ไม่เป็นอะไรครับ แล้วก็ถือว่าได้ชี้แจงแล้วครับ

พันตำรวจโท ฐนภัทร กิตติวงศา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (จันทบุรี) : ขอบพระคุณท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ต่อไปเรื่องเวลาผมจะไม่ไปติงนะครับ เพราะว่าท่านตกลงบริหารเวลาเองอยู่แล้ว ถึงแม้ว่ากำหนดมา ๕ นาที ๑๐ นาที ก็จะปล่อยให้ท่านพูดไปตามที่ท่านเห็นสมควรครับ ต่อไปเป็นคุณสนอง เทพอักษรณรงค์ เชิญครับ

(นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ได้ยืนและยกมือขึ้น)

นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ ผม วิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ผมขอประท้วงผู้ประท้วงเมื่อสักครู่ครับ ที่มีการพูดถึงสถาบันพระมหากษัตริย์ในสภาแห่งนี้อีกแล้ว และเป็นการกล่าวหาครับ ผมขออนุญาตให้ถอนครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : เมื่อสักครู่นี้กล่าวว่าอย่างไรครับท่านวิโรจน์

นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : มีการกล่าวหาว่าเขาบอกว่ากิจกรรมของพรรคเป็นการก้าวล่วงสถาบัน ทำให้เขาต้องไปรับกล้วยเป็นงูเห่าครับ ผมขอให้เขาถอนในส่วนของกิจกรรมที่ก้าวล่วงสถาบันครับ แต่ในส่วนเรื่องของการรับกล้วยเป็นงูเห่าไม่ต้องถอนก็ได้ครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ใครพูดเรื่องรับกล้วยครับ คือเมื่อสักครู่นี้ไม่ได้ให้ถอนนะครับ เพราะว่าก็ถือว่าได้โต้ตอบกัน เช่นเดียวกันคุณวิโรจน์ก็ได้โต้ตอบไปก็ถือว่าจบกันครับ

นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ถ้าอย่างนั้นผมก็ยืนยันว่าเขาเป็นงูเห่าแล้วก็รับกล้วยก็แล้วกันนะครับ

พันตำรวจโท ฐนภัทร กิตติวงศา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (จันทบุรี) : ทางโน้นยังไม่ได้ถอนเลยครับท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ผมไม่ได้ให้ใครถอนนะครับ เพราะถือว่าได้มีการโต้ตอบกันไปแล้วก็จบไปครับ

พันตำรวจโท ฐนภัทร กิตติวงศา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (จันทบุรี) : ด้วยความเคารพท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ต่อไปครับ คุณสนอง เทพอักษรณรงค์ ครับ

นายสนอง เทพอักษรณรงค์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (บุรีรัมย์) : ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระผม สนอง เทพอักษรณรงค์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดบุรีรัมย์ พรรคภูมิใจไทย ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธานที่เคารพครับ วันนี้สภาแห่งนี้เรากำลังร่วมกันหาทางออกให้กับประเทศชาติของเรา สภาแห่งนี้ประกอบไปด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา เรากำลังร่วมกันปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม เราต้องยอมรับว่าสังคมไทยของเราในปัจจุบันนี้ถ้าจะมองไปแล้วก็เหมือนคนป่วย ต้องการได้ยารักษาโดยรวดเร็ว เพื่อที่จะให้ประเทศชาติของเรา พี่น้องประชาชนนั้นได้อยู่ดีมีสุข ท่านประธานที่เคารพ ถ้าเราจะพูดถึงเรื่องของการแก้ไขรัฐธรรมนูญ สำหรับประเทศไทยของเรานั้นไม่ใช่เรื่องแปลกครับ เพราะจะเปรียบไปแล้วสำหรับประเทศไทยนั้นรัฐธรรมนูญก็เหมือนพืชล้มลุก ล้มก็ได้ ตั้งก็ได้ เรามีการร่างรัฐธรรมนูญ มีการแก้ไขมาหลายครั้งหลายหน นี่เป็นครั้งที่ ๒๐ แล้ว ไม่ว่าจะเป็นกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นรัฐธรรมนูญก็ดีครับ มันอาจจะมีความเหมาะสมในบางช่วงบางโอกาส ทำไมถึงต้องล้มรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ถ้าบอกว่าดี ก็เพราะว่ามีข้อบกพร่องครับ

เห็นข้อบกพร่องในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ จึงมีการเกิดการปฏิวัติรัฐประหาร เสร็จแล้ว ร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ตอนร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ กว่าที่จะประกาศใช้ก็ได้รับความเห็นชอบจากพี่น้องประชาชนด้วยการทำประชามติ ๑๖ ล้านกว่าเสียง พี่น้องประชาชนก็เห็นดีเห็นงาม เราก็ใช้มา มีการเลือกตั้งเมื่อปี ๒๕๖๒ เราใช้มาปีเศษ ปีนี้ปี ๒๕๖๓ วันเวลาเปลี่ยน สถานการณ์เปลี่ยน คนเปลี่ยน เราก็จำเป็นครับ บางสิ่งบางอย่างเราจำเป็นจะต้องแก้ไขก็ต้องแก้ไข ไม่ได้ว่าเลย ประการสำคัญการแก้ไขอยากจะถามว่าเราแก้เพื่ออะไร รัฐธรรมนูญบกพร่องตรงไหน เราจะแก้เพื่ออะไร นั่นประเด็นที่ ๑

ประเด็นที่ ๒ แก้แล้วใครได้ประโยชน์ เพราะการแก้รัฐธรรมนูญในครั้งนี้ตามข่าวทราบว่าจะต้องมีการใช้จ่ายเงินมหาศาลในการทำประชามติ ในการตั้ง ส.ส.ร. เพื่อที่จะแก้ไข จะต้องใช้เงินมหาศาลเป็น ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท ในขณะที่สังคมไทยของเราผมบอกแล้วว่าเป็นสังคมที่กำลังป่วย เศรษฐกิจแย่ ทั้งปัญหาเศรษฐกิจ ทั้งปัญหาของโรคภัยไข้เจ็บจำเป็นจะต้องมีเงินมาเยียวยาช่วยเหลือพี่น้องประชาชน ประคับประคองเศรษฐกิจให้ชาติบ้านเมืองเดินไปได้ เราจะต้องใช้เงินอีกเป็น ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท เพราะฉะนั้นการจะใช้เงินจากภาษีอากรของพี่น้องประชาชนเป็น ๑๐,๐๐๐ ล้านบาทมันต้องใช้ให้คุ้มค่า แค่จะซื้อเรือดำน้ำเราใช้เพื่อการป้องกันประเทศ เพื่อความมั่นคง ๓๐๐ ล้านบาทก็ยังบอกว่าสิ้นเปลือง รัฐบาลก็ระงับเอาไว้ แต่นี่เราจะต้องใช้เป็น ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท เพราะฉะนั้นผมต้องถามว่า ๑๐,๐๐๐ ล้านบาทถ้าจะเสียไปเพราะการแก้รัฐธรรมนูญ ผลประโยชน์ใครได้ และเราจะแก้ไขในประเด็นไหน ประเด็นของการแก้ไขเวลานี้มันแตกออกไปหมด ไม่ทราบว่าจะเอาอย่างไรแน่ครับ ประเด็นแรกตามกระแสของสังคมอย่างที่เราเห็น อย่างที่เรารู้ มีการออกมาเดินขบวนของลูกหลานของเราเยาวชน เรียกร้อง ๒-๓ ข้อ หยุดคุกคาม แก้ไขรัฐธรรมนูญ ยุบสภาเลือกตั้งใหม่ จากวันนั้นถึงวันนี้มันไม่ใช่แล้วครับ ถ้าเราดูกันครั้งสุดท้าย ๓ ข้อไม่มีการเอ่ยถึงเลยครับ กำลังจะแก้ไขเรื่องอะไร ท่านประธานครับ สำหรับแนวนโยบายของพรรคภูมิใจไทยนั้นเราประกาศชัดเจนว่าแก้อะไรก็แก้ได้ถ้าเป็นผลประโยชน์ของพี่น้องประชาชน แต่สิ่งหนึ่งที่เรารับไม่ได้คือการที่จะให้มีการแก้ในหมวด ๑ และหมวด ๒ ว่าด้วยพระมหากษัตริย์ อันนี้เรารับไม่ได้ ผมเชื่อแน่ได้ว่านอกจากพวกเรารับไม่ได้แล้วพี่น้องประชาชนโดยส่วนใหญ่ก็รับไม่ได้ แน่นอนครับการแก้ไขจะสำเร็จได้ต้องร่วมมือกันทั้ง ๒ สภา จะเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จะเป็นสมาชิกวุฒิสภา ผมต้องกราบขอประทานอภัยพี่น้องสมาชิกวุฒิสภา แต่ละท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิทรงความรู้ ท่านมานั่งอยู่ที่นี่ มาปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ แต่บางครั้งหลายครั้งหลายหนสมาชิกของเราด้วยกันนี่แหละก็ไปแสดงอาการ ไปเสียดไปสีเหมือนท่านไม่มีค่าไม่มีความหมาย ไม่ใช่ครับ ต้องยอมรับว่าท่านก็ปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญที่กำหนดเอาไว้ ถ้ารัฐธรรมนูญไม่กำหนดให้ท่านมาปฏิบัติหน้าที่ ผมเชื่อว่าท่านก็ไม่มาละครับ แต่เมื่อมาแล้วยังจะต้องมานั่งเป็นทาสอารมณ์ของคนบางคนบางกลุ่ม ท่านก็อุตส่าห์อดทนอดกลั้น อันนี้ขอชื่นชม ช่วยกันเถอะครับ สังคมของเรานั้น

เราต้องสามัคคีกัน ผู้แทนฝ่ายเดียวตามกฎหมายเราก็แก้ไม่ได้ ท่านสมาชิกวุฒิสภาฝ่ายเดียวก็แก้ไม่ได้ วันนี้เป็นโอกาสดีแล้วละครับ ที่ทั้ง ๒ สภาของเรา ที่เราจะทำงานเพื่อชาติบ้านเมือง เลือกเส้นทางที่ดีที่สุด เมื่อพิจารณาแล้วถ้าเราจะหาคนให้รัฐบาลมาแต่งตั้งคณะกรรมการมาแก้รัฐธรรมนูญ ผมก็เชื่อแน่เดี๋ยวมีคนไม่พอใจอีก ----------

- ๙๘/๑

เพราะฉะนั้นประเด็นเดียวที่จะทำได้ก็คือการเปิดช่องให้มีการแก้รัฐธรรมนูญ ก็คือการแก้มาตรา ๑๕๖ เสีย เมื่อแก้มาตรา ๑๕๖ แล้ว เราก็จะสามารถแต่งตั้ง ส.ส.ร. ได้ ส.ส.ร. มาจากไหน ก็มาจากการเลือกตั้งของพี่น้องประชาชน หลักเกณฑ์จะว่าอย่างไรก็เป็นเรื่องของ ส.ส.ร. เมื่อมี ส.ส.ร. แล้ว เราก็ไม่สามารถไปล่วงเกินท่านได้ ก็เป็นอำนาจของ ส.ส.ร. ที่เลือกตั้งมาจะต้องไปออกกฎกติกา ออกแบบรัฐธรรมนูญว่าจะแก้ไขอย่างไรให้ได้ประโยชน์สูงสุด ให้เป็นที่พอใจกับพี่น้องประชาชนโดยส่วนใหญ่ ผมเชื่อว่าจะแก้ไขให้ถูกใจทุกคนก็ไม่ได้อีกนั่นละ เอาเป็นว่าพี่น้องประชาชนคนส่วนใหญ่ในประเทศนี้ยอมรับได้ ทำให้สังคมสงบเรียบร้อย นั่นจะเป็นสิ่งที่สังคมของเราต้องการ วันนี้ทุกอย่างนั้นเราได้ดำเนินการมาตามรัฐธรรมนูญ ถามว่าท่านสมาชิกวุฒิสภาเลือกตั้งนายกรัฐมนตรี เลือกท่านประยุทธ์เป็นนายกรัฐมนตรี ผิดไหม ก็ไม่ผิด ถ้าเราดูคะแนน ถึงแม้ว่าวุฒิสภาไม่ยกมือให้ เอาเสียงผู้แทนราษฎรมานับคะแนนดูใหม่ก็ชนะ เพราะฉะนั้นผมว่าเลิกพูดเถอะครับว่าท่านไม่ยึดโยงประชาชน ไปถากถางในทางที่ไม่ดี ทุกคนมีศักดิ์ศรีเท่าเทียมกัน ก็หวังเป็นอย่างยิ่งว่าสังคมไทยเราจะสงบ เกิดความเรียบร้อย ช่วยกันสร้างบ้านสร้างเมือง เพื่อให้บ้านเมืองของเราสามารถอยู่ด้วยกันด้วยความสงบร่มเย็นต่อไป ขอบพระคุณมากครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ท่านต่อไป คุณเสรี สุวรรณภานนท์ หลังจากนั้นก็จะเป็นกลุ่มที่ ๑๒ คุณครูมานิตย์ สังข์พุ่ม คุณชุมพล จุลใส พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช ขอเชิญคุณเสรีครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ต้องกราบเรียนท่านประธานครับ เกี่ยวกับญัตติการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญที่เสนอมา ๖ ญัตตินั้น ผมว่าเป็นเรื่องที่ต้องพิจารณากันให้ดีให้ถี่ถ้วน แต่ก่อนที่จะพูดในเนื้อหารายละเอียดลึกลงไปนะครับ ต้องกราบเรียนท่านประธานด้วยความเคารพครับ ว่าจากการที่ได้เริ่มประชุมกันมาก็ดี หรือก่อนหน้าที่จะเริ่มประชุม จากข้อกล่าวอ้างพูดถึงสมาชิกวุฒิสภาไปในแนวทางที่ให้ร้าย พูดไปในทางที่ทำให้คนฟัง ไม่ว่าจะในสภาเองหรือประชาชนทั่วไปที่ถ่ายทอดออกไปข้างนอก รับฟังแล้วมีความรู้สึกได้ว่าสมาชิกวุฒิสภามาจากการแต่งตั้งของคนที่รัฐประหาร เข้ามาแล้วเป็นเผด็จการ ไม่เชื่อมโยงกับพี่น้องประชาชน อีกหลายเรื่องครับ

ที่หยิบยกพูดถึงในแนวทางที่ทำให้วุฒิสภาเสียหาย แต่ก็ต้องใช้เวลาตรงนี้ที่ต้องกราบเรียนถึงความเข้าใจให้ตรงกันก่อน หรือให้เห็นก่อนว่าสิ่งที่ถูกกล่าวอ้างกล่าวขานนั้นวุฒิสภาหรือสมาชิก ส.ว. ทุกคนที่เข้ามาทำหน้าที่ หลายท่านหรือมีบางท่านก็พูดแล้วว่าการที่พวกเราเข้ามา เข้ามาไม่ใช่มาจากอำนาจเผด็จการ แต่เป็นการเข้ามาจากการใช้อำนาจที่รัฐธรรมนูญสถาปนาหรือรัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้ และรัฐธรรมนูญที่ใช้อยู่ในปัจจุบันคือรัฐธรรมนูญที่ผ่านการทำประชามติของคนทั่วประเทศโดยเสียงข้างมากมาแล้ว ----------

- ๙๙/๑

เพราะฉะนั้นอย่างไรก็ตามนะครับท่านประธาน การที่เราเป็นสมาชิกวุฒิสภานั้นเราก็คือเข้ามาทำหน้าที่ตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้แทนพี่น้องประชาชนทั้งประเทศ แต่สิ่งที่ถูกหยิบยกขึ้นมา เพื่อจะทำให้เกิดความไม่ชอบธรรมเกิดขึ้น ก็คือมักจะกล่าวอ้างว่าสมาชิกวุฒิสภาไม่เชื่อมโยงกับประชาชน ไม่ได้มาจากประชาชน ประชาชนไม่ได้เลือกตั้งเข้ามา แต่ความเชื่อมโยงของประชาชนนะครับท่านประทาน อย่างที่ผมกราบเรียนแล้วว่าความเชื่อมโยงที่สมาชิกวุฒิสภามาดำรงตำแหน่งทำหน้าที่ในขณะนี้ได้ อาจจะไม่ได้มาจากประชาชนโดยตรง แต่มาจากรัฐธรรมนูญที่ประชาชนทำประชามติโดยเสียงข้างมาก ก็ต้องกราบเรียนครับท่านประธาน การที่สมาชิกวุฒิสภาได้เข้ามาทำหน้าที่นั้นมาจากการแต่งตั้งของ คสช. จริงครับท่านประธาน แต่การแต่งตั้งของ คสช. นั้นไม่ใช่ คสช. อยู่ ๆ ก็มาแต่งตั้งโดยไม่มีเหตุไม่มีผลหรือไม่มีที่มาที่ไป ในช่วงที่ คสช. เข้ามาทำหน้าที่ เข้ามาโดยการเห็นพ้องต้องกันของคนส่วนใหญ่ในประเทศ จะมีคนชอบหรือไม่ชอบ แต่ก็เป็นเสียงส่วนใหญ่เข้ามาในภาวะประเทศบ้านเมืองมีวิกฤติมีปัญหา แล้วเข้ามาแก้ปัญหาจนกระทั่งมีรัฐธรรมนูญอย่างที่ผมกราบเรียนท่านประธานแล้วนะครับเกิดขึ้น แล้วประชาชนในช่วงเวลานั้นก็คือเห็นพ้องต้องกันที่ให้มีรัฐธรรมนูญ เห็นพ้องต้องกันให้ คสช. ทำหน้าที่เลือกบุคคลมาเป็นสมาชิกวุฒิสภา ก็มาจากพี่น้องประชาชนทั้งนั้นละครับ ไม่ใช่อยู่ ๆ เดินเข้ามาเฉย ๆ เพราะฉะนั้นที่ผมกราบเรียนเพื่อให้ทำความเข้าใจนะครับ ว่าสิ่งที่ท่านกล่าวอ้างกล่าวขานนั้นอย่าพูดครึ่งเดียว พูดเอาดีใส่ตัวเอาชั่วให้คนอื่น แล้วก็ทำกันอยู่ลักษณะอย่างนี้ นี่คือการเมืองเก่า ๆ ไม่ใช่การเมืองใหม่อย่างที่พูดถึง ไม่ได้ทำให้ประเทศเจริญ ไม่ได้ทำให้สังคมก้าวหน้า ไม่ได้ทำให้เกิดสิ่งดีงามขึ้นในบ้านเมือง ท่านประธานครับ ผมเคยเป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ เคยเป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ บรรยากาศของการที่จะให้มีรัฐธรรมนูญใหม่เกิดขึ้น มันไม่ได้เป็นอยู่อย่างในปัจจุบันเลยครับ บรรยากาศ สถานการณ์บ้านเมืองในช่วงที่มีรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ นั้นเป็นบรรยากาศที่ประชาชนคนไทยเห็นพ้องต้องกันทั้งประเทศ เห็นพ้องต้องกันให้มีการปฏิรูปการเมือง เห็นพ้องต้องกันให้มีรัฐธรรมนูญฉบับใหม่เกิดขึ้น หลังจากที่ ส.ส.ร. ซึ่งตอนนั้นผมเป็น ส.ส.ร. ปี ๒๕๔๐ ด้วยนะครับ เมื่อได้ร่างเสร็จแล้วก็เสนอรัฐสภา ตอนนั้นท่านประธานเองก็เป็นสมาชิกรัฐสภาในช่วงนั้น ถ้ารัฐสภาไม่เห็นด้วย

รัฐธรรมนูญก็จะถูกส่งไปทำประชามติ แต่ปรากฏว่าในช่วงเวลานั้นพี่น้องประชาชนทั้งประเทศรณรงค์ธงเขียวครับท่านประธาน และในช่วงเวลานั้นนักการเมืองส่วนใหญ่ในสภาก็ใช่ว่าจะชอบรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ก็ไม่ชอบเช่นเดียวกัน แต่ด้วยพลังของพี่น้องประชาชนธงเขียวร่วมกันกดดันจนรัฐสภาในช่วงนั้นผ่านรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ บรรยากาศในช่วงนั้นมันไม่ได้เกิดความแตกแยกในบ้านเมืองเลยครับท่านประธาน มันแตกต่างจากภาวะวิกฤติที่เกิดขึ้นในบ้านเมืองอยู่ในขณะนี้ ซึ่งก็มาจากความเห็นที่แตกต่างของบุคคลของกลุ่มคนหรือจากพี่น้องประชาชน ----------

มันเลยเกิดมีปัญหา ว่าถ้าเกิดมีรัฐธรรมนูญเกิดขึ้นในช่วงเวลานี้บ้านเมืองจะสงบเรียบร้อยไหม เพราะฉะนั้นมันเป็นโจทย์สำคัญเหมือนกัน ไม่ใช่เราเอาแต่เรียกร้องว่าให้มีรัฐธรรมนูญ ให้มี ส.ส.ร. ต้องมาจากการเลือกตั้งจากพี่น้องประชาชน พูดน่ะมันสวยหรูครับ พูดไปแล้วมันดูดี ว่ามาจากพี่น้องประชาชน แต่กระบวนการเราต้องคิด เราเป็นสมาชิกรัฐสภา เรามาทำหน้าที่แทนพี่น้องประชาชนทั้งประเทศ เราต้องคิดว่าสิ่งที่เราจะตัดสินใจนั้น มันต้องตัดสินใจกันด้วยเหตุผล มันต้องตัดสินใจด้วยข้อมูล ต้องตัดสินใจอยู่บนพื้นฐานของประโยชน์ของคนทั้งประเทศ นี่คือภารกิจสำคัญ ท่านประธานครับ บางทีอย่างที่ผมกราบเรียนว่า ส.ส. ส.ว. ที่ทำหน้าที่อยู่ในปัจจุบัน บอกว่าไม่ได้มีความเชื่อมโยงจากพี่น้องประชาชน จึงขาดความชอบธรรมที่จะทำหน้าที่ แล้วก็ขาดความชอบธรรมไม่เหมาะสมที่จะทำหน้าที่เลือกนายกรัฐมนตรี หรือทำหน้าที่ตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ในบทเฉพาะกาล สิ่งที่ผมจะกราบเรียนท่านประธานครับ ว่าสิ่งที่ท่านบอกว่า ส.ว. ต้องมาจากประชาชน ต้องมีความเชื่อมโยงจากพี่น้องประชาชนถึงจะทำหน้าที่ได้ดี เป็นไปตามที่ท่านคิด เป็นไปตามที่ท่านประสงค์นั้น ผมต้องกราบเรียนครับท่านประธาน หลังจากที่ใช้รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ แล้ว เป็นรัฐธรรมนูญฉบับแรกที่กำหนดให้สมาชิกวุฒิสภามาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน ก่อนหน้านี้มีวุฒิสภามาตั้งหลายสิบปี สมาชิกวุฒิสภาก็มาจากการแต่งตั้งทั้งนั้นละครับ เขาถึงได้กำหนดที่มาของ ส.ส. กับ ส.ว. ให้มันต่างกัน ถ้าบอกว่าให้ ส.ว. มาจากการเลือกตั้ง เขาก็บอกว่ามี ส.ส. สภาเดียวก็พอ ก็เคยพูดกันถึงขนาดนั้นถ้าท่านประธานจำได้ ผมเชื่อว่าท่านประธานอยู่ในเหตุการณ์ตลอด หลังจากที่รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ประกาศใช้ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้งครั้งแรก รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ไม่ได้ห้ามที่จะให้ ส.ส.ร. ไปสมัครเป็นสมาชิกวุฒิสภา ผมเองก็ไปสมัครเป็นสมาชิกวุฒิสภาของกรุงเทพมหานคร ได้รับการเลือกตั้งจากพี่น้องประชาชนในกรุงเทพมหานคร ซึ่งขณะนั้นมีกำหนดให้มี ส.ว. ในกรุงเทพมหานคร ๑๘ คน ผมก็ได้รับการเลือกตั้ง ไม่ใช่ว่าผมจะห่างเหินจากพี่น้องประชาชน ผมก็ใกล้ชิดกับพี่น้องประชาชน พี่น้องประชาชนเห็นว่าผมเหมาะสมเขาก็เลือกผมมาทำหน้าที่เป็นสมาชิกวุฒิสภา แต่พอมาทำหน้าที่สมาชิกวุฒิสภามันก็มีปัญหาที่ท่านบอกรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ดีที่สุด ผมก็เชื่อว่าดีที่สุดเพราะผมเป็นคนร่าง แต่พอเอามาใช้ผมก็ไปใช้ เพราะผมจะได้ดูว่าที่ผมทำมานั้นมันเป็นอย่างไร ท่านประธานยืนยันได้ละครับ

ผมกล้าจะยืนยันได้เลยว่าท่านประธานทราบถึงปัญหา ว่าการที่เลือกตั้งมาจากประชาชน ฐานที่มามาจากฐานที่มาของ ส.ส. พอมาจาก ส.ส. มันก็เลยกลายเป็น เขาเรียกว่าอะไรครับ เขาก็เลยเรียกว่าสภาผัวเมีย สภาหมอนข้าง สภาญาติโยม ถูกสื่อมวลชนลงข่าวหน้า ๑ ในขณะนั้น ถูกดูหมิ่นดูแคลนทุกวัน ท่านประธานจำได้ไหมครับ ถามว่าทำไมถึงดูถูกอย่างนั้น ก็เพราะ ส.ว. ที่มาจากการเลือกตั้ง มาจากการเลือกตั้งนะครับ ผมก็มาจากการเลือกตั้ง ยึดโยง ไม่ใช่ยึดโยงกับพี่น้องประชาชนอย่างเดียว แต่ยึดโยงกับพรรคการเมือง และพอมาทำหน้าที่ทำอย่างไรครับ แยกกันออกไหม มันก็แยกไม่ออก พอแยกไม่ออก ส.ว. ในสมัยนั้น ทำหน้าที่สำคัญคือหน้าที่อะไร ทำหน้าที่สำคัญในขณะนั้นก็คือเลือกองค์กรอิสระ ----------

พอเลือกองค์กรอิสระ ส.ว. ก็ถูกแทรกแซง มาจากการเลือกตั้งนะครับ ส.ว. รับเงินเดือนบางส่วน เกือบ ๆ ครึ่งหนึ่งของสภารับเงินจากพวก ส.ส. นั่นละครับทุกเดือน ถ้าผมพูดผิดประธานแย้งได้เลยครับ เพราะผมเชื่อว่าประธานก็อยู่ในช่วงนั้น ส.ว. ก็ขาดอิสระ เวลาไปเลือกองค์กรอิสระ องค์กรอิสระก็ถูกแทรกแซง เพราะตอนแรกเขาไม่มองหรอกครับ เขามองว่า ส.ว. อยากเลือกใครก็เลือก จะเลือกองค์กรอิสระอะไรก็เลือก แต่พอเลือกไปแล้วมีอิทธิฤทธิ์ค พอมีอิทธิฤทธิ์แล้วทำอย่างไรจะแก้ปัญหา ก็ต้องแทรกแซงครับ เข้าไปดูแล ส.ว. ให้ ส.ว. เลือกองค์กรอิสระ องค์กรอิสระมันก็เลยไม่อิสระ มันก็เลยกลายเป็นวิกฤติของประเทศ ผมจำได้นะครับ ท่านประธานเคยพูดสัมภาษณ์เป็นข่าวด้วยซ้ำไป ว่า ส.ว. ในช่วงนั้นมีบุคคลรับเงิน ๖๐-๘๐ คน อันนี้ผมพูดเพราะผมพูดถึงประธาน ตอนท่านประธานไปประชุมอะไรสักอย่างหนึ่งที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ช่วงนั้นแล้วนักข่าวก็ไปสัมภาษณ์ท่าน นี่คือข้อเท็จจริงครับ ที่ผมกราบเรียนผมไม่ได้ย้อนความไปหรอกว่าคนที่แล้วมันถูกมันผิดอย่างไร แต่ผมกำลังจะเรียนให้ทราบว่าสิ่งที่รัฐธรรมนูญได้มีการเปลี่ยนแปลงมันพัฒนามาจากปัญหาที่เกิดขึ้นในบ้านเมือง เพราะฉะนั้นสิ่งที่เราคิดว่าอะไรที่มันดีที่สุดแล้วเราก็กล่าวอ้างตลอดว่าสิ่งที่ดีที่สุดคือมาจากประชาชน บางครั้งมันมีข้อจำกัดครับ มีข้อจำกัดมีปัญหาให้กับประเทศ ให้กับบ้านเมือง รัฐธรรมนูญก็เลยพัฒนา เพราะมันเกิดปัญหาแล้วจะทำอย่างไรละครับ มันก็ต้องแก้กันไป จนกระทั่งมีรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ครับท่านประธาน รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ผมก็เป็น ส.ส.ร. อีกครับ อยู่ในแวดวงนี้แหละเพราะเห็นปัญหาเยอะ เวลาไปทำรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ มันก็เลยต้องกลับมาคิดว่าตอนปี ๒๕๔๐ นั้น ส.ว. มาจากการเลือกตั้งขาดความเป็นอิสระ วิธีการแก้ปัญหารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ทำอย่างไรครับ ก็ให้มี ส.ว. อีกละครับ เพราะต้องเป็นสภาที่คานอำนาจกันระหว่าง ส.ส. กับ ส.ว. ส.ว. ในช่วงนั้นรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ก็เลยถูกกำหนดขึ้นมาให้มาจากการเลือกตั้งครึ่งหนึ่ง ให้มาจากการสรรหาอีกครึ่งหนึ่ง เห็นไหมครับท่านประธาน เลือกตั้งมาดี ๆ ถ้ามันดีจริงมันไม่ถูกพัฒนามาเป็นเหลืออย่างละครึ่ง มันเลยกลายเป็นปลา ๒ น้ำเกิดขึ้นมาอีก เวลาเข้าไปทำงานด้วยกันส่วนหนึ่งมาจากเลือกตั้งของประชาชน อีกส่วนหนึ่งมาจากพี่น้องประชาชนแต่งตั้งเข้ามา แล้วมันก็เป็นปัญหาอีก ตอน ส.ว. ปี ๒๕๕๐ เมื่อปี ๒๕๔๐ บอกให้เลือกองค์กรอิสระ พอขาดอิสระ พอปี ๒๕๕๐ ทำอย่างไร เขียนเลย ส.ว. ปี ๒๕๕๐

ห้ามเป็นญาติ ห้ามเป็นผัวเมีย ห้ามเป็นพ่อลูก แม่ลูกกัน เขียนไปถึงขนาดนั้นเพื่อป้องกันปัญหาไม่ให้มันเกิดความเชื่อมโยงระหว่าง ๒ สภา นี่คือปัญหาครับท่านประธาน พอเวลา ส.ว. มาทำหน้าที่ก็ไม่ให้ทำหน้าที่ ไปเลือกองค์กรอิสระไม่ให้แล้วเพราะมันขาดอิสระ เลยกำหนดว่า ส.ว. ในรุ่นนั้นให้ทำหน้าที่เฉพาะเห็นชอบ แล้วก็ให้ความสำคัญคนเลือกไปอยู่ที่กรรมการสรรหา แล้วถ้า ส.ว. ไม่เห็นชอบส่งเรื่องคืนกรรมการสรรหา กรรมการสรรหายืนยันในมติของตัวเองให้เป็นไปตามกรรมการสรรหา ลดอำนาจ ส.ว. ไปอีก เห็นไหมครับท่านประธาน เพราะฉะนั้นรัฐธรรมนูญจะออกมาในรูปแบบใดก็ตามมันอยู่กับสภาพปัญหาของประเทศ อยู่กับสภาพปัญหาในแต่ละช่วงเวลา อยู่กับสภาพปัญหาว่าในช่วงเวลานั้น ๆ บ้านเมืองต้องการอะไร มันก็ออกเป็นแบบนั้น แต่รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ได้บัญญัติไว้ให้ ส.ว. มาจาก คสช. ก็เพราะว่ามันเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นโดยความเห็นพ้องต้องกันของพี่น้องประชาชนทั้งประเทศ เขาก็เลยไม่ได้ให้มาจากการเลือกตั้ง ----------

เพราะที่ผ่านมาเลือกตั้งก็เป็นปัญหา สรรหา แต่งตั้งก็เป็นปัญหา บ้านเมืองไทยมันก็อย่างนี้ละครับ เพียงแต่ว่าในแต่ละช่วงเวลานั้นมันเกิดอะไรขึ้น ก็แก้ปัญหาเป็นช่วง ๆ เวลาไป ท่านประธานครับ สิ่งที่สมาชิกวุฒิสภาได้ทำหน้าที่มา ก็พยายามทำหน้าที่อยู่บนพื้นฐานของการรักษาผลประโยชน์ของพี่น้องประชาชนทั้งประเทศ ไม่ได้มองหรอกครับ ว่าเวลาแต่งตั้งมาแล้วจะถูกมองว่าคนแต่งตั้งนั้นจะต้องเป็นพวกเดียวกัน จริง ๆ ก็คงพวกเดียวกันครับท่านประธาน ถ้าไม่เป็นพวกเดียวกันคงไม่ตั้งเข้ามาหรอก เพราะมันเป็นเรื่องของการแต่งตั้ง เขาต้องเลือกคนที่เขาไว้ใจแล้วเห็นได้ว่ามีความรู้ความสามารถในการทำหน้าที่กันได้ ก็เลือกกันเข้ามาแต่งตั้งกันเข้ามา ผมว่ามันก็คือเรื่องปกติ ถ้าเราไปพูดว่าไม่เกี่ยวข้องกัน อะไรกัน เราก็โกหก นี่คือสิ่งที่ผมกราบเรียนเพื่อให้สมาชิกก็ดี ให้พี่น้องประชาชนทั้งประเทศก็ดีได้เข้าใจครับ ว่าการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภานั้นมันมาแต่ละช่วงเวลา มันมาตามความเหมาะสมของสถานการณ์ของบ้านเมือง มันไม่มีอะไรดีที่สุดหรือแย่ที่สุดหรอกครับ ดังนั้นในส่วนข้อเรียกร้องต่าง ๆ ที่นำเสนอกันมา หรือเป็นญัตติที่เสนอให้พิจารณา ผมต้องกราบเรียนว่าผมเป็น ส.ส.ร. มา ๒ ครั้งแล้วครับ แล้วก็มีส่วนร่วมในการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญตอนเป็น สปช. สปท. อะไรทั้งหลาย ก็สัมผัสกับเรื่องเหล่านี้ละครับ แต่สิ่งที่เป็นห่วงเป็นใยก็คือการจะให้มีรัฐธรรมนูญในช่วงเวลานี้นะครับ มันก็มีคำถามเหมือนกัน ว่ามันเป็นข้อเสนอที่ได้ประโยชน์กับประเทศชาติกับพี่น้องประชาชนจริงไหม ถ้าหากว่าเรามีข้อเสนอในทางที่ได้ประโยชน์ส่วนตน ไม่ได้ดูแลพี่น้องประชาชนหรือให้ประโยชน์กับพี่น้องประชาชนจริง เราก็ควรที่จะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ พิจารณาอย่างสมเหตุสมผล ผมก็ไม่อยากที่จะไปชี้นำถึงขนาดว่ามันจะสรุปอย่างไร แต่อย่างไรก็ตาม ในข้อเสนอญัตติในเรื่องที่เสนอให้มี ส.ส.ร. นั้น อย่างที่ผมกราบเรียนท่านประธานแล้ว จริง ๆ ผมก็ให้ความสำคัญกับการเป็น ส.ส.ร. แต่ในบรรยากาศปัจจุบัน ท่านประธานลองดูนะครับ ว่าบรรยากาศปัจจุบันในประเทศเราช่วงนี้เป็นช่วงที่ออกมาเรียกร้องกันในทางการเมืองสูง แล้วก็เรียกร้องให้ ส.ส.ร. มาจากการเลือกตั้งของพี่น้องประชาชน ผมก็นึกภาพครับท่านประธาน ผมนึกภาพไปว่าถ้าเกิด ส.ส.ร. มาจากพี่น้องประชาชน ซึ่งไม่ใช่เรื่องน่ารังเกียจนะครับ ไม่ใช่เรื่องน่ารังเกียจ เป็นน่ายินดีด้วยซ้ำไป ว่า ส.ส.ร. ถ้ามาจากประชาชนได้ดี แต่มันจะเกิดอะไรขึ้น ดังนั้น ส.ส.ร. ที่จะเกิดขึ้น แนวโน้มโอกาสมันมาจากไหนล่ะครับ มันก็จะมาจากพรรคการเมืองนี่แหละ

เพราะว่าฐานเสียง เขาหาเสียงกัน เขามีหัวคะแนน เขามีวิธีการที่จะทำให้มาจากการเลือกตั้งให้ชนะ แล้วในที่สุดแล้วผมอาจจะเห็น ส.ส.ร. ครั้งแรกที่มาจากการเลือกตั้งซื้อเสียงมากที่สุด มันมีโอกาสเกิดขึ้นได้ แต่ตรงนั้นไม่ค่อยกังวลใจเท่าไร เพราะว่าอย่างไรก็ผ่านพี่น้องประชาชน แล้วเราก็อ้างพี่น้องประชาชน แล้วเราก็อิงพี่น้องประชาชน แต่สิ่งที่ผมกังวลครับท่านประธาน ในขณะที่เกิดความเห็นแตกแยก ความเห็นในทางการเมือง ความเห็นโดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ผมกังวลใจมากที่สุดก็คือความเห็นในเรื่องของดูหมิ่นใส่ร้ายสถาบัน ผมเป็นห่วงเป็นใยในเรื่องเหล่านี้ แล้วมีข้อเสนอคิดไปไกล ผมคงไม่ต้องพูดถึงนะครับ ทุกคนรู้ดีว่าคิดไปไกลขนาดไหน มันเป็นเรื่องที่พูดกันไกลมาก ก้าวไกลจริง ๆ ขยับตัวก็เป็นเรื่องเหล่านี้

(นายธีรัจชัย พันธุมาศ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ได้ยืนและยกมือขึ้น)

นายธีรัจชัย พันธุมาศ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ ผมขออนุญาตประท้วงครับ ผม ธีรัจชัย พันธุมาศ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล ผมขอประท้วงท่านผู้อภิปรายที่พาดพิงมาถึงเอ่ยชื่อถึงพรรคก้าวไกล แล้วก็พยายามพูดถึงเรื่องดูหมิ่นสถาบัน พูดถึงเรื่องการซื้อเสียง ตรงนี้เป็นเรื่องของการใส่ร้ายตามข้อบังคับ ข้อ ๔๘ จำเป็นจะต้องถอน เพราะว่าการที่ท่านพูด ท่านแสดงความคิดเห็นอะไรไม่ใช่เรื่องแปลกเป็นความเห็นของท่าน แต่ท่านจะจินตนาการเองแล้วมาใส่ร้ายพรรคอื่นถึงเรื่องสำคัญขนาดนี้ ผมเชื่อว่าท่านเป็นผู้มีวุฒิภาวะน่าเชื่อถือคนหนึ่ง ไม่ควรจะกล่าวใส่ร้ายคนอื่น ขอให้ท่านได้โปรดถอนในคำเหล่านี้ด้วยครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : คำว่า พรรคก้าวไกล ให้ถอนนะครับ คำอื่นไม่เป็นอะไรครับ

นายธีรัจชัย พันธุมาศ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ส่วนอื่นด้วยครับ ส่วนที่มากล่าวหาในส่วนนี้ ถ้าบอกว่าดูหมิ่นสถาบัน นั่นแสดงว่าท่านประธานปล่อยให้เขาใส่ร้ายว่าพรรคก้าวไกลดูหมิ่นสถาบันหรือครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : มิได้ครับ อย่าไปเอ่ยถึงพรรคก้าวไกลในทำนองที่เป็นการดูหมิ่น

นายธีรัจชัย พันธุมาศ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ขอให้ถอนตรงนี้ด้วยครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : แต่ว่าเรื่องซื้อเสียงนั้นไม่ได้ระบุครับ

นายธีรัจชัย พันธุมาศ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ตรงนั้นตัดก็ได้ไม่เป็นอะไรครับ แต่ว่าเรื่องของดูหมิ่นสถาบันผมขอให้ถอน เพราะมันใกล้กันในส่วนนี้ จะทำให้พ่อแม่พี่น้องประชาชนนั้นเข้าใจคลาดเคลื่อนได้ เพราะการประชุมวันนี้เป็นการถ่ายทอดสดครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ท่านเสรีพูดถึงพรรคก้าวไกลในเรื่องนี้หรือเปล่าครับ ถ้าไปเอ่ยชื่อพรรคก้าวไกลแล้วก็พูดถึงเรื่องหมิ่นอะไรนี่ก็ขอความกรุณาได้ถอนเถอะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ท่านประธานที่เคารพครับ ถ้าผมผิดผมไม่ขัดข้องที่จะถอน แต่ผมต้องกราบเรียนท่านประธานครับ ท่านไปเปิดย้อนดูเทป (Tape) ได้เลย ผมขอบคุณที่ท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล ออกมาประท้วงผมว่าผมพูดถึงพรรคก้าวไกล ไปฟังเถอะครับ ผมไม่ได้พูดถึงว่าพรรคก้าวไกลซื้อเสียง ผมไม่ได้พูดถึงว่าพรรคก้าวไกลดูหมิ่นสถาบัน แต่ผมใช้ภาษาไทย ผมบอกว่าเหตุการณ์นี้มันเกิดขึ้น แล้วมันก็ก้าวไกล ก้าวไกลก็คือมันเป็นภาษาไทยธรรมดาครับ ถ้าผมเอ่ยคำว่าพรรคก้าวไกลนั่นคือพรรคท่าน เพราะฉะนั้นผมพูดไม่ได้เลยหรือครับคำว่าก้าวไกลว่ามันหมายความว่าอะไร ผมไม่ได้เอ่ยชื่อพรรคเลยนะครับ แต่ท่านก็มาออกหน้าออกรับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ท่านเสรีครับ บังเอิญไปใช้คำว่าก้าวไกล ก็ถอนเสียก็แล้วกันคำนี้ ส่วนเรื่องซื้อเสียงนั้นผมก็ฟังว่าท่านไม่ได้พูดถึงพรรค แต่ท่านพูดถึงเรื่องของที่มา

นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ท่านประธานช่วยบอกผมนิดหนึ่งว่าผมพูดว่าพรรคก้าวไกลหรือเปล่าครับ

นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ ผมขอประท้วงครับ จริง ๆ แล้วดีชั่วอยู่ที่ตัวทำ สูงต่ำอยู่ที่ทำตัวครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ท่านเสรีครับ ถอนเสียเถอะครับคำว่าก้าวไกล ถอนเถอะครับ

นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ถ้าไม่ถอนคำพูด ผมขออนุญาตถอนหงอกนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ท่านประธานครับ ถ้าหากว่าผมพูดว่าพรรคก้าวไกลคือผมผิด ผมพูดภาษาไทย

นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ภาษาไทยแต่ไม่ใช่ภาษาคนครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ว่าสถานการณ์เหตุการณ์บ้านเมืองมันก้าวหน้าก้าวไกล

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : เอาละครับ เขาไปคิดว่าเขาครับถอนเถอะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : เขาคิดของเขา แล้วจะให้ผมคิดตามเขาด้วยหรือครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ถอนเถอะครับ

นายธีรัจชัย พันธุมาศ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานมาบอกว่าเขาคิดว่าเขาไม่ใช่ แต่เรื่องการพูดอย่างนี้มันใช้ลิ้นในการที่จะให้ร้ายเหมือนส่อไปในทางที่จะให้คนเข้าใจคลาดเคลื่อนได้ ผมก็เลยขออนุญาตท่านครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ท่านธีรัจชัยครับ เขาไม่ได้ใช้คำว่าพรรคเลยนะครับ

นายธีรัจชัย พันธุมาศ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ขออนุญาตท่านประธานครับ ขอให้เขาถอนครับ ผมไม่ได้อะไรมาก ใน ๒ คำนี้ คำว่าดูหมิ่นใส่ร้ายสถาบัน แล้วก็มาเอาพรรคก้าวไกลไปพูดใกล้ ๆ อย่างนี้เหมือนกับเจตนากรรมเป็นเครื่องชี้เจตนา เจตนานี่ส่อไปในทางที่จะให้คนเข้าใจผิดว่าพรรคก้าวไกลนั้นดูหมิ่นใส่ความ การใช้ลิ้น ใช้วาทศิลป์ พลิกลิ้นไปมา ถ้าเป็นนักการเมืองที่เด็ก ๆ ไม่เป็นอะไรหรอก แต่ท่านเป็นผู้ใหญ่นะครับ ท่านจะทำอย่างนั้นหรือครับ ให้คนรู้สึกว่าท่านพลิกลิ้นไปพลิกลิ้นมาอย่างนั้นหรือครับ ผมคิดว่าเราถอนดีกว่าไหมครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ท่านเสรีถอนเสียเถอะครับ คำว่าก้าวไกล ทำให้เขาคิดว่าหมายถึงชื่อพรรคเขา

นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ท่านประธานครับ ผมเป็นผู้ใหญ่แล้วนะครับ ผมไม่ได้คิดแบบเด็ก ๆ อย่างที่เขาคิดหรอกครับ ผมไม่ได้พูดว่าพรรคก้าวไกลเลยนะครับ แล้วมันเป็นภาษาไทยธรรมดานะครับ ถ้าอย่างนั้นแสดงว่าผมไปพูดว่าผมนี่ภูมิใจว่าผมเป็นคนไทย ผมก็พูดไม่ได้ เพราะจะไปเจอภูมิใจไทยอีก แล้วจะให้ผมพูดอย่างไรครับท่านประธาน ก็เขาตั้งชื่อพรรคมาใช้ภาษาที่ชาวบ้านเขาใช้กัน

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : คุณเสรีครับ ไม่อย่างนั้นไม่จบนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ท่านประธานจะให้ผมถอนอะไรผมก็ยังงง เพราะว่าผมไม่ได้พูดคำว่าพรรคก้าวไกล แล้วท่านบอกให้ผมถอนพรรคก้าวไกล

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ถอนคำว่าก้าวไกลครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ถอนคำว่าก้าวไกลแล้วผมพูดก้าวหน้าได้ไหมครับ ก็ไม่ได้อีกหรือเปล่าครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ถอนคำว่าก้าวไกลเถอะครับถอนคำนี้ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : แล้วผมจะถอนอย่างไรผมว่าเรื่องนี้มันพัฒนา มันก้าวไกลไปนี่นะครับแล้วมันเป็นภาษาไทย

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : เขาคิดว่าเป็นการระบุชื่อพรรคเขาอย่างไรครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ผมก็แปลกใจว่าท่านประธานให้ผมถอนภาษาไทยที่ผมไม่ได้พูดถึงพรรคก้าวไกล

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ท่านเสรี ถ้าอย่างนั้นนะครับ ผมคิดว่าเท่าที่ผมฟังท่านก็ไม่ได้เอ่ยชื่อพรรคหรอก แต่ว่าท่านธีรัจชัยไปคิดว่าการเอ่ยคำว่าก้าวไกลหมายถึงพรรคของท่านนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ก็ท่านร้อนตัวอย่างไรท่านประธาน

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : อย่าไปมีเรื่องมากเลยครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ถ้าคนไม่ทำไม่เกี่ยวข้องก็ไม่ต้องรู้สึกอะไรอยู่แล้วครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ท่านถอนคำว่าก้าวไกลนะครับถอนคำนั้น

นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ผมไม่ได้พูดถึงพรรคก้าวไกลครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ไม่ใช้คำว่าพรรค แต่เมื่อเขารู้สึกว่าเป็นชื่อพรรคเขา

นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : อย่างนั้นอีกหน่อยผมพูดอะไรทุกคนคิดว่าผมพูดถึงเขา ผมต้องถอนหมดไหมท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ไม่ครับ มันแล้วแต่จังหวะ แล้วแต่สถานการณ์ แล้วแต่เรื่องที่เรากำลังอภิปรายครับ ท่านเสรีถอนด้วยครับ ถอนคำนี้คำเดียวครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : เมื่อสักครู่นี้ครับท่านบอกว่า ส.ว. เหมือนคนพิการ ดูถูกคนพิการอีก ผมยังไม่กล้าจะว่าอะไรท่านเลย ทั้ง ๆ ที่เขาพูดถึง ส.ว. ชัด ๆ นี่ผมไม่ได้พูดถึงพรรคก้าวไกล แต่เขาบอกให้ผมถอนผมก็ยังงงครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : กรณีคนพิการผมท้วงให้แล้วเขาถอนไปแล้วครับ เพราะฉะนั้นเมื่อเขารู้สึกว่าเป็นชื่อพรรคของเขา มันเป็นจังหวะที่เราไปอภิปรายเรื่องนี้กันอยู่ก็คงรู้สึกอย่างนั้น ท่านเสรีไปถอนคำนี้เถอะครับ แล้วคำอื่นไม่ต้องถอนครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ผมก็ยังงง ๆ ครับท่านประธาน ผมก็เพิ่งเจอ ผมอยู่ในสภามา

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ท่านไม่ถอนใช่ไหมครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ไม่ใช่ไม่ถอนท่านประธาน เราต้องทำความเข้าใจกันก่อนว่าสิ่งที่ผมพูดมันผิด ท่านวินิจฉัยบอกผมผิดก่อนครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : พอแล้วครับ ได้อธิบายพอสมควรแล้วไม่อยากให้เสียเวลามากกว่านี้ครับ จะได้จบนะครับ เชิญอภิปรายต่อครับ ถอนคำนั้นเสียก่อนบังเอิญมันไปปนอยู่กับคำหมิ่นอะไรพวกนี้ก็เลยทำให้ไปนึกว่าเป็นพรรคของท่าน ก็ถอนคำนี้เสียเพราะไม่ใช่หมายความว่าคำนี้ไม่ให้ใช้ แต่เมื่อไปคิดว่าเป็นเรื่องพรรคการเมืองก็ถอนเถอะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ก็ผมไม่ได้เอ่ยถึงพรรคเลยท่านประธาน ผมงงจริง ๆ ท่านประธานว่าถ้าผมเอ่ยถึงพรรคนะครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ท่านเสรีถอนไหมครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ผมก็เชื่อประธานนะครับแต่ผมไม่เต็มใจนะครับ ผมถอนครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ผมก็รู้ว่าไม่เต็มใจ ไม่เป็นอะไรครับถอนแล้วครับ เชิญอภิปรายต่อครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : เวลาของ ส.ว. จะโดนตัดไปด้วยหรือเปล่าครับตอนที่ท่านประธานให้ผมถอนนี้ครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ไม่เป็นอะไรครับ เชิญอภิปรายต่อครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ไม่เป็นอะไรแล้วนะครับ ขอบพระคุณครับท่านประธาน ผมก็กราบเรียนครับท่านประธาน ว่าการที่ เมื่อสักครู่ผมพูดถึงไหนแล้วท่านประธาน

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ถึงก้าวไกล แล้วก็ถอนแล้วครับ เชิญต่อครับ ท่านเสรีพูดถึงเรื่องการซื้อเสียง การอะไร ผมฟังอยู่ตลอดนะครับ แต่ว่าในความหมายนั้นท่านพูดถึงกรณีที่มาจากการเลือกตั้งและพูดถึง ส.ส.ร. ที่จะมาก็อาจจะมาจากการเมืองและท่านคิดว่าอาจจะมาจากซื้อเสียงอะไรนี้ครับ ท่านจำไม่ได้ ผมจำได้ครับ เชิญต่อครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : กราบขอบพระคุณท่านประธานครับ ก็อย่างที่ผมกราบเรียนครับ ว่าการที่เราจะมีสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญที่มาจากการเลือกตั้งมันก็มีผลกระทบกับหลายส่วนที่ผมห่วงและกังวลใจก็คือเมื่อการเลือกตั้งของ ส.ส.ร. ถ้าหากมีการเลือกตั้งเกิดขึ้นนั้นมันก็จะมาจากฐานเสียงของ ส.ส. แล้วก็ไม่ต่างอะไรครับ ที่บอกไม่ต่างอะไรกับ ส.ส. ไม่ใช่ว่าเรื่องผิดนะครับ ก็แทนที่เราจะมี ส.ส.ร. ที่มาจากประชาชน เราก็มี ส.ส. อยู่แล้ว ส.ส. มีตั้ง ๕๐๐ คนครับท่านประธาน เพราะฉะนั้นนี่คือความชอบธรรม รัฐธรรมนูญเขาถึงได้เขียนว่าให้ ส.ส. มาทำหน้าที่ในการที่จะแก้ไขรัฐธรรมนูญ แล้วทำไมท่านไม่เคารพครับ ----------

ทำไมท่านไม่ให้ความสำคัญว่า ส.ส. ที่ท่านพูดว่ามาจากพี่น้องประชาชนเชื่อมโยงจากประชาชน ก็คือท่านนี่ละครับจะทำหน้าที่ในการที่จะร่างรัฐธรรมนูญได้เป็นอย่างดี ถ้า ส.ว. เขาเห็นด้วย มีเหตุมีผล อย่างเช่นญัตติในเรื่องเกี่ยวกับบัตรเลือกตั้ง การออกคะแนนเสียงเพราะฉะนั้นพรรคเหล่านี้เสนอเข้ามามันก็เป็นเหตุเป็นผลว่าที่เราต้องมาถกแถลงกันว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้มันมีเหตุผลของการที่นำไปใช้จริงไหม ก็ ส.ส. นี่ละครับที่ทำหน้าที่สำคัญแต่ตอนนี้ ส.ส. งงครับ พอโดนม็อบ (Mob) มีคนออกมาเรียกร้องอะไรต่าง ๆ ลืมครับว่าตัวเองมาจากพี่น้องประชาชนหรือเปล่า จึงทำให้จะต้องมาเสนอในเรื่องเกี่ยวกับให้มี ส.ส.ร. เกิดขึ้นมาจากการเลือกตั้งของพี่น้องประชาชน ท่านประธานครับ ที่กราบเรียนนี่คือเหตุคือผล แต่ผมต้องกราบเรียนครับท่านประธาน

(นายขจิตร ชัยนิคม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุดรธานี ได้ยืนและยกมือขึ้น)

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : คุณขจิตรประท้วงเรื่องอะไร เชิญครับ

นายขจิตร ชัยนิคม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี) : ผม ขจิตร ชัยนิคม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุดรธานี ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ผมขอประท้วงตามข้อ ๔๕ มี ๒ ตอน ตลอดเวลาประมาณครึ่งชั่วโมงผมฟังมา สมาชิกท่านนี้ได้ฝ่าฝืนข้อบังคับ ข้อ ๔๕ ใส่ร้าย ส.ว. พวกตัวเอง ตอนมาจากการเลือกตั้งพูดชัดเจนครับว่า ส.ว. ไม่เป็นอิสระ แล้วก็ ส.ว. ไปรับเงินเดือนจาก ส.ส. ผมขอถ้าไม่ใช่ใส่ร้ายให้พูดมาครับว่า ส.ว. สมัยท่านที่ไปรับเงินจาก ส.ส. คือใครบ้าง แล้วก็ ส.ว. สมัยที่ท่านเป็น ร่วมสมัยท่าน ไม่เป็นอิสระมีใครบ้างครับที่ถูกครอบงำ อันนี้ประการที่ ๑

ประการที่ ๒ เมื่อสักครู่นี้เอง บอกว่า ส.ส. งง เลยเสนอให้เลือก ส.ส.ร. มาจากประชาชน ผมไม่งงหรอกครับ แต่ผมเห็นว่าการตัดสินใจของประชาชนนั้นที่เป็นเจ้าของประเทศที่เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยย่อมดีกว่าและเป็นตัวแทนประชาชนกว่าคนที่เป็นเผด็จการยึดอำนาจมาแน่นอน ผมขอให้ท่านถอนข้อใส่ร้ายที่บอกว่า ส.ว. สมัยท่านไปรับเงินจาก ส.ส. ส.ว. สมัยท่านไม่เป็นอิสระ ถ้าเป็นความจริงให้อธิบายชื่อมาไม่ต้องถอน แต่ถ้าอธิบายไม่ได้ ต้องถอน

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : เชิญนั่งครับ การประท้วงไม่เป็นการประท้วงครับ และไม่เป็นประเด็นอะไรที่ต้องถอนครับ เชิญต่อครับ

(นายไพบูลย์ นิติตะวัน ได้ยืนและยกมือขึ้น)

นายไพบูลย์ นิติตะวัน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ประท้วงท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ครับ

นายไพบูลย์ นิติตะวัน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ประท้วงตามข้อ ๕ (๑) ขอท่านประธานกรุณาช่วยวางตัวเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยครับ เพราะท่านผู้ประท้วงหลายครั้งเหลือเกิน ท่านปล่อยให้พูดไปได้ครับ ผมขออนุญาตประท้วงท่านประธาน

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ท่านไพบูลย์ครับ ผมฟังให้จบว่าเขาประท้วงเรื่องอะไร เมื่อรู้ว่าเขาประท้วงแล้วก็วินิจฉัยแล้วครับ ว่าคำประท้วงนั้นไม่มีผลอะไรครับ ท่านผู้อภิปรายอภิปรายต่อได้ครับ เชิญต่อครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ขอบคุณท่านประธานครับ นี่มันทำให้มีปัญหาเสียเวลา ผมต้องมานั่งนึกอีก ท่านประธานครับ ผมลืมจริง ๆ นะครับ ผมฟังท่านขจิตรพูดแล้วผมก็รู้จักกันดีครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ไม่เป็นอะไร รู้จัก ไม่รู้จัก ไม่สำคัญ อภิปรายต่อครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ไม่ใช่ เมื่อสักครู่ผมพูดถึงว่า ส.ส. เป็นตัวแทนอยู่แล้ว ทำไมไม่ทำหน้าที่ แล้วผมก็จะอภิปรายเรื่องอื่นครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ถ้าจำไม่ได้ผมทบทวนให้ครับ เชิญต่อครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ใจเย็น ๆ ครับท่านประธานครับ ข้าง ๆ ผมก็ช่วยเตือนสติความจำผมเหมือนกัน แต่ที่เขาพูดมามันไม่ใช่สิ่งที่ผมคิด นี่เป็นเทคนิคอย่างหนึ่งท่านประธานครับ พอเวลากำลังพูดลื่นไหล แล้วก็ใช้เทคนิคมาประท้วงมันก็เป็นวิธีการของ ส.ส. ที่มาเสนอ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : พูดต่อเถอะครับ สมาชิกมีสิทธิประท้วง แล้วก็ประธานก็จะตัดสินเองครับว่าการประท้วงนั้นเป็นการประท้วงที่ชอบหรือไม่ เพราะฉะนั้นประท้วงเมื่อสักครู่นี้ไม่ได้มีผลอะไรหรอกครับ เพราะว่าท่านไม่ได้พูดผิดอะไร เป็นการเล่าเหตุการณ์ในอดีต เป็นความจริงในอดีต ซึ่งก็ไม่ใช่เป็นความผิดอะไร ท่านพูดต่อได้ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : อย่างนั้นผมก็เสนอเรื่องของผมเลยแล้วกัน ที่คิดไว้เมื่อสักครู่นี้นึกไม่ออกแล้ว กราบเรียนท่านประธานอย่างนี้ครับว่าในข้อเสนอที่กราบเรียนว่า ส.ส.ร. ซึ่งเราเสนอให้มาจากการเลือกตั้ง มันก็คือมาจากวิธีการที่เราได้ ส.ส. มาแล้วก็คือเลือกตั้งเหมือนกัน แล้วในรัฐธรรมนูญเองก็บัญญัติให้ ส.ส. ทำหน้าที่ในการแก้ไขรัฐธรรมนูญอยู่แล้ว ดังนั้นสาระสำคัญของการทำหน้าที่ของ ส.ส. จึงมีความสำคัญกับการที่จะให้มีรัฐธรรมนูญฉบับใหม่เกิดขึ้น ถ้าหากปรากฏว่ารัฐธรรมนูญที่นำไปใช้นั้นเกิดปัญหาหรือข้อขัดข้อง ต้องกราบเรียนท่านประธานครับว่าในกระบวนการของการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ถ้าดูตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๕๖ แล้ว จะถูกกล่าวหาว่าเป็นรัฐธรรมนูญที่แก้ยาก เงื่อนไขเยอะ สลับซับซ้อน ไม่ประชาธิปไตย แต่ต้องกราบเรียนถ้ามองอีกมุมหนึ่งว่าในมาตรา ๒๕๖ แม้ว่าจะกำหนดกระบวนการขั้นตอนต่าง ๆ ไว้ที่สลับซับซ้อนยุ่งยากก็ตาม แต่ผมเข้าใจคนเขียนครับท่านประธาน คนเขียนผมเชื่อว่าเขามีเจตนาดี มีความประสงค์ มีความต้องการว่ารัฐธรรมนูญถ้าหากต้องการจะแก้ไข ต้องการจะเปลี่ยนแปลงในเรื่องใดก็ตามไม่ใช่ทำไม่ได้ สามารถทำได้ในหมวดของการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ แต่มีเงื่อนไขในส่วนที่ต้องได้รับความเห็นชอบจากหลาย ๆ ฝ่ายเห็นพ้องต้องกัน เมื่อเห็นพ้องต้องกันแล้วก็สามารถแก้รัฐธรรมนูญได้ นั่นหมายความว่าอะไร หมายความว่าการจะแก้รัฐธรรมนูญได้ต้องมีความสมัครสมานสามัคคีกัน พูดกันด้วยเหตุผล เห็นพ้องต้องกันเมื่อไรถึงจะแก้ได้ แต่ถ้ายังมาใส่ร้าย เสียดสี

กล่าวหา นี่คือมันไม่เกิดความปรองดอง มันไม่เกิดความสามัคคี มันไม่เกิดเหตุผล มันก็จะทำให้แก้รัฐธรรมนูญไม่ได้ นี่คือเหตุผลครับท่านประธาน ผมดีใจที่ท่านสนอง ขออนุญาตเอ่ยนามสักครู่นี้ที่ท่านอภิปรายไป ท่านพูดอย่างมีเหตุผล พูดว่าในส่วนของ ส.ส. ส.ว. หรือคนเกี่ยวข้องต้องหันหน้าเข้าหากัน

(นายขจิตร ชัยนิคม ได้ยืนและยกมือขึ้น)

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : คุณขจิตรประท้วง เชิญครับ

นายขจิตร ชัยนิคม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี) : ท่านประธานครับ ผม ขจิตร ชัยนิคม สมาชิกรัฐสภา ผมยืนขึ้นประท้วง ๒ กรณี กรณีที่ ๑ ผมประท้วงท่านประธาน ท่านประธานจะผิดข้อบังคับ ข้อ ๕ (๑) หรือเปล่า เมื่อสักครู่ผมประท้วงว่าเขาใส่ร้ายกัน ส.ว. ไปรับเงิน ส.ส. ท่านพูดว่าเป็นเรื่องในอดีต พูดได้ จริงหรือครับ ท่านกำลังรับรองบันทึกของคนอภิปรายนี้ใช่ไหมครับ ผมเห็นว่าท่านทำผิดข้อบังคับ ไม่เป็นกลาง นี่ข้อที่ ๑

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ท่านขจิตรครับ ผมตัดสินแล้วครับ เรียบร้อยแล้วครับ

นายขจิตร ชัยนิคม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี) : เดี๋ยวนะครับ ฟังผมก่อนครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : เรื่องนั้นตัดสินไปแล้วครับ ว่าการประท้วงนั้นไม่มีผลครับ ตัดสินไปแล้วครับท่านขจิตรครับ จบแล้ว อันนี้ผมเตือนแล้วท่านขจิตรครับ

นายขจิตร ชัยนิคม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี) : ผมได้ประท้วงประเด็นนี้ครับ ประเด็นที่บอกว่า ส.ส. ใช้เทคนิค ผมอุตส่าห์รอฟัง จนท่านอภิปรายเสร็จแล้ว ผมเลยลุกขึ้นมาเบรก ส.ส. ใช้เทคนิควิธีการแบบนี้เพื่อที่จะเบรกการอภิปราย ไม่ใช่ครับ ผมไม่ได้ลุกขึ้นเพื่อที่จะหยุดการอภิปรายของท่าน ผมไม่เคยใช้เทคนิคนี้เลย

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ครับ จบแล้วครับ

นายขจิตร ชัยนิคม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี) : ผมเห็นว่ามีการผิดข้อบังคับผมถึงประท้วง ท่านโปรดวินิจฉัยประเด็นที่ ๑ ด้วยนะครับ ผมประท้วงท่านประธาน ท่านจะให้มีการจารึกไว้ใช่ไหม ว่า ส.ว. ในอดีตจ่ายเงิน ไปรับเงิน แล้วไม่เป็นอิสระ ท่านรับรองคำอภิปรายคำนี้ใช่ไหม

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ประเด็นแรก เรื่องที่ท่านเสรีได้พูดถึง ส.ว. รับเงิน ความจริงท่านอ้างผมด้วยนะครับ แต่ผมไม่มีหน้าที่ต้องไปตอบรับถึงแม้เป็นเรื่องจริง ผมไม่มีหน้าที่ไปตอบรับเพื่อยืนยันข้อเท็จจริงที่ท่านพูด เหตุการณ์มันเกิดที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพราะฉะนั้นผมถึงไม่ให้เขาถอน เพราะว่ามันไม่ได้มีอะไรที่ไปกระทบต่อท่านหรือใคร เพราะเขาไม่ได้เอ่ยชื่อใคร แต่เขาอ้างว่าผมได้รู้ แล้วก็ได้พูดเรื่องนี้ด้วยที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แต่ผมเห็นว่าไม่ใช่ที่ผมจะต้องไปบอกว่าจริงหรือไม่จริง แต่ท่านขจิตรคาดคั้น ผมก็ไม่ยืนยันครับ แต่ว่าถึงแม้จะเป็นเรื่องจริงผมก็ไม่ไปยืนยัน เพราะว่าเป็นเรื่องที่ท่านพูด และที่พูดนั้นก็ไม่ผิดอะไรครับ เว้นแต่จะกล่าวหาท่านขจิตร อันนั้นท่านมีสิทธิที่จะประท้วง ฉะนั้นท่านพูดเรื่องอดีต เหมือนที่ฝั่งเราก็พูดอดีตหลายเรื่อง เมื่อเราพูดถึงเขา เขาก็พูดถึงเรา มันหนีไม่พ้น มันเป็นเรื่องปกติ ส่วนเรื่องหลังผมเห็นด้วยว่าการที่ลุกขึ้นมาประท้วง ถึงแม้จะเสียเวลาก็ตาม แต่ว่าก็เป็นสิทธิของสมาชิก เพราะฉะนั้นจะไปกล่าวหาว่าเป็นวิธีการที่จะทำให้ท่านเสียสมาธิหรืออะไรก็ตามมันก็ไม่ใช่ อันนี้ท่านเสรีต้องยอมรับนะครับ เขาก็มีสิทธิประท้วงครับ เพราะฉะนั้นท่านเสรีที่ไปกล่าวหาเขาว่าเป็นวิธีการอะไรนี้ก็ถอนเสียก็แล้วกันนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ได้ครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : เชิญต่อครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ขอบพระคุณครับ ขออภัยท่านขจิตรด้วยนะครับ ว่าท่านไม่ได้ใช้เทคนิคครับ ขอบพระคุณท่านประธานครับ ผมขอกราบเรียนสรุปเลยนะครับ ใช้เวลามาเยอะแล้ว ผมก็คงสรุปได้ว่าในการที่จะแก้ไขรัฐธรรมนูญหรือข้อเสนอให้พิจารณาญัตติแก้ไขรัฐธรรมนูญดังกล่าวนี้ ก็ควรที่จะพิจารณาให้สมประโยชน์กับพี่น้องประชาชนทั้งประเทศ แต่สิ่งที่เสนอทั้ง ๖ ญัตติมานั้น มันมีคำถามเยอะครับ แล้วจากการที่เสนอญัตติมา สมาชิกวุฒิสภาก็ไม่ได้รับการปรึกษาหารือให้ข้อมูลมาพิจารณาก่อนที่จะมาพิจารณาในวันนี้ ก็เลยมีคำถามเยอะครับ ถ้าหากว่าเราได้มีโอกาสในการที่จะดูรายละเอียดกันให้มากกว่านี้ มันก็จะเป็นประโยชน์แก่การพิจารณาเพื่อให้ได้รัฐธรรมนูญที่เป็นประโยชน์กับพี่น้องจริง ๆ ถ้าเราเห็นพ้องต้องกัน แต่ถ้าเรายังเป็นลักษณะที่ไม่สมัครสมานสามัคคีกัน ใส่ร้ายกันอยู่ตลอดเวลา พูดเสียดสีอยู่ตลอดเวลา ผมกราบเรียนเลยครับท่านประธานครับ ไม่มีทางสำเร็จ ถ้ายังมากล่าวหา ส.ว. ในทางเสียหาย ผมคนหนึ่งละครับที่ไม่ยอมรับในสิ่งที่ยัดเยียดให้เรา ว่าจะต้องเป็นคนอย่างนั้นอย่างนี้ ขอบพระคุณครับท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ท่านสมาชิกครับ ในชุดต่อไปที่ผมเรียนไปแล้วก็คือชุดที่ ๑๒ คุณครูมานิตย์ สังข์พุ่ม คุณชุมพล จุลใส ได้ปรับเวลานะครับ พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช ท่านพรเพชรจะทำหน้าที่ต่อไป แล้วผมกลับมาอีกทีตอนดึกนะครับ พวกเราจงระวังพยายามอย่าพาดพิงกันนะครับ เพราะว่าพอเราพาดพิงอีกฝ่ายหนึ่งอีกฝ่ายหนึ่งเขาก็มีสิทธิครับ เราพูดข้างเดียวไม่ได้ อีกฝ่ายหนึ่งก็มีสิทธิตลอดครับ ฉะนั้นก็หวังว่าสมาชิกจะพยายามทำให้การประชุมได้ผ่านไปโดยราบรื่น ครูมานิตย์ เชิญครับ

นายครูมานิตย์ สังข์พุ่ม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุรินทร์) : ท่านประธานครับ ผมอยากให้ท่านประธานรอครับ นักประชาธิปไตย สุภาพบุรุษประชาธิปไตย นั่งฟังผมหน่อยครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : เชิญครูมานิตย์ครับ

นายครูมานิตย์ สังข์พุ่ม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุรินทร์) : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม ครูมานิตย์ สังข์พุ่ม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเมืองสุรินทร์ พรรคเพื่อไทย ในฐานะสมาชิกรัฐสภา วันนี้มีความภูมิใจอย่างยิ่งครับ เป็นผู้แทนในสมัยนี้ปีเดียวได้อภิปราย ๓ เรื่อง เรื่องแรกก็คือรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๒ อภิปรายนายกรัฐมนตรีโดยไม่ลงมติ เมื่ออาทิตย์ที่ผ่านมา ผ่านมาแล้ว เรื่องที่ ๒ การเป็นผู้แทนราษฎรได้ลุกขึ้นมาอภิปราย เรื่องงบประมาณแผ่นดิน เพื่อดูแลปัญหาปากท้องของพี่น้องคนไทยทั้งประเทศที่เป็นรายจ่าย ๓.๓ ล้านล้านบาท ก็ได้อภิปรายมาแล้ว วันนี้สำคัญคือเรื่องรัฐธรรมนูญ เพราะรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายที่สูงสุดในการใช้การปกครองของพี่น้องประชาชนคนไทยทั้งประเทศ ผมนั่งฟังมาตั้งแต่เช้า ฟังหลายต่อหลายท่านล้วนแล้วแต่เป็นอริยสัจ ๔ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน มีความรู้ทั้งหมด แต่ท่านประธานที่เคารพครับ ผมเชื่อแน่ว่ารัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๖๐ นั้นมันมีปัญหา จะมีมากมีน้อยไม่รู้ละครับ เพราะอย่างน้อย ๆ ที่สุด เพื่อนผู้แทนผมฝ่ายรัฐบาลก็นำมาเสนอให้แต่งตั้ง ส.ส.ร. เพื่อพิจารณาแก้ไขรัฐธรรมนูญ ปีกฝ่ายค้านพวกผมก็เสนอไป ส่วนวุฒิสมาชิกไม่มีอำนาจในการเสนอ แต่มีสิทธิเข้ามาร่วมพิจารณาและอภิปราย ฉะนั้นรัฐธรรมนูญฉบับนี้ผมบอกว่ามีปัญหา ผมไม่อยากคุยไปถึงปี ๒๕๔๐ ว่ามันดีหรือไม่ดี แต่เริ่มที่ปี ๒๕๕๐ สักนิดครับท่านประธาน เพราะผมก็เป็นผู้แทนของการใช้รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ผมผ่านการเลือกตั้งมาเมื่อปี ๒๕๔๔ ท่านประธานไอดอล (Idol) ผม ท่านประธานอยู่ยาวเหยียดจนถึงวันนี้ ผมถึงบอกว่าท่านประธานนั้นเป็นสุภาพบุรุษนักประชาธิปไตย เพราะท่านผ่านการเลือกตั้งมาทุกครั้ง ท่านประธานครับ เมื่อปี ๒๕๕๐ ก็ไม่เป็นอะไร เที่ยวนั้นก็มีการแก้ไขโดยการปฏิวัติ จึงมีวลีเด็ดจนถึงวันนี้ว่า ตายไปแล้วก็ยังไม่สามารถพูดได้ว่าใครให้ปฏิวัติ พอมาปี ๒๕๕๗ ก็มีการปฏิวัติแก้ไข เมื่อมีการปฏิวัติ แน่นอนมันก็ต้องฉีกรัฐธรรมนูญท่านประธานครับ พอการฉีกรัฐธรรมนูญก็ตั้ง สปช. เหมือนกับผู้ทรงเกียรติท่านพูดไว้เมื่อสักครู่นี้ ท่านก็เป็นสมาชิกคนหนึ่งที่ชื่อย่อว่า สปช. สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ปรากฏว่าวันนั้นถ้าผมจำไม่ผิดที่ติดตามการทำงาน เพราะพวกผมนั้นโดนปฏิวัติแล้วครับ กลับไปอยู่บ้าน

ร่อนเร่พเนจรอยู่กับชาวบ้านตามท้องไร่ท้องนา ฟังสภา เพราะคนที่อยู่ใน สปช. วันนั้น คนที่ปฏิวัติแต่งตั้งกันเข้าไป เสร็จแล้วเป็นอย่างไรครับ ให้มาเขียนรัฐธรรมนูญ คนเป็นประธานในวันนั้นชื่อว่า ท่านศาสตราจารย์ดอกเตอร์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ

(นายไพบูลย์ นิติตะวัน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ได้ยืนและยกมือขึ้น)

นายไพบูลย์ นิติตะวัน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ ประท้วงครับ

นายครูมานิตย์ สังข์พุ่ม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุรินทร์) : เชิญท่านพระพุทธเจ้า

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายชวน หลีกภัย ประธานรัฐสภา ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย รองประธานรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน)

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ท่านพูดว่าอะไรครับ

นายไพบูลย์ นิติตะวัน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ ท่านอนุญาตให้ผมพูดได้ไหมว่าผมประท้วงเรื่องอะไรครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : พอดีผมกำลังพูดกับเจ้าหน้าที่เมื่อสักครู่นี้ไม่ได้ฟัง

นายไพบูลย์ นิติตะวัน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ผมขออนุญาตประท้วงตามข้อ ๔๕ ท่านผู้อภิปรายไม่ได้พูดอยู่ในประเด็นที่กำลังปรึกษาหารือกันอยู่ ท่านพูดไปเรื่อง สปช. เป็นการเสียดสีบุคคล แล้วที่สำคัญผมก็เป็น สปช. อยู่ด้วย แล้วผมก็เป็นกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญในชุดของท่านอาจารย์บวรศักดิ์ด้วย เป็นการกล่าวร้ายกัน แล้วมันไม่ได้อยู่ในญัตตินี้เลย ดังนั้นผมขอให้ท่านผู้อภิปราย อภิปรายอยู่ในประเด็นที่เรากำลังพิจารณาครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ผมเพิ่งมานะครับ

นายครูมานิตย์ สังข์พุ่ม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุรินทร์) : ท่านประธานครับ ผมผ่านได้หรือยัง ผมไม่อยากไปเถียงกับเด็ก ๆ ครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ท่านอย่าใช้คำนั้นเลยครับ ไม่มีใครเด็กในที่นี้ เดี๋ยวมีคนประท้วงอีก

นายครูมานิตย์ สังข์พุ่ม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุรินทร์) : ก็ไม่เป็นอะไร ก็ประท้วงมาครับท่านประธาน ผมก็อยากเห็นการประท้วงเหมือนกัน พวกมาอยู่ไม่กี่วันแล้วก็ยุบพรรค ผมยังสงสัยเลยว่าคะแนนมันอยู่กันอย่างไร ไปอย่างไร

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : อันนี้ไปใหญ่แล้วครับ หยุดพูดครับ ท่านครูมานิตย์ครับ ผมเพิ่งขึ้นมานะครับ ผมขอให้ท่านพูดในประเด็น แล้วก็อย่าใช้ถ้อยคำที่เป็นการเสียดสีนะครับ มีคนประท้วงไปหมดแล้วครับท่านครูมานิตย์ครับ ถ้าท่านไม่หยุดผมจะหยุดการพูดของท่าน ผมขอยุติการอภิปรายของท่าน เชิญท่านต่อไปครับ ต่อไปเชิญท่านชุมพล จุลใส ครับ

นายครูมานิตย์ สังข์พุ่ม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุรินทร์) : ไม่ได้ท่านประธาน

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ท่านตะโกนอยู่ตลอดเวลาครับ ผมเตือนแล้ว จนกว่าท่านจะบอกว่าท่านจะพูดในประเด็นผมก็ถึงจะให้พูด

นายครูมานิตย์ สังข์พุ่ม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุรินทร์) : ท่านประธานต้องฟัง เมื่อสักครู่ท่านประธานก็รับแล้วว่าท่านไม่ได้ฟัง

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : เอาละครับ ตอนนี้ผมให้ท่านพูดต่อนะครับ แล้วก็อยู่ในประเด็นนะครับ

นายครูมานิตย์ สังข์พุ่ม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุรินทร์) : ขอบพระคุณมากท่านประธานที่เคารพ ผมบอกว่ารัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๖๐ มันมีปัญหาไม่มากก็น้อย เราเริ่มต้นตั้งแต่การตั้งคณะร่างชุดแรกที่มีศาสตราจารย์ดอกเตอร์บวรศักดิ์พิจารณาเสร็จท่านโดนล้มคว่ำกลางสภา รุ่งขึ้นท่านลุกขึ้นมาให้สัมภาษณ์ว่าเขาอยากอยู่ยาว ผมเองก็ยังแปลไม่ได้ เพราะความมีสติน้อยด้อยปัญญาก็ฟังอย่างเดียว ก็เลยมาพิจารณาว่าน่าจะมีปัญหาในรัฐธรรมนูญที่ไม่โยงใยกับผู้มีอำนาจต่อไป หลังจากนั้นก็แต่งตั้งองค์คณะ

ซึ่งมีท่านอาจารย์มีชัย ฤชุพันธุ์ เข้ามา ก็เท่านี้เอง พอท่านอาจารย์มีชัย ฤชุพันธุ์ เข้ามายกร่าง สภาก็ให้ผ่าน พอสภาผ่าน นายกรัฐมนตรีก็บอกว่าเดี๋ยวจะเลือก จะเลือก ก็รอแล้วรออีก จนกระทั่งได้เลือก พอได้เลือกวันนี้เราเข้ามาทำงานในสภาเราก็เห็นปัญหา ผมไม่อยากตำหนิติเตียนใคร ไม่อยากรบกับใคร เราก็เลยขอแก้โดยให้มี ส.ส.ร. มาปรับปรุงใหม่เสีย แล้วก็มี ๔-๕ เรื่อง ท่านประธานครับ เรื่องแรก ส.ส.ร. ผมผ่าน เรื่องต่อไปก็คือมาตรา ๒๗๐ ผมยอมรับ ท่านประธานเอง ท่านสมาชิกวุฒิสภา ล้วนแต่โพรไฟล์ (Profile) ดี มีความรู้ มีความสามารถ เป็นสภาพี่เลี้ยง เหมือนกลั่นกรองงบประมาณเมื่อสักครู่ ยอมรับครับ เพียงแต่ว่าเราบอกว่าท่านแต่งตั้งโดยนายกรัฐมนตรี โดยไม่ได้ลงไปเลือกตั้ง มันน่าจะมีความรู้สึกที่น่าจะไม่ชอบ ท่านประธานรู้ไหม บัตรนี้กว่าผมจะได้มาผมยกมือไหว้เมียผมไม่ต่ำกว่า ๓๐ ครั้ง ผมไปบ้านไหนเมียไปรอก่อน ผมก็นึกว่าชาวบ้าน ผมไปปราศรัยไปถึงจ๊ะเอ๋ สวัสดีพี่น้อง เมียผมยืนอยู่ พอผมกำลังปราศรัยบ้านนี้ ก็ไปอีกบ้านหนึ่งก็เมียผมอีกละครับ

ฉะนั้นเราบอกว่าวันนี้เราได้รับฉันทานุมัติมาจากชาวบ้าน พรรคผมได้มา ๑๐๐ กว่าคน นึกว่าจะได้เป็นรัฐบาลแต่มาเป็นฝ่ายค้าน ก็ไม่ติดใจ ไม่ติดใจครับ ท่านวุฒิสมาชิกเป็นถึงนายพล เป็นดอกเตอร์ เป็นอะไรหลายอย่าง ถามดูว่าเขาอึดอัดไหมล่ะมาตรานี้ หลายคนอึดอัด แต่ก็หนีไม่พ้นเพราะรัฐธรรมนูญมันเขียนไว้ว่าต้องมีวุฒิสมาชิกโดยการแต่งตั้งของ คสช. ๒๕๐ ไม่ใช่ ๒๕๐ คนที่นั่งในวันนี้ก็ต้องมี ๒๕๐ อื่นมา ท่านพรเพชรไม่อยู่เขาก็เอาคนใหม่มาแทน ไม่ใช่ว่าเขาไม่ให้มี ผมไม่ได้ตำหนิ เพียงแต่ว่าเราเห็นไม่ตรงกันตอนที่ว่าท่านเป็นพี่เลี้ยง ท่านคอยชี้แนะ แต่การเลือกตั้งนายกรัฐมนตรีน่าจะให้คนที่เป็นผู้แทนราษฎรมาเลือกตัวแทนประชาชนขึ้นบริหารประเทศ เพราะกฎหมายรัฐธรรมนูญมันเป็นกฎหมายปกครองประเทศ ผมก็แค่นี้เอง มาหมวดเลือกตั้งก็แปลกรัฐธรรมนูญฉบับนี้ บัตรเขย่ง คะแนนกระโดด แล้วก็ไม่รู้ไปเอาสูตรคณิตศาสตร์มาจากไหนในนานาอารยะประเทศในโลกนี้ผมติดตามแล้วไม่มี นอกจากไปเอาการเลือกตั้งคิดคะแนนของชนเผ่าใดเผ่าหนึ่งมาใช้ มันถึงออกมาแบบนี้ อะไรบัตรเขย่ง คะแนนกระโดด น้องผมอยู่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์มาเป็นผู้แทนราษฎรวันเดียว แต่งชุดหรูกับผมเข้ามากับคุณชาดา ไทยเศรษฐ์ รุ่งขึ้นเขาปลดกลางอากาศของพรรคประชาธิปัตย์นี่ละครับ น้องเซ้มผม แล้วมันอะไรกันล่ะบ้านเมืองในวันนี้ ฉะนั้นบัตร ๒ ใบ มันดีแล้ว สิ่งไหนไม่ดีเราบอกว่ามันไม่ดี ท่านประธานเคยได้ยินไหมครับ ศัพท์คำหนึ่งบอกว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้เขาร่างมาเพื่อให้เราจัดตั้งรัฐบาล ให้เราเป็นนายกรัฐมนตรี แล้วจะบอกไม่บกพร่องได้อย่างไร หัวหน้าจุรินทร์ก็ยังมาบอกว่าผมไม่ได้ลงเห็นชอบ หลายคนก็เท่านั้นเอง จริง ๆ คุยกันด้วยสวยงามไม่ได้มีอะไรเลย เพียงแต่ว่ามาร่วมกันเพื่อให้บ้านเมืองมันเดินไปได้ ลุงตู่ผมจะเป็นนายกรัฐมนตรีต่อก็ไม่เป็นอะไร แต่ได้ข่าวว่าท่านประธานรู้ไหม มาดูที่เรื่องการเลือกตั้งอีกมาตราหนึ่ง ผมขออีกมาตราเดียวครับท่านประธาน มาตรา ๑๕๙ มาตรา ๑๕๙ เขาเขียนไว้ว่า ให้เลือกคนเป็นนายกรัฐมนตรีจากที่พรรคการเมืองเสนอมา บังเอิญพรรคพลังประชารัฐเพื่อนผมเสนอแต่ลุงตู่ เกิดลุงตู่เป็นอะไรไปจะเอาใครมาแทนล่ะ แล้วเดือนหน้าท่านประธานรู้ไหมเดือนอะไร ตู่ลา แล้วถ้าเกิดลุงตู่แกตู่ลาจริง ๆ ล่ะ มันก็ยุ่ง เราหานายกรัฐมนตรีไม่ได้แล้วจะร่าง ส.ส.ร. เสร็จหรือครับ เราก็บอกมาแก้สักหน่อยหนึ่งก่อน ให้ใครก็ได้ที่สภาแห่งนี้ให้ความไว้วางใจมาจากพรรคพลังประชารัฐ จะเอาลุงป้อมผมแกก็ไม่ได้เป็นผู้แทนราษฎร หรือเอามาเสริมเราก็เห็นด้วย นี่ผมกังวลปีปฏิทินเดือนหน้า

มันเดือนตุ่ลา มันบังเอิญอะไรกันนักกันหนา เกิดลาจริงก็ยุ่ง เราก็นำเสนอในสิ่งที่ดี ๆ เพื่อเห็นบ้านเมืองมันเดินไปได้ท่านประธานครับ ผมไม่มีความต้องการจะมาทะเลาะกับพี่เสรี ผมไม่ต้องการมาทะเลาะกับพี่วันชัย ผมไม่ต้องการมาทะเลาะกับพี่คำนูณ เพราะล้วนแล้วแต่เป็นคนมีพื้นฐานความรู้ทั้งนั้น เรามาเอากันด้วยเหตุด้วยผลว่า พี่ พี่เคยอยู่ในสภาแห่งนี้มานาน พี่ก็มาเป็นที่ปรึกษาน้องเสีย กฎหมายอันไหน ส.ส. ทำไปไม่สมบูรณ์พี่ก็ต้องติติงส่งกลับมา มันได้ ๒๗๙ ไปเขียนบางหมวด ผมก็ไม่ได้ตำหนิ แต่ว่าบางเรื่องไปให้ ส.ว. ทำ เช่น ปฏิรูป ส.ว. มีหน้าที่กลั่นกรองกฎหมาย เป็นสภาพี่เลี้ยง ก็ให้คณะกรรมการปฏิรูปครับที่นายกรัฐมนตรีเพิ่งตั้งมา แล้วก็หลายหมวด หมวด ๑ หมวด ๒ ก็เช่นกัน เราเป็นคนไทย ศูนย์รวมทางด้านจิตใจเราก็คือสถาบันพระมหากษัตริย์ เคารพเทิดทูนอยู่ในหัวใจตลอด พรรคเพื่อไทยหัวใจเทิดทูนสถาบัน หัวใจเพื่อประชาชน ท่านประธานที่เคารพครับ เอาละครับท่านประธานครับ ถ้าเด็กไม่ขึ้นมาเกเรผมหยุดตั้งนานแล้ว เพราะผมก็อยากจะมาคุยกันเนื้อหาล้วน ๆ ผมเกรงใจเวลา ถ้ามีเวลาให้ผมเท่ากับพี่เสรี สนุก เพราะผมก็อยู่ ปี ๒๕๔๐ โดนปฏิวัติ มาปี ๒๕๕๐ ปฏิวัติ ปี ๒๕๕๗ ปฏิวัติ เร็ว ๆ นี้ว่าไม่รู้จะเกิดเรื่อง แต่ผมเชื่อว่าไม่เกิดเพราะเดือนหน้าลุงตู่ลา เดือนตุลาคมครับ ขออภัยครับท่านประธานครับ

ท้ายที่สุดถ้ากฎหมายรัฐธรรมนูญมันดี จริง ๆ ไม่ต้องแก้ก็ได้ครับ ท่าน ส.ว. ที่เคารพ ท่าน ส.ส. ผู้ทรงเกียรติทั้งฝ่ายค้านและฝ่ายรัฐบาลที่เคารพ แต่วันนี้ปัญหาความอดอยากปากแห้งล้วงไปในกระเป๋าไม่เจอสตางค์ ไปตรงไหนตกงาน เด็กจบมาตกงาน ข่าวออกมาจริงอยู่แจก แจกอีกแล้ว อันนั้นมันเงินกู้ ใครก็ทำได้ เราก็เลยมาช่วยกันแก้ มาช่วยกันสร้างบ้านสร้างเมือง ทุกคนรักประเทศไทย อย่าไปพูดเลยว่าคนนั้นชัง คนนี้ชัง ไม่หรอกครับ รักเหมือนกันหมด เพียงแต่ว่าใครเสียงดังกว่า ใครมีโอกาสพูดได้มากกว่าคนนั้นคือผู้ชนะเลิศ บังเอิญผมมันต้องกระมิดกระเมี้ยนครับ เพราะอยู่ฝ่ายค้าน ผมก็ต้องวางตัวแบบคนฝ่ายค้านไม่ค่อยเสียงดัง ขนาดเข้าห้องน้ำก็ยังไม่กล้า ดัง ๆ เลยครับ นี่เรื่องจริง ๆ แต่ผมอยากเห็นบ้านเมืองมันเดินไปได้ อยากเห็นความสวยงามของเราในฐานะคนที่มีความรู้มาช่วยกันคิด เมื่อประเทศเป็นของประชาชน เอาปัญหากลับไปให้ประชาชน ก่อนจบท่านประธานครับ เขาบอกว่าชนชั้นใดมาร่างกฎหมาย แน่นอนที่สุดก็ต้องร่างเพื่อชนชั้นนั้น ฉันใดที่ผ่านมาชนชั้นไหนล่ะมาร่างกฎหมาย วันนี้เอากลับไปให้ประชาชนเขาจะได้ร่างอย่างสมบูรณ์แบบ พวกเราคือพวกผู้ปฏิบัติ แล้วเราก็ค่อยว่ากันอีกทีหนึ่ง กราบขอบพระคุณท่านประธานด้วยความเคารพอย่างยิ่งครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ขอบคุณครับ ครูมานิตย์ ต่อไปท่านชุมพล จุลใส เชิญครับ

นายชุมพล จุลใส สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชุมพร) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายชุมพล จุลใส สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชุมพร พรรคประชาธิปัตย์ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา กระผมขอกราบเรียนท่านประธานว่า กระผมไม่เห็นด้วยกับญัตติที่เสนอแก้ไขรัฐธรรมนูญทุกญัตติที่เสนอเข้าสู่การพิจารณาในวันนี้ ซึ่งแยกออกได้เป็น ๒ กลุ่ม ญัตติกลุ่มแรกที่มีความประสงค์ชัดเจนจะยกเลิกรัฐธรรมนูญที่ใช้อยู่ในขณะนี้ แล้วให้สภาร่างรัฐธรรมนูญร่างขึ้นใหม่ทั้งฉบับ คือเสนอให้แก้รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ ให้มีการตั้งสภาร่างรัฐธรรมนูญขึ้นมาทำหน้าที่ร่างรัฐธรรมนูญ กลุ่มที่ ๒ เสนอแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญเป็นรายมาตรา เช่น ญัตติเสนอให้แก้มาตรา ๒๗๒ กระผมขออภิปรายแสดงเหตุผลที่ไม่เห็นด้วยกับกลุ่มแรกที่จะยกเลิกรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน แล้วร่างขึ้นใหม่ทั้งฉบับ ท่านประธานครับ กระผมมีความเห็นเหมือนกับประชาชน

๑๖,๘๐๐,๐๐๐ คน ที่ลงมติเห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ผมว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้ดีอยู่แล้ว เหมาะสมกับสถานการณ์ของประเทศในขณะนี้ รัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้กำหนดไว้ว่า นายกรัฐมนตรี ผู้เป็นหัวหน้าคณะรัฐบาลบริหารประเทศจะต้องเป็นบุคคลพิเศษ มีคุณลักษณะเหมาะสม ที่พรรคการเมืองได้กลั่นกรองแล้ว เสนอชื่อให้ประชาชนพิจารณาก่อนที่จะมีการลงคะแนน เสียงเลือกตั้งทั่วไป ทำให้ประชาชนได้รู้จักประวัติผลงานต่าง ๆ ก่อนการเลือกตั้งได้เป็นอย่างดี จะเห็นว่าในการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมา คนไทยส่วนใหญ่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งด้วยความตั้งใจ ที่จะให้ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้เป็นนายกรัฐมนตรี เพื่อเข้ามาแก้ไขปัญหา ของประเทศ คนที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งในวันนั้นตัดสินใจอยู่ ๒ แนวทาง เอาประยุทธ์กับ ไม่เอาประยุทธ์ ถ้ารัฐธรรมนูญไม่บัญญัติบังคับไว้ แม้เลือกตั้งผ่านไป ประชาชนก็ไม่รู้ ส.ส. ในสภาจะเลือกใครเป็นนายกรัฐมนตรี ต้องลุ้นกันจนถึงวันประชุมสภาเพื่อลงคะแนนเลือก นายกรัฐมนตรี กระผมมีประสบการณ์อยู่ในบรรยากาศของการลงคะแนนเสียง ในสภาผู้แทนราษฎร เพื่อเลือกนายกรัฐมนตรีมาแล้วหลายครั้ง ----------

ยกตัวอย่างเช่นการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อปี ๒๕๕๐ เลือกตั้งทั่วไปครั้งเดียวมีเหตุให้สภาชุดนั้นเลือกนายกรัฐมนตรี ๓ ครั้ง ครั้งแรก สภาผู้แทนราษฎรลงคะแนนเสียงข้างมากเลือกนายสมัคร สุนทรเวช เป็นนายกรัฐมนตรี หลังจาก นายสมัคร สุนทรเวช พ้นจากตำแหน่งก็เลือกนายกรัฐมนตรีขึ้นมาใหม่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสียงข้างมากเลือก นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ เป็นนายกรัฐมนตรี เมื่อนายสมชายพ้นตำแหน่งต้องเลือกนายกรัฐมนตรีกันใหม่ในสภาผู้แทนราษฎร ปรากฏเสียงข้างมากลงคะแนนเลือก นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนายกรัฐมนตรี แต่ในการเลือกตั้งครั้งที่ ๓ นี้เกิดปัญหาครับ ฝ่ายแพ้มันไม่ยอมแพ้ อ้างว่าการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของนายอภิสิทธิ์ไม่ชอบธรรม ทั้ง ๆ ที่สภาชุดเดิม ส.ส. ชุดเดิมในสภาเดิมนี่ละครับ เป็นผู้ลงคะแนนเลือกนายกรัฐมนตรีเหมือนกันทั้ง ๓ ครั้ง หลังจากนั้นได้เกิดเหตุจลาจลในบ้านเมือง ปิดล้อมอาคารรัฐสภา ปิดล้อมทำเนียบรัฐบาล ล้มการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน (ASEAN) นำกำลังติดอาวุธออกมาเข่นฆ่าประชาชน ตายกันเป็นร้อยคน เผาบ้านเผาเมือง ทำให้ประเทศเสียหายอย่างรุนแรง ประสบการณ์ครั้งล่าสุดของผมได้ร่วมกับ ส.ส. ในสภานี้ละครับ ลงคะแนนเสียงเลือกนายกรัฐมนตรีคนปัจจุบัน วันนั้นถ้าจำกันได้เป็นการแข่งขันกันระหว่าง พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา และนายธนาธร จึงรุ่งเรืองกิจ ปรากฏว่า ส.ส. ในสภานี้ เลือก พลเอก ประยุทธ์ เป็นนายกรัฐมนตรี ๒๕๑ คน เลือกนายธนาธร ๒๒๔ คน ผลจากการลงคะแนน พลเอก ประยุทธ์ ได้เป็นนายกรัฐมนตรี ทำให้เกิดกระบวนการนอกสภาออกมาเคลื่อนไหวโจมตีว่า พลเอก ประยุทธ์ เป็นนายกรัฐมนตรีเผด็จการ นี่ก็เหมือนกัน เป็นเรื่องของฝ่ายแพ้แล้วไม่ยอมแพ้ เหตุการณ์นี้เหมือนกับเหตุการณ์ในอดีตที่ฝ่ายสนับสนุน พลตำรวจเอก ประชา พรหมนอก เมื่อลงคะแนนในสภาแล้วแพ้นายอภิสิทธิ์ ไม่ยอมแพ้อีกเหมือนกัน ระดมกำลังกันก่อเหตุนอกสภาต่อต้านรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ ทั้งนายอภิสิทธิ์ และ พลเอก ประยุทธ์ ได้เป็นนายกรัฐมนตรีตามระบอบรัฐสภา เลือกตั้งเสร็จ โหวตเลือกนายกรัฐมนตรีแข่งกันในสภา เมื่อแข่งแพ้ก็โจมตีฝ่ายชนะว่าเป็นนายกรัฐมนตรีเผด็จการ ที่ออกมาเคลื่อนไหวเรียกร้องให้แก้รัฐธรรมนูญในคราวนี้ กระผมเห็นว่าก็เพราะแพ้เลือกตั้ง แพ้การลงคะแนนเลือกนายกรัฐมนตรีในสภานั่นเอง แต่ถ้าหากฝ่ายตนชนะในการเลือกตั้งก็จะไม่พูดว่าเลือกนายกรัฐมนตรีไม่ชอบธรรม นายกรัฐมนตรีเป็นเผด็จการ ท่านประธานครับ สิ่งที่เกิดเรื่องในสมัย ถ้าจำได้ในสมัยปี ๒๕๕๔

ร ๔/๒๕๖๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วีรุทัย ๑๑๒/๒

เป็นเรื่องเลวร้ายที่สุดที่ผมอยู่ในสภาแห่งนี้มา รัฐบาลในขณะนั้นทำอย่างไรครับ ได้ใช้เสียงข้างมากในการออกพระราชบัญญัตินิรโทษกรรม ไม่ฟังเสียงใคร ออกมาทำไมครับ เพื่อล้างผิดให้ นายทักษิณ ชินวัตร และพวกพ้องให้พ้นผิดจากทางอาญา นั่นคือรัฐบาลเลือกตั้งนะครับ ไม่ฟังเสียงประชาชน เป็นรัฐธรรมนูญที่เป็นประชาธิปไตยฉบับหนึ่งนะครับ ในที่สุดประชาชนหลายคนออกมาประท้วงต่อต้านยาวนานถึง ๗ เดือน กระผมเป็นคนหนึ่งที่ลาออกจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรออกไปเป็นแกนนำต่อสู้ร่วมกับประชาชน เพราะไม่มีทางเลือกอื่นครับท่านประธาน ----------

- ๑๑๓/๑

รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้ร่างขึ้นโดยได้กำหนดกฎเกณฑ์ในการปกครองบ้านเมือง เพื่อแก้ไข ป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์ทางการเมืองที่เลวร้ายนั้นเกิดขึ้นมาอีกครับ เพราะได้พบเห็นจาก ประสบการณ์จริงที่เกิดขึ้น คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจึงได้ร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ขึ้นมา โดยมีบทบัญญัติต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศ ประชาชน ๑๖,๘๐๐,๐๐๐ คนได้พร้อมใจ กันลงมติเห็นชอบให้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศ ใช้มา ๓ ปีแล้วครับ ประชาชนเห็นว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในอดีต คือแก้ปัญหาเผด็จการรัฐสภา ท่านประธานครับ มาวันนี้กระผมมองไม่เห็นเลยว่ารัฐธรรมนูญ ฉบับนี้มีอะไรที่บกพร่องเสียหายจนต้องจะฉีกทิ้ง ยกเลิก แล้วร่างขึ้นมาใหม่ หากมีความ บกพร่องไม่สมบูรณ์ใด ๆ ในทางการเมือง หรือการปกครองในขณะนี้ก็เป็นเรื่องของคนครับ เป็นเรื่องของนักการเมืองครับ เป็นเรื่องของพรรคการเมืองทั้งสิ้นครับ ไม่ใช่ความบกพร่อง ของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ครับท่านประธาน ท่านประธานครับ ในแง่ตัวบทกฎหมาย กระผมเห็นว่า บทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ หมวด ๑๕ ว่าด้วยการแก้ไขเพิ่มเติม เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ อนุญาตให้แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญมาตราใดมาตราหนึ่ง แต่ไม่ใช่เขียนขึ้นมาใหม่ทั้งฉบับ กระผมเห็นว่าญัตติให้ตั้งสภาร่างรัฐธรรมนูญเพื่อร่างรัฐธรรมนูญขึ้นมาใหม่ทั้งฉบับ ขัดต่อเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญที่ใช้อยู่ในปัจจุบันย่อมทำไม่ได้แน่นอน ท่านประธานครับ ญัตติแก้ไขมาตรา ๒๗๒ กระผมเข้าใจดีครับ มีความประสงค์ต้องการไม่ให้สมาชิกวุฒิสภา ออกเสียงลงคะแนนเลือกนายกรัฐมนตรี โดยข้อเท็จจริงมาตรา ๒๗๒ เป็นมาตราหนึ่ง ในบทเฉพาะกาล มีผลบังคับใช้เฉพาะ ๕ ปีแรกเท่านั้น เมื่อพ้น ๕ ปีแรกไปแล้ว ส.ว. ทั้งหลายหมดสิทธิที่จะลงคะแนนเลือกนายกรัฐมนตรี การเลือกนายกรัฐมนตรีต้อง ปฏิบัติตามมาตรา ๑๕๙ คือ ส.ส. เท่านั้นเป็นผู้ให้ความเห็นชอบ แต่ว่ากันไปแล้ว ท่านประธานครับ ผมก็ไม่ค่อยสนใจหรอกครับ ว่า ส.ว. จะโหวตเลือกนายกรัฐมนตรี ได้หรือไม่ เฉพาะในทางปฏิบัติใครจะดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีได้ต้องมี ส.ส. สนับสนุน เกินครึ่งของสภาผู้แทนราษฎร ต่อให้ ส.ว. ๒๕๐ คนลงคะแนนให้ ถ้า ส.ส. สนับสนุน ไม่ถึงครึ่งก็เป็นนายกรัฐมนตรีได้ไม่กี่น้ำครับ วันใดเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณ รายจ่ายประจำปี ส.ส. เกินครึ่งไม่สนับสนุนนายกรัฐมนตรีท่านนั้น พร้อมใจกันยกมือ ไม่รับหลักการร่างพระราชบัญญัติงบประมาณวาระที่หนึ่งแพ้มติ กฎหมายสำคัญก็ต้องลาออก

ยุบสภา จบสนิทครับ เป็นได้เดือนเดียว ท่านประธานครับ กระผมเห็นว่ามาตรา ๒๗๒ จะมี หรือแก้ไข หรือยกเลิก ไม่ใช่เรื่องสาระสำคัญสำหรับกระผมในขณะนี้ วันนี้ผมภูมิใจที่ได้ทำหน้าที่แทนพี่น้องประชาชนชาวจังหวัดชุมพร และพี่น้องปวงชนชาวไทยทั้งประเทศแสดงความคิดเห็นในเรื่องแก้ไขรัฐธรรมนูญหรือไม่แก้ไขรัฐธรรมนูญแทนประชาชน กระผมภูมิใจที่ได้พูดแทนพี่น้องประชาชนด้วยความจริงใจด้วยความสุจริตใจ กระผมทำหน้าที่ครบถ้วนสมบูรณ์ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๔ ทำหน้าที่ผู้แทนของปวงชนชาวไทยที่ไม่ได้อยู่ภายใต้อาณัติมอบหมายของใคร ไม่ได้ถูกใครครอบงำไม่อยู่ภายใต้กระแสกดดันของม็อบการเมืองกลุ่มไหน กระผมทำหน้าที่ผู้แทนปวงชนชาวไทยด้วยสำนึกรับผิดชอบ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เห็นว่าสิ่งที่กระผมพูดจาอภิปรายมาทั้งหมดนี้จะเป็นประโยชน์แก่ประเทศและประชาชนอย่างแท้จริง ผมไม่รับทุกร่างครับ ขอบคุณครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ขอบคุณครับ ต่อไปขอเชิญ พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช ครับ

พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช สมาชิกวุฒิสภา (กลุ่มอื่น ๆ) : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช สมาชิกวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สมาชิกรัฐสภา ขอขอบคุณท่านประธานที่ให้โอกาสในการอภิปราย ก่อนอื่นกระผมขอกราบเรียนผ่านท่านประธานรัฐสภาว่า การจะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับร่างแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญที่เสนอขึ้นมานั้น สมาชิกรัฐสภาควรจะใช้เหตุและผลในการตัดสินใจ โดยยึดประโยชน์ชาติและประโยชน์ของพี่น้องประชาชนเป็นสำคัญ มิใช่เพื่อประโยชน์ของตนเอง ของพรรคพวก หรือของกลุ่มบุคคลใด ๆ เมื่อเช้ากระผมได้มีโอกาสไปร่วมรับจดหมายจากกลุ่มบุคคลนำเรียนท่านประธานวุฒิสภาเพื่อคัดค้านการแก้ไขรัฐธรรมนูญในทุกกรณี โดยได้กล่าวว่าเป็นตัวแทนของประชาชน ๑๓๐,๐๐๐ คนที่ร่วมลงนามในการคัดค้านการแก้ไขรัฐธรรมนูญ เหตุผลของกลุ่มนี้ เมื่อเช้านี้ก็กล่าวว่าการแก้ไขรัฐธรรมนูญในยามนี้นั้นไม่เกิดประโยชน์ใด ๆ แก่พี่น้องประชาชนและสิ้นเปลืองงบประมาณมาก แต่พรุ่งนี้ก็จะมีกลุ่มบุคคลที่เขาบอกจะมาให้กำลังใจ แต่ผมคิดว่าเขาจะมายื่นข้อเสนอที่จะให้รัฐสภาแห่งนี้รับรองการแก้ไขรัฐธรรมนูญในบางร่างที่เสนอขึ้นมาเพื่อนำไปสู่การแก้ไขรัฐธรรมนูญต่อไป ซึ่งกระผมก็คิดว่าสภาของเรานี้คงจะไม่มีใครสามารถมากดดันเปลี่ยนความคิดความอ่านในการตัดสินใจเรื่องที่สำคัญยิ่งของชาติบ้านเมืองได้ในการพิจารณาเรื่องของรัฐธรรมนูญแล้วโดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มบุคคลบางกลุ่มที่ได้มีการเคลื่อนไหวในการแก้ไขรัฐธรรมนูญโยงไปกับการมีพฤติกรรมที่ละเมิดและจาบจ้วงสถาบันอันเป็นที่รักยิ่งของกระผมและของพี่น้องประชาชนคนไทยทั้งชาติ ก็คงจะไม่สามารถที่จะมากดดันเปลี่ยนแปลงความคิดใด ๆ ของพวกเราได้ ท่านประธานครับ กระผมได้ศึกษารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ก่อนที่จะพิจารณาว่าควรจะรับร่างแก้ไขหนึ่งใดใน ๖ ร่างนี้หรือไม่ ซึ่งกระผมก็ด้วยเวลาที่จำกัดจะขออนุญาตกราบเรียนใน ๒ ประเด็นที่กระผมเห็นว่าควรที่จะได้มีการพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมถ้ามีโอกาส โดยอยู่ในหมวดที่ ๗ รัฐสภา ส่วนที่ ๒ ก็เป็นเรื่องของสภาผู้แทนราษฎร ในบทบัญญัตินี้ได้นำการเลือกตั้งแบบที่เรียกว่าจัดสรรปันส่วนผสมมาใช้เป็นครั้งแรกในประเทศไทย ซึ่งจริง ๆ แล้วระบบนี้ก็เป็นระบบที่ปรับเปลี่ยนมาจากระบบที่เราเรียกว่าเอ็มเอ็มพี (MMP) หรือ มิกซ์ เมมเบอร์ โพรพอร์ชันนัล รีพรีเซนเทชัน (Mixed Member Proportional Representation) ขออนุญาตที่ใช้ภาษาอังกฤษ ซึ่งประเทศเยอรมันได้คิดขึ้นเป็นประเทศแรกเมื่อประมาณ

๗๕ ปีที่แล้ว เพื่อแก้ปัญหาพรรคหนึ่งพรรคใดที่มีเสียงข้างมากเกินกึ่งหนึ่งจนอาจกลายเป็นเผด็จการรัฐสภาได้ ดังที่ปรากฏในหน้าการเมืองของบ้านเราใน ๑๐ กว่าปีที่ผ่านมา มีประเทศในโลกนี้ใช้ระบบนี้อยู่ประมาณ ๑๐ ประเทศ ทุกประเทศใช้บัตรเลือกตั้ง ๒ ใบ คือบัตรเลือกตั้งสมาชิกจากเขต ๑ ใบ และสมาชิกแบบบัญชีรายชื่ออีก ๑ ใบ โดยวิธีคิดก็ใกล้เคียงกับระบบจัดสรรปันส่วน คือมีการล็อกว่าจำนวนสมาชิกของแต่ละพรรคนั้นจะต้องไม่เกินความนิยมของประชาชน ความนิยมของประชาชนก็คือเปอร์เซ็นต์ที่ได้จากบัตรดีทั้งหมดของผู้ที่มาลงคะแนน เช่น ถ้าได้ร้อยละ ๕๐ ก็จะมี ส.ส. ได้ไม่เกินกึ่งหนึ่ง ถ้ากรณีของประเทศไทยก็คือ ๒๕๐ คน ----------

และเขาก็ยังมีเกณฑ์ขั้นต่ำคือเกณฑ์ว่าอาจจะเป็น ๒ เปอร์เซ็นต์ ประเทศเยอรมันใช้ถึง ๕ เปอร์เซ็นต์ แปลว่าพรรคที่ได้คะแนนเสียงไม่ถึง ๕ เปอร์เซ็นต์ของผู้ที่มาใช้สิทธิก็จะไม่ได้รับการพิจารณาให้มี ส.ส. บัญชีรายชื่อ ได้เขตเลือกตั้งเท่าไรก็ได้ไปเท่านั้น ไม่มีสิทธิมาพิจารณาในการได้บัญชีรายชื่อ อันนี้เป็นสิ่งซึ่งเขาทำกันอยู่ใน ๑๐ ประเทศทั่วโลก แต่รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ได้พัฒนาไปสู่การใช้บัตรใบเดียว ผมเคยอภิปรายสมัยเป็นสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ได้รับคำตอบในวันรุ่งขึ้น กกต. ออกมาชี้แจงว่าถ้าใช้บัตรใบเดียวจะประหยัดเงินไปได้ประมาณ ๓๕๐ ล้านบาท นั่นคือเหตุผลในการใช้บัตรใบเดียว นำไปสู่ปัญหาโกลาหลวุ่นวายคิดกันไม่ออกปัญหาที่เกิดขึ้น กกต. เองก็ยังไม่รู้ว่าจะใช้สูตรไหนต้องไปยื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ตรวจการแผ่นดินก็ยื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญ ศาลรัฐธรรมนูญท่านก็วินิจฉัยแล้วว่าไม่รับคือตีตก สุดท้าย กกต. ก็เลือกวิธีที่ กกต. คิดว่าเอาอันนี้ละ จนวันนี้ก็ยังไม่เป็นที่ยอมรับกันของทุกฝ่าย นั่นเป็นแค่ประเด็นหนึ่ง แต่ยังมีอีกหลากหลายประเด็นที่เกี่ยวกับการใช้บัตรใบเดียว ที่จริงการใช้ระบบเอ็มเอ็มพี (MMP) หรือจัดสรรปันส่วนนั้นมันไม่ได้เป็นระบบที่ผิดหรอกครับ ก็จึงกราบเรียนว่าจะต้องพิจารณาในการปรับปรุงแก้ไขในเรื่องระบบเลือกตั้งของเราใหม่เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในการที่จะให้มีพรรคการเมืองตั้ง ๓๐ พรรค ถ้าผมถามพรรคร่วมรัฐบาลวันนี้สักคนหนึ่งว่าพรรคร่วมรัฐบาลมีกี่พรรค ตอบผมไม่ได้หรอกครับ ทุกคนจำไม่ได้หรอก จะ ๑๕ พรรค ๑๗ พรรค หรือเท่าไรจะเป็นคำตอบที่ไม่เท่ากัน เพราะพรรคเล็กก็มีประมาณ ๑๐ พรรคแล้ว แล้วก็ชักไปชักมาชักเข้าชักออก เพราะฉะนั้นนี่คือปัญหาที่เกิดขึ้นจากการที่เราไปปล่อยให้พรรคที่มีคะแนนเสียง ๓๐,๐๐๐ คะแนน ได้ ส.ส. ๑ คน อันนี้เป็นวิธีคิดที่ผิดมาก ๆ เพราะฉะนั้นก็ฝากกราบเรียนว่ากระผมเห็นว่านี่เป็นจุดหนึ่งที่ควรจะแก้ไขในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐

อีกอันหนึ่งก็คือในเรื่องของวุฒิสภา ในหมวด ๗ ส่วนที่ ๓ วุฒิสภาเป็นปัญหามาตั้งแต่ปี ๒๕๔๐ มีเพื่อนสมาชิกอธิบายว่าปี ๒๕๔๐ ใช้จากการเลือกตั้งโดยตรงทั้งหมดก็มีปัญหาว่าอาจจะมีฐานมาจากพรรคการเมือง พอมาปี ๒๕๕๐ นักร่างรัฐธรรมนูญในวันนั้นก็เปลี่ยนเป็นระบบผสม คือเลือกตั้งจังหวัดละ ๑ คน ได้มา ๗๗ คน ที่เหลืออีก ๗๓ คน ให้เป็นระบบการสรรหา โดยกรรมการสรรหา ๕ ท่าน ก็ปรากฏการณ์ที่ว่าน้ำกับน้ำมันมันก็จะไม่อยู่ด้วยกัน อะไรเบากว่าก็จะลอยขึ้นมาข้างบน เกิดการทะเลาะกัน เกิดการแบ่งพรรค

แบ่งพวก แบ่งฝ่าย ต่อสู้กันในทางการเมืองและตอนนั้นก็มีการเมืองสีด้วยนะครับ นั่นก็เป็นประเด็นที่สำคัญของการให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา ปี ๒๕๖๐ จึงมาด้วยวิธีใหม่เอี่ยมอ่องเลย ไม่มีที่ไหนในโลกนี้ใช้ระบบนี้คือระบบเลือกกันเอง ระบบเลือกกันเองมีเยอะเรียกว่าระบบเลือกตั้งทางอ้อม แต่ว่าเขาให้ไปเลือกกันเองโดยที่อำเภอ จังหวัด แล้วก็มาระดับประเทศ แบ่งเป็น ๒๐ กลุ่ม แต่เขาจัดเป็นลีก (League) แบบบอลยูฟ่าลีก (UFA League) อย่างนั้นครับ คือ ๒๐ กลุ่มนี้ก็จะแบ่งเอาจับฉลากออกมา ๕ กลุ่มนี้อยู่ด้วยกัน ๕ กลุ่มนี้อยู่ด้วยกัน ก็จะได้ ๔ ลีก (League) ในแต่ละลีก (League) นั้น ทีมเอ (A) ให้ไปเลือกทีมบี (B) ทีมซี (C) ทีมดี (D) ทีมอี (E) แค่ทีมเอ (A) ก็เป็น ๑๐๐ คนแล้วยังไม่รู้จักเลย สมมุติเอาเรื่องเอสเอ็มอี (SMEs) อย่างนี้ ให้ไปเลือกหมอ ให้ไปเลือกพยาบาล ให้ไปเลือกสาธารณสุข ให้ไปเลือกด้านอื่น ๆ ก็ยังไม่ได้ลองใช้ แต่ใช้ไปแล้วโดย สนช. ได้ปรับเปลี่ยนให้เป็นระบบที่เรียกว่า เลือกกันเองในกลุ่ม

ก็เลยมีการแลกคะแนนกันสนุกสนานครับ ก็จะใช้ระบบไหนดีก็ฝากให้พิจารณา ถ้าในอนาคตทั้ง ๒ ประเด็นที่ผมกราบเรียนสามารถแก้โดยรายมาตราได้ แล้วไม่อยู่ในข้อห้ามที่จะต้องทำประชามติ ไม่ได้อยู่ในข้อห้ามที่จะต้องทำประชามติ ถึงแม้จะเป็นเรื่องใหญ่เรื่องที่สำคัญแต่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ ไม่ได้ห้ามไว้ ว่าเราสามารถแก้รายมาตราได้นะครับ คราวนี้มาดูในแผ่นใสที่ ๑ ผมได้ยื่นขออนุญาตไว้แล้วนะครับ อันนี้ผมได้เรียนให้เห็นว่าผมจะพูดอะไรบ้าง ในเรื่องที่ ๒ ผมจะกราบเรียนถึงไทม์เฟรม (Timeframe) ของการจัดตั้ง ส.ส.ร. ในร่างที่ ๑ และร่างที่ ๒ ในแผ่นนี้เป็นกรอบเวลาการได้มาซึ่ง ส.ส.ร. การได้มาซึ่งรัฐธรรมนูญ และการนำรัฐธรรมนูญไปทำประชามติ ซึ่งจะใช้เวลาทั้งสิ้นประมาณเกือบ ๒ ปี จะได้รัฐบาลประมาณเดือนกรกฎาคม ปี ๒๕๖๕ นี่คือร่างของท่านสมพงษ์ ขออนุญาตที่เอ่ยนามท่านจะได้รัฐบาลประมาณเดือนกรกฎาคม ปี ๒๕๖๕ ต่อไปในแผ่นที่ ๓ ในแผ่นนี้เป็นกรอบเวลาหรือไทม์ไลน์ (Timeline) ของการเลือกตั้ง การตั้ง ส.ส.ร. แล้วก็การร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งใช้เวลาในการร่าง ๒๔๐ วัน อย่างที่พวกเราได้ทราบอยู่แล้ว เมื่อยกร่างเสร็จมันก็มีหนทางเดิน ข้างบนนั้นเป็นทางแรก ทางแรกคือนำกลับมาให้รัฐสภาให้ความเห็นชอบด้วยเสียงเกินกึ่งหนึ่ง ถ้าให้ความเห็นชอบก็นำขึ้นทูลเกล้าฯ ถ้าไม่ให้ความเห็นชอบก็ต้องกลับมาข้างล่างมาสีแดงนั่น คือมาเริ่มใหม่โดยการส่งให้ กกต. ทำประชามติ ทำประชามติ ๒-๓ เดือน ถ้าเห็นชอบก็นำขึ้นทูลเกล้าฯ จากนั้นก็จะต้องมาร่างกฎหมายเลือกตั้ง ๔ ฉบับ เพื่อให้สามารถดำเนินการเลือกตั้งได้ ในหนทางแรกถ้าเกิดรัฐสภาเห็นชอบจะแล้วเสร็จในเวลาประมาณ ๒ ปี ๔ เดือน จะได้รัฐบาลประมาณเดือนมกราคม ปี ๒๕๖๖ แต่ถ้ารัฐสภาไม่เห็นชอบกลับมาส่งทำประชามติก็จะได้รัฐบาลในราวเดือนกรกฎาคม ปี ๒๕๖๖ รวม ๒ ปี ๑๐ เดือน นี่ก็เป็นกรอบเวลา ซึ่งกระผมเองดูแล้วว่าหนทางปฏิบัติในการที่จะใช้ตั้ง ส.ส.ร. ใช้เวลามากครับ ๒ ปีกว่าถึงเกือบ ๓ ปี แล้วก็ใช้งบประมาณค่อนข้างมากอย่างที่หลาย ๆ ท่านพูดแล้ว มีตัวเลขตั้งแต่ ๑๒,๐๐๐ ล้านบาท ๑๕,๐๐๐ ล้านบาท อยู่ที่ว่าเราจะใช้ร่างของใครแล้วก็จะใช้งบประมาณในการทำประชามติกี่ครั้ง การเลือก ส.ส.ร. ก็ต้องใช้เงินอยู่แล้ว การร่างรัฐธรรมนูญก็ใช้เงินหลายร้อยล้านบาท ในห้วงเวลา ๘ เดือนที่จะต้องใช้ในการร่าง เพราะฉะนั้นกระผมจึงคิดว่าการร่างรัฐธรรมนูญโดยการตั้ง ส.ส.ร. จะเหมาะสมกับในสภาวการณ์ปัจจุบันที่เรามีปัญหาเรื่องงบประมาณ มีปัญหาเรื่องโรคระบาดของโควิด-๑๙

(COVID-19) ที่จะต้องใช้งบประมาณในการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ค่อนข้างสูง ก็จึงคิดว่าถ้าหากจะพิจารณาในการแก้ไขรัฐธรรมนูญในระยะนี้น่าจะแก้เป็นรายมาตรา แล้วก็มีหลายหมวดที่ผมกราบเรียนไปแล้วว่าไม่จำเป็นที่จะต้องไปทำประชามติ ไม่ต้องเสียเงิน ไม่ต้องเสียเวลาผ่านวาระที่หนึ่ง แปรญัตติ ๖๐ วันกลับมา ใช้เวลาอีกสักประมาณ ๒-๓ เดือนนำขึ้นทูลเกล้าฯ ใช้เวลาประมาณครึ่งปีแล้วก็จะสามารถแก้ในส่วนที่เราคิดว่าเป็นจุดอ่อนหรือจุดบกพร่องของรัฐธรรมนูญนั้น ๆ ได้ ก็ขออนุญาตกราบเรียนเป็นข้อคิดเห็นของกระผมในการเสนอเพื่อพิจารณาการแก้ไขรัฐธรรมนูญทั้ง ๖ ร่างครับ ขอบพระคุณครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ขอบคุณครับ ต่อไปเป็นชุดที่ ๑๓ มีท่านธีรัจชัย พันธุมาศ พรรคก้าวไกล แล้วก็ท่านจักรพันธ์ พรนิมิตร พรรคพลังประชารัฐ แล้วก็มีท่านสมชาย แสวงการ สมาชิกวุฒิสภา ขอเชิญท่านธีรัจชัยก่อนครับ

นายธีรัจชัย พันธุมาศ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกรัฐสภาผู้ทรงเกียรติ กระผม ธีรัจชัย พันธุมาศ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธานที่เคารพ ในส่วนของรัฐธรรมนูญนั้นจริง ๆ แล้วเป็นเอกสารลายลักษณ์อักษรที่มนุษย์ทำขึ้นเพื่อกำหนดกติกาการอยู่ร่วมกัน สิทธิเสรีภาพของมนุษย์ แล้วก็องค์กรต่าง ๆ ในการใช้อำนาจการตรวจสอบถ่วงดุลอำนาจและความยุติธรรมให้เกิดความยุติธรรมตามรัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญนั้นไม่ใช่เทพเจ้าหรือเทวดาองค์ใดประทานให้มา แต่มนุษย์ร่างขึ้นและสามารถแก้ไขได้ ดังนั้นบทบัญญัตินิรันดรจึงไม่ควรมีในรัฐธรรมนูญ ท่านประธานที่เคารพครับ หลักในการที่จะเป็นรัฐธรรมนูญประชาธิปไตยนั้นมันต้องเป็นทั้งเนื้อหาและกระบวนการ บางทีเนื้อหาถ้าไม่เป็นก็ไม่ได้ กระบวนการถ้าไม่ใช่ก็ไม่ใช่รัฐธรรมนูญประชาธิปไตย อีกส่วนหนึ่งที่ผมอยากจะกล่าวเบื้องต้นเป็นพื้นฐานก็คือว่าการจะจัดทำรัฐธรรมนูญให้เป็นประชาธิปไตยนั้นต้องอยู่ที่ความคิดชี้นำ ถ้าความคิดชี้นำมาจากอำนาจรัฐประหาร นั่นก็คือรัฐธรรมนูญจะไปในทางของการสืบทอดอำนาจ กติกาที่เอื้อต่อฝ่ายตนเองมากกว่าฝ่ายอื่น ความยุติธรรม ความเป็นธรรมในการแข่งขันสู่อำนาจจะไม่มี ถ้ารัฐธรรมนูญเป็นองค์กรความคิดชี้นำมาจากประชาธิปไตยก็จะเคารพสิทธิเสรีภาพประชาชน การออกแบบองค์กรนิติบัญญัติ บริหาร ตุลาการ การจัดองค์กรต่าง ๆ จะมีการตรวจสอบถ่วงดุลอย่างเป็นธรรม และกติกาในการเข้าสู่อำนาจเป็นธรรม องค์กรต่าง ๆ จะให้ความยุติธรรม เรามาดูรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ครับ รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ สืบเนื่องมาจากปี ๒๕๕๗ มีการรัฐประหารของ คสช. ตั้งรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๗ ชั่วคราว กำหนดกรอบไว้ชัดคนที่ตั้งผมว่าเนื้อหาและกระบวนการที่ตั้ง ตั้ง ส.ส.ร. โดยอำนาจของ คสช. มาร่าง ๒ ชุด ชุดแรกบอกว่าเขาอยากอยู่ยาว ชุดที่ ๒ ก็มาทำต่อ ถามว่ามีส่วนร่วมจากประชาชนหรือไม่ไม่มี ในเชิงของการโฆษณาประชาสัมพันธ์คือให้มีส่วนร่วม แต่ความเป็นจริงจับบุคคลไปไม่น้อยกว่า ๕๐-๖๐ คนดำเนินคดีในการที่วิพากษ์วิจารณ์ต้นร่างรัฐธรรมนูญ การลงประชามติ

ก็ลงประชามติแบบที่ขัดขวางไม่ให้ลงประชามติอย่างแท้จริง ดังนั้นกระบวนการที่จะบอกว่าเป็นประชาธิปไตย จะอ้างว่ารัฐธรรมนูญนี้มาจากประชาชนน่าจะคลาดเคลื่อนต่อหลักการที่แท้จริง ผมคิดว่าถ้าเป็นผมคงจะไม่กล่าวอ้างตรงนี้ เพราะผมละอายใจที่จะอ้างว่าเป็นรัฐธรรมนูญประชาชน ผมขอเรียนต่อไปก็คือว่ารัฐธรรมนูญเมื่อมาจากปี ๒๕๖๐ ไม่ใช่มาจากประชาชน แต่มาจากการรัฐประหาร ผลออกมาคืออะไรครับ อำนาจทั้งหมดมามีการขึ้นสู่อำนาจไม่เป็นธรรม ไม่ยุติธรรม มีการตั้ง ส.ว. ตามมาตรา ๒๗๒ ๒๕๐ คน มาโหวตนายกรัฐมนตรีได้ ทั้งที่ ส.ส. ๕๐๐ คนต้องหาเสียงเกือบตาย แต่ก็ต้องมาโหวตด้วยกัน ผลก็คือเราได้นายกรัฐมนตรีตามแบบที่ไม่ยุติธรรมนัก นั่นคือ ส.ว. ๒๕๐ บวกอีก ๑๒๖ คน ก็สามารถชนะเลือกตั้งนายกรัฐมนตรี เราก็ได้สมเหตุสมผล ถามว่าโดยสำนึก ถ้า ส.ว. มีสำนึกว่าจะทำเพื่อประเทศชาติ ไม่ลำเอียง ไม่เที่ยงธรรม ถามว่ามีการแตกแถวไหม ยังไม่ปรากฏว่ามีการแตกแถว นั่นก็คือที่นักวิชาการกล่าวเสมอว่า ส.ว. ชุดนี้ตาม มาตรา ๒๖๙ นั้น เป็น ส.ว. ที่เป็นเครื่องมือของรัฐบาล ยังไม่มีข้อหักล้างตรงนี้นะครับ ถามไปต่อก็คือว่าองค์กรอิสระศาลรัฐธรรมนูญ กกต. ป.ป.ช. ก็เกิดมาจากกระบวนการรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๗ และรัฐธรรมนูญชุดนี้ใช้กระบวนการสภานิติบัญญัติ ใช้อำนาจมาตรา ๔๔ ต่ออายุใช้การยกเว้นคุณสมบัติต่าง ๆ จนได้เป็นศาลรัฐธรรมนูญ กกต. ป.ป.ช. ขึ้นมา ----------

แล้วถามว่าคนเหล่านี้ที่มีเอื้อต่ออำนาจที่เชื่อมโยงต่อ คสช. จะวินิจฉัยตัดสินให้ความเป็นธรรมแก่ฝ่ายตรงข้ามได้หรือไม่ ผลปรากฏมาชัดเจน แทบจะไม่มีเลยที่ให้ความเป็นธรรมกับฝ่ายตรงข้าม นี่คือสิ่งที่รัฐธรรมนูญนี้เป็นปัญหา ก่อให้เกิดการที่คนรู้สึกว่าไม่เป็นธรรมเข้ามา ในกรณีของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๐ มาตรา ๒๗๑ ก็เปิดโอกาสให้มีสภาปฏิรูปประเทศ คณะกรรมการยุทธศาสตร์แห่งชาติก็มอบอำนาจให้กับวุฒิสภาไปดูแล มันค่อนข้างคาดเคลื่อนต่อหลักการประชาธิปไตย ประชาธิปไตยคือต้องให้คนของประชาชน รัฐบาลประชาชน ของประชาชน โดยประชาชนเข้าไปดูแลตรวจสอบ แต่ให้อำนาจจาก คสช. ในการตรวจสอบ นี่คือเชิงหลักการประชาธิปไตย มันไม่ใช่ เอาแต่เรื่องประสิทธิภาพครับ ประสิทธิภาพในการทำมาตรา ๒๗๐ ตอนนี้ปฏิรูปประเทศไปถึงไหน ไม่เคยมี ผมอ่านในรายงานศึกษารัฐธรรมนูญ มีถึงขั้นบอกว่า ๓ เดือน บางทีมีแค่คลิป (Clip) ๗ นาที มารายงาน อย่างนี้หรือประสิทธิภาพในการปฏิรูปประเทศ มีตรงไหนปฏิรูปสำเร็จเป็นชิ้นเป็นอันไหม นั่นคือประสิทธิภาพของ ส.ว. มีปัญหาครับ ผมจะไม่พูดถึงเรื่องส่วนตัวนะครับ พูดในเชิงหลักการ คณะกรรมการยุทธศาสตร์แห่งชาติมีอะไรยุทธศาสตร์แห่งชาติบ้าง โควิด-๑๙ (COVID-19) เกิดขึ้นมา มีการปรับตัวยืดหยุ่นหรือไม่ ยุทธศาสตร์แห่งชาติ หรือว่าจะเป็นถ่วงประเทศเหนี่ยวรั้งประเทศให้ล้าหลังแห่งชาติ นี่คือสิ่งหนึ่งที่เกิดขึ้นในการชี้วัด ตัวชี้วัดที่ชัดเจน ถามว่ามีคำตอบไหมว่ามีผลงานที่คืบหน้าไปอย่างไรบ้าง นอกจากนั้นในมาตรา ๒๗๐ มาตรา ๒๗๒ ให้อำนาจรัฐสภา ส.ว. กับ ส.ส. สามารถพิจารณากฎหมายปฏิรูปประเทศ กฎหมายปฏิรูปประเทศมองมุมไหนก็เข้าหมดครับ ดังนั้นกฎหมายปกติที่ต้องผ่าน ส.ส. ๓ วาระ แล้วก็พิจารณากรรมาธิการ แล้วออกไปกลั่นกรองโดยละเอียดจากองค์กรประชาชนไม่สามารถเกิดขึ้นได้เลย เพราะว่ารัฐบาลบวกเสียง ส.ว. ๒๕๐ เสียง โหวตอย่างไรรัฐบาลออกกฎหมายมาก็ชนะ กฎหมายที่ออกไปแล้วนะครับ กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเรื่องการประนีประนอมยอมความก่อนฟ้องคดี กฎหมายฉบับนั้นมีการอภิปราย ผมอภิปรายเยอะแยะเลยบอกว่ามันเอื้อต่อกลุ่มทุน ชาวบ้านจะถูกยึดทรัพย์มาก แต่อภิปรายอย่างไรก็ไม่ได้ โหวตอย่างไรก็แพ้ ก็แพ้ไปแล้วผ่านไปแล้ว อีกฉบับหนึ่ง พ.ร.บ. วิธีพิจารณาคดียาเสพติด ให้สำนักงาน ป.ป.ส. ในการที่ไปตรวจค้นในเวลากลางคืน ตรวจค้นลับหลัง แล้วถามแบบนี้มันละเมิดสิทธิชัด ๆ ตามรัฐธรรมนูญชัด ๆ แต่ก็ปล่อยให้ได้

ตอนนี้ผ่านวาระที่หนึ่งไปแล้วนะครับ เดี๋ยวโหวตมาผมอภิปรายอย่างไรก็แพ้อีก แล้วประเทศชาติจะไปอยู่ได้อย่างไรครับ เรามาพูดถึงนายกรัฐมนตรีนะครับ เราเลือกตั้งโดยใช้ ส.ว. โหวต แล้วนายกรัฐมนตรีเป็นอย่างไรครับ นโยบายเศรษฐกิจปัจจุบัน ตอนนี้ใช้เงินไปทั้งงบจริง ๆ และการกู้ยืมเงินไปไม่น้อยกว่า ๒๐ ล้านบาท การกู้ยืมเงินเป็นนโยบายหลัก การแจกเงินเป็นนโยบายประจำ และการหาวันหยุดเพื่อให้เที่ยวเป็นนโยบายประจำ และนี่หรือคือประสิทธิภาพของนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากประชาชนอย่างแท้จริง

ผมเรียนอีกส่วนหนึ่งคือมาตรา ๒๕๖ กระบวนการแก้นี้ร่างของรัฐบาลนี้มีปัญหา ๑. ตอนแรกบอกว่าร่างมาตรา ๒๕๖ แก้ยาก ต้องใช้หนึ่งในสาม ๘๔ ส.ว. ทั้งวาระที่หนึ่ง วาระที่สาม แล้วก็ต้องใช้ ๒๐ เปอร์เซ็นต์ของฝ่ายค้านในส่วนนี้ มันก็ยากแล้วนะครับ อีกส่วนหนึ่งยากกว่า ก็คือใช้สามในห้า ยากกว่าเดิมอีก นี่คือแก้มาตรา ๒๖๕ ร่างรัฐบาลนะครับ ในส่วนของ ส.ส.ร. จะตั้งขึ้น ๒๐๐ คน ๕๐ คนมาจากใครครับ ๕๐ คนก็มาจากให้รัฐสภาเลือก ก็ ส.ว. บวก ส.ส. ฝ่ายรัฐบาล โหวตอย่างไรก็ชนะ ๒๐ คนผ่านไปแล้ว อาจจะมีบางส่วนในตามสัดส่วนฝ่ายค้านก็ได้ประมาณไม่เกิน ๖ คน ๒๐ คนต่อมาเป็นนักรัฐศาสตร์ นักกฎหมายให้โดยที่ประชุมอธิการบดี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เป็นมหาวิทยาลัยที่ต่อสู้มามากที่สุด แต่ก็ยังไม่ให้นักศึกษาไปประชุม มันเป็นสัญญาณชี้ว่าสำนักงานอธิการบดีมีโอกาสถูกแทรกแซงทั้งหมดหรือไม่ และอีก ๒๐ คนก็คือจะเป็นฝ่ายรัฐบาลอีกหรือไม่ ต่อมานักเรียนให้ กกต. เลือก ๑๐ คน ถามว่าอย่างคุณรุ้ง คุณเพนกวินต่าง ๆ จะมีโอกาสเข้าไหม ไม่มีทาง ดังนั้นกติกาตรงนี้เป็นโมเดล (Model) เดียว หลักการเดียวกับ ส.ว. เอา ส.ว. มาโหวตรัฐสภา หลักการเดียวอย่างนี้ เอา ส.ส.ร. โดยจัดตั้งแล้ว ๔๐ กว่าคน ๕๐ คน แล้วไปเลือกตั้งอีกส่วนหนึ่งมาโหวตเอาชนะ กำหนดทิศทางรัฐธรรมนูญไปทางไหนก็ได้ ขึ้นต้นเป็นลำไม้ไผ่พอเหลาลงไปอาจจะเป็นบ้องกัญญาก็ได้ ----------

และที่สำคัญครับการผ่านก็ให้รัฐสภาผ่านอีก ก็ให้ ส.ว. บวก ส.ส. ฝ่ายรัฐบาลโหวตผ่านได้อีก ไม่ต้องไปทำประชามติ แล้วถามว่าอำนาจสถาปนารัฐธรรมนูญจะอยู่ในประชาชนได้อย่างไร กับร่างของรัฐบาลตรงนี้ที่ออกมา อย่าทำสิ่งเหล่านี้เลยครับ ผมเข้าใจว่ามันไม่ได้วัดอะไรแล้วครับ เขียนขึ้นมาให้เหตุผลอย่างไรก็แล้วแต่อยู่ที่ใจครับ ถ้าใจอยากเห็นอนาคตของประเทศ คนรุ่นใหม่ได้เติบโตในวิถีของเขาเป็นประชาธิปไตย เราถอยให้เขา และให้ประชาชนได้ร่วมร่าง อย่างเต็มสตรีม (Stream) ถ้าใจจะทำนะครับ แต่ถ้าใจจะอยู่ในอำนาจต่อห่วงต่อตำแหน่งของตัวเอง ท่านอยู่ต่อไปเลยครับ ทนแรงเสียดทานไปเลยครับ มันวัดที่ใจแล้วครับ การที่ได้รับยกย่องว่าเป็นคนที่ทำเพื่อประเทศชาติจริงอยู่ที่การเสียสละ ไม่ใช่อยู่ที่การเห็นแก่ตัว ดังนั้นการจะเห็นแก่ตัวหรือไม่วัดกันตรงนี้วัดกันยาว ๆ ในการโหวตพรุ่งนี้ ผมเคารพในหลายท่านที่เป็นสมาชิกวุฒิสภาในส่วนตัวก็รู้จักเคารพกันหลายท่าน แต่ผมไม่ได้พูดในฐานะส่วนตัว ผมพูดในฐานะหลักการ หลักการไม่ควรแล้วครับที่วุฒิสมาชิกจะเข้ามาแชร์อำนาจส่วนนี้ วุฒิสมาชิกไม่ควรที่จะเข้ามาในการที่จะมาจัดการใช้อำนาจมากกว่า ส.ส. ควรยึดโยงกับประชาชนไปรับฟังความเห็นประชาชน พวกผมลงพื้นที่ไปหาเสียงเลือกตั้ง ระหว่างนี้ก็ไปลงพื้นที่ไปพบกับประชาชน เราทราบว่าประชาชนเดือดร้อนอย่างไร จะแก้ไขปัญหาอย่างไร แต่ท่านไม่เคยลงไม่ทราบหรอกครับ ท่านอาจจะเคยคุยกับทางฝ่าย คสช. มันก็ได้นะครับ แต่ว่าโดยหลักการมันไม่ใช่ มันไม่สามารถแก้ปัญหาได้หรอก ท่านมีความสามารถผมยอมรับในหลายท่าน แต่เรามาร่วมกันดีไหมครับ วันพรุ่งนี้เรามาร่วมกันวางกติกาใหม่ขับเคลื่อนเปลี่ยนผ่านระบบเผด็จการที่เกิดขึ้นมาหลายปี เดินหน้าแล้วถอยหลัง ๆ ย้อนหลังไป ๓๐ ปี ๔๐ ปี ให้เดินหน้าไปแข่งกับประเทศญี่ปุ่น ประเทศเกาหลี ประเทศสิงคโปร์ได้ ประเทศต่าง ๆ ได้ ไม่ใช่อยู่กับที่อยู่แบบนี้จะแพ้ประเทศเขมร แพ้ในส่วนของประเทศเพื่อนบ้านเราอีกหลายประเทศแล้ว เราช่วยกันดีไหมครับ ผมขอเชิญชวนท่านสมาชิกวุฒิสภา ท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งฝ่ายค้านและฝ่ายรัฐบาล เราช่วยกันผลักดันให้ไปข้างหน้าด้วยการรับหลักการ แล้วไปแก้ไขรายละเอียดที่ไม่ชอบธรรมให้เป็นกติกาที่เป็นธรรมให้ได้ ผมเชื่อว่าประเทศเรายังไปได้ หากพวกเราจริงใจและบริสุทธิ์ใจที่จะทำให้ประเทศเดินไปข้างหน้า ผมเชื่ออย่างนั้นนะครับ เพื่อคืนอำนาจการสถาปนารัฐธรรมนูญให้แก่ประชาชน

เพื่อคืนอำนาจการสถาปนารัฐธรรมนูญให้แก่ประชาชน เพื่อคืนอำนาจการสถาปนารัฐธรรมนูญให้แก่ประชาชนครับ ขอบคุณครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่านจักรพันธ์ พรนิมิตร พรรคพลังประชารัฐครับ

นายจักรพันธ์ พรนิมิตร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานสภาที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ผม จักรพันธ์ พรนิมิตร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากกรุงเทพมหานคร พรรคพลังประชารัฐ ในฐานะสมาชิกรัฐสภาในการพิจารณาญัตติเรื่องร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติมในวันนี้ซึ่งมีอยู่ทั้งหมด ๖ ร่าง อันนี้ผมขออนุญาตอภิปรายสนับสนุนในส่วนร่างที่เสนอโดยท่านวิรัช รัตนเศรษฐ กับคณะนะครับ ถือว่าเป็นร่างที่เสนอโดยมติของพรรคร่วมรัฐบาล ท่านประธานครับ เมื่อพูดถึงเรื่องการแก้ไขรัฐธรรมนูญ จริง ๆ ในฐานะประชาชนคนหนึ่ง ในฐานะประชาชนคนไทยนี่นะครับ ผมคิดว่าทุกคนก็จะใช้คำว่าเหนื่อยล้ากับการแก้รัฐธรรมนูญของประเทศเรา ผมจำได้ว่าประเทศเราเป็นประเทศที่มีการใช้รัฐธรรมนูญเปลืองที่สุดลำดับต้น ๆ ของโลกเลยครับ ถ้าไม่ใช่ลำดับที่ ๑ ของโลก จนกระทั่งผมอยากจะเสนอเหมือนกันว่าเขามีทฤษฎีที่บอกว่ากฎหมายรัฐธรรมนูญในโลกนี้นอกจากที่เป็นอย่างที่ประเทศอังกฤษเขาเรียกว่า จารีตประเพณี เป็นกฎหมายรัฐธรรมนูญ คือไม่ต้องระบุเป็นลายลักษณ์อักษร แต่ประเทศไทยน่าจะบอกว่าเรามีจารีตประเพณีคือการแก้ไขรัฐธรรมนูญ

ท่านประธานครับ อย่างไรก็ตามเมื่อเรามาพิจารณาญัตติการแก้รัฐธรรมนูญในวันนี้ผมคิดว่าเราต้องตั้งต้นที่รัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๖๐ เริ่มต้นจากการผ่านประชามติไม่ว่าพวกเราในที่นี้จะมองการทำประชามติครั้งนั้นไปในทางใดก็ตาม แต่ต้องยอมรับว่าเสียงส่วนใหญ่ของประชาชนในขณะนั้นให้ความเห็นชอบกับรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน รวมทั้งคำถามพ่วงที่ปรากฏเป็นบทเฉพาะกาลอยู่ในรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๖๐ ผมจะไม่ตอกย้ำว่ากี่เสียงเห็นชอบ กี่เสียงไม่เห็นชอบ เพราะผมคิดว่ามันไม่มีประโยชน์อะไร เราทุกคนทราบกันดีว่าเมื่อเสียงส่วนใหญ่ เราอยู่ในระบอบประชาธิปไตยเสียงส่วนใหญ่แม้จะห่างกันแค่ ๑ เสียงก็ถือเคารพเสียงส่วนใหญ่เป็นมติ นี่คือหลักการพื้นฐานของระบอบประชาธิปไตย แต่หลักการสำคัญอีกหลักการหนึ่งของระบอบประชาธิปไตยนอกจากเคารพเสียงส่วนใหญ่ ใช้มติเสียงส่วนใหญ่ในการตัดสินใจดำเนินนโยบายต่าง ๆ แล้ว อีกหลักการหนึ่งที่สำคัญคู่กันก็คือเคารพสิทธิของเสียงข้างน้อย ๒ อันนี้ต้องคู่กันนะครับ แล้วถ้าหากว่าเราไม่สามารถที่จะหาความพอดีให้กับหลักการทั้งสองได้ประเทศเราก็จะวนเวียนอยู่ในความขัดแย้งอย่างนี้ไปเรื่อย ๆ ผมจึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหากสภาแห่งนี้ในวันนี้หรือในวันพรุ่งนี้มีมติที่จะรับหลักการในการแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับนี้จริง ๆ ผู้ที่จะไปทำหน้าที่ในชั้นกรรมาธิการวิสามัญก็ควรจะคำนึงถึงหลักเคารพเสียงส่วนใหญ่ แต่รักษาสิทธิของเสียงส่วนน้อยให้มาก ๆ เข้าไว้ มิเช่นนั้นเราก็จะต้องวนกลับมาเรื่องการแก้รัฐธรรมนูญอีกไม่รู้จบ ในขณะที่ประชาชนคนไทยทั้งประเทศอ่อนล้ากับเรื่องของรัฐธรรมนูญ แล้วหลายท่านก็สะท้อนให้เห็นว่าในหลายพื้นที่จริง ๆ ทั่วประเทศนะครับ ถ้าเราไปในโลกแห่งความเป็นจริง ไม่ใช่โลกแห่งโซเชียล (Social) เราก็จะพบว่าพี่น้องประชาชนก็จะถามว่าจะแก้กันไปอีกทำไม ก็เพิ่งแก้มาไม่ใช่หรือ และแก้แล้วจะได้ประโยชน์อะไร

ท่านประธานครับ ถ้าหากเราจะพูดถึงการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ผมคิดว่าหลักการสำคัญที่ผมอยากจะเน้นย้ำ ๒ ประเด็นหลัก ๆ ในการแก้ไขรัฐธรรมนูญที่ผ่านประชามติเสียงส่วนใหญ่ของประชาชนมี ๒ หลักการครับ ๑. ที่สำคัญมาก ๆ คือต้องระวังเรื่องของการขัดกันแห่งผลประโยชน์ เนื่องจากว่าพวกเราในสภาแห่งนี้ไม่ว่าจะเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาทั้ง ๗๕๐ ท่าน เราล้วนแต่เป็นผู้มีส่วนได้เสียกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญครั้งนี้ถ้าเราจะแก้ เหมือนกับที่ผมได้เคยอภิปรายไว้ในคราวที่

คณะกรรมาธิการศึกษาแนวทางแก้ไขรัฐธรรมนูญ เมื่อตอนต้นเดือนที่นำผลการศึกษามารายงานสภาแห่งนี้ให้รับทราบ ผมก็ได้บอกไปแล้วว่าในฐานะที่เราเป็นผู้เล่นคนหนึ่งของกฎกติกาที่ออกแบบมาให้พวกเรา ทุกท่านที่นั่งอยู่ในที่นี้ล้วนแต่มาจากรัฐธรรมนูญปี ๒๕๖๐ ทั้งหมด ชอบหรือไม่ชอบ บางท่านไม่ชอบระบบเลือกตั้ง แต่ก็ต้องยอมรับว่าท่านเข้ามาได้เพราะระบบเลือกตั้งแบบนี้ ดังนั้นผมคิดว่าหลักสำคัญหลักแรกถ้าหากจะมีการแก้รัฐธรรมนูญนี้ก็คือเราต้องเกี่ยวข้องให้น้อยที่สุดเท่าที่จะน้อยได้ เพราะประชาชนเขาตั้งคำถามกับเราเป็นส่วนใหญ่ว่าจะแก้เพื่อพวกเรากันเองหรือเปล่า ดังนั้นจึงเป็นที่มาที่ว่าร่างของพรรคร่วมรัฐบาลที่เสนอ ที่ผมอยากจะอภิปรายสนับสนุน หลักการของเราก็คือการตั้งสภาร่างรัฐธรรมนูญ หรือ ส.ส.ร. สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ส่วนท่านจะเห็นว่าตั้งมาแล้วจะทำให้ผิดวัตถุประสงค์ ผิดเจตนารมณ์ หรือจะมีการเลือกตั้งแตกต่างในรายละเอียดอย่างไร ก็ไปถกเถียงกันในชั้นกรรมาธิการได้ แต่ว่าหลักสำคัญ หัวใจสำคัญที่ผมคิดว่าเป็นหัวใจที่ป้องกันหลักแห่งการขัดกันแห่งผลประโยชน์ของพวกเราเองก็คือเรื่องของการให้ผู้ที่ไม่มีส่วนได้เสียหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องน้อยที่สุดได้มาทำหน้าที่ตรงนี้แทนพวกเรา

ประเด็นที่ ๒ ที่เป็นห่วงกันมาก แล้วก็ผมคิดว่าเป็นหัวใจสำคัญอันหนึ่งที่ทำให้ร่างที่ผมกำลังอภิปรายสนับสนุนต่างจากร่างของ ขออนุญาต คือร่างที่เหลือของพรรคฝ่ายค้านก็คือผลการศึกษาของคณะกรรมาธิการวิสามัญที่ผมกราบเรียนไปเมื่อสักครู่ ผมก็ได้อภิปรายไปในชั้นนั้นแล้วว่าในผลการศึกษานั้น ในรายงานที่หนาพันกว่าหน้าถึงวันนี้ยังอ่านไม่จบเลย แต่หลักการสำคัญที่อยู่ในหน้าต้น ๆ เลยที่พวกเราได้อ่านกันก็คือว่าหมวด ๑ และหมวด ๒ ที่ว่าด้วยรูปของรัฐและสถาบันพระมหากษัตริย์มีความสมบูรณ์ครบถ้วนในตัวเองอยู่แล้ว ไม่จำเป็นที่จะต้องศึกษาเพิ่มเติมหรือแก้ไขใด ๆ ทั้งสิ้น ในการรายงานของคณะกรรมาธิการระบุชัดเจนว่าความเห็นนี้มาจากกรรมาธิการทุกท่านเป็นเอกฉันท์ เป็นฉันทามติ คณะกรรมาธิการวิสามัญประกอบไปด้วยผู้แทนจากรัฐบาล ผู้แทนจากฝ่ายค้าน อดีตประธานรัฐสภาจากทั้ง ๒ ฝ่าย อดีตฝ่ายบริหารทั้ง ๒ ฝ่าย มีความเห็นพ้องต้องกันเป็นฉันทามติว่าไม่มีความจำเป็นจะต้องแตะใน ๒ หมวดนั้น ไม่มีแม้แต่กระทั่งกรรมาธิการเสียงข้างน้อยด้วยท่านประธานครับ ดังนั้นในการแก้รัฐธรรมนูญฉบับนี้หากจะมีการแก้ ผมก็ขอให้ยึดหลักการนี้ก็คือการไม่แตะหมวด ๑ และหมวด ๒ เพื่อพี่น้องประชาชนที่เขามีส่วนได้เสียในการที่จะรับผลกระทบจากรัฐธรรมนูญฉบับนี้จริง ๆ อย่างน้อยเขาได้มีความสบายใจว่าสิ่งที่เป็นที่เคารพสถาบันที่เราเทิดทูนไม่ได้รับผลกระทบจากการแก้รัฐธรรมนูญในฉบับนี้

ท่านประธานครับ ขอเวลาอีกสักนิดนะครับ ผมคิดว่าเมื่อช่วงเช้ามีอยู่ ๒-๓ ประเด็นที่เพื่อนสมาชิกฝ่ายค้านได้อภิปราย และผมคิดว่าอาจจะคลาดเคลื่อนจากข้อเท็จจริงไปสักเล็กน้อย บางท่านอภิปรายเปรียบเทียบรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๖๐ กับรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๒๑ ซึ่งผมคิดว่ามันเป็นการเปรียบเทียบที่ผิดฝาผิดตัว เพราะว่าในรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๖๐ เรามีมาตรา ๑๕๙ ผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อเป็นนายกรัฐมนตรีต้องผ่านการพิจารณาจากพรรคการเมือง และผ่านการพิจารณาจากพี่น้องประชาชนในการเลือกตั้ง รัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๒๑ ไม่มีนะครับ เป็นคนนอกแบบคนนอกจริง ๆ คือไม่มีใครเห็นชื่อมาก่อน แล้วก็สามารถจะหยิบจากใครก็ได้ ในสภาก็ได้ นอกสภาก็ได้ แต่รัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๖๐ เราได้มีการระบุไว้ชัดเจนว่าจะต้องผ่านการเลือกตั้งจากพี่น้องประชาชน หมายถึงว่าเลือกตั้งโดยผ่านพรรคการเมืองอีกทีนะครับ มีการระบุเรื่องคนนอกก็จริง แต่ยากมากที่จะไปถึงขั้นนั้น แล้วก็อยู่ในบทเฉพาะกาล

ประเด็นสุดท้ายครับ ขอโทษท่านประธานนะครับ ขอกินเวลานิดเดียว ก็คือบางท่านพูดเลยไปถึงรัฐธรรมนูญ ปี ๒๔๗๕ พูดไปถึงปี ๒๕๒๑ นี่ก็โบราณพอแล้วนะครับ บางท่านยาวไปถึงปี ๒๔๗๕ ท่านอาจจะลืมไปว่ารัฐธรรมนูญ ปี ๒๔๗๕ ไม่ได้มี ส.ว. แต่งตั้ง แต่มี ส.ส. แต่งตั้ง ที่เขาเรียกว่า ส.ส. ประเภท ๒ เพราะฉะนั้นถ้าเราจะย้อนยาวไปถึงขนาดนั้นผมว่าเป็นการเลือกประเด็นที่เราเห็นด้วย แล้วก็ละประเด็นที่ไม่เห็นด้วย ซึ่งอย่างนี้ก็เป็นการเปรียบเทียบที่ผมคิดว่าไม่เป็นธรรมต่อรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ก็ขอกราบเรียนท่านประธานมาในโอกาสนี้เพียงเท่านี้ครับ กราบขอบพระคุณครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่านสมชาย แสวงการ ครับ

นายสมชาย แสวงการ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผม สมชาย แสวงการ สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ต้องกราบเรียนท่านประธานว่าผ่านมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ ขณะนี้ ๘ ปีแล้ว บรรยากาศสภาแห่งใหม่ ที่ประชุมรัฐสภาร่วมกันระหว่าง ส.ส. ส.ว. แม้จะเปลี่ยนที่ใหม่ แต่บรรยากาศคล้ายกับเหตุการณ์ย้อนหลังไปเมื่อ ๘ ปีที่แล้ว การเมืองไทยวนเวียนอยู่ที่เก่าอีกแล้วครับ มีผู้ชุมนุมเตรียมที่จะเคลื่อนมาทั้ง ๒ ฝ่าย ฝ่ายหนึ่งจะเสนอชื่อแก้ไขรัฐธรรมนูญพร้อมกดดันให้แก้ไขรัฐธรรมนูญและร่างรัฐธรรมนูญขึ้นมาใหม่ อีกฝ่ายหนึ่งวันนี้มายื่นแล้วครับ ๑๓๐,๐๐๐ ชื่อ จากกลุ่มคุณหมอวรงค์และไทยภักดี ไม่ให้แก้รัฐธรรมนูญทุกมาตรา คำถามที่เพื่อนสมาชิกพูดกันมาตั้งแต่เช้า หลายคนอ้างถึงประชาชน เอะอะก็ประชาชน แต่ถามว่าประชาชนนั้นเป็นประชาชนของพรรคหรือประชาชนของท่าน หรือประชาชนที่เป็นพวกท่านกันแน่ สิ่งที่ท่านกำลังเดินไปนั้นถูกทางแล้วหรือไม่ ----------

ผมกราบเรียนท่านประธานเพราะว่าเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นเมื่อคราวที่แก้ไขรัฐธรรมนูญที่สภาแห่งนี้ละครับ สมาชิกหลายท่านอยู่ร่วมกับผม หลายท่านไม่ได้กลับมาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หลายท่านไม่ได้กลับมาเป็นสมาชิกวุฒิสภา และหลายท่านเสียชีวิตไป แต่ ๘ ปีที่ผ่านมาไม่ได้เปลี่ยนไปเลยครับ เราวนกลับมาอีกเรื่องแก้รัฐธรรมนูญ เรื่องร่างรัฐธรรมนูญกันใหม่แล้วในที่สุดมันก็จะไปจบที่การยื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยในสิ่งที่ท่านกระทำนั้นมิชอบครับ ที่ผมต้องเรียนอย่างนี้มิได้มาขู่ครับ แต่ผมเรียนความจริงว่าท่านมาผิดทิศผิดทางหมดเลยครับ รัฐธรรมนูญแก้ไขได้ครับ ถ้ารัฐธรรมนูญแก้ไขไม่ได้มันต้องถูกฉีก รัฐธรรมนูญเขาวางหลักไว้อยู่แล้วว่าประการแรกแก้ไขได้โดยง่าย เช่นใช้รัฐธรรมนูญไปแล้ว ๓ ปี ๕ ปี ๗ ปี มีปัญหาอะไร ผมยังไม่ได้ยินเสียงเพื่อนสมาชิกที่เสนอแก้ไขรัฐธรรมนูญเสนอประเด็นที่เป็นปัญหาในการแก้ไขรัฐธรรมนูญเลย ไม่ได้เห็นประเด็นที่จะแก้ปัญหารัฐธรรมนูญแล้วทำให้เศรษฐกิจ ปากท้องพี่น้องประชาชนพัฒนาก้าวหน้า ไม่ได้เห็นประเด็นที่ทำให้สิทธิเสรีภาพของประชาชนดีขึ้นกว่าเดิม ไม่ได้ทำให้เห็นการพัฒนาประเทศที่มียุทธศาสตร์ชาติและมีการปฏิรูปประเทศก้าวหน้าไปกว่าเดิม ในสิ่งที่รัฐธรรมนูญนี้บัญญัติข้อดีไว้มากมาย ผมกราบเรียนว่าติดตามการร่างรัฐธรรมนูญชุดนี้มาตลอด ๕ ปีในฐานะเลขานุการคณะกรรมาธิการติดตามการร่างรัฐธรรมนูญ ตั้งแต่ชุดอาจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ มาถึงชุดอาจารย์มีชัย ฤชุพันธุ์ ต้องเรียนตรง ๆ ครับว่าไม่มีรัฐธรรมนูญฉบับไหนที่ใครพอใจได้ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์หรอกครับ มีฝ่ายหนึ่งชอบ ฝ่ายหนึ่งไม่ชอบ ๒๗๙ มาตราก็ไม่ถูกใจผมทั้งหมดหรอกครับ ๒๗๙ มาตราบางมาตราก็ต้องทดลองใช้ไป แล้วถ้ามันเกิดปัญหาก็ต้องแก้ไขครับ รัฐธรรมนูญได้วางหลักไว้อยู่แล้วครับว่าแก้ไขได้ ผมอยากชวนเพื่อนสมาชิกที่มาชวน ส.ว. นี่ละครับแก้ไขรัฐธรรมนูญโดยเฉพาะเพื่อน ส.ส. นี่ท่านย้อนกลับไปเมื่อเหตุการณ์ ปี ๒๕๕๕ จากนั้นเกิดอะไรขึ้นครับท่านนำไปสู่การแก้ไขรัฐธรรมนูญ ท่านนำไปสู่การออกกฎหมายนิรโทษกรรมสุดซอยและท่านก็พามวลชนออกมาชุมนุม วันนั้นบรรยากาศในสภามีการที่ต้องเอาตำรวจสภามาล้อมประธานเวลาพิจารณารัฐธรรมนูญทุกวัน ตั้งแต่ ๙ โมงเช้าถึงตี ๒ เป็นเวลา ๒ เดือน มีการปิดอภิปรายเป็นระยะ ๆ มีการขว้างแฟ้ม โห่ฮาปาเก้าอี้ตลอดเวลา ท่านอยากเห็นบรรยากาศอย่างนั้นกลับมาหรือครับ ท่านอยากเห็นบรรยากาศที่มวลชนอยู่บนท้องถนนแบบเดิมอีกหรือครับ ผมกำลังชวนท่านกลับมาเพราะอะไรครับ ท่านไปผิดทิศหมดเลย

ไม่ว่าจะเป็นการเสนอให้ร่างรัฐธรรมนูญขึ้นมาใหม่ทั้งหมด เพราะท่านกำลังจะล้มบ้านทั้งหลังแล้วสร้างบ้านใหม่แบบหลักการที่ว่าถ้าอะไรไม่ได้ถูกใจเราต้องล้มแล้วสร้างมันมาใหม่ในยุคเรา ผมว่าท่านไปผิดทิศผิดทางครับ สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นแล้วจะเกิดอะไรอีก หลังจากนั้นก็จะมีคนอีกกลุ่มหนึ่งมาเรียกร้องให้ล้มรัฐธรรมนูญแล้วร่างใหม่อีก ปัญหาเหล่านี้แก้วิกฤติโดยอ้างว่ามีมวลชนมากดดัน แก้ปัญหาหนึ่งวันนี้นำไปสู่ปัญหาใหม่ที่ใหญ่กว่าในวันหน้า แล้วไม่รู้ว่าจะจบด้วยสงครามกลางเมืองหรือไม่ หรือจบด้วยการรัฐประหารอีกหรือไม่ ผมไม่อยากให้เกิดอีกแล้ว ผมเองก็ถูกรัฐประหารเมื่อปี ๒๕๕๗ เหมือนกัน ยังดำรงตำแหน่งวุฒิสภาขาดอีก ๓ ปีกับ ๒ เดือน ก็ถูกรัฐประหารเช่นกัน แต่เพราะใครทำล่ะครับ คนในสภานี้ไม่ใช่หรือทะเลาะเบาะแว้งกันเรื่องรัฐธรรมนูญ วิกฤติรัฐธรรมนูญเกิดขึ้น นำไปสู่การนำมวลชนเข้ามาประท้วง นำไปสู่การใช้อาวุธสงคราม ใช้เอ็ม ๗๙ (M79) อาก้า เอ็ม ๑๖ (M16) ยิงใส่พี่น้องประชาชน แล้วก็บอกว่าสภาต้องทำอย่างโน้น สภาต้องทำอย่างนี้ ผมกราบเรียนเลยว่าผมก็แปลกใจที่รัฐธรรมนูญเขียนไว้อยู่แล้วในมาตรา ๒๕๖ นี่ท่านอ่านดี ๆ พี่น้องประชาชนจะได้รับทราบว่าการแก้ไขรัฐธรรมนูญภายใต้บังคับของมาตรา ๒๕๕ ให้กระทำได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการดังต่อไปนี้ ผมยกตัวอย่างเช่น (๑) ญัตติการแก้ไขเพิ่มเติมต้องมาจากคณะรัฐมนตรีหรือมาจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๕ ของสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๕ ของสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้ง ๒ สภา หรือมาจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ คน ท่านติดใจเรื่องการลงมติ (๓) ที่บอกว่าต้องให้มีเสียง ส.ว. ในวาระแรกไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ผมกราบเรียนเลยครับว่าการแก้ไขรัฐธรรมนูญมีทั้ง ๒ แบบ บางสภาก็ใช้เสียง ๒ สภา เสียงเกินกึ่งหนึ่ง บางสภาในโลกนี้ก็มีเสียง ๒ ใน ๓ เสียง ๓ ใน ๕ และบางสภาก็แบ่งกันครับว่าสภาผู้แทนราษฎรแก้ไขรัฐธรรมนูญแล้ว ต้องไปผ่านความเห็นชอบให้เกินกึ่งหนึ่งของวุฒิสภาเช่นกัน วันนี้วุฒิสภา ๑ ใน ๓ ผมว่าหาไม่ยาก ถ้าเรื่องนั้นเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ เป็นประโยชน์ต่อประชาชนอย่างแท้จริง ท่านลองศึกษาหรือยังครับว่ารัฐธรรมนูญมีปัญหาอะไร ผมอ่านรายงานของกรรมาธิการยังไม่ครบหรอกครับที่ท่านศึกษา อย่าลืมนะครับว่า ส.ว. ไม่ได้เข้าร่วมกรรมาธิการศึกษาชุดนี้ ที่ท่านอาจารย์พีระพันธุ์

เป็นประธาน แต่ผมก็ได้อ่านรายงานของอนุกรรมาธิการที่ชุดคุณไพบูลย์เป็นประธาน ผมเลยรู้ความคิดว่าถ้าเราปล่อยให้มีการร่างรัฐธรรมนูญขึ้นมาใหม่อันตรายอย่างยิ่ง อันตรายอย่างยิ่งอย่างไร มีความคิดบางประการที่อยากจะให้รัฐธรรมนูญนี้ล้มออกไปเพราะอะไรครับ ผมไม่ได้กล่าวหา แต่มันมีหลายมาตราที่เป็นรัฐธรรมนูญ ซึ่งผมคิดว่าดีมาก ได้จัดการปัญหาของการเมือง มีการปฏิรูปการเมือง มีการวางยุทธศาสตร์ชาติและบทว่าด้วยการปฏิรูป และยังมีการวางเรื่องการห้ามมีผลประโยชน์ขัดกัน ไม่ว่าจะเป็นมาตรา ๑๔๔ ที่ห้าม ส.ส. ส.ว. ครม. ไปยุ่งเกี่ยวกับงบประมาณแผ่นดิน ----------

ไม่ว่าจะเป็นมาตรา ๑๘๔ มาตรา ๑๘๕ ที่ป้องกันการไปถือหุ้นสัมปทานรัฐ หุ้นสัมปทานสื่อต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของ พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่ให้มี ๒ ชั้นศาล คือศาลฎีกาแผนกคดีอาญานักการเมือง ๙ คน ทำหน้าที่ไต่สวน สอบสวนคดี แล้วยังมีสิทธิที่จะขออุทธรณ์ได้ในอีกชั้นศาล ๙ คน เช่นกัน แต่ท่านทราบไหมว่าทำไมอันตราย ผมอ่านรายงานของอนุกรรมาธิการ ๒๗๘ หน้า แล้วผมรู้เลยว่าอยากร่างรัฐธรรมนูญเป็นเช่นไร ผมไม่เอ่ยชื่ออนุกรรมาธิการบางท่าน แต่หลายคนผมทราบว่าเป็นที่มา ท่านบอกว่ารัฐธรรมนูญปัจจุบันบัญญัติให้มีการอุทธรณ์คำพิพากษาศาลฎีกาภายใน ๓๐ วัน แล้วก็เห็นว่าท่านควรจะเปลี่ยนให้เป็นอะไรครับ ท่านบอกว่าปัญหาคือรัฐธรรมนูญกำหนดให้การอุทธรณ์ของคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองกระทำได้ โดยการอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาซึ่งเป็นชั้นศาลฎีกาเหมือนกัน ท่านเสนออะไรครับ ท่านเสนอให้การนำคดีขึ้นสู่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญานักการเมืองนั้น ผมอ่านเลยนะครับ ข้อเสนอแนะหนึ่งควรกำหนดให้การฟ้องคดีเกี่ยวกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะต้องฟ้องที่ศาลอุทธรณ์เป็นศาลชั้นแรก ศาลอุทธรณ์มี ๓ คน ท่านกำลังจะทำเรื่องคดีทุจริตลงกลับไปที่ศาลอุทธรณ์อีกแล้วนี่ความลับที่ต้องบอกพี่น้องประชาชนให้รับทราบ แล้วถ้าหากต้องการจะฎีกาก็ให้ฎีกาต่อศาลฎีกาโดยองค์คณะที่มาจากที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา นี่กำลังแก้หลักการสำคัญที่รัฐธรรมนูญปราบโกงเขาวางไว้ในรัฐธรรมนูญและ พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญ ท่านยังอยากมีอำนาจอะไรอีกครับ ผมไม่เอ่ยชื่อ ผู้เสนอมีบันทึกรายงานหมดเลยครับ คณะกรรมาธิการของสภาควรมีอำนาจในการเรียกผู้พิพากษา ตุลาการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระมาแถลงข้อเท็จจริงหรือมาแสดงความคิดเห็นในกิจการที่ทำ หรือเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงที่ศึกษาอยู่นั้นได้ สิ่งนี้บอกอะไร บอกว่าถ้าท่านไม่พอใจ กกต. ต่อผลการเลือกตั้ง ท่านไม่พอใจศาลรัฐธรรมนูญที่วินิจฉัยคดี ท่านไม่พอใจ ป.ป.ช. ที่สอบทุจริต ท่านกำลังจะใช้สภาแทรกแซงในรูปแบบของกรรมาธิการใช่หรือไม่ สิ่งเหล่านี้เป็นตัวอย่าง ถ้าท่านอยากรู้ท่านไปอ่านได้ในรายงานอนุกรรมาธิการของ คุณไพบูลย์ นิติตะวัน ๒๗๘ หน้า ผมอ่านละเอียดจนทราบความคิดของผู้เสนอในแต่ละเรื่องว่าท่านกำลังจะแก้รัฐธรรมนูญโดยการยกร่างใหม่เพราะอะไร ทำไมไม่แก้รายมาตรา รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ บอกแล้วว่า

แก้รายมาตราได้ เขายกเว้นไว้อย่างเดียวว่า (๘) บอกถ้ากรณีแก้ไขเพิ่มเติมหมวด ๑ บททั่วไป หมวด ๒ พระมหากษัตริย์ หรือหมวด ๑๕ การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ หรือเกี่ยวกับคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญ หรือเกี่ยวกับหน้าที่ อำนาจของศาล หรือองค์กรอิสระ หรือเรื่องที่ทำให้ศาลหรือองค์กรอิสระไม่อาจปฏิบัติหน้าที่หรืออำนาจได้ ก่อนดำเนินการให้ไปจัดทำการออกเสียงประชามติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ เท่านั้นเองครับ รัฐธรรมนูญฉบับนี้แก้ได้ ผมเรียนแล้วว่าแก้ได้แบบมีเงื่อนไข ถ้ารัฐธรรมนูญแก้ง่ายเดี๋ยวท่านไปเซเวน อีเลฟเวน (7-Eleven) ได้หรือครับ รัฐธรรมนูญใช้กับคน ๖๙ ล้านคน เป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศไทยที่กล่าวอ้างรัฐธรรมนูญในอดีตดี ผมก็เป็นคนหนึ่งในการรณรงค์ธงเขียวของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ แต่กว่าจะมีรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ นั้น เกิดเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ ปี ๒๕๓๕ คณะอาจารย์ประเวศ วะสี ตั้งคณะกรรมการใช้เวลา ๒ ปีศึกษากรอบ มีกรอบออกมาเสร็จ ท่านนายกรัฐมนตรีบรรหาร ยังมาตั้งอาจารย์ชุมพล ศิลปอาชา กำหนดกรอบในการร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขอีก ๑ ปี ใช้เวลา ๓ ปี แล้วไปร่างรัฐธรรมนูญเป็นรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ แต่ในที่สุดรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ที่ว่าดีที่สุดก็มีช่องว่างช่องโหว่เกิดสภาผัว สภาเมีย เกิด ส.ว. ฮั้วกับ ส.ส. ที่ทำการ ส.ส. กับ ส.ว. อยู่ที่ทำการเดียวกันที่อำเภอหนึ่งผมเห็นกับตา เรื่องที่ท่านเสรีพูดเรื่อง ส.ว. ๘๐ คน ผมก็ได้ยินกับหู ผมกราบเรียนว่าเมื่อเป็นรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ มีปัญหาจึงเกิดวิกฤติการเมือง นำมาสู่การชุมนุมปี ๒๕๔๘ นำมาสู่การยึดอำนาจเมื่อปี ๒๕๔๙ แล้วก็ร่างรัฐธรรมนูญขึ้นมาใหม่โดย ส.ส.ร. คนที่เห็นด้วยกับรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ก็ไม่ชอบรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ แต่เมื่อเกิดเหตุการณ์การชุมนุมหลังจากมีรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ เราก็เกิดการชุมนุมตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ ปี ๒๕๕๒ ปี ๒๕๕๓ ปี ๒๕๕๕๗ จนกระทั่งเกิดเหตุรัฐประหารอีก รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ก็แก้ไขปัญหาของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ มันก็ไม่จบ ในที่สุดก็เกิดการยึดอำนาจเมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ก็สภาแห่งนี้ละครับ ถกเถียงกันแต่เรื่องรัฐธรรมนูญ วิกฤติการเมืองเกิดขึ้น ๒ เรื่อง ----------

ร ๔/๒๕๖๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) สุพิชชาย์ ๑๒๔/๑

๑. ทุจริตคอร์รัปชัน ๒. วิกฤติรัฐธรรมนูญ เมื่อใดที่ท่านเอาพี่น้องประชาชนเริ่มมวลชนเคลื่อนลงถนน ไม่เคยมีทางสำเร็จในการปฏิวัติประชาชนในประเทศไทย แต่เกิดการรัฐประหารและเกิดการล้มตายของผู้คน วันนี้ผมขอร้องครับว่าถ้าท่านอยากแก้ไขรัฐธรรมนูญ ผมชวนท่านกลับมาครับ เพื่อไม่ให้ทำในสิ่งที่จะนำไปสู่สิ่งที่เกินเลย เพราะอะไรครับ เพราะวันนี้ท่านกำลังทำสิ่งที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญหลายเรื่องครับ พี่น้องประชาชนที่ฟังอยู่ทางบ้าน สมาชิกสภาหลายท่านได้บอกว่าแก้ไขรัฐธรรมนูญเพื่อพี่น้องประชาชน คำถามตรง ๆ เลยครับ ว่าพี่น้องประชาชนได้ประโยชน์อะไร คำถามที่ประชาชนลงประชามติให้ความเห็นชอบรัฐธรรมนูญหมดความหมายไปเลย ๑๖,๘๐๐,๐๐๐ เสียง ไม่มีความหมาย เราจะต้องทำประชามติอีกครับ มีคำกล่าวของท่าน ส.ส. ผู้หนึ่ง วันนี้ท่านก็ยังอยู่ในสภา แต่ผมไม่ขอเอ่ยชื่อท่านนะครับ เดิมท่านเป็นฝ่ายค้าน ท่านเป็นผู้ใหญ่ที่ผมเคารพท่านหนึ่ง ขอไม่เอ่ยชื่อ แต่วันนี้ท่านเป็นพรรคร่วมรัฐบาล ท่านร่วมกับพวกผมในการต่อสู้เมื่อปี ๒๕๕๕ ในการคัดค้านรัฐบาลขณะนั้นที่แก้ไขรัฐธรรมนูญมี ๓ ร่างเข้าสู่สภา เป็นการแก้ไขโดยการล้มรัฐธรรมนูญแบบเดียวกัน แล้วจะมี ส.ส.ร. เหมือนกันเลยครับ โครงสร้างก็แบบเดียวกันครับ ท่านบอกว่าอย่างไรครับ ผมเข้าใจว่าสำหรับคนที่เรียนกฎหมายกันมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าเคยเรียนเรื่องรัฐธรรมนูญ ท่านครูบาอาจารย์สมัยเก่า ๆ นั้นจะบอกกับบรรดาลูกศิษย์ลูกหาว่ารัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายที่เรียกว่า แก้ไขยาก เพราะฉะนั้นจึงกำหนดไว้ชัดเจนถึงหลักการและวิธีการการแก้ไขไว้ในตัวรัฐธรรมนูญเอง ท่านบอกว่าที่รัฐธรรมนูญจำเป็นต้องแก้ให้กฎหมายมีความยาก ก็เพราะว่ารัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ ถ้าปล่อยให้มีการแก้ไขง่าย ๆ หลักของประเทศจะเปลี่ยนไปเปลี่ยนมาอยู่เสมอ คนในชาติจะไม่มีหลักยึด เพราะฉะนั้นในทันทีที่รัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๕๐ ได้ผ่านการจัดทำประชามติให้ความเห็นชอบของประชาชนในขั้นสุดท้ายถึงกว่า ๑๔ ล้านเสียง เกือบจะ ๑๕ ล้านเสียง กระผมเข้าใจว่าเป็นการสนับสนุนให้เกิดมีรัฐธรรมนูญ ซึ่งในทางตำรากฎหมายถือเป็นเรื่องที่ต้องแก้ไขยาก แล้วจะมาแก้ไขง่าย ๆ โดยไม่มีการทำประชามติก่อนล้มเลิกกันง่าย ๆ ทั้งฉบับเป็นเรื่องที่ทำได้หรือไม่ ท่านมีความเห็นว่าทำไม่ได้ แต่บัดนี้ท่านเป็นผู้ร่วมในการเสนอร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญโดยล้มรัฐธรรมนูญทั้งฉบับ แล้วบอกให้มี ส.ส.ร. ผมจะไม่ก้าวล่วงครับ เพราะว่าเป็นท่านที่ผมเคารพ เป็นนักกฎหมายผู้ใหญ่ เป็นอดีตรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี

ที่ผมเคารพ แต่ผมกำลังทวนความจำว่าพวกเรากำลังทำอะไรเกิดขึ้น แล้วผมยังชวนว่าสมาชิกรัฐสภาแก้ไขรัฐธรรมนูญได้ครับ แต่ทำไมเราไม่พูดประเด็นที่เราอยากจะแก้ไขในรายประเด็น แทนที่จะมาพูดเรื่องการตั้ง ส.ส.ร. ขออนุญาตไปต่อที่คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญซึ่งทันทีที่เกิดการแก้ไขรัฐธรรมนูญมิชอบ ๓ ร่างนั้น ผมเป็นผู้หนึ่งครับร่วมกับสมาชิกวุฒิสภา และขออภัยที่เอ่ยนามครับ นายวิรัตน์ กัลยาศิริ อดีตหัวหน้าฝ่ายกฎหมายพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งท่านเสียชีวิตแล้ว ด้วยความเคารพ พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม และหลายท่านครับ ร่วมกันยื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญ และมีคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญฉบับนี้ครับ ๑๘-๒๒/๒๕๕๕ มีคำให้การในศาลรัฐธรรมนูญถึงการคัดค้านการยกร่างรัฐธรรมนูญที่จะไปร่างใหม่ไว้อย่างไรบ้าง ประเด็นสำคัญมี ๓ ประเด็น แต่ผมคิดว่าประเด็นสำคัญที่สุดเป็นสิ่งที่ผมไม่อยากเห็นการแก้ไขรัฐธรรมนูญแล้วอ้างประชาชนว่าเราจะไปรื้อรัฐธรรมนูญสร้างกันใหม่นั้นถูกต้อง ศาลรัฐธรรมนูญท่านวินิจฉัยไว้อย่างนี้ครับ อำนาจในการก่อตั้งองค์กรสูงสุดทางการเมืองหรืออำนาจสถาปนารัฐธรรมนูญเป็นอำนาจของประชาชน อันเป็นที่มาโดยตรงในการให้กำเนิดรัฐธรรมนูญ โดยถือว่ามีอำนาจเหนือรัฐธรรมนูญที่ก่อตั้งระบบกฎหมายและองค์กรทั้งหลายในการใช้อำนาจทางการเมืองการปกครอง เมื่อองค์กรที่ถูกจัดตั้งมีเพียงอำนาจที่รัฐธรรมนูญให้ไว้ และอยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญ จึงเป็นไปไม่ได้ที่จะให้องค์กรนั้นใช้อำนาจที่ได้รับมอบมาจากรัฐธรรมนูญนั้นเองกลับไปแก้ไขรัฐธรรมนูญ เหมือนการใช้อำนาจแก้ไขกฎหมายธรรมดา สำหรับประเทศไทยเป็นประเทศที่ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขเป็นประเทศที่ใช้ระบบประมวลกฎหมายที่ยึดหลักความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญที่รัฐธรรมนูญจะต้องกำหนดวิธีการหรือกระบวนการแก้ไขเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญไว้เป็นพิเศษ แตกต่างจากกฎหมายโดยทั่วไป ----------

ร ๔/๒๕๖๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) พรเทพ ๑๒๕/๑

การตรารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๐ เป็นกระบวนการที่ได้ผ่านการลงประชามติโดยตรงของประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ประชาชนจึงเป็นผู้สถาปนารัฐธรรมนูญฉบับนี้ ดังนั้นการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญตาม มาตรา ๒๙๑ ซึ่งตรงกับมาตรา ๒๕๖ ในปัจจุบัน แม้จะเป็นอำนาจของรัฐสภาก็ตาม แต่การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญโดยการยกร่างใหม่ทั้งฉบับยังไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙๑ เนื่องจากรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันนี้ได้มาโดยการลงประชามติของประชาชน ควรจะให้ประชาชนผู้มีอำนาจสถาปนารัฐธรรมนูญได้ลงประชามติเสียก่อนว่าสมควรจะมีรัฐธรรมนูญฉบับใหม่หรือไม่ หรือรัฐสภาจะใช้อำนาจในการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญเป็นรายมาตราก็เป็นความเหมาะสมและเป็นอำนาจของรัฐสภาที่จะดำเนินการดังกล่าวนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙๑ ที่ผมเอ่ยเช่นนี้เพราะอะไรครับ ท่านเดินผิดถ้าท่านเดินมาตรา ๒๕๖ ตามปกติ แก้ไขรัฐธรรมนูญที่ศึกษามาแล้วว่ามีปัญหา วันนี้สภาผู้แทนราษฎรศึกษาแล้วมาตราไหนมีปัญหาที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน วุฒิสภาอย่าว่าแต่ ๑ ใน ๓ เลยครับ ๒๕๐ คนก็โหวตให้ท่านครับ แค่ ๘๔ เสียง ๑ ใน ๓ ไม่พอครับ เราจะโหวตให้ท่าน ๒๕๐ เสียงเลย แต่สิ่งที่ท่านเสนอมาใน ๔ ร่าง ไม่ใช่ประเด็นปัญหาของประชาชน เป็นปัญหาของท่านเอง เดี๋ยวผมค่อยพูดต่อไป ประเด็นสำคัญคือท่านเดินผิดในการแก้ไขรัฐธรรมนูญโดยรื้อรัฐธรรมนูญแล้วร่างใหม่ โดยอ้างว่า ส.ส.ร. จะมาจากประชาชน ทำการร่างรัฐธรรมนูญใหม่ก็เปรียบเหมือนสภาเมื่อวันก่อนน้ำรั่วครับ ถ้าท่านเห็นว่ารัฐธรรมนูญนี้น้ำรั่ว ไม่ดี ท่านต้องรื้อรัฐธรรมนูญทิ้งใหม่ สภาควรรื้อทิ้งหมดครับ เพราะน้ำรั่วอย่างไรครับ ทำไมไม่แก้ปัญหาให้มันตรงจุด ถ้ารัฐธรรมนูญใช้ไปแล้ว ๓ ปี เห็นประเด็นปัญหาไหน ท่านเสนอสิครับ ถ้าเสนอแล้ววุฒิสภาเห็นด้วยร่วมกันโหวตครับ ผมท้วงสิ่งเหล่านี้เพราะชวนท่านกลับมาครับว่า อย่าไปเดินแล้วบอกว่าวุฒิสภาไม่เห็นด้วยกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญแก้ไขได้ครับ แต่แก้ไขโดยรื้อทิ้งทั้งหมดแล้วสร้างใหม่ไม่มีวันจบครับ ผมเรียนโดยมีข้อมูลที่ผมขออนุญาตอ้างถึงไม่ได้เสียหาย แต่ผมคิดว่าเป็นสิ่งที่ท่านอดีตนายกรัฐมนตรีแล้วท่านเคยเป็นสมาชิกในสภาแห่งนี้ แต่บัดนี้ท่านได้ลาออกไปไม่ได้อยู่ในสภาไม่เสียหายครับ ท่านอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ขออภัยที่เอ่ยนามถึงท่าน ท่านจะบอกว่าถ้าจะใช้ทฤษฎีว่าขึ้นต้นเป็นพิษต่อมาก็เป็นพิษ มันไม่มีวันจบสิ้นหรอกครับ เพราะสภาชุดนี้ทั้งชุด

ก็มาจากรัฐธรรมนูญเป็นพิษ รัฐบาลซึ่งมาจากสภาก็เป็นพิษ รัฐธรรมนูญที่เสนอมาวันนี้ก็มาจากสมาชิกที่เป็นพิษ ออกไปก็สร้าง ส.ส.ร. ส.ส.ร. ก็ต้องเป็นพิษ ส.ส.ร. เป็นพิษก็ต้องร่างรัฐธรรมนูญเป็นพิษฉบับใหม่ มันไม่มีวันจบหรอกครับ ที่ผมกราบเรียนอย่างนี้พูดทั้งหมดเพราะอะไรครับ เพราะร่างของพรรคร่วมฝ่ายค้านเสนอ ส.ส.ร. ๒๐๐ คนมาจากการเลือกตั้งทั้งหมด ร่างของรัฐบาล ส.ส.ร. ๑๕๐ คนมาจากการเลือกตั้ง อีก ๕๐ คนมาจากกระบวนการ สิ่งที่ต้องยอมรับความจริงและพี่น้องประชาชนรู้ดี ผมก็รู้ดี ถ้า ส.ส.ร. มาจากการเลือกตั้ง เพื่อนสมาชิกบอกแล้ว ความจริงหน้าที่ของ ส.ส. นั่นแหละอยู่ในสภาท่านมาจากการเลือกตั้งอยู่แล้ว ร่วมกันศึกษาสิครับว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้มาตราไหนใช้แล้วมีปัญหาอยากแก้ ท่านทำหน้าที่แทนประชาชนได้อยู่แล้ว ถ้าท่านกลับไปเลือกตั้งจะเกิดอะไรขึ้นครับก็ ส.ส. จังหวัดใดก็ได้ ส.ส.ร. จังหวัดนั่นแหละครับ ตัวอย่างที่ผมลองทำตัวเลขดู พรรคเพื่อไทยมี ส.ส. ในสภาอยู่ ๑๓๔ คน คิดเป็น ๒๖.๘ เปอร์เซ็นต์ ก็จะได้ ส.ส.ร. มา ๕๔ คน พรรค พปชร. มี ส.ส. ๑๒๑ คน ๒๔.๒ เปอร์เซ็นต์ ก็จะได้ ส.ส.ร. มา ๔๘ คน ภูมิใจไทย ๖๑ คน ก็จะได้ ส.ส.ร. มา ๒๔ คน ก้าวไกลมี ส.ส. ๕๔ คน ก็จะได้ ส.ส.ร. ๒๑ คน ประชาธิปัตย์มี ๕๒ คนจะได้ ส.ส.ร. ๒๑ คน ชาติไทยพัฒนามี ๑๒ คน จะได้ ๕ คน ผมขออนุญาตไม่เอ่ยทั้งหมดนี่คือสถิติที่จะมาจากการเลือกตั้งอย่างไรครับ เพราะว่า ส.ส.ร. จะมาได้อย่างไรครับก็ต้องมาจากการเลือกตั้งของหัวคะแนนในจังหวัด ท่านได้คะแนนมามันก็ไหลเข้ามาแล้วตกลงจะมี ส.ส.ร. ไปทำไมครับ เป็นสภาที่ ๓ แล้ว ร่างรัฐธรรมนูญใหม่โดยกลบเกลื่อนสิ่งที่อยากรื้อทิ้งในสภานี้หรือครับ ในรัฐธรรมนูญนี้หรือครับ จะรื้อทิ้ง กกต. จะรื้อทิ้ง ป.ป.ช. จะเซตซีโร (Set zero) ศาลรัฐธรรมนูญ จะเซตซีโร (Set zero) พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญานักการเมืองหรือเซตซีโร (Set zero) เรื่องคุณสมบัติ ส.ส. ส.ว. ผมได้ประโยชน์นะครับ ผมอยู่สภานี้มา ๑๔ ปี ----------

แล้วรัฐธรรมนูญฉบับนี้จำกัดสิทธิผมเป็น ส.ว. ได้สมัยเดียว แล้วไม่สามารถเป็นได้อีกตลอดชีวิต ห้ามไปลงสมัครองค์กรอิสระหลังจากพ้น ส.ว. ๑๐ ปี ถ้าท่านร่างใหม่ผมอาจจะได้ประโยชน์ก็ได้ครับ ผมว่าพอแล้วละครับ สิ่งสำคัญคือเราต้องเอาประเทศชาติบ้านเมืองเป็นตัวตั้ง สิ่งที่ท่านเดินมาผมเรียนเลยครับว่า ๒ ร่างของพรรคร่วมรัฐบาลและพรรคร่วมฝ่ายค้านไม่ได้ตอบโจทย์ปัญหา รังแต่จะพยุงปัญหา กลบปัญหา เพราะอ้างเรื่องมวลชนซึ่งตอนนี้มี ๒ ฝ่าย ฝ่ายหนุนแก้รัฐธรรมนูญกับฝ่ายต้านแก้รัฐธรรมนูญ แล้วก็นำไปสู่สิ่งที่เกิดขึ้นการชุมนุมเมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๓ เห็นชัดเจนครับว่าเยาวชนบางส่วนถูกดึงและพูดถึงอย่างที่รับไม่ได้เลยครับ มีการชัดเจนว่าจะจัดการกับสถาบันพระมหากษัตริย์ อย่าใช้คำว่าปฏิรูปสถาบันพระมหากษัตริย์เลยครับ เพราะเนื้อหานั้นหมิ่นอาฆาตชัดเจนมาก ผิดตามมาตรา ๑๑๒ ชัดเจน แล้วท่านบอกว่าถ้าตั้ง ส.ส.ร. ขึ้นมา รับประกันได้เลยครับว่าหมวด ๑ หมวด ๒ จะคงอยู่ ผมกราบเรียนท่านสมาชิก โปรดอ่านรัฐธรรมนูญฉบับนี้ มาตราว่าด้วยพระมหากษัตริย์ไม่ได้อยู่เฉพาะหมวด ๑ หมวด ๒ เจตจำนงมุ่งหมายของคนที่ตั้งใจล้มสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นเป้า ต้องการแก้ไขรัฐธรรมนูญมากกว่านั้นครับ ผมยกตัวอย่างให้ท่านประธานและเพื่อนสมาชิกฟังเพียงเล็กน้อยครับ และเพื่อพี่น้องประชาชนจะได้รับทราบว่ามีมาตราที่เกี่ยวข้องกับพระมหากษัตริย์และมีคนอยากแก้อย่างไร เช่น มาตรา ๑๗๑ บอกว่าพระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการให้รัฐมนตรีพ้นจากความเป็นรัฐมนตรีตามที่นายกรัฐมนตรีถวายคำแนะนำ มาตรา ๑๗๒ ในกรณีที่รักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ พระมหากษัตริย์ทรงตราพระราชกำหนดให้บังคับใช้ดังเช่นพระราชบัญญัติก็ได้ มาตรา ๑๗๕ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการตราพระราชกฤษฎีกาโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย มาตรา ๑๗๖ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการประกาศใช้และเลิกใช้กฎอัยการศึก มาตรา ๑๗๘ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการทำหนังสือสัญญาสันติภาพ สัญญาสงบศึก สัญญาอื่น ๆ กับนานาประเทศ มาตรา ๑๗๙ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการพระราชทานอภัยโทษ ที่ผมพูดทั้งหมดเป็นการยกตัวอย่างว่าถ้า ส.ส.ร. ที่จะมาเป็นตัวแทนแล้วไม่มีกรอบ แล้วไปตรงกับกลุ่มคนที่กำลังเดินหน้าอ้างการปฏิรูปสถาบันพระมหากษัตริย์ แต่เนื้อในซ่อนเร้นชัดเจนว่าต้องการเป็นปฏิปักษ์กษัตริย์ ผมเรียนว่าผมไว้ใจไม่ได้ ไม่มีทางหรอกครับ

เรื่องนี้จะยุติลงด้วยการไปร่างรัฐธรรมนูญที่ไม่มีกรอบใด ๆ ทั้งสิ้นเลย ในเมื่อรัฐธรรมนูญ ๒๗๙ มาตรา ท่านช่วยชี้หน่อยสิครับว่ามาตราไหน ประเด็นใด เอาตรง ๆ ว่ามันมีปัญหา ผมทราบปัญหาหนึ่ง บัตรเลือกตั้ง ผมรู้ว่ามีพรรคการเมือง ๒ กลุ่ม แล้วก็ได้คุยกับผมส่วนตัว ว่าอยากแก้เป็นรายมาตราและไม่แตะต้องบทเฉพาะกาล ไม่แตะต้องเรื่องการปฏิรูปประเทศ ซึ่งดีมากอยู่แล้ว แต่สุดท้ายพอตอนเสนอร่างมันกลายเป็นร่างของการรื้อรัฐธรรมนูญทิ้งแล้วร่างใหม่ ผมขอทบทวนให้ท่านกลับไปตกลงกันเองครับ พรรคการเมืองอยากแก้เรื่องบัตรเลือกตั้ง แต่มีพรรคกลุ่มหนึ่งมาบอกผมเองเลยครับ ผมขอเอ่ยได้ครับ ๑๒ พรรคเล็ก เขามาบอกผมว่าอย่าแก้รัฐธรรมนูญมาตรานี้เพราะเขาไม่เคยมี ส.ส. พรรคละ ๑ คนเลยครับ ๒๐,๐๐๐ คะแนน ๓๐,๐๐๐ คะแนน ๔๐,๐๐๐ คะแนนไม่เคยได้เลยครับ นี่ท่านกำลังจะแก้เอาร้อยละ ๕ มาใช้ ท่านกำลังจะแก้ให้พรรคเล็กหายไป มีพรรคที่ได้ประโยชน์พรรคคนหนุ่มสาว พรรคอนาคตใหม่ ผมบอกได้เลยได้ประโยชน์จากพรรคบัตรใบเดียว ท่านได้ ส.ส. ๓๐ คน ปาร์ตีลิสต์ (Party List) อีก ๕๐ คน ท่านได้ประโยชน์ท่านก็ไม่อยากแก้ ผมไม่ทราบท่านอยากหรือเปล่านะครับ แต่พรรคประชาธิปัตย์ ขออภัยที่เอ่ย พรรคชาติไทย พรรคชาติพัฒนา จากที่มี ๑๖๕ คน มี ๕๐ คน ท่านเหลือ ๕๐ คน ท่านเหลือ ๑๐ กว่าคน ท่านเหลือน้อยลง ท่านก็อยากจะแก้กลับไปบัตร ๒ ใบ ผมก็ไม่ว่ากระไร เพียงแต่ผมบอกว่าพรรคการเมืองที่มีปัญหาเรื่องรัฐธรรมนูญ แล้วอันนี้ไม่ต้องทำประชามติ ท่านไปตกลงกันก่อน ตกลงกันเสร็จมาบอก ส.ว. ครับว่าอันนี้เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชน ว่าบัตรเลือกตั้ง ๒ ใบ เป็นประโยชน์อย่างไร แก้เอา ๑ ใบออก ส.ว. ก็อาจจะโหวตให้ครับ ผมจึงเรียนท่านประธานครับว่าความจริงมีอีก ๔ ร่างที่พรรคฝ่ายค้านเสนอมาแล้วผมคิดว่ามีปัญหา ----------

ที่อยากจะเรียนท่านประธานว่ามีปัญหาในเรื่องของการเซ็นชื่อที่ผมตรวจแล้วว่ามีลายเซ็นผิดปกติ มีเอกสารที่ผมตรวจแล้วมีการเปลี่ยนแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญจากวันที่ ๑๐ กันยายน เป็นวันที่ ๑๖ กันยายน ซึ่งผมก็ไม่แน่ใจว่าสภาได้ตรวจครบถ้วนแล้วหรือไม่ ผมเกรงว่าสมาชิกรัฐสภาที่ร่วมกันพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไข ซึ่งความจริงมีเนื้อหาในรายละเอียดที่อยากพูดถึงว่ามันยังไม่ตรงประเด็น และยังไม่ได้กลับไปถามประชามติไม่ว่าจะเป็นมาตรา ๒๗๒ เรื่องนายกรัฐมนตรี หรือเรื่องอื่น ๆ แต่ประเด็นที่อยากพูดในทางเทคนิคเพราะมันมีคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ ซึ่งผมเองก็ไปยื่นกับ พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม คุณวิรัตน์ กัลยาศิริ และมีคำวินิจฉัยที่ ๑๕-๑๘/๒๕๕๖ ขณะนั้นพรรคประชาธิปัตย์ร่วมกับพวกเราในการไปยื่น เขาเรียกว่ารัฐธรรมนูญปลอมครับ มีการแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญก่อนเข้าสู่สภา แล้วถ้าจำได้ก็จะมีเรื่องของการเสียบบัตรแทนกันและมีคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญฉบับเต็มอยู่ที่ผม ผมกราบเรียนเพียงเท่านี้ว่าให้ระมัดระวังสิ่งที่เดินต่อไปแล้วจะก้าวพลาด มี ๓๐๘ ส.ส. ส.ว. เคยถูกชี้มูลความผิดโดย ป.ป.ช. แล้วศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามีความผิด ผมไม่อยากให้เกิดความผิดซ้ำครับ ขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานมายังเพื่อนสมาชิกรัฐสภา ซึ่งหมายถึง ส.ส. และ ส.ว. ร่วมกันว่าสภาแห่งนี้พร้อมที่จะร่วมมือกันเดินหน้าประเทศไทย สภาแห่งนี้พร้อมที่จะร่วมมือกันถ้าหากเห็นว่ารัฐธรรมนูญประเด็นใดแก้ไขเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติต่อประชาชนทำให้ประเทศไทยพัฒนาก้าวหน้าไปได้ แต่สภาแห่งนี้ไม่ควรจะยอมรับการแก้ไขรัฐธรรมนูญที่เร่งรีบ ร้อนรน และมีการกดดัน เพราะกฎหมายนี้เป็นกฎหมายสูงสุดไม่ใช่กฎหมายของพวกเรา เป็นกฎหมายที่องค์อำนาจในการสถาปนาคือประชาชนให้อำนาจเรามา เราควรทำหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญนี้อย่างดีที่สุด ถ้าประชาชนเขาเห็นว่าจำเป็นต้องทำประชามติและอยากให้ร่างรัฐธรรมนูญใหม่ก็โปรดได้ดำเนินการตามนั้น และอย่าไปบอกว่าแก้ก่อนแล้วไปถาม ถ้าจะรื้อรัฐธรรมนูญใหม่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชัดเจนว่าท่านต้องถามประชามติก่อน ทำประชามติเสร็จถ้าประชาชนไม่ให้แก้ก็แก้ไม่ได้แบบร่างใหม่ ถ้าทำแล้วประชาชนให้แก้ก็กลับมาแก้มาตรา ๒๕๖ แล้วตั้ง ส.ส.ร. แล้วก็กลับไปทำประชามติ เมื่อได้ประชามติเสร็จ ร่างรัฐธรรมนูญเสร็จท่านก็ไปทำประชามติอีกครั้งหนึ่ง เพราะฉะนั้น ๑๕,๐๐๐ ล้านบาทเป็นเรื่องจริงครับ ทำไมรัฐธรรมนูญ ๒๗๙ มาตรา มีปัญหาอยู่เพียงเล็กน้อย ท่านต้องเผาบ้านทิ้งทั้งหมด ท่านต้องใช้เงิน

๑๕,๐๐๐ ล้านบาท แทนที่จะเอาไปช่วยเหลือพี่น้องประชาชนคนตกงานเหมือนที่ท่านพูดกัน ผมกราบเรียนท่านประธานด้วยความเคารพว่าสภากำลังไปผิดทิศผิดทางยามที่มีโควิด (COVID) รุกเข้ามา ยามที่ปัญหาเศรษฐกิจร่วมกัน เราฝ่าฟันเรื่องอื่น ๆ มาได้เยอะแล้ว เรากำลังมีวิกฤติร่วมกันกับคนในชาติ อย่าสร้างความขัดแย้ง ผมไม่อยากลงมติพรุ่งนี้ว่าผมไม่เห็นด้วย ผมอยากชวนเพื่อนสมาชิกว่าเป็นไปได้ว่าในอนาคตท่านกลับไปร่างใหม่เถอะครับ ไปศึกษาก่อน อยากแก้ไขรัฐธรรมนูญตรงไหนที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ ผมพร้อมร่วมมือเห็นชอบ แต่วันนี้ผมไม่เห็นชอบ ขอบพระคุณครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ต่อไปจะเป็นชุดต่อไปอีก ๓ ท่านนะครับ ท่านวิสาร เตชะธีราวัฒน์ พรรคเพื่อไทย ท่านศรีนวล บุญลือ พรรคภูมิใจไทย และท่านออน กาจกระโทก ส.ว. เชิญท่านวิสารครับ

นายวิสาร เตชะธีราวัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงราย) : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม วิสาร เตชะธีราวัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากจังหวัดเชียงราย พรรคเพื่อไทย ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ผมเรียนท่านประธานว่าผมได้เวลา ๕ นาที ซึ่งไม่เหมาะสมเลยนะครับ เพราะว่าเรามีร่างรัฐธรรมนูญทั้ง ๖ ฉบับ แต่ขอเรียนท่านประธานว่าถ้าจะเลยเวลาไปสักเล็กน้อยก็จะให้ตัดเวลาทางฝ่ายค้าน เรียนท่านประธานว่าความเป็นจริงแล้วเราไม่ควรจะกำหนดให้วันนี้ถึงตี ๑ ครึ่ง เพราะว่าอาจจะให้สมาชิกรัฐสภาได้แสดงเหตุผลไปยาวกันได้เลยนะครับ เมื่อสักครู่ผมได้ฟังเพื่อนสมาชิกรัฐสภาได้อภิปรายผมก็มีแนวความคิดของผมอีกต่างหากนะครับ แต่ต้องเรียนท่านประธานก่อนว่าในสิ่งที่ท่านเห็นผมก็เห็นอีกอย่างหนึ่ง แล้วก็ขออนุญาตแสดงเหตุผลดังนี้นะครับ

ท่านประธานครับ รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ เป็นรัฐธรรมนูญที่มีเจตนาไม่สุจริต ผมคิดว่าขาดความชอบธรรม มีเจตนาแฝง โดยมีบทบัญญัติวางแผนสร้างทายาทเพื่อรับใช้เผด็จการ ที่สำคัญก็คือสืบทอดอำนาจโดย พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา สิ่งที่ผมกล่าวหาอย่างนี้ต้องกราบเรียนว่าผมไม่มีเจตนาที่จะก้าวล่วงหน้าหรือว่าหมิ่นท่านสมาชิกวุฒิสภา เพราะว่าหลายท่านคงทราบเกียรติประวัติท่านดี แต่ผมพูดถึงที่มาของท่านครับ ท่านประธานครับ รัฐธรรมนูญทั้งหมดนี้มันมีความแยบยลก่อนการลงประชามติ ท่านจำได้ไหมครับ มันมีครู ก ครู ข มีกระทรวงมหาดไทยมีกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นายอำเภอ ผู้ว่าราชการจังหวัด ไปทำอะไรครับ ไปลงประชามติ ใครที่ไม่เห็นด้วยสั่งขัง ๗ วัน ใครที่เห็นด้วยก็สนับสนุน เห็นดีด้วย ที่สำคัญก็เคยใช้ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๖ ไปจับ ๒๐๐ กว่าคน ยุยงปลุกปั่น ที่สำคัญก็คือผมเรียนท่านประธานว่าในประชามติและข้อสังเกตที่เป็นคำถามพ่วง ท่านถามแบบข้อเดียวกันเลย คำถามยาวเหยียดเป็นแม่น้ำเจ้าพระยาเลยครับ ที่สำคัญก็คืออะไรครับ ท่านทำให้พี่น้องประชาชนสับสน และตอนนั้นท่านก็พยายามจะบอกว่าเลือกตั้งไปก่อนเดี๋ยวมาแก้รัฐธรรมนูญทีหลัง ซึ่งข้อเท็จจริงรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๖๐ ผมถือว่าเป็นรัฐธรรมนูญที่เลวร้ายที่สุดเท่าที่เราเคยมี ส่วนท่านจะเชื่อไม่เชื่อพี่น้องประชาชนเป็นคนตัดสินครับ ท่านประธานครับ เมื่อสักครู่ท่านสมาชิกบอกว่าแก้ง่าย ผมบอกว่าการแก้ไขรัฐธรรมนูญคราวนี้มันยิ่งกว่าอุ้มช้างเข้ารูเข็มอีกครับ ยากมากครับ ไม่มีทางเลยครับ ที่สำคัญก็คือตอนนี้ถ้าให้ผมวิจารณ์ ผมว่ากฎหมายรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ มันมีดีเอ็นเอ (DNA) ของเผด็จการ ๘๐ เปอร์เซ็นต์ ประชาธิปไตยมีไม่ถึง ๒๐ เปอร์เซ็นต์หรอกครับ สิ่งที่ผมอยากขออนุญาตแสดงเหตุผลต่อท่านประธาน ก็คือในมาตรา ๙๑ ที่เราเสนอกันมา การคำนวณสมาชิกแบบบัญชีรายชื่อ ท่านประธานครับที่ผ่านมาเราทราบใช่ไหมครับ กกต. รับอำนาจไปเต็ม ๆ เป็นอาทิตย์กว่าจะคำนวณได้ และถึงเวลาขึ้นมาเราก็ได้พรรคเล็กนี่แหละครับ และถึงเวลาขึ้นมาจะโยนให้ทางศาลรัฐธรรมนูญตัดสินก็ไม่เอา พอถึงเวลาขึ้นมาท่านก็ไปอ้างบอกว่ามีกดบัตรนับคะแนนผิด รายละเอียดเกี่ยวกับการคำนวณผิดพลาดไปหมด เพราะฉะนั้นที่สำคัญก็คือผมว่าตัวนี้มันทำให้เกิดการซับซ้อนยุ่งยาก และเกิดการสืบทอดอำนาจอย่างชัดเจน เพราะอะไรท่านประธานครับ ทำให้เกิดมีพรรคเล็กพรรคน้อยอย่างที่ว่าที่ท่านบอก เรียนท่านประธานว่าความเป็นจริงพรรคเพื่อไทยผมได้ ๑๓๗

ที่สำคัญก็คือเราได้ปาร์ตีลิสต์ (Party list) ซึ่งส่งไม่ครบ เราส่งแค่ ๒๐๐ เขต แต่เราก็ได้ประมาณเกือบ ๘ ล้านคะแนน ความเป็นจริงแล้วพรรคเพื่อไทยควรจะต้องมีคะแนนปาร์ตีลิสต์ (Party list) ด้วย แต่เราไม่มีปาร์ตีลิสต์ (Party list) เลย ท่านไปตัดคะแนนแค่ ๑๒๕ คน ไม่ได้ปาร์ตีลิสต์ (Party list) อย่างนี้เป็นธรรมหรือครับ ความเป็นจริงในระบอบประชาธิปไตยเจตนารมณ์ก็คือประชาชนใครที่มีคะแนนนิยมสูงสุดคนนั้นควรจะต้องมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เพิ่มขึ้น ผมเรียนท่านประธานต่อไปนะครับว่าในกฎหมายรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ มาตรา ๙๑ ยังได้เขียนกฎหมายให้คณะกรรมการการเลือกตั้งคำนวณสมาชิกออกมาแบบผิดปกติ ที่สำคัญคือท่านประธานคงเห็นแล้วนะครับว่าตัวสมาชิกทั้งหมดใช้ดุลพินิจของ กกต. อย่างเดียวเลย ไม่มีบรรทัดฐานที่ชัดเจน บัตรเขย่งไปเขย่งมา บัตรเพิ่ม บัตรลด และอย่างที่เพื่อนสมาชิกได้บอก บางท่านถึงเวลาขึ้นมาได้เป็น ส.ส. แค่วันเดียวอีกวันก็ออกไปแล้ว สิ่งเหล่านี้ผมว่ามันเกิดความไม่เป็นธรรมในการที่ใช้กฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๖๐ ท่านประธานครับ ผมขออนุญาตผ่านไปเกี่ยวกับมาตรา ๙๑ (๒) เหมือนกัน การคำนวณแบบตามใจฉันแบบนี้มันทำให้การตีความรัฐธรรมนูญเป็นไปตามที่กกต. คิดเองทำเอง กกต. มาจากไหน ป.ป.ช. มาจากไหน สิ่งที่ผมอยากขออนุญาตใช้โอกาสนี้เรียนท่านประธานก็คือศาลรัฐธรรมนูญครับ เดี๋ยวนี้ยิ่งใหญ่ที่สุดศาลรัฐธรรมนูญผมถือว่าเป็นตัวชี้เป็นชี้ตายของประเทศนี้เลย จะให้ใครหยุดปฏิบัติหน้าที่ จะให้ใครโดนยุบพรรคใช่ทั้งนั้นเลยครับ ท่านประธานครับ ในบ้านเรามีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ฝ่ายนิติบัญญัติเป็นคนออกกฎหมาย ฝ่ายบริหารบริหารไป ตุลาการก็ตัดสินไป แต่ศาลรัฐธรรมนูญออกระเบียบ ออกกฎหมายทำเองครับ เพราะฉะนั้นตัวนี้ถึงทำให้รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ มันบิดเบี้ยว ท่านประธานผมจะขออนุญาตไปเร็ว ๆ ก็คือมาตรา ๙๓ มาตรา ๙๔ ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้เหมือนกัน เป็นการบัญญัติที่จะสร้างปัญหาให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อซึ่งไม่นิ่ง การไม่นิ่งขึ้นมาคืออะไร ก็เกิดการมีพรรคเล็กพรรคน้อย ----------

พรรคยุบโดนซื้อสมาชิกเข้าไป ซึ่งตรงนี้ทำให้เกิดการชี้แจงว่าพรรคฝ่ายค้าน ฝ่ายรัฐบาลคะแนนก้ำกึ่งกัน คราวนี้เห็นชัดไหมครับ พรรคเพื่อไทยคะแนนมากที่สุดไม่ได้เป็นรัฐบาลอย่างนี้เป็นต้นครับ ท่านประธานครับ ผมขออนุญาตไปเร็ว ๆ เลยว่าเกี่ยวกับเรื่องคณะกรรมการนโยบายของยุทธศาสตร์ชาติ ใครตั้งครับทุกคนที่มานี้ไม่ว่าองค์กรอิสระคณะนโยบายยุทธศาสตร์ชาติ ล้วนมาจาก คสช. หรือ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ทั้งนั้นเลยครับ ผมเรียนท่านประธานว่าหากพรรคฝ่ายประชาธิปไตยได้เป็นรัฐบาล ยุทธศาสตร์ใครตั้งเขาก็จับผิดอยู่ดีครับ เพราะฉะนั้นว่าไปแล้วตอนนี้ยุทธศาสตร์ชาติจะเป็นสิ่งที่ทำให้ถ่วงความเจริญการพัฒนาประเทศอย่างยิ่งครับ

สุดท้ายครับท่านประธานครับ สิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมาในวันนี้ผมคิดว่าการแก้ไขรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเราต้องให้มี ส.ส.ร. เป็นเรื่องที่ถูกต้องที่สุดครับ เยาวชนต่าง ๆ ที่ออกมาเรียกร้องนอกสภาท่านประธานคิดว่าเป็นเรื่องเล่น ๆ หรือครับ รอถึงขนาดนี้มันไม่ใช่มีเฉพาะสนามหลวงเป็นแสนนะครับ แต่มีนอกเหนือจากนั้นอีกไม่รู้กี่ล้านคนครับ ตอนนี้ผมเข้าใจว่าท่านสมาชิกฝ่ายค้าน ฝ่ายรัฐบาล แม้กระทั่งท่านวุฒิสมาชิก ผมอยากเรียกร้องอยากดูว่า ๘๔ คนของท่านนี้จะเป็นใครได้บ้างครับ ผมอยากภาวนาให้มีจริงนะครับว่าการแก้ไขรัฐธรรมนูญครั้งนี้ต้องใช้คะแนนสมาชิกเยอะมากอย่างที่ผมเรียนว่ามันเหมือนกับอุ้มช้างลงเข็ม ไม่มีทางที่จะเป็นไปได้เลย เพราะฉะนั้นก็ขอฝากว่าผมไม่ได้หวังที่จะฟังการอภิปรายวันนี้แล้วไม่แน่ใจว่าท่านจะเห็นด้วยให้ผ่านร่างแม้กระทั่งผมหวังว่ามาตรา ๒๕๖ ของฝ่ายร่วมรัฐบาลจะผ่าน แต่ผมดูแล้วโอกาสยากครับอย่างไรก็แล้วแต่ อยากฟ้องพี่น้องประชาชนว่าให้รับรู้นะครับและให้ลองดูว่าพรุ่งนี้สมาชิกท่านใดจะมีความกล้าหาญที่จะเป็นวีรบุรุษของพี่น้องประเทศไทย เยาวชนคนไทยต่อไปนะครับ ๘๔ คนมีใครบ้างผมจะได้สรรเสริญ ผมจะได้ไปคารวะท่านด้วยหัวจิตหัวใจจริง ๆ ครับ ส่วน ส.ส. ฝ่ายรัฐบาลท่านยกร่างอันนี้ขึ้นมาแล้ว บางท่านไม่เห็นด้วยไม่เป็นไรครับ แต่ว่าอยากจะขอ ๑ ใน ๓ ของวุฒิสมาชิกนะครับ ๘๔ ท่าน ผมจะไปคารวะท่านด้วยตัวเองนะครับ ขอบพระคุณครับ ท่านประธานครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่านศรีนวลครับ

ร ๔/๒๕๖๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) ประไพพิศ ๑๒๙/๒

นางสาวศรีนวล บุญลือ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) : กราบเรียนประธานรัฐสภาที่เคารพ ข้าเจ้า นางสาวศรีนวล บุญลือ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ เขต ๘ พรรคภูมิใจไทย ในฐานะสมาชิกรัฐสภาเจ้า ข้าเจ้าภูมิใจที่เกิดมาเป็นคนไทย เกิดบนแผ่นดินไทย ข้าเจ้ารักชาติ รักศาสนา รักพระมหากษัตริย์ และรักประเทศไทย คนไทยทุกคนเป็นคนดีทุกคน รัฐธรรมนูญทุกฉบับก็ดีทุกฉบับ ถ้าคนไทยรู้รักสามัคคีกัน ถ้าแก้ไขรัฐธรรมนูญข้าเจ้าก็ยินดีที่จะร่วมนะเจ้า แต่ข้าเจ้าอยากจะขอฝากท่านผู้แทนปวงชนชาวไทยในฐานะเป็นตัวแทนประชาชน ถ้าแก้ไขและเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญได้ แต่อยากจะขอแก้น้ำใจคนไทย พฤติกรรมของคนไทยด้วยเจ้า อดีตที่ผ่านมาถึงปัจจุบันมีการเลือกตั้งแต่ละครั้งต้องมีการขัดแย้ง การเห็นต่างเป็นศัตรู มีการไม่พอใจ มีการแบ่งแยกหรือมีการแตกแยก เหมือนปัจจุบันทุกวันนี้นะเจ้า ไม่ว่าทุกฝ่ายมีการขัดแย้งคนที่น่าเอ็นดูและน่าสงสารที่สุดก็คือประชาชนเป็นผู้มารับกรรมนะเจ้า ข้าเจ้าในฐานะเป็นคนไทยอยากเห็นคนไทยหันหน้าเข้าหากันอยากเห็นผู้นำเดินเข้าสภาอย่างเป็นผู้ทรงเกียรติที่ได้การยกย่องจากประชาชน เพื่อนำปัญหาปากท้องของประชาชนเข้ามาเสนอในที่สภาแห่งนี้ เพื่อทุกคนจะได้ร่วมกันแก้ไขปัญหาเพื่อประเทศชาติบ้านเมือง และแก้ไขให้กับประชาชนได้รับผลประโยชน์ อยู่อย่างสงบ ----------

ถ้าคนไทยรู้รักสามัคคี มีคุณธรรม จริยธรรม ดังนั้นวันนี้ในฐานะตัวแทนประชาชนคนหนึ่ง ในฐานะเป็นคนไทย สุดท้ายนี้ข้าเจ้าขอฝากท่าน ส.ว. ทุกท่าน ส.ส. ฝ่ายค้าน ส.ส. ฝ่ายรัฐบาลร่วมด้วยช่วยกัน เพื่อหาทางออกให้กับประเทศชาติบ้านเมืองที่อยู่ขณะนี้ ถ้าผู้นำทุกฝ่ายร่วมด้วยช่วยกันแล้วประเทศไทยก็คงจะอยู่อย่างสงบสุข คำโบราณสอนไว้ว่า คนจะดีหรือจะชั่วอยู่ที่ตัวทำ จะสูงจะต่ำอยู่ที่ทำตัว ทำดีขอให้ทำต่อ อย่าเพิ่งท้อพ่อมองอยู่ ข้าเจ้าขอเป็นกำลังใจให้กับทุก ๆ ท่านด้วย ธรรมย่อมชนะอธรรม ขอบคุณนัก ๆ เจ้า

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : เชิญท่านออนครับ

นายออน กาจกระโทก สมาชิกวุฒิสภา (กลุ่มการศึกษาและการสาธารณสุข) : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภา ผม ครูออน กาจกระโทก สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธานครับ ในประเด็นเรื่องการแก้ไขรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ที่มีการเสนอของพรรคร่วมรัฐบาล แล้วก็พรรคร่วมฝ่ายค้าน ซึ่งขอแก้ไขในมาตรา ๒๕๖ ซึ่งในมาตรา ๒๕๖ ผมลองไปคลี่ดูผมไม่ใช่นักกฎหมายแต่ก็พออ่านกฎหมายเป็นไปดูแล้วครับเขาบัญญัติเอาไว้เฉพาะการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ใน ๙ ข้อนั้น ไม่มีข้อไหนเลยที่ให้แก้ไขทั้งฉบับ คราวนี้ถ้าเกิดว่าเราจะมาแก้ไขทั้งฉบับตามเสนอนี้ผมว่าต้องพิจารณาอย่างระมัดระวัง แต่เอาละครับนั่นก็เป็นเรื่องที่เราจะใช้ดุลยพินิจพิจารณา แต่สิ่งที่ผมอยากจะเรียนที่หลายท่านพูดถึงว่าทำไมเราต้องแก้ไขรัฐธรรมนูญ แก้ไขแล้วประชาชนได้อะไร วันนี้ผมว่าประชาชนทั้งประเทศหลายล้านคนจับจ้องมาที่พวกเราว่าวันนี้อภิปรายเรื่องแก้ไขรัฐธรรมนูญพูดถึงพวกเขาบ้างไหม เช่นเขาอยากได้ยินเรื่องการปฏิรูปการศึกษา ลูก ๆ ของเขาไปโรงเรียนด้วยอยากรู้ครูก็อยากสอน แต่ขาดเรื่องอุปกรณ์เรื่องเทคโนโลยี ส.ส. ส.ว. จะช่วยอะไรครับ ด้านสาธารณสุขที่คนแออัดอยู่ที่โรงพยาบาลที่หมอก็รักษาไม่ทันเราจะช่วยอะไรเขา หรือแม้แต่ปัญหาเรื่องความยากจน การปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมอีกเยอะแยะเลย แก้ไขรัฐธรรมนูญแล้วเขาจะได้อะไรในสิ่งเหล่านี้ รวมถึงผมว่าเขาจดจ้องมองดูเดี๋ยวนี้เขาอยากเห็นความสงบเรียบร้อยความสงบสุข ความสมัครสมานสามัคคีของคนในชาติ เขาอยากเห็นตรงนี้มากกว่าสิ่งอื่น เขาอยากได้ความสุขกับคนที่มีความสามัคคี มีความสงบเรียบร้อย แลกกันระหว่างรัฐธรรมนูญกับเรื่อง

ร ๔/๒๕๖๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) ปัทมา ๑๓๐/๒

ความสงบเรียบร้อย ความสุข ความสามัคคี ประชาชนจะเลือกอะไร เขามองเราในสภาผมว่าเขาอยากเห็นพวกเราในสภาอภิปรายพูดกันที่มีมิตรไมตรี เขาไม่อยากเห็นการด่าทอกล่าวคำหยาบคายหรือเสียดสีอะไรกันหรอกครับ เหมือนกับเราดูภาพยนตร์ ดูหนังดูละครเราไม่เคยชอบตัวโกง ตัวอิจฉาหรอกครับ เหมือนกันครับ ดังนั้นผมก็เคารพในการอภิปรายของพี่น้องสมาชิกรัฐสภา แต่การที่กล่าวอะไรไปเราก็ต้องรับผิดชอบตัวเอง รัฐธรรมนูญปี ๒๕๖๐ กระทบต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชนอย่างไร ----------

นี่ก็เป็นคำถามอีก ดูเหมือนว่าคนที่บอกตัวเองที่กระทบต่อประชาชนมากที่สุด ดูเหมือนจะเป็นนักการเมือง ที่บอกว่ากระทบมากที่สุด แต่ประชาชนก็ไม่ค่อยพูดอะไร เขาลงเสียงมาตั้ง ๑๖.๘ ล้านเสียง แล้วเราก็จะมาพูดกันว่าประชาชนต้องการ อ้างประชาชนอย่างเดียวใช่หรือไม่ บางทีเราก็พูดกันไปครับ จะปิดสวิตช์ ส.ว. อีกฝ่ายหนึ่งก็จะปิดสวิตช์ ส.ส. เรามีที่มาก็จากท้องเดียวกัน แม่เดียวกันก็คือรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ไม่มีใครดีใครเก่งเกินกันหรอกครับท่านประธาน ที่บางท่านก็บอกว่ามันอยู่ที่ใจ แต่ผมว่าไม่ได้อยู่ที่ใจอย่างเดียวครับ อยู่ที่สำนึกของความเป็นสมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต่างหาก ผมอยากให้กล้องแพลน (Plan) ไปเลยครับ ผมมาประชุมหลายครั้ง ผมเห็นที่นั่งว่างเต็มไปหมดอย่างนี้ นี่คือความรับผิดชอบของบุคคลที่ชื่อว่าตัวแทนประชาชนหรือไม่ ตรงนี้ประชาชนเขาอยากเห็นมากกว่า รัฐธรรมนูญเมื่อมาจากประชาชน หลายท่านก็บอกว่าถ้าจะแก้ก็ต้องไปถามประชาชนก่อน ถ้าประชาชนให้แก้ เราก็แก้ ถ้าประชาชนบอกว่าไม่ควรแก้ เราก็ไม่ควรแก้ มีผู้ใหญ่ท่านหนึ่งพูดเมื่อสัก ๓-๔ วันก่อน เอ่ยชื่อก็ได้ครับ ท่านกล้านรงค์ จันทิก ท่านบอกว่าพวกเรา ๗๕๐ คน มาอาศัยอยู่ในบ้านของประชาชน คือรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ที่เขาลงมา ๑๖.๘ ล้านเสียง เขามาสร้างบ้านให้พวกเราอยู่ แต่พอเราคิดว่าบ้านนี้ไม่ดีเราเลยจะรื้อบ้านอย่างนั้นหรือ โดยไม่ไปถามเขาอย่างนั้นหรือ เราลองตั้งสติกันเสียหน่อยสิครับ ลองตั้งสติกันเสียหน่อยว่าเราจะรื้อบ้านที่เขาสร้างให้เราอยู่โดยไม่บอกเจ้าของบ้านอย่างนั้นหรือเป็นข้อคิดครับ ในเรื่องของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ถ้าเราแก้แล้วประชาชนทั้งประเทศจะมาสามัคคีปรองดองกันโดยใช้รัฐธรรมนูญที่จะแก้หรือร่างใหม่ พอร่างเสร็จ ประกาศใช้เสร็จประชาชนจะกลับหันมาสามัคคีปรองดองกันอย่างนั้นหรือ ท่านคิดว่าเป็นไปได้หรือไม่ โดยขณะนี้ก็มีอีกฝ่ายหนึ่งบอกว่าอยากให้แก้ไข อีกกลุ่มหนึ่งก็บอกว่าไม่อยากให้แก้ไข แล้วถ้าเราตั้ง ส.ส.ร. ขึ้นมาร่างรัฐธรรมนูญ เราแน่ใจหรือครับว่าที่มาของ ส.ส.ร. เหมือนท่านสมชาย แสวงการ พูดถึง หรือท่านเสรีพูดถึง จะมาด้วยความบริสุทธิ์หรือมาโดยอิสระที่จะไม่มาจากพรรคการเมืองเรามั่นใจหรือ แล้วเมื่อร่างเสร็จ ส.ส.ร. ทำเสร็จหรือทูลเกล้าฯ ประกาศใช้เสร็จ จะไม่มีการกลับมาเดินขบวนอีกอย่างนั้นหรือ ครั้งนี้เมื่อมีคนมาเดินขบวนมีม็อบ (Mob) มาเราก็เลยแก้ แก้เสร็จต่อไปมีรัฐธรรมนูญใหม่มามีคนมาเดินขบวนอีกครับ เราก็ต้องแก้อีกอย่างนั้นใช่ไหมครับ นี่คือสิ่งที่ผมเองยังเป็นกังวล ถ้าจะแก้เพื่อประชาชนเรา

ลองมาดูเป็นส่วน ๆ ได้ไหมครับ เช่น ส่วนไหนที่ ส.ส. ส.ว. ไม่สามารถไปแก้ปัญหาให้ประชาชนได้ด้วยมันไปติดขัดตรงกฎหมายอยู่ส่วนไหน ลองเอาขึ้นมาดู มาแก้หรือรัฐธรรมนูญฉบับนี้ที่ชื่อว่ารัฐธรรมนูญปราบโกง แล้วมันปราบโกงไม่ได้ตรงไหน เอามาดูสิมีช่องโหว่ตรงไหน ----------

หรือนักการเมืองบอกว่าถ้าไม่แก้ที่บอกว่าอยากได้รัฐธรรมนูญที่กินได้ เขาก็จะตอบเรากลับมาว่ารัฐธรรมนูญที่นักการเมืองกินได้ ถ้าเขาตอบกลับมาอย่างนี้พวกเราจะว่าอย่างไรแล้วอีกประเด็นครับ กฎหมายในส่วนไหนที่ประชาชนสามารถตรวจสอบนักการเมืองได้ ประเด็นอย่างนี้ผมคิดว่ามันเป็นประเด็นสำคัญที่เมื่อแก้แล้วประชาชนได้ แต่ทั้งหมดทั้งมวลนี้ผมก็อยากให้ดูข้อคิดของท่านเฉลิมชัย เครืองาม ซึ่งท่านได้กล่าวไว้ แล้วก็ท่านสมชาย แสวงการถึงข้อวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญได้พูดถึงว่าการแก้ไขรัฐธรรมนูญทั้งฉบับสภาแก้ไม่ได้ ถ้าจะแก้ต้องกลับไปที่ประชาชน อันนี้ครับผมคิดว่าเป็นสิ่งที่พวกเราจะต้องนำมาคิดพิจารณาแล้วใช้ดุลพินิจครับ ขอบคุณท่านประธานครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ขอบคุณนะครับ ต่อไปเดี๋ยวผมจะอ่านอีก ๓ รายชื่อนะครับ แต่ก่อนที่ผมจะอ่านนะครับ ผมจะเรียนส่งสัญญาณไปยังทานวิรัช รัตนเศรษฐ ประธานวิป (Whip) รัฐบาลนะครับว่าขณะนี้เวลา ๒๑.๐๐ นาฬิกา ผมอยากให้ท่านวิรัช รัตนเศรษฐ ช่วยรายงานเวลา ๒๒.๐๐ นาฬิกา เกี่ยวกับเวลาที่ใช้ไปและเวลาที่เหลือของแต่ละฝ่ายนะครับ เพราะเวลา ๒๒.๐๐ นาฬิกา ท่านประธานชวน หลีกภัย ประธานรัฐสภาจะมาเปลี่ยนการทำหน้าที่กับผมนะครับ

(นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดราชบุรี ได้ยืนและยกมือขึ้น)

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : เชิญครับ

นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ราชบุรี) : ท่านประธานครับ ขออนุญาตประท้วงครับ ท่านประธานครับ กระผม นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดราชบุรี เขต ๔ พรรคประชาธิปัตย์ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา เมื่อสักครู่นี้ด้วยความเคารพท่านสมาชิกวุฒิสภาที่ท่านเพิ่งอภิปรายไปแล้ว ท่านก็ได้พาดพิงมาถึงสมาชิกรัฐสภาหลายท่านที่ไม่ได้อยู่ในห้องประชุมว่าไม่มีความรับผิดชอบ ผมขออนุญาตประท้วงตามข้อ ๔๕ ที่ผู้อภิปรายนั้นใช้วาจาใส่ร้ายเพื่อนสมาชิกนะครับ เพราะว่าสภาแห่งนี้เพื่อนสมาชิกหลายท่านก็ออกไปข้างนอกไปพักผ่อนแล้วก็ไปอยู่ข้างนอก เมื่อสักครู่นี้ผมขึ้นไปที่ชั้น ๔ ก็ยังเจอท่านสมาชิกวุฒิสภาหลายท่านก็ไปเดินออกกำลังกาย ผมถามว่าท่านมาทำอะไรที่นี่ท่านก็บอกว่าท่านมาเดินออกกำลังกาย

เพราะว่านั่งอยู่ในห้องประชุมนี้หลายชั่วโมงแล้ว ผมไม่อยากให้พี่น้องประชาชนที่อยู่ทางบ้านได้เข้าใจผิดว่า ส.ส. แล้วก็ ส.ว. นั้นไม่อยู่ในห้องประชุม แล้วเราไม่ได้ทำงานไม่ได้ประชุมนะครับ ก็มีหลายท่านอยู่นอกห้องประชุมครับ ก็เลยขออนุญาตท่านประธานได้วินิจฉัย แล้วก็ชี้แจงให้พี่น้องประชาชนได้รับทราบด้วยครับ แล้วอีกอย่างหนึ่งนะครับท่านประธาน เป็นนโยบายของท่านประธานรัฐสภานะครับ ที่ไม่ให้สมาชิกมาอยู่ในห้องนี้เนื่องจากภาวะวิกฤติโควิด (COVID) ให้สมาชิกอยู่นอกห้องประชุม ฉะนั้นจึงขอให้ท่านประธานได้วินิจฉัยด้วยครับ เพื่อไม่ให้พี่น้องประชาชนได้เข้าใจผิดครับ ขอบคุณท่านประธานครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ผมเข้าใจครับ ผมวินิจฉัยแล้วครับ เป็นนโยบายของผมเช่นเดียวกันคือไม่อยากให้ห้องประชุมนี้แออัด แล้วก็เราประชุมกันเป็นเวลานานนะครับ ก็คงต้องไปพักข้างนอกบ้าง ดังนั้นขอให้ท่านออน กาจกระโทก ช่วยทำความเข้าใจ แล้วก็ขอโทษท่านสมาชิกด้วยนะครับ เชิญท่านออนครับ

นายออน กาจกระโทก สมาชิกวุฒิสภา (กลุ่มการศึกษาและการสาธารณสุข) : เรียนท่านประธานครับ ผม นายออน กาจกระโทก ครับ จริง ๆ แล้วผมพูดถึงเรื่องของการให้กฎหมายประชาชนได้ตรวจสอบนักการเมืองบ้าง ผมพูดด้วยความรู้สึกครับที่ผมมาประชุมร่วมกัน ณ แห่งนี้ ผมเห็นสภาพอย่างนี้ครับ ผมเห็นท่านประธานชวนและท่านประธานเรียกเข้ามาประชุมก็ไม่เข้ามากันเป็นเรื่องจริงครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ผมวินิจฉัยไปแล้วนะครับ ท่านขอโทษเถิดครับ จะได้จบ

นายออน กาจกระโทก สมาชิกวุฒิสภา (กลุ่มการศึกษาและการสาธารณสุข) : ไม่เป็นไร ผมขอถอนก็ได้ครับ ขอบคุณครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ขอบคุณครับ เมื่อสักครู่นี้ผมพูดถึงเรื่องท่านวิรัช ยังไม่จบเลย ผมขอความกรุณาท่านวิรัช เวลา ๒๒.๐๐ นาฬิกา ช่วยกรุณาเช็ก (Check) เวลาที่ใช้ไปและที่เหลือ เพราะว่าเวลานั้นท่านประธานรัฐสภาท่านชวนจะมาเปลี่ยนเวลากับผม ผมจะได้บริหารเวลาได้ถูกต้อง ชุดต่อไป ก็จะเป็นท่านอนุรักษ์ ตั้งปณิธานนท์ พรรคเพื่อไทย แล้วต่อไปก็เป็นศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม แล้วก็เป็นท่านวันชัย สอนศิริ ตอนนี้เชิญท่านอนุรักษ์ก่อนครับ

นายอนุรักษ์ ตั้งปณิธานนท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (มุกดาหาร) : เรียนท่านประธานรัฐสภา กระผม อนุรักษ์ ตั้งปณิธานนท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดมุกดาหาร ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ผมมีเวลา ๕ นาที ก็พยายามจะอยู่ในเวลา ฉะนั้นสิ่งที่ผมจะพูดต่อไปนี้ก็เป็นเสียงสะท้อนจากพี่น้องประชาชนชาวมุกดาหาร ที่บอกผ่านผมมา ประชาชนชาวมุกดาหารขอบคุณผู้ร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ เพราะว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้ทำให้ประชาชนหูตาสว่างเยอะ กฎหมายไม่ได้รู้ก็ได้รู้ สิ่งที่ไม่เห็นก็ได้เห็น สิ่งเหล่านี้เหมือนการเรียนรู้ครับ ผู้ร่างกฎหมายฉบับนี้ทำให้ประชาชนได้รู้กฎหมายรัฐธรรมนูญซึ่งก่อนหน้านี้ประชาชนไม่เข้าใจรัฐธรรมนูญเลย แต่เมื่อรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ บังคับใช้แล้วทำให้ประชาชนได้รู้ เป็นประโยชน์ ฉะนั้นรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ บอกว่าเป็นรัฐธรรมนูญปราบโกง ผมไม่เห็นว่ามันปราบโกงได้ตรงไหน ก็มีการโกงอยู่ ที่จริงแล้วรัฐธรรมนูญฉบับนี้ประชาชนเรียกว่า รัฐธรรมนูญสืบทอดอำนาจของ คสช. เขาเรียกกันอย่างนั้น พี่น้องประชานเรียกกันอย่างนั้น ท่านลองคิดดูนะครับ ประชาชนทั้งประเทศ ๔๐ ล้านคน เลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ ๕๐๐ คน แต่คณะกรรมการสรรหา ๑๐ คน สรรหา ส.ว. ๒๕๐ คน และให้หัวหน้า คสช. เป็นผู้แต่งตั้ง แบบนี้เรียกประชาธิปไตยตรงไหน ฉะนั้นพี่น้องประชาชนได้รู้ ได้รับรู้ว่านี่หรือการร่างรัฐธรรมนูญที่ว่าเป็นประชาธิปไตย ส.ว. ที่มาจากการสรรหาแต่งตั้งนั้นก็ทำหน้าที่ ผมไม่ได้ว่า เพราะรัฐธรรมนูญออกมาแล้ว แต่ประชาชนเขาเรียกว่าอย่างนั้น ฉะนั้นผมเรียนว่าที่เขาบอกว่าสืบทอดนี่โดยเฉพาะมาตรา ๒๗๒ แห่งรัฐธรรมนูญ เป็นการสืบทอดอำนาจชัดเจน ในวรรคแรกของรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๗๒ กำหนดไว้ว่าใน ๕ ปีแรก ให้ ส.ว. สามารถมาโหวตนายกรัฐมนตรีได้ ๕ ปีแรก เขียนไว้เพราะอะไรครับ เพราะว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีวาระ ๔ ปี แต่ ส.ว. มีวาระ ๕ ปี

ฉะนั้นแสดงว่า ส.ว. สามารถจะเลือกนายกรัฐมนตรีได้ ๒ สมัย นี่เป็นการเขียนไว้เป็นความชาญฉลาดของผู้ร่าง แต่ไม่เป็นไร ประชาชนได้รู้แล้ว ประชาชนไม่ได้โง่หรอกครับทุกวันนี้ประชาชนรู้แล้วว่ารัฐธรรมนูญนี้เป็นอย่างไร และโดยปกติ ส.ว. รัฐธรรมนูญหลายฉบับหรือประเทศไทยแล้วก็ต่าง ๆ นานาในโลกนี้ เขาก็ไม่เคยได้ให้ ส.ว. มาเลือกนายกรัฐมนตรี แต่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้ก็เลยต้องมาเลือก ฉะนั้นในวรรคสองก็ยังเขียนไว้อีกครับในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๒ ยังเขียนไว้อีกว่าถ้าเลือกนายกรัฐมนตรีที่มาจากพรรคการเมืองเสนอชื่อในมาตรา ๘๘ แห่งรัฐธรรมนูญแล้วไม่ได้ก็สามารถเสนอคนนอกเข้ามาได้อีก นี่มองก็เห็นว่าเขียนไว้หลายขั้นหลายตอนเพื่อป้องกันการผิดพลาดในการที่จะเสนอคนที่มาเป็นนายกรัฐมนตรีได้ ฉะนั้นคนมาจากคนนอกตามวรรคสอง แห่งมาตรา ๒๗๒ ก็ได้อีก ฉะนั้นผมเรียนว่า ส.ว. ที่มาจากการสรรหาแต่งตั้งทั้งหมด ที่มาจากไม่ได้ยึดโยงกับพี่น้องประชาชนเลย สุดท้ายประชาชนเห็นว่ากฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้จะต้องมีการแก้ไข หากไม่แก้ไขแล้ว ท่านจะดูว่าในสมัยหน้านายกรัฐมนตรีก็น่าจะชื่อ ประยุทธ์ จันทร์โอชา เพราะอะไร พี่น้องทราบหมดแล้ว เป็นอย่างนั้นจริง ๆ พี่น้องประชาชนก็กำลังเฝ้าดูอยู่ ถ้าไม่แก้จริง ๆ ถ้าไม่มีการแก้จริง ๆ นายกรัฐมนตรีสมัยหน้า ชื่อ ประยุทธ์ จันทร์โอชา แน่นอน ----------

ฉะนั้นพี่น้องประชาชนจะเฝ้าดูในการโหวตในวันพรุ่งนี้ เพราะจะเป็นการโหวตโดยเปิดเผย พี่น้องประชาชนจะได้เห็นว่าใครกันแน่ที่ไม่ให้แก้ไขรัฐธรรมนูญที่มันบิดเบี้ยวอยู่ทุกวันนี้ ไม่เป็นประชาธิปไตยบ้าง อันนี้พี่น้องประชาชนเขาพูดกันครับ ฉะนั้นผมก็ฝากผ่านไปทางท่านประธานนะครับ

(นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ สมาชิกวุฒิสภาสรรหา ได้ยืนและยกมือขึ้น)

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : มีท่านใดประท้วง เชิญครับ

นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ท่านประธานครับ กิตติศักดิ์ รัตนวราหะ สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ขอประท้วงผู้อภิปรายในข้อ ๔๕ เสียดสี ใส่ร้าย และผมอยากจะเรียนพี่น้องประชาชนอย่างนี้ว่าผมไม่เห็นพูดว่าก่อนที่ทหารจะเข้ามาปฏิวัติเมื่อปี ๒๕๕๗ ว่ามันเกิดอะไรขึ้น พรรคไหนโกงจำนำข้าว

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : พอแล้วครับ เดี๋ยวก็ประท้วงไปประท้วงมานะครับ

นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : นั่นสิครับ อยากจะให้พูดถึงก่อนปี ๒๕๕๗ ไม่เช่นนั้นจะไม่มีรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๖๐ แล้วก็ไม่ต้องมี ส.ว. พวกนี้มาให้เกะกะ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ท่านกิตติศักดิ์ กรุณานั่งครับ ผมวินิจฉัยนะครับ ที่ท่านอภิปรายเมื่อสักครู่อาจจะใช้วาจาที่กล่าวหาบุคคลอื่นแล้วจะคอยดูว่าจะเป็นอย่างไร ก็เป็นเรื่องที่อาจจะไม่ค่อยสุภาพ แต่ว่าก็ยังไม่ถึงกับที่จะฝ่าฝืนข้อ ๔๕ จบกันนะครับ เชิญท่านต่อไปนะครับ ศาสตราจารย์โกวิทย์ครับ

นายอนุรักษ์ ตั้งปณิธานนท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (มุกดาหาร) : ผมยังไม่จบเลยท่านครับ เวลาผมยังไม่หมดเลยครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ได้ครับ ใครประท้วงอีกครับ

นายอนุรักษ์ ตั้งปณิธานนท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (มุกดาหาร) : ไม่มีครับ ผมอภิปรายยังไม่จบ เวลาผมยังไม่หมด

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : หรือครับ ขอโทษทีครับ เห็นท่านบอกว่า ๕ นาที

นายอนุรักษ์ ตั้งปณิธานนท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (มุกดาหาร) : ก็ยังไม่ถึงครับ ก็เอาเป็นว่าประชาชนฝากว่าอยากให้แก้ไขรัฐธรรมนูญ เพราะอยากให้ประชาชนมีสิทธิมีเสียงในการที่ใช้สิทธิของตัวเอง เพราะทุกวันนี้ ส.ว. ที่มาจากการสรรหาแต่งตั้ง มีอำนาจกว่า ส.ส. ที่มาจากการเลือกตั้งของพี่น้องประชาชนครับ ขอบคุณครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ต่อไปเชิญท่านศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม ครับ

ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ ผม ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคพลังท้องถิ่นไท จังหวัดนครศรีธรรมราช ผมกราบเรียนท่านประธานว่าผมขออภิปรายสนับสนุนญัตติร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม โดยเฉพาะแก้ไขมาตรา ๒๕๖ ท่านประธานครับ วันนี้ผมได้เห็นความดีงามของเพื่อนสมาชิกรัฐสภาทั้งที่มีความเห็นแตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นความเห็นที่จะรับญัตติหรือไม่รับญัตติ อันนั้นก็เป็นความเห็นที่แตกต่างกันได้ ซึ่งเป็นเรื่องของเหตุและผลของแต่ละฝ่าย แต่วันนี้ผมขอสนับสนุนร่างเพราะว่าโดยหลักการแล้วรัฐธรรมนูญทุกฉบับที่ร่างมาตั้งแต่อดีต แล้วก็ใช้มาก็มีทั้งจุดดีและมีทั้งจุดอ่อนปะปนกันไป ก็อาจจะไม่มีฉบับใดที่ถือว่าสมบูรณ์ที่สุดก็ว่าได้ แต่อย่างไรก็ตามรัฐธรรมนูญก็ยังเปิดโอกาสให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมได้ในจุดที่เห็นว่ายังคงมีปัญหาอยู่ เช่นเดียวกับรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ บางส่วนก็ยังมีปัญหา ไม่ว่าจะเป็นการพูดถึงระบบการเลือกตั้ง การคิดคำนวณให้ได้มาซึ่ง ส.ส. และพูดถึงที่มาของ ส.ว. เป็นต้น ----------

นอกจากนั้นแล้วในประเด็นบางประเด็นที่ผมคิดว่าอาจจะเพิ่มเติมไปบ้าง ผมขอยกตัวอย่าง เช่นในแนวนโยบายแห่งรัฐ ผมเข้าใจว่ารัฐธรรมนูญยังพิทักษ์ในเรื่องหลักการของการกระจายอำนาจที่น้อยเกินไป นี่คือสิ่งหนึ่งที่ปรากฏอยู่ในมาตรา ๗๖ แล้วผมเห็นว่าเรายังใส่ใจในเรื่องของการรัฐรวมศูนย์มาก อย่างไรก็ตามในหมวดบางส่วนในหน้าที่ของพลเมืองก็ดี ผมคิดว่าการเพิ่มให้พลเมืองได้มีสิทธิของพลเมือง หน้าที่ของพลเมืองและความรับผิดชอบของพลเมืองต่อรัฐ การมีส่วนร่วมของพลเมืองเป็นต้น จำเป็นจะต้องไปพิจารณาให้มากขึ้นกว่าเท่าที่เป็นอยู่ อย่างไรก็ตามญัตติที่ผมอภิปรายสนับสนุน ผมเห็นว่าการเปิดให้มีการสำรวจและแก้ไขอย่างที่สภานี้ได้ตั้งกรรมาธิการวิสามัญเพื่อศึกษารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ว่าจะแก้ไขอย่างไรบ้าง ส่วนหนึ่งก็เป็นประเด็นที่ยังมีข้อให้คิดอยู่เพื่อที่จะดำเนินการ เพราะฉะนั้นการที่พรรคร่วมรัฐบาล โดยท่านวิรัช รัตนเศรษฐ และคณะ ได้เสนอเพื่อได้มีการแต่งตั้ง ส.ส.ร. ขึ้นมานั้น ผมคิดว่าเป็นประเด็นที่จะทำให้มีการดำเนินการอุดช่องโหว่ของจุดอ่อนต่าง ๆ ได้ นี่คือเหตุผลหนึ่งที่อยากจะกล่าวไว้ในการที่จะให้มีการรับหลักการและตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นมา ซึ่งในรายละเอียดนั้นผมขอลงในรายละเอียดเพื่อผ่านไปยังกรรมาธิการวิสามัญที่จะตั้งสัก ๒-๓ ประเด็น

ประเด็นที่ ๑ ญัตติที่ ๑ ของท่านสมพงษ์ อมรวิวัฒน์ และคณะ ขออนุญาตเอ่ยนาม รวมทั้งญัตติของท่านวิรัช รัตนเศรษฐ และคณะ นั้น อาจจะมีจุดเหมือนและจุดต่างกันอยู่บ้างในที่มาของ ส.ส.ร. นั่นก็คือในญัตติของท่านวิรัช รัตนเศรษฐ นั้น ผมเห็นว่ามีการผสมผสานที่มาของ ส.ส.ร. อย่างหลากหลาย นั่นก็คือมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนส่วนหนึ่ง ๑๕๐ คน และมาจากสมาชิกซึ่งรัฐสภาคัดเลือกอีก ๒๐ คน มาจากที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทยอีก ๒๐ คนที่คัดเลือก โดยเฉพาะให้มาจากผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายมหาชน ด้านรัฐศาสตร์ และรัฐประศาสนศาสตร์อีก ๑๐ คน ผู้มีประสบการณ์ทางการเมือง การบริหารราชการแผ่นดินอีก ๑๐ คนรวม ๒๐ คน และที่สำคัญก็เปิดโอกาสให้นิสิต นักศึกษา นักเรียน อีก ๑๐ คน นี่คือความหลากหลายที่ผสมผสานของระบบต่าง ๆ เพื่อทำให้ที่มาของคนที่จะมาทำรัฐธรรมนูญนั้นมีความหลากหลายมากขึ้นมากกว่าที่จะไปยึดในระบบเดียวที่ได้กล่าวแล้วนะครับ อย่างไรก็ตามในประเด็นต่อมาที่ผมคิดว่าต้องคำนึงถึงก็คือว่าคนที่ร่างรัฐธรรมนูญหรือผู้ร่างรัฐธรรมนูญนั้น

จำเป็นต้องมีประสบการณ์ มีความเชี่ยวชาญ แล้วก็เป็นผู้ที่รอบรู้และเห็นทิศทางของประเทศอย่างเด่นชัด เพราะฉะนั้นกลุ่มที่ผมกล่าวถึงนะครับ ผมคิดว่าอาจจะต้องไปพิจารณาผู้เชี่ยวชาญในบางด้านที่ขาดไป อย่างเมื่อสักครู่นี้ผมพูดถึงน้ำหนักของรัฐธรรมนูญที่ควรจะให้หลักประกันกับการกระจายอำนาจ เพราะว่าทุกครั้งเราพูดเสมอว่าภาครัฐโตเกินไป เราควรจะลดอำนาจภาครัฐ เพิ่มอำนาจท้องถิ่น สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นไม่ได้ และเรามีความหวังตลอดมาว่าจะให้สิ่งที่การลดอำนาจภาครัฐได้เกิดขึ้นอย่างแท้จริงเสียที รัฐธรรมนูญต้องมีหลักประกัน ในเรื่องที่ผมกล่าวถึง นั่นก็คือการทำให้การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นเกิดมรรคผลแล้วก็เป็นไปได้ ----------

รัฐธรรมนูญจะต้องให้หลักประกันกับสิ่งที่ผมพูดถึงนั่นคือ อาจจะต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญด้านการกระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมส่วนหนึ่ง ในส่วนของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่มีผู้เชี่ยวชาญนั้นผมเข้าใจว่าในระดับมหาวิทยาลัยเองก็ยังมีกลุ่มมหาวิทยาลัยที่แตกต่างกันไป ไม่ว่าจะเป็นมหาวิทยาลัยเก่าแก่ที่ตั้งขึ้นด้วยเหตุผลตั้งแต่ดั้งเดิมมาถึงปัจจุบัน แล้วยังมีกลุ่มมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นและชุมชน เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏราชมงคล เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ก็อยากให้พิจารณาในประเด็นที่ผมกล่าวถึงไว้ด้วยในการพิจารณาถ้าร่างญัตติที่จะดำเนินการในวันพรุ่งนี้ผ่าน แล้วก็มีการตั้งกรรมาธิการวิสามัญเกิดขึ้น นั่นคือสิ่งที่ผมได้เสนอไว้ ณ ที่นี้

ในประเด็นต่อมาผมคิดว่ารัฐธรรมนูญจะต้องทำให้เกิดประโยชน์กับสิ่งที่ผมพูดเรื่องการกระจายอำนาจและจะเกิดผลต่อพี่น้องประชาชนในชนบทและคนที่มีปัญหาอยู่ในการดำรงชีวิต เพราะฉะนั้นการเปิดช่องรัฐธรรมนูญให้มีความคิดที่ผมกล่าวถึงแต่ต้นก็ขอฝากไว้ว่าในประเด็นที่ผมกล่าวนั้นจะทำให้รัฐธรรมนูญเป็นรัฐธรรมนูญที่เปิดช่องให้พี่น้องประชาชน เป็นรัฐธรรมนูญที่กินได้ แล้วก็ทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ขอบคุณครับท่านประธาน

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่านวันชัย สอนศิริ ครับ

นายวันชัย สอนศิริ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม วันชัย สอนศิริ สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธานครับ ลำพังฝ่ายค้านเสนอญัตติขอแก้ไขรัฐธรรมนูญ แรก ๆ นั้นผมขออนุญาตกราบเรียนว่าผมรู้สึกเฉย ๆ ยังมิเห็นด้วย หรือเห็นด้วยต่อการแก้ไขรัฐธรรมนูญตามที่ฝ่ายค้านเสนอ แต่ต่อมาพรรคร่วมฝ่ายรัฐบาลได้เสนอญัตติขอแก้ไขรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ เช่นเดียวกันกับฝ่ายค้าน ในพรรคร่วมรัฐบาลนั้นประกอบด้วยหลายพรรคการเมืองด้วยกัน ทำให้ผมตระหนักแล้วก็คิดว่าแปลว่าสมาชิกรัฐสภาในส่วนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่ว่าจะเป็นฝ่ายค้านหรือฝ่ายรัฐบาลเขาเห็นปัญหาต่อรัฐธรรมนูญ ประกอบกับหลังจากนั้นคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาของสภาผู้แทนราษฎรได้ทำการศึกษาต่อปัญหาของรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๖๐ โดยหลายพรรคการเมืองด้วยกัน ผมได้อ่านโดยละเอียดเช่นเดียวกันครับ

ท่านประธาน เขาชี้ถึงปัญหาของแต่ละมาตรา แต่ละส่วน แต่ละบท แปลว่าเห็นปัญหาในหลายส่วน หลายมาตรา หลายหมวด มาจากพรรคการเมืองร่วมกันที่ทำการศึกษา รวมทั้งฝ่ายบริหารท่านรองนายกรัฐมนตรีบางท่าน ได้ให้สัมภาษณ์ต่อสื่อมวลชนบอกว่ารัฐบาลเองก็เห็นปัญหาต่อรัฐธรรมนูญ ----------

- ๑๓๗/๑

ในบางเรื่อง บางประเด็น ด้วยเหตุดังกล่าวครับท่านประธานเมื่อพิจารณาโดยภาพรวมทั้งหมด ผมจึงตัดสินใจ ณ วันนี้ แล้วก็ได้ให้สัมภาษณ์ต่อสื่อมวลชนไปแล้วว่าผมเห็นด้วยต่อร่างแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ ของพรรคร่วมรัฐบาลและพรรคร่วมฝ่ายค้าน ทั้งเห็นด้วยครับต่อร่างแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๙ และมาตรา ๒๗๒ ส่วนอีก ๓ ร่าง จะไม่ขอกล่าวถึง เพราะผมทราบว่าเป็นเพียงความต้องการของพรรคการเมืองบางส่วน ซึ่งยังมีความเห็นไม่ตกลงปลงใจไปด้วยกันได้ เพราะฉะนั้นจึงมิอาจที่จะกล่าวถึง ๓ ร่างนี้ กระผมกราบเรียนต่อท่านประธานแล้วว่าผมเห็นด้วยมีเหตุผลดังที่จะกราบเรียนต่อท่านประธานและท่านสมาชิกรัฐสภา ดังต่อไปนี้

ประการแรก รัฐธรรมนูญฉบับนี้ท่านประธานครับ ทุกฝ่ายได้ใช้มาแล้วเป็นเวลา ๒-๓ ปี ไม่ว่าจะเป็นฝ่ายบริหาร ตุลาการ นิติบัญญัติ รวมทั้งข้าราชการที่เกี่ยวข้องต่อการใช้รัฐธรรมนูญฉบับนี้ครับ ทุกฝ่ายที่เสนอมานั้นเห็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากรัฐธรรมนูญ กราบเรียนว่าทั้งในสภาและนอกสภาเห็นปัญหา โดยส่วนตัวที่ผมเป็นสมาชิกวุฒิสภาคนหนึ่งนั่งอยู่และใช้กฎหมายรัฐธรรมนูญก็เห็นปัญหาต่อรัฐธรรมนูญในบางบท บางมาตราที่นำมาใช้

ประเด็นแรกเรื่ององค์กรอิสระ กราบเรียนต่อท่านประธานเลยแม้ว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้จะเขียนมาด้วยวัตถุประสงค์อันดี เจตนาจะวางคุณสมบัติและวิธีการกระบวนการให้ได้บุคคลที่จะมาดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ แต่ท่านประธานทราบไหมครับองค์กรอิสระบางองค์กรกลายเป็นศูนย์รวมของอดีตข้าราชการ ซึ่งบุคคลภายนอกนั้นยากมากที่จะเข้ามา ทำให้เราไม่สามารถได้บุคคลหลากหลายมาดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ เพราะคุณสมบัติที่วางไว้มันเกินไปที่จะหาบุคคลได้หลากหลาย บางองค์กรนี้ประกาศสมัครแล้วสมัครอีก ๆ ครับท่านประธาน หรือกราบเรียนต่อท่านประธานที่ประชุม บางองค์กรขณะนี้รัฐธรรมนูญประกาศมาแล้วตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ ปีนี้ปี ๒๕๖๓ ครับท่านประธาน ๒ ปีแล้ว วุฒิสภายังไม่สามารถหาบุคคลมาดำรงตำแหน่งเพื่อเข้าไปสู่ในองค์กรอิสระนั้นได้จนกระทั่งบัดนี้ครับท่านประธาน นี่เราก็เห็นปัญหาแล้ว รวมทั้งที่มาของ ส.ว. ตามมาตรา ๑๐๗ ที่เขียนไว้เรื่องเลือกไขว้ที่มาของ ส.ว. แม้จะยังไม่ได้ใช้ครับ ท่านประธานครับ ----------

ที่เขียนไว้เรื่องเลือกที่มาของ ส.ว. แม้จะยังไม่ได้ใช้ครับ เพียงจะลองใช้บางส่วนซึ่งมิได้ใช้แบบเต็ม ๆ ตามรัฐธรรมนูญก็เห็นปัญหาต่อความยุ่งยาก ซับซ้อน และกระบวนการที่จะได้มาซึ่ง ส.ว. ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗ ที่จะพึงมีต่อไปในอนาคตนั้น มีการวิเคราะห์ วิพากษ์ตลอดจนของคณะกรรมาธิการวิสามัญชุดของสภาผู้แทนราษฎรผมก็ได้อ่านโดยละเอียดก็เห็นว่าเป็นปัญหาครับ เพราะฉะนั้นประเด็นนี้ถ้าเราต้องการ ส.ว. มาจากสาขาอาชีพกระบวนการดังกล่าวควรจะต้องแก้ไข ประเด็นต่อมาเรื่องการปฏิรูปไม่ว่าจะสมาชิกรัฐสภา ส.ส. หรือ ส.ว. เราจะเห็นอยู่ตลอดเวลา ๓ เดือน รายงานกัน ๑ ครั้ง ๓ เดือน รายงานกัน ๑ ครั้ง นั่นคือการปฏิรูปแม้ว่าจะมีบางมาตรากำหนดบทเร่งรัดไว้ ไม่ว่าจะเรื่องการศึกษาหรือเรื่องตำรวจ ปรากฏว่าการปฏิรูปในหลาย ๆ ด้านที่เขียนไว้ในรัฐธรรมนูญนั้น กระผมเห็นว่าเป็นปัญหาต่อการปฏิบัติและต่อรัฐบาลเอง ซึ่งรัฐบาลจะต้องมารายงานต่อสภาทุก ๓ เดือน ๓ เดือน ๓ เดือนรายงานแล้วยังไม่มีอะไรคืบหน้า ๓ เดือนแล้วยังทำไม่ได้ กลายเป็นปัญหากลับมาทิ่มตำรัฐบาลเข้าไปอีกครับ เพราะฉะนั้นประเด็นเรื่องการปฏิรูปที่เป็นหมวดบทเฉพาะกาลที่เขียนไว้ผมเห็นว่าจากการรายงานก็ดี และจากการปฏิบัติมาจริงปีกว่าก็ดีครับเป็นเรื่องที่จะน่าปรับปรุงแก้ไขต่อไป ไม่ว่าจะการปฏิรูปในด้านอื่น ๆ ครับ ผมว่ารัฐธรรมนูญที่เขียนไว้เป็นปัญหาที่จะต้องมีการปรับปรุง แก้ไขต่อประเด็นนี้

ประการต่อมาครับ ท่านประธานครับ การแก้รัฐธรรมนูญตามที่เสนอดังกล่าวเป็นการตอบสนองต่อข้อเรียกร้องทั้งในสภาที่นั่งอยู่ในที่นี้ และนอกสภา ที่สำคัญพรรคร่วมรัฐบาลที่ร่วมเป็นรัฐบาลด้วยอย่างน้อย ๓ พรรคใหญ่ ๆ มีนโยบายตลอดจนการแถลงของท่านนายกรัฐมนตรีเอง ก็สนับสนุนต่อการศึกษาแก้ไขต่อรัฐธรรมนูญนี้ เพราะฉะนั้นเมื่อพิจารณาแล้วการแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้นจึงเป็นการลดความขัดแย้งทั้งภายในและภายนอกเหตุที่จะทำให้ก่อเกิดความไม่สงบวุ่นวายในพรรคการเมืองด้วยกันเอง หรือเป็นปัญหาของความแตกแยกขัดแย้งในพรรคการเมืองด้วยกันเองก็อาจจะลดน้อยถอยลง ความวุ่นวายของบ้านเมืองต่อข้อเรียกร้อง แน่นอนอาจจะทำอะไรรัฐบาลไม่ได้ในขณะนี้ แต่มันจะเป็นเชื้อปะทุ ปะทุ ปะทุไปเรื่อย ๆ การแก้ไขดังกล่าวนั้นลดเงื่อนไขต่าง ๆ ที่จะก่อให้เกิดปัญหาต่อบ้านต่อเมืองและรัฐบาลเอง ----------

ประการต่อมาครับ ท่านประธานครับ แก้แล้วมีใครเสียหายหรือเปล่า ผมมาพิจารณาแล้วโดยละเอียด ดูแล้วครับท่านประธาน เมื่อเราเห็นปัญหา และเราร่วมกันแก้ปัญหา และทุกภาคส่วนในสภาก็ดี ตลอดจนบุคคลภายนอกที่จะทรงคุณวุฒิหรือมีความรู้มีความสามารถต่อเรื่องนี้ก็ดี มาร่วมกันแก้ไขปัญหาไปด้วยกัน ไม่มีใครเสียหายเลยครับ รังแต่จะก่อให้เกิดความรักความสามัคคี ที่สำคัญนั้นผมว่าการเมืองนั้นเป็นเรื่องของการประนอมอำนาจซึ่งกันและกัน ยุคหนึ่งอาจจะต้องใช้อำนาจเบ็ดเสร็จ บางยุคต้องเป็นการประนอมอำนาจกันหลาย ๆ ฝ่าย การเมืองเป็นเรื่องของอำนาจครับท่านประธาน เพราะฉะนั้นยุคนี้เป็นยุคที่มิได้เป็นอำนาจของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เมื่อทุกกลุ่มมีส่วนร่วมกันในการที่ทำงานการเมืองจึงต้องเป็นการประนอมอำนาจซึ่งกันและกัน

ประการที่ ๔ ท่านประธานครับ ที่ผมอยากจะกราบเรียนต่อท่านประธาน หากวันพรุ่งนี้มีการโหวตให้รัฐธรรมนูญฉบับนี้ผ่านไปแล้ว ถามว่ารัฐธรรมนูญแก้ได้ไหมครับ ยังแก้ไม่ได้ครับท่านประธาน อย่างไร ๆ สมาชิกรัฐสภา ๗๕๐ คน ทุกคนโหวตให้ผ่าน เพราะแก้ไม่ได้ เพราะรัฐธรรมนูญท่านเขียนไว้แบบฉกาจฉกรรจ์เป็นประตูสุดท้ายเลยครับ จะแก้ได้นั้นต้องเป็นมติของมหาชนที่เราเรียกกันว่าประชามติ รัฐสภามีมติให้แก้ แต่เสียงของประชาชนส่วนใหญ่บอกไม่ให้แก้ ที่เราประชุมกันมา ๒ วัน ๒ คืนมีมติแล้วจบ วาระที่สอง วาระที่สามใช้ไม่ได้หมด แต่ที่ประชุมมีมติว่าให้แก้ แต่ประชามติไม่ผ่านก็ตกไปเช่นเดียวกัน เพราะฉะนั้นผมจึงกราบเรียนต่อท่านประธานว่าเสียงของประชาชนที่เขาเขียนไว้ในรัฐธรรมนูญนั้นเป็นประตูสุดท้ายที่ป้องกันสมาชิกรัฐสภาเสียงส่วนใหญ่ เขาให้ไปเป็นอำนาจของประชาชน เพราะฉะนั้นที่พูดกันว่าต้องฟังเสียงประชาชน ๆ รัฐธรรมนูญเขาเขียนไว้ให้ฟังอยู่แล้วครับท่านประธาน เพราะฉะนั้นผมจึงสนับสนุนต่อการแก้ปัญหาและการฟังเสียงของประชาชน

ประการต่อมากราบเรียนต่อท่านประธานว่าการร่างรัฐธรรมนูญนั้น บางครั้งเราเคยใช้คณะกรรมการชุดใดชุดหนึ่งเท่านั้น บางครั้งเรามีกรรมาธิการเพียงจำนวนเท่านั้นเท่านี้คนเท่านั้น แต่สิ่งที่เป็นที่ยอมรับกันก็คือการที่มีตัวแทนของประชาชนทุกภาคส่วน กระบวนการที่ดีที่สุดก็คือกระบวนการ ส.ส.ร. มาจากการเลือกตั้ง ถ้าจะแต่งตั้งก็บอกว่าพวกใครพวกมันอีก มันไม่มีทางเลือกตรงอื่นเลยท่านประธานครับ ผมจึงสนับสนุน

เพราะอย่างน้อยที่สุด ส.ส.ร. นั้นส่วนหนึ่งมาจากการเลือกตั้งถ้าเป็นร่างของรัฐบาล บางส่วนสมาชิกรัฐสภายังสรรหาหรือเลือกเข้าไปอีก ๒๐ คน หรือสภาคณาจารย์ อธิการบดี เลือกผู้ทรงคุณวุฒิมาอีก ๒๐ คน ----------

นักเรียน นิสิต นักศึกษา ที่เขาเรียกร้องเราก็เอาเขามาอีก ๑๐ คน นี่ถ้าร่างของรัฐบาล เพราะฉะนั้นมันเป็นการผสมผสานกันทุกภาคส่วน นี่ก็คือประชาชนมาร่วมกันร่าง มาร่วมกันตัดสินใจครับ ผมจึงสนับสนุนด้วยความจริงใจครับท่านประธาน เมื่อเราเห็นปัญหา เราอยู่กับปัญหา และจะต้องใช้ต่อรัฐธรรมนูญฉบับนี้เหมือนเราอยู่ในบ้านหลังนี้ล่ะครับท่านประธาน เห็นว่าตรงนั้นรั่ว เห็นว่าตรงนี้มีปัญหา เห็นว่าตรงนั้นผุ เห็นว่าตรงนี้พัง เห็นว่าตรงนั้นใช้ไม่ได้ เห็นว่าตรงนี้ไม่เหมาะสม ก็ปรับปรุงแก้ไขเปลี่ยนแปลงเสีย เพื่อให้คนอยู่ทุกคนอยู่อย่างอบอุ่น

ประการต่อมาครับ ท่านประธานครับ ผมได้กราบเรียนแล้วว่าการยกเลิกมาตรา ๑๕๙ และมาตรา ๒๗๒ เรื่อง ส.ว. โหวตนายกรัฐมนตรีนั้น กราบเรียนท่านประธานว่ามาตรานี้เขาเขียนมาเป็นเรื่องของเฉพาะกิจและการกระทำเฉพาะการ และกิจดังกล่าวและการดังกล่าวนั้นผ่านไปแล้วครับ และที่สำคัญครับท่านประธานครับ การดำรงอยู่ของนายกรัฐมนตรีปัจจุบันนี้หรือในอนาคตก็ตาม ไม่ได้อยู่เพราะ ส.ว. เลยครับ อยู่ได้เพราะ ส.ส. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นส่วนใหญ่เกินกว่า ๒๕๑ เสียง และจะล้ม หรือจะอยู่ หรือจะไปเพราะเสียงของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งสิ้น และอย่างที่มีเพื่อนสมาชิกหลายท่านกราบเรียนแล้วว่าการเลือกนายกรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ คราวที่แล้วนั้นก็ดูจากเสียงของสมาชิกสภาผู้แทนที่สนับสนุน เพราะฉะนั้นผมจึงเห็นว่าเหตุแห่งเฉพาะกิจ และการกระทำเฉพาะการ และบริบททางการเมืองที่เปลี่ยนไป มาตรานี้ในสถานการณ์นี้จึงไม่มีความจำเป็นใด ๆ กราบเรียนท่านประธานอีกนิดหนึ่งครับ การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญนั้นเป็นการปฏิรูปประเทศตามมาตรา ๒๕๗ เพราะก่อให้ประเทศมีความสงบเรียบร้อย มีความสามัคคีปรองดอง สังคมมีความสงบสุข เป็นธรรม ประชาชนมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี และตรงนี้ขออนุญาตขีดเส้นใต้ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การแก้ไขให้เกิดความเป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ต้องยอมรับว่าประชาธิปไตยที่สมบูรณ์นั้นต้องให้เกิดความเป็นธรรมร่วมกัน ประชาธิปไตยนั้นต้องก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อย

สุดท้ายครับ ในเวลาที่จบลง ณ ตรงนี้อยากจะกราบเรียนต่อท่านประธานว่า การเมืองบ้านเรานี้หมุนเวียนเปลี่ยนไปในระบอบประชาธิปไตย บางครั้งเป็นประชาธิปไตยครึ่งใบ และจากนั้นก็เป็นประชาธิปไตยเต็มใบ จากนั้นประชาธิปไตยสักระยะหนึ่งเราก็เกิดการปฏิวัติรัฐประหารกันอีก ----------

- ๑๔๑/๑

จึงฝากกราบเรียนเมื่อเรามีการแก้รัฐธรรมนูญดังกล่าวนี้แล้ว ทำอย่างไรครับ เราจะปิดสวิตช์ประชาธิปไตยที่โกงกินทุจริตธุรกิจการเมือง ทำอย่างไรเราจะปิดสวิตช์ประชาธิปไตยที่โกงกินทุจริตธุรกิจการเมือง ทำอย่างไรเราจะปิดสวิตช์การปฏิวัติการยึดอำนาจและวงจรอุบาทว์ทางการเมือง หวังว่าเมื่อมีการแก้รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ ได้แล้ว เชื่อเหลือเกินว่าการเมืองจะเข้าไปสู่ในวงจรที่ดีและเกิดความมั่นคงครับ ขอบพระคุณครับท่านประธาน

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ก่อนจะเชิญท่านต่อไปผมขอให้ท่านวิรัชช่วยชี้แจงเกี่ยวกับกำหนดเวลาที่เหลือและที่ใช้ไป เพื่อจะได้วางแผนได้ถูกต้องครับ

นายวิรัช รัตนเศรษฐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานที่เคารพ ผม นายวิรัช รัตนเศรษฐ สมาชิกสภาผู้แทนแบบบัญชีรายชื่อพรรคพลังประชารัฐ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา เราเริ่มอภิปรายตั้งแต่เวลา ๑๐.๓๐ นาฬิกาในตอนช่วงเช้า วันนี้ฝ่ายรัฐบาลใช้ไปแล้วทั้งหมด ๔ ชั่วโมง คงเหลือนะครับใช้ไปแล้ว ๓ ชั่วโมง คงเหลือ ๔ ชั่วโมง ๒ นาที พรรคร่วมฝ่ายค้านเหลือ ๓ ชั่วโมง ๕๘ นาที สมาชิกวุฒิสภาเหลือเวลา ๓ ชั่วโมง ๔๓ นาที ก็เป็นเวลาที่หลังจากท่านวันชัย สอนศิริ ได้อภิปรายไปแล้ว อาจจะบวกลบกันเล็กน้อยในส่วนตรงนี้ ก็คาดว่าถ้าเราเลิกประมาณเที่ยงคืนครึ่งหรือประมาณ ๒๔.๐๐ นาฬิกา หรือ ๐๑.๐๐ นาฬิกาของวันใหม่ ก็คาดการณ์ว่าในวันพรุ่งนี้เราจะใช้เวลาเริ่มตั้งแต่ ๐๙.๓๐ นาฬิกา จนถึง ๖ โมงเย็นหรือเวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา ก็คาดว่าคงเป็นเวลาใกล้เคียงกับท่านประธานครับ เรียนเบื้องต้นครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : สรุปว่าในวันนี้ให้ใช้ถึงเวลา ๐๑.๐๐ นาฬิกา แล้ววันพรุ่งนี้เวลาเหลือพอ ก่อน ๖ โมงเย็นที่จะเสร็จตามนี้

นายวิรัช รัตนเศรษฐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ประมาณนั้นครับท่านประธาน

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ขอบคุณครับ ต่อไปผมขอกำหนดอีก ๓ ท่านนะครับ ท่านสุรวิทย์ คนสมบูรณ์ พรรคเพื่อไทย ท่านอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ พรรคประชาธิปัตย์ และท่านเฉลา พวงมาลัย วุฒิสภาครับ เชิญท่านสุรวิทย์ก่อนครับ

นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชัยภูมิ) : ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ ผม นายแพทย์สุรวิทย์ คนสมบูรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชัยภูมิ พรรคเพื่อไทย ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ผมขออภิปรายสนับสนุนร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งเป็นการแก้ไขใน มาตรา ๒๕๖ วิธีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๖๐ และเพิ่มหมวด ๑๕/๑ การตั้ง ส.ส.ร. มายกร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นร่างที่เสนอโดยท่านสมพงษ์ อมรวิวัฒน์ ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร หัวหน้าพรรคเพื่อไทย และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคเพื่อไทยทั้งหมด ท่านประธานที่เคารพครับ เหตุที่มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ นั้น เพราะว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นที่ทราบกันดี เป็นที่ยอมรับกันว่ามีเป้าหมายเพื่อสืบทอดอำนาจเผด็จการ และมีบทบัญญัติหลายมาตราที่ไม่เป็นประชาธิปไตย ----------

มีความไม่เป็นธรรมในการตีความต่าง ๆ ได้ ทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ฝ่ายต่าง ๆ มีระบบการเลือกตั้งที่ทำให้พี่น้องประชาชนไม่สามารถที่จะตัดสินใจ เช่น มีบัตรเลือกตั้งใบเดียว เลือกทั้งคนทั้งพรรค พี่น้องประชาชนตัดสินใจลำบากมาก นอกจากนี้รัฐธรรมนูญฉบับนี้ที่ต้องแก้ไข เพราะว่าไม่ยึดโยงกับประชาชน จะเห็นได้จากคณะร่างรัฐธรรมนูญก็ตั้งโดย คสช. ไม่ได้มาจากประชาชน การทำประชามติหลังจากร่างเสร็จแล้วก็มีการกระทำหลาย ๆ อย่างเพื่อที่จะผลักดันให้ร่างฉบับนี้ได้ผ่านความเห็นชอบของประชาชน ไม่ว่าจะเป็นพระราชบัญญัติประชามติที่ปิดปากฝ่ายที่เห็นต่างจากรัฐบาล แต่เปิดโอกาสให้ฝ่ายที่เห็นด้วยกับรัฐบาลได้ไปดำเนินการ แม้แต่การชักชวนประชาชน มีระดับต่าง ๆ ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ ระดับตำบล ไปพูดคุยกับประชาชนให้ลงมติเห็นด้วย แถมยังบอกว่าถ้าไม่รับร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้อาจจะไม่มีการเลือกตั้ง หรือจะมีการเลือกตั้ง ส.ส. ช้าออกไป ทำให้พี่น้องประชาชนตัดสินใจในส่วนที่รับร่างรัฐธรรมนูญ อีกประการหนึ่ง แม้แต่การพิมพ์ร่างรัฐธรรมนูญแจกจ่ายประชาชนก็ไม่ทั่วถึง ท่านประธานทีที่เคารพครับ การแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับนี้เราจะสามารถได้แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมากมายในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ และจะลดปัญหาความขัดแย้งของพี่น้องประชาชนที่เราเห็นอยู่ในทุกวันนี้ ความสำเร็จของการแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับนี้ขึ้นอยู่กับพวกเรา ส.ส. ส.ว. ที่อยู่ในห้องนี้ เพราะว่าเงื่อนไขต่าง ๆ จะขึ้นอยู่กับพวกเราในขณะนี้ เช่น เสียงส่วนใหญ่ของ ส.ส. ส.ว. อยู่ในห้องนี้ก็จะเป็นเกณฑ์หนึ่งที่จะทำให้การผ่านของร่างรัฐธรรมนูญดังกล่าว ส.ว. ต้องเห็นด้วยเกิน ๑ ใน ๓ ซึ่งอันนี้ก็ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของ ส.ว. ที่อยู่ในห้องนี้เช่นเดียวกัน นอกจากนี้บอกว่าฝ่ายค้านต้องเห็นด้วยเกิน ๒๐ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งถือว่าเรื่องนี้ไม่มีปัญหา ไม่ต้อง ๒๐ เปอร์เซ็นต์หรอกครับ ฝ่ายค้านเห็นด้วยเกิน ๙๐ เปอร์เซ็นต์ ผมเชื่อว่า ส.ส. และ ส.ว. ทุกคนอยู่ในห้องนี้จะใช้ดุลพินิจเพื่อความเจริญรุ่งเรือน ความศิวิไลซ์ (Civilized) ของประเทศชาติ ความเป็นประชาธิปไตยและความเป็นสากล รวมทั้งเป็นที่ยอมรับของคนส่วนใหญ่ เพราะฉะนั้นจึงขอให้การลงคะแนนของ ส.ส. ส.ว. ในการที่จะตัดสินว่าท่านจะรับร่างหรือไม่รับร่างในวันพรุ่งนี้ เป็นไปเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน ผมคิดว่าในวันพรุ่งนี้ร่างรัฐธรรมนูญฉบับที่แก้ไขในครั้งนี้ก็คงจะได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา ขอบคุณครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ต่อไปเชิญท่านอัครเดชครับ

นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ราชบุรี) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ กระผม นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดราชบุรี เขต ๔ อำเภอบ้านโป่ง พรรคประชาธิปัตย์ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา กระผมขออนุญาตท่านประธานได้อภิปรายสนับสนุนร่างญัตติของพรรคร่วมรัฐบาลในการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ซึ่งอยากจะกราบเรียนท่านประธานครับว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้ก็เป็นที่ยอมรับในระดับหนึ่งว่าเราได้มีการใช้รัฐธรรมนูญฉบับนี้มาสักระยะหนึ่ง ๒-๓ ปีก็ได้พบเห็นว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้นั้นมีปัญหาในระดับหนึ่ง ซึ่งผมเองนั้นก็อยากจะสรุปประเด็นหลัก ๆ ที่รัฐธรรมนูญฉบับนี้ควรได้รับการแก้ไขอยู่ ๒ ประเด็น ก็คือประเด็นทางการเมืองในเรื่องของหลักการประชาธิปไตย แล้วก็ประเด็นในเรื่องของการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แล้วก็สมาชิกวุฒิสภาในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับพี่น้องประชาชน โดยเฉพาะในส่วนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร -------

กระผมขออนุญาตท่านประธานได้พูดถึงประเด็นแรกครับ ก็คือเรื่องของการสนับสนุนให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญในประเด็นของการเมืองก็คือการแก้ไข มาตรา ๒๕๖ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญนะครับ ที่จะทำให้เรานั้นสามารถเข้าไปแก้ไขรัฐธรรมนูญในมาตราอื่น ๆ ได้ ซึ่งในร่างญัตติของพรรคร่วมรัฐบาลนั้นได้มีส่วนสำคัญในการที่จะสนับสนุนให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญในส่วนมาตรา ๒๕๖ ซึ่งจะเป็นส่วนสำคัญในการที่จะได้ตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญหรือ ส.ส.ร. ครับท่านประธาน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้เราสามารถแก้ไขรัฐธรรมนูญผ่านสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญได้ที่จะมาจากส่วนประกอบ ๔ ส่วนด้วยกัน ซึ่งช่วงเช้านี้นะครับ ท่านชินวรณ์ บุณยเกียรติ ขออนุญาตเอ่ยนามท่าน ซึ่งท่านก็เป็นประธานวิป (Whip) ของพรรคประชาธิปัตย์ในการที่สนับสนุนให้มีร่างของพรรคร่วมรัฐบาลในการที่จะแก้ไขรัฐธรรมนูญที่จะให้เป็นที่ยอมรับของพี่น้องประชาชน ซึ่ง ส.ส.ร. มาจาก ๔ ส่วนด้วยกัน ก็คือส่วนที่มาจากการเลือกตั้ง ๑๕๐ คน ส่วนที่มาจากสมาชิกรัฐสภาเลือก ๒๐ คน แล้วก็ส่วนที่ ๓ และส่วนที่ ๔ ซึ่งถือว่าเป็นจุดแข็งของร่างของพรรคร่วมรัฐบาลก็คือในการที่จะได้มีตัวแทนของนักวิชาการมา ๒๐ คน ในส่วนของที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายและรัฐศาสตร์นั้น ๑๐ คน แล้วก็ในส่วนที่มาจากการบริหารราชการแผ่นดิน แล้วก็เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการร่างรัฐธรรมนูญอีก ๑๐ คน ซึ่งในส่วนที่ ๓ นี้เป็นส่วนที่สำคัญที่จะเป็นจุดแข็งในการที่เราจะได้มีนักวิชาการมาช่วยในการร่างรัฐธรรมนูญให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และส่วนที่ ๔ ก็คือส่วนที่มาจากนิสิต นักศึกษาอีก ๑๐ คน ก็จะได้มีตัวแทนของนิสิต นักศึกษา นักเรียนที่วันนี้นั้นมีบทบาททางการเมืองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการที่จะร่างรัฐธรรมนูญผ่าน ส.ส.ร. ซึ่งตรงนี้เมื่อเราได้ ส.ส.ร. แล้วก็จะทำให้เราสามารถเข้าไปแก้ไขรัฐธรรมนูญในมาตราอื่นได้ ไม่ว่าจะเป็นมาตรา ๒๗๒ ซึ่งเราใช้คำว่าปิดสวิตช์ ส.ว. จริง ๆ แล้วผมก็ไม่ค่อยเห็นด้วยนครับที่เราจะใช้คำว่าปิดสวิตช์ ส.ว. เพราะว่ามาตรา ๒๗๒ นั้น ส.ว. ยังทำหน้าที่ปกติอยู่ในการกลั่นกรองกฎหมาย เพียงแต่ว่าในมาตรา ๒๗๒ นั้น เราไม่ให้ ส.ว. นั้นมาเลือกนายกรัฐมนตรีร่วมกับ ส.ส. ซึ่งตรงนี้จริง ๆ แล้วรัฐบาลของท่าน พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ท่านสมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากฝั่งรัฐบาลตั้งแต่ช่วงเช้าก็ได้อภิปรายให้เพื่อนสมาชิกและท่านประธานได้รับทราบว่ารัฐบาลของท่าน พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นั้น ถึงแม้ว่า ส.ว. จะมาเลือกนายกรัฐมนตรีแต่ว่าเสียงของ ส.ส. นั้นก็เพียงพอในการจัดตั้งรัฐบาล

ฉะนั้นผมจึงคิดว่าการที่เราจะผลักดันให้ ส.ส.ร. นั้น ได้แก้มาตรา ๒๗๒ นั้น ผมคิดว่าคงเป็นที่ยอมรับของสมาชิกวุฒิสภาจากที่ท่านได้อภิปรายในตอนเช้าหลายท่านนะครับ ซึ่งท่านอภิปรายว่ารัฐบาลของท่าน พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นั้น ก็มีเสียง ส.ส. สนับสนุนเกิน ๒๕๑ เสียง ซึ่งก็ทำให้รัฐบาลของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นั้น มีความชอบธรรมแล้วก็เป็นที่ยอมรับเนื่องจากมาด้วยกลไกประชาธิปไตยที่เรามีเสียง ส.ส. เกินกึ่งหนึ่งของสภาผู้แทนราษฎร ในการสนับสนุนรัฐบาลของท่าน พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ซึ่งตรงนี้เราจะได้ผลักดันแก้ไขผ่านชั้น ส.ส.ร. ต่อไป ถ้าเราสามารถแก้ไขมาตรา ๒๕๖ ได้ตามร่างของวิป (Whip) รัฐบาล อันนี้ก็ขออนุญาตได้อภิปรายสนับสนุนในประเด็นนี้ แล้วก็คาดหวังว่าในวันพรุ่งนี้ในช่วงของการลงมติก็จะได้เสียงของท่านสมาชิกวุฒิสภาและสนับสนุนให้ถึง ๑ ใน ๓ ตามที่มาตรา ๒๕๖ ได้กำหนดไว้เพื่อให้ร่างของทางพรรคร่วมรัฐบาลนั้นสามารถที่จะเป็นทางออกให้กับประเทศไทยในการที่เราสามารถคลี่คลายสถานการณ์ทางการเมืองในขณะนี้ได้

ส่วนประเด็นที่ ๒ ซึ่งยังไม่ค่อยมีเพื่อนสมาชิกได้อภิปรายเท่าไรก็คือการแก้ไขรัฐธรรมนูญในส่วนที่เป็นปัญหาในการที่จะทำให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นสามารถแก้ไขปัญหาให้กับพี่น้องประชาชนได้ ไม่ว่าจะเป็นประเด็นมาตรา ๑๔๔ ในเรื่องของการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย มาตรา ๑๘๕ ในเรื่องของการที่ห้ามสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาในการก้าวก่ายแทรกแซง ในการบริหารงานในส่วนของราชการ ซึ่งตรงนี้นะครับ ในส่วนของมาตรา ๑๔๔ ตรงนี้ผมอยากจะกราบเรียนท่านประธานว่าช่วงที่ผมเป็นกรรมาธิการงบประมาณนะครับ ก็ได้เห็นคำว่าเราได้รีดไขมันในส่วนของงบประมาณออกไปแทนที่เราจะสามารถนำงบประมาณนั้นมาสร้างเป็นกล้ามเนื้อ มาดูแลพี่น้องประชาชนได้ ผ่านกลไกของสภาผู้แทนราษฎรในการแก้ไขปัญหากับพี่น้องประชาชนในกรณีที่มีความเดือดร้อนเร่งด่วนก็ไม่สามารถทำได้ ถ้าเราสามารถแก้ไขมาตรานี้ได้ก็จะทำให้พี่น้องประชาชนนั้นได้สามารถรับการแก้ไขปัญหาผ่านกลไกรัฐสภา ----------

ถ้าเราสามารถแก้ไขมาตรานี้ได้ก็จะทำให้พี่น้องประชาชนนั้นได้สามารถรับการแก้ไขปัญหาผ่านกลไกรัฐสภาได้มีประโยชน์ต่อพี่น้องประชาชน ซึ่งตรงนี้ผมสนับสนุนให้มีการแก้ไขมาตรา ๑๔๔ ด้วย ส่วนมาตรา ๑๘๕ วันนี้ศาลรัฐธรรมนูญก็ได้มีการวินิจฉัยให้เพื่อนสมาชิกหรือ ส.ส. ๒ ท่านไม่เป็นการก้าวก่ายแทรกแซงในงานราชการ ก็คือสามารถที่จะประสานส่วนราชการได้ ซึ่งวันนี้ศาลรัฐธรรมนูญนั้นก็ได้มีคำวินิจฉัยว่า ส.ส. ทั้ง ๒ ท่านนั้นไม่ผิดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๕ ตรงนี้กระผมก็สนับสนุนให้ ส.ส.ร. ที่จะตั้งขึ้นนั้นได้มีการแก้ไขมาตรา ๑๘๕ เพื่อให้เกิดความชัดเจนว่าคำว่าก้าวก่ายแทรกแซง นั้นเป็นอย่างไร ตรงไหนถูกตรงไหนผิด เพื่อให้เกิดความชัดเจน เพื่อให้ ส.ส. นั้นสามารถที่จะทำหน้าที่รับใช้พี่น้องประชาชนได้อย่างเต็มกำลังความสามารถ ในส่วนนี้เป็นส่วนที่ผมอยากจะอภิปรายสนับสนุนให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญในส่วนที่จะสามารถทำให้สภาผู้แทนราษฎรของเรานั้นได้ทำหน้าที่เป็นปากเป็นเสียง แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับพี่น้องประชาชนได้อย่างเต็มที่ ในส่วนของการทุจริตคอร์รัปชันที่รัฐธรรมนูญได้กำหนดไว้ในส่วนต่าง ๆ ผมคิดว่า ส.ส.ร. นั้นก็คงจะคงไว้ไม่แตะ เพราะว่าเป็นจุดแข็งของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ที่จะทำให้พี่น้องประชาชนนั้นเป็นที่ยอมรับก็ขออนุญาตอภิปรายสนับสนุนให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญตามร่างญัตติที่พรรคร่วมรัฐบาลได้นำเสนอต่อรัฐสภาแห่งนี้ กราบขอบคุณท่านประธานครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายชวน หลีกภัย ประธานรัฐสภา ได้กลับมาขึ้นบัลลังก์เพื่อดำเนินการประชุมต่อไป)

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ต่อไปคุณเฉลา พวงมาลัย ครับ

นายเฉลา พวงมาลัย สมาชิกวุฒิสภา (กลุ่มการศึกษาและการสาธารณสุข) : ขอบคุณท่านประธานครับ กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นายเฉลา พวงมาลัย สมาชิกรัฐสภา ผมขออนุญาตอภิปรายร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย การแก้ไขเพิ่มเติมและให้ยกเลิกหมวด ๑ ถึงหมวด ๖ การร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ถ้าการร่างรัฐธรรมนูญ หมวด ๑ ถึงหมวด ๖ ถ้าประเทศชาติและพี่น้องประชาชนผมได้อะไรผมยินดีสนับสนุน แต่การร่างรัฐธรรมนูญในครั้งนี้ ผมดูแล้วในมาตรา ๒๕๖ ผมดูแล้วไม่มีส่งเสริมการศึกษาเลย ดูแล้วประเด็นเหล่านี้ควรที่จะเอาเข้ามาใส่ในด้านการศึกษา ในฐานะผมเคยเป็นข้าราชการครูและเป็นผู้บริหารการศึกษา การที่เราจะพัฒนาประเทศ

เราควรที่จะตระหนักในเรื่องนี้ ด้านการศึกษาถือว่าเป็นหัวใจของประเทศชาติ แต่ผมดูแล้วในข้อนี้ไม่ส่งเสริม และอีกอย่างหนึ่งการอภิปรายในครั้งนี้ผมได้อ่านและได้ดูแล้ว ผมว่ามาตราแต่ละมาตรา มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๖ ถึงมาตรา ๒๕๖ ก็ยังไม่ดูโดนใจผม ผมดูรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ที่ได้มาปีนี้ การใช้รัฐธรรมนูญที่ผ่านมา ผมถือว่ารัฐธรรมนูญนี้ ปี ๒๕๖๐ พี่น้องประชาชน ผมเป็นสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดราชบุรี มาจากการเลือกตั้ง สายการศึกษาและสาธารณสุข ทั้งหมด ๕๐ คน ทุกคนตั้งใจที่จะเข้ามาเพื่อแก้ไขเรื่องด้านการศึกษาและสาธารณสุข และผมมาดูรัฐธรรมนูญ ผมไม่เห็นมีสนับสนุนด้านการศึกษาเลย ในส่วนนี้ และอีกอย่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ผมดูแล้วมาตรา ๒๗๐ ให้โอกาสสมาชิกวุฒิสภาพบปะพี่น้องประชาชน แล้วผมก็ลงพื้นที่ การพบปะพี่น้องประชาชนนั้น ท่าน ส.ส. ครับ ถ้าเราเป็นประชาชนคนไทย เรามาช่วยกันทำงานดีไหมครับ อย่ารังเกียจสมาชิกวุฒิสภา ในห้องนี้ผมก็มีลูกศิษย์เป็น ส.ส. แต่ผมไม่เอ่ยชื่อ และผู้อภิปรายกระทบกระทั่งวันนี้ถือว่าผมเรียนครูมา ครุ คืออดทน อดกลั้น ผมเป็นข้าราชการครู ---------

ผมเป็นผู้บริหารการศึกษา ครั้งหนึ่งในชีวิตถามว่า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เขามีความผิดอะไร เขาเสียสละนะครับ เขาเข้ามาแก้ปัญหาเพื่อพี่น้องประชาชนให้กินดีอยู่ดี ถามว่าก่อนที่ท่านจะเข้ามา ผมเป็นข้าราชการ ผมไม่อยากจะเข้ามายุ่งหรอกเรื่องการเมือง เพราะอะไร เปลืองตัว ผมรับราชการมาตลอดชีวิตแล้วเพิ่งปลดเกษียณมาปี ๒๕๔๐ แล้วเข้ามาเป็นสมาชิกวุฒิสภาในครั้งนี้ ผมไม่ได้มาได้ง่าย ๆ เลย แต่ท่านก็ดูถูกและเหยียดหยามสมาชิกวุฒิสภาทั้ง ๒๕๐ คน นี่หรือคนไทย ผมเป็นข้าราชการเป็นผู้บริหารการศึกษานั่งดูทีวี (TV) ตั้งแต่เป็นอาจารย์ตัวเล็ก ๆ จนเป็นผู้บริหารการศึกษา แล้วก็การเข้ามาในครั้งนี้ ผมไม่ได้คิดอะไรมากมาย ผมคิดว่าจะมาทำเรื่องด้านการศึกษาเท่านั้นครับ

(นายณัฐวุฒิ บัวประทุม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ได้ยืนและยกมือขึ้น)

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : มีคนประท้วงครับท่านเฉลา เชิญครับ

นายณัฐวุฒิ บัวประทุม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ ผม ณัฐวุฒิ บัวประทุม ผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล ผมขออนุญาตประท้วงท่านผู้อภิปรายตามข้อบังคับ ข้อ ๔๕ ท่านผู้อภิปรายพูดไม่ได้อยู่ในประเด็นเลยครับ ผมก็เป็นลูกผู้บริหารสถานศึกษานะครับ ผมก็ไม่เข้าใจว่าท่านพูดอย่างนั้นหมายความว่าอย่างไรนะครับ แถมยังกระทบกระเทียบมาทางฝั่ง ส.ส. อีก ยิ่งเป็นการตอกย้ำว่าท่านไม่เชื่อมั่นในระบอบประชาธิปไตยที่มาจากประชาชนครับ ขออนุญาตท่านประธานวินิจฉัยด้วยครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ก็ไม่ถึงขนาดผิดข้อบังคับอะไรหรอกครับ เพราะว่าเหมือนเมื่อเราอภิปรายไปถึงวุฒิสภาไปในทางลบเขาก็มีสิทธิที่จะน้อยใจ แล้วก็ชี้แจงตอบได้ แต่ว่าไม่ถึงขั้นไปใช้ถ้อยคำหยาบคายหรือรุนแรงอะไร ครูเฉลาครับ อย่าไปเหมานะครับ อย่าไปคิดว่า ส.ส. ไปดูถูกท่านทุกคน อย่าไปเหมาครับ

นายเฉลา พวงมาลัย สมาชิกวุฒิสภา (กลุ่มการศึกษาและการสาธารณสุข) : ขอบคุณท่านประธานครับ ผมมาจากการเลือกตั้งและชีวิตหนึ่งครั้งหนึ่งที่เข้ามาเป็นสมาชิกวุฒิสภา การทำหน้าที่เราต้องการที่จะพัฒนาประเทศชาติในเรื่องด้านการศึกษา ผมมาจากการเลือกตั้งครั้งนี้แล้วถามว่าผมไม่ได้กระทบท่านใดเลย ผมบอกว่าทีบัญชีรายชื่อ

ผมก็ไม่ได้พูดอะไรเลย ก็นั่งอดกลั้นอดทน การเลือกตั้งแต่ละครั้งการแนะนำตัวผมถือว่าเหนื่อยที่สุด แล้วการเลือกตั้งครั้งนี้ผมมา ผมเลือกตั้งผมเป็นชาวจังหวัดราชบุรี ผมสมัครที่อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี ในด้านการศึกษา แล้วก็ผ่านระดับจังหวัดราชบุรีมาระดับประเทศ แล้วก็ได้คัดเลือกมา ถามว่าไม่มีใครมากดดัน ไม่มีใครมาทำอะไรให้ผมเจ็บช้ำน้ำใจการเป็น ส.ว. ในครั้งนี้ ในความรู้สึกเราอยากที่จะมาพัฒนาประเทศวงการศึกษาอยากให้การศึกษาดี ถ้าการศึกษาดีประเทศชาติก็เจริญรุ่งเรือง แต่ทุกวันนี้ผมไปถามน้อง ๆ วงการศึกษาปั่นป่วนไปหมดเลย เพราะอะไร การทำหน้าที่ของแต่ละท่านเข้าไปแทรกแซงในโรงเรียนมัธยมศึกษาทำให้พี่น้องข้าราชการครูและผู้บริหารการศึกษาถูกนักเรียนดูหมิ่นดูถูก เพราะฉะนั้นส่วนนี้อยากให้พี่น้องข้าราชการครูและผู้บริหารการศึกษาอดทนเพื่อพัฒนาลูกศิษย์ของเราให้เป็นคนดีของประเทศชาติ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ด้วยความเคารพอาจารย์นะครับ ถ้าเห็นว่าอารัมภบทพอสมควรแล้วก็เข้าเรื่องที่เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญแก้ไข ไม่ควรแก้เพราะเหตุอะไร เชิญเลยครับ

นายเฉลา พวงมาลัย สมาชิกวุฒิสภา (กลุ่มการศึกษาและการสาธารณสุข) : ขอบคุณท่านประธานครับ ผมยังไม่เข้าประเด็นขออีกนิดเดียวครับ การที่ได้มาในครั้งนี้แล้วผมก็ภูมิใจ แล้วก็ครั้งหนึ่งในชีวิตผมคงไม่ได้เล่นการเมืองอีกแล้ว ----------

ถือว่าการทำหน้าที่ของผมถือว่าสมบูรณ์แล้ว สุดท้ายนี้ถ้าการแก้รัฐธรรมนูญในครั้งนี้ทำให้ประเทศชาติก้าวหน้าและพี่น้องประชาชนของผมอยู่ดีกินดี ผมยินดีรับครับ แต่ถ้าพี่น้องประชาชนผมเสียงสะท้อนว่าไม่เห็นกินดีอยู่ดีเลย ยังทุกข์ยากลำบาก ผมก็ไม่รับครับ ขอบคุณมากครับท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ต่อไปอยู่ในกลุ่มที่ ๑๗ แล้วนะครับ นางสาวญาณธิชา บัวเผื่อน หลังจากนั้นก็เป็น นางสาวเพชรดาว โต๊ะมีนา จากนั้นก็เป็น คุณคำนูณ สิทธิสมาน เชิญนางสาวญาณธิชาครับ

นางสาวญาณธิชา บัวเผื่อน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (จันทบุรี) : เรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ดิฉัน ญาณธิชา บัวเผื่อน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดจันทบุรี เขต ๓ พรรคก้าวไกล ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธานคะ จากคำพูดของนักการเมืองท่านหนึ่งในวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ที่บอกว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้ออกแบบมาเพื่อพวกเรา ดิฉันไม่รู้หรอกค่ะว่า คำว่า พวกเรา ของท่านนั้นหมายถึงใครบ้าง แต่ที่ดิฉันแน่ใจก็คือว่าท่านไม่น่าจะนับรวมหมายถึงประชาชนเป็นพวกเราด้วยแน่ ๆ ใช่ไหมคะ ตามมาตรา ๒๗๒ ของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ที่เขียนขึ้นโดยคณะกบฏ คสช. จะมีอยู่พรรคพรรคหนึ่งค่ะ ที่ได้เสียงในสภามาก่อนการเลือกตั้ง เพื่อรอที่จะโหวตนายกรัฐมนตรีถึง ๒๕๐ เสียง พรรคนั้นก็คือพรรค ส.ว. ค่ะ ซึ่ง ส.ว. ทั้ง ๒๕๐ คนนั้นก็มีที่มาจากคณะกรรมการการสรรหาที่ถูกแต่งตั้งขึ้นโดย คสช. แถมสรรหาไปสรรหามานะคะ

(นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ สมาชิกวุฒิสภาสรรหา ได้ยืนและยกมือขึ้น)

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : คุณญาณธิชาครับ มีคนประท้วงครับ เชิญเลยครับ

นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ท่านประธานครับ กิตติศักดิ์ รัตนวราหะ สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธานครับ ๒ ประเด็น ตามข้อ ๔๕ ต้องขอให้ผู้อภิปรายนั้นถอนครับ ประเด็นที่ ๑ กบฏ คสช. ไม่ได้กบฏนะครับ เขาชนะ ถ้ากบฏถูกประหารชีวิตไปแล้ว แล้วประเด็นที่ ๒ บอกว่าพรรค ส.ว. ไม่มีพรรคหรอกครับ มันไม่มีพรรค เพราะฉะนั้นเป็นการกล่าวเท็จในที่ประชุม ขอให้ท่านประธานให้ผู้อภิปรายถอนขอบพระคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : คุณญาณธิชาได้พูดคำว่ากบฏไหมครับ

นางสาวญาณธิชา บัวเผื่อน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (จันทบุรี) : พูดค่ะ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ถอนได้ไหมครับ

นางสาวญาณธิชา บัวเผื่อน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (จันทบุรี) : ท่านประธานคะ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ถอนนะครับ

นางสาวญาณธิชา บัวเผื่อน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (จันทบุรี) : ดิฉันขอถอนคำว่ากบฏ แต่ว่าขอเปลี่ยนเป็นใช้คำว่าคณะยึดอำนาจคณะรัฐประหารจากประชาชนซึ่งตั้งตัวเองเป็นรัฏฐาธิปัตย์ค่ะ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ได้ครับ ไม่เป็นไรครับ ส่วนคำว่าพรรคอันนี้ต้องถอน

นางสาวญาณธิชา บัวเผื่อน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (จันทบุรี) : ดิฉันเป็นคำเปรียบเปรยนะคะท่านประธาน

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : อันนี้ต้องถอน อีกคำหนึ่งก็คือที่ว่าวุฒิสภาเป็นพรรค เขาไม่ได้เป็นพรรค อันนี้เป็นข้อเท็จจริงครับ

นางสาวญาณธิชา บัวเผื่อน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (จันทบุรี) : ถอนก็ได้ค่ะ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : เชิญต่อครับ

นางสาวญาณธิชา บัวเผื่อน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (จันทบุรี) : ส.ว. ก็ถูกสรรหาแต่งตั้งขึ้นมาด้วย คสช. แถมสรรหาไปสรรหามาก็ดันสรรหาตัวเองเข้าไปเป็น ส.ว. ด้วย เป็นการนำเอาคนของเผด็จการ ๒๕๐ คน เข้าไปยึดที่นั่งในสภาไว้ล่วงหน้าก่อนที่จะมีการเลือกตั้ง เพื่อลดทอนคุณค่าเสียงของประชาชนในการเลือกผู้แทน ลดทอนโอกาสที่ประเทศจะได้รัฐบาลที่มาจากเจตจำนงที่แท้จริงของประชาชน ทำให้พรรคที่ชนะการเลือกตั้งไม่ได้ตั้งรัฐบาล แต่พรรคที่ได้คะแนนเป็นที่ ๒ ซึ่งแพ้การเลือกตั้งได้เป็นแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาลแทนค่ะ ดิฉันจำได้ค่ะท่านประธานว่าก่อนในช่วงที่จะมีการโหวตเลือกนายกรัฐมนตรีนั้นก็ได้มีการพูดกันว่า ส.ว. แต่ละท่านนั้นมีวิจารณญาณเป็นของตัวเอง ไม่ได้อยู่ในอาณัติของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ไม่มีทางเลยค่ะ ที่ ส.ว. ๒๕๐ คนนั้นจะสามารถโหวตเลือกพลเอก ประยุทธ์ ได้ทั้งหมดโดยพร้อมเพรียงกันนะคะ เพราะว่าท่านมีวัยวุฒิ ท่านมีวุฒิภาวะ

ร ๔/๒๕๖๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) สุพิชชาย์ ๑๔๖/๓

ผ่านโลก ผ่านร้อน ผ่านหนาว มามากค่ะ อย่างน้อย ๆ ดิฉันคิดว่ามันก็ต้องมีส่วนหนึ่งที่งดออกเสียงหรือว่าเสียงแตกออกมาบ้าง แต่ว่าในวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๒ ได้พิสูจน์แล้วค่ะว่าสิ่งที่ดิฉันคิดนั้นมันไม่จริง ประจักษ์ชัดเจนว่า ส.ว. ทั้ง ๒๔๙ ท่าน ได้โหวตเลือกพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ----------

มีเพียงแค่ท่านเดียวเท่านั้นซึ่งงดออกเสียง ซึ่งก็เป็นไปตามมารยาทในที่ประชุม เพราะว่าท่านเป็นประธานในที่ประชุม เหตุการณ์นี้ยืนยันได้ว่า ส.ว. ทั้ง ๒๕๐ คนนั้น ไม่ได้ยึดโยงกับประชาชน แต่เป็นเพียงไพร่พลที่คอยรับใช้ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เท่านั้นค่ะ วาทกรรมเผด็จการรัฐสภาที่เคยใช้กันเป็นวาทกรรมจอมปลอมค่ะ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : คุณญาณธิชาครับ เมื่อก่อนหน้านี้เราก็ประท้วงที่วุฒิพูดจาอะไรที่กระทบ ส.ส. ซึ่งก็ไม่หนักอย่างนี้ ผมก็ห้ามไว้ หนูเรียกเขาว่าไพร่พล นี่มันไม่ได้ครับ ไม่ได้ ถอนเถอะครับ

นางสาวญาณธิชา บัวเผื่อน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (จันทบุรี) : ค่ะ ถ้าอย่างนั้นขอเปลี่ยนใช้คำว่ากลุ่มคนค่ะ ที่คอยรับใช้ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

(นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ สมาชิกวุฒิสภาสรรหา ได้ยืนและยกมือขึ้น)

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : กลุ่มคนที่คอยรับใช้ เราไปใช้คำที่ดูถูกเขาไปหน่อย อาจจะไม่เหมาะนะครับ

นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ท่านประธานครับขออนุญาตนะครับ ข้อ ๔๕ ครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : เดี๋ยวครับ ผมกำลังอธิบายให้น้องเขาทราบอยู่ หนูเป็นคนเก่งคนหนึ่ง ใช้คำให้เหมาะสมดีกว่า ความหมายในคำอภิปรายเราจะได้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม แล้วก็คนเขาจะเห็นด้วยกับเราในข้อเท็จจริง ที่ผมไม่ห้ามในข้อเท็จจริงเพราะบางเรื่องเป็นข้อเท็จจริง แต่เมื่อเราใช้คำพูดที่ไม่เหมาะสม ก็ขออย่าใช้คำนั้นขอเปลี่ยน แล้วก็ถอนคำที่ ไพร่พล ก็ดี คนรับใช้ ก็ดี ขอถอนให้หมดครับ

นางสาวญาณธิชา บัวเผื่อน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (จันทบุรี) : ได้ค่ะ ขอถอนคำว่าไพร่พล เปลี่ยนเป็นกลุ่มคนที่คอยทำงานให้กับ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ได้ครับ

นางสาวญาณธิชา บัวเผื่อน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (จันทบุรี) : เผด็จการรัฐสภาที่พวกท่าน ส.ว.

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : หนู เผด็จการรัฐสภา ก็ไม่ได้ครับ

นางสาวญาณธิชา บัวเผื่อน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (จันทบุรี) : เผด็จการรัฐสภาหรือคะ ก็เมื่อสักครู่เห็นท่าน ส.ว. ก็พูดถึงประเด็นนี้เหมือนกัน ดิฉันคิดว่าน่าจะพูดได้ค่ะ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ไปเจาะจง ถ้าพูดในภาพรวมไม่เป็นอะไรครับ เราไม่ต้องการเผด็จการรัฐสภา แต่ว่าถ้าเรามองในแง่กลุ่มคนวุฒิเป็นเผด็จการรัฐสภาทำไม่ได้ครับ

นางสาวญาณธิชา บัวเผื่อน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (จันทบุรี) : พูดในภาพรวมค่ะท่านประธาน ไม่ได้ว่าวุฒิเป็นเผด็จการรัฐสภา แต่กำลังที่จะอธิบายว่าเผด็จการรัฐสภาที่เคยได้ใช้กันวันนี้ดิฉันยืนยันว่าวาทกรรมนั้นมันเป็นวาทกรรมจอมปลอม เพราะว่านั่นคือเสียงข้างมากในสภาที่ประชาชนเลือกมา แต่เหตุการณ์วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๒ อันนี้เป็นเผด็จการรัฐสภาของจริงค่ะ

(นายวีระกร คำประกอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครสวรรค์ ได้ยืนและยกมือขึ้น)

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : เดี๋ยวก่อน ขออภัยคุณญาณธิชา คุณวีระกรประท้วง เชิญนะครับ

นายวีระกร คำประกอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครสวรรค์) : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม วีระกร คำประกอบ พรรคพลังประชารัฐ จังหวัดนครสวรรค์ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธานที่เคารพครับ เราอยู่ในวาระของการขอแก้ไขรัฐธรรมนูญ แต่ว่าการใช้คำพูดเสียดสีทั้ง ๆ ที่รู้อยู่ว่าเราต้องการใช้เสียงของวุฒิสมาชิกในการแก้ไขด้วย ดูเหมือนว่าจะมีอะไรแอบแฝงอยู่นะครับ เหมือนกับไม่อยากให้มีการแก้ไขหรอก อยากจะลากการเมืองลงไปในท้องถนนหรืออย่างไรก็ไม่ทราบ หรือจากการไลฟ์ (Live) สดของท่านที่ท่านอยากจะให้คนที่อยู่ข้างนอกที่ติดตามไลฟ์ (Live) สดของท่านได้เห็นการทำงานของท่านอย่างชนิดที่เรียกว่ารุนแรงปะทะกับฝ่ายของวุฒิสมาชิก แล้วท่านจะได้เสียงได้ประโยชน์ อันนี้ผมอยากจะให้ท่านประธานได้ช่วยดูด้วยนะครับ เพราะว่าดูแล้วมันไม่ใช่เป็นการอภิปรายเพื่อแก้ไขรัฐธรรมนูญเลย มันเป็นการชวนทะเลาะ ชวนวิวาท อยากให้ท่านประธานได้กรุณาพิจารณาด้วยครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : คอยเตือนอยู่ตลอดเวลา เพราะก่อนหน้านี้ทางเราพรรคก้าวไกลเราได้ประท้วงสมาชิกวุฒิสภาที่พาดพิงมา ซึ่งความจริงพาดพิงนั้นก็ไม่รุนแรงอย่างนี้ แต่ผมก็ห้าม ผมก็ขอร้องสมาชิกวุฒิสภาว่าอย่าไปเหมาเขาอย่าไปว่าเขาก็จบ แต่ของคุณญาณธิชาถือว่าแรงหน่อย ก็คอยปรามทีละคำ ๆ อยู่ครับ ก็แนะนำคุณญาณธิชาพยายามใช้ถ้อยคำที่คิดว่าเหมาะสมสำหรับวุฒิภาวะของพวกเราที่เป็นตัวแทนของประชาชนนะครับ

นางสาวญาณธิชา บัวเผื่อน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (จันทบุรี) : ได้ค่ะ

(นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ได้ยืนและยกมือขึ้น)

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : เชิญครับ

นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ ผมขออนุญาตประท้วงตามข้อบังคับ ข้อ ๕ (๑) ท่านประธานครับ ผมประท้วงท่านประธานในฐานะที่ผมขอเรียกร้องให้ท่านประธานทำตัวเป็นกลางครับ การพูดถึงเผด็จการรัฐสภาวาทกรรมนี้ไม่ได้เพิ่งเกิดขึ้น แต่เป็นวาทกรรมที่ทางท่านญาณธิชาพยายามที่จะอธิบายว่าของจริงคืออะไร ของที่ถูกเขาลวงหลอกคืออะไรเท่านั้นเองครับท่านประธาน ไม่ได้กล่าวหาใครครับท่านประธาน

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : เมื่อสักครู่นี้จบไปแล้วครับ ถ้อยคำนี้ผมไม่ห้าม เพราะเดิมเข้าใจว่าพอไปว่าวุฒิ แต่ว่าน้องเขาก็อธิบายแล้ว เขาหมายถึงระบบการเมืองที่ว่าเผด็จการรัฐสภาในอดีตที่ว่านั้นจอมปลอม อันนี้ก็ไม่ได้เหมาว่าหมายถึงใคร อันนี้เขาก็พูดได้ครับ เชิญต่อครับ

นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ อีกกรณีหนึ่งท่านวีระกรที่ประท้วงขึ้นมาสักครู่ก็เป็นการใส่ร้ายตามข้อบังคับ ข้อ ๔๕ ทำไมครับ การพูดถึงพฤติกรรม พฤติการณ์ที่เกิดขึ้นจะต้องหมายว่าจะไม่อยากให้มีการแก้รัฐธรรมนูญอย่างนั้นหรือครับ แล้วก็ยังมีการกล่าวหาว่าจะพาคนลงถนน ผมอยากให้ท่านถอน

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ไม่เป็นอะไรครับ ไม่ต้องถอน แต่ว่ามีสิทธิที่อธิบายได้ เชิญอภิปรายต่อครับ

นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ขอให้ท่านสำนึกก็แล้วกันครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : เชิญท่านญาณธิชาต่อครับ

นางสาวญาณธิชา บัวเผื่อน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (จันทบุรี) : ท่านประธานคะ ถ้าท่านจะบอกว่าเผด็จการรัฐสภาที่ใช้กันเมื่อก่อน ดิฉันก็อยากจะบอกว่าจริง ๆ แล้วมันเป็นวาทกรรมจอมปลอม เนื่องจากว่าเผด็จการรัฐสภาของจริงมันเกิดขึ้นในวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๒ ถ้าท่านบอกว่าถ้าท่านเปรียบเทียบ อันนี้เป็นคำพูดที่ท่านใช้ สภา ส.ว. และ ส.ส. ในขณะตอนนั้นที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชนเป็นสภาผัวเมีย ดิฉันก็อยากที่จะบอกว่าสภาที่มี ส.ว. ตอนนี้ก็เป็นสภายิ่งกว่าผัวเมียอีกค่ะ เป็นสภาที่เป็นสภา

วงศาคณาญาติด้วย เพราะว่า ส.ว. ๒๕๐ คน มีสถานะโยงใยเป็นเครือญาติ เป็นเพื่อนพ้องน้องพี่กับคณะ คสช. แล้วก็ยกมือไปนั่งร้านให้กับ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ให้สืบทอดอำนาจเผด็จการอย่างพร้อมเพรียงกันค่ะท่านประธาน นั่นคือจุดเริ่มต้นแห่งความเลวร้ายค่ะ ความเป็นเจ้าของประเทศของประชาชน

(นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภาสรรหา ได้ยืนและยกมือขึ้น)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ผมประท้วงครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ผู้ประท้วงเชิญครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม เสรี สุวรรณภานนท์ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ผมก็พยายามอดทนที่จะฟังคำอภิปรายของท่านสมาชิกด้วยความสนใจ เพราะท่านเป็นคนรุ่นใหม่ที่จะต้องเสนอแนวคิด นำเสนอข้อมูลให้กับสภาแห่งนี้ได้พิจารณา แต่ละถ้อยคำที่พูดออกมานั้นไม่อยู่ในวาระ ไม่อยู่ในเนื้อหาที่เรากำลังพิจารณา แต่เป็นการกระทบกระเทียบเปรียบเปรยแล้วก็ยังพูดให้วุฒิสภาเสียหายว่าเป็นวุฒิสภาเครือญาติ นั่งร้าน แล้วก็ยังพูดในแนวทางหลายประโยค เพราะฉะนั้นด้วยความเคารพท่านประธานครับ ประโยคเหล่านี้ผมก็ไม่อยากที่จะต่อล้อต่อเถียงเพราะเดี๋ยวจะหาว่าผมเป็นผู้ใหญ่แล้ว แต่ผมก็พยายามที่จะฟังก็ขอให้อย่าพูด ผมไม่อยากให้ใช้คำว่า ถอน ถอนเดี๋ยวเขาก็พูดคำใหม่อีก แต่ขอร้องท่านประธานช่วยกำชับไม่ให้เสนออภิปรายในแนวทางที่ให้วุฒิสภาโดยรวมเสียหาย มิฉะนั้นแล้วอย่างที่ท่านสมาชิกท่านพูด ท่านกำลังสร้างวิธีการขัดแย้งกับวุฒิสภาเพื่อให้วุฒิสภาไม่รับร่างรัฐธรรมนูญในญัตติที่ท่านเสนอ แล้วก็โยนความผิดทั้ง ๆ ที่ท่านเป็นผู้ก่อให้เกิดปัญหาเรื่องเหล่านี้ ด้วยความเคารพจริง ๆ ท่านประธานครับ ช่วยกำชับให้อภิปรายอยู่ในร่องในรอยอยู่ในเนื้อหาสาระที่กำลังพิจารณาด้วยครับ ขอบพระคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ขอบคุณมากครับ

นางสาวญาณธิชา บัวเผื่อน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (จันทบุรี) : ท่านประธานคะ ต้องรอท่านวินิจฉัยก่อนหรือเปล่าคะ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ต้องขออนุญาตแนะนำนะครับว่าเราต้องพยายามหลีกเลี่ยงการอภิปรายที่เป็นการเสียดสีถ้อยคำที่รุนแรง เราจะรู้สึกส่วนตัวเกลียดชังอย่างไรก็ตาม แต่ว่าบังเอิญในการประชุมมีข้อบังคับอยู่ ประธานก็จำเป็นต้องดูแลเพื่อให้เป็นไปตามนั้น ที่จะต้องขอร้องนางสาวญาณธิชา ขอให้อยู่ในข้อบังคับ ข้อ ๔๕ ระมัดระวังนะครับ คือใช้ถ้อยคำ ข้อเท็จจริง คือพูดข้อเท็จจริงผมไม่ว่าอะไรเลยครับ แต่ว่าถ้าเราไปใช้ถ้อยคำเสียดสีให้เกิดความรู้สึกว่าผิดข้อบังคับ จำเป็นต้องเตือน เชิญต่อเลยครับ

- ๑๔๙/๑

นางสาวญาณธิชา บัวเผื่อน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (จันทบุรี) : ท่านประธานคะ ดิฉันคิดว่าดิฉันอภิปรายอยู่ในประเด็น เพราะว่าดิฉันกำลังที่จะอธิบายว่าทำไมเราถึงต้องยกเลิกการให้ ส.ว. มีอำนาจในการโหวตนายกรัฐมนตรี ขออภิปรายต่อนะคะ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : อภิปรายได้ หนูใช้คำให้เหมาะสมก็แล้วกันนะครับ

นางสาวญาณธิชา บัวเผื่อน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (จันทบุรี) : ค่ะ คือการมี ส.ว. มายกมือเลือกนายกรัฐมนตรีมันเป็นจุดเริ่มต้นแห่งความเลวร้ายค่ะ ความเป็นเจ้าของประเทศของประชาชน แล้วก็อนาคตของพวกเขาค่อย ๆ เลือนหายไปค่ะ ประชาชนที่อยู่ในประเทศนี้ต้องตกอยู่ในสภาวะเหมือนกับคนที่ต้องเช่าประเทศนี้อยู่ เศรษฐกิจปากท้องก็นับวันจะมีแต่เลวร้ายลงไปเรื่อย ๆ ประชาราษฎร์ก็เดือดร้อนทุกหย่อมหญ้าค่ะ ชาวสวน ชาวนา ชาวไร่ นอกจากประสบกับปัญหาภัยแล้งแล้วยังประสบกับปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำ ยังไม่นับแรงงานที่จะต้องรอนับวันตกงานอีก นับวันที่จะถูกเลิกจ้าง ยานยนต์ส่งออก ท่องเที่ยว เอสเอ็มอี (SMEs) ป่นปี้ไปหมด รัฐบาลไม่คิดจะดูแลแล้วก็ทำงานแบบขอไปที ไม่ได้รู้ร้อนรู้หนาว ไม่ได้สนใจว่าชีวิตของประชาชนจะเป็นอย่างไร แผนฟื้นฟูเศรษฐกิจวงเงิน ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท วันนี้อนุมัติไปได้ ๔๐,๐๐๐ กว่าล้านบาท แล้วก็เบิกจ่ายได้แค่ ๔๐๐ กว่าล้านบาท ซอฟต์โลน (Soft Loan) ที่ตั้งเอาไว้ ๕๐๐,๐๐๐ ล้านบาท วันนี้อนุมัติช่วยเอสเอ็มอี (SMEs) ไปได้แค่ ๑๑๐,๐๐๐ ล้านบาท แล้วก็อนุมัติไปได้แค่ ๗๐,๐๐๐ ราย จาก ๗๐๐,๐๐๐ รายเท่านั้น นี่อะไรกันคะท่านประธาน รัฐบาลนี้เคยเห็นความทุกข์ของประชาชนอยู่ในสายตาบ้างไหมคะ ดิฉันอยากจะถามว่าท่านที่เคยเลือกพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เข้ามาเป็นนายกรัฐมนตรี จนประชาชนต้องเดือดร้อนแบบนี้ วันนี้พวกท่านได้รู้สึกอะไรบ้างไหมคะ คงไม่คิดว่าตัวเองได้ทำอะไรไว้กับประชาชนบ้าง

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ขอเตือนอีกครั้งนะครับ เรากำลังพิจารณารัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม กรณีนั้นก็ถือเป็นการอภิปรายไม่ไว้วางใจไปแล้วครับ ไปไกลไปหน่อยครับ กลับมาที่รัฐธรรมนูญครับ

นางสาวญาณธิชา บัวเผื่อน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (จันทบุรี) : กำลังจะบอกว่ามาตรา ๒๗๒ ที่ให้ ส.ว. เลือกเข้ามา ถ้าสมมุติว่ามีเหตุการณ์ที่ประชาชนสามารถไล่ พลเอก ประยุทธ์ ออกไปได้สำเร็จ พวกท่านยังกล้าที่จะใช้มาตรา ๒๗๒ โหวตเลือกนายกรัฐมนตรีคนเดิมกลับมาเป็นอีกหรือเปล่านะคะ พวกท่านยังจะกล้าใช้มาตรานี้ในการหักหาญเจตจำนงของประชาชนอีกครั้งหรือไม่ อีกประเด็นสำคัญที่อยู่ในมาตรา ๒๗๒ ที่เราไม่พูดถึงไม่ได้เลยนั่นก็คือการเปิดทางให้นายกรัฐมนตรีคนนอกที่ไม่ได้มาจาก ส.ส. ลอยเข้ามาเป็นนายกรัฐมนตรีแบบโน (No) สน โน (No) แคร์ (care) แค่มีสมาชิกไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของ ๒ สภา หรือแค่ ๓๗๕ เสียง ก็สามารถที่จะยื่นข้อเสนอขอนายกรัฐมนตรีคนนอกต่อรัฐสภา แล้วก็ขอแค่ ๕๐๐ เสียงก็สามารถเปิดทางให้นายกรัฐมนตรีคนนอกเข้ามาเป็นนายกรัฐมนตรีได้แล้ว มาตรา ๒๗๒ นี้ทิ้งพิษร้ายเอาไว้ให้กับประชาชนค่ะท่านประธาน สังคมไทยได้ตกผลึกเรื่องนายกรัฐมนตรีคนนอกมาตั้งแต่เหตุการณ์พฤษภาทมิฬแล้วนะคะ ในการเคลื่อนไหวเพื่อขับไล่ พลเอก สุจินดา คราประยูร หนึ่งในคณะรัฐประหารที่เคยลั่นวาจาไว้ว่าจะไม่รับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีหลังจากมีการเลือกตั้ง

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : หนูพยายามหลีกเลี่ยงชื่อบุคคลภายนอกนะครับ

นางสาวญาณธิชา บัวเผื่อน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (จันทบุรี) : ค่ะ แต่สุดท้ายก็ยอมผิดคำพูดขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ทำให้ประชาชนเป็นจำนวนมากไม่พอใจและนำไปสู่การประท้วงที่ก่อให้เกิดความรุนแรงที่เราเรียกว่าเหตุการณ์พฤษภาทมิฬในที่สุดค่ะ ความเจ็บปวดจากประวัติศาสตร์ในครั้งนั้นทำให้มีการผลักดันให้เกิดการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๓๔ ในมาตรา ๑๕๙ วรรคสอง ว่านายกรัฐมนตรีต้องมาจากการเลือกตั้ง ต่อจากนั้นแนวทางในการจัดทำรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ และปี ๒๕๕๐ ----------

ก็ยังยึดแนวทางเดิมว่านายกรัฐมนตรีต้องมาจาก ส.ส. เท่านั้น แต่ว่ารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ นั้นทำให้เราย้อนกลับไปก่อนปี ๒๕๓๕ หรือว่าย้อนกลับไป ๓๐-๔๐ ปีเลย เหมือนกับว่าคนเขียนรัฐธรรมนูญฉบับนี้กำลังย่ำยีวีรชนที่เคยต่อสู้เรียกร้องจนบาดเจ็บล้มตายไปหลายร้อยศพ ก็อยากจะบอกว่าวันนี้มันยุค ๕จี (5G) แล้ว มันไม่เหมือนยุคที่ท่านผู้เขียนรัฐธรรมนูญฉบับนี้เคยอยู่ เทคโนโลยีอะไรหลาย ๆ อย่างเปลี่ยนแปลงไป ท่านไม่สามารถจะแช่แข็งให้เวลามันอยู่ที่เดิม ไม่สามารถหยุดการเปลี่ยนแปลงไปได้อีกต่อไปแล้ว ดิฉันขอส่งมิตรไมตรีจิตไปยังกลุ่มบุคคลที่เคยเลือก พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา มาเป็นนายกรัฐมนตรี วันนี้พวกท่านควรที่จะมีความรับผิดชอบต่อสิ่งที่ท่านทำ ท่านเลือก พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เข้ามาบริหารประเทศทำให้เศรษฐกิจล้มเหลว บริหารล้มเหลว ดังนั้นในวันพรุ่งนี้

(นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภาสรรหา ได้ยืนและยกมือขึ้น)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ท่านประธานครับ ผมขอประท้วงครับ

นางสาวญาณธิชา บัวเผื่อน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (จันทบุรี) : จะจบแล้วค่ะ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : เชิญผู้ประท้วงครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ผม เสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกรัฐสภา ท่านประธานครับ ถึงแม้จะจบแล้ว ต้องขอประท้วงว่าจบด้วยคำพูดที่เสียดสี จบด้วยถ้อยคำที่ใส่ร้ายให้ ส.ว. แม้ว่าจะไม่บอก ส.ว. แต่บอกกลุ่มคนที่เลือกท่านนายกรัฐมนตรีมา ใช้คำว่ากลุ่มคนให้ออกมารับผิดชอบ ผมว่าสิ่งที่อภิปรายนั้นทำให้ ส.ว. เสียหาย เพราะเข้าใจได้ครับว่าที่พูดนั้นก็คือ ส.ว. ขอให้ถอน เพราะว่ามันเสียหาย

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : คุณเสรีครับ

นางสาวญาณธิชา บัวเผื่อน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (จันทบุรี) : เสียหายที่เลือก พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา มาเป็นนายกรัฐมนตรีนั่นหรือคะ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : เดี๋ยวครับ คุณเสรีครับ ใช้คำว่ากลุ่มคน เราก็อย่าไปตีความว่ามันหมายถึง ส.ว. ทั้งหมด คือตอนเลือกนั้นเสียงส่วนใหญ่ก็เป็นเสียง ส.ส. แต่ว่ามันเป็นข้อเท็จจริง เพียงแต่เป็นทัศนะของผู้อภิปรายที่คิดอย่างนั้น ซึ่ง ส.ว. เราก็มีสิทธิที่จะอธิบายได้ครับ เพราะฉะนั้นไม่ผิดข้อบังคับอะไรครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : คือกราบเรียนท่านประธานอย่างนี้ครับ ถ้อยคำที่พูดไม่ใช่แค่นั้นครับ บอกว่าให้ ส.ว. ออกมาแก้ปัญหาวิกฤติประเทศ ไม่ใช่ว่าจะมาเลือกนายกรัฐมนตรีแต่อย่างเดียว นี่ใส่ร้าย เพราะ ส.ว. ไม่ได้มาทำเลือกนายกรัฐมนตรีอย่างเดียว และพูดอย่างนี้คนฟังก็จะรู้สึกว่า ส.ว. นั้นไม่ได้ทำอย่างอื่น แล้วก็พูดว่ามารับใช้ มันสอดรับกันไปหมด ผมไม่อยากประท้วงหรอกครับท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : เราก็พูดได้ ท่านเสรีครับ วุฒิสภาเราก็มีสิทธิที่จะพูดได้ พูดอย่างนี้ก็พูดได้

นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : พูดได้หรือครับ ที่เขามารับใช้ธนาธร พูดได้ใช่ไหมครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ผมห้ามเขาไม่ให้ใช้คำว่ามารับใช้พลเอก ประยุทธ์ แล้ว ถ้าเราจะไปใช้คำนั้นเราก็ทำไม่ได้ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ผมก็เปลี่ยนจากพลเอก ประยุทธ์ เป็น ธนาธร แล้วเมื่อสักครู่ก็บอกว่าให้ ส.ว. พิจารณาเลือกว่าคราวหน้าจะเลือกท่าน พลเอก ประยุทธ์ อีกหรือไม่ เป็นคำถาม ผมก็จะบอกนะครับ ถ้าจะเลือกพลเอก ประยุทธ์ อีกก็คงเลือกครับ ถ้าให้ไปแข่งกับธนาธรผมก็ต้องเลือก พลเอก ประยุทธ์ ครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : อย่าไปเอ่ยชื่อคนนอกครับ เอาไว้ประเดี๋ยวเขาอภิปรายจบแล้ว เดี๋ยวผมอนุญาตให้ชี้แจงได้ ให้ตอบได้ เชิญเลยครับ

นางสาวญาณธิชา บัวเผื่อน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (จันทบุรี) : ท่านประธานคะ ในวันพรุ่งนี้ก็จะเป็นโอกาสของพวกท่านที่จะได้แก้ไขในสิ่งที่พวกท่านได้ทำไป พรุ่งนี้จะเป็นการโหวตแบบขานชื่อ สิ่งที่ทุกท่านได้ทำไปในวันพรุ่งนี้มันก็จะถูกบันทึกคลิปวิดีโอ (Clip Video) ไว้ ถ้าเกิดว่าสิ่งที่ท่านยังกระทำมันก็ไม่ตรงตามเจตนารมณ์ของพี่น้องประชาชน มันก็จะเป็นเงามืดที่คอยติดตามพวกท่านไปตลอด คือทุกคนก็จะจำค่ะ อย่างเช่นจำว่าถ้าอยากจะมีรถไฟความเร็วสูงก็ต้องให้ถนนลูกรังหมดไปก่อน หรือว่าบางคนก็จะจำว่าฆ่าคอมมิวนิสต์ไม่บาปนะคะ

(นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภาสรรหา ได้ยืนและยกมือขึ้น)

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : เดี๋ยวให้จบครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ผมขอประท้วงครับ วันนี้ผมไม่ได้ตั้งใจจะมาประท้วงใคร แต่กราบเรียนท่านประธานครับ ที่พูดมานี้นอกประเด็นเสียหาย ยกตัวอย่างแต่ละเรื่อง ผมว่าเป็น ส.ส. ที่พูดไม่รู้เรื่องที่สุดตั้งแต่เคยได้ยินมา ท่านประธานห้ามไม่รู้กี่ที ก็วนกลับมาว่าคนอื่นอยู่อย่างนี้ตลอดเวลา

นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ ผมขอประท้วงครับ ผมขอประท้วงท่าน ส.ว. ที่พูดไม่รู้ฟังเหมือนกันครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ผมว่าไม่รู้เรื่องทั้งพรรคแล้วกระมังครับท่านประธาน

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : เอาอย่างนี้ครับ ไม่ต้องพูดแล้วครับ เดี๋ยวผมอธิบาย

นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ผมว่าท่านคนเดียวที่ไม่รู้เรื่องครับ แก่ปูนนี้แล้วครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : บิดาท่านก็พอ ๆ กับผมละครับ

นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : อ๋อ บิดาผมตายไปแล้วครับ จะตายตามบิดาผมไปหรือเปล่าครับ รีบได้นะครับ บิดาผมรอท่านอยู่ครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ข้างในขอนะครับ เอาไว้ข้างนอกครับ ข้างในนี้เราต้องอยู่ในกฎเกณฑ์

นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ผมขอประท้วงครับ เพราะผู้ประท้วงประท้วงซ้ำซากและพูดไม่รู้ฟังครับ ผมอายุน้อยกว่าท่านเกือบ ๒๐ ปี อย่าให้ท่านต้องมาฟังผมสอนเลยครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ท่านได้ยินหรือยังครับท่านประธานครับ ผมประท้วงครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ได้ยินครับ ได้ยินว่าประท้วง

นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ผมก็ประท้วงเช่นกันครับท่านประธาน ท่านได้ยินหรือยังครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : แล้วก็ประเด็นที่ท่านเสรีประท้วงนั้นยังไม่เป็นประเด็นนะครับ เดี๋ยวผมจะชี้แจงครับ เพราะผมฟังอยู่ครับ และสิ่งที่ผมต้องชี้แจงก็คือว่าเป็นสิทธิของสมาชิกเขาจะลงมติอย่างไร เราไม่มีสิทธิที่จะไปคาดโทษหรือไปวิจารณ์เขาล่วงหน้า และไปวัดว่าถ้าเขาลงอย่างไรแล้วถือว่ารักบ้านเมืองหรือไม่รัก อันนี้เราไม่มีสิทธิ เพราะฉะนั้นอย่าไปอภิปรายลักษณะว่าจะต้องดูว่าวันพรุ่งนี้ลงอย่างไร แสดงความรับผิดชอบอันนี้ไม่ได้ เป็นสิทธิของเขา เหมือนกับเรานี่แหละครับ เราก็มีสิทธิเหมือนกับที่เขาทำ เพราะฉะนั้นอันนี้ต้องขอร้องว่าอย่าไปกล่าวล่วงหน้าเป็นการวิจารณ์ตำหนิเขาล่วงหน้าครับ

นางสาวญาณธิชา บัวเผื่อน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (จันทบุรี) : ท่านประธานคะ ดิฉันเชิญชวนเฉย ๆ ค่ะ ก็อยากจะบอกว่าในวันพรุ่งนี้ก็ขอให้ท่าน ส.ว. ได้ตัดสินใจอีกครั้งหนึ่งในการที่จะโหวตรับหรือไม่รับร่างการแก้ไขรัฐธรรมนูญค่ะ ขอบคุณค่ะท่านประธาน

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ก็เรียนอีกครั้งหนึ่งว่าเป็นสิทธิของเขา เราไม่ควรที่จะไปพาดพิงเป็นการเสียดสีครับ จบนะครับ เชิญคุณเสรีมีอะไรจะชี้แจงเชิญครับ อนุญาตครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ไม่มีแล้วครับท่านประธาน ขอบพระคุณครับ ท่านประธานพูดชัดเจนแล้วครับว่าผมก็อาวุโส ผมก็เสียใจกับเขาด้วยครับที่บิดาเขาเสียชีวิตไปแล้วครับ ขอบพระคุณครับ

นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ ผมขออนุญาตใช้สิทธิพาดพิงครับ ถึงแม้ว่าบิดาผมจะเสียชีวิตไปแล้ว แต่บิดาผมก็ยังรอรับท่านอยู่เหมือนกันครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ท่านประธานครับ ผมขอประท้วงครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : พอนะครับ อย่างไรทั้งคู่ก็ต้องไปที่นั่นแหละครับ รวมทั้งผมด้วยครับวันข้างหน้า อย่าไปเรื่องที่ไม่เป็นเรื่องนะครับ ประชาชนเขาจับตามองเราอยู่ครับ ต้องเก็บสติกันไว้นะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ครับ ขอบพระคุณครับท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ครับ ต่อไปเป็นนางสาวเพชรดาว โต๊ะมีนา ครับ เชิญคุณหมอครับ

นางสาวเพชรดาว โต๊ะมีนา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : เรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ดิฉัน แพทย์หญิงเพชรดาว โต๊ะมีนา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ จากพรรคภูมิใจไทย ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ดิฉันสนับสนุนญัตติร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... และพรรคภูมิใจไทยเอง ก็สนับสนุนการแก้ไขรัฐธรรมนูญในมาตรา ๒๕๖ โดยให้มีสภาร่างรัฐธรรมนูญที่มาจากประชาชน และสภาร่างรัฐธรรมนูญต้องมีความเป็นอิสระในทุกขั้นตอน ดิฉันขออนุญาตอภิปรายด้วยการเน้นย้ำว่าการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ต้องสนับสนุนการกระจายอำนาจ การบริหาร และงบประมาณไปสู่ท้องถิ่นให้มากที่สุด ท่านประธานที่เคารพคะ การปกครองท้องถิ่นเริ่มมีการบัญญัติในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๑๑ และรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๑๗ ได้บัญญัติเป็นหมวด ๙ มี ๔ มาตรา กล่าวถึงการจัดระเบียบการปกครองของสภาและผู้บริหารท้องถิ่น และการเลือกตั้งท้องถิ่น รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๒๑ บัญญัติการปกครองท้องถิ่นไว้ในหมวดแนวนโยบายแห่งรัฐ ได้มีสาระเช่นเดียวกันกับรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๑๗ และเช่นเดียวกันกับรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๓๔ ----------

รัฐธรรมนูญฉบับประชาชนในปี ๒๕๔๐ ได้ปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นไว้หลายประการ รัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๕๐ คงหลักการที่มีในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ และมีการเพิ่มเติมหลักการบางประการ จนถึงรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ หมวด ๖ มาตรา ๗๖ และในหมวด ๑๔ เรื่องของการปกครองส่วนท้องถิ่น ในการแก้ไขเพิ่มเติมร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่จะทำอย่างไรเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและทิศทางการพัฒนาท้องถิ่นให้มากขึ้น ท่านประธานที่เคารพคะ หลายคนอาจจะติดหล่มกับวาทกรรมที่ว่าผู้บริหารระดับท้องถิ่นนั้นทุจริต มีแต่ผู้ที่มีอิทธิพลที่ดูแลแต่เครือญาติของตัวเอง มันอาจจะมีส่วนจริงบ้าง แต่เราไม่สามารถเหมารวมได้ค่ะว่าท้องถิ่นทั้งหมดเป็นแบบนั้น เพราะเท่าที่เราทราบในหลาย ๆ กรณี ส่วนกลางเองก็กลายเป็นอุปสรรคสำคัญในการบริหารงานท้องถิ่น ฉะนั้นหากมีการแก้ไขเพิ่มเติมร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ก็ควรที่จะพูดถึงการส่งเสริมบทบาทของหน่วยงานต่าง ๆ ในระดับท้องถิ่น ให้สามารถยืนอยู่บนลำแข้งตัวเองได้ ออกแบบงบประมาณ ออกแบบการทำงานที่สะท้อนปัญหาของพื้นที่ได้อย่างแท้จริง และเปิดโอกาสให้ชาวบ้านได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการทำงานของท้องถิ่นได้ด้วย ดิฉันขออนุญาตถ่ายทอดประสบการณ์ที่ดิฉันลงไปในพื้นที่ในช่วงโควิด (COVID) ที่ผ่านมา โดยเฉพาะในช่วงที่มีการประกาศ พ.ร.ก. ฉุกเฉิน รวมทั้งการล็อกดาวน์ (Lockdown) ดิฉันกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้งฝ่ายค้านและฝ่ายรัฐบาลได้รวมตัวกันในนามของศูนย์ประสานงานสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชายแดนภาคใต้ และลงพื้นที่รับฟังและให้กำลังใจในการแก้ไขปัญหาในภาวะวิกฤติขณะนั้น ภาพที่เราเห็นนั่นก็คือผู้บริหาร อบต. ผู้บริหารเทศบาลที่มาจากการเลือกตั้ง รวมทั้งสาธารณสุขในระดับที่ใกล้ชิดกับประชาชน ไม่ว่าจะเป็น รพ.สต. และ อสม. ต่างร่วมกันทำงานอย่างขยันขันแข็ง แม้ว่าผู้ที่มีอำนาจสูงสุดในแต่ละจังหวัดจะเป็นผู้ว่าราชการจังหวัด แต่เราก็พบว่าบุคลากรในระดับท้องถิ่นเข้าใจและเข้าถึงพื้นที่มากที่สุด คอยบำบัดทุกข์ บำรุงสุขของชาวบ้าน ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ประเทศไทยสามารถรับมือกับโควิด (COVID) ได้อย่างทันท่วงที ในทางกลับกันในเขตท้องถิ่นที่ไม่มีผู้บริหารท้องถิ่นดูแล หรือว่ามีผู้บริหารที่ไม่เอาใจใส่ประชาชน เราจะได้รับเรื่องร้องเรียน และจะได้รับเสียงสะท้อนจากผู้ว่าราชการจังหวัดในพื้นที่เองว่าไม่อาจรับมือกับสถานการณ์ได้ดีเพียงพอ เพราะสิ่งที่ผู้บริหารท้องถิ่น

หรือคนทำงานระดับท้องถิ่นต้องเจอ ไม่ใช่เพียงการรับมือกับเชื้อโรคเท่านั้นแต่เป็นสิ่งที่รับมือยากที่สุดนั่นก็คือความรู้สึกของประชาชน ท่านประธานที่เคารพค่ะ ดิฉันขอยืนยันว่าในการแก้ไขเพิ่มเติมร่างรัฐธรรมนูญใหม่ท้องถิ่นต้องมีที่ยืนในรัฐธรรมนูญอย่างมีนัยสำคัญ อย่าตัดเสื้อโหลที่มองว่าท้องถิ่นจะต้องจัดการในรูปแบบเดียวกัน เหมือนกันทั้งประเทศ เราต้องเชื่อมั่นว่าท้องถิ่นสามารถดูแลตัวเองได้ และควรที่จะส่งเสริมให้แต่ละท้องถิ่นมีกลไกออกแบบยุทธศาสตร์ชุมชน มีงบประมาณที่เหมาะสม สามารถตอบสนองความต้องการของชาวบ้านได้อย่างแท้จริง เพราะไม่มีใครเข้าใจท้องถิ่นได้ดีเท่ากับคนที่อยู่ในชุมชนเอง แล้วต่อไปอาจจะนำไปสู่จังหวัดจัดการตนเอง หรือสิทธิในการกำหนดใจตนเองได้ในอนาคต ขอบคุณค่ะ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ต่อไปคุณคำนูณ สิทธิสมาน ครับ

นายคำนูณ สิทธิสมาน สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม คำนูณ สิทธิสมาน สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธานครับ ในการอภิปรายร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมทั้ง ๖ ฉบับนั้น ถ้าวันพรุ่งนี้ได้มีการลงมติ ผมจะตัดสินใจลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕๖ และให้มีการตั้งสภาร่างรัฐธรรมนูญ และร่างรัฐธรรมนูญ ฉบับที่ ๔ ตัดมาตรา ๒๗๒ อำนาจร่วมเลือกนายกรัฐมนตรีของสมาชิกวุฒิสภาชุดแรกออก ด้วยเหตุผล ดังต่อไปนี้ครับ

ประการแรกก็เป็นปรากฏการณ์ที่การเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕๖ บวกตั้ง ส.ส.ร. นั้น มาจากทั้ง ส.ส. พรรคฝ่ายค้าน แล้วก็ ส.ส. พรรคร่วมรัฐบาลเกือบทุกพรรค แม้ว่าจะไม่มีร่างของคณะรัฐมนตรีซึ่งเป็นฝ่ายบริหาร แต่ถ้าจะบอกว่าคณะรัฐมนตรีหรือรัฐบาลไม่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือไม่มีความเห็นเสียเลยนั้น กระผมเห็นว่าก็ออกจะฟังได้ยากสักนิดหนึ่ง เพราะว่าย้อนไปดูนโยบายเร่งด่วนข้อ ๑๒ ของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อที่ประชุมแห่งนี้ เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ กว่า ๑ ปีที่ผ่านมากล่าวไว้ว่าการสนับสนุนให้มีการศึกษา การรับฟังความเห็นของประชาชน และการดำเนินการเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะในส่วนที่ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ไม่ใช่แค่ศึกษา ไม่ใช่แค่รับฟังความคิดเห็น แต่เป็นการดำเนินการเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะในประเด็นมาตรา ๒๕๖ นี้ ซึ่งก็ขออนุมานได้ว่าน่าจะใกล้เคียงกับร่างที่ ๒ ที่เสนอโดยพรรคร่วมรัฐบาล ท่านประธานครับ นอกจาก ส.ส. เกือบทั้งหมดยกเว้นบางพรรคบางคน ยังมีพี่น้องประชาชนข้างนอกที่เรียกร้องต้องการมาอย่างต่อเนื่อง แต่ในประการนี้ก็ต้องบอกด้วยว่าก็มีพี่น้องประชาชนอีกส่วนหนึ่งเช่นกันที่เรียกร้องต้องการไม่ให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการตั้ง ส.ส.ร. แต่ที่กระผมตัดสินใจมิใช่จากการชักชวนของใคร จากการกดดันของใคร แต่เพราะกระผมเห็นว่านวัตกรรมของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ นั้นแตกต่างกับรัฐธรรมนูญฉบับอื่น ๆ กล่าวคือการตัดสินใจขั้นสุดท้ายนั้นผมขอกราบเรียนย้ำครับว่าไม่ใช่เรื่องที่จะจบในรัฐสภาแห่งนี้แม้ว่าจะผ่านมติทั้ง ๓ วาระ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ กำหนดไว้ว่าใน (๘) ว่าเฉพาะในเรื่องสำคัญ ๖ เรื่องนั้น หลังจากผ่านมติของรัฐสภาในวาระที่สามแล้ว ถ้าผ่านนะครับด้วยเงื่อนไขทั้งวาระที่หนึ่งและวาระที่สามที่เข้มข้น กล่าวคือจะต้องมีเสียง ส.ว. ๑ ใน ๓ หรือ ๘๔ คน ในวาระที่หนึ่ง และมีเสียง ส.ส. พรรคฝ่ายค้าน ร้อยละ ๒๐ ในวาระที่สามและทั้งหมดนั้นด้วยเสียงเกินกึ่งหนึ่งของรัฐสภา ----------

แต่นั่นยังไม่จบครับ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ (๘) บัญญัติให้ต้องนำไปทำประชามติ ถ้าพี่น้องประชาชนไม่เห็นด้วยก็ตกไป ถ้าพี่น้องประชาชนเห็นด้วยในผลการประชามตินั้น ถึงจะเดินหน้าต่อไป นี่คือความเป็นจริงของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ ไม่มีทางอื่นครับ จะต้องดำเนินการอย่างนี้ ถ้าเราจะแก้เพื่อให้เกิดมี ส.ส.ร. รวมทั้งแก้เนื้อความในมาตรา ๒๕๖ ไม่ว่าจะเป็นไปตามร่างของพรรคฝ่ายค้านหรือพรรคฝ่ายรัฐบาล กระผมเฝ้าถามตัวเองว่าถ้ามีการลงมติในวันพรุ่งนี้ก็เป็นเพียงการลงมติในวาระที่หนึ่ง และถึงแม้จะผ่านวาระที่สอง ผ่านวาระที่สาม รัฐสภาแห่งนี้ก็ไม่ใช่ผู้ตัดสินครับท่านประธาน แต่ผู้ตัดสินที่แท้จริงเสมือนวาระที่สี่ แตกต่างจากร่างพระราชบัญญัติอื่น ๆ ก็คือพี่น้องประชาชน พี่น้องประชาชนอายุ ๑๘ ปีขึ้นไป ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง จำนวน ๕๑.๔ ล้านคน สำรวจจากการเลือกตั้งครั้งที่แล้วเมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๖๒ ในขณะที่บ้านเมืองมีความแตกต่างในเรื่องความเห็นเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญนี้ มีคนมายื่นหนังสือยื่นรายชื่อเป็นแสนคัดค้านการแก้รัฐธรรมนูญ มีคนมาชุมนุมสนับสนุนเรียกร้องให้มีการแก้รัฐธรรมนูญ มีคนตั้งคำถามว่าพวกคุณจะแก้รัฐธรรมนูญยกร่างรัฐธรรมนูญใหม่ทั้งฉบับ ถามประชาชน ๑๖.๘ ล้านคนหรือยัง นั่นก็หมายถึงว่ารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ นั้นมาจากการออกเสียงประชามติเมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๙ ซึ่งมีการออกเสียงรับร่างรัฐธรรมนูญทั้งฉบับ ๑๖.๘ ล้านเสียง และเห็นชอบคำถามพ่วง คำถามเพิ่มเติมที่เป็นที่มาของมาตรา ๒๗๒ ๑๕.๑ ล้านเสียง ท่านประธานครับก็จะเป็นโอกาสอันดีที่แทนที่แต่ละฝ่ายจะรวบรวมรายชื่อก็ไปตัดสินกันในคูหาเลือกตั้ง โดยการลงคะแนนโดยตรงและลับของผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งทุกคน ไม่ใช่เฉพาะแต่ ๑๖.๘ ล้านคนเท่านั้น แต่ทุกคนครับ กระผมเฝ้าถามตัวเองอยู่ตลอดตั้งแต่ก่อนจะแสดงเจตนารมณ์นี้ออกมาว่าสมาชิกวุฒิสภาชุดแรกนี้และทุกชุดเป็นเงื่อนไขสำคัญของมาตรา ๒๕๖ ที่จะต้องโหวต เห็นชอบกับการแก้ไขด้วยเสียง ๑ ใน ๓ ถ้าผมโหวตไม่เห็นชอบด้วย ไม่ว่าจะด้วยเหตุผลอะไร กระผมตอบคำถามตัวเองไม่ได้ครับท่านประธานว่าทำไมผมจะต้องไปโหวตขวางทางการตัดสินใจของประชาชนโดยตรงจากการประชามติ เรื่องไม่ได้จบที่รัฐสภา แม้ว่าโดยส่วนตัวแล้วเพื่อนสมาชิกที่ห่วงใยการแก้ไขรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ กับการตั้ง ส.ส.ร. นั้น ก็มีเหตุมีผลที่รับฟังได้ตามสมควรนะครับ แม้ว่าร่างของพรรคฝ่ายค้านกับร่างของพรรคฝ่ายรัฐบาลนั้นจะมีความแตกต่างกันอยู่พอสมควรในระดับหนึ่ง แต่สุดท้ายแล้ว

กระผมเห็นว่าผมไม่สามารถที่จะตัดสินใจไปขวางทางตัดสินใจโดยตรงของประชาชน และไม่เพียงแต่จะเป็นการตัดสินใจของประชาชนโดยตรงเพียงครั้งเดียวเท่านั้น สมมุติว่ากระบวนการแก้ไขรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ บวกตั้ง ส.ส.ร. นั้น สามารถผ่านประชามติไปได้ สมมุตินะครับ เรื่องก็ไม่ได้จบแค่นั้นครับ ประชาชนยังมีโอกาสที่จะตัดสินใจโดยการออกเสียงโดยตรงและลับในคูหาเลือกตั้งอีก ๑ ครั้ง หรือ ๒ ครั้งตามมา ครั้งที่ ๑ ก็คือการเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ หรือ ส.ส.ร. โดยตรงทั่วประเทศ จะเป็น ๒๐๐ คน ตามร่างของพรรคฝ่ายค้านหรือจะเป็น ๑๕๐ คนก็สุดแท้แต่ ----------

แต่ครั้งที่ ๒ ก็คือการลงประชามติรับหรือไม่รับร่างรัฐธรรมนูญ ผลงานของ ส.ส.ร. ซึ่งในกรณีของร่างของพรรคฝ่ายค้าน คือร่างที่ ๑ นั้นจะต้องลงประชามติในทุกกรณี ส่วนร่างของพรรคร่วมรัฐบาลนั้นจะต้องมาผ่านรัฐสภาแห่งนี้ก่อน ถ้ารัฐสภาลงมติเห็นชอบด้วยเสียงไม่ถึงกึ่งหนึ่งถึงจะไปประชามติ ท่านประธานครับ เสมือนพวกเราสมาชิกรัฐสภาทั้งหมดและเสมือนปัจจัยสำคัญของสมาชิกรัฐสภาในวันพรุ่งนี้ถ้าได้ลงมติ คือ ส.ว. จะมีถึง ๘๔ คนไหม เรายืนอยู่ระหว่างกลางกับการทำให้ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมตกไปตั้งแต่ชั้นแรกกับการที่จะต้องไปตัดสินโดยประชาชนโดยตรงอีก ๑ ครั้งแน่นอน ๒ ครั้งแน่นอน เพราะมีการเลือก ส.ส.ร. โดยตรงเหมือนกัน และอาจจะ ๓ ครั้ง สุดแท้ว่าถ้าการแก้ไขสำเร็จ ร่างสุดท้ายจะออกมาเป็นอย่างไร ท่านประธานครับ ผมไม่อาจหักใจที่จะโหวตให้ตกไปตั้งแต่ครั้งแรก วันนี้ได้มีเพื่อนสมาชิกบางท่าน ด้วยความเคารพครับ ได้เอ่ยถึงคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๘-๒๒/๒๕๕๕ ที่ได้มีการวินิจฉัยเมื่อถ่ายทอดออกมาเป็นคำอภิปรายคล้าย ๆ กับว่าการจะแก้ไขรัฐธรรมนูญมาตราที่ว่าด้วยวิธีการแก้ไขรัฐธรรมนูญโดยเปิดให้มี ส.ส.ร. ยกร่างรัฐธรรมนูญใหม่ทั้งฉบับนั้นทำไม่ได้ ต้องไปทำประชามติก่อน กระผมขออนุญาตให้ข้อมูลครับว่าคำวินิจฉัยฉบับนั้นมีจริง แต่สารัตถะของคำวินิจฉัยฉบับนั้นศาลรัฐธรรมนูญท่านวินิจฉัยไว้ ๓ ประเด็น

ประเด็นที่ ๑ ก็คือท่านมีอำนาจรับไว้พิจารณาไหม เพราะว่ามีผู้กล่าวหาเข้ามาว่าการเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมเช่นนี้เป็นการขัดรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ ของรัฐธรรมนูญฉบับเก่า ปี ๒๕๕๐ ก็คือการเปลี่ยนแปลงระบบการปกครอง และการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของรัฐ ศาลรัฐธรรมนูญท่านวินิจฉัยว่าท่านรับไว้วินิจฉัยได้ ไม่จำเป็นจะต้องส่งอัยการสูงสุดก่อนเท่านั้น

ประเด็นที่ ๒ ท่านกล่าวไว้ในคำบรรยายว่าถูกต้องครับที่เพื่อนสมาชิกได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมแห่งนี้มาว่ารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ นั้น อำนาจสถาปนารัฐธรรมนูญก็คือประชาชน เพราะมาจากการทำประชามติ ถ้าจะแก้ไขทั้งฉบับ ศาลท่านใช้คำว่าควรจะให้ประชาชนได้ลงประชามติเสียก่อนว่าสมควรจะมีรัฐธรรมนูญฉบับใหม่หรือไม่ ----------

หรือรัฐสภาจะใช้อำนาจในการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญเป็นรายมาตราก็เป็นความเหมาะสม และเป็นอำนาจของรัฐสภาที่จะดำเนินการดังกล่าวได้ ควรครับ ไม่ใช่ต้อง แต่ว่ารัฐสภาเมื่อปี ๒๕๕๕ นั้น ก็รับฟังศาลรัฐธรรมนูญอยู่ตามสมควร แต่ในที่สุดก็คือว่าสิ่งที่ผมต้องการจะบอกกล่าวผ่านท่านประธานไปยังท่านสมาชิกทุกท่านก็คือว่าคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญฉบับนี้ยังไม่จบแค่นี้ครับ

ประเด็นสำคัญที่สุดก็คือคำวินิจฉัยในประเด็นที่ ๓ ว่าแล้วตกลงผู้ที่เสนอร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญเข้ามานั้นทำผิดตามมาตรา ๖๘ ซึ่งเป็นข้อหาใหญ่หลวงหรือไม่ สรุปสั้น ๆ ครับท่านประธาน ศาลรัฐธรรมนูญท่านยกคำร้องท่านบอกว่าไม่ได้มีพฤติกรรมใดที่เข้าข่ายมาตรา ๖๘ ของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ แล้วท่านก็ยังบอกว่าในร่างรัฐธรรมนูญฉบับนั้นก็ยังบัญญัติคุ้มกันเพื่อรับรองการร่างรัฐธรรมนูญที่จะไม่กระทบถึงสาระสำคัญแห่งรัฐไว้ในเรื่องการเปลี่ยนแปลงการปกครอง หรือเปลี่ยนแปลงรูปแบบของรัฐ หรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขบทบัญญัติในหมวดว่าด้วยพระมหากษัตริย์ หากรัฐธรรมนูญมีลักษณะดังกล่าวก็กำหนดให้ร่างรัฐธรรมนูญนั้นเป็นอันตกไป

ท่านประธานครับ สถานการณ์ที่อยู่ต่อหน้าเราขณะนี้รัฐธรรมนูญมาตรา ๒๖๐ มาตรา ๒๕๕ ไม่ได้ถูกแก้ไขนะครับ แล้วก็ไม่มีใครเสนอแก้ไข มาตรา ๒๕๕ ก็เป็นบทต้องห้ามของการแก้ไขรัฐธรรมนูญที่จะเป็นการเปลี่ยนแปลงการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขหรือเปลี่ยนแปลงรูปแบบของรัฐจะกระทำมิได้ มาตรานี้ยังคงเป็นกรอบใหญ่อยู่ แล้วที่สำคัญร่างที่ ๑ กับร่างที่ ๒ ของพรรคร่วมฝ่ายค้านและพรรคร่วมฝ่ายรัฐบาล ใจตรงกันครับ คือเขียนมาไว้ในร่างเหมือนกันว่า ส.ส.ร. จะจัดทำรัฐธรรมนูญนั้น การจัดทำร่างรัฐธรรมนูญที่มีผลเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหมวด ๑ และหมวด ๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยจะกระทำมิได้ กรณีที่รัฐสภาวินิจฉัยว่าร่างรัฐธรรมนูญมีลักษณะตามวรรคสี่ให้ร่างรัฐธรรมนูญเป็นอันตกไป การวินิจฉัยอยู่ที่รัฐสภาแห่งนี้ครับท่านประธาน เพราะฉะนั้นก็มีหลักประกันอยู่ในระดับหนึ่ง แม้ว่า ส.ส.ร. นั้นจะไปร่างเรื่องอื่นใดที่อาจจะมีความล่อแหลมอย่างที่เพื่อนสมาชิกอภิปรายกันมาหลายท่านซึ่งบางส่วนผมก็เห็นด้วย แต่ผมยังมองโลกในแง่ดีว่าถ้าผ่านวาระที่หนึ่งเรายังสามารถที่จะแก้ไขในวาระที่สองได้ สุดท้ายผมไม่เห็นด้วยโดยส่วนตัวมิอาจทำใจได้ว่าจะหาเหตุผลอะไร

มาอธิบายได้ว่าถ้าพรุ่งนี้ถ้ามีการลงมติผมจะไปโหวตตัดทางของพี่น้องประชาชน ใช่ครับ การโหวตเห็นชอบด้วยคือการให้กุญแจ แต่ไม่ใช่ให้กุญแจกับผู้ใด ให้กุญแจกับเจ้าของบ้าน ให้ท่านตัดสินใจว่าท่านจะเปิดเข้ามาในบ้านเพื่อหารือกันถึงกิจการบ้านเมืองที่มีความสำคัญ หรือท่านจะเห็นว่ายังไม่ต้องหารือ ให้เป็นอย่างนี้ไปก่อน ท่านประธานครับ นี่คือสาเหตุที่ผมจะตัดสินใจโหวตรับร่างแก้ไขมาตรา ๒๕๖ ----------

แล้วก็ให้มีการตั้ง ส.ส.ร. เวลามีอยู่จำกัดไม่อยากจะรบกวนเพื่อนสมาชิกท่านอื่นมาก ประเด็นในเรื่องมาตรา ๒๗๒ ที่อยู่ในร่างที่ ๔ นั้น กระผมเห็นว่าเป็นเรื่องที่สามารถที่จะแก้ไขได้ เพราะถึงแม้ว่าสมาชิกวุฒิสภาจะมีสิทธิร่วมเลือกนายกรัฐมนตรี แต่นายกรัฐมนตรีคนใดไม่ได้เสียงข้างมากในสภาผู้แทนราษฎรก็บริหารบ้านเมืองไม่ได้ครับ และสมาชิกวุฒิสภาหลายท่านก็ได้กล่าวว่าเป็นไปไม่ได้หรอกที่จะไปร่วมโหวตเลือกนายกรัฐมนตรีที่มีเสียงข้างน้อยในสภาผู้แทนราษฎร ก็ในเมื่อทุกฝ่ายเห็นตรงกันเช่นนี้ ทำไมมาตรานี้จะเอาออกไม่ได้ ทั้งหมดนี้ก็คือความเห็นของกระผมที่ผ่านการไตร่ตรองมาพอสมควร กระผมเชื่อมั่นว่าการตัดสินใจของตัวกระผมเองและเพื่อนสมาชิกรัฐสภาทุกคนนั้นจะเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๔ ตัดสินใจเพื่อบ้านเมืองด้วยจิตบริสุทธิ์ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โดยปราศจากการครอบงำจากอำนาจใดทั้งสิ้น กราบขอบพระคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : กลุ่มที่ ๑๘ มีคุณกูเฮง ยาวอหะซัน คุณประกอบ รัตนพันธ์ คุณสวัสดิ์ สมัครพงศ์ ขอเชิญคุณกูเฮงครับ

นายกูเฮง ยาวอหะซัน สมาชกสภาผู้แทนราษฎร (นราธิวาส) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ผม นายกูเฮง ยาวอหะซัน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนราธิวาส เขต ๓ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา วันนี้เราได้เห็นความสวยงามนะครับ ที่ว่าในสภาแห่งนี้ทั้งฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายค้านได้เสนอให้มีการแก้รัฐธรรมนูญ และมันเป็นความต้องการของพี่น้องประชาชนและน้องนักศึกษาที่ร่วมชุมนุมร่วมประท้วงอยู่วันนี้ เพื่อเรียกร้องให้มีการแก้ไข ถึงแม้วันนี้หรือว่าพรุ่งนี้จะเป็นความสวยงามอย่างไรก็แล้วแต่ แต่เราไม่อาจทราบได้ว่ามันจะจบลงอย่างไรในวันพรุ่งนี้ และผมชอบนะครับที่ท่าน ส.ว. ท่านเมื่อสักครู่นี้ได้พูดว่าเราตัดสินด้วยความคิดของเราเองอย่าให้มีอะไรครอบงำ ให้นึกถึงผลประโยชน์ของประชาชน เหมือนท่านประธานก็เช่นกัน เมื่อท่านผู้อภิปรายท่านที่แล้วได้พูด ท่านประธานก็บอกว่าอยากให้เราทำหน้าที่โดยสมบูรณ์ด้วยอำนาจหน้าที่ที่ประชาชนมอบให้เรา ผมขอเข้าประเด็น ในมาตรา ๓ ของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้เขียนไว้ว่าอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย และพวกเราก็รู้ดีว่าทุกท่านที่อยู่ ณ ที่นี้เราได้รับอำนาจนี้จากประชาชนมาเพื่อเป็นตัวแทนของพวกเขา เพื่อรักษาประโยชน์ของพวกเขา ยิ่งคน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ผมบอกจริง ๆ รัฐธรรมนูญฉบับนี้พูดได้เต็มปากว่า

ร ๔/๒๕๖๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) สุพิชชาย์ ๑๕๗/๒

เราปฏิเสธตั้งแต่แรก รัฐธรรมนูญฉบับนี้ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ไม่ต้องการ วันนี้ผมก็ดีใจหลาย ๆ ท่านขึ้นมาพูดว่ามันมีความบิดเบี้ยว มันมีอะไรซ่อนเร้น มีอำนาจบางอย่างแฝงเร้นอยู่ในนั้น ซึ่งวันนี้ประชาชน นักศึกษา แม้แต่เด็กมัธยมก็ยังลุกขึ้นมาประท้วงเพื่อขอให้แก้รัฐธรรมนูญ การแสดงออกวันนี้ชัดเจนเป็นรูปธรรม และผมเชื่อว่าพรุ่งนี้ได้ข่าวแว่ว ๆ ว่าอาจจะมีน้องนักศึกษาหรือว่าประชาชนมาเป็นจำนวนมากที่หน้าสภาแห่งนี้เพื่อดูการตัดสินใจของพวกเรา คืนนี้ผมขออนุญาตท่านประธานพูดใน ๒ มาตรา ----------

ประเด็นแรกคือคณะรักษาความสงบแห่งชาติ หรือ คสช. หลายท่านได้ขึ้นมาอภิปรายว่าวันนี้ คสช. ชุดนี้แอบแฝงอยู่ในรัฐธรรมนูญ ผมรู้สึกว่าสมาชิกทุกท่านที่ได้อภิปรายวันนี้ อีกท่านหนึ่งรู้สึกว่า คสช. นี่คล้าย ๆ ยาบ้าที่เอาไปผสมในเครื่องดื่มแล้วเอาไปจดทะเบียนให้มันถูกกฎหมาย แล้วไปมอมเมาประชาชน ซึ่งอันนี้คน ๓ จังหวัดรู้ดีครับ วันนี้หลาย ๆ คณะ หลาย ๆ สถาบัน หรือว่าหลาย ๆ อาชีพใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ถูกผลกระทบในเรื่องนี้ เอาง่าย ๆ เลยครับ ข้าราชการวันนี้ทำงานไม่เป็นตัวของตัวเอง ผมบอกจริง ๆ ถ้าเป็นฝ่ายค้านไปขอข้อมูลจากทางราชการจะไม่ได้รับความร่วมมือเลย แถมยังกลัวอีกว่าถ้าถ่ายรูปลงในโซเชียล (Social) อยู่กับพรรคฝ่ายค้านเป็นอะไรที่น่ากลัวอนาคตหมดไปเลย ถ้าเราขอข้อมูลเพื่อจะมาพูดกับประชาชน กับสภาแห่งนี้เพื่อบอกกล่าวถึงความน่าสงสารว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในพื้นที่นี่จะไม่ได้รับความร่วมมือเลย แล้วเรามาที่นักศึกษาวันนี้เป็นอย่างไรครับ นักศึกษาวันนี้ถูกคุกคามอย่างเต็มที่ เราคาดหวังว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้จะเป็นฉบับประชาธิปไตยอันแท้จริง แต่คน ๓ จังหวัดผมรู้ดีอันนี้ พี่น้องผม ๓ ชีวิตที่เสียชีวิตบนเขาตะเววันนี้ยังเป็นมนต์ลับ ยังไม่รู้ว่าใครเป็นผู้กระทำ ยังไม่มีชื่อ แล้ววันนี้แม้แต่การเยียวยาก็เงียบหายไป ตามที่เสนอข่าวเพื่อแสดงให้เห็นว่าทางรัฐบาลรับผิดชอบ แต่จริง ๆ แล้วความเป็นจริงในพื้นที่แม้แต่ครอบครัวที่สูญเสียยังถูกคุกคาม แม้แต่ผู้นำท้องถิ่นในพื้นที่หรือว่าในหมู่บ้านถูกปิดปากเงียบไม่พูดเรื่องนี้ อันนี้คือสิ่งที่เกิดขึ้นจากรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ท่านประธานที่เคารพครับ มีท่านสมาชิกท่านหนึ่งได้พูดไว้วันนี้ว่าเราเตรียมการปฏิวัติไม่ใช่ง่าย ๆ เราก็ได้ฟังทุกคนในสถานที่แห่งนี้ ผมก็นึกถึงย้อนไปสมัยท่านหัวหน้าพรรคผมท่านอาจารย์วันมูหะหมัดนอร์ มะทา ได้พูดในสภาแห่งนี้ว่า วันที่เราถูกปฏิวัติเขาพูดว่าเราเตรียมการมา ๓ ปีแล้วเพื่อการนี้ อันนี้ผมเชื่อเลยครับมันเป็นอย่างนั้นจริง ๆ อย่างสนิทใจ แล้วท่านยังพูดต่ออีกว่าวันนี้เรามาพูดเรื่องปลายน้ำ มาแก้ปัญหาเรื่องปลายน้ำ ไม่มีใครพูดเรื่องต้นน้ำ ผมอยากจะถามกลับว่าวันนี้ถึงเราจะเป็นปลายน้ำ ส.ส. เราก็ลงไปอย่างด้วยความสงบ เราไม่มีต่อต้าน เราไม่มีขัดขืน แต่วันนี้ท่านรู้สึกหรือยังว่าวันนี้ท่านมาถึงปลายน้ำหรือยัง ถ้าปลายน้ำของท่านไม่เหมือนฟากเราจริง ๆ เพราะอดีตที่ผ่านมาการลงจากอำนาจของท่านอยู่บนความสูญเสียของพี่น้องประชาชนเป็นจำนวนไม่น้อยมาตลอด แล้วผมอยากจะทราบว่าวันนี้เราจะให้เป็นอย่างนั้นอีกหรือ สภาแห่งนี้

เราใช้อำนาจของประชาชน ผมอยากให้เรานึกถึงประชาชน สำนึกถึงประชาชนที่ให้อำนาจเรามา ผมไม่อยากให้เรารู้สึกว่าเราเป็นผู้รับใช้ของคนใดคนหนึ่ง หรือว่าของคนบางกลุ่ม ขาดอิสรภาพในการตัดสินใจ วันนี้ผมพูดว่าในความรู้สึกของพวกเราทุกท่านที่อยู่ในสภาแห่งนี้ ผมว่าไม่มีใครไม่อยากแก้รัฐธรรมนูญฉบับนี้ แต่ว่ามันมีอะไรบางอย่างมาครอบงำความคิดของพวกเราอยู่ที่เราไม่สามารถจะข้ามตรงนั้นมาได้ แล้วผมเชื่อว่าวันนี้นักศึกษาก็ถูกคุกคามแล้ว อุ้มหายไปแล้ว และได้ถูกจับกุมมาปรับทัศนคติก็มีเกิดขึ้นแล้ววันนี้ ผมไม่อยากให้สภาแห่งนี้มีส่วนในความสูญเสียของคนร่วมชาติ อย่าให้เขาขนานนามว่าเราเป็นสภาทำร้ายประชาชน หรืออาจจะไปถึงว่าเราเป็นสภาที่ฆ่าประชาชน ทั้ง ๆ ที่สภาแห่งนี้ยังไม่ได้ทำพิธีเปิดเลยครับ

ย้อนไป ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตั้งแต่ปฏิวัติจนถึงรัฐบาลนี้มีภาพสะท้อนที่ชัดเจนครับ งบประมาณมหาศาลลงในพื้นที่ แต่คน ๓ จังหวัดบ้านผมวันนี้ถูกขนานนามว่าเป็นคนที่จนที่สุดของประเทศ เป็นคนที่มีการศึกษาต่ำที่สุดของประเทศ นี่หรือครับรัฐธรรมนูญฉบับนี้ที่ให้กับพวกผม คุณภาพชีวิตที่ต่ำลง คดีอาชญากรรมที่สูงขึ้น ยาเสพติดเพิ่มขึ้น ราคาถูกหาง่าย การใช้อำนาจที่บิดเบี้ยวันนี้ชอบพูดเรื่องความมั่นคง แต่วันนี้ความมั่นคงผมไม่เห็นเลยครับ มีแต่ความมั่นคงของพวกท่าน แต่ความมั่นคงของประชาชนไม่มีเลย ชีวิตไม่มีค่าเลย อย่างน้องที่เสียชีวิตบนเขาตะเว ผมก็กลัวว่าวันนี้ผู้มาประท้วงจะมีชะตาเดียวกันกับน้องทั้ง ๓ คนที่เสียชีวิตไป วันนี้หลาย ๆ หน่วยงานแม้แต่ปอเนาะยังถูกกล่าวว่าเป็นที่ส่องสุมจากคดีอีกเรื่องหนึ่งเปลี่ยนมาเป็นคดีอีกเรื่อง ถ้าเราฟังเหตุการณ์วันก่อนถูกจับเรื่องคดีก่อการร้าย แต่โยงไปถึงสถาบันปอเนาะไปจับโต๊ะครูเจ้าของโรงเรียนแล้วไปใส่คดีว่าเขาไม่มีใบอนุญาต ถ้าท่านตรวจสอบจริง ๆ ใบอนุญาตอีกหลายร้อยปอเนาะที่ไม่ได้รับอนุญาตก็ได้จับกันหมดทั้งจังหวัด เพราะอะไรถึงมีปอเนาะ ผมอยากทำความเข้าใจจริง ๆ เรื่องนี้ท่านต้องเชื่อว่า ๓ จังหวัด ๙๐ เปอร์เซ็นต์เป็นคนยากจน เขาไม่มีเงินที่จะต้องไปเรียนนอกพื้นที่มันก็เลยมีปอเนาะอยู่ในหมู่บ้านแต่ละตำบลอยู่ทั่วไป เพราะว่าการเดินทางสะดวก ค่าใช้จ่ายไม่สูง ท่านเชื่อไหมว่าวันนี้เด็กต่างจังหวัดมาเรียนอยู่ที่ปอเนาะเยอะมาก ใช้เงินวันละ ๕ บาท จะจ่ายค่ารถยังไม่ได้เลย ผมขอพูดอีกนิดหนึ่งกลัวจะหมดเวลาเสียก่อน ผมก็ฝากความหวังกับท่านสมาชิกวุฒิสภาทุกท่าน วันนี้ท่านคือความหวังของพวกเราทุกคนที่จะเข้ามาร่วมแก้ปัญหา แก้รัฐธรรมนูญฉบับนี้ ผมเห็นใจนะครับเพราะว่าท่าน ส.ว. หลายท่านเวลาลงพื้นที่ก็ไม่สบายใจ บางทีเราพบปะกับชาวบ้านก็ไม่ค่อยจะเต็มร้อยเท่าไร รู้สึกขัดเขินในความรู้สึก บางท่านจะเดินทางมาประชุมยังไม่กล้าขึ้นสนามบินบ้านตัวเองเลย รู้สึกว่าไม่มีความภาคภูมิใจในตัวเองเท่าไร ผมว่าวันนี้เป็นบทพิสูจน์ของท่านให้ท่านออกมาพูดว่าท่านคือตัวแทนของประชาชนจริง ๆ ท่านเป็นผู้รับใช้ประชาชนจริง ๆ และขอฝากอีกนิดเดียวครับวันนี้ถึงท่านนายกรัฐมนตรีเลยครับว่าสิ่งที่ท่านนายกรัฐมนตรีชอบมาพูดกับพวกเราว่าท่านมาอยู่ตรงนี้เพื่อจะกู้ชาติเพื่อแก้ปัญหาความปรองดอง วันนี้ที่ท่านทำสำเร็จคืออย่างเดียวคือกู้เงิน ไม่ได้กู้ชาติ เรื่องที่ ๒ คือเรื่องปรองดอง วันนี้ชัดเจนมากครับ คนทั้งประเทศเริ่มปรองดองกันแล้วเพื่อออกมาขับไล่ท่าน ขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ต่อไปเป็นท่านประกอบ รัตนพันธ์ เชิญอาจารย์ประกอบครับ

นายประกอบ รัตนพันธ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครศรีธรรมราช) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม ประกอบ รัตนพันธ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครศรีธรรมราช พรรคประชาธิปัตย์ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธานที่เคารพครับ ประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ใน พ.ศ. ๒๔๗๕ มาถึงวันนี้ พ.ศ. ๒๕๖๓ นับว่าใช้เวลา ๘๘ ปี ใน ๘๘ ปี เรามีพระราชบัญญัติธรรมนูญ ๑ ฉบับ เรามีธรรมนูญ ๕ ฉบับ และเรามีรัฐธรรมนูญ ๑๔ ฉบับ รวมเป็น ๒๐ ฉบับ ท่านประธานที่เคารพครับ การเปลี่ยนแปลงพระราชบัญญัติธรรมนูญ ธรรมนูญและรัฐธรรมนูญนั้น ผมพยายามที่จะหาสาเหตุในการเปลี่ยนแปลงก็พบว่า ๖ ฉบับเป็นการเปลี่ยนแปลงจากฉบับชั่วคราวมาเป็นฉบับถาวร ๗ ฉบับเป็นการเปลี่ยนแปลงเพราะความล้าสมัย เพราะความไม่ทันสมัย และอีก ๗ ฉบับเป็นการเปลี่ยนแปลงมาจากการยึดอำนาจมาจากปฏิวัติ

เพราะฉะนั้นการเปลี่ยนแปลงกฎหมายสูงสุดของประเทศที่เราเรียกว่ากฎหมายรัฐธรรมนูญ ก็เป็นเรื่องปกติ ผมเชื่อเหลือเกินว่าไม่มีรัฐธรรมนูญฉบับไหนที่จะคงทนถาวร ไม่มีเปลี่ยนแปลงเพราะว่าโลกเปลี่ยนไป ความเป็นอยู่ของพี่น้องประชาชนเปลี่ยนไป รัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดที่จะใช้ปกครองประเทศจำเป็นจะต้องเปลี่ยนไป รัฐธรรมนูญ ฉบับ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นฉบับที่พี่น้องประชาชนสับสนและมีความเห็นแย้งกันอย่างมาก เพราะพี่น้องประชาชนที่รับรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ กับไม่รับ มีเสียงที่ก้ำกึ่งกันขาดเหลือไม่มาก และพี่น้องส่วนใหญ่ไม่เห็นชอบ ขออภัยครับ ไม่ลงมติในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ นั่นก็หมายความว่ารัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๖๐ นั้นไม่เป็นเอกฉันท์ แต่อย่างไรก็ตามผมต้องกราบขอบพระคุณพี่น้องประชาชนที่ให้รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ผ่านไปได้ ผ่านไปเพื่อที่จะปรับปรุงให้เป็นระบอบประชาธิปไตยมากยิ่งขึ้น เพราะฉะนั้นกระผมจึงสนับสนุนร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕๖ และเพิ่มเติมหมวด ๑๕/๑ ของท่านวิรัช รัตนเศรษฐ กับคณะ ซึ่งเราถือว่าเป็นฉบับพรรคร่วมรัฐบาลทุกพรรคได้ร่วมกันแก้ไข ก็มีสาระสำคัญใน ๒ เรื่อง ก็คือในมาตรา ๒๕๖ ซึ่งถือว่าเป็นมาตราที่มีความสำคัญมาก มาตรา ๒๕๖ อยู่ในบทบัญญัติในหมวด ๑๖ เป็นเรื่องของการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ซึ่งมาตรานี้เปิดโอกาสให้แก้ไขได้ แต่ยากมาก ถ้าพูดง่าย ๆ ว่าให้แบบไม่ให้ มีอุปสรรคมาก ทั้ง ๙ อนุมาตราเป็นปัญหามากที่สุด เพราะฉะนั้นถ้าเกิดไม่สามารถที่จะทะลุทะลวง หรือไม่สามารถที่จะเปิดประตูในมาตรา ๒๕๖ ได้แล้ว ผมเชื่อเหลือเกินว่าการแก้ไขสาระสำคัญในมาตราต่าง ๆ ในร่างรัฐธรรมนูญนั้นเป็นไปได้ยาก เพราะฉะนั้นสิ่งที่พรรคร่วมรัฐบาลได้เสนอก็คือช่วยกันเปิดประตู เพื่อที่จะไปจัดระเบียบในบ้านให้เรียบร้อย นั่นหมายถึงว่าไปแก้ไขรัฐธรรมนูญให้ดี ให้เป็นที่ชื่นชอบของพี่น้องประชาชนให้เกิดประโยชน์กับประเทศชาติ เกิดประโยชน์กับพี่น้องประชาชนให้มากที่สุด ในเมื่อเราเปิดประตูได้แล้วแน่นอนที่สุด มีความจำเป็นที่จะตั้ง ส.ส.ร. เพื่อไปดูรายละเอียดทุกมาตรา เพราะว่าในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ มีทั้งจุดแข็งและจุดอ่อน จุดแข็งคงไว้ จุดอ่อนก็ต้องพิจารณาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงต่อไป กราบขอบพระคุณท่านประธานมากครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ต่อไปคุณสวัสดิ์ สมัครพงศ์ ครับ ท่านสวัสดิ์อยู่ไหมครับ

(นายสวัสดิ์ สมัครพงศ์ ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ผมขออนุญาตไปกลุ่มที่ ๑๙ นะครับ ท่านนิยม เวชกามา แล้วก็นางสาวจุฑาทัตต เหล่าธรรมทัศน์ จากนั้นก็ พันตำรวจเอก ยุทธกร วงเวียน ขอเชิญคุณนิยมครับ

นายนิยม เวชกามา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สกลนคร) : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม นิยม เวชกามา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดสกลนคร เขต ๒ พรรคเพื่อไทย ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ผมขออภิปรายสนับสนุนร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญทั้ง ๖ ฉบับ ก่อนที่จะโหวตพรุ่งนี้ครับ มีเหตุผลในการสนับสนุน ---------

เนื่องจากเป็นการแก้ไขรัฐธรรมนูญที่เป็นที่รวมจิตใจของผู้แทนทั้งสภาก็ว่าได้ โดย ๔ ฉบับ เป็นของกลุ่มพรรคฝ่ายค้าน นำโดยท่านสมพงษ์ อมรวิวัฒน์ อีก ๒ ฉบับเป็นของรัฐบาล ผมจึงเห็นว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้มีปัญหา หลายคนก็บอกมีปัญหา โดยเฉพาะวันนี้ ส.ว. ซึ่งเคยต่อต้านมาตลอด มีหลายท่านบอกว่ามีปัญหาเหมือนกัน โดยเฉพาะ ส.ว. ท่านแรก ๆ ที่บอกว่ามีปัญหาเลย วันนี้ท่านบอกว่าเห็นควรแก้ไขแล้ว ผมขอเอ่ยนามท่านไม่เสียหาย ท่านวันชัยต่อต้านมาตลอด ท่านประธานครับ ผมจึงเห็นว่าเรื่องแบบนี้มันถึงเวลาแล้วที่เราจะออกมาช่วยกันโหวตรับร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญทั้ง ๖ ฉบับ บางท่านก็บอกว่าแก้ไขได้อย่างไร เพราะรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้ผ่านประชามติจากคนที่เห็นชอบตั้ง ๑๖ ล้านคนเศษ ๆ แล้ว ท่านไม่มองหรือว่าอีก ๑๐ ล้านคน เขาก็ไม่รับ ๑๐ ล้านกว่าคนก็คือคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งพี่น้องบ้านผมซีกภาคอีสาน จังหวัดสกลนคร จังหวัดนครพนม จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดอุดรธานี ไม่รับร่างฉบับนี้ตั้งแต่แรก ท่านประธานครับ เพราะฉะนั้นผมยืนยันว่าการทำประชามติไม่สมบูรณ์ตั้งแต่เริ่มแรก เป็นการทำประชามติที่เหมือนกับบีบคอประชาชนหลอกลวงให้มารับไปก่อนแก้ทีหลัง หรือบางครั้งก็บอกว่าไม่รับไม่ได้ ถ้าไม่รับไม่มีการเลือกตั้ง ซึ่งตอนนั้นประชาชนเขาเบื่อแล้วว่าอยู่กันมาหลายปีไม่มีผู้แทน ไม่มีการเลือกตั้ง ไม่มีตัวแทนของเขาอยู่ เป็นเรื่องที่เขารับไม่ได้ ท่านประธานครับ แสดงให้เห็นว่า ๓ ปีเกือบ ๔ ปี รัฐธรรมนูญฉบับนี้มีปัญหา มีปัญหาอย่างไร มันมองไปถึงการถ่วงความเจริญของบ้านเมืองด้วยครับท่านประธาน ท่านจะเห็นว่าแม้กระทั่งแผนปฏิรูปประเทศ ๒๐ ปี ไม่เคยมีรัฐธรรมนูญฉบับไหนเขียนไว้ มีฉบับนี้ท่านประธานครับ ผมจึงกราบเรียนว่าผมจะต้องโหวตรับทั้ง ๖ ฉบับ แต่ผมขอเรียนชี้แจงว่าโดยเฉพาะมาตรา ๒๕๖ มันเป็นมาตราที่ต้องแก้ไขวิธีการแก้ไข หมายความว่าถ้ามีสภาร่างรัฐธรรมนูญขึ้นมา ส.ว. กับ ส.ส. ไม่ต้องไปร่าง ปล่อยให้ตัวแทนประชาชนข้างนอกเข้ามาร่างเลย นี่แหละเป็นวิธีการที่ดีที่สุด ผมยืนยันว่าถึงเวลาจริง ๆ ท่านประธาน แต่ที่ผมอยากกราบเรียนท่านประธานให้ท่านประธานได้รับทราบว่าผมอยากเห็นร่างของประชาชนที่ท่านประธานรับไปแล้ว เขาเสนอรายชื่อมา ๑๐๐,๐๐๐ คน ซึ่งโดยข้อกฎหมายแค่ ๕๐,๐๐๐ คนก็ได้ ผมอยากเห็นว่าอยากจะให้ท่านส่งมาให้พวกเราได้เห็นบ้างว่าร่างตัวนี้คืออะไร จะได้พิจารณาในคราวเดียวกัน อาจจะช้า ท่านบอกว่าช้ามันไม่ทัน ถ้าท่านจะปรับวิธีการโดยแต่งตั้งหรือรับจ้างเอานักศึกษา

ที่ตกงานอยู่เข้ามาตรวจสอบด้วย เพราะระบบการตรวจสอบระบบไอที (IT) ทุกวันมันรุดหน้าไปไกล คน ๑๐๐,๐๐๐ คน อาจจะทำเสร็จภายใน ๗ วัน ก็ย่อมทำได้ครับท่านประธาน อันนี้ฝากว่าขอให้ท่านดูประชาชนที่เขาอุตส่าห์ส่งมา ๑๐๐,๐๐๐ ชื่อเข้ามาร่วมด้วยก็เป็นเรื่องที่ต้องขอขอบคุณท่านประธานครับ ขอบคุณมากครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ก็ขอบคุณท่านนิยมนะครับที่หวังดีตอนนี้ช่วยเร่งให้แล้วครับ มีกฎหมายแบบเดียวกันประมาณ ๑๐ กว่าฉบับที่เข้าชื่อกันมาทุกฉบับก็ต้องทำแบบเดียวกัน แต่เราพยายามเร่งนะครับ บังเอิญว่ามันมีกฎหมายเกี่ยวกับการเข้าชื่อโดยเฉพาะ ซึ่งเราจำเป็นต้องปฏิบัติตามกฎหมาย แต่ว่ากฎหมายที่เสนอมาก่อนนั้นก็รออยู่ เราให้เจ้าหน้าที่เขาเร่งรัดครับ ต่อไป นางสาวจุฑาทัตต เหล่าธรรมทัศน์ ครับ

นางสาวจุฑาทัตต เหล่าธรรมทัศน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ดิฉัน นางสาวจุฑาทัตต เหล่าธรรมทัศน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรครวมพลังประชาชาติไทย ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธานคะ ดิฉันขอแสดงความคิดเห็นแทนประชาชนคนไทย ที่ไม่เห็นด้วยกับญัตติที่เสนอการแก้ไขรัฐธรรมนูญทั้ง ๖ ญัตติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งญัตติที่เสนอให้แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ และให้เพิ่มหมวด ๑๕/๑ เพื่อการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่อันเป็นการยกเลิกรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันที่ใช้อยู่ ณ ขณะนี้ แล้วยกร่างขึ้นมาใหม่ทั้งฉบับ ดิฉันขอกราบเรียนว่ารัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันเป็นฉบับที่ประชาชนจำนวน ๑๖,๘๐๐,๐๐๐ คน ได้ร่วมกันลงประชามติเห็นชอบให้ประกาศใช้เป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ เพราะเห็นว่าเป็นรัฐธรรมนูญที่ดี สามารแก้ไขปัญหาวิกฤตการณ์ของประเทศได้ รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้วางกฎเกณฑ์ในการปกครองบ้านเมืองอย่างเหมาะสม โดยยึดหลักการพื้นฐานในระบอบประชาธิปไตยเป็นสำคัญ กำหนดกลไกในการจัดระเบียบและสร้างความเข้มแข็งให้แก่การปกครองประเทศตามระบอบประชาธิปไตยที่มีลักษณะเฉพาะเป็นเอกลักษณ์ของไทย มีบทบัญญัติที่คุ้มครองสิทธิเสรีภาพของปวงชนชาวไทยไว้อย่างกว้างขวาง โดยการกำหนดหน้าที่ของรัฐ หน้าที่ของประชาชนไว้อย่างชัดเจน ถ้ารัฐไม่ทำหน้าที่ ประชาชนฟ้องร้องดำเนินคดีได้ รัฐธรรมนูญได้วางกฎเกณฑ์ในการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน ซึ่งถือเป็นจุดเด่นที่สำคัญของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน เพราะทำให้เกิดพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามทุจริตคอร์รัปชันที่มีประสิทธิภาพ อาทิเช่นกฎหมายใหม่ ได้บัญญัติว่าคดีการทุจริตคอร์รัปชันไม่มีอายุความ หนีคดีไปนานเท่าไรกลับมาก็ต้องติดคุก ประเด็นสำคัญค่ะท่านประธาน ระบบที่เอื้อให้การทุจริตคอร์รัปชันในบ้านเมืองเรา โดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบเผด็จการรัฐสภาซึ่งเคยเกิดขึ้นมาแล้ว และได้สร้างความเสียหายให้แก่ชาติบ้านเมืองอย่างร้ายแรง พี่น้องประชาชนทั้งหลายไม่ต้องการให้ระบบเผด็จการที่ร้ายกาจนั้นเกิดขึ้นอีก รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้มีบทบัญญัติมาตราต่าง ๆ กำหนดกลไกสำคัญ ป้องกันเผด็จการรัฐสภาไว้อย่างมีประสิทธิภาพ มีวิธีการลงคะแนนเลือก ส.ส. เขต และการคำนวณ ส.ส. บัญชีรายชื่อ ที่ป้องกันไม่ให้พรรคการเมืองใหญ่พรรคการเมืองหนึ่ง หรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งอาศัยวิธีการเลือกตั้ง แล้วรวมอำนาจนิติบัญญัติไว้

ในมือคนเพียงฝ่ายเดียว นอกจากนั้นรัฐธรรมนูญฉบับนี้ยังมีบทบัญญัติเรื่องพรรคการเมืองไว้ดีมาก ทำให้พรรคการเมืองเป็นพรรคการเมืองของประชาชนอย่างแท้จริง ประชาชนเป็นผู้กำหนดนโยบายพรรค เพราะประชาชนผู้เป็นเจ้าของพรรคมีอำนาจควบคุมการบริหารพรรคไม่ให้คนนอกเข้ามามีอิทธิพล ชี้นำ ครอบงำพรรคการเมืองได้ ประชาชนผู้เป็นเจ้าของพรรคเป็นผู้กำหนดตัวบุคคลที่จะส่งลงรับสมัครเลือกตั้ง ทั้ง ส.ส. เขต และแบบบัญชีรายชื่อ พรรคการเมืองตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันจึงไม่ใช่พรรคการเมืองของใครคนใดคนหนึ่ง ตระกูลใดตระกูลหนึ่งไม่ใช่พรรคการเมืองที่คนคนเดียว กลุ่มเดียว จะมีอำนาจเหนือพรรคอีกต่อไป ส่วนสมาชิกวุฒิสภา รัฐธรรมนูญนี้ก็กำหนดให้ที่มาของสมาชิกวุฒิสภาไว้เป็นพิเศษ แตกต่างจาก ส.ส. ให้วุฒิสมาชิกเป็นตัวแทนของประชาชนสาขาอาชีพต่าง ๆ เลือกกันเอง เข้ามาทำหน้าที่พิเศษแทนประชาชน เช่น การกลั่นกรองกฎหมาย การให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งองค์กรอิสระต่าง ๆ ไม่ให้ถูกครอบงำโดยอิทธิพลของนักการเมืองหรือพรรคการเมือง และเป็นวุฒิสมาชิกให้ได้เพียงสมัยเดียวเท่านั้น ประชาชนจึงมีความเชื่อมั่นว่ารัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันป้องกันไม่ให้เกิดเผด็จการรัฐสภาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดิฉันไม่ขออภิปรายถึงรายละเอียด ถึงข้อดีต่าง ๆ ของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน แต่ดิฉันขอยืนยันแทนพี่น้องประชาชนว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้ดี ไม่มีปัญหา ปัญหาอยู่ที่คนไม่ใช่รัฐธรรมนูญ จะแก้รัฐธรรมนูญกันอย่างไรถ้าคนไม่ดี ไม่เคารพกติกา คนไม่มีเหตุผล คนไม่ทำหน้าที่ของตน ปัญหาก็เกิดขึ้นเป็นธรรมดาค่ะ

ท้ายที่สุด ดิฉันมีความเห็นว่าร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญทั้ง ๖ ฉบับนี้ ถ้ามีการพิจารณาลงมติกันในขั้นรับหลักการ จะขัดบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ประกอบมาตรา ๗๘ เพราะยังไม่มีการจัดการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง และยังไม่มีการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นอย่างรอบด้านและเป็นระบบ ยังไม่มีการเปิดเผยการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และไม่มีการนำผลการรับฟังความคิดเห็นและผลการวิเคราะห์มาให้สมาชิกรัฐสภาใช้ประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายในขั้นตอนนี้ค่ะ ขอบคุณค่ะ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ต่อไปเชิญ พันตำรวจเอก ยุทธกร วงเวียน ครับ

พันตำรวจเอก ยุทธกร วงเวียน สมาชิกวุฒิสภา (กลุ่มการบริหารราชการแผ่นดินและความมั่นคง) : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ ผม พันตำรวจเอก ยุทธกร วงเวียน สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ตามที่พรรคร่วมฝ่ายค้านและพรรคร่วมรัฐบาลได้เสนอร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... นำเข้าสภานั้น ผมขอนำเรียนเบื้องต้นว่ารัฐธรรมนูญ ฉบับพุทธศักราช ๒๕๖๐ เจ้าหน้าที่ขอภาพด้วยครับ

(เจ้าหน้าที่ดำเนินการเปิดพรีเซนเทชัน)

พันตำรวจเอก ยุทธกร วงเวียน สมาชิกวุฒิสภา (กลุ่มการบริหารราชการแผ่นดินและความมั่นคง) : เพื่อเป็นการอ้างความชอบธรรมว่ารัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๖๐ ได้มีการลงประชามติ ประชาชนมีความเห็นชอบ ๑๖ ล้านเสียงเศษ ซึ่งคิดเป็น ๖๑.๓๕ เปอร์เซ็นต์ แล้วก็มีประเด็นเพิ่มเติมมีความเห็นชอบ ๕๘ เปอร์เซ็นต์ ๑๕ ล้านเสียง ซึ่งเน้นย้ำให้เห็นว่าความชอบธรรมของรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๖๐ มีที่มาที่ไปอย่างไร และในส่วนรายละเอียดต่าง ๆ รัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๖๐ นี้ได้กำหนดเนื้อหาสาระสำคัญเป็นรัฐธรรมนูญปราบโกงก็ว่าได้ เพราะว่ามาตรา ๑๑๔ ได้กำหนดไว้ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาห้ามเข้าไปยุ่งเกี่ยวในเรื่องของการแปรงบประมาณ และมาตรา ๑๘๔ มาตรา ๑๘๕ ได้กำหนดเรื่องการขัดกันแห่งผลประโยชน์ไว้ชัดเจน ส่วนหน้าที่ของรัฐในมาตรา ๕๕ ซึ่งได้กำหนดเกี่ยวกับการบริการสาธารณสุขไว้ชัดเจน จะเห็นได้ว่าในภาวะที่เกิดโรคโควิด-๑๙ (COVID-19) รัฐบาลได้ใช้รัฐธรรมนูญฉบับนี้จนแก้ปัญหาได้ ซึ่งประเทศไทยเป็นที่ยอมรับดีกว่าหลายประเทศ ในภาวะที่ผ่านมาที่ปรากฏเห็นได้ชัด ขอให้ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติจงพึงระลึกไว้ว่าท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแต่ละท่านซึ่งเป็นคนที่มีคุณวุฒิมีศักยภาพ โดยหน้าที่และอำนาจของท่านมีสิทธิที่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญเป็นรายมาตราได้อยู่แล้ว คงไม่มีความจำเป็นอะไรที่จะต้องไปตั้ง ส.ส.ร. เพื่อให้เกิดความสิ้นเปลืองโดยในภาวะปกติ ในภาวะช่วงนี้ทางประชาชนซึ่งได้รับความเดือดร้อนอยู่จำนวนมาก เราเก็บเงินส่วนนี้ไว้ไปช่วยเหลือประชาชนไม่ดีกว่าหรือครับ แล้วอีกอย่างหนึ่ง

การแก้ไขรัฐธรรมนูญซึ่งท่านสมาชิกรัฐสภาหลายท่านได้กล่าวอ้างไว้ว่าอาจจะยังไม่ชัดเจนในเรื่องข้อกฎหมาย อาจจะมีคนไปร้องศาลรัฐธรรมนูญว่าเราจะแก้ทั้งหมดนี้จะชอบหรือไม่ชอบอย่างไร ส่วนผู้ที่อยู่นอกสภาไม่ว่าจะเป็นนักศึกษา น้อง ๆ หรือคนที่เห็นว่าจะให้แก้ หรือคนที่เห็นว่าไม่อยากให้แก้ก็มีส่วนชี้นำให้กับท่านที่จะต้องมาเป็นข้อคิดว่าเราต้องแก้ตรงนั้นตรงนี้ โดยภาพรวมแล้วรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ เท่าที่ผ่านมาผมได้ไปพบประชาชนในโครงการ ส.ว. พบประชาชน ก็ไม่เห็นว่ารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ จะสร้างความเดือดร้อนให้กับความเป็นอยู่ของประชาชนแต่อย่างไร

ท้ายที่สุดผมจึงขอให้ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติทุกท่านได้สำนึกว่าโดยหน้าที่และอำนาจของท่าน ซึ่งมีความสามารถความรู้อยู่แล้วควรมาพิจารณาไตร่ตรองว่าจะแก้รัฐธรรมนูญเป็นรายมาตราอย่างไร แล้วมาทำความเข้าใจ ประสานความร่วมมือกันระหว่างสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งฝ่ายค้าน ฝ่ายรัฐบาล และสมาชิกวุฒิสภา ว่าตรงไหนที่ควรจะแก้หรือควรคงไว้จะไม่ดีกว่าหรือครับ ----------

เพราะว่าเรายังมีเวลา ว่าตรงไหนที่ควรจะแก้หรือควรคงไว้จะไม่ดีกว่าหรือครับ ในภาวะอย่างนี้บ้านเมืองยังต้องการจะแก้ปัญหาความเป็นอยู่ให้กับประชาชน กับเรื่องแก้รัฐธรรมนูญค่อย ๆ คิด ค่อย ๆ อ่าน ไม่น่าจะมีปัญหา ส่วนเรื่องความขัดแย้งทางความคิด ผมดูแล้วคงไม่น่าจะเกิดปัญหาอะไรตามมา และท้ายที่สุดขอวิงวอนให้ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติทุกท่านจงให้เกียรติซึ่งกันและกัน แล้วก็ทำหน้าที่ของท่านแต่ละท่าน ต่างคนต่างทำหน้าที่ขอบพระคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ต่อไปท่านสวัสดิ์ สมัครพงศ์มาแล้วนะครับ เชิญเลยครับ

นายสวัสดิ์ สมัครพงศ์ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม สวัสดิ์ สมัครพงศ์ สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะสมาชิกรัฐสภา วันนี้จะขออภิปรายในฐานะตัวแทนของปวงชนชาวไทยตามรัฐธรรมนูญ กระผมเองเห็นว่าวันนี้การอภิปรายมาตั้งแต่ต้นจนใกล้เที่ยงคืน จากทั้งฝ่ายค้านฝ่ายรัฐบาล รวมถึงสมาชิกวุฒิสภาสามารถแบ่งประเด็นหลัก ๆ ออกได้เป็น ๓ แนวคิด แนวคิดแรก คือให้แก้ไขทั้งฉบับโดยตั้ง ส.ส.ร. แนวคิดที่ ๒ ก็เป็นแนวคิดที่แก้ไขตามมาตรา ๒๕๖ แนวคิดที่ ๓ ก็แก้ตามรัฐธรรมนูญมีปัญหา มาตราไหนมีปัญหาก็แก้ตามมาตรานั้น ผมคิดว่าการดำรงตำแหน่ง ส.ว. ชั่วคราว ๕ ปี เข้ามาตามบทเฉพาะกาล มาตรา ๒๗๐ เพื่อเข้ามาปฏิรูปประเทศ เชื่อไหมครับ ผมคิดว่าการปฏิรูปการปกครองเป็นเรื่องสำคัญ โดยใช้หลักของการที่สมาชิกวุฒิสภาได้รับมอบหมาย เราจะเห็นว่าการปฏิรูปประเทศมีขึ้นตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๕ มีการปฏิรูปการปกครองจากการปกครองหัวเมืองมาเป็นรวบอำนาจเข้าสู่ศูนย์กลาง แล้วก็ตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ก็สมัยรัชกาลที่ ๕ เทศบาลก็เกิดขึ้นสมัยรัชกาลที่ ๕ การสร้างรถไฟต่าง ๆ เกิดขึ้นสมัยรัชกาลที่ ๕ ที่สำคัญคือการเลิกทาส ซึ่งได้เลิกไปตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๕ ผมคิดว่าปี ๒๔๗๕ เป็นการเปลี่ยนระบบการปกครองจากระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบบการปกครองภายใต้รัฐธรรมนูญ หลังจากนั้นก็มีการผลัดเปลี่ยนเวียนกันขึ้นครองอำนาจ ผลัดเปลี่ยนเวียนกันถือครองอำนาจก็ว่ากันไปแล้วปัจจุบันรัฐธรรมนูญ ฉบับที่ ๒๐ ผมคิดว่านี่คือการเปลี่ยนแปลงที่ผลัดเปลี่ยนเวียนอำนาจกัน ไม่ได้ใช้การปกครองที่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญอย่างต่อเนื่องจึงทำให้มีปัญหา

ประเทศมาตลอด ผมคิดว่าในสมัย จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ เราจะเห็นว่าท่านได้เปลี่ยนแผนการบริหารจัดการเมืองใหม่โดยใช้แผนพัฒนาประเทศ ๕ ปี ใช้มาตั้งแต่ปี ๒๕๐๓ ต้องจ้างคนต่างประเทศมาวางแผนให้ หลังจากนั้นปี ๒๕๖๒ อันนี้ต้องชื่นชมท่านประยุทธ์ที่สามารถจะใช้แผนพัฒนาประเทศ โดยแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ----------

นำมาเพื่อพัฒนาประเทศ แล้วก็มีการปฏิรูปภายใต้แผนพัฒนา ซึ่งทางคณะปฏิรูปทางรัฐบาลต้องมานำเสนอทางวุฒิสมาชิกให้ได้รับรู้รับทราบ แล้วก็ขับเคลื่อนกันต่อทุกไตรมาสครับต้องมารายงาน แล้วก็ทางกรรมาธิการชุดต่าง ๆ ก็ทำหน้าที่ในการขับเคลื่อนเรื่องการปฏิรูปในทุก ๓ เดือนนะครับ ผมคิดว่ามาตรา ๑๐๗ แห่งรัฐธรรมนูญได้บอกไว้ชัดนะครับว่า ส.ว. ตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ นั้นคือ ๒๐๐ คน ๒๕๐ คนนั้นเป็นชั่วคราวทำ ๕ ปี หมด ๕ ปี แล้วก็หมดอำนาจไปเลยนะครับ แต่ ส.ว. ๒๐๐ คนนี้ได้เกิดขึ้นในกลุ่มอาชีพ ๒๐ กลุ่มอาชีพ แล้วก็สามารถที่จะเชื่อมโยงเลือกกันเอง ตั้งแต่ระดับอำเภอ จนถึงจังหวัด ซึ่งจะบอกว่าไม่เชื่อมโยงกับประชาชนไม่ได้ ผมจำได้ว่ารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ถึงปี ๒๕๕๐ ส.ว. จะลงสมัครถึงแม้จะไม่ได้หาเสียงก็ต้องไปกราบกรานไปไหว้นักการเมือง ผมเคยโดนมาแล้ว แล้วก็ถูกกล่าวหาว่าเป็น ส.ว. สภาผัว สภาเมีย อันนี้ไม่ได้ตำหนิใครนะครับ แต่ว่าถูกกล่าวหานั่นคือสิ่งที่เป็นจุดอ่อนของการที่ต้องเลือกจากประชาชนมา แต่ว่าการที่ให้กลุ่มอาชีพต่าง ๆ ได้มาจัดการในการเลือกตั้งแต่ระดับอำเภอยันไปถึงจังหวัด จนถึงประเทศ ผมคิดว่าเป็นความชอบ ความเห็นส่วนตัวผมคิดว่ารัฐธรรมนูญจะแก้ไขด้วยกระบวนการรัฐสภานี้ต้องถือว่าถูกต้องนะครับ แล้วที่สำคัญคือต้องถามความเห็นประชาชน เสร็จแล้วมาตราไหนที่เป็นปัญหาที่คิดว่าไม่ตอบสนองกับการพัฒนาการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ผมคิดว่าในสภาทั้งฝ่ายค้าน ฝ่ายรัฐบาล สมาชิกวุฒิสภา ก็ต้องเข้ามาในการพูดคุยกัน แล้วก็ตั้งกระบวนการขับเคลื่อนเพื่อที่จะนำไปสู่การแก้ไขรัฐธรรมนูญ วันนี้ต้องยอมรับว่าตั้งแต่ที่ผ่านมานั้นเวทีรัฐสภาไม่ถูกใช้งาน แต่ไปใช้กันบนถนน ไปใช้กันในการขับเคลื่อนเพื่อที่จะกดดันกันอยากให้ใช้เวทีรัฐสภาเป็นเวทีที่หาทางออกให้กับประชาชน จะได้รับความเชื่อมั่นจากประชาชนในทั้งสองสภา นั่นคือสิ่งที่อยากจะฝากไว้ ก็คงต้องกราบเรียนว่าวันนี้เวทีรัฐสภาถือว่าเป็นที่พึ่งของประชาชน สวัสดีครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : กลุ่มที่ ๒๐ ท่านพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน คุณวิรัช พันธุมะผล วุฒิสมาชิกยังไม่ได้ส่งชื่อมานะครับ เชิญท่านพิเชษฐ์ครับ

นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงราย) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดเชียงราย พรรคเพื่อไทย ท่านประธานครับ พรรคฝ่ายค้านและพรรคร่วมรัฐบาล

ได้ร่วมกันเสนอญัตติเพื่อให้แก้ไขรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ผมคิดว่าเป็นนิมิตหมายที่ดีที่สภาผู้แทนราษฎรได้มีความเห็นที่ใกล้เคียงกัน ท่านประธานครับ ตั้งแต่ปี ๒๔๗๕ เรามีรัฐธรรมนูญมา ๒๐ ฉบับ ใช้เวลา ๘๘ ปี วันนี้รัฐธรรมนูญแก้ยากขึ้นเรื่อย ๆ หลายท่านบอกว่าต้องแก้ยากเพราะว่าเป็นกฎหมายสูงสุดใช้ปกครองประเทศ เด็กมันถามว่าแล้วที่ท่านฉีกภายใน ๑ วันนี่มีใครพูดถึงไหม รัฐธรรมนูญใช้มาอยู่ดี ๆ แล้วท่านก็ฉีกทิ้งแล้วก็ร่างใหม่นี่พูดกันบ้างหรือเปล่า ไม่เห็นมีใครพูดเลย ไอ้คนฉีกไม่มีใครโทษเขาเลย เขาก็ยังเป็นคนที่ดีของบางท่านอยู่ ท่านประธานครับ เราต้องเปิดประตูอย่างที่หลายท่านพูดนะครับ เป็นขั้นเป็นตอนเพราะว่ามันยากแล้วก็ซับซ้อน ----------

มาตรา ๒๕๖ ยกเลิกเพื่อนำไปสู่การแก้ไข ในต่างประเทศเขาไม่ได้มีรัฐธรรมนูญมากเหมือนเราอย่างนี้ ประเทศอังกฤษเขาก็ใช้จารีตเพื่อปกครองประเทศ ประเทศอเมริกาอยู่มา ๒๐๐ ปี เขาก็แก้เล็ก ๆ น้อย ๆ เขาไม่ได้ปฏิวัติรัฐประหารเพื่อจะแก้รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ เป็นรัฐธรรมนูญที่ประชาชนสัมผัสได้ ลิ้มรสของรัฐธรรมนูญ รู้ว่ารัฐธรรมนูญเป็นประโยชน์กับชีวิต กับความเป็นอยู่ กับความเป็นไปของประเทศ ความเจริญรุ่งเรืองขึ้นอยู่กับรัฐธรรมนูญ ผมต้องยกย่องท่านประธานชวน หลีกภัย ที่ได้เริ่มเป็นผู้ร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ขึ้นมา อันนี้คือรัฐธรรมนูญที่ดีที่สุดในประเทศไทยที่เคยมีมา เรามี ส.ส.ร. ๗๗ จังหวัดมาร่วมกันออกความคิดเห็นเพื่อให้ได้รัฐธรรมนูญที่ดีที่สุด มันถึงทำให้ประเทศรุ่งเรืองในช่วงนั้น สุดท้ายมีคนบางกลุ่มบางพวกทนไม่ไหวกับความเจริญที่มันเข้ามาสู่ประเทศไทย ทำการปฏิวัติรัฐประหารสืบทอดอำนาจ ท่านประธานครับ พรุ่งนี้อยู่ที่ดุลพินิจของท่าน ส.ว. ว่าท่านจะคิดอย่างไร ท่านมีวุฒิภาวะพออยู่แล้ว ประเทศชาติอยู่ในกำมือของท่าน แน่นอน พวกผมถ้าไม่ได้รับความร่วมมือจากท่าน แก้ไม่ได้หรอกครับ ก็แล้วแต่ท่าน ไม่มีใครบังคับท่าน อนาคตของชาติอยู่ในมือของท่านเหมือนกัน

มาตรา ๒๗๐ กับมาตรา ๒๗๑ ยกเลิก เรื่องของยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ มันเริ่มทำให้ประเทศไทยอยู่ในภาวะวกวน สับสนกับความเดินไปข้างหน้าหรือถอยหลัง วันนี้โครงการต่าง ๆ ร่วม ๔๐,๐๐๐ โครงการ ทั้งประเทศจะต้องผ่านสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นผู้พิจารณาว่าสมควรให้ผ่านยุทธศาสตร์ชาติหรือการปฏิรูปประเทศหรือไม่ เข้าเกณฑ์หรือไม่ ๖ ประเด็น เข้าหรือไม กรมบัญชีกลางผู้รับเหมาทั้งประเทศ จะต้องให้ความสำคัญกับกรมบัญชีกลาง วันนี้ประเทศไทยเป็นแบบนี้ การรวมศูนย์อำนาจตั้งแต่ยุคปฏิวัติขึ้นมานี้ทำให้ยังคงค้างอยู่ว่าประเทศเดินยากลำบาก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อบต. อบจ. เทศบาล ยากลำบากมาก จะทำกิจกรรมประเพณีต่าง ๆ ของท้องถิ่นทำไม่ได้ ไม่มีเงิน ท่านประธานครับ ทำแลนด์บริดจ์ (Land bridge) นายกรัฐมนตรีจะทำแลนด์บริดจ์ (Land bridge) จังหวัดชุมพร จังหวัดระนอง เชื่อมรถไฟ รถยนต์ จะต้องขุดทะเล ๒ ข้างฝั่งไปประมาณ ๑๐๐ กิโลเมตร เพื่อให้เรือใหญ่เข้ามา ผมบอกให้ทำคลองไทย ไม่ทำ เอาเงินไปศึกษาแลนด์บริดจ์ (Land bridge) อย่างไร ผมจะต่อสู้ต่อไป

รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ มาตราสุดท้าย มาตรา ๓๐๙ คือให้อภัยตัวเอง การกระทำใด ๆ ถือว่าชอบด้วยรัฐธรรมนูญและกฎหมาย มาถึงรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ก็ให้อภัยตัวเองอีก มาตรา ๒๗๙ การกระทำใด ๆ ให้ชอบด้วยรัฐธรรมนูญและกฎหมายอีก เอากากเดนของคณะปฏิวัติและเผด็จการออกไป ต้องเอาออกไปจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประเทศไทยถึงจะก้าวสู่ความศิวิไลซ์ (Civilize) ขอบคุณครับท่านประธาน

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ต่อไปเป็นคุณวิรัช พันธุมะผล เชิญครับ

นายวิรัช พันธุมะผล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : เรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม นายวิรัช พันธุมะผล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคภูมิใจไทย ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ผมนั่งเฝ้าดูท่านสมาชิกได้พูดถึงการเสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขรัฐธรรมนูญ ----------

ซึ่งมีท่านวิรัช รัตนเศรษฐ เป็นผู้เสนอ โดยมีผมเป็นผู้ร่วมเสนอนั้น มีการตั้งสภาร่างรัฐธรรมนูญ ผมอ่านรัฐธรรมนูญมาแล้วก็ใช้รัฐธรรมนูญมา ใช้กฎหมายมาผมพบจุดบกพร่องอื่น ๆ ซึ่งไม่อยากพูดซ้ำกับท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพูด และท่านวุฒิสมาชิกซึ่งล้วนแต่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถ แต่ท่านอาจจะมาในลักษณะก็เป็นไปตามรัฐธรรมนูญนะครับ ผมก็ไม่ได้ว่าท่าน ท่านก็มาตามทางของท่าน ท่านก็โตมาตามทางของท่าน ท่านก็เจริญก้าวหน้าตามหน้าที่การงานของท่าน ท่านก็เป็นคนเก่งและคนดีนะครับ ทีนี้จุดที่ผมพบคืออันที่ ๑ มาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กฎหมายไปเขียนเพิ่งมีฉบับนี้ว่าก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับรัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน เหตุผลอันนี้มันก็ดีแต่ว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะเสนอกฎหมายแต่ละฉบับต้องให้สมาชิกร่วมลงนามอีกไม่ต่ำกว่า ๒๐ คน สมาชิกคนหนึ่งถือว่าเป็นตัวแทนประชาชนประมาณ ๗๐,๐๐๐ คน ก็ ๑๔๐,๐๐๐ คน การที่สภาไปเปิดรับฟังความคิดเห็นบางครั้งก็ได้ผลบ้าง ไม่ได้ผลบ้าง คนไม่เข้ามาดู แต่สิ่งที่เดือดร้อนที่สุดคือทำให้กฎหมายช้าไป ผมเสนอกฎหมายมา ๔-๕ ฉบับ ก็ไปค้างอยู่ตรงนี้ แล้วก็รอคิวเข้า รอหลังญัตติต่าง ๆ จนบัดนี้ยังไม่ได้เข้าสักฉบับหนึ่งครับ ผมอยู่มาปีครึ่งแล้วกฎหมายยังไม่ได้เสนอเลยครับ นี่คือเหตุผลที่ว่าทำไมเราจะต้องคิดตัวนี้ ต้องดูว่าการร่างกฎหมายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะทำอย่างไรให้เกิดผล มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลเร็วขึ้น ประชาชนเดือดร้อนเราจะแก้กฎหมายอย่างไร ผมเสนอแก้วิธีพิจารณาความอาญาเพื่อให้ประชาชนสามารถประกันตัวเองได้โดยไม่ต้องถูกคุมขัง บางคนถูกขังฟรีตั้ง ๓-๔ ปี นี่คือวิธีการแก้กฎหมาย แต่ว่ามันช้า นี่คือมาตรา ๗๗ ต้องแก้ นอกจากนี้แล้วเกี่ยวกับมาตรา ๑๒๑ เพราะว่าในรัฐธรรมนูญกำหนดว่าในปีหนึ่งให้มีสมัยประชุมสามัญ ๒ สมัย สมัยละ ๑๒๐ วัน และประชุมอาทิตย์หนึ่ง ๒ วัน เดือนหนึ่งก็ ๘ วัน ๔ เดือน ก็ ๓๒ วัน ท่านคิดดูสิใน ๓๒ วัน มีประชุมรับทราบการรายงานต่าง ๆ การยื่นกระทู้ ยื่นญัตติที่ไม่เกี่ยวกับกฎหมาย จิปาถะเลยครับ สรุปแล้วกฎหมายเกือบไม่ได้ทำอะไรเลย ปีครึ่งผมเสนอกฎหมายมา ๕ ฉบับ ไม่ได้สักฉบับหนึ่งที่จะคืบหน้าเลย นี่เรื่องที่ ๑ ที่ผมอยากจะฝาก ถ้ามี ส.ส.ร. ช่วยดูในเรื่องเกี่ยวกับการพิจารณากฎหมายให้มันเร็วขึ้น

เรื่องที่ ๒ ในมาตรา ๘๑ เขียนไว้ว่าเมื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยแล้ว และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับเป็นกฎหมายได้ นี่เป็นเหตุที่ผมอยากแก้มาตั้งนาน เมื่อตอนผมเป็นคณะกรรมการกฤษฎีกา ผมแก้กฎหมายว่าเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาและเว็บไซต์ (Website) ของรัฐสภาให้ใช้บังคับได้ ให้ใช้บังคับในวันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและเว็บไซต์ (Website) ของรัฐสภาให้ใช้บังคับได้ในวันนั้นหรือถัดจากวันนั้น หรือ ๖ เดือนแล้วแต่กรณี แต่ว่าในที่ประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกาท่านท้วงผมว่ารัฐธรรมนูญเขียนไว้ว่าให้ประกาศราชกิจจานุเบกษาอย่างเดียว เพราะฉะนั้นผมจะไปเขียนในเว็บไซต์ (Website) ของรัฐสภาเป็นไปไม่ได้ขัดรัฐธรรมนูญ นี่เป็นเหตุผลอันที่ ๒ ที่ผมเก็บไว้นาน วันนี้มีโอกาสได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผมจึงถือโอกาสนี้ฝาก ส.ส.ร. ด้วยว่าสิ่งนี้เป็นสิ่งที่ควรแก้ไข

เรื่องที่ ๓ อันนี้อาจจะมีคนพูด แต่ว่าผมจะพูดนิดเดียวคือวิธีคำนวณสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ มีปัญหาในการตีความมาก อันนี้เป็นเรื่องผมพูดกว้าง ๆ นะครับ ----------

ต่อไปมาตรา ๙๖ คือคุณสมบัติคนที่สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครับ มีประเด็นว่าเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทที่ทำกิจการสื่อ ตัวนี้เป็นปัญหา แม้แต่ ส.ส. ในสภาก็มีปัญหาตัวนี้เยอะครับ ยังไม่ทราบว่าศาลรัฐธรรมนูญท่านจะตีความอย่างไร ตอบไม่ได้ ยังรอเชือดอยู่หรือจะปล่อยก็ไม่ทราบนะครับ ก็ขอความกรุณาศาลรัฐธรรมนูญ นี่คือเหตุผล เพราะฉะนั้นฝาก ส.ส.ร. ว่าในการเขียนคราวหน้าเขียนให้ชัดเจน ไม่ใช่ไปจดทะเบียนบริคณห์สนธิแล้วก็เป็นแล้ว ไม่ใช่ บางคนจดทะเบียนบริคณห์สนธิต้องมีการประกอบสื่อเป็นเรื่องเป็นราว เพราะฉะนั้นอันนี้เป็นประเด็นที่ผมฝาก ส.ส.ร. ด้วย

ก็มีมาตรา ๙๘ (๓) (๖) (๘) ขอเอ่ยชื่อท่านเทพไท เสนพงศ์ ผมไม่ได้ว่าร้ายท่านนะครับ ศาลชั้นต้นพิพากษาจำคุก แต่ว่าระหว่างอุทธรณ์ทีนี้จะถือว่าอะไร กฎหมายเขียนไม่ชัด จะเขียนได้ไหมให้มันเหมือน ๆ กันหมดเลยว่าคำพิพากษาถึงที่สุดให้มันทุกฉบับเลย อย่ามีบางอันของที่สุดบ้าง บางอันก็เขียนคำพิพากษาจำคุกบ้าง เลยตอบไม่ได้ เลยมีปัญหาต้องไปกวนท่านศาลรัฐธรรมนูญอีก แล้วก็มีปัญหากับผู้ปฏิบัติ เพราะฉะนั้นฝาก ส.ส.ร. เรื่องที่ ๕ นะครับ

ต่อไปอีกเรื่องหนึ่งครับ การที่วุฒิสมาชิกที่ท่านมาจากกฎหมายตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗ บอกว่าให้มีการเลือกตั้งโดยแบบระบบผู้ทรงคุณวุฒิสายวิชาชีพต่าง ๆ ตัวนี้รู้สึกท่านวันชัย ผมจำได้นะครับ ขออนุญาตเอ่ยชื่อ ไม่เสียหายนะครับ ท่านก็พูดว่ามันมีปัญหาในการปฏิบัติ แม้จะใช้มาตรา ๑๐๗ ในการเลือกวุฒิสมาชิกก็มีปัญหาในทางปฏิบัติเพราะฉะนั้นฝาก ส.ส.ร. ว่าในการเขียนรัฐธรรมนูญต่อไป ถ้าในการเลือกตั้งวุฒิสมาชิกที่เลือกจากผู้แทนของวิชาชีพต่าง ๆ ช่วยเขียนให้ชัดเจนและง่ายต่อการปฏิบัติด้วยครับ

อีกอันหนึ่ง ผมขอพูดทิ้งท้ายอีกนิดเดียวครับ องค์กรต่าง ๆ ที่ทำงานอยู่ขณะนี้มีปัญหามาก เช่น กกต. ก็ดี คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตก็ดี มีอำนาจมากมาย ๒ อันนี้ ถ้าเขียนกฎหมายให้ชัดเจนนะครับ ไม่ให้มีการตีความกันอยู่เรื่อย ๆ ฝาก ส.ส.ร. อีกนะครับ

ขออนุญาตท่านประธานครับ อีกมาตรหนึ่งที่ ส.ส. เดือดร้อนที่สุด คือมาตรา ๑๘๕ ที่บัญญัติว่า ส.ส. ต้องไม่ใช้สถานะหรือตำแหน่งการกระทำการใดอันก้าวก่ายการปฏิบัติราชการปกติ เพราะฉะนั้นถ้าเป็น ส.ส. ไม่มีโอกาสไปช่วยประชาชนเลย แล้วจะเป็น ส.ส.

ได้อย่างไรครับ ขอโทษนะครับ ขาหนึ่งไว้ในตะราง อีกขาหนึ่งอยู่นอกตะราง ฝาก ส.ส.ร. อีกครับ นี่คือสิ่งต่าง ๆ ที่ผมอยากพบเห็นว่าในรัฐธรรมนูญมีจุดบกพร่องต่าง ๆ ที่ควรแก้ไข แต่ไม่มีท่าน ส.ส. ทั้งหลายพูดเลยนะครับ ผมจึงฝากว่าผมเห็นด้วยกับการแก้ไขกฎหมาย เพราะว่าเพื่อให้รัฐธรรมนูญดีขึ้นและผมพบจุดบกพร่องที่ควรจะแก้ไข จึงขอฝากผ่านท่านประธานไปยัง ส.ส.ร. กราบขอบพระคุณท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ต่อไปเป็นกลุ่มที่ ๒๑ นะครับ คุณจิรวัฒน์ อรัณยกานนท์ คุณสำลี รักสุทธี ของวุฒิสมาชิก ถ้าจะกรุณาส่งชื่อสัก ๒ ท่าน ก็ดีครับ เพราะว่าพรุ่งนี้จะไม่มีปัญหา เพราะว่าพรุ่งนี้การลงมตินี้จะเสียเวลามากครับ เนื่องจากว่าต้องลงทีละฉบับ ๆ เพียงคำพูด เห็นชอบ ก็ใช้เวลาพอสมควร ฉะนั้นถ้าเราสามารถทำให้คลายใจไปได้ถ้าเราใช้เวลาในคืนนี้ให้ได้พอสมควรนะครับ วุฒิสมาชิกไม่ได้ส่งชื่อมาเลยนะครับ กรุณาช่วยดูสัก ๒ ท่านก็ดีครับ ต่อไปคุณจิรวัฒน์ เชิญครับ

นายจิรวัฒน์ อรัณยกานนท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพครับ กระผม นายจิรวัฒน์ อรัณยกานนท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรุงเทพมหานคร พรรคก้าวไกล เขตตลิ่งชัน เขตทวีวัฒนา เขตหนองแขม แขวงหนองค้างพลู ท่านประธานครับ ผมอยากจะเข้าประเด็นเลยนะครับ จุดเริ่มต้นของที่เราต้องมาอภิปรายในเรื่องของญัตติในการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ผมเรียนว่าจริง ๆ มันไม่ได้มีที่มาจากความจริงใจของรัฐบาลเลยครับ แต่มาจากเสียงเรียกร้องของการเมืองภาคประชาชนที่วันนี้นิสิต นักศึกษา คนหนุ่มสาวเขามีความรู้สึกว่ารัฐมีอำนาจมากเกินไป

แต่ในทางกลับกันเสียงของประชาชนกลับไม่มีความหมาย ความรู้สึกที่อึดอัดอัดอั้นตันใจก็ต้องออกมาระบายผ่านการชุมนุมตามสิทธิเสรีภาพที่บัญญัติรับรองเอาไว้ อย่างไรก็ตามการชุมนุมที่ผ่านมาก็มีข้อเรียกร้องหลายประการ เอาล่ะบางท่านอาจจะเห็นด้วย ไม่เห็นด้วยก็สุดแท้แต่ แต่สิ่งที่วันนี้เราเห็นตรงกันนั่นคือการแก้ไขรัฐธรรมนูญและการตั้ง ส.ส.ร. ประเด็นต่อมาที่ผมอยากจะชี้แจงผ่านสภาแห่งนี้เพราะได้ฟังการอภิปรายมาตลอด สมาชิกรัฐสภาบางท่านบอกว่ารัฐธรรมนูญนี้ชอบแล้วผ่านการลงประชามติมา ๑๖ ล้านเสียง ทำไมสมาชิกท่านอื่นไม่พูดถึงมาตราที่ดีบ้าง ผมอยากจะกราบเรียนซึ่งเป็นข้อมูลข้อเท็จจริงว่าคนที่ร่างรัฐธรรมนูญก็คือนายมีชัย ฤชุพันธุ์ ทัศนะของเขาเป็นอย่างไรครับ ก็เป็นอดีตกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ สมัยปี ๒๕๓๔ ที่มีการยึดอำนาจโดย พลเอก สุนทร คงสมพงษ์ เป็นอดีตรองนายกรัฐมนตรีของนายกรัฐมนตรีที่ชื่อสุจินดา คราประยูร ที่ถูกไล่นะครับ ประการต่อมาเป็นประธานร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ แล้วก็ปีปัจจุบัน สิ่งที่ยังถูกกำหนดไว้ในกฎหมายนั่นบอกว่าการร่างรัฐธรรมนูญและการจัดทำรัฐธรรมนูญให้กรรมการร่างรัฐธรรมนูญต้องรับฟังความเห็นของ คสช. คณะรัฐมนตรีและสภานิติบัญญัติ ท่านเห็นไหมครับว่าที่มาในทัศนะก่อนจะเป็นรัฐธรรมนูญนั้นเป็นอย่างไร รวมถึงถ้าเอาให้ชัดกว่านั้น ๒๖ พฤศจิกายน ปี ๒๕๕๘ นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรีเป็นตัวแทน ครม. กล่าวถึง ๑๐ ข้อเสนอของ คสช. เพื่อยื่นต่อคณะกรรมาธิการร่างรัฐธรรมนูญ เอาอีกสักกรณีหนึ่ง ๒๔ กุมภาพันธ์ ปี ๒๕๕๙ มีการหารือเป็นการภายในระหว่างนายมีชัยและนายวิษณุ ถึงข้อเสนอเกี่ยวกับคณะรัฐมนตรีในเรื่องของบทเฉพาะกาล โดยนัยก็คือว่าเสนอให้มีการใช้รัฐธรรมนูญ ๒ ช่วง คือคงอำนาจพิเศษไว้แม้ว่าจะมีการจัดการเลือกตั้ง ให้ใช้อำนาจมาตรา ๔๔ ภายหลังจัดให้มีการเลือกตั้ง จนกว่าจะมีการตั้งคณะรัฐมนตรี ท่านเห็นไหมครับนี่คือสิ่งที่ผมอยากจะชี้แจง ทีนี้ประเด็นที่ผมจะอภิปรายในวันนี้คือมาตรา ๒๗๙ ท่านประธานครับ มาตรา ๒๗๙ เป็นบทบัญญัติที่มีการวิวัฒนาการมาเป็นลำดับในการที่นิรโทษกรรมให้กับคณะผู้ยึดอำนาจ เมื่อก่อนเขายังไม่มีวิวัฒนาการใส่ไว้ในรัฐธรรมนูญหรอกครับ เขาใส่ไว้ในพระราชบัญญัติ ไม่ว่าจะเป็นพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมในปี ๒๔๗๕ ปี ๒๔๘๘ ปี ๒๔๘๙ และมีการออกพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมฉบับสุดท้ายในปี ๒๕๓๔ วิวัฒนาการต่อมามีการประกาศรับรอง

ร ๔/๒๕๖๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) พรเทพ ๑๖๙/๒

ประกาศคำสั่งของผู้ยึดอำนาจก็คือ จอมพล ถนอม ที่ใช้อำนาจมาตรา ๑๗ ในธรรมนูญการปกครอง ปี ๒๕๐๒ แล้วก็มาบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๑๑ แต่สิ่งที่เป็นนวัตกรรมคือบัญญัติให้รับรองการกระทำที่เกิดขึ้นในอดีตต่อไปในอนาคต นั่นถูกบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญครั้งแรกคือปี ๒๕๕๐ และปัจจุบันคือปี ๒๕๖๐ ในมาตรา ๓๐๙ และมาตรา ๒๗๙ ตามลำดับ ประเด็นนัยของผลในทางกฎหมายก็คือว่ารับรองให้การกระทำและประกาศคำสั่งของคณะ คสช. เทียบเท่ารัฐธรรมนูญและอยู่เหนือการตรวจสอบของผู้ที่ได้รับผลกระทบ ซึ่งเป็นการทำลายหลักนิติธรรมและตัดอำนาจอธิปไตยของประชาชน คือฝ่ายตุลาการที่ให้ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญตรวจสอบการกระทำของ คสช. ว่าชอบด้วยรัฐธรรมนูญและกฎหมายหรือไม่ ผมจะยกตัวอย่างเร็ว ๆ และกระชับที่สุดก็คือกรณีที่มีการเด้งอัยการสูงสุด ท่านอรรถพล ใหญ่สว่าง นี่เป็นที่รักของอัยการทั้งประเทศ วันนี้เป็นประธานกรรมการอัยการ เขารักกันทั้งประเทศ ท่านเด้งเขาไปอยู่สำนักนายกรัฐมนตรีแล้วตรวจสอบอย่างไร ประการที่ ๒ เด้งกรรมการ กกต. เด้งนักการเมืองท้องถิ่นคืนบางตำแหน่ง ไม่คืนบางตำแหน่ง นัยก็คือว่าเตรียมที่จะควบคุมระบบการเมืองนอกจากระดับชาติแล้วก็เอาท้องถิ่นเข้าไปด้วย แล้วไม่แปลกหรอกครับที่เขาจะมาเรียกว่าว่าท่านออกเพราะท่านควบคุมระบบอำนาจรัฐ ระบบการเมืองทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่นทั้งหมด เรื่องการแต่งตั้งข้าราชการโยกย้ายเก่ง ล่าสุดโดนฟ้องแล้ว พลตำรวจโท สุรเชษฐ์ หักพาล ฟ้องแล้วครับ ก็แสดงนัยสงสัยอำนาจเริ่มจะลดลง ----------

แต่อย่างไรก็ตามผมบอกได้เลยว่าในมาตรา ๒๗๙ ฟ้องไปศาลก็ยกเพราะเป็นการรับรองการกระทำที่เกี่ยวเนื่อง ท่านออกคำสั่งเด้งบิ๊กโจ๊ก ที่ ๒/๒๕๖๓ ฟ้องไปศาลก็ยกครับ นี่คือผลของมาตรา ๒๗๙ ที่ผมได้อรรถาธิบายถึง

ประเด็นต่อมาเหมืองทองอัครา เจ้าหน้าที่รัฐหรือไม่ใช่เจ้าหน้าที่รัฐ ผมไม่ทราบหรอกครับ แต่วันนี้มีการตั้งงบประมาณเพื่อสู้คดี ๑๑๑ ล้านบาท ท่านตรวจสอบอย่างไร ตรวจสอบไม่ได้ ก็บัญญัติเอาความดีความชอบไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๙ ท่านทำผิดแต่รัฐธรรมนูญบอกถูก ท่านทำผิดประชาชนบอกผิด รัฐธรรมนูญบอกถูก ก็บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแล้วผมจะไปสู้ท่านอย่างไร

ประเด็นต่อมาคดีรุกป่า เก่งจับประชาชน ออกคำสั่ง คสช. ที่ ๖๔/๒๕๕๗ ที่ ๔/๒๕๕๘ ปัจจุบัน ๔๕,๐๐๐ กว่าคดี การ์มองเต้ รีสอร์ท คุ้น ๆ ถูกแจ้งความดำเนินคดีบุกรุกป่า ปี ๒๕๕๕ ท่านดำรง พิเดช อธิบดีกรมป่าไม้ลุย ปี ๒๕๖๐ บุกรุกป่า ๓๐-๔๐ ไร่ ร้องทุกข์แล้วครับ แต่ผมถามว่าวันนี้การ์มองเต้ รีสอร์ท ไปถึงไหนแล้ว จับประชาชนเก่งคนรวยอย่าให้มันเข้า ที่ว่าประเทศนี้จะอยู่สบายเพราะคนที่มีสตางค์ ไม่ได้ครับท่านประธาน ผมฝากตรวจสอบอีกกรณีหนึ่ง ผมต้องพูดแทนประชาชนหน่อย ศรีพันวาครับ ตรวจสอบด้วยรวยแล้วอวด อวดเฉพาะคนรวยอย่าไปอวดดี

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : อย่าไปพาดพิงคนนอกครับ

นายจิรวัฒน์ อรัณยกานนท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) : ครับ ท่านประธานครับ ผมอยากจะเปรียบเทียบ ขอบคุณท่านประธานที่มีการตักเตือน แต่ผมอยากให้มีการตรวจสอบจริง ๆ ผมเปรียบเทียบกับการใช้อำนาจคำสั่งของ คสช. ที่ไปจับประชาชนคนจน ประเด็นต่อมาก็คือว่าการใช้อำนาจคุกคามประชาชน คสช. ที่ ๓/๒๕๕๘ รู้ครับว่ายกเลิกแล้ว แต่ปรากฏข้อเท็จจริงอย่างไร ปรากฏว่าศาลมีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ บอกว่าแม้คำสั่ง คสช. ยกเลิกแล้วโดยผลของคำสั่ง คสช. ที่ ๒๒/๒๕๖๑ แต่ศาลฎีกาบอกว่าในคำสั่งยกเลิกนั้นบอกว่ามีข้อยกเว้นว่าไม่กระทบกระเทือนถึงการดำเนินคดี หรือการดำเนินการตามประกาศหรือคำสั่งที่ได้กระทำไปก่อนมีการยกเลิกตามคำสั่งนี้ ปรากฏว่าศาลฎีกาลงโทษ ดังนั้นยังมีคดีที่มีการละเมิดสิทธิเสรีภาพของประชาชนอยู่มาก ๗ กรณีที่ผมยกนี้นี่ละคือนัยของความอันตรายในการบัญญัตินิรโทษกรรม

และบัญญัติรับรองให้การกระทำของคณะ คสช. ถูกด้วยกฎหมาย ชอบด้วยกฎหมาย ชอบด้วยรัฐธรรมนูญครับ

ประเด็นต่อมา มีท่านสมาชิกรัฐสภา อันนี้เดี๋ยวผมค่อยชี้แจงเพิ่มเติมบอกว่า แก้ไขรัฐธรรมนูญทำไม มันเกี่ยวข้องอย่างไรกับปัญหาปากท้องและเศรษฐกิจของประชาชน ผมตอบง่าย ๆ และเร็ว ๆ เศรษฐกิจก็เป็นเรื่องของรัฐบาล คุณก็ดำเนินการตามนโยบาย ตามแผนของคุณสิครับ ถ้าเศรษฐกิจไม่ดีก็ต้องโทษรัฐบาล แต่เรื่องรัฐธรรมนูญเป็นเรื่องของสภาผู้แทนราษฎรและประชาชน วันนี้เขาเรียกร้องให้ผู้แทนแก้กฎหมายผมก็แก้ไม่ได้ เพราะผมต้องอาศัยเสียงสมาชิกวุฒิสภา เอาละครับผมก็ไม่ได้อยากไปต่อล้อต่อเถียงหรือมีอคติภายในใจกับท่าน วันนี้ท่านคงฟังมาพอสมควรแล้ว แต่ถ้าจะเห็นแก่ประโยชน์ของประเทศก็ต้องโหวตให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ รื้อใหม่ทั้งฉบับ

ประเด็นสุดท้าย สิ่งที่เราเคยได้ยินว่าความอันตรายของการนิรโทษกรรมสุดซอยในอดีต การบัญญัติมาตรา ๒๗๙ นี่คือสิ่งที่อันตรายมากกว่านิรโทษกรรมสุดซอย เพราะเป็นการบัญญัติให้ คสช. หลุดพ้นความผิดในการตรวจสอบจากประชาชน ท้ายที่สุดนี้ผมเป็นคนตรงเวลา การกระทำใดขัดขืนอำนาจเผด็จการหรือการเรียกร้องประชาธิปไตยจากคนหนุ่มสาว จากนิสิต เยาวชน ควรที่จะได้รับการนิรโทษกรรมมากว่าการนิรโทษกรรมของคณะผู้ยึดอำนาจที่บัญญัติมาตรา ๒๗๙ ไว้ในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ดังนั้นนัยนี้ก็คือว่าต้องมีการแก้ไขรัฐธรรมนูญที่เป็นของประชาชน และยกเลิกมาตรา ๒๗๙ แม้ท้ายที่สุดผมจะรู้ว่าสิ่งนี้คือสิ่งที่ยากที่สุด ทั้งหมด ๖ ญัตติก็ตาม ขอบคุณครับท่านประธาน

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ต่อไปอยู่ในหมวด ๒๒ นะครับ คุณวันนิวัติ สมบูรณ์ครับ จากนั้นก็เป็นคุณอรรถกร ศิริลัทธยากร เชิญวันนิวัตครับ

นายวันนิวัติ สมบูรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ขอนแก่น) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม วันนิวัติ สมบูรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดขอนแก่น พรรคเพื่อไทย ในฐานะสมาชิกรัฐสภาครับ ท่านประธานครับ ๘๘ ปีนับตั้งแต่ประเทศไทยมีประชาธิปไตยมามีการแก้รัฐธรรมนูญมาทั้งสิ้น ๒๒ ครั้ง ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมานั้น มีรัฐธรรมนูญเพียงไม่กี่ฉบับที่ขึ้นชื่อได้ว่ามาจากประชาชนอย่างแท้จริง วิกฤติในวันนี้ครับ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม ความเชื่อมั่นทางด้านการเมืองและในมิติอื่น ๆ ทำให้ผมนึกย้อนกลับไปถึงรัฐธรรมนูญในปี ๒๕๔๐ ในครั้งนั้นประเทศพบกับวิกฤตการณ์ต้มยำกุ้งครับ เศรษฐกิจพังทลาย มีผู้คนตกงานมากถึง ๖.๙ ล้านคน ผมต้องขอขอบคุณทั้งภาคประชาชน ส.ส. ส.ว. ในขณะนั้นที่ทำหน้าที่อย่างสมศักดิ์ศรีจนผ่านร่างรัฐธรรมนูญให้เกิดรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ขึ้นมาได้ รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ที่เป็นประชาธิปไตยนั้นได้ผลิดอกออกผลทำให้ได้มาซึ่งรัฐบาลพลเรือนที่มาจากการเลือกตั้งโดยประชาชนเพื่อประชาชน เกิดนโยบายต่าง ๆ มากมายยกตัวอย่าง เช่น นโยบายที่ลดช่องว่างทางสังคม หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าหรือ ๓๐ บาทรักษาทุกโรค ทำให้เกิดนโยบายที่ทำให้คนจนและคนรวยมีสิทธิในการเข้าถึงการรักษาพยาบาลเท่าเทียมกัน สามารถสร้างสนามบินสุวรรณภูมิได้จนสำเร็จ เพื่อใช้เป็นศูนย์กลางในการนำนักท่องเที่ยวเข้าสู่ประเทศสร้างรายได้ให้ประเทศไทยอย่างมหาศาล สามารถใช้หนี้ไอเอ็มเอฟ (IMF) ได้ก่อนกำหนด หรือแม้กระทั่งนโยบายเรียนฟรี ๑๕ ปี นั่นก็คือดอกผลจากรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ทั้งสิ้นครับ ท่านประธานครับปัจจุบันเราใช้รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ขณะที่โลกกำลังเผชิญกับวิกฤติโควิด (COVID) ที่ประเทศไทยเองก็ได้รับผลกระทบอย่างหนัก เศรษฐกิจตกต่ำแสนสาหัส ตกต่ำกว่าปีสมัยต้มยำกุ้งหลายเท่า ผมเคยได้อภิปรายในงบประมาณ ๒๕๖๔ ได้พูดไว้ว่าเวิล์ดแบงก์ (World Bank) ได้ประมาณการว่าเศรษฐกิจไทยช่วงเดือนตุลาคมจะมีผู้ตกงาน ๘.๓ ล้านคน แต่สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเพิ่งประเมินว่าขณะนี้มีคนตกงานแล้ว ๑๑ ล้านคน หนักหนาสาหัสมาก ณ วันนี้ภาคประชาชนได้ร่วมลงชื่อแก้รัฐธรรมนูญผ่านทางไอลอว์ (iLaw) ซึ่งเป็นชื่อที่ยืนยันตัวตนได้ ไม่ใช่รายชื่อผี ไม่ใช่รายชื่อเขย่ง ทั้งหมด ๑๐๐,๗๓๒ รายชื่อ ส.ส. หลายพรรค

ทั้งฝั่งรัฐบาล ฝ่ายค้านก็ได้ร่วมกันลงชื่อเพื่อแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๖๐ นี้ครับ เหลือแต่เพียงวุฒิสภาที่พวกท่านจะได้ร่วมกันแก้ไขรัฐธรรมนูญให้ประเทศชาติสามารถเดินหน้าต่อไปได้ ไปยังหมุดหมายในการแก้ปัญหาวิกฤติประเทศคล้าย ๆ กับปี ๒๕๔๐ ผมขอใช้เวลาสภานี้เพียงสั้น ๆ ครับว่าจะบอกกับท่านประธานผ่านไปยังท่านวุฒิสมาชิก หากท่านคิดเห็นตรงกันกับกระผม หากท่านมีเจตนาที่จะเห็นประเทศไทยขับเคลื่อนไปข้างหน้า อยากเห็นเยาวชนมีอนาคต อยากเห็นประชาธิปไตยกินได้ อยากให้ประเทศไทยของเรานั้นกลับมามีบทบาท มีศักดิ์ มีศรีในเวทีโลกอีกครั้ง มาเถอะครับ มาร่วมกัน เพียงแค่รัฐสภาแห่งนี้ร่วมกันเดินหน้าแก้รัฐธรรมนูญอย่างจริงใจ เราจะร่วมกันผลักดันกงล้อแห่งประวัติศาสตร์นี้ไปด้วยกันให้ขับเคลื่อนไปข้างหน้าโดยที่ประเทศชาติและประชาชนคือผู้ได้รับผลประโยชน์สูงสุดครับท่านประธาน วันนี้ความหวังเดียวของประเทศที่จะพ้นวิกฤตินั่นก็คือการตั้งสภาร่างรัฐธรรมนูญ กระผมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มาจากการเลือกตั้งในฐานะสมาชิกรัฐสภาของฝากความหวังของประเทศ ขอฝากอนาคตของเยาวชนของชาติไว้กับการตัดสินใจของท่านในวันพรุ่งนี้ครับ ขอกราบขอบพระคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : อันนี้เป็นสิทธิของแต่ละฝ่ายครับ ท่านวันนิวัติครับ แต่ว่าวุฒิสภาจะตอบอะไรไหม ไม่มีนะครับ ให้โอกาสแล้วไม่มีก็ขอไป คุณอรรถกร ศิริลัทธยากร เชิญเลยครับ

นายอรรถกร ศิริลัทธยากร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม อรรถกร ศิริลัทธยากร ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อ พรรคพลังประชารัฐ จากจังหวัดฉะเชิงเทรา ในฐานะสมาชิก ท่านประธานที่เคารพครับ จริง ๆ ผมต้องกราบเรียนอย่างนี้ครับว่าในช่วงของการทำประชามติที่จะรับรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ผมเคยพูดในสภาแห่งนี้ว่าวันนั้นผมไม่รับ แต่วันนี้ผมก็คิดว่าจริง ๆ แล้ว ความเหมาะสมของรัฐธรรมนูญแต่ละฉบับก็มีความเหมาะสมที่แตกต่างกันในแต่ละช่วงเวลา แล้ววันนี้ผมก็ได้รับฟังท่านสมาชิก ไม่ว่าจะเป็นท่านวุฒิสมาชิกหรือว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตั้งแต่เช้าก็ได้ให้ความเห็นต่าง ๆ เกี่ยวกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญในหลาย ๆ มาตรา ไม่ว่าจะเป็น มาตรา ๒๕๖ ก็ดี มาตรา ๒๗๐ มาตรา ๒๗๑ มาตรา ๑๕๙ มาตรา ๙๑ มาตรา ๙๒ และมาตรการอื่น ๆ แต่ด้วยเวลาที่จำกัดผมเห็นว่ามาตราเหล่านั้นหรือท่านที่พูดไปเยอะพอสมควรแล้ว ถ้าพูดถึงรัฐธรรมนูญฉบับนี้มี ๑ มาตราที่ผมไม่เห็นด้วยนั่นก็คือ มาตรา ๑๔๔ ซึ่งผมหวังว่าในอนาคตอันใกล้หรือในอนาคตอันไกลข้อนี้ผมอยากจะเห็นการเปลี่ยนแปลง ไม่ใช่เพื่อประโยชน์ของตัวเอง แต่เพื่อประโยชน์ของพี่น้องประชาชน ซึ่งผมจะอธิบายในลำดับถัดไป โดยมาตรา ๑๔๔ มีใจความอย่างนี้ครับว่าในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะแปรญัตติเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเพิ่มเติมรายการ หรือจำนวนในรายการไม่ได้ แต่อาจจะแปรญัตติในทางลดหรือตัดทอนรายจ่าย ซึ่งไม่ใช่รายจ่ายตามข้อผูกพัน กระผมไม่เห็นด้วยครับ และจากการที่ทำงานมาโดยเฉพาะทำงานทางการเมืองมาเกือบจะ ๑๐ ปี ผมรู้สึกว่ามาตรานี้ตัดโอกาสของพี่น้องประชาชน พี่น้องประชาชนเสียโอกาส ไม่ว่าจะเป็นทางตรงก็ดี หรือทางอ้อมก็ดี ซึ่งกระผมเข้าใจนะครับว่ามาตรา ๑๔๔ ในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ จุดประสงค์เพื่อที่จะปราบโกง เพื่อที่จะไม่ให้ ส.ส. เข้าไปมีส่วนร่วมผลักดันงบประมาณเพื่อป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน แต่เรียนท่านประธานครับ

ในความเป็นจริงจะมี ส.ส. สักกี่คนที่มีความสามารถที่จะเข้าไปแทรกแซงงบประมาณของหน่วยงานราชการได้ หรือว่าโครงการต่าง ๆ ของภาครัฐ ส.ส. หลายคนไม่ใช่ผู้รับเหมา ผมก็ไม่ใช่ผู้รับเหมา การประมูลก็ต้องประมูลผ่านระบบอีบิดดิง (e-Bidding) อีออกชัน (e-Auction) ใครประมูลต่ำที่สุดก็ได้งานไป ทุก ๆ คนสามารถยื่นประมูลออนไลน์ (Online) ได้หมด นอกจากนี้ท่านประธานที่เคารพครับ คนที่ตัดสินใจในการใช้เงินงบประมาณต่าง ๆ คือใคร ข้าราชการไม่ใช่หรือครับ แต่ ส.ส. โดนตั้งแง่มาตลอดว่า ส.ส. จะต้องโกง ทำให้สภาของเรานั้นเสียหาย และท่านคิดหรือไม่ว่าถ้า ส.ส. ไม่ผลักดันงบประมาณในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ประเทศไทยไม่มีคอร์รัปชันหรือครับ ผมไม่เชื่อย่างนั้นครับที่กระผมอภิปรายกราบเรียนท่านประธานในที่ประชุมแบบนี้ไม่ใช่ว่าผมต้องการที่จะใช้งบประมาณของประเทศซึ่งมาจากภาษีของพี่น้องประชาชน แต่กระผมเชื่อครับว่า ส.ส. ที่มาจากการเลือกตั้ง โดยเฉพาะ ส.ส. ระบบแบ่งเขตเลือกตั้งทั้งหมด ๓๕๐ คน เป็นบุคคลที่รู้ดีที่สุดว่าในเขตเลือกตั้งของตัวเอง ในจังหวัดของตัวเอง ในอำเภอของตัวเอง ในตำบลของตัวเองมีปัญหาอะไร และควรจะได้รับการแก้ไขอย่างไร ไม่ว่าจะเป็นถนนเส้นไหนชำรุดก็ดี ----------

ต้องการขุดบ่อน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคก็ดี ขุดคูคลองที่ไหนจะเป็นประโยชน์ ผมจะไม่ขอยกตัวอย่างว่าการใช้งบประมาณที่ซ้ำซ้อนหรือการใช้งบประมาณที่กระจุกตัวอยู่กับที่ใช้อยู่กับที่เดิม ๆ หรือการใช้งบประมาณเพื่อแก้ไขปัญหาแต่ไม่ตรงจุด เพราะว่าจริง ๆ แล้วเราก็มีให้เห็นเป็นประจำ แล้วผมคงจะไม่สามารถยกตัวอย่างเจาะรายละเอียดได้เพราะว่าเวลาอภิปรายไม่เพียงพอ แต่ผมก็ไม่เชื่อว่าข้าราชการ โดยเฉพาะข้าราชการจากส่วนกลางจะรู้ทุกซอกทุกมุมของประเทศแห่งนี้ เพราะว่าท่านนั้นก็มีนโยบายทำงานจากส่วนกลางก็ส่งนโยบายต่าง ๆ ลงไป ดังนั้นเป็นไปไม่ได้เลยว่าจะมีใครที่มีความรู้ของปัญหาในพื้นที่ดีไปกว่า ส.ส. หรือว่านักการเมืองท้องถิ่น และยังมีข้าราชการที่ทำงานอยู่ในพื้นที่ครับข้าราชการเหล่านี้ก็มา ๆ ไป ๆ อาจจะทำงานได้ปีสองปีก็ถูกโยกย้ายไปในตำแหน่งที่ดีขึ้นไปในที่ที่มีความท้าทายมากยิ่งขึ้น การแก้ไขปัญหาให้กับพี่น้องประชาชนก็ติดขัด โครงการต่าง ๆ ที่ควรจะแก้ไขปัญหาได้ก็หยุดชะงักลง แต่ผมก็ไม่ได้กล่าวหาข้าราชการนะครับ เพราะว่าผมก็รู้จักข้าราชการหลาย ๆ ท่านก็มีความรู้มีความสามารถ แล้วก็มีความขยันขันแข็ง แต่ถ้าพูดถึงเรื่องการรู้ในส่วนของพื้นที่แล้วก็ต้องเป็นนักการเมืองครับ ท่านประธานที่เคารพครับ ผมทราบแล้วก็รู้ดีครับว่าหน้าที่หลักของ ส.ส. ก็คือการตรากฎหมาย บทบาททางนิติบัญญัติ แต่ผมเรียนถามท่านประธานนะครับ ผมอยากให้ทุกคนได้รับรู้รับฟังจะให้พวกเรา ส.ส. ทำงานอยู่แค่นี้จริง ๆ หรือครับ มาตรา ๑๔๔ ปิดกั้นโอกาสไม่ให้ ส.ส. นั้นมีโอกาสได้ช่วยเหลือแก้ไขปัญหาให้พี่น้องประชาชน ทั้ง ๆ ที่เรารู้ว่าปัญหาคืออะไร ต้องแก้ไขอย่างไร และให้เราทำใจปล่อยให้โอกาสที่จะแก้ไขปัญหานั้นหลุดลอยไปแบบนั้นหรือครับท่านประธานครับ ผมนะครับ แล้วก็เชื่อว่า ส.ส. อีกหลายท่านที่ลงพื้นที่อย่างจริง ๆ จัง ๆ เราเห็นตรงกันว่านอกจากงานด้านนิติบัญญัติแล้ว การพัฒนา การแก้ไขปัญหาให้พี่น้องประชาชนในบ้านเกิดของพวกเรามันคือความภาคภูมิใจของ ส.ส. อย่างเราครับมันคือศักดิ์ศรีของพวกเรา และที่สำคัญการแก้ไขปัญหาให้พี่น้องประชาชนมันคือจุดประสงค์หลักที่พี่น้องประชาชนเลือกเราเข้ามาเป็นตัวแทนของเขา และคาดหวังว่าปัญหาของเขาจะสามารถถูกได้รับการแก้ไขจากบุคคลที่เขาไว้วางใจ กระผมเชื่อว่าวันนี้สมาชิกรัฐสภาทุกท่านก็คาดหวังแล้วก็หวังดีจะให้ประเทศเดินหน้าไปได้ ดังนั้นผมหวังอย่างยิ่งครับว่าในอนาคตข้างหน้า ถ้ามีการแก้ไข ไม่ว่าจะเป็นการตั้ง ส.ส.ร. หรือว่าการใช้วิธีใดก็ตาม ก็ฝากข้อสังเกตว่า

มาตรา ๑๔๔ ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ถ้าแก้ไขได้คนที่ได้ประโยชน์ที่สุดคือพี่น้องประชาชนครับ กราบขอบพระคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ครับ รายชื่อหมดแล้วครับ แต่ว่ายังไม่ตี ๑ เลยครับ ท่านสมาชิกที่มีความพร้อมที่จะอภิปรายเชิญได้ครับ

นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม จุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ พรรคเพื่อไทย ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธานครับ ตามข้อตกลงของ ๓ ฝ่าย วันนี้เราได้เดินการประชุมมาพอสมควรแล้วครับ ท่านประธานครับ แล้วก็ได้มีการอภิปรายครบถ้วน ตามผู้ที่ได้ลงชื่อไว้กับท่านประธานครับ ถ้าท่านประธานจะให้ความกรุณาพักการประชุม เราจะได้ดำเนินการประชุมต่อในพรุ่งนี้เช้าครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ครับ ก็ถามเพื่อมั่นใจนะครับว่าไม่มีผู้ที่มีความประสงค์จะอภิปรายต่อแล้ว ก็เราได้ใช้เวลาอภิปราย ผมคำนวณดูแล้วก็ประมาณ ๖๒ ท่านในวันนี้ ถ้าไม่มีผู้ที่จะชี้แจงอะไรเพิ่มเติมวันนี้ย่างเข้าวันใหม่แล้วครับก็ขอพักการประชุม แล้วประชุมต่อเวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา สวัสดีครับ

พักประชุมเวลา ๐๐.๓๒ นาฬิกา
ของวันพฤหัสดีที่ ๒๔ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒๓ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓ (เล่มที่ ๑) และวันพฤหัสบดีที่ ๒๔ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓ (เล่มที่ ๒) ได้จัดทำเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานก่อนที่จะเสนอให้สภารับรอง ตามข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๓

ลงชื่อ .....

(นางพรพิศ เพชรเจริญ)

เลขาธิการรัฐสภา

รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา

ด้วยในคราวประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันอังคารที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ที่ประชุมรัฐสภาได้รับรองรายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา จำนวน ๔ ครั้ง ดังนี้

สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง

- ครั้งที่ ๓ วันอังคารที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓
- ครั้งที่ ๔ วันพุธที่ ๒๓ และวันพฤหัสบดีที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๓

สมัยวิสามัญ

- ครั้งที่ ๑ วันจันทร์ที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๓
- ครั้งที่ ๒ วันอังคารที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๓

จึงขอลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน ตามข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๒๕ วรรคหนึ่ง

(นายชวน หลีกภัย)
ประธานรัฐสภา

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข
กลุ่มงานรายงานการประชุม

การประชุมร่วมกันของรัฐสภา
ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)
วันพุธที่ ๒๓ และวันพฤหัสบดีที่ ๒๔ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

รายนามคณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา	นายคุณวุฒิ ตันตระกูล	รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
	นางนารีนารถ เหตานุรักษ์	ผู้อำนวยการสำนักรายงานการประชุมและชวเลข

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

นางนนท์สภรณ์ อ้นองอาจ	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานชวเลข ๓
นางสาวฐานวีร์ ศรีธรรศพงศ์	เจ้าพนักงานชวเลขอาวุโส
นางสาวอุทัยวรรณ์ จำนงค์ศาสตร์	เจ้าพนักงานชวเลขอาวุโส

ผู้จดและจัดทำรายงานการประชุม

นายพรเทพ ไชยสงวนสุข	นางสาวนิษฐกานต์ วงศ์ปิยะพัฒนา
นางสาวชญาภา ภู่ระหงษ์	นางนัชชา โนไธสง
นางสาวอัมภิกา ศรีบุญเรือง	นางสาวประไพพิศ ดีสุ่น
นางสาวปัทมา นรินทร์	นางสมร ป้อมป้องกัน
นางสาวธมนธรณ์ พุทธวงษ์วิไกร	นางสาวณิชากร ฤกษ์ศิริ
นางสาววีรุทัย ผาสุขเวชพร	นางสาวสุพิชชาย์ เนื่องพิมพ์

ผู้ควบคุมสัญญาณภาพและเสียงระบบสนับสนุนการจัดทำรายงานการประชุม

นางไอดา สารพัดวิเศษ

กลุ่มงานชวเลข ๓
สำนักรายงานการประชุมและชวเลข
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข